

The Holy Bible NT: Basque (Navarro-Labourdin) Translation

Mth	Matthew
Mrk	Mark
Lke	Luke
Jhn	John
Aap	Acts of the Apostles
Rmn	Romans
1Cr	1 Corinthians
2Cr	2 Corinthians
Gl t	Galatians
Eph	Ephesians
Phl	Philippians
Cl s	Colossians
1Th	1 Thessalonians
2Th	2 Thessalonians
1Tm	1 Timothy
2Tm	2 Timothy
Tts	Titus
Phl	Philemon
Hbr	Hebrews
Jms	James
1Pt	1 Peter
2Pt	2 Peter
1Jh	1 John
2Jh	2 John
3Jh	3 John
Jde	Jude
Rvl	Revelation

Mth	1	1	IESVS CHRIST Daud-en semearen, Abrahamen semearen generationeco
Li buruä.			
Mth	1	2	Abrahamec engendra ceçan Isaac. Eta Isaac-ec engendra ceçan Iacob. Eta Iacob-ec engendra citzan Iuda eta haren anayeac.
Mth	1	3	Eta Iudac engendra citzan Phares eta Zara Thamarganic. Eta Pharesec engendra ceçan Esrom. Eta Esromec engendra ceçan Aram.
Mth	1	4	Eta Aramec engendra ceçan Aminadab. Eta Aminadab-ec engendra ceçan Naasson. Eta Naassonec engendra ceçan Salmon.
Mth	1	5	Eta Salmonec engendra ceçan Booz Rachabganic. Eta Boozec engendra ceçan Obed Ruthganic. Eta Obed-ec engendra ceçan Iesse.
Mth	1	6	Eta Iessec engendra ceçan Daud reguea. Eta Daud regueac engendra ceçan Salomon Vriasen emazte içanaganic.
Mth	1	7	Eta Salomonec engendra ceçan Roboam. Eta Roboamec engendra ceçan Abia. Eta Abiac engendra ceçan Asa.
Mth	1	8	Eta Asac engendra ceçan Iosaphat. Eta Iosaphatec engendra ceçan Ioram. Eta Ioramec engendra ceçan Ozias.
Mth	1	9	Eta Oziasec engendra ceçan Ioatham. Eta Ioathamec engendra ceçan Achaz. Eta Achazec engendra ceçan Ezechias.
Mth	1	10	Eta Ezechiasec engendra ceçan Manasse. Eta Manassec engendra ceçan Amon. Eta Amonec engendra ceçan Iosias.
Mth	1	11	Eta Iosiasec engendra ceçan Iacim. Eta Iacimec engendra citzan Iechonias eta haren anayeac, Babyloñerat eraman içan ciradenean.
Mth	1	12	Eta Babyloñerat eraman içan ciraden ondoan, Iechoniasec engendra ceçan Salathiel. Eta Salathiel ec engendra ceçan Zorobabel.
Mth	1	13	Eta Zorobabel ec engendra ceçan Abiud. Eta Abiud-ec engendra ceçan Eliacim. Eta Eliacimec engendra ceçan Azor.
Mth	1	14	Eta Azorec engendra ceçan Sadoc. Eta Sadoc-ec engendra ceçan Achim. Eta Achimec engendra ceçan Eliud.
Mth	1	15	Eta Eliud-ec engendra ceçan Eleazar. Eta Eleazarec engendra ceçan Mathan. Eta Mathanec engendra ceçan Iacob.
Mth	1	16	Eta Iacob-ec engendra ceçan Ioseph Mariaren senharra, cei naganic iayo içan baita Iesus, cein erraiten baita Christ.
Mth	1	17	Bada Abrahamganic Daudigananoco generatione guciac, di rade hamal aur

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

generati one. Eta Dauid ganic Babylonerat eraman i çan ciraden arteranocoac, hamalaur generati one. Eta Babylonerat eraman i çan ciradenetic Christ gananocoac, hamalaur generati one.

Mth 1 18 Bada Iesus Christen sortzea hunela i çan da. Ecen Maria haren ama Iosephequin fedatua cela, hec elkargana gabe, i çorra eriden cedin Spiritu saindu ganic.

Mth 1 19 Orduan bere senhar Iosephhec, ceren iusto baitzen eta ezpaitzuen hura diffamatu nahi, secretuqui vtzi nahi vkan çuen.

Mth 1 20 Baina gauça hauc gogoan cerabil tzala, huná, launaren Aingueruá aguer cequi on ametsetaric, cioela, Ioseph Dauid-en semeá, ezai cela beldur eure emazte Mariaren hartzera: ecen hartan concebitu dena, Spiritu saindu ganic duc.

Mth 1 21 Eta erdiren duc seme batez eta dei thuren duc haren icena Iesus. Ecen harc saluaturen dic bere populu a hayen bekatuetaric.

Mth 1 22 Bada haur gucia eguin i çan da, launac Prophetáz erran vkan çuena compli ledin çát, cioela,

Mth 1 23 Huná, virginabat i çorra i çanen da, eta erdiren da seme batez, eta dei thuren duté haren icena Emmanuel, cein erran nahi baita hambat nola, laincoa gurequin.

Mth 1 24 Lotaric iratzarturic bada Iosephhec eguin ceçan Aingueruác manatu ceraucan beçala, eta har ceçan bere emaztea.

Mth 1 25 Eta etzeçan hura eçagut, bere lehen semeaz erdi cedin o: eta dei ceçan haren icena Iesus.

Mth 2 1 Iayo cenean bada Iesus Bethlehem Iudeacoan regue Herodesen demborán, huná, Çuhurrac Orientetic ethor citecen Ierusal emera,

Mth 2 2 Cioitela, Non da Iuduén regue iayo dena? ecen ikussi dugu haren i çarra Orientean, eta ethorri gara hura adora deçagun çat.

Mth 2 3 Bada regue Herodes en çunic hori trubla cedin, eta Ierusal eme gucia harequin.

Mth 2 4 Eta bilduric Sacrifcadore principal guciac eta populuaren Scribác, informa cedin hetaric non Christ sortzeco cen.

Mth 2 5 Eta hec erran cie çoten, Bethlehem Iudeacoan, ecen hunela scribatua duc Prophetáz,

Mth 2 6 Eta hi Bethlehem Iudaco lurrá, ezai z Iudaco gobernadorén arteco chipiena, ecen hire ganic ilkiren duc, Israel ene populu a bazcaturen duen gobernadora.

Mth 2 7 Orduan Herodes secretuqui Çuhurrac dei thuric informa cedin hetaric diligentqui, i çarra aguertu i çan çayen demboráz:

Mth 2 8 Eta hec Bethlehemerat igorric, erran cie çén, Ioanic informa çai tezte diligentqui haourtchoaz: eta eriden duqueçue nean, iaquin eraci ie çadacue, nic-ere ethorric adora deçadan hura.

Mth 2 9 Hec bada reguea en çunic parti citecen: eta huná, Orientean ikussi vkan çuten i çarra hayén aitzinean ioaiten cen, haourtchoa cen lekuaren gainera ethorric guel di cedin o.

Mth 2 10 Eta i çarra ikussiric bozcario handiz boz citecen haguitz.

Mth 2 11 Eta etchera sarthuric eriden ceçaten haourtchoa bere ama Mari arequin: eta ahozpez adora ceçaten hura, eta bere thesaurac desplegaturic presenta cietzoten estrenác, vrrhe, encensu, eta myrrha.

Mth 2 12 Eta di uinoqui ametsetan aduertitu i çanic ezl itecen Herodes gana itzul, berce bidez retira citecen bere comarçarát.

Mth 2 13 Bada hec retiratu eta, huná, launaren Aingueruá aguertzen çayó Iosephi, dioela, Iaiquiric har itzac haourtchoa eta haren ama, eta ihes eguic Egyptera: eta aicén han nic darraqueadano: ecen Herodesec bil haturen dic haourtchoa hiltzeco.

Mth 2 14 Iosephhec bada iratzarri eta, har citzan haourtchoa eta haren ama gauaz, eta retira cedin Egyptera.

Mth 2 15 Eta egon cedin han Herodesen finerano, launac Prophetáz erran çuena compli ledin çát, cioela Egyptetic dei thu vkan dut neure Semea.

Mth 2 16 Orduan Herodesec ikussiric nola Çuhurréz enganatu i çan cen, asserre cedin haguitz: eta bere gendea igorric hil citzan Bethlehem eta haren aldiri guci etan ciraden haour bi vrthetaco eta behereco guciac, Çuhurretaric diligentqui informatu i çan cen demboraren araura.

Mth 2 17 Orduan compli cedin launac Hieremias Prophetáz erran vkan çuena, cioela,

Mth 2 18 Voza Rhaman en çun i çan da, dei thore eta nigar eta auhen handi. Rachel bere haourracgatic nigarrez egon, eta ezta consolatu nahi i çan, ceren ez tiraden.

Mth 2 19 Baina Herodes hil eta, huná, launaren Aingueruá aguer cequi ón ametsetan Iosephi Egypten,

Mth 2 20 Cioela, iaiquiric har itzac haourtchoa eta haren ama eta ioan adi Israel eco lurrerát, ecen haourtchoaren arimaren ondoan çabil tzanac hil i çan di tuc.

Mth 2 21 Harc bada iratzarri eta, har citzan haourtchoa eta haren ama, eta ethor cedin Israel eco lurrera.

Mth 2 22 Baina en çunic ecen Archelaus regnatzen çuela Iudean bere aita Herodesen lekuan, beldur cedin hara ioaitera: eta ametsetan di uinoqui aduertituric retira cedin Galileaco bazterretarát.

Mth 2 23 Eta hara ethorric habita cedin Nazareth deitzen den hirian: Prophetáz erran i çan cena compli ledin çát, ecen Nazareno dei thuren cela.

Mth 3 1 Bada dembora hartan ethor cedin Ioannes baptista, predi catzen çuela

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Iudeaco desertuan:

- Mth 3 2 Eta cioela, Emenda çaitetzte: ecen ceruètaco resumá hurbil da.
- Mth 3 3 Ecen haur da Esaias Prophetáz erran i çan cena, cioela, Desertuan oi huz dagoenaren voza da, Appain eçaue launaren bidea, çuen itzaue haren bidescác.
- Mth 3 4 Ioannes hunec bada çuen bere abillamendua camellu biloz, eta larruzco guerri coa bere guerruncean inguru: eta haren viandá cen othiz eta bassa eztiz.
- Mth 3 5 Orduan ethor cedin harengana Ierusaleme eta Iudea gucia, eta Iordanaren inguruco comarca gucia.
- Mth 3 6 Eta batheyatzen ciraden harenganic Iordanean, bere bekatuac confessatzen ci tuztela.
- Mth 3 7 Ikussiric bada anhi tz Phari seuetaric eta Sadduceuetaric ethorten ciradela haren baptismora, erran cieçén, Viperá castá, norc auisatu çaituzte hira ethortecoari ihes dagui çuen?
- Mth 3 8 Eguin itzaue bada fructuac emendamendua en dignac.
- Mth 3 9 Eta ezteçaqueela presumi ceuroc bai than erraitera, Abraham dugu aita: ecen badiotsuet, Iaincoac harri hautaric-ere Abrahami haour suscita ahal dieçaqueola.
- Mth 3 10 Bada ia aizcorá arborén errora eçarria da: beraz arbore fructu onic eguiten eztuen gucia piccatzen da eta sura egoizten.
- Mth 3 11 Eguia da, nic batheyatzen çaituztet vrez emendamendutara: baina ene ondoan ethorten dena, ni baino borthitzago da, ceinen çapatén ekarteco ezpainai z digne: harc batheyaturen çaituzté Spiritu sainduaz eta suz.
- Mth 3 12 Bere bahea bere escuan du, eta garbituren du bere larraina: eta bilduren du bere oguibihia granerera: baina lastoa choil erreren du behinere hiltzen ezten suan.
- Mth 3 13 Orduan ethor cedin Iesus Galileatic Iordanera Ioannesgana, harenganic batheya ledinçát.
- Mth 3 14 Baina Ioannesec haguitz empatchatzen çuen hura, cioela, Nic behar diat hirenganic batheyatu, eta hi ethorten aiz enegana ?
- Mth 3 15 Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçón, Vtzac oraingotz: ecen hunela complitu behar diagu iustitia gucia. Orduan vtzi ceçan eguitera.
- Mth 3 16 Eta Iesus batheyatu cenean, bertan ilki cedin vretic: eta huná, irequi i çan çaiçcan ceruác, eta ikus ceçan Iaincoaren Spiritua vsso columba baten guissán iausten eta haren gainera ethorten
- Mth 3 17 Eta huná vozbat cerutic, cioela, Haur da ene Seme mai tea, ceinetan neure atseguin ona hartzen baitut.
- Mth 4 1 Orduan Iesus eraman cedin Spirituaz desertura, deabruaz tenta ledinçát.
- Mth 4 2 Eta barurtu cituenean berroquey egun eta berroquey gau, finean gosse cedin.
- Mth 4 3 Eta ethorric harengana tentaçaleac erran ceçan, Baldin Iaincoaren Semea bahai z, errac harri hauc ogui eguin di tecen.
- Mth 4 4 Baina harc ihardesten çuela erran ceçan, Scribatua duc, Ezta gui çona ogui beretic vicico, baina Iaincoaren ahotic ilkiten den hitz orotaric.
- Mth 4 5 Orduan hura du eramaiten deabruac Ciuitate saindura, eta du eçarten templeco pinacl e gainean.
- Mth 4 6 Eta diotsó, Baldin Iaincoaren Semea bahai z, egotzac eure buruá beherera: ecen scribatua duc, Ecen cargu emanen drauè la hi çaz bere Aingueruèy, eta bere escuetan eramanen autela, eure oinaz harrian behaztopa ezadinçát.
- Mth 4 7 Erran cieçon Iesusec, Berri z scribatua duc, Eztuc tentaturen eure Iainco launa.
- Mth 4 8 Berri z hura du eramaiten deabruac guci zco mendi gora batetara, eta eracusten drautza munduco resuma guci ac eta hetaco glori á:
- Mth 4 9 Eta diotsó, Hauc guci oc emanen drauzqui at, baldin ahozpez adora baneçac.
- Mth 4 10 Orduan diotsó Iesusec, Habil Satan, ecen scribatua duc: Eure Iainco launa adoraturen duc, eta hura bera cerbitzaturen duc.
- Mth 4 11 Orduan vtziten du hura deabruac: eta huná, Aingueruác ethor citecen, eta cerbitzaten çuten hura.
- Mth 4 12 Eta ençun vkan çuenean Iesusec, ecen Ioannes presonér cela, retira cedin Galileara.
- Mth 4 13 Eta vtzitic Nazareth, ethor cedin eta habita Capernaum itsas aldecoan, Zabulongo eta Nephthalingo bazterretan:
- Mth 4 14 Compli ledinçát Esaias Prophetáz erran i çan cena, cioela,
- Mth 4 15 Zabulongo Iurrá eta Nephthalingo Iurrá itsassorraco bide aldean Iordanaz berce aldetic, Gentilén Galileá:
- Mth 4 16 Populu ilhumben cetzanac argui handi ikussi vkan du: eta herioaren regionean eta itzalean ceunçaney argui altchatu i çan çaye.
- Mth 4 17 Orduan-danic has cedin Iesus predicatzen, eta erraiten, Emenda çaitetzte: ecen hurbil da ceruètaco resumá.
- Mth 4 18 Eta Iesusec Galileaco itsas aldean çabilala, ikus citzan bi anaye, Simon, Pierris erraiten dena, eta Andriu haren anayea, egoizten çutela sarea itsassora (ecen pescadore ciraden.)

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	4	19	Eta dioste, Çatozte ene ondoan, eta eguinen çai tuztet gui ça pescadore.
Mth	4	20	Eta hec bertan vtzirik sareac iarrei qui i çan çai zcan.
Mth	4	21	Eta handic aitzinago iraganic, ikus citzan berce ric bi anaye, laques Zebedeoren semea, eta Ioannes haren anayea, vnci batetan bere aita Zebedeorequin, bere sarén adobatzen ari ciradela: eta dei citzan.
Mth	4	22	Eta hec bertan vncia eta bere aita vtzirik iarrei qui i çan çai zcan.
Mth	4	23	Eta inguratzen çuen Galilea gucia lesusec, hayén synagoguetan iracasten ari cela, eta resumaco Euangelioa predicatzen çuela, eta sendatzen çuela eritassun mota gucia, eta langore mota gucia popularen artean.
Mth	4	24	Orduan io ceçan haren famác Syria gucia: eta presenta cietzoten gai zqui ceuden guciac, eritassun diuersez eta tormentaz eduqui ac, eta demoniatuac, eta lunaticoac, eta paralyti coac: eta sendatzen cituen.
Mth	4	25	Eta gendetze handi iarrei qui cequi ón Galileatic, eta Decapolistic, eta Ierusalemetic, eta Iudeatic, eta Iordanaz berce aldetic.
Mth	5	1	Iesus bada ikusiric gendetzeac, igan cedin mendi batetara: eta iarri cenean hurbil du i çan çai zcan bere discipul uac.
Mth	5	2	Eta bere ahoa irequiric iracasten cituen, erraiten çuela,
Mth	5	3	Dohatsu dirade spirituz paubreac: ceren hayén bai ta ceruètaco resumá.
Mth	5	4	Dohatsu dirade nigarrez daudenac: ceren hec consolaturen baitirade.
Mth	5	5	Dohatsu dirade emeac: ceren hec lurra heretaturen baitute.
Mth	5	6	Dohatsu dirade iustitiaz gosse eta egarri diradenac: ceren hec asseren baitirade.
Mth	5	7	Dohatsu dirade misericordi osoac: ceren hay mi sericordia eguinen baitzaye.
Mth	5	8	Dohatsu dirade bihotzez chahu diradenac: ceren hec laincoa ikussi ren baituté.
Mth	5	9	Dohatsu dirade baquea procuratzen dutenac: ceren hec laincoaren haour dei thuren baitirade.
Mth	5	10	Dohatsu dirade iustitiagatic persecutatzen diradenac: ceren hayén baita ceruètaco resumá.
Mth	5	11	Dohatsu i çanen çarete nehorc iniuria erran drauqueçuenean, eta persecutatu çai tuqueztenean, eta hitz gai çhto gucia erran duqueitenean çuen contra, gueçurrez ene causaz.
Mth	5	12	Boz eta aleguera çaitetzte, ceren çuen saria handi baita ceruètan: ecen hala persecutatu vkan dituzté çuen aitzineco Prophetác.
Mth	5	13	Çuec çarete lurreco gatzá: eta baldin gatzá gueçat badadi, cerçaz gacituren da? ezta guehi agoric deusgay camporat irai zteco eta gui çonéz ohondicatu i çateco bai cen.
Mth	5	14	Çuec çarete munduco arguia. Ecin estal dai te ciui tate mendi gainean iarria.
Mth	5	15	Eta eztute irai chequiten candelá eta hura eçarten gaitzurupean, bai na candelerean, eta argui eguiten draue etcheco guci ey.
Mth	5	16	Hala argui begui çuen argui ac gui conén aitzinean, çuen obra onac ikus ditzatençat, eta glori fica deçaten çuen Aita ceruètan dena.
Mth	5	17	Eztu çuela vste ecen Leguearen edo Prophetén abolitzera ethorri nai cela: eznaiz ethorri abolitzera, bai na complitzera.
Mth	5	18	Ecen egui az diotsuet, iragan dai teno ceruá eta lurra, i otabat edo punctu hutsbat ezta Leguetic iraganen, gauça guci ac eguin di teno.
Mth	5	19	Norc-ere beraz hautsi ren baitu manamendu chipi én hautaric bat, eta iracatsiren baititu hunela gui çonac, chipi én dei thuren da hura ceruètaco resumán: baina norc-ere eguinen baititu eta iracatsiren, hura handi dei thuren da ceruètaco resumán.
Mth	5	20	Ecen erraiten drau çuet, baldin abundosago ezpada çuen iustiti á Scribena eta Phariseuena baino, çuec etzaretela sarthuren ceruètaco resumán.
Mth	5	21	Ençun vkan duçue nola errani çan i çan çayen lehenagocoey, Eztuc hilen: eta norc-ere hilen baitu, hura iudicioz punitu i çateco digne date.
Mth	5	22	Baina nic erraiten drau çuet, ecen nor-ere asserretzen baitzayo bere anayeri causa gabe, iudicioz punitu i çateco digne datela: eta norc-ere erranen baitrauca bere anayeri, Raká, hura conseilluz punitu i çateco digne datela: eta norc-ere erranen baitrauca, Erhoá, suzco gehennaz punitu i çateco digne datela.
Mth	5	23	Beraz baldin eure oblationea eramaiten baduc aldarera, eta han orhoit bahadi ecen hire anayead baduela cerbait hire contra,
Mth	5	24	Vtzi eçac han eure oblationea aldare aitzinean, eta habil: lehen appoi ntadi eure anayerequin, eta orduan ethorric presenta eçac eure oblationea.
Mth	5	25	Aicén adisquide eure partida contrastarequin fi tetz, harequin bidean aiceno, ezemón eure partida contrastac iugeari, eta iugeac ezemón sargeantari, eta presoinean eçar ezadin.
Mth	5	26	Egui az erraiten drauat, ezai z ilki ren handic, renda di roano azquen pelata.
Mth	5	27	Ençun vkan duçue ecen lehenagocoéy erran i çan çayela, Eztuc adul terioric i auqui ren.
Mth	5	28	Baina nic erraiten drau çuet, Norc-ere begui esten baitu emazteric, hura

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

guthicia deçançat, hambatez adulteratu duqueela harequin bere bihotzean.
Mth 5 29 Bada baldin eure begui escuinac trebuca eraciten bahau, idoqui eçac hura, eta iraitzac eureganic: ecen hobe duc hi retaco, gal dadin hire membroetaric bat, eta eztadin hire gorputz gucia egotz gehennara.
Mth 5 30 Eta baldin eure escu escuinac trebuca eraciten bahau, trenca eçac hura, eta iraitzac eureganic: ecen hobe duc hi retaco, gal dadin hire membroetaric bat, eta eztadin hire gorputz gucia egotz gehennara.
Mth 5 31 Halaber erran içan da, Norc-ere vtziren baitu bere emaztea, bemó separatione co letrá:
Mth 5 32 Baina nic diotsuet, ecen norc-ere vtziren baitu bere emaztea, salbu paillardicaren causaz, adulterio eguin eraciten draucala: eta nor-ere vtziarequin ezconduren baita, harc adulterio iauquiten duela.
Mth 5 33 Berriz ençun vkan duçue, ecen lehenago coey erran içan çayela, Ez aiz desperiuraturen, baina rendaturen drautzac launari eure iuramendu promettatuac.
Mth 5 34 Baina nic diotsuet ezteçaquen iura batre, ez ceruáz, ecen laincoaren throno da.
Mth 5 35 Ezeta Lurraz, ecen haren oinetaco alki da: ezeta Ierusalem, ecen regue handiaren ciuitatea da.
Mth 5 36 Halaber eure buruáz eztuc iuraturen, ecen bilobat churi ezpa beltz ecin daidic.
Mth 5 37 Baina biz çuen hitza bay, bay: ez, ez: eta hauçaz goiticoa, gaiçhtotic da.
Mth 5 38 Ençun vkan duçue, ecen erran içan dela, Beguia beguiagatic, eta hortza hortzagatic.
Mth 5 39 Baina nic erraiten drauçuet, Ez tieçoçuel a resisti gaiçquiari: baina baldin norbeitcio baheça eure escuineco mathelán, itzul ieçoc bercea-ere.
Mth 5 40 Eta hiri auci eguin nahi drauanari, eta eure iaccá edequi, vtzi ieçoc mantoa-ere.
Mth 5 41 Eta norc-ere nahi vkanen bai hau bortchatu lecoa baten eguitera, albeitindoa harequin biga.
Mth 5 42 Escatzen çayanari emóc: eta hireganic maillebatu nahi duena ezteçála iraitz.
Mth 5 43 Ençun vkan duçue ecen erran içan dela, On eritziren draucac eure hurcoari, eta gaitz eritziren draucac eure etsayari.
Mth 5 44 Baina nic erraiten drauçuet, Onhets itzaçue çuen etsayac, benedici tzaçue maradicatzen çai tuztenac, vngui egueçue gaitz dari tzuèney: eta othoitz egueçue oldartzen çaiçquiçuenacgatic, eta persecutatzen çai tuztenacgatic.
Mth 5 45 Çuen Aita ceruètan denaren haour çaretençat: ecen harc ilki eraciten du bere iguzquia gaiçhtoén eta onén gainera, eta igorten du vria iustoén eta iniustoén gainera.
Mth 5 46 Ecen baldin çuey on daritzueney on badarizteçue, cer sari vkanen duçue? eztute publicanoéc-ere hori bera eguiten?
Mth 5 47 Eta baldin çuen anayey solament begui tharte eguiten badraueçue, cer guehiago eguiten duçue? eztute publicanoec-ere horrela eguiten?
Mth 5 48 Çareten bada çuec perfect, çuen Aita ceruètan dena perfect den beçala.
Mth 6 1 Begui rauçue çuen el emosyná eztagui çuen gui çonén aitzinean heçaz ikus çaitzençat: ezpere sariric eztuçue vkanen çuen Aita ceruètan dena baitan.
Mth 6 2 Bada el emosyna eguiten duanean, ezteçála trompettá io eraci eure aitzinean, hypocritéc eguiten duten beçala synagoguetan eta carriquetan, gui çonéz estima di tecençat: egui az diotsuet recebitzen dutela bere saria.
Mth 6 3 Baina hic el emosyna eguiten duanean, ezalbeilequi hire ezquerrac, cer eguiten duen hire escuinac.
Mth 6 4 Hire el emosyná secretuan dençat: eta eure Aita secretuan dacussanac, rendaturen drauc aguerrian.
Mth 6 5 Eta othoitz eguiten duanean, ezaiçela hypocritác beçala: hæy laket ciayec congregationetan eta carrica cantoinetan çutic daudela othoitz eguitea, gui çonéz ikus di tecençat: egui az erraiten drauçuet ecen recebitzen dutela bere saria.
Mth 6 6 Baina othoitz eguiten duanean, saradi eure gamberatchoan, eta eure borthá ertsiric, othoitz eguióc eure Aita secretuan denari: eta eure Aita secretuan dacussanac rendaturen drauc aguerrian.
Mth 6 7 Bada othoitz eguiten duçueney, ezteçaquela anhi tz edas Paganoéc beçala: ecen vste dute bere anhi tz edasteaz ençunen diradela.
Mth 6 8 Etzaretela beraz hetarát i rudi: ecen badaqui çuen Aitac ceren behar çareten, esca çaquizquiten baino lehen.
Mth 6 9 Hunela beraz çuec othoitz egueçue, Gure Aita ceruètan aicena, sanctifica bedi hire icena:
Mth 6 10 Ethor bedi hire resumá. Eguin bedi hire vorondatea ceruän beçala lurrean-ere.
Mth 6 11 Gure eguneco oguia iguc egun.
Mth 6 12 Eta quitta ietzaguc gure çorrac, nola guc-ere gure çordunéy qui ttatzen bai trauegu.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth 6 13 Eta ezgaitzála sar eraci tentationetan, baina deliura gaitzac
gaitchotic. Ecen hirea duc resumá, eta puissancá, eta gloriá secularotz. Amen.

Mth 6 14 Ecen baldin barka badi etzeçue guiçoney bere faltác, barkaturen drauçue
çuey-ere çuen Aita cerucoac.

Mth 6 15 Baina baldin barka ezpadi etzeçue guiçoney bere faltác, çuen Aitac-ere
eztrauzquiçue barkaturen çuen faltác.

Mth 6 16 Guehiago, barur daguiçuenean, etzaretela itchura tristetaco hypocritác
beçala: ecen desguisatzen di tuzté bere begui tharteac, barur diradela guiçoney agueri
diradençat: egui az erraiten drauçuet, ecen recebitzen dutela bere saria.

Mth 6 17 Baina hic barur eguiten duanean vncta eçac eure buruá, eta ikuz eçac
eure begui tharteac:

Mth 6 18 Guiçoney barur aicela agueri ezaqui ençát, baina eure Aita secretuan
denari: eta eure Aita secretuan dacussanac rendaturen drauc aguerrian.

Mth 6 19 Ezti tzaçuela eguin çuen thesaurac lurrean, non cerrenac eta herdoillác
goastatzen baititu, eta non ohoinéc çulhatzen eta ebai sten baitituzté.

Mth 6 20 Baina eguin itzaçue çuen thesaurac ceruán, non ez cerrenec ez
herdoillac ezpaitu goastatzen, eta non ohoinéc ezpaitute çulhatzen ez ebai sten.

Mth 6 21 Ecen non baita çuen thesaura, han i çanen da çuen bi hotza-ere.

Mth 6 22 Gorputzaren arguia da beguia, beraz baldin hire beguia simple bada,
hire gorputz gucia argui datec:

Mth 6 23 Baina baldin hire beguia gaitcho bada hire gorputz gucia ilhun datec:
beraz baldin hitan den arguia ilhumbe bada, ilhumbe hura cein handi date?

Mth 6 24 Nehorc bi nabussi ecin cerbitza ditzaque: ecen edo batari gaitz
eritziren drauca, eta berceari on: edo batarequin eduquiren du eta bercea menospreciaturen.
Ecin cerbitza ditzaqueçue lainçoa eta abrastassunac.

Mth 6 25 Halacotz erraiten drauçuet, eztuçuen artharic çuen vicitzeaz, cer
ianen duçuen eta cer edanen: ezeta çuen gorputzac, cerçaz vezti turen çareten: ezta vicia
vi andá baino guehiago, eta abi llamendua baino gorputza?

Mth 6 26 Confi deraitzaçue ceruco choriac, ecen ez tute ereiten, ez
errequei tatzen, ezeta graneretara bilitzen, eta çuen Aita cerucoac hatzen dituhec: etzarete
çuec anhi tzez hec baino excellentago?

Mth 6 27 Eta norc çuetaric artha vkanez eratchequi, ahal dieçaqueo bessobat
bere handi tassunari?

Mth 6 28 Eta veztiduráz cergatic çarete arthatsu? ikas eçaque nola landaco
floreac handitzen diraden: ez nekatzen dirade, ez iruten duté.

Mth 6 29 Baina erraiten drauçuet are Salomon-ere bere gloria guci arequin eztela
veztitu i çan hetaric bat beçala.

Mth 6 30 Bada baldin landaco egun belhar dena, eta bi har labeen eçarten dena,
laincoac hala inguru veztitzen badu: eza çuec anhi tzez areago, fede chipi tacoac?

Mth 6 31 Eztuçuela beraz artharic erraiten duçuela, Cer ianen dugu, edo cer
edanen dugu, edo cerçaz vezti turen gara?

Mth 6 32 (Ecen gauça hauc guciac Paganoéc bilhatzen di tuzté) ecen badaqui çuen
Aita cerucoac, ecen gauça hauen gución beharra baduçuela.

Mth 6 33 Baina bilha eçaque lehenic laincoaren resumá eta haren iustitiá, eta
gauça hauc guciac emanen çai zqui çue gai neraco.

Mth 6 34 Etzaretela bada arthatsu bi haramunaz: ecen bi haramunac beretaco artha
vkane du: egunac asco du bere afflictioneaz.

Mth 7 1 Ezteçaque la iudica, iudica etzai teztençat.

Mth 7 2 Ecen cer iugemenduz iudicaturen baitu çue, iudicaturen çarete: eta cer
neurritz neurthuren baitu çue, aldiz neurthuren çai çue.

Mth 7 3 Eta cergatic behatzen duc eure anayeren beguico fitsera, eta eure
beguico gapi rioari ezatzayo ohartzen?

Mth 7 4 Edo, nola diotsóc eure anayeri, Vztac idoqui deçadan fitsa hire
beguitic, eta horrá, gapi rioa hire begui an?

Mth 7 5 Hypocritá, idocac lehenic gapi rioa eure beguitic, eta orduan behaturen
duc, idoqui deçán fitsa eure anayeren beguitic.

Mth 7 6 Ezteyeçuela gauça saindua orey, eta ezti tzaçuela egotz, çuen perlác
vrdén aitzi nera: bere oinéz ohondica ezti tzaten, eta itzuliric çathica etzai tzaten çuec.

Mth 7 7 Esca çai tezte eta emanen çai çue: bilha eçaque, eta eridenen duçue:
bulka eçaque, eta irequi ren çai çue.

Mth 7 8 Ecen escatzen den guciac, recebitzen du: eta bilhatzen duenac,
erideiten du: eta bulkatzen duenari, irequi ren çayó.

Mth 7 9 Ecen nor da çuetaric guiçona, baldin bere semea ogui esca badaqui ó,
harri emanen draucana?

Mth 7 10 Eta, baldin arrain esca badaqui ó, ala suguebat emanen drauca?

Mth 7 11 Beraz çuec gaitcho çaretel aric baldin badaqui çue gauça onén çuen
haourrey emaiten: cembatez areago çuen Aita ceruétan denac emanen drauzte gauça onac escatzen
çai zqui oney?

Mth 7 12 Bada gui çonéc çuey eguin dietzaçuen nahi di tuçuen gauça guciac, eguin
ietzeçue çuec-ere hæy halaber: ecen haur da Leguea eta Prophetác.

Mth 7 13 Sar çai tezte bortha herssitic: ecen bortha largoa eta bide çabala da
perdi tionetara irioiten duena, eta anhi tz di rade hartaric sartzen diradenac.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	7	14	Ecen bortha herssia da eta bide herssia vici tzera eramai ten duena: eta guti dirade hura eridei ten dutenac.
Mth	7	15	Begui rauçue bada propheta falsuetaric, cein ethorten bai tirade çuetara ardi abi turequin: baina barnean otso harrapari dirade.
Mth	7	16	Bere fructuetaric eçaguturen di tuçue hec. Ala biltzen duté el horrietaric mahatsic, edo karduetaric ficoric?
Mth	7	17	Hala arbore on guciac fructu onac egui ten di tu, eta arbore gai chtoac fructu gai chtoac egui ten di tu.
Mth	7	18	Arbore onac fructu gai chtoric ecin dai di, eta arbore gai chtoac fructu onic ecin dai di.
Mth	7	19	Fructu onic egui ten ez tuen arbore guci a piccatzen da eta sura egoi zten.
Mth	7	20	Bere fructuetaric beraz eçaguturen di tuçue hec.
Mth	7	21	Niri launa, launa, errai ten drautan guci a ezta sarthuren ceruètaco resumán, baina ene Aita ceruètan denaren vorondatea egui ten duena.
Mth	7	22	Anhitzec erranen draut egun hartan, launa, launa, eztugu hire icenean prophetizatu, eta eztiugu hire icenean deabruac egotzi campora, eta eztugu hire icenean verthute anhitz eguin?
Mth	7	23	Eta orduan erranen drauet claroqui, Egundano etzai tuztet eçagutu: parti çai tezte eneganic iniquitate egui ten duçuenóc.
Mth	7	24	Norc-ere bada ençuten baititu ene hitz hauc, eta hec egui ten, hura dut comparaturen gui çon çuhur bere etchea arroca gain batetan edifi catu duenarequin:
Mth	7	25	Eta erori i çan da vria, eta ethorri i çan dirade vr sobernác, eta eraunsi vkan duté hai céc, eta io vkan duté etchearen contra: eta ezta erori i çan: ecen arroca gainean fundatua cen.
Mth	7	26	Eta norc-ere ençuten baititu ene hitz hauc, eta ezpai titu egui ten, comparaturen da gui çon erho bere etchea sable gainean edifi catu duenarequin.
Mth	7	27	Eta erori i çan da vria, eta ethorri i çan dirade vr sobernác, eta hai céc eraunsi vkan duté, eta io vkan duté etche haren contra, eta erori i çan da, eta haren deseguitea handi i çan da.
Mth	7	28	Eta guerta cedin propos hauc acabatu cituenean Iesusec, popul ua miraz baitzegoen haren doctrináz.
Mth	7	29	Ecen iracasten cituen autoritate çuenac beçala, eta ez Scribéc beçala.
Mth	8	1	Eta menditic ia utsi cenean gendetze handi iarrei qui cequi ón.
Mth	8	2	Eta huná, sorhayo batec ethorri ric adora ceçan hura, cioela, launa, baldin nahi baduc, chahu ahal ni roc.
Mth	8	3	Eta escua hedaturic hunqui ceçan hura Iesusec, cioela, Nahi diat, ai cén chahu. Eta bertan chahu cedin haren sorhayotassuna.
Mth	8	4	Orduan diotsó Iesusec, Begui rauc nehori ezterroán: baina habil, eta eracutsie çoc eure buruá Sacrificadoreari, eta presenta eçac Moysesec ordenatu duen oblationea, hæy testimoni agetan dençat.
Mth	8	5	Eta sarthu cenean Iesus Capernaumen, ethor cedin harengana Centenerbat othoitz egui ten ceraucal a,
Mth	8	6	Eta cioela, launa, ene muthilla diatzac etchean paralytico, gai zqui tormentatua.
Mth	8	7	Eta diotsó Iesusec, Nic ethorri ric sendaturen diat hura.
Mth	8	8	Eta ihardesten çuela Centenerac erran ceçan, launa, eznauc digne ene atharbean saradin: baina errac solament hitza, eta sendaturen baita ene muthilla.
Mth	8	9	Ecen ni -ere gui çon nauc berçeren meneco, di tudalaric neure azpico gendarmesac, eta erraiten di arocat huni, Oha, eta ioaiten duc: eta berçeari, Athor, eta ethorten duc: eta neure cerbitzariari, Egui c haur, eta egui ten di c.
Mth	8	10	Eta haur ençunic Iesusec mi rets ceçan: eta di oste çarrei zoney, Egui az erraiten drauçuet, eztudala Israelen-ere hain fede handi ric eriden.
Mth	8	11	Baina badiotsuet ecen anhitz Orientetic eta Occidentetic ethorri ren diradela, eta iarri ren diradela Abrahamequin Isaac-equin eta Iacob-equin ceruètaco resumán:
Mth	8	12	Eta resumaco semeac egotzi ren diradela campoco il humbera: han i çanen da nigar eta hortz garrascots.
Mth	8	13	Eta erran cieçón Iesusec Centenerari, Ohá eta sinhetsi duán beçala eguin bequic. Eta senda cedin haren muthilla ordu hartan berean.
Mth	8	14	Eta Iesusec Pierrisen etchera ethorri ric, ikus ceçan haren ama-gui nharreba ohean cetzala, eta hel gaitzac çaducal a.
Mth	8	15	Eta hunqui ceçan haren escua, eta vtzi ceçan hel gaitzac, eta iai qui cedin, eta cerbitza citzan.
Mth	8	16	Eta arratsa ethorri cenean, presenta cieçoten anhitz demoniatu: eta egotz cietzen campora spirituac hitzaz, eta gai zqui ceuden guciac senda citzan:
Mth	8	17	Compli ledinçat Esaias prophetáz erran i çan cena, cioela, Harc gure langoreac hartu vkan di tu, eta gure eritassunac ekarri vkan di tu.
Mth	8	18	Eta ikussiric Iesusec gendetze handi bere inguruán, mana citzan discipul uac ioan litecen berce aldera.
Mth	8	19	Eta hurbilduric Scriba batec erran cieçon, Magi struá, iarrei qui ren natzaic hiri, norat-ere ioanen baitai z.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth 8 20 Eta diotsó lesusec, Acerieac çulhoac citié eta ceruco choriéc ohatzeac, baina guiçonaren Semeac eztic non bere buruá reposa deçan.

Mth 8 21 Guero bere discipuluetaric, berce batec erran cieçon, launa, permiti ieçadac behin ioan nadin neure aitaren ohorztera.

Mth 8 22 Eta lesusec erran cieçon, Arreit niri, eta vzquic hilac bere hilén ohorztera.

Mth 8 23 Eta vncian sarthu cenean iarrei qui i çan çai zcan bere discipul uac.

Mth 8 24 Eta huná, tormenta handibat altcha cedin itsassoan, hambat non vncia bagaz estaltzen baitzen: baina bera lo cetzan.

Mth 8 25 Eta hurbilduric bere discipul uéc iratzar ceçaten, ciotela, launa, beguira gaitzac, galdu gui hoaçac.

Mth 8 26 Eta dioste, Cergatic çarete ici fede chipitacoac? Orduan iaiquiric mehatcha citzan hai ceac eta itsassoa: eta sossagu handia eguin cedin.

Mth 8 27 Orduan gendéc mirets ceçaten, ciotela, Ceric da haur, non hai cec-ere eta itsassoac obeditzen baitute?

Mth 8 28 Eta iragan cenean berce aldera, Gergesenén regionera, aitzinera ethorri i çan çai zcan bi demoniatu thumbetaric ilkiric, guizco terribleac, hambat non nehor ecin iragan baitzaiten bide hartaric.

Mth 8 29 Eta huná, heyagora eguin ceçaten, cioitela, Cer da gure eta hire artean, Iesus laincoaren Semea? ethorri aiz huna ordu baino lehen gure tormentatzera?

Mth 8 30 Eta cen hetaric vrrun vrdalde handibat alha cenic:

Mth 8 31 Eta debruác othoiztez çai zcan, cioitela, Baldin campora egoizten bagaituc, permiti ieçaguc vrdalde hartara ioaitera.

Mth 8 32 Eta dioste, Çoazte. Hec bada ilkiric ioan citecen vrdaldera: eta huná, vrdalde hura gucia oldar cedin garaitic behera itsassora, eta hil citecen vretan.

Mth 8 33 Orduan vrdainéc ihes eguin ceçaten: eta ethorric hirira, conta citzaten gauça guciac, eta cer demoniatuey heldu i çan çayen.

Mth 8 34 Eta huná, hiri gucia ilki cequión Iesusi aitzinera: eta ikussi çutenean hura, othoitz eguin cieçoten retina ledin hayen comarquetaric.

Mth 9 1 Orduan sarthuric vncira iragan cedin berce aldera, eta ethor cedin bere hirira.

Mth 9 2 Eta huná, presenta cieçoten paralyticobat ohean cetzanic: eta ikussiric lesusec hayén fedea, erran cieçón paralyticoari, Auc bihotz on, semé, barkatu çai zquic eure bekatuac.

Mth 9 3 Eta huná, Scribetaric batzuc erraiten çuten bere baitan, Hunec blasphematzan du.

Mth 9 4 Eta ikussiric lesusec hayén pensamenduac, erran ceçan, Cergatic gaiçtoqui pensatzen duçue çuen bihotzetan?

Mth 9 5 Ecen cein da erratchago, erraittea, Barkatu çai zquic eure bekatuac: ala erraittea, Iaiqui adi eta ebiñ adi?

Mth 9 6 Daqui çuençat bada ecen guiçonaren Semeac baduela autoritate lurrean bekatuén barkatzeco (orduan diotsó paralyticoari) Iaiqui adi, har eçac eure ohea, eta habil eure etcherát.

Mth 9 7 Orduan iaiquiric ioan cedin bere etcherát.

Mth 9 8 Eta gendetzéc hori ikussiric mirets ceçaten, eta glori fica ceçaten laincoa, ceinec eman vkan baitraue halaco autoritatea gui çoney.

Mth 9 9 Eta handic iragai ten cela lesusec ikus ceçan gui çombat peage lekuan iarria Matheu deitzen cenic, eta diotsó, Arreit niri. Eta iaiquiric iarrei qui cequión:

Mth 9 10 Eta guertha cedin Iesus haren etchean mahainean iarri ric cegoela, huná, anhitz publicano eta vici tze gaiçtotacoric ethorric, iar baitzi tecen mahainean lesusequin eta haren discipul uequin.

Mth 9 11 Eta hori ikussiric Phari seuéc erran cieçén haren discipul uey, Cergatic publicanoequin eta vici tze gaiçtotacoequin iaten du çuen magi struac?

Mth 9 12 Orduan lesusec hori ençunic erran cieçén, Osso diradenéc eztute medicuren beharric, baina eri diradenéc.

Mth 9 13 Baina çoazte, eta ikas eçaçue cer den, Misericordia nahi dut eta ez sacrificio. Ecen eznaiz ethorri iustoén deitzera, baina bekatorén, emendamendutara.

Mth 9 14 Orduan ethor citecen harengana Ioannesen discipul uac, cioitela, Cergatic guc eta Phari seuéc barur eguiten dugu mai z, eta hire discipul uéc ezipai tute baruric eguiten?

Mth 9 15 Eta erran ciecen lesusec, Ezconduaren gamberaco gendéc doluric ekar ahal dirote, ezcondua hequin deno? Baina ethorri ren dirade egunac edequi ren baitzaye ezcondua eta orduan barur eguinen baituquei te.

Mth 9 16 Halaber nehorc eztrauca eratchequi ten oi hal pedaçu latzbat abi llamendu çar bati: ecen compligarri eratchequi ac edequi ten du abi llamendutic, eta gai zqui tzenago da ethendurá.

Mth 9 17 Eta eztute eçarten mahatsarno berria çahagui çarretan: ezpere lehertzen dirade çahagui ac, eta mahatsarñoa issurten, eta çahagui ac galtzen: baina mahatsarno berria çahagui berrietan eçarten duté, eta biac begu iratzen dirade.

Mth 9 18 Gauça hauc hæy erraiten cerauztela, huná, iaun batec ethorric adora ceçan hura, cioela, Ene alaba orain hil i çan duc: baina ethorric eçarrac eure escua haren gai nean, eta vici co baita.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	9	19	Eta iaiquiric Iesus iarrei qui cequi ón, eta haren discipul uac.
Mth	9	20	(Eta huná, hamabi vrthez odol iariatzez eri cen emazte batec
gui beletic ethorric hunqui ceçan haren abillamendu ezpaina.			
Mth	9	21	Ecen erraiten çuen bere baitan, Baldin solament hunqui badeçat haren
abillamendua, sendaturen nai z.			
Mth	9	22	Orduan Iesusec itzuliric eta hura ikussiric erran ceçan, Aun bi hotz
on, alabá, eure fedea saluatu au. Eta senda cedin emaztea ordu berean).			
Mth	9	23	Eta Iesusec ethorric iaun haren etchera eta ikussiric soinul aric,
eta gendetzea tumultu ari cela,			
Mth	9	24	Dioste, Retira çaitetze, ecen ezta hil nescatchá: baina lo datza. Eta
truffatzen ciraden harçaz.			
Mth	9	25	Eta idoqui i çan cenean gendetzea, sarthuric, har ceçan haren escua:
eta iaiqui cedin nescatchá.			
Mth	9	26	Eta Iaster ceguan fama hunec lur hartan gucian.
Mth	9	27	Eta Iesus handi iragaiten cela, iarrei qui i çan çai zcan bi itsu oi huz
ceudela, eta cioitela, Auc pietate guçaz, David-en semeá.			
Mth	9	28	Eta ethorri cenean etchera, ethor citecen harengana itsuoc, eta dioste
Iesusec, Sinhesten duçue hori ahal daidal a? Diotsote, bay launa.			
Mth	9	29	Orduan hunqui citzan hayén beguiac, cioela, Çuen fedearen araura eguin
bequi çue.			
Mth	9	30	Eta irequi citecen hayén beguiac, eta debeta citzan mehatchurequin
Iesusec, cioela, Begui raçue nehorc eztaqui an.			
Mth	9	31	Baina hec ilkiric barreya ceçaten haren famá herri hartan gucian.
Mth	9	32	Eta hec ilkiten ciradela, huná, presenta cieçoten gui çon mutu
demoniatubat.			
Mth	9	33	Eta deabrua campora egotzi i çan cenean, mi nça cedin mutua: eta mirets
ceçaten gendetzéc, cioitela, Egundano ezta aguertu hunelaco gauçaric Israelen.			
Mth	9	34	Baina Phari seuéc erraiten çuten, Deabruén princearen partez campora
egoizten ditu deabruac.			
Mth	9	35	Eta inguratzen cituen Iesusec hiri eta burgu guciac, iracasten ari
cela hayén synagoguetan, eta predicatzen çuela resumaco Euangelioa eta sendatzen çuela			
eritassun mota gucia eta langore mota gucia populuan.			
Mth	9	36	Eta ikussiric Iesusec gendetzeac, compassione har ceçan heçaz, ceren
baitziraden errebelatuac eta barreyatuac ardi artzainic eztutenac beçala.			
Mth	9	37	Orduan dioste bere discipul uey, Segur vztá handi da, baina languile
guti.			
Mth	9	38	Othoitz egui oçue bada vzta labeari, irion ditzan languileac bere
vztara.			
Mth	10	1	Orduan bere hamabi discipul uac beregana dei thuric, eman ciecen bothere
spiritu satsuén contra, hayén campora egoizteco, eta eritassun mota guciaren eta langore mota			
guciaren sendatzeco.			
Mth	10	2	Bada hamabi Apostoluén icenac dirade hauc: Iehena, Simon erraiten dena
Pierris, eta Andriu haren anayea: Iacques Zebedeoren semea, eta Ioannes haren anayea.			
Mth	10	3	Philippe eta Bartholomeo: Thomas eta Matheu publicanoa: Iacques
Alpheoren semea eta Lebeo, icen goiticoz Thaddeo.			
Mth	10	4	Simon Cananea, eta Iudas Iscariot, hura traditu-ere çuena.
Mth	10	5	Hamabi hauc igor citzan Iesusec, eta eman cieçén manamendu, cioela,
Gentiletarát etzoaztela, eta Samari tanoén hiritan etzaitzela sar:			
Mth	10	6	Bainaitzitic çoazte Israel eco etcheco ardi galduetara.
Mth	10	7	Bada partitu eta, predica eçaçue, erraiten duçuela, Ceruètaco resumá
hurbil da.			
Mth	10	8	Eriac senda itzaçue, sorhayoac chahu itzaçue, hilac resuscita itzaçue,
deabruac campora egotzi tzaçue: dohai nic recebitu duçue, eta dohai nic emaçue.			
Mth	10	9	Eztagui çuela prouisioneric vrrhez, ez cilharrez, ez cobrez çuen
guerri coetan:			
Mth	10	10	Ezeta maletaz bidecotzát, ez birá arropaz, ez çapataz, ez vhez, ecen
languilea bere viciaren digne da.			
Mth	10	11	Eta cein-ere hiritan edo burgutan sarthuren baitzarete, informa
çaitetze nor den hartan digneric, eta çaudete han parti çaitetzteno.			
Mth	10	12	Eta cembeit etchetan sarthuren çaretenean, saluta eçaçue hura.
Mth	10	13	Eta baldin etchea digne bada, ethor bedi çuen baquea haren gainera:
baina baldin digne ezpada, çuen baquea çuetara itzul bedi.			
Mth	10	14	Eta norc-ere recebituren ezpaitzaituzte, eta ez çuen hitzey behaturen,
etche edo hiri hartaric ilki tean iharros albei tzi neçate çuen oinetaco errhautsa.			
Mth	10	15	Egui az erraiten drauçuet, emequi ago tractaturen diradela Sodomaco eta
Gomorrhaco lurrecoac iudicioco egunean, ecen ez hiri hura.			
Mth	10	16	Huná, nic igorten çaituztet çuec, ardiac otsoén artera beçala: çareten
bada çuhur sugueac beçala, eta simple vssocolumbác beçala.			
Mth	10	17	Eta begui ra çaitetze gui çonetaric: ecen liuraturen çaituzte
consistorioetara, eta bere synagoguetan açotaturen çaituzte.			
Mth	10	18	Eta gobernadore tara eta reguetara eramanen çarete ene causaz, hec eta
Gentilec testimoni age haur dutençat.			

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	10	19	Baina liura çai teztenean, ez tuçuela artharic nola edo cer miñçaturen çareten: ecen ordu hartan berean emanen çai çue cer miñça çai tezteten.
Mth	10	20	Ecen etzarete çuec miñço çaretenac, baina çuen Aitaren Spiritu çuetan miñço dena.
Mth	10	21	Eta liuraturen du anayec anayea heriotara, eta aitac haourra: eta altchaturen dirade haourrac aita-amén contra, eta hil eraciren dituzte.
Mth	10	22	Eta guciéz gaitzetsiac içanen çarete, ene icenagatic: baina norc-ere perseueraturen baitu finerano hura saluaturen da.
Mth	10	23	Eta persecutaturen çai tuztenean hiri hartan, ihes egui çue berce batetara: ecen egiaz erraiten drauçuet, ezti tuçue inguraturen Israel eco hiri guciac, non ethor eztadin gui çonaren Semea.
Mth	10	24	Ezta discipulua magistruaeren gaineco, ezeta cerbitzaria bere iaunaren gaineco.
Mth	10	25	Asco du discipulua bere magistra beçala den: eta cerbitzariac, bere iauna beçala: baldin Aitafamiliá bera Beelzebub dei thu baduté, cembatez guehi ago haren domesticoac?
Mth	10	26	Etzaretela beraz hayén beldur: ecen ezta deus estaliric aguerturen eztenic, ezeta deus secreturic iaquinen eztenic.
Mth	10	27	Ilhumbean erraiten drauçuedana, erraçue arguian: eta beharri ra ençuten duçuen, predica eçaçue etche gainetan.
Mth	10	28	Eta etzaretela beldur gorputza hiltzen dutenén, eta arimá ecin hil deçaquetenen: bainaitzitic çareten beldur arimá eta gorputza gehennán gal ahal ditzaquenaren.
Mth	10	29	Bi parra-chori ez tirade dirutcho batetan saltzen? eta hetaric bat ezta lurrera eroriren, çuen Aita gabe.
Mth	10	30	Etare çuen buruco bilo guciac contactuac dirade.
Mth	10	31	Etzaretela beraz beldur: parra-choriéc baino çuec guehi ago valio duçue.
Mth	10	32	Bada norc-ere aboaturen bainau gui çonén aitzi nean, aboaturen dut nic-ere hura ene Aita ceruétan denaren aitzi nean.
Mth	10	33	Baina norc-ere vkaturen bainau gui çonén aitzi nean, vkaturen dut nic-ere hura ene Aita ceruétan denaren aitzi nean.
Mth	10	34	Ez tuçuela vste ecen baquearen eçartera, ethorri naicela lurrera: eznaiz ethorri baquearen eçartera, baina ezpataren.
Mth	10	35	Ecen ethorri naiz gui çonaren bere aitaren contra gudutan eçartera, eta alabáren bere amaren contra, eta errenaren bere ama-guiharrebaren contra.
Mth	10	36	Eta gui çonaren etsay beraren domesticoac içanen dirade.
Mth	10	37	Aita edo ama ni baino maiteago duena, ezta ene digne: eta semea edo alabá ni baino maiteago duena, ezta ene digne.
Mth	10	38	Eta bere crutzea hartzen ez tuena, eta niri ondotic ez tarreitana, ezta ene digne.
Mth	10	39	Bere vicia beguiraturen duenac, galduren du hura: eta bere vicia galduren duenac ene causaz, beguiraturen du hura.
Mth	10	40	Çuec recebitzen çaituztenac, ni recebitzen nau: eta ni recebitzen nauenac, ni igorri nauena recebitzen du.
Mth	10	41	Prophetaren icenean Prophetabat recebitzen duenac, Prophetaren saria recebituren du: eta iustoaren icenean iustobat recebitzen duenac, iustoren saria recebituren du.
Mth	10	42	Eta norc-ere edatera emanen baitrauca bei rebat vr hotz huts chipi hautaric bati discipuluren icenean: egiaz diotsuet, ez tuela bere saria galduren.
Mth	11	1	Guero guertha cedin Iesusec bere hamabi discipuluey manamendu emaita acabatu çuenean, parti baitzedin handi iracats eta predica leçançat hayén hirietan.
Mth	11	2	Eta Ioannesec presoi ndegui an ençunic Christen obrac, igorri ric bere discipuluetaric biga,
Mth	11	3	Erran cieçon, Hi aiz ethorteco cen hura, ala berce baten beguira gaude?
Mth	11	4	Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçén, Çoazte eta conta ietzoçue Ioannesi, ençuten eta ikusten dituçuen gauçac:
Mth	11	5	Itsuéc ikustea recrubar ten duté, eta mainguac badabil tza, sorhayoac chahutzen dirade, eta gorréc ençuten duté, hilac resuscitatzen dirade, eta Euangelioa paubrey denuntiatzen çaye.
Mth	11	6	Eta dohatsu da scandalizaturen eztena nitan.
Mth	11	7	Eta hecioaiten ciraden beçala, has cedin Iesus erraiten populuari Ioannesez, Ceren ikustera ilki içan çarete desertura? haiceaz erabilten den canabera baten?
Mth	11	8	Baina ceren ikustera ilki içan çarete? gui çon abillamendu preciosoz veztitu baten? huná, abillamendu preciosoac ekarten dituztenac, reguén etchetan dirade.
Mth	11	9	Baina ceren ikustera ilki içan çarete? Propheta baten? bay diotsuet eta Propheta bainoagoaren.
Mth	11	10	Ecen haur da ceinez scribatua baita, Huná, nic igorten diat neure mandataria hire beguitharte aitzi nean, ceinec hire bidea appai nduren baitu hire aitzi nean.
Mth	11	11	Egiaz erraiten drauçuet, ezta ilki emaztetaric iayo diradenén artean nehor, Ioannes Baptista baino handi agoric: guciagatic-ere ceruétaco resumaco chipiena hura baino handi ago da.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	11	12	Eta Ioannes Baptistaren egunetarik oraindrano, ceruètaco resumari bortha eguiten çayo, eta keïchuéc harrapatzen dutè hura.
Mth	11	13	Ecen Propheta guciéc eta Legueac Ioannesganano prophetizatu vkan duté.
Mth	11	14	Eta, baldin nahi baduçue recebitu, haur da Elias ethorteco cena.
Mth	11	15	Ençuteco beharri ric duenac, ençun beça.
Mth	11	16	Baina norequin comparaturen dut generatione haur? Merkatuan iarri ric dauden, eta bere laguney oi huz dagozten haourtchoac beçal aco da,
Mth	11	17	Ceinéc bai tioite, Chirula soinu eguin drauçuegu, eta etzarete dançatu: ernessiz cantatu drauçuegu, eta eztuçue dei thoric eguin.
Mth	11	18	Ecen ethorri da Ioannes iaten ez edaten eztuela, eta erraiten duté, Deabrua du.
Mth	11	19	Ethorri da guiçonaren Semea iaten eta edaten duela, eta dioite, Horra, guiçon gormanta eta hordia, publicanoén eta vici tze gaiçhtotacoén adisqui dea. Baina iustificatu içan da sapientiá bere haourréz.
Mth	11	20	Orduan has cequién hunela reprochatzen haren verthuteri c anhi tz eguin içan cen hiriey, ceren emendatu etzi raden:
Mth	11	21	Maledictione hiri Corazin, maledictione hiri Bethsaida: ecen baldin Tyren eta Sidonen eguin içan balirade çuec bai than eguin içan di raden verthuteac, aspaldi çacurequin eta hautsequin emendatu ciratequeen.
Mth	11	22	Etare diotsuet, Tyr eta Sidon iudicioco egunean çuec baino emequi ago tractatuac içanen di radela.
Mth	11	23	Eta hi Capernaum cerurano altchatu içan aicena iffernurano beheraturen aiz: ecen baldin Sodomán eguin içan balirade hi bai than eguin içan di raden verthuteac, egungo egunerano egon çateán.
Mth	11	24	Etare badiotsuet, ecen Sodomacoac hi baino emequi ago tractatuac içanen di radela iudicioco egunean.
Mth	11	25	Dembora hartan ihardesten çuela Iesusec erran ceçan, Aitá, ceruco eta lurreco launá, esquerrac rendatzen drauzqui át, ceren estali bai trauztec gauça hauc çuhurréy eta adi tuey, eta manifestatu bai trauztec haour chipiey.
Mth	11	26	Bay Aitá, ceren hala içan baita hire placer ona.
Mth	11	27	Gauça guciac niri neure Aitaz eman çai zquit: eta nehorc eztu eçagutzen Semea Aitác bai cen: ezeta Aita nehorc eztu eçagutzen Semeac bai cen, eta nori-ere Semeac manifestatu nahi vkanen bai trauca.
Mth	11	28	Çatozte enegana fatigatuac eta cargatuac çareten guciác, eta nic paussu emanen drauçuet çuey.
Mth	11	29	Har eçaçue ene vztarria çuen gainera, eta i kas eçaçue enegani c ecen eme naiçela eta bihotzez humil: eta çuen arimençát paussu eridenen duçue.
Mth	11	30	Ecen ene vztarria aisit da, eta ene cargá arin.
Mth	12	1	Dembora hartan ioaiten cen Iesus ereincetan gaindi Sabbath egun batez: eta haren discipul uac ci raden gosse, eta has citecen buruca idoqui ten, eta iaten.
Mth	12	2	Eta Phari seuec ikussi ric erran cieçoten, Horrá, hire discipul uéc eguiten dié Sabbathoan eguin sori eztena.
Mth	12	3	Baina harc erran cieçén, Eztuçue iracurri Daud-ec gossez eguin çuena eta harequin ci radenec?
Mth	12	4	Nola sarthu içan cen laincoaren etchean, eta propositionezco ogui ac ian cituen: hetari c iatea ez haren, ez harequin ci radenén, Sacri ficadorén bai cen sori etzelari c?
Mth	12	5	Edo eztuçue iracurri Leguean, nola Sabbath egunetan Sacri ficadoréc templean Sabbath eguna hausten dutén, eta hoguen-gabe di raden?
Mth	12	6	Bada erraiten drauçuet, ecen templea baino handi agobat hemen dela.
Mth	12	7	Eta baldin bacinaquite cer den, Misericordia nahi dut eta ez sacri ficio, etzi ntuquezten condemnatu hoguen-gabeac.
Mth	12	8	Ecen Sabbathoaren-ere laun da guiçonaren Semea.
Mth	12	9	Eta handi c partituri c hayén synagoga ethor cedin.
Mth	12	10	Eta huná, cen han guiçombat escua eyhar çuenic: eta interroga ceçaten, ciotela, Sori da Sabbath egunean sendatzea? haur cioiten, hura accusa leçatençat.
Mth	12	11	Eta harc erran cieçén, Nor içanen da çuetari c guiçona, ardi bat dueni c: eta, baldin hura Sabbathoan lecera eror badadi, harturen eta altchaturen eztuena?
Mth	12	12	Eta cembatez da guiçona ardi a baino guehi ago? Beraz sori da Sabbathoetan vngui egui tea.
Mth	12	13	Orduan diotsó guiçon hari, Heda eçac eure escua. Eta heda ceçan, eta bercea beçain senda cedin.
Mth	12	14	Eta Phari seuec ilki ric har ceçaten conseil lu, haren contra, nolatan hura hil leçaqueten.
Mth	12	15	Baina Iesusec hori eçaguturi c leku eguin ceçan handi c: eta iarrei qui cequi ón gendalde handia, eta hec guciac senda citzan.
Mth	12	16	Eta mehatchurequin debeta citzan ezleçaten manifesta.
Mth	12	17	Compli ledi nçát Esai as prophetáz erran içan cena, cioela,
Mth	12	18	Huná, ene cerbitzari elegitu dudana, ene mai tea, ceinetan hartzen baitu bere atseguin ona ene arimác: eçarri ren dut neure Spiritua haren gainean, eta iugemendu Gentiley predi caturen draue.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	12	19	Eztu iharduquiren, ezeta oi huric eguinen, eta nehorc eztu carriquetan haren voza ençunen.
Mth	12	20	Canabera çarthatua eztu chehaturen, eta kea darión lihoa eztu iraunguiren: iugemendua victoriatan ilki eraci diroeno.
Mth	12	21	Eta haren icenean Gentiléc sperança vkanen dute.
Mth	12	22	Orduan presentatu içan çayó demoniatu itsu eta mutubat: eta senda ceçan hura, halaco maneraz non itsu eta mutu cena miñço baitzen eta ikusten baitzuen.
Mth	12	23	Eta spanta cedin populu gucia, eta erraiten çuen, Ezta haur David-en semea?
Mth	12	24	Baina Phari seuéc hori ençunic, erraiten çuten: Hunec ezti tu deabruac campora egoizten Beel zebub deabruén princearen partez bai cen.
Mth	12	25	Baina lesusec eçaguturic hayén pensamenduac, erran cieçén, Bere contra partitua den resuma gucia, deseguinena da: eta bere contra partitua den hiric edo ethec, eztu iraunen.
Mth	12	26	Eta baldin Satanec Satan campora egoizten badu, bere contra partitua da: nolatan beraz iraunen du haren resumác?
Mth	12	27	Eta baldin nic Beel zebub-en partez campora egoizten badi tut deabruac, çuen seméc noren partez campora egoizten di tuzte? Halacotz hec çuen iuge içanen dirade.
Mth	12	28	Baina baldin nic laincoaren Spirituaz campora egoizten badi tut deabruac, beraz ethorri da çuetara laincoaren resumá.
Mth	12	29	Ezpa nolatan nehor sar ahal dai te borthitz baten etchera, eta haren ostillamendua pilla, baldin lehen esteca ezpadeça borthitza? eta orduan haren etchea pillaturen duque.
Mth	12	30	Enequin eztena ene contra da, eta enequin biltzen ari eztena barreyatzen ari da.
Mth	12	31	Halacotz erraiten drauçuet, bekatu eta blasphemio gucia barkaturen çaye gui çoney: baina Spirituaren contretaco blasphemioa barkaturen etzaye gui çoney.
Mth	12	32	Eta nor-ere miñçaturen baita gui çonaren Semearen contra, barkaturen çayo hari: baina nor-ere miñçaturen baita Spiritu sainduaren contra, etzayo barkaturen hari ez secula hunetan, ez ethorteco denean:
Mth	12	33	Edo egui çue arbore ona, eta haren fructua on: edo egui çue arbore vstela, eta haren fructua vstel: ecen fructutic arborea eçagutzen da.
Mth	12	34	Viperén castá, nolatan vngu i miñça ahal çai tezquete gaiçto çaretel aric? ecen bihotzeco abundantiatic ahoa miñço da.
Mth	12	35	Gui çon onac bihotzeco thesaur onetic idoquiten di tu gauça onac: eta gui çon gaiçtoac thesaur gaiçtotic idoquiten di tu gauça gaiçtoac.
Mth	12	36	Baina badiotsuet, eçen gui çonéc erran duquei ten hitz alfer guci az, contu rendaturen dutela iudicioo egunean.
Mth	12	37	Ecen eure hitzetaric iustificaturen aiz, eta eure hitzetaric condemnaturen aiz.
Mth	12	38	Orduan ihardets ceçaten Scribetaric eta Phari seuetaric batzuc, cioi tela, Magistruá, nahi guendi quec hireganic cembeit signo ikussi.
Mth	12	39	Baina harc ihardesten çuela erran cieçén, Nacione gaiçtoa eta adul teroa signo esquez dago: baina signoric etzayo emanen, Ionas prophetaren signoa bai cen.
Mth	12	40	Ecen hala nola Ionas balenaren sabelean hirur egun eta hirur gau içan baitzén: hala içanen da gui çonaren Semea lurraren bihotzean, hirur egun eta hirur gau.
Mth	12	41	Nini uaco gui çonac iai qui ren di rade iudicioan nacione hunequin, eta condemnaturen dute haur: ceren hec emendatu baitziraden Ionasen predicationera, eta huna, Ionas bainoagoa hemen.
Mth	12	42	Egu-erdi co reguiná iai qui ren da iudicioan nacione hunequin, eta harc condemnaturen du haur: ceren ethor baitzedin lurraren bazterretic Salomonen sapientiaren ençutera, eta huná, Salomon bainoagoa hemen.
Mth	12	43	Bada spiritu satsua ilki denean gui çonaganic, leku lei horréz dabila, paussu bilha, eta eztu erideiten.
Mth	12	44	Orduan erraiten du, Itzuliren nai z neure ilki nai cen etchera. Eta ethorri denean, erideiten du hutsa, escobaturic eta appainduric.
Mth	12	45	Orduan ioaiten da, eta hartzen di tu berequin berçeric çazpi spiritu bera baino gaiçtoagoac, eta sarthuric habitatzen di rade han, eta gui çon haren fina hatsea baino gaiçtoago da: hala nacione gaiçto huni -ere helduren çayó.
Mth	12	46	Eta hura oraino populuari miñço çayola, huná, haren ama eta anayec ceuden lekorean, harequin miñçatu nahi z.
Mth	12	47	Eta cembeit ec erran cieçón, Hará, hire ama eta hire anayec lekorean di audec, hirequin miñçatu nahi z.
Mth	12	48	Baina harc ihardesten çuela erran cieçón hura erran cionari, Nor da ene ama, eta nor dirade ene anayec?
Mth	12	49	Eta hedaturic bere escua bere discipuluén gainera, erran ceçan, Huná ene ama eta ene anayec.
Mth	12	50	Ecen norc-ere eguinen baitu ene Aita ceruétan denaren vorondatea, hura da ene anaye, eta arreba, eta ama.
Mth	13	1	Egun hartan berean Iesus etchetic ilkiric, iar cedin itsas costán.
Mth	13	2	Eta bil cedin harengana gendetze anhitz, hambat non vnci batetara sarthuric iar baitzedin: eta gendetze gucia itsas costán cegoen.

Mth	13	3	Eta erran cieçén anhi tz gauça comparationez, cioela, Huná, ere illebat ilki cedin ere itera.
Mth	13	4	Eta erei tean hactic batzu eror citecen bide bazterrera: eta choriac ethorri içan dirade, eta iretsi vkan di tuzte hec.
Mth	13	5	Eta batzu erori içan dirade leku harriçuetara, non ezpaitzuten heuragui lurric: eta bertan ilki citecen, ceren ezpaitzuten lur barneric.
Mth	13	6	Guero iguzquia goratu eta, erre içan dirade, eta ceren ezpaitzuten erroric, eyarthu içan dirade.
Mth	13	7	Eta batzu erori içan dirade elhorri artera: eta handitu içan dirade elhorriac, eta itho vkan di tuzte hec.
Mth	13	8	Eta batzu erori içan dirade lur onera: eta fructu renda ceçaten, batac ehun, berceac hiruroguey, eta berceac hoguey eta hamar.
Mth	13	9	Ençuteco beharri ric duenac, ençun beça.
Mth	13	10	Orduan hurbi lduric discipulu ec erran cieçoten, Cergatic comparationez minço atzaye?
Mth	13	11	Eta harc ihardesten çuela, erran cieçén, Ceren çuey eman baitzai çue ceruètaco resumaco secretuén eçagutzea, baina hay etzaye eman.
Mth	13	12	Ecen norc-ere baitu, hari emanen çayó, eta hambatez guehi ago vkanen du: baina norc-ere ezpaitu, hari duena-ere edequiren çayó.
Mth	13	13	Halacotz comparationez minço natzaye: ceren dacussatelic ezpaitute ikusten, eta ençuten duteloric ezpaitute ençuten, ez aditzen.
Mth	13	14	Hala complitzen da hetan Esai asen prophetiá, cein ec baitio, Ençutez ençunen duçue, eta ez adituren: eta dacussaçuela ikussiren duçue eta etzai zquite oharturen.
Mth	13	15	Ecen guicendua da populu hunen bihotza, eta beharriéz gogorqui ençun vkan duté, eta beguiac ertsi vkan di tuzté: begui ez ikus, eta beharriéz ençun, eta bihotzaç adi ezteçaten, eta conuerti ez titecen, eta senda ez titzadan.
Mth	13	16	Bada dohatsu dirade çuen beguiac, ecen ikusten duté: eta çuen beharriac, ecen ençuten duté.
Mth	13	17	Ecen egui az erraiten drauçuet, anhi tz Prophetac eta iustoc desiratu vkan dutela ikustera çuec ikusten di tuçuen gaucén, eta ezpaitu tuzte ikussi: eta ençutera, ençuten di tuçuen gaucén, eta ezpaitu tuzte ençun.
Mth	13	18	Çuec bada ençue ere illearen comparationea.
Mth	13	19	Noiz-ere nehorc ençuten baitu resuma hartaco hitza, eta ez aditzen, ethorten da Gaichto hura, eta harrapatzen du haren bihotzean erein cena: haur da bide bazterrean hacia recebitu duena.
Mth	13	20	Eta leku harriçuetara hacia recebitu duena, haur da, hitza ençuten, eta hura bertan bozcariorequin recebitzen duena:
Mth	13	21	Baina eztu erroric bere baitan, halacotz da iraute gutitaco: eta tribulationeric edo persecucioneric hitzagatic hel tzen denean, bertan scandalizatzen da.
Mth	13	22	Eta elhorri artera hacia recebitu duena, haur da hitza ençuten duena, baina mundu hunetaco arthác, eta abrastassunezco engani oac ithotzen duté hitza, eta fructuric ez tu eguiten.
Mth	13	23	Baina lur onera hacia recebitu duena, haur da hitza ençuten eta adi tzen duena, cein ec fructu ekarten baitu eta eguiten, batac ehun, eta berceac hiruroguey, eta berceac hoguey eta hamar.
Mth	13	24	Berce comparationebat proposa cieçén, cioela, Comparatu da ceruètaco resumá haci ona bere landán erein duen gui çonarequin.
Mth	13	25	Baina gui çonac lo ceuçala, ethor cedin haren etsaya, eta erein ceçan hiraca, ogui artean: eta ioan cedin.
Mth	13	26	Eta handitu cenean belharra, eta fructu eguin çuenean, orduan aguer cedin hiraca-ere.
Mth	13	27	Orduan ethorri ric aitafamiliaren cerbitzariéc erran cieçoten, launa, ez tuc haci ona erein eure landan? nondic du beraz hiraca?
Mth	13	28	Eta harc erran cieçén, Gui çon etsayac hori eguin du. Eta cerbitzariéc erran cieçoten, Nahi duc goacen eta bil deçagun hura?
Mth	13	29	Eta harc erran cieçén, Ez: hiracaren biltzean oguia-ere idoqui ezteçaçuen harequin batean.
Mth	13	30	Vtzi tzaçue biac elkarrequin handi tzera vzta-arterano: eta vzta demborán, erranen drauet biltzaley, Bil eçaçue lehenic hiracá, eta hers eçaçue açautoz erratzecotzat: baina oguia bil eçaçue ene granerera.
Mth	13	31	Berce comparationebat proposa cieçén, cioela, Comparatu da ceruètaco resumá, mustarda bihi gui çon batec harturic bere landán erein duenarequin.
Mth	13	32	Cein baita haci gucietaco chipiena, baina handitu denean, berce belharrac baino handiago da: eta arbore bilhatzen da, hambat non ethorten baitirade ceruco choriac, eta ohatzeac eguiten baitituzte haren adarretan.
Mth	13	33	Berce comparationebat erran cieçén, cioela, Comparatu da ceruètaco resumá altchagarri arequin, cein emazte batec harturic hirur neurri irinen barnean gorde vkan baitu, gucia altcha dadin arterano.
Mth	13	34	Gauça hauc guciac erran cietzén lesusec comparationez gendetzey, eta comparatione gabe etzayen minçatzen.
Mth	13	35	Compli ledinçát Prophetáz erran içan dena, cioela, Irequiren dut comparationez neure ahoa: declaraturen di tut munduaren fundatzetic gorderic egon içan diraden

gauçac.			
Mth	13	36	Orduan vtziric populua ethor cedin etchera Iesus: eta ethorri içan çai zcan bere discipul uac, cioitela, Declara ieçaguc landaco hiracaren comparationea.
Mth	13	37	Eta harc ihardesten çuela érran cieçén, Haci ona ereiten duena da guiçonaren Semea.
Mth	13	38	Eta landá da mundua: eta haci ona, resumaco haourrac dirade: eta hiracá, Gaiçtoaren haourrac dirade:
Mth	13	39	Eta hura erein duen etsaya, da deabrua: eta vztá, munduaren fina da: eta vzta biltzal eac, Aingueruác dirade.
Mth	13	40	Bada hala nola biltzen baitute hiracá, eta suan erratzen, hala içanen da mundu hunen finean.
Mth	13	41	Igorriren di tu guiçonaren Semeac bere Aingueruác, eta bilduren di tuzte haren resumatic scandalo guciac, eta iniquitate eguiten dutenac.
Mth	13	42	Eta egotzi ren di tuzte labe dai checanera: han içanen da nigar eta hortz garrascots.
Mth	13	43	Orduan iustoéc arguituren duquei te iguzqui ac beçala, bere Aitaren resumán. Ençuteco beharri ric duenac ençun beça.
Mth	13	44	Berriz comparatu da ceruètaco resumá thesaur landa batetan gorderic dagoenarequin, hura eridenic guiçon batec estali vkan du: eta harçazco bozcari óz ioaiten da, eta duen gucia saltzen du, eta landa hura erosten.
Mth	13	45	Berriz comparatu da ceruètaco resumá guiçon marchand perla ederrén bilha dabilanarequin
Mth	13	46	Ceinek precio handitaco perlabat eriden çuenean, ioanic sal baitzeçan çuen gucia, eta eros baitzeçan hura.
Mth	13	47	Berriz comparatu da ceruètaco resumá sare itsassora egotzi batequin, eta gauça mota gucietari c biltzen duenarequin:
Mth	13	48	Cein bethe içan cenean idoqui baitzeçaten vr ezpondara: eta iarri ric bil citzaten onac vncietara, eta gaiçtoac camporát iraitz citzaten.
Mth	13	49	Hala içanen da munduaren finean: ethorri ren dirade Aingueruác, eta separaturen di tuqueizte gaiçtoac iustoén artetic.
Mth	13	50	Eta egotzi ren di tuqueizte labe dai checanera: han içanen da nigar eta hortz garrascots.
Mth	13	51	Erraiten draue Iesusec, Aditu di tuçue gauça hauc guciac? Diotsate, Bay launa.
Mth	13	52	Eta harc erran cieçén, Halacotz Scriba ceruètaco resumán iracatsia den gucia, comparatu da cembeit aita familia bere thesaureric gauça berri ric eta çaharri c idoqui ten duen batequin.
Mth	13	53	Eta guertha cedin comparatione hauc acabatu cituenean, Iesus iragan baitzedi n handi c.
Mth	13	54	Eta ethorri cenean bere herrira, iracasten cituen hec berén synagoguetan: hámbat non spantatuac baitzeuden, eta erraiten baitzuten, Nondic huni sapientia haur eta verthuteac?
Mth	13	55	Ezta haur charpanter-seme? ezta horren ama Maria deitzen, eta horren anayec lacques eta loses eta Simon eta Iuda?
Mth	13	56	Eta horren arrebác ez tirade guciac gu bai than? nondic bada huni gauça hauc gucioc?
Mth	13	57	Eta scandalizatzen ciraden hartan. Eta Iesusec erran cieçén, Ezta Prophetari c ohore gabe bere herrian eta bere etchean bai cen.
Mth	13	58	Eta etzeçan eguin han verthute anhi tzi c, hayén incredul itatearen causaz.
Mth	14	1	Dembora hartan ençun ceçan Herodes Tetrarchac Iesusen famá:
Mth	14	2	Eta erran cieçen bere cerbitzari ey, Haur Ioannes Baptistá da, hura resuscitatu içan da hiletari c, eta halacotz verthutéc obratzen duté hunetan.
Mth	14	3	Ecen Herodesec hatzamani c Ioannes esteca ceçan, eta presoi ndegui an eçar, Herodias haren anaye Philipperen emaztearen causaz.
Mth	14	4	Ecen erraiten ceraucan hari Ioannesec, Eztuc sori hori duán.
Mth	14	5	Eta hura hil nahi çuelari c popul uaren beldur cen, ceren Propheta beçala baitzaducaten hura.
Mth	14	6	Bada Herodesen sor eguneco bestá eguiten cenean, dança cedin Herodiasen alabá artean: eta Herodesen gogara eguin ceçan.
Mth	14	7	Nondic iuramendurequin prometta baitzi eçon, emanen ceraucala cer-ere esca bail edi .
Mth	14	8	Harc bada aitzinetic amáz instruitu içanic, Indac (di o) hemen platean Ioannes Baptistaren buruá.
Mth	14	9	Eta triste cedin regue: baina cinaren, eta harequin mahai nean iarri ric ceudenén causaz, mana ceçan eman lequi ón.
Mth	14	10	Eta igor ceçan Ioanesi presoi ndegui an buruären edequi eracitera.
Mth	14	11	Eta ekarri içan da haren buruá platean, eta eman cequi ón nescatchari , eta harc presenta cieçón bere amari .
Mth	14	12	Guero ethor citecen haren discipul uac, eta eraman ceçaten haren gorputza, eta ohortz ceçaten: eta ioanic conta cieçoten Iesusi .
Mth	14	13	Eta hori ençuni c Iesus parti cedin handi c vnci batetan leku desertu

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

batetara appart: eta ençunic gendetzeac oi nez iarrei qui i çan çai zcan hi rietari c.
Mth 14 14 Eta ilki ric lesusec ikus ceçan gendetze handibat eta compassione har
ceçan heçaz, eta hayén arteco eriac senda citzan.
Mth 14 15 Eta arrats aldean ethorri i çan çai zcan bere discipul uac, ci oi tel a,
Leku desertua duc haur, eta ordua ia iragan, eyec congít gendetzey, burguètarát ioanic iateco
eros deçatençat.
Mth 14 16 Baina lesusec erran cieçén, Eztute ioai teco mengoaric, eyeçue ceuroc
iatera.
Mth 14 17 Eta hec diotsote, Eztiagu hemen borz ogui eta bi arrain bai cen.
Mth 14 18 Eta harc erran cieçen, Ekaztaçue huna.
Mth 14 19 Eta popul ua bel har gai nean iartera manaturic, eta borz ogui ac eta bi
arrainac harturic, begui ac cerurat goi turic, grati ac renda citzan, eta hautsiric eman
ci etzen discipul uey ogui ac, eta discipul uéc gendetzey.
Mth 14 20 Eta ian ceçaten guci éc, eta ressasia citecen: eta goi ti citzaten çathi
soberatuetaric hamabi sasqui betheric.
Mth 14 21 Eta ian çutenac ciraden borz milla gui çonen inguruä, emazteac eta
haourrac gabe.
Mth 14 22 Eta bertan lesusec bortcha citzan bere discipul uac vncian sartzera,
eta haren aitzinean berce aldera iragai tera: popul uari congít lemon bizqui tar tean.
Mth 14 23 Eta congít emanic popul uari, i gan cedin mendira bereci qui, othoi tz
eguin leçançat. Eta arrastu cenean ber-bera cen han.
Mth 14 24 Eta vncia ia itsassoaren artean cen, baguéz tormentatua: ecen haice
contra cen.
Mth 14 25 Eta gauären laurgarren veillán ioan cedin hetara Iesus, itsas gainez
çabil ala.
Mth 14 26 Eta hura ikussiric itsas gainez çabil ala, discipul uac trubl a citecen,
erraiten çutela, Fantosmabat da, eta beldurtiz oi hu eguin ceçaten.
Mth 14 27 Baina bertan mi nça cequi én Iesus, cioela, Sporça çai tezte: ni nai z
etzaretela bel dur.
Mth 14 28 Eta i hardesten ceraucala Pierrisec erran ceçan, launa, baldin hi
bahai z, mana neçac hi regana ethortera vr gainez.
Mth 14 29 Bada harc erran ceçan, Athor. Eta i autsiric vncitic Pierris ioan cedin
vr gainez, Iesusgana ethor ledi nçat.
Mth 14 30 Baina haicea sendo ikussiric, icit cedin: eta hundatzen hassi cenean
oi hu eguin ceçan, cioela, launa, salua neçac.
Mth 14 31 Eta bertan Iesus escua hedaturic lot cequi ón, eta diotsó, O fede
chipi tacoá, cergatic dudatu duc?
Mth 14 32 Eta sarthu ciradenean vncira, sossega cedin haicea.
Mth 14 33 Orduan vncian ciradenéc ethorri ric adora ceçaten hura, ci oi tel a,
Egui azqui laincoaren Seme aiz.
Mth 14 34 Eta berce aldera iraganic ethor citecen Genesaretco lurrera.
Mth 14 35 Eta hura eçagutu vkan çutenean leku hartaco gui çonéc, igor ceçaten
inguruco aldi ri guci etara, eta presenta cietzoten eri ciraden guci ac.
Mth 14 36 Eta othoi tz egui ten ceraucaten solament hunqui leçaten haren
abillamendu ezpain a, eta hunqui vkan çuten guci ac, senda citecen.
Mth 15 1 Orduan ethorten dirade Iesusgana Ierusalem tar Scriba eta Phari seu
batzu, di oi tel a,
Mth 15 2 Cergatic hire discipul uéc iragai ten dute aitzinecoen ordenançaz? ecen
ezti tie ikutzen bere escuac ogui a iaten dutenean.
Mth 15 3 Eta harc i hardesten çuela erran cieçén, Eta çuec cergatic iragai ten
duçue laincoaren manamendua çuen ordenançaz?
Mth 15 4 Ecen laincoac manatu vkan du, di oela, Ohorait zac eure aita eta ama.
Eta, Aita edo ama maradi caturen duena, herioz hil bedi .
Mth 15 5 Baina çuec dioçue, Norc-ere erranen bai trauca aitari edo amari,
Eneganic den dono gucia probetchaturen çai c: ohora ezpadeça-ere bere aita edo bere ama hoguen
gabe date.
Mth 15 6 Eta ezdeustu vkan duçue laincoaren manamendua çuen ordenançaz.
Mth 15 7 Hypocri tíc, vngui prophetizatu vkan du çueçaz Esai aseç, di oela,
Mth 15 8 Populu haur ahoz hurbiltzen çai t, eta ezpainéz ohoratzen nau: bai na
hauén bi hotza vrrun da eneganic.
Mth 15 9 Baina al ferretan ohoratzen naute, i racasten di tuztel a doctri natzát
gui çonén manamenduac.
Mth 15 10 Eta popul ua beregana dei thuric erran cieçén, Ençun eçaçue eta adi
eçaçue.
Mth 15 11 Eztu ahoan sartzen denac satsutzen gui çona: bai na ahotic ilki ten denac
satsutzen du gui çona.
Mth 15 12 Orduan hurbilduric bere discipul uéc erran cieçoten, Eçagutu duc nola
Phariseuac propos hori ençunic scandalizatu i çan diraden?
Mth 15 13 Eta harc i hardesten çuela erran ceçan, Ene Aita ceruètacoac landatu
eztuen landare gucia erroetaric idoqui ren da.
Mth 15 14 Vtzi tzaçue, itsuric itsuén guidari dirade: baldin itsuac itsua guida
badeça, bi ac hobi ra erori ren dirade.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	15	15	Orduan ihardesten çuela Pierriseç erran cieçon, Declara ieçaguc comparatione hori.
Mth	15	16	Eta Iesuseç erran ceçan, Oraino çuec-ere adimendu gabe çarete?
Mth	15	17	Oraino eztuçue aditzen ecen ahoan sartzen den guci a, sabelera ioaiten dela, eta retreitera egoizten dela?
Mth	15	18	Baina ahotic ilkiten diradenac, bihotzetic partitzen dirade, eta hec satsutzen dute guiçona.
Mth	15	19	Ecen bihotzetic partitzen dirade pensamendu gaiçtoac, hiltzecac, adulterioac, pailardiçac, ohoinqueriçac, testimoniage falsuac, gaitzerraitecac.
Mth	15	20	Hauc dirade guiçona satsutzen dutenac: baina escuac ikuci gaberico iateac, eztu guiçona satsutzen.
Mth	15	21	Eta ilkiric handic Iesus ioan cedin Tyreco eta Sidongo comarquetarat.
Mth	15	22	Eta huná, emazte Chananeabat aldiri hetaric ilkiric, oihuz iar cedin, ciotsola, Auc pietate niçaz Dauíd-en seme launá, ene alaba duc deabruaz gaiçqui tormentatua.
Mth	15	23	Baina harc etzieçon ihardests hitzic. Orduan hurbilduric bere discipulueç othoitz ceguioten, cioitela, Emóc congít: ecen oihuz diaoc gure ondoan.
Mth	15	24	Eta harc ihardesten çuela erran ceçan, Eznaiz igorri Israeleco etheco ardi galduetara baicen.
Mth	15	25	Eta harc ethorric adora ceçan hura, cioela, launa, aiuta neçac.
Mth	15	26	Eta harc ihardesten çuela erran ceçan, Eztun gauça bidezcoa haourrén oguiaren hartzea, eta çakurrey egoiztea.
Mth	15	27	Baina harc erran ceçan, Hala duc, launa, baina çakurrec-ere bere nabussién mahainetic erorten diraden appurretaric iaten dié.
Mth	15	28	Orduan ihardesten çuela Iesuseç erran cieçon, O emaztea, handi dun hire fedea: eguin bequin nahi dunán beçala. Eta senda cedin haren alabá orduandanic.
Mth	15	29	Eta partituric handic Iesus ethor cedin. Galileaco itsas aldera: eta iganic mendira, iar cedin han.
Mth	15	30	Orduan ethor cedin harengana anhitz gendetze, çutela berequin mainguric, itsuric, muturic, hebainic eta anhitz berçeric: eta eçar citzaten Iesusen oinetara, eta senda citzan.
Mth	15	31	Hala non populuaç miçets bai tzeçan çacusquianean mutuac miçatzen, hebainac sendaturic, mainguac çabiltzala, itsueç ikusten çutela: eta glorifica ceçaten Israeleco laincoa.
Mth	15	32	Orduan Iesuseç beregana dei thuric bere discipuluaç erran ceçan, Compassione dut populu huneçaz: ecen ia hirur egun du enequin dagoela, eta ez tute cerian deçaten: eta ez titut baruric igorri nahi, bidean flaca ez titecençat.
Mth	15	33	Eta bere discipulueç diotsote, Nondic guri hambat ogui desertuan hunambat genderen ressiatzeço?
Mth	15	34	Eta dioste Iesuseç, Cembat ogui dituçue? Eta hec erran cieçoten, Çazpi, eta arraintcho batzu.
Mth	15	35	Orduan mana ceçan populua lurrean iartera.
Mth	15	36	Eta harturic çazpi oguiac eta arrainac, gratiac rendaturic hauts citzan, eta eman cietzén bere discipuluey: eta discipulueç populuari.
Mth	15	37	Eta ian ceçaten guciéc, eta ressiacia citecen: eta goiti citzaten çathi soberatuetaric çazpi sasqui betheric.
Mth	15	38	Eta ian çutenac ciraden, laur milla guiçon, emazteac eta haourrac gabe.
Mth	15	39	Orduan congít emanic gendetzeari, igan cedin vnci batetara: eta ethor cedin Magdaleco bazterretara.
Mth	16	1	Eta ethorric Phari seuéc eta Sadduceuéc, tentatzen çutela requiri ceçaten cembeit signo cerutic eracuts liecén.
Mth	16	2	Baina harc ihardesten çuela erran cieçén, Arratsean, erraitten duçue, Dembora eder eguinen du: ecen gorri da ceruá.
Mth	16	3	Eta goicean dioçue, Egun tempestate eguinen du: ecen ceruá orzgorri gaitz da. Hypocritac, ceruären irudiaz, iugeatzen daquiçue, eta demboretaco signoéz ecin diroçue?
Mth	16	4	Generacione gaiçtoa edo adulteroa signo esquez dago, eta signoric etzayo hari emanen Ionas prophetaren signoa baicen. Eta hec vtzitic ioan cedin.
Mth	16	5	Eta ethorri ciradenean haren discipuluaç berce aldera, ahanz cequién ogui hartzera.
Mth	16	6	Eta Iesuseç erran cieçen, Gogoauçue eta beguira çaitetzte Phari seuén eta Sadduceuén altchagarritic.
Mth	16	7	Eta hec iharduqiten çutén bere artean, cioitela, Hori dio, ceren oguric hartu eztugun.
Mth	16	8	Eta Iesuseç eçaguturic erran cieçén, Cer diharducaçue ceurón artean, fede chipitacoác, ceren oguric hartu eztuçuen?
Mth	16	9	Oraino ez tuçue aditzen, eta etzarete guehiagoric orhoit borz milla guiçonén borz oguiéz, eta cembat sasqui goititu cintuzten?
Mth	16	10	Ezeta laur milla guiçonén çazpi oguiéz, eta cembat sasqui goititu cintuzten?
Mth	16	11	Nola ez tuçue aditzen ecen eztrauçuedala oguiz erran, beguira cindeizten Phari seuén eta Sadduceuén altchagarritic?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth 16 12 Orduan adi ceçaten ecen etzuela erran, beguirra litecen ogui
al tchagarritic, baina Pharißeuén eta Sadduceuén doctrinatic.

Mth 16 13 Eta ethorri cenean Iesus Cesareaco bazter Philipperenetara, interroga
citzan bere discipul uac, erraiten çuela, Ni nor naicela dioite gui çonéc, gui çonaren Semea?

Mth 16 14 Eta hec erran ceçaten, Batzuc, Ioannes Baptista: eta bercéc, Elias:
eta bercéc, Hieremias, edo Prophetetic bat.

Mth 16 15 Dioste, Eta çuec nor naicela dioçue?

Mth 16 16 Ihardesten çuela Simon Pierrisec erran ceçan, Hi aiz Christ lainco
viciaren Semea.

Mth 16 17 Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçon hari, Dohatsu aiz Simon
Ionaren semeá: ecen haraguiac ez odolac eztrauc hori reuelatu, baina ene Aita ceruètan denac.

Mth 16 18 Baina are nic erraiten drauat, ecen hi aicela Pierris, eta Harri hunen
gainean edificaturen dudala neure Eliçá: eta iffernuco borthác etzai zcala hari garai thuren.

Mth 16 19 Eta hiri emanen drauzqui at ceruètaco resumaren gakoac, eta cer-ere
Iothuren baituc lurrean, Iothua içanen duc ceruètan: eta cer-ere lachaturen baituc lurrean,
lachatua içanen duc ceruètan.

Mth 16 20 Orduan mana citzan expressuqui bere discipul uac nehor ezlerroten,
hura cela IESVS CHRIST.

Mth 16 21 Orduandanic has cedin Iesus bere discipul uey declaratzen, ecen behar
çuela ioan Ierusalemara, eta anhitz suffritu Ancianoetari c eta Sacrifcadore principal etari c,
eta Scribetari c, eta heriotara eman behar cela, eta hereneco egunean, resuscitatu.

Mth 16 22 Eta hura appartaturic has cequi on Pierris reprotchatzen, cioela,
Eurorçaz auc pietate, launa: etzai c hiri hori helduren.

Mth 16 23 Eta harc itzuliric erran cieçon Pierrisi, Guibel erat adi eneganic
Satan, empatchu atzait: ecen ezti tuc aditzen laincoaren diraden gauçac, baina gui çonèn
diradenac.

Mth 16 24 Orduan Iesusec erran cieçen bere discipul uey, Baldin nehor ene ondoan
ethorri nahi bada, renuntia beça bere buruáz, eta har beça bere crutzea, eta berrait niri.

Mth 16 25 Ecen norc-ere nahi vkanen baitu saluatu bere vicia, galduren du hura:
eta norc-ere galduren baitu bere vicia ene causaz, eridenen du hura.

Mth 16 26 Ecen cer probetchu du gui çonac baldin mundu gucia irabaz badeça, eta
bere arima gal badeça? edo cer emanen du gui çonac bere arimaren recompensamendutan?

Mth 16 27 Ecen gui çonaren Semea ethorri ren da bere Aitaren glori an bere
Aingueruèquin: eta orduan rendaturen drauca batbederari bere obrén araura.

Mth 16 28 Egui az diotsuet, badi rade hemen present diradenetari c batzu, herioa
dastaturen eztutenic, gui çonaren Semea bere resumara ethorten ikus di roi teno.

Mth 17 1 Eta sey egunen buruán, har citzan Iesusec Pierris eta Iacques eta
Ioannes haren anayea, eta eraman citzan appart mendi gora batetara.

Mth 17 2 Eta transfigura cedin hayén aitzinean, eta argui cedin haren
begui thartea iguzquia beçala, eta haren abillamenduac churi citecen arguia beçala.

Mth 17 3 Eta huná, ikus citzaten Moyses eta Elias harequin mi nço ciradela.

Mth 17 4 Eta ihardesten çuela Pierrisec erran cieçon Iesusi, launa, on duc gu
hemen garén: nahi baduc, eguin ditzagun hemen hirur tabernacle, bat hire, eta bat Moysesen,
eta bat Eli asen.

Mth 17 5 Oraino hura mi nço cela, huná, hodey argui batec estal citzan hec: eta
huná vozbat hodeyetic, cioela, Haur da ene Seme maitea, ceinetan neure atseguin ona hartzen
baitut: huni beha çaquizqui ote:

Mth 17 6 Eta hori ençunic discipul uac eror citeçen, bere begui thartén gai nera,
eta icit citecen haguitz.

Mth 17 7 Orduan ethorri ric Iesusec hunqui citzan hec, eta erran cieçen, Iai qui
çaitetzte, eta etzaretela beldur.

Mth 17 8 Eta goitituric bere beguiac nehor etzeçaten ikus Iesus bera bai cen.

Mth 17 9 Eta menditic iausten ciradela, mana citzan Iesusec, cioela, Nehori
ezterroçuela visionea, gui çonaren Semea hiletari c resuscit a dai teno.

Mth 17 10 Eta interroga ceçaten bere discipul uéc, cioitela, Cergatic beraz
Scribéc erraiten dute ecen Elias behar dela lehen ethorri?

Mth 17 11 Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçen, Elias ethorri ren bada
lehen, eta bere staturaco di tu gauça guci ac:

Mth 17 12 Baina erraiten drauçuet ecen Elias ia ethorri dela, eta hura eztute
eçagutu vkan, baina eguin dute harçaz nahi vkan duten gucia: hala gui çonaren Semeac-ere
suffrituren du hetari c.

Mth 17 13 Orduan adi ceçaten discipul uéc ecen Ioannes Baptistáz erran cerauela.

Mth 17 14 Eta ethorri ciradenean popul uagana, ethor cedin harengana gui çombat,
haren aitzinean bel hauri catzen cela,

Mth 17 15 Eta cioela, launa, auc pietate ene semeaz, ecen lunatico duc eta
gai zqui tormentatzen: ecen maiz erorten duc sura, eta maiz vrera.

Mth 17 16 Eta presentatu di raueat hura hire discipul uey, eta ecin sendatu di é.

Mth 17 17 Eta ihardesten çuela Iesusec erran ceçan, O natione sin heste gabea eta
bihurri á, noi zdrano finean çuequin içanen nai z? noi zdrano finean suportaturen çai tuztet?
ekardaçue hura huná.

Mth 17 18 Eta mehatcha ceçan deabrua Iesusec, eta ilki cedin harenganic: eta
senda cedin muthilla orduandanic.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	17	19	Orduan ethorric Iesusgana appart discipuluéc erran cieçoten, Cergatic guc ecin campora egotzi vkan dugu hura?
Mth	17	20	Eta Iesusec erran ciecen, Çuen sinheste gabeagatic: ecen egui az diotsuet, baldin mustarda bihibat den becembat fedè baduçue, erranen draucaçue mendi huni, Iregan adi hemendic hara: eta iraganen da, eta etzaiçue deus impossibleric içanen.
Mth	17	21	Baina deabru mota haur ezta ilkiten orationez eta barurez baiçen.
Mth	17	22	Eta hec Galilean vsatzen çutela, erran cieçén Iesusec, Içanen da, guiçonaren Semea liuraturen baita guiçonon escuetara:
Mth	17	23	Eta hilen dute hura: baina hereneco egunean resuscitaturen da: eta triste citecen haguitz.
Mth	17	24	Eta ethorri içan ciradenean Capernaüera, ethor citecen Pierrisgana didrachmác recebitzen cituztenac, eta erran cieçoten, Çuen magistruc didrachmác ezti tu pagatzen?
Mth	17	25	Dio, Bay. Eta etchean sarthu içan cenean, aitzin cequiön IESVS, cioela, Simon, cer irudi çaiç? Lurreco reguéc norenganic hartzen dituzté tributac eta taillac? beré haurretaric, ala bercetacoetaric?
Mth	17	26	Diotsa Pierrisec, Bercetacoetaric. Diotsa Iesusec, Beraz libre dituc haurreac.
Mth	17	27	Baina scandaliza ezti zugunçat, itsassora ioanic, egotzac amüa: eta Iehen iganen den arraina har eçac, eta haren ahoa irequiric eridenen baituc staterabat: harturic hura eman iecéc enegatic eta hiregatic.
Mth	18	1	Ordu hartan berean ethor citecen Iesusgana discipuluac, cioitela, Nor da handiena ceruètaco resuman?
Mth	18	2	Eta dei thuric haourtchobat beregana Iesusec, eçar ceçan hura hayén artean.
Mth	18	3	Eta erran ceçan, Egui az erraiten drauçuet, baldin conuerti ezaçaitetzte, eta haourtchoac beçalaca ezaçaitetzte, etzarete sarthuren ceruètaco resumán.
Mth	18	4	Norc-ere bada bere buruä humiliaturen baitu haourtcho haur den beçala, hura da handiena ceruètaco resumán?
Mth	18	5	Eta norc-ere recebituren baitu hunelaco haourtchobat ene icenean, ni recebitzen nau.
Mth	18	6	Baina norc-ere scandalizaturen baitu ni baitan sinhesten duten chipi hautaric bat, harc hobe luque vrka lequiön bere leppoan asto-errota harribat, eta hunda ledin itsas hunderrean.
Mth	18	7	Maledictione munduari scandaloén causaz: ecen necessario da scandaloac datocen, badaric-ere maledictione guiçon hari, ceinez scandalo ethorten baita.
Mth	18	8	Baldineta eure escuac edo eure oinac trebuca eraciten bahau trenca eçac hura eta iraitzac eureganic, hobe duc hire, mainguric edo escubakoi tzdun vici tzean sar adin, ecen ez bi escuac edo bi oinac di tuála suco gehennara iraitz adin.
Mth	18	9	Eta baldin eure beguiac trebuca eraciten bahau, idocac hura, eta iraitzac eureganic: hobe duc hire, begui batarequin vici tzean sar adin, ecen ez bi beguiac di tuála suco gehennara iraitz adin.
Mth	18	10	Beguirauçue menosprecia ezteçaçuen chipi hautaric bat: ecen erraiten drauçuet hauen Aingueruéc bethiere dacussatela ene Aita ceruetan denaren begui thartea.
Mth	18	11	Ecen ethorri içan da guiçonaren Semea galdu cenaren saluatzera.
Mth	18	12	Cer irudi çaiçue? baldin guiçon batec ehun ardi baditu, eta hetaric bat errebelata badadi, ezti tu lauroguey eta hemeretziac vtziten, eta mendi etara ioanic ezti errebelatu cena bilhatzen?
Mth	18	13	Eta baldin guertha badadi eriden deçan hura, egui az erraiten drauçuet ecen bozcario guehiago duela harçaz, ecen ez lauroguey eta hemeretzi errebelatu etzi radenez.
Mth	18	14	Halaber ezta çuen Aita ceruetan denaren vorondatea chipi hautaric bat gal dadin.
Mth	18	15	Eta baldin hire anayec hire contra faltatu badu, oha eta reprehendi eçac hura, hire eta haren beraren artean: baldin behatzen baçaiç, irabaci duc eure anayea.
Mth	18	16	Baina baldin behatzen ezaçaiç, har itzac eurequin oraino bat edo biga: biga edo hirur testimonioren ahoan hitz gucia fermu dençat.
Mth	18	17	Eta baldin hay behatzen ezaçayé, erróc Eliçari: eta baldin Eliçari behatzen ezaçayó, albei heduca pagano eta publicano beçala.
Mth	18	18	Egui az erraiten drauçuet, cer-ere lothuren baituçue lurrean, lothua içanen da ceruän: eta cer-ere lachaturen baituçue lurrean, lachatua içanen da ceruän.
Mth	18	19	Berriz diotsuet ecen baldin çuetaric biguec consenti badeçate lurraren gainean, esca ditecten gauça gucia eguinen çayela ene Aita ceruetan denaz.
Mth	18	20	Ecen non baitirade biga edo hirur bilduric ene icenean, han naitz hayén artean.
Mth	18	21	Orduan harengana hurbilduric Pierrisec erran ceçan, launa, cembatarano bekatu eguinen du ene contra ene anayec, eta barkaturen draucat? ala çazpitarano?
Mth	18	22	Diotsó IESVSEC, Ezti ossat çazpitarano, baina çazpitan hiruroguey eta hamarretarano.
Mth	18	23	Halacotz da comparatu ceruètaco resumá beré cerbitzari equin contu eguin nahi vkan duen regue batequin.
Mth	18	24	Eta contu eguiten hassi cenean, presenta cequiön bat, hamar-milla

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

talent hari çor ceraucanic.
Mth 18 25 Eta ceren harc ezpaitzuen nondic paga, mana ceçan haren iaunac sal
ledin hura, eta haren emaztea, eta haourrac, eta cituen gauça guciac: eta çorra paga ledin.
Mth 18 26 Halacotz cerbitzari hunec bere buruá lurrera egotzirik supplicatzen
çuen hura, cioela, launa, auc patientia enegana, eta gucia pagaturen drauat.
Mth 18 27 Orduan compassione harturic cerbitzari haren iaunac, vtzi ceçan, eta
çorra quitta cieçon.
Mth 18 28 Baina ilkiric cerbitzari hunec eriden ceçan bere cerbitzari quidetaric
bat, ehun dinero çor ceraucanic: eta hura hatzamanic ithotzen çuen, cioela, Paga neçac çor
duanaz.
Mth 18 29 Eta bere cerbitzari -quideac haren oinetara bere buruá egotzirik
othoitz eguiten ceraucan, cioela, Auc patientia enegana, eta gucia pagaturen drauat.
Mth 18 30 Baina harc etzuen eguin nahi vkan, aitzitic ioanic eçar ceçan hura
presoinan, çorra paga liroeno.
Mth 18 31 Bada ikussiric haren cerbitzari -quidéc cer eguin içan cen, triste
citecten haguitz: eta ethorric declara cieçoten bere iaunari eguin içan cen gucia.
Mth 18 32 Orduan hura dei thuric bere iaunac diotsa, Cerbitzari gaiçtoá, çor
hura gucia quittatu drauat, ceren othoitz eguin baitrautac:
Mth 18 33 Ez-auena hic-ere eure cerbitzari -quideaz pietate vkan behar, nic-ere
hiçaz pietate vkan dudan beçala?
Mth 18 34 Orduan asserreturic bere iaunac sargeantey hura eman cieçen, hari çor
ceraucan gucia paga lieçaueono.
Mth 18 35 Hala ene Aita ceruétan denac-ere eguinen drauçue çuey, baldin
batbederac bere anayeri gogotic faltác barka ezpadietçoue.
Mth 19 1 Eta guertha cedin, Iesus propos hauc acabaturic parti baitzedin
Galileatic, eta ethor baitzedin Iudeaco bazterretara, Iordanaren berce aldeaz.
Mth 19 2 Eta iarrei qui cequion gendetze handi, eta senda citzan han.
Mth 19 3 Orduan ethor citecten harengana Phari seuc tentatzen çutela, eta
ciotsatela, Vtzi ahal diro guiçonac bere emaztea eceinere causagatic?
Mth 19 4 Baina harc ihardesten çuela erran cieçen, Eztuçue iracurri ecen
Creaçaleac hatsetic eguin cituela arra eta emea?
Mth 19 5 Eta erran çuela, Halacotz vtziren ditu guiçonac aita eta ama, eta
iunctaturen çayó bere emazteari, eta içanen dirade biac haragui bat.
Mth 19 6 Bada guehiagoric ez tirade biga, baina haragui bat. Beraz laincoac
iunctatu duena, guiçonac ezteçala separa.
Mth 19 7 Diotsate, Cergatic beraz Moysesec manatu vkan du separationeco
letraren emaitera, eta haren vtzitera?
Mth 19 8 Dioste, Moysesec çuen bihotzeco gogortassunagatic permittitu drauçue
çuen emaztén vtzitera: baina hatsetic etzén hala.
Mth 19 9 Eta erraiten drauçuet ecen norc-ere vtziren baitu bere emaztea,
pailardiçagatic bai cen, eta berce batequin ezconduren baita, adulterio iaquiten duela: eta
vtzi denarequin ezconduren datenac adulterio iaquiten duqueela.
Mth 19 10 Diotsate bere discipuluec, Baldin horlaco bada guiçonaren
emazteareuilaco beharqui a, eztuc on ezconcea.
Mth 19 11 Baina harc erran cieçen, Eztute guciéc ardiesten hitz haur, baina eman
içan çayenéc.
Mth 19 12 Ecen badi rade chikiratuac amaren sabeletic hala iayo içan diradenac:
eta badi rade chikiratuac, guiçonéz chikiratu içan diradenac: eta badi rade chikiratuac
ceruétaco resumagatic bere buruác chikiratu vkan dituztenac. Har ahal deçanac, har beça.
Mth 19 13 Orduan haourtchoac presentatu içan çaiçcan escuac gainean eçar
lietzençat eta othoitz leguançat: eta discipuluec mehatcha citzaten.
Mth 19 14 Baina Iesusec dioste, Vtzi tzaçue haourtchoac, eta enegana ethortetic
ezti tzaçuela empatcha: ecen hunelacoén da ceruétaco resumá.
Mth 19 15 Eta escuac gainean eçarri cerauztenean, parti cedin handic.
Mth 19 16 Eta huná, cembeittec hurbilduric erran cieçon, Magistru oná, cer vngui
egui nen dut vicitzé eternala dudançat?
Mth 19 17 Eta harc erran cieçon, Cergatic deitzen nauc on? eztuc nehor onic bat
bail cen, eta hura, laincoa: baldin vicitzean sarthu nahi bahai z, beguiraitzac manamenduac.
Mth 19 18 Diotsó, Cein? Eta Iesusec erran ceçan Eztuc hilen, Eztuc
adulteraturen, Eztuc ebatsiren, Eztuc testimoni age falsuric erranen.
Mth 19 19 Ohoraitzac aita eta ama. Eta, Onhetsiren duc eure hurcoa eure buruá
beçala.
Mth 19 20 Diotsó guiçon gazteorrec, Horiac guciac beguiratu citiat neure
gaztetassunetic: cer oraino falta çait?
Mth 19 21 Diotsó Iesusec, Baldin perfect içan nahi bahai z, oha, sal eçac duana,
eta eman iecéc paubrey: eta vkanen duc thesaurbat ceruán: eta athor, arreit niri.
Mth 19 22 Eta ençun çuenean guiçon gazteorrec hitz hori, ioan cedin tristeric:
ecen on handiac cituen.
Mth 19 23 Orduan Iesusec erran cieçen bere discipuluey, Egui az erraiten
drauçuet, ecen abratsa nequez sarthuren dela ceruétaco resumán.
Mth 19 24 Eta berri z diotsuet, errachago dela cablebat orratzaren chulhotic
iragan dadin, ecen ez abratsa laincoaren resumán sar dadin.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth 19 25 Gauça hauc ençunic haren discipul uac spanta citecen haguitz, ci oitela, Nor da beraz salua ahal dai tenic?

Mth 19 26 Eta Iesusec hetarat behaturic, erran cieçén, Guiçonac bai than hori impossible da: baina laincoa bai than gauça guciac possible dirade.

Mth 19 27 Orduan ihardesten çuela Pierrisec erran cieçón, Huná, guc vtzi citiagu gauça guciac, eta iarrei qui gaitzai zquic hiri: cer içanen da beraz gure?

Mth 19 28 Eta Iesusec erran cieçén, Egui az diotsuet, ecen çuec niri iarrei qui çai zquidatenóc, regenerationean iarriren denean guiçonaren Semea bere maí estatearen thronoan, iarriren çaretela çuec-ere hamabi thronoén gainean, iugeatzen dituçuela Israeleco hamabi leinuac.

Mth 19 29 Eta norc-ere vtzi baituque etcheric, edo anayeric, edo arrebaric, edo aita, edo ama, edo emaztea, edo haourric, edo landaric ene icenaren causaz, ehunetan hambat recebituren duela, eta vicitze eternala heretaturen.

Mth 19 30 Baina anhitz lehen diradenac, içanen dirade azquen: eta azquenac, lehen.

Mth 20 1 Ecen, comparatu da ceruètaco resumá aita familia batequin, cein ilki içan baita arguiaren begui an languile alocatzera bere mahasticotzat.

Mth 20 2 Eta languilequin accordaturic dinero batetan eguneco, igor citzan bere mahastira.

Mth 20 3 Eta ilkiric hirur orenén inguruän, ikus citzan berce alfer ceuden batzu plaçán.

Mth 20 4 Eta erran cieçén, Çoazte çuec-ere ene mahastira, eta bide datena emanen drauçuet.

Mth 20 5 Eta hecioan citecen. Berriz ilkiric sey eta bedratzi orenén inguruän, eguin ceçan molde berean.

Mth 20 6 Eta hameca orenen inguruän ilkiric, eriden citzan berce alfer ceuden batzu, eta dioste, Cergatic hemen çaudete egun guci an alfer?

Mth 20 7 Diotsate, Ceren nehorc ezpai quai tu alocatu. Dioste, Çoazte çuec-ere ene mahastira, eta bide datena recebituren duçue.

Mth 20 8 Eta arrastu cenean, erran cieçón mahasti iabeac bere recebidoreari. Dei itzac languileac, eta paga iecéc alocairuá, hassiric azquenetaric lehenetarano.

Mth 20 9 Eta ethorri ciradenean hameca orenen inguruän alocatuac recebi ceçaten dinero bana.

Mth 20 10 Eta ethorric lehenéc-ere, vste vkan dute guehi ago recebituren çutela: baina recebi ceçaten hec-ere dinero baná.

Mth 20 11 Eta recebitu çutenean, murmuratzen çuten aita familiaren contra,

Mth 20 12 Cioitela, Azquen hauc oreibat eguin dié lanean, eta gure bardin eguin dituc, ekarri baitugu egunaren cargá, eta beroa.

Mth 20 13 Eta harc ihardesten çuela hetaric bati erran cieçón, Adisquideá, eztrauät hiri bidegaber ic eguiten: ez aiz dinero batetan enequin accordatu?

Mth 20 14 Har eçac hire dena, eta habil: baina nahi diarocat azquen huni eman, hiri bay becembat.

Mth 20 15 Ala eznaiz haiçu nahi dudanaren eguitera neure onéz? ala hire beguia gaiçto da, ceren ni on baináiz?

Mth 20 16 Hala içanen dirade azquenac, lehen: eta lehenac, azquen: ecen anhitz dirade dei thuac, baina guti elegituac.

Mth 20 17 Eta Iesusec Ierusal emera igaitean, har citzan hamabi discipul uac appart bidean, eta erran cieçén,

Mth 20 18 Huná, igaiten gara Ierusal emera, eta guiçonaren Semea liuraturen çaye Sacrifadore principaley eta Scribey, eta hura condemnaturen dute hiltzera:

Mth 20 19 Eta hura dute liuraturen Gentiley, escarnia, eta açota, eta crucifica deçatençat: baina hereneco egunean resuscitaturen da.

Mth 20 20 Orduan ethor cedin harengana Zebedeoren semen amá bere semequin, gurtzen, eta cerbait escatzen çayola.

Mth 20 21 Eta harc erran cieçón, Cer nahi dun? Diotsó, Ordena eçac iar citecen ene bi seme hauc, bata hire escuinean, eta bercea ezquerrean, hire resumán.

Mth 20 22 Eta ihardesten çuela Iesusec erran ceçan, Eztaqui çue ceren esquez çaudeten: edan ahal diroçue nic edateco dudan copa? Eta batheya ahal çaitetzquete ni batheyaturen naicen baptis moaz? Diotsote, Bay.

Mth 20 23 Orduan dioste, Ene copá edanen baduçue, eta ni batheyaturen naicén baptis moaz batheyaturen baçarete: baina ene escuinean edo ezquerrean iar tea, ezta ene emaiteco, baina emanen çaye ene Aitaz appai nduric dauèney.

Mth 20 24 Eta hura ençunic berce hamarrac bekaitz citecen bi anayéz.

Mth 20 25 Iesusec badá hec beregana dei thuric, dío, Badaqui çue ecen nationetaco principiéc seignori atzen dutela hayen gainean: eta handiéc authorit atez vsatzen dutela hayén gaynean.

Mth 20 26 Ordea ezta hala içanen çuen artean: baina nor-ere handi nahi içanen baita çuen artean, biz çuen muthil:

Mth 20 27 Eta nor-ere nahi içanen baita çuen artean lehen içan, biz çuen cerbitzari.

Mth 20 28 Hala nola guiçonaren Semea ezpaita ethorri cerbitzatu içatera, baina cerbitzatzera, eta bere viciaren rançoi netan anhitzengatic emaitera.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	20	29	Eta hec Iericotic partitzen ciradela, gendetze handi iarrei qui cequi ón.
Mth	20	30	Eta huná, bi itsu bide bazterrean ceudenec, ençunic ecen Iesus iragai ten cela, oi hu eguin ceçaten, cioi tela, Auc pietate guçaz Daid-en seme launá.
Mth	20	31	Eta gendetzeac mehatchatzen cituen hec ichil litecençát, baina hec oi hu guehi ago eguiten çuten, cioi tela, Auc pietate guçaz Daid-en seme launá.
Mth	20	32	Eta gueldituric Iesusec dei citzan, eta erran ceçan, Cer nahi duçue dagui çuedan?
Mth	20	33	Diotso te, launa, gure beguiac irequi ditecen.
Mth	20	34	Eta compassione harturic Iesusec hunqui citzan hayén beguiac: eta bertan ikustea recebi ceçaten hayén beguiéc, eta hari iarrei qui cequi zqui ón.
Mth	21	1	Eta Ierusalem aldera ciradenean, eta ethor citecenean Bethphagera, Oliuatzetaco mendi aldera, orduan Iesusec igor citzan bi discipulu,
Mth	21	2	Erraiten cerauela, Çoazte çuen aurkaco burgura, eta bertan eridenen duçue asto emebat estecatua, eta vmebat harequin: Iachaturic ekar ietzadaçue.
Mth	21	3	Eta baldin nehorc deus badarraçue, erraçue ecen launac behar di tuela: ecen bertan igorri ren di tu hec.
Mth	21	4	Bada haur gucia eguin i çan da Prophetáz erran cena compli ledinçát, cioela,
Mth	21	5	Erroçue Siongo alabari, Huná, eure reguea ethorten çain mansoric, eta asto emearen, eta vztarri coaren vme arraren gainen iarria.
Mth	21	6	Discipuluac bada ioan citecen, eta eguin ceçaten Iesusec ordenatu cerauén beçala.
Mth	21	7	Eta ekar citzaten astoa eta vmea, eta eçar citzaten hayén gainen bere abillamenduac, eta iar eraci ceçaten hayén gainen.
Mth	21	8	Eta gendetze handi heda citzaten bere abillamenduac bidean, eta bercéc adarrac piccatzen cituzten arboretaric, eta bidean hedatzen.
Mth	21	9	Eta ai tzi nean ioai ten eta iarrei qui ten cen popul ua oi huz cegoen, cioela, Hosanna Daid-en semeá: benedicatu dela launaren icenean ethorten dena, Hosanna Ieku goreneta n ai cená.
Mth	21	10	Eta sarthu cenean hura Ierusalemen, ciu itate gucia moui cedin, cioela, Nor da haur?
Mth	21	11	Eta popul uac erraiten çuen, Haur da Iesus Prophetá Galilean den Nazaretaco.
Mth	21	12	Eta sar cedin Iesus Iaincoaren templean, eta egotz citzan campora templean saltzen eta erosten ari ciraden guciac: eta cambiadorén mahainac itzul citzan, eta vsso colombác saltzen cituztenen cadirác.
Mth	21	13	Eta dioste, Scribatua da, Ene etchea, orationetaco etche dei thuren da: baina çuec hura gaiçtaguin lece eguin duçue.
Mth	21	14	Orduan ethor citecen harengana itsuac eta mainguác templean: eta senda citzan hec.
Mth	21	15	Baina ikussiric Sacri ficadore principaléc eta Scribéc harc eguin cituen miraculuac, eta haourraco oi huz ceudela templean, eta erraiten çutela, Hosanna Daid-en semeá: gai tzi cequi én.
Mth	21	16	Eta erran cieçoten, Badançuc hauc cer dioi tén? Eta Iesusec erran cieçén, Bay: eztu çue egundano iracurri, Haourrén eta edosquiten dutenén ahotic complitu vkan duc laudorioa.
Mth	21	17	Eta hec vtzitic, ilki cedin hiritic campora Bethaniarat: eta ostatu har ceçan han.
Mth	21	18	Eta goicean hirirát itzultzen cela, gosse cedin.
Mth	21	19	Eta ikussiric ficotzebat bidearen gainen, ethor cedin hartara, eta etzeçan deus hartan eriden historic bai cen: eta diotsa, Guehi ago fructuric hiregani c sor eztadila seculan. Eta eyhar cedin bertan ficotzea.
Mth	21	20	Eta hori ikussiric discipuluéc mirets ceçaten, cioi tela, Nolatan bertan eyhartu i çan da ficotzea?
Mth	21	21	Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçén, Egui az erraiten drauçuet, baldin fede badu çue, eta duda ezipadeça çue, ez solament ficotzeari eguin i çan çayona eguinen du çue, baina are baldin mendi huni badarra çue, Khen adi, eta iraitz adi itsassora eguinen da.
Mth	21	22	Eta cerere galde eguinen bai tu çue orationean sinhesten duçuela, recebituren du çue.
Mth	21	23	Eta ethorri cenean templerá, Sacri ficadore principal ac eta popul uco Ancianoac, hura iracasten ari cela, ethor citecen harengana, cioi tela, Cer authori tatez gauça horiac eguiten di tuç? eta norc hiri eman drauc authori tate hori?
Mth	21	24	Ihardesten çuela Iesusec erran cieçén, Interrogaturen çai tuztet nic-ere çuec gauça batez, cein badarra da çue nic-ere erranen drauçuet, cer authori tatez gauça hauc eguiten di tudan.
Mth	21	25	Ioannesen Baptismoa nondic cen? cerutic ala gui çonetaric? Eta hec baci harducaten berac bai than, cioi tela, Baldin erran badeçagu, Cerutic: erranen draucu, Cergatic bada hura eztucue sinhetsi?
Mth	21	26	Eta baldin badarragu, Gui çonetaric: bel dur gara comunaren: ecen guciéc daducate Ioannes Prophetatan.
Mth	21	27	Eta ihardesten ceraucotela Iesusi, erran ceçaten, Etzeaquigu. Erran

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ci ecén harc-ere, Eztrauçuet nic-ere erraiten cer authoritatez gauça hauc eguiten di tudan.
Mth 21 28 Baina cer irudi çai çue, Gui çon batec cituen bi seme: eta hurbilduric
Lehenagana, erran ceçan, Semé habil, egun trabai lla adi ene mahastian:
Mth 21 29 Harc ihardesten çuela erran ceçan, Eztiat nahi: baina guero
vrriquituric, ioan cedin.
Mth 21 30 Guero hurbilduric berceagana, erran cieçón halaber. Eta harc
i hardesten çuela erran ceçan, Ni nihoac iauna, Eta etzedin ioan.
Mth 21 31 Bi hautaric ceinec eguin çuen bere aitarien vorondatea? Diotsate,
Lehenac. Dioste Iesusec, Egui az erraiten drauçuet ecen publicanoac eta paillardác aitzincen
çai zqui çuela laincoaren resumara.
Mth 21 32 Ecen ethorri da loannes çuetara iustitiazco bideaz, eta eztuçue hura
sinhetsi: baina publicanoéc eta paillardéc sinhetsi vkan dute: eta çuec hori ikussiric,
etzarete emendatu guero, haren sinhestera.
Mth 21 33 Berce comparationebat ençuçue. Cen aita famili abat, ceinec landa
baitzeçan mahastibat, eta hura hessiz ingura baitzeçan, eta hartan hobi bat eguin ceçan
Iacotzát, eta edifica ceçan dorrebat, eta aloca cieçen laborari ey: eta camporat ioan cedin.
Mth 21 34 Bada fructuén sasoina hurbil du cenean, igor citzan bere cerbitzari ac
laborari etara, fructuén recebitzera.
Mth 21 35 Eta laborariéc harturic haren cerbitzari ac, bata çaurt ceçaten, eta
bercea hil, eta bercea lapida.
Mth 21 36 Berriz igor ceçan berce cerbitzari ric Lehenac baino guehi ago, eta hæi
halaber eguin cieçen.
Mth 21 37 Azquenean igor ceçan hetara bere semea, erraiten çuela, Ondraturen
dute ene semea.
Mth 21 38 Baina laborariéc ikussiric semea erran ceçaten bere artean, Haur da
primua, çatozte, hil deçagun haur, eta gatchetzan hunen heretageari.
Mth 21 39 Eta harturic hura iraitz ceçaten mahastitic campora, eta hil ceçaten.
Mth 21 40 Dathorrenean bada mahasti iabeac cer eguinen drauè laborari hæy?
Mth 21 41 Diotsate, Gaiçto hec gai zqui deseguin en: eta bere sasoinen fructuac
renda dietzoyoten berce laborari ri bere mahastia alocaturen.
Mth 21 42 Dioste Iesusec, Egundano eztuçue iracurri Scripturetan, Edifi caçal éc
arbuyatu duten harria cantoin buru eguin i çan da: Haur launaz eguin i çan da, eta da gauça
miragarria gure beguén aitzinean?
Mth 21 43 Halacotz diotsuet ecen edequiren çai çuela laincoaren resumá, eta
emanen çayola, hartaco fructuac eguinen di tuen popu lari.
Mth 21 44 Eta harri haren gainera erori ren dena, çathicaturen da: eta noren
gainera erori ren baita, hura du chehaturen.
Mth 21 45 Eta ençun citzateanean Sacri ficadore principal éc, eta Phari seuéc haren
comparationeac, eçagut ceçaten ecen heçaz mi nço cela.
Mth 21 46 Eta hatzaman nahi çutelari c, popu laren bel dur i çan ci raden, ceren
Propheta beçala hura baitzaducaten.
Mth 22 1 Orduan Iesus i hardesten çuela, berriz mi nça cequi én comparationez,
cioela.
Mth 22 2 Comparatu da ceruètaco resumá, bere semearen ezteyac eguin ci tuen
regue batequin.
Mth 22 3 Eta igor citzan bere cerbitzari ac eztey etara gomi tatuén dei tzera:
baina etzi raden ethorri nahi i çan.
Mth 22 4 Berriz igor ceçan berce cerbitzari ric, cioela, Erreçue gomi tatu ey,
Huná, apprestatu dut neure barazcaria, ene cecenac eta haraquey guicenduc haraquei tatu
dirade, eta gucia prest da: çatozte eztey etara.
Mth 22 5 Baina hec conturic eguin gabe ioan citecen: bata bere bordarat, eta
bercea bere merkatal goarát.
Mth 22 6 Eta bercéc hatzamanic haren cerbitzari ac iniuria eta hil citzaten.
Mth 22 7 Eta regue ençunic hori asserré cedin: eta igorri ric bere gendarmesac,
deseguin citzan guicerhail e hec, eta hayen hiri a erra ceçan.
Mth 22 8 Orduan dioste bere cerbitzari ey, Ezteyac prest badi rade, bai na
gomi tatu ci radenac, ezti rade digne i çan.
Mth 22 9 Çoazte bada bide cantoinetara, eta eridenen di tuçuen guci ac dei
itzaçue eztey etara.
Mth 22 10 Eta cerbitzari hec ilki ric bidetara, bil citzaten eriden ci tuzten
guci ac, hambat gaiçtoac nola onac: eta bethe cedin eztey én lekua, mahainean iarri ric
ceudenéz.
Mth 22 11 Eta sarthu cenean regue mahainean iarri ric ceudenén ikustera, i kus
ceçan han guicombat eztey arropaz vezti tua etzenic.
Mth 22 12 Orduan diotsa, Adisquideá, nola huna sarthu aiz eztey arropá eztual a?
Eta ahoa boça cequi ón.
Mth 22 13 Orduan erran cieçen reguec cerbitzari ey, Oinetan eta escuetan
estecaturic, ken eçaçue, eta egotzaçue campoco il humbera: han i çanen da ni gar eta hortz
garrascots.
Mth 22 14 Ecen anhi tz dirade dei thuac, eta guti elegi tuac.
Mth 22 15 Orduan appartaturic Phari seuéc conseillu har ceçaten nola hura
hatszaman li roi ten hitzean.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	22	16	Eta igorten dituzte harengana bere discipul uac Herodianoekin, dioitela, Magistruá, baceaquigu eguati aicela, eta laincoaren bidea eguiazqui iracasten duála, eta nehoren ansiaric eztuála: ecen ezago guicónen apparentiara behá:
Mth	22	17	Erraguc bada, cer irudi çaiç? bidezco da Cesari tributaren emaita, ala ez?
Mth	22	18	Eta eçaguturic Iesusec hayen malitiá, dio, Cergatic tentatzen nauçue hypocritac?
Mth	22	19	Eracustaçue tributeco monedá. Eta hec presenta cieçoten di nerobat.
Mth	22	20	Eta erraiten draue, Norena da imagina haur eta scribua?
Mth	22	21	Diotsate, Cesarena. Orduan erraten draue, Renda ietzoçue beraz Cesaren diradenac, Cesari: eta laincoaren diradenac, laincoari.
Mth	22	22	Eta hori ençunic, mirets ceçaten: eta hura vtziric ioan citecen.
Mth	22	23	Egun hartan ethor citecen harengana Sadduceuac, resurrectioneric eztela dioitenac, eta interroga ceçaten,
Mth	22	24	Cioitela, Magistruá, Moysesec errandic, Baldin norbeit hil bada haourric vkan gabe, haren anayec aliançagatic harturen du haren emaztea, eta leinu eguinen drauca bere anayeri.
Mth	22	25	Eta cituán gure artean çazpi anaye: eta lehena ezconduric hil ciedián: eta leinuric etzuenaren gainean, vtzi cieçuan bere emaztea bere anayeri.
Mth	22	26	Eta halaber bigarrenac eta hirugarrenac, çazpi garrenerano.
Mth	22	27	Eta gucién ondoan hil ciedián emaztea-ere.
Mth	22	28	Resurrectionean bada, çazpi etaric ceinen emazte içanen da? ecen guciéc vkan dié hura.
Mth	22	29	Eta ihardesten duela Iesusec dioste, Huts eguiten duçue Scripturác eta laincoaren verthutea iaquin gabez.
Mth	22	30	Ecen resurrectionean eztu nehorc emazteric hartzen ez emaiten ezconçaz: baina dirade laincoaren Aingueruac ceruán beçala.
Mth	22	31	Eta hilén resurrectioneaz den becembatean, eztuçue iracurri cer laincoaz erran içan çaiçuen, dioela,
Mth	22	32	Ni naiz Abrahamen laincoa, eta Isaac-en laincoa, eta Iacob-en laincoa? laincoa, ezta hilén laincoa, baina viciena.
Mth	22	33	Eta hori ençunic gendetzeac spanta citecen haren doctrináz.
Mth	22	34	Phariseuac bada, ençunic ecen Sadduceuac ichildu cituela, bil citecen el kargana.
Mth	22	35	Eta interroga ceçan hetaric batec, Legueco doctorac, tentatzen çuela hura, eta cioela,
Mth	22	36	Magistruá, cein da manamendu handia Leguean?
Mth	22	37	Eta Iesusec erran cieçón, Onhetsiren duc eure lainco launa eure bihotz guci az, eta eure arima guci az, eta eure pensamendu guci az.
Mth	22	38	Haur duc manamendu lehena eta handia.
Mth	22	39	Eta bigarrenac hura irudi dic, Onhetsiren duc eure hurcoa eure buruá beçala.
Mth	22	40	Bi manamendu hautaric Legue gucia eta Prophetác dependitzen dituc.
Mth	22	41	Eta bildu ciradenean Phariseuac, interroga citzan Iesusec,
Mth	22	42	Cioela, Cer irudi çaiçue Christez? noren seme da? Diotsate, Daud-en.
Mth	22	43	Eta dioste, Nola beraz Daud-ec Spirituz deitzen du hura laun? dioela,
Mth	22	44	Erran drauca, launac ene launari, Iaradi ene escuinean, eçar ditzaquedano hire etsayac hire oinén scabella.
Mth	22	45	Beraz baldin Daud-ec deitzen badu hura laun, nola da haren seme?
Mth	22	46	Eta nehorc ecin ihardets cieçoyon hitzic: ez nehor etzequi ón ventura guehi agoric egun harçaz harat interrogatzera.
Mth	23	1	Orduan Iesus miñça cequi en gendetzey eta bere discipul uey.
Mth	23	2	Cioela, Moysesen cadirán iarten dirade Scribác eta Phariseuac:
Mth	23	3	Cerere bada erranen baitrauçue beguira deçaçuen, beguira eçaçue eta eguiçue: baina hayén obrén araura eztaguiçuela: ecen erraiten duté, eta ez eguiten.
Mth	23	4	Ecen carga piçuac eta iassan ecin dai tezquenac biltzen dituzté, eta eçarten guicónen soinetara: baina bere erhi az hunqui nahi ezti tuzté.
Mth	23	5	Eta bere obra guci ac eguiten dituzté guicónéz ikus dit ecençát: ecen çabal tzen dituzté bere philacterioac, eta luçatzen dituzté bere veztimendetaco bazterrac.
Mth	23	6	Eta on darizté lehen placey banquetetan, eta lehen cadirey synagoguetan,
Mth	23	7	Eta salutationey merkatuetan, eta guicónéz dei thu içateari Magistruá, Magistruá.
Mth	23	8	Baina çuec etzaitetzela dei Magistru: ecen bat da çuen doctora, Christ: eta çuec guci oc, anaye çarete.
Mth	23	9	Eta çuen aita ezteçaçuela nehor dei Iurrean: ecen bat da çuen Aita, ceruétan dena.
Mth	23	10	Eta etzaitetzela dei doctor: ecen bat da çuen doctora, Christ.
Mth	23	11	Baina çuen artean handi én dena, biz çuen cerbitzari.
Mth	23	12	Ecen bere buruá goraturen duena, beheraturen da: eta bere buruá beheraturen duena, goraturen da.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	23	13	Baina maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc: ceren ersten bai tuçue ceruètaco resumã gui çonén aitzinean: ecen çuec etzarete sartzen, eta sartzen di radenac ezti tuçue vtzi ten sartzera.
Mth	23	14	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc, ecen i resten di tuçue ema al hargunén etcheac, are luçaqui othoitz eguin irudiz: halacotz duçue condemnatione handi agoa recebi turen.
Mth	23	15	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc, ecen i tsassoa eta lei horra inguratzen di tuçue, proselytobat dagui çuençát, eta eguin denean, gehennaco seme eguiten duçue dobláz ceuroc baino areago.
Mth	23	16	Maledictione çuen gainean guidari itsuác, ceinéc bai tioçue, Norc-ere i uraturen bai tu templeaz, ezta deus: baina norc-ere i uraturen bai tu templeco vrrheaz, çordun da.
Mth	23	17	Erhoác eta itsuác, cein da handi ago vrrhea, ala vrrhea sancti ficatzen duen templea?
Mth	23	18	Eta erraiten duçue, norc-ere i uraturen bai tu aldareaz, ezta deus: baina norc-ere i uraturen bai tu haren gainean den oblationeaz, çordun da.
Mth	23	19	Erhoác eta itsuác, cein da handi ago oblationea, ala oblationea sancti ficatzen duen aldarea?
Mth	23	20	Beraz aldareaz i uratzen duenac, i uratzen du harçaz, eta haren gainean diraden gauça guciéz.
Mth	23	21	Eta norc-ere i uratzen bai tu templeaz, i uratzen du harçaz, eta hartan habi tatzen denaz.
Mth	23	22	Eta i uratzen duenac ceruáz, i uratzen du laincoaren thronoaz eta haren gainean i arric dagoenaz.
Mth	23	23	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc: ecen detchematzen di tuçue menta eta anisa eta cuminoa, eta vtzi ten di tuçue Legueco gauça pi çuagoac, hala nola, i ugemendua eta misericordia eta leyal tatea: gauça hauc eguin behar ci raden, eta hec ez vtzi .
Mth	23	24	Guidari itsuác, eltzoa irazten duçue: eta camelua i resten.
Mth	23	25	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc: ecen coparen eta plataren campoco alde a chahutzen duçue: bai na barnetic di rade arrauberiaz, eta eccessez betheac.
Mth	23	26	Phariseu itsuá, chahu eçac lehenic coparen eta plataren barnecoa, hayén campocoa-ere chahu dadi nçát.
Mth	23	27	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc: ecen sepul chre churi tuac i rudi duçue, hec campotic eder eracusten di rade: bai na barnetic hil én heçurrez eta satsutassun oroz betheac di rade.
Mth	23	28	Halaber çuec-ere campotic gui çoney eracusten çarete iusto, baina barnean hypocrisiaz eta iniqui tatez betheac çarete.
Mth	23	29	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phariseu hypocri tãc: ecen Prophetén sepul chreac edi ficatzen di tuçue, eta iustoén monumentac ornatzen.
Mth	23	30	Eta dioçue, Bal di n gure aitén egunetan i çan bagui na, ezqui nén hayén lagun i çanen Prophetén odolean.
Mth	23	31	Halatan testi ficatzen duçue ceurón buruén contra, ecen Prophetãc hil di tutzenén seme çaretela.
Mth	23	32	Çuec-ere betha eçaçue çuen aitén neurria.
Mth	23	33	Sugueác, vi pera castãc, nola i tzuriren çai zquio te gehennaco i ugemenduari ?
Mth	23	34	Halacotz huná, nic i gorten di tut çuetara Prophetãc eta Çuhurrac eta Scribãc eta hetaric batzu hilen di tuçue eta cruci ficaturen: eta hetaric batzu açotaturen di tuçue çuen synagoguetan, eta persecutaturen hiritic hirira:
Mth	23	35	Dathorrençát çuén gainera lurraren gainean issuri i çan den odol iusto guçia, Abel iustoaren odoletic, Zacharia Barachiaren semearen odol eranocoa, cein hil vkan bai tuçue templearen eta aldarearen artean.
Mth	23	36	Egui az di otsuet, ethorrico di rade gauça hauc guci ac natione hunen gainera.
Mth	23	37	Ierusalem, Ierusalem, Prophetãc hiltzen eta hiregana i gorri ac Iapidatzen di tuaná, cembatetan bil du nahi vkan di tut hire haourrac, oilloac bere chi toac hegalen azpira bil tzen di tuen beçala, eta ezpai tuc nahi vkan?
Mth	23	38	Horrá, quel di tzen çai çue çuen etchea desert.
Mth	23	39	Ecen badi otsuet, eznauçue i kussi ren hemendi c harát derraqueçueno, Benedicatu dela launaren icenean ethorten dena.
Mth	24	1	Eta templetic ilkiric Iesus retiratzen cen: eta hurbil du i çan çai zcan bere di sci pul uac templeco edi ficioén hari eracustera.
Mth	24	2	Eta Iesusec erran cieçén, Eztacusqui çue gauça hauc guci ac? egui az erraiten drauçuet, ezta quel di turen hemen harria harriaren gainean, deseguin eztadin.
Mth	24	3	Eta hura i arriric cegoela Oli uatzetaco mendi gainean, ethor cequi zqui ón di sci pul uac appart, cioi tela, Erraguc, noiz gauça hauc i çanen di rade? eta cer signo hire ethortearenic eta munduaren finarenic i çanen da?
Mth	24	4	Eta i hardesten çuela Iesusec erran cieçén, Begui rauçue nehorc seduci etzai tzaten.
Mth	24	5	Ecen anhi tz ethorri ren di rade ene icenean, erraiten dutela, Ni nai z

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Christ:	eta anhitz seducituren duté.	
Mth	24	6
etzaitezten:	ecen gauça	hauc guciac eguiñ behar di rade, baina ezta oraino i çanen fina.
Mth	24	7
contra:	eta i çanen dirade	i çurriteac, eta gosseteac, eta lur i karatzeac lekutic lekura.
Mth	24	8
Mth	24	9
gende guciéz gaitz etsiac	i çanen çarete ene icenagatic.	
Mth	24	10
du, eta batat bercea gaitzetsiren du.		Eta orduan scandalizaturen dirade anhitz, eta batat bercea tradituren du.
Mth	24	11
anhitz.		Eta anhitz propheta falsu altchaturen dirade eta seducituren dute
Mth	24	12
charitate.		Eta ceren multiplicaturen baita iniquitate, hozturen da anhitzen
Mth	24	13
Mth	24	14
guciey testimoniagetan:	eta orduan ethorrico da fina.	Baina norc perseueraturen baitu finerano, hura saluaturen da.
Mth	24	15
erran i çan dena, leku sainduan dagoela (iracutzen duenac adi beça)		Eta resumaco Euangelio haur predicaturen da mundu vniuersoan, natiõne
Mth	24	16
Mth	24	17
eramaitera:		Dacussaçuenan bada desolationearen abominatiõnea, Daniel prophetáz
Mth	24	18
hartzera.		Orduan Iudean diratenéc, ihes albeileguité mendi etarát:
Mth	24	19
Mth	24	20
egunean.		Eta etche gainean datena, ezalbeiledi i auts deusen bere etchetic
Mth	24	21
Mth	24	22
Mth	24	23
Mth	24	24
Mth	24	25
Mth	24	26
Mth	24	27
Mth	24	28
Mth	24	29
Mth	24	30
Mth	24	31
Mth	24	32
Mth	24	33
Mth	24	34
Mth	24	35
Mth	24	36
Mth	24	37
Mth	24	38
Mth	24	39
Mth	24	40
Mth	24	41
Mth	24	42
Mth	24	43

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ohoina ethor leiten,	veilla lירוela, eta ezlירוela bere etchea çulhatzera vtzi.
Mth 24 44	Halacotz çuec-ere çaudete prest: ecen vste eztuçuen orduan guiçonaren
Semea ethorriren da.	
Mth 24 45	Eta cein da cerbitzari leyalá eta çuhurra, nabussiac muthillén
compainiaren gaineco eçarri duena, hæy demborán vítança deyençat?	
Mth 24 46	Dohatsu da cerbitzari hura bere nabussiac dathorreanean, hala eguiten
eridenen duena.	
Mth 24 47	Egui az erraiten drauçuet, ecen bere on gucién gaineco hura eçarriren
duela.	
Mth 24 48	Bada baldin erran badeça cerbitzari gaiçto harc bere bihotzean,
Luçatzen du ene nabussiac ethortera:	
Mth 24 49	Eta has badadi cerbitzari lagunén cehatzen, eta iaten eta edaten
hordi equin:	
Mth 24 50	Cerbitzari haren nabussia ethorriren da harc vste eztuen egunean, eta
ezaquian oreanean:	
Mth 24 51	Eta bereciren du hura, eta hypocriten contuan eçarriren: han içanen da
nigar eta hortz garrascots.	
Mth 25 1	Orduan comparaturen da ceruètaco resumá hamar virgina bere lampác
harturic sposoaren aitzinera ilki diradenequin:	
Mth 25 2	Eta hetaric borçac ciraden çuhur, eta borçac erho.
Mth 25 3	Erhoéc, bere lampén hartzean, etzeçaten har olioric berequin.
Mth 25 4	Baina çuhurréc har ceçaten olio bere vncietan bere lampequin.
Mth 25 5	Eta nola sposoac ethortera berancen baitzuen, guciac logale citecen,
eta loac har citzan.	
Mth 25 6	Eta gau-herditan oi hu equin cedin, Huná, sposoa heldu da, ilki
çaitetze haren aitzinera.	
Mth 25 7	Orduan iaiqui citecen virgina hec guciac, eta appain citzaten bere
lampác.	
Mth 25 8	Eta erhoéc çuhurrey erran cieçén, lguçue çuen oliotic: ecen gure
lampác irauguiten dirade.	
Mth 25 9	Baina ihardets ceçaten çuhurrec, cioitela, Ez, bel durrez asco eztugun
gure eta çuen: baina aitzitic çoazte saltzen dutenetara, eta erossaçue ceurondaco.	
Mth 25 10	Eta hec erostera ioaiten ciradela, ethor cedin sposoa: eta prest
ciradenac sar citecen harequin ezteyeta, eta erts cedin borthá.	
Mth 25 11	Guero bada ethorten dirade berce virginac-ere dioitela, launa, iauna,
irequi ieçaguc.	
Mth 25 12	Baina harc ihardesten duela, dio, Egui az diotsuet, etzai tuztet
eçagutzen.	
Mth 25 13	Veilla eçaçue bada: ecen eztaqui çue guiçonaren Semea ethorriren den
eguna ez oreana.	
Mth 25 14	Ecen gauça haur guiçcombat beçala da, cein ec lekorerat ioaiten dei
baitzi tzan bere cerbitzariac, eta bere onac eman baitzietzén.	
Mth 25 15	Eta batari eman cietzón borz talent, eta berceari biga, eta berceari
bat: batbederari bere anciaren araura: eta ioan cedin lekorerat bertan.	
Mth 25 16	Eta ioan cedin borz talentac recebitu cituena, eta traffica ceçan
heçaz, eta equin citzan berce borz talent.	
Mth 25 17	Hal aber biga recebitu cituenac-ere, irabaz citzan berce biga.
Mth 25 18	Baina bat recebitu çuenac ioanic aitzur ceçan lurrean, eta gorde ceçan
bere nabussiaren diruá.	
Mth 25 19	Eta dembora handiaren buruän ethorten da cerbitzari hayén nabussia,
eta contu eguiten du hequin.	
Mth 25 20	Orduan ethorric borz talentac recebitu cituenac presenta cietzón
berce borz talent, cioela, Nabussiaá, borz talent eman drauzquidac, huná, berce borz talent	
irabaci citiat heçaz.	
Mth 25 21	Erran cieçón bere nabussiac, Vngui, cerbitzari oná eta leyalá: gauça
gutian içan aiz leyal, anhitzaren gaineco eçarriren aut: sar adi eure nabussiaren alegriçan.	
Mth 25 22	Guero ethorric bi talentac recebitu cituenac-ere diotsa, Nabussiaá,
bi talent eman drauzquidac, huná, berce biga irabaci citiat heçaz.	
Mth 25 23	Erran cieçón bere nabussiac, Vngui, cerbitzari oná eta leyalá,
gutia ren gainean içan aiz leyal, anhitzaren gaineco eçarriren aut: sar adi eure nabussiaren	
alegriçan.	
Mth 25 24	Baina ethorric talentbat recebitu çuenac-ere diotsa, Nabussiaá,
eçagutzen nián ecen guiçon gogorra incela, erein eztuán lekuan biltzen duala, eta barreyatu	
eztuán lekuan elkarganatzen duala.	
Mth 25 25	Hunegatic bel durrez ioanic gorde diát hire talenta lurrean: huná,
baduc eura.	
Mth 25 26	Eta ihardesten çuela bere nabussiac erran cieçón, Cerbitzari gaiçtoá
eta lachoá, bahaquian ecen biltzen dudala erein eztudan lekuan: eta elkarganatzen dudala	
barreyatu eztudan lekuan.	
Mth 25 27	Beraz behar erauén eman ene diruá cambiadorey, eta ethorric nic
recebitu bainuqueen neurea lucururequin.	
Mth 25 28	Edequi eçoçue bada huni talenta, eta emoçue hamar talentac di tuenari.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	25	29	Ecen duen guciari emanen çayó, eta hambat guehi ago vkanen du: baina deus ez tuenari, duena-ere edequi ren çayó.
Mth	25	30	Eta cerbitzari al ferra egotzaçue lekoreco ilhunbera: han içanen da nigar eta hortz garrascots.
Mth	25	31	Bada guiçonaren Semea dathorreanean bere glorián, eta Aingueru saindu guciac harequin, orduan iarriren da bere gloriaren thronoan.
Mth	25	32	Eta bilduren dirade haren aitzinera natione guciac, eta bereciren di tu batac bercetari c, artzainac ardiac akerretari c beretzen di tuen beçala.
Mth	25	33	Eta eçarriren di tu ardiac bere escuinean, eta akerrac bere ezquerrean.
Mth	25	34	Orduan erranen draue Reguec bere escuinecoey Çatozte ene Aitaren benediatuác, hereta eçaçue munduaren fundacionetic preparatu çaiçuen resumá.
Mth	25	35	Ecen gosse içan naitz eta eman drautaçue iatera: egarri içan naitz, eta eman drautaçue edatera: arrotz nincen, eta recebi tu nauçue,
Mth	25	36	Billuci, eta veztitu nauçue: eri, eta visitatu nauçue: preso indegui an nincén, eta enegana ethorri içan çarete.
Mth	25	37	Orduan ihardetsiren draucate iustoéc, dioi tela, launa, noiz ikussi augu gosseric, eta bazcatu augu: edo egarriric eta edatera eman drauagu?
Mth	25	38	Eta noiz ikussi augu arrotz, eta recebi tu augu? edo billuci, eta veztitu augu?
Mth	25	39	Edo noiz ikussi augu eri, edo preso indegui an eta ethorri gara hi regana?
Mth	25	40	Eta ihardesten duela Reguec erranen draue, Egui az diotsuet, ene anaye chipi én hautari c bati eguin draucaçuen becembatean niri eguin drautaçue:
Mth	25	41	Orduan erranen draue ezquerrecoy-ere, Maradi catuác, parti çai tezte enegani c seculaco sura, deabruari eta haren aingueruèy preparaturic dauenera.
Mth	25	42	Ecen gosse içan naitz, eta eztrautaçue eman iatera: egarri içan naitz, eta eztrautaçue eman edatera.
Mth	25	43	Arrotz nincén, eta ez nauçue recebitu: billuci, eta ez nauçue veztitu: eri eta preso indegui an, eta ez nauçue visitatu.
Mth	25	44	Orduan hec-ere ihardetsiren draucate, erraiten dutela, launa, noiz ikussi augu gosse edo egarri, edo arrotz, edo billuci, edo eri, edo preso indegui an, eta ezaugu cerbitzatu?
Mth	25	45	Orduan ihardetsiren draue, erraiten duela, Egui az diotsuet chipi én hautari c bati eguin eztraucaçuen becembatean, niri-ere eztrautaçue eguin.
Mth	25	46	Eta ioanen dirade hauc tormenta eternalera: baina iustoac vici tze eternalera.
Mth	26	1	Eta guertha cedin acabatu ci tuenean Iesusec propos hauc guciac, erran baitzi ecén bere discipul uey.
Mth	26	2	Badaqui çue ecen bi egunen buruán Bazco eguiten dela, eta guiçonaren Semea tradi turen dela crucifi ca dadi nçat.
Mth	26	3	Orduan bildu içan dirade Sacri ficadore principal ac eta Scribác eta popul uco Ancianoac Sacri ficadore principal Caiphas deitzen denaren salara.
Mth	26	4	Eta conseillu eduqui ceçaten fineci az Iesusen hatzamai teco eta hiltzeco.
Mth	26	5	Baina erraiten çuten, Ez bestán, tumultoric eztençat popul uaren artean.
Mth	26	6	Eta Iesus Bethanian Simon sorhayoaren etchean cela,
Mth	26	7	Ethor cedin harengana emaztebat, boeytabat vnguentu precio handi tacoric çuela, eta huts ceçan, hura iarri ric egon eta, haren buru gainera.
Mth	26	8	Eta hori ikussiric, haren discipul uey gaitzi cequi én cioi tela, Certaco da goastu haur?
Mth	26	9	Ecen vnguentu haur precio handi tan saldu ahal çatequeen, eta eman paubrey.
Mth	26	10	Eta hori eçaguturic Iesusec dioste, Cergatic fatigatzen duçue emazte haur? ecen obra ombat enegana obratu du.
Mth	26	11	Ecen bethiere paubreac vkanen di tuçue çuequin: baina ni ez nauçue bethi vkanen.
Mth	26	12	Ecen hunec vnguentu hunen ene corputz gainera hustea ene ohorztecotzát eguin du.
Mth	26	13	Egui az erraiten drauçuet, non-ere predi caturen bai ta Euangelio haur mundu gucian, hunec eguin duena-ere contaturen da hunen memoriotan.
Mth	26	14	Orduan ioan içan da hamabetari c bat ludas Iscariot deitzen cena, Sacri ficadore principal etara.
Mth	26	15	Eta dioste, Cer eman nahi drautaçue, eta nic hura çuey liuraturen bai trauçuet? Eta hec assigna cietzóten hoguey eta hamar diru peça.
Mth	26	16	Eta gueroztic aicina bilha çabilan, hura tradi leçançat.
Mth	26	17	Eta altchagarri gaberico ogui én bestaco lehen egunean ethor ci tecen di scipul uac Iesusgana, ciotsatela, Non nahi duc appain di açágun iatera Bazcoa?
Mth	26	18	Eta harc erran ciecen, Çoazte hiri ra edoceingana, eta erroçue, Magistruac cioc, Ene demborá hurbil duc, hi bai than eguinen di at Bazcoa neure di scipul uequin,
Mth	26	19	Eta di scipul uec eguin ceçaten Iesusec ordenatu cerauen beçala, eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

appain ceçaten Bazcoa.

- Mth 26 20 Bada arrastu cenean, iar cedin mahai nean hamabi equin.
- Mth 26 21 Eta hec alha ciradela, erran ceçan, Egui az erraiten drauquet, ecen cuetaric batec tradituren nauela.
- Mth 26 22 Orduan triste citecen haguitz, eta has cequion hetaric batbedera erraiten, Ala ni naitz, launa?
- Mth 26 23 Baina harc ihardesten çuela erran ceçan, Norc eçarten baitu enequin escua trempatzeco platean, harc tradituren nau.
- Mth 26 24 Segur, guiçonaren Semea badoa harçaz scribatua den beçala: baina maledictione guiçon haren gainean ceinez guiçonaren Semea traditzen baita: on çuqueen guiçon harc baldin sorthu içan ezpaziz.
- Mth 26 25 Eta ihardesten çuela ludasec, ceinec hura traditzen baitzuen, erran ceçan, Magistruá, ni naitz? Diotsa, Hic erran duc.
- Mth 26 26 Eta hec alha ciradela har ceçan Iesusec oguia, eta gratiác rendaturic, hauts ceçan, eta eman cieçen bere discipuluey, eta erran, Har eçaque, ian eçaque, haur da ene gorputza.
- Mth 26 27 Eta harturic copá, eta gratiác rendaturic, eman cieçen, erraiten çuela, Edan eçaque hunetaric gucióc.
- Mth 26 28 Ecen haur da ene odol Testamentu berrikoa anhitzengatic issurten dena bekatuén barkamendutan.
- Mth 26 29 Eta badiotsuet, ecen eztudala edanen hemendic harát aihen fructu hunetaric, çuequin berri ric neure Aitaren resumán hura edanen dudan egunerano.
- Mth 26 30 Eta canticoa erranic ioan citecen Oliuatzetaco mendirát.
- Mth 26 31 Orduan dioste Iesusec, Çuec gucióc gau hunetan scandalizaturen çarete nitán: ecen scribatua da, Ioren dut artzaina, eta barreyaturen dirade arthal deco ardiac.
- Mth 26 32 Baina resuscita nadin ondoan, çuen aitzinean ioanen naitz Galileara.
- Mth 26 33 Eta ihardesten duela Pierrisec diotsa, Guci ac hitan scandaliza badi tez-ere, ni iagoitic ezni aitec scandaliza.
- Mth 26 34 Diotsa Iesusec, Egui az erraiten drauat, ecen gau hunetan oillarrac io deçan baino lehen hiruretan vkaturen nauála.
- Mth 26 35 Diotsa Pierrisec, Are baldin hirequin hiltzera behar badaquit-ere, ez aut vkaturen. Halaber discipulu guciac-ere erran ceçaten.
- Mth 26 36 Orduan ethor cedin Iesus hequin Gethsemane deitzen den leku batetara: eta dioste discipuluey, Iar çaitetzte hemen, harache ioanic othoitz daididano.
- Mth 26 37 Eta harturic Pierris eta Zebedeoren bisemeac, has cedin tristetzen eta guci z kei chatzen.
- Mth 26 38 Orduan dioste Iesusec, Alde guci etaric triste da ene arima heriorano: çaudete hemen, eta veilla eçaque enequin.
- Mth 26 39 Eta aitzinachi ago ioanic, ahozpez iar cedin, othoitz eguiten çuela, eta cioela, Ene Aitá, baldin possible bada, iragan bedi eneganic copa haur: guci agatic-ere ez nola nic nahi baitut, baina nola hic.
- Mth 26 40 Guero ethorten da discipuluetara, eta erideiten ditu lo daunçala: eta diotsa Pierrisi, Horrela orembat ecin veillatu duçue enequin?
- Mth 26 41 Veilla eçaque eta othoitz egui çue, sar etzaitetzten tentationetan: ecen spiri tua prompto da, baina haragui a flacu.
- Mth 26 42 Berri z bigarren aldian ioan cedin, eta othoitz eguin ceçan, erraiten çuela, Ene Aitá, baldin possible ezpada copa haur iragan dadin eneganic, hura edaten dudala baicen: eguin bedi hire vorondatea.
- Mth 26 43 Guero itzuliric erideiten ditu berri z lo daunçala: ecen hayen begui ac sorthatuac ciraden.
- Mth 26 44 Eta vtziric hec, berri z ioan cedin, eta othoitz eguin ceçan heren aldian, hitz berac erraiten cituela.
- Mth 26 45 Orduan ethorten da bere discipuluetara, eta dioste, Lo egui çue gauguero, eta reposa çaitetzte: huná, hurbildu da oreña, eta guiçonaren Semea liuratzen da gaiçtoén escuetara.
- Mth 26 46 Iaiqui çaitetzte, goacen: huná, hurbildu da ni traditzen nauena.
- Mth 26 47 Eta hura oraino minço cela, huná, Iudas hamabietaric bat, ethor cedin, eta harequin gendetze handia ezpatequin eta vhequin, Sacrifadore principalén eta populuco Ancianoén partez.
- Mth 26 48 Eta hura traditzen çuenac, eman cerauen seignale, cioela, Nori-ere pot eguinen baitraucat, hura da: çatchetzate hari.
- Mth 26 49 Eta bertan hurbilduric Iesusgana, erran ceçan, Magistruá, Vngui hel daqui ala. Eta pot eguin cieçon.
- Mth 26 50 Orduan Iesusec erran cieçon Adisquideá, certan aiz hemen? Orduan hurbilduric eçar citzaten escuac Iesusen gainean, eta lot cequizquion.
- Mth 26 51 Eta huná, Iesusequin ciradenetaric batec, auançaturic escua, idoqui ceçan bere ezpata, eta ioric Sacrifadore principalaren cerbitzaria, edequi cieçon beharria.
- Mth 26 52 Orduan diotsa Iesusec, Itzul eçac eure ezpata bere lekura: ecen ezpata harturen duten guci ac, ezpataz hilen dituc.
- Mth 26 53 Vste duc ecin othoitz daidiodala orain neure Aitari, eta baitinguzquet bertan hamabi legione baino guehi ago Angueru?
- Mth 26 54 Nolatan beraz compli litezque Scripturác, diotenean, ecen hunela behar

dela eguin?

- Mth 26 55 Ordu hartan berean erran ciecen Iesusec gendetzey, Gaichtaguin baten ondoan beçala ilki içan çarete ezpatequin eta vhequin, ene hatzamai tera: egun oroz çuen artean iarten nincen, iracasten ari nincela templean, eta eznauçue hatzaman.
- Mth 26 56 Baina haur gucia eguin içan da, compli litecençat Propheten Scripturac. Orduan discipulu guciéc, hura abandonnaturic, ihes eguin ceçaten.
- Mth 26 57 Baina Iesus, hatzaman çutenéc, eraman ceçaten Caiphas Sacrifadore subiranoagana, non Scribac eta Ancianoac bilduac baitz raden.
- Mth 26 58 Eta Pierris iarrei quiten çayon vrrundanic Sacrifadore subiranoaren salarano, eta barnera sarthuric, iar cedin cerbitzari equin, fina ikus leçançat.
- Mth 26 59 Eta Sacrifadore principalac eta Ancianoac eta conseillu gucia testimoniage falsu bilha çabiltzan Iesusen contra, hil eraci leçatençat:
- Mth 26 60 Eta etzeçaten eriden: eta anhitz testimonio falsu ethorri bacen-ere etzeçaten eriden moldezcoric. Baina finean ethorric bi testimonio falsuc erran ceçaten,
- Mth 26 61 Hunec erran du, Deseguin ahal dirot laincoaren templea, eta hirur egunez hura reedifica.
- Mth 26 62 Orduan iaiquiric Sacrifadore subiranoac erran cieçon, Eztuc deus ihardesten? cer da hauc hire contra testificatzen dutena?
- Mth 26 63 Eta Iesus ichilic cegoen. Orduan ihardesten duela Sacrifadore subiranoac diotsa, Adiuratzten aut lainco viciaren partez, erran dieçaguán, eya hi aicenez Christ laincoaren Semea.
- Mth 26 64 Diotsa Iesusec, Hic erran duc: baina are diotsuet, Hemendic harat ikussiren duçue guiçonaren Semea iarri ric dagoela laincoaren botherearen escuinean, eta ceruco hodeyeta ethorten dela.
- Mth 26 65 Orduan Sacrifadore subiranoac erdira citzan bere abillamenduac, erraiten çuela, Blasphematu du, cer guehiago testimonio behar dugu? huná, orain ençun vkan duçue hunen blasphemioa.
- Mth 26 66 Cer irudi çaiçue? Eta hec ihardesten çutela, erran ceçaten. Hil mereci du.
- Mth 26 67 Orduan thu eguin cieçoten begui thartera, eta buffeta ceçaten, eta bercéc ci horrez vkaldi eman cieçoten,
- Mth 26 68 Cioitela, Christ, prophetiza ieçaguc, nor den io auena.
- Mth 26 69 Eta Pierris iarri ric cegoen lekorean salán: eta ethor cequi on nescatobat, cioela, Hi -ere Iesus Galileanoarequin incen.
- Mth 26 70 Baina harc vka ceçan gucién aitzinean, cioela, Etzeaquinat cer di onán.
- Mth 26 71 Eta hura corralerat ilkiten cela ikus ceçan berce nescato batec: eta erran ciecen han ciradeney, Haur-ere Iesus Nazarenorequin cen.
- Mth 26 72 Eta berriz vka ceçan iuramendurequin, cioela, Ezteçagut guiçona.
- Mth 26 73 Eta appur-baten buruan ethor citecen present içan ciradenac, eta erran cieçoten Pierrisi, Egui azqui hi -ere hetaric aiz: ecen eure minçatzeac-ere declaratzen au.
- Mth 26 74 Orduan has cedin maradicatzen eta arnegatzen, cioela, Ezteçagut guiçona. Eta bertan oillarrac io ceçan.
- Mth 26 75 Orduan orhoit cedin Pierris Iesusec erran ceraucan hitzaz, ce nec erran baitzeraucan, Oillarrac io deçan baino lehen, hiruretan vkaturen nauc. Eta camporat ilkiric nigar eguin ceçan mingui.
- Mth 27 1 Guero goiça ethorri cenean, conseillu eduqui ceçaten Sacrifadore principal eta populuco Anciano guciéc Iesusen contra, hura heriotara eman leçatençat.
- Mth 27 2 Eta estecaturic eraman ceçaten, eta liura cieçoten Pontio Pilate gobernadoreari.
- Mth 27 3 Orduan Iudasec, hura traditu çuenac, çacussanean hura condemnatu cela vrriquituric, itzul cietzen hoguey eta hamar diruac Sacrifadore principal ey eta Ancianoey.
- Mth 27 4 Cioela, Bekatu eguin dut, odol innocentaren traditzeaz. Baina hec erran ceçaten, Cer dohacu guri? hic dacussála.
- Mth 27 5 Eta diruac iraitziri templean, retira cedin, eta ioanic, vrka ceçan bere burua.
- Mth 27 6 Orduan Sacrifadore principalec diruac harturic erran ceçaten, Ezta sori hauc thesaurean eçar ditecen, ecen odol precioa da.
- Mth 27 7 Eta conseillu harturic, eros ceçaten heçaz topinaguile baten landá estrangeren ohortz leku.
- Mth 27 8 Halacotz dei thu içan da landa hura, odol -landa, egungo egunerano.
- Mth 27 9 Orduan compli cedin Hieremias prophetáz erran içan cena, cioela, Eta hartu vkan dituzte hoguey eta hamar diruac, estimatu içan denaren precioa, cein estimatu içan baita Israel eco haurrez:
- Mth 27 10 Eta eman dituzte hec tupinaguile baten landaren erosteco, launac niri ordenatu cerautan beçala.
- Mth 27 11 Eta Iesus eraman cedin Gobernadorearen aitzinera, eta interroga ceçan Gobernadoreac, cioela, Hi aiz Iuduén Reguea? Iesusec erran cieçon, Hic dioc.
- Mth 27 12 Eta accusatu içanic Sacrifadore principaléz eta Ancianoéz, deus etzeçan ihardets.
- Mth 27 13 Orduan diotsa Pilatec, Eztançuc cembat gauça hire contra testificatzen duten?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	27	14	Eta etzieçón ihardets hitz batetara-ere: hala non mi resten baitzuen
Gobernadoreac haguitz.			
Mth	27	15	Bada bestán costumatu çuen Gobernadoreac populuari beréc nahi çutén
presoner baten largatzera.			
Mth	27	16	Eta orduan baçutén presoner notablebat, Barabbas dei tzen cenic.
Mth	27	17	Bildu ciradenean bada hec, erran cieçén Pilatec, Cein nahi duçue larga
dieçaçuedan? Barabbas, ala Iesus, deitzen dena Christ?			
Mth	27	18	Ecen baceaquian inuidiaz hura liuratu çutela.
Mth	27	19	Eta hura alki iudicialéan iarriric cegoela, igor cieçón bere emazteac,
cioela, Eztuála hic deus iusto horrequin, ecen anhitz iragan diat egun ametsetaric			
horrengatic.			
Mth	27	20	Orduan Sacrifadore principaléc eta Ancianoéc burutan eman cieçoten
populuari Barabbasen esca litecen, eta Iesus hil eraci leçaten.			
Mth	27	21	Eta ihardesten çuela Gobernadoreac erran cieçén, Biotaric cein nahi
duçue larga dieçaçuedan? Eta hec erran cieçoten, Barabbas.			
Mth	27	22	Erran cieçén Pilatec, Cer equinen dut beraz Iesusez Christ deitzen
denaz? Diotsate guciéc, Crucifica bedi.			
Mth	27	23	Eta Gobernadoreac dioste, Baina cer gai zqui equin du? Orduan hec ohiu
guehiago equiten çutén, erraiten çutela, Crucifica bedi.			
Mth	27	24	Eta ikussiric Pilatec ecen etzuela deus probetchatzen, baina tumultoa
handitzenago cela, vr harturic ikuz citzan escuac populuaeren aitzi nean, cioela, Innocent naitz			
ni iusto hunen odoletic: çuec ikussaçue.			
Mth	27	25	Eta ihardesten çuela populu guciac erran ceçan, Horren odola dela gure
gainean eta gure haourren gainean.			
Mth	27	26	Orduan larga cieçén Barabbas: eta Iesus açotaturic liura cieçén
crucifica ledinçat.			
Mth	27	27	Orduan gobernadorearen gendarmeséc eramanic Iesus pretoriora, bil
ceçaten haren aitzi nera banda gucia.			
Mth	27	28	Eta billuci çutenean eman cieçoten soinera esca rlatazco mantobat.
Mth	27	29	Eta elhorrizco coroabat plegaturic eçar ceçaten haren buru gainean,
eta canaberabat haren escuinean: eta haren aitzi nean belhauricatuz truffatzen ciraden harçaz			
erraiten çutela, Vngui hel daqui ala, Iuduen Regueá.			
Mth	27	30	Eta thu equinic haren contra, har ceçaten canabera hura, eta haren
buruári ceraunsaten.			
Mth	27	31	Guero harçaz truffatu ciradenean, eraunz cieçoten mantoa, eta vezti
ceçaten bere abillamenduez: eta eraman ceçaten crucificatzera.			
Mth	27	32	Eta ilki ciradenean eriden ceçaten gui çon Cyreniano Simon deitzen
cembat: haur bortcha ceçaten haren crutzearen eramaitera.			
Mth	27	33	Eta ethorri ciradenean Golgotha deitzen den lekura (cein erran nahi
baita hambat nola bur-heçur lekua)			
Mth	27	34	Eman cieçoten vinagre edatera behaçunarequin nahastecaturic: eta
dastatu çuenean etzuen edan nahi vkan.			
Mth	27	35	Eta crucificatu çutenean parti citzaten haren abillamenduac, çorthe
egotziric: compli ledinçat Prophetáz erran cena, Partitu vkan di tuzte ene abillamenduac, eta			
ene arroparen gainean çorthe egotzi vkan duté.			
Mth	27	36	Eta iarriric ceudela beguiratzen çutén hurá han.
Mth	27	37	Eta eçar ceçaten haren buru garayan haren causá scribaturic, HAVR DA
IESVS IVDVEN REGVEA.			
Mth	27	38	Orduan crucificatu i çan dirade harequin bi gai chtaguin bata escuinetic
eta bercea ezquerretic.			
Mth	27	39	Eta iragai ten ciradenéc iniuriatzen çuten hura, bere buruác higuitzen
ci tuztela,			
Mth	27	40	Eta cioitela, Hic templea deseguiten duanorrec, eta hirur egunez
edificatzen, empara eçac eure buruá: baldin laincoaren Semea bahai z, iauts adi crutzetic.			
Mth	27	41	Halaber Sacrifadore principaléc-ere truffatzen ciradela Scribequin
eta Ancianoequin, erraiten çutén.			
Mth	27	42	Berceac emparatu ditu, bere buruá ecin empara di ro: baldin Israel eco
Regue bada, iauts bedi orain crutzetic, eta sinhetsiren dugu hori.			
Mth	27	43	Fida da laincoa bait han, empara beça orain, baldin haren gogaraco
bada: ecen erran du, laincoaren Semea naitz.			
Mth	27	44	Hura bera, harequin crucificatu ciraden gai chtagui nec-ere
reprotchatzen ceraucaten.			
Mth	27	45	Baina sey orenetaric bedratzi orenetarano lur guciaren gainean il humbe
equin cedin.			
Mth	27	46	Eta bedratzi orenén inguruán oihuz iar cedin Iesus ocengui, cioela,
Eli, Eli, lama sabachthani? erran nahi baita, Ene laincoa, Ene laincoa, ceren abandonnatu			
nauc?			
Mth	27	47	Eta han present ciradenetaric batzuc hori ençunic, cioiten, Elias
deitzen du hunec.			
Mth	27	48	Eta bertan Iaster equinic hetaric batec, eta spongiabat harturic
vinagrez betheric, eta eçarri ric canabera baten inguruán, edatera eman cieçón.			
Mth	27	49	Eta bercéc erraiten çuten, Vtzac, dacussagan, eya ethorri ren denez

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Elias horren emparatzera.

- Mth 27 50 Eta orduan Iesusec berriz ocengui oi hu egu nic, spiri tua renda ceçan.
- Mth 27 51 Eta huná, templeco vel á erdi ra cedin bi çathi tara, garaitic behererano, eta lurra ikara cedin, eta harriac, erdi ra citecen.
- Mth 27 52 Eta monumentac irequi citecen, eta anhitz Saindu lo ceunçanén gorputzac iaiqui citecen.
- Mth 27 53 Eta monumentetatic ilkiric haren resurrectione ondoan, sar citecen ciuitate saindura, eta aguer cequi zqui en anhitzi.
- Mth 27 54 Eta Centenera, eta harequin Iesusen beguirale ceudenac, lur i karatzea eta eguin i çan ciraden gauçac ikussiric, ici citecen haguitz, erraiten çutela, Egui azqui laincoaren Semea cen haur.
- Mth 27 55 Han ciraden halaber anhitz emazte vrrundanic beha ceudela, cein iarrei qui i çan baitzai zcan Iesusi Galileatic, hura cerbitzatzen çutela.
- Mth 27 56 Hetaric cen, Maria Magdalena, eta Maria Iacquesen eta Iosesen ama, eta Zebedeoren semen amá.
- Mth 27 57 Eta arrastu cenean, ethor cedin gui çon abratsbat Arimathatic, Ioseph deitzen cenic, hura-ere Iesusen discipulu i çan cen.
- Mth 27 58 Haur ethor cedin Pilatgana, eta esca cequi ón Iesusen gorputzaren: orduan mana ceçan Pilatec renda ledin gorputza.
- Mth 27 59 Eta gorputza harturic Iosephc mi hisse churi batetan barna eçar ceçan.
- Mth 27 60 Eta eçar ceçan bere monument berri arroca batetan ebaquia çuenean: eta harri handibat monument borthara itzuliric, ioan cedin.
- Mth 27 61 Eta Maria Magdalena eta Maria bercea ciraden han iarriac sepulchre aurkán.
- Mth 27 62 Eta biharamunean, cein baita Sabbathoaren preparatione ondoan, bil citecen Sacrifadore principac, eta Phari seuac Pilatgana.
- Mth 27 63 Erraiten çutela, launa, orhoitu gai tuc nola abusari harc vici cela erran ceçan, Ondoco heren egunean resuscitaturen naitz.
- Mth 27 64 Mana eçac bada begui ra dadin sepulchrea heren egunerano, haren discipuluéc gauáz ethorric, hura ebats ezteçaten, eta popul uari derrotan, Resuscitatu da hiletaric: eta halaz baitate azquen errorea lehena baino gai chtoago.
- Mth 27 65 Eta erran cieçén Pilatec, Badi tuçue goardac: çoazte, segura çai tezte daqui çuen beçala.
- Mth 27 66 Hec bada ioanic segura ceçaten sepulchrea, harria ciguilaturic, goardequin.
- Mth 28 1 Eta Sabbath azquenean asteco lehen arguitu behar cen egunean, Maria Magdalena eta Maria bercea ethor citecen sepulchrearen ikustera.
- Mth 28 2 Eta huná, lur i karatze handibat eguin cedin: ecen launaren Aingueruá i auts cedin cerutic, eta ethorric aldara ceçan harria borthatic, eta iarriac cegoen haren gainean.
- Mth 28 3 Eta cen haren ikartzea chistmista beçala, eta haren abillamendua churi el hurra beçala.
- Mth 28 4 Eta haren beldurrez, ici citecen goardac, eta hilac beçalaca citecen.
- Mth 28 5 Baina i hardesten çuela Aingueruac erran cieçén emaztey, Çuec eztuçuela beldurric: ecen badaquit Iesus crucificatu i çan denaren bilha çabiltzatela:
- Mth 28 6 Ezta hemen: ecen resuscitatu i çan da, erran çuen beçala: çatozte ikussaçue launa eçarri i çan cen lekua.
- Mth 28 7 Eta bertan ioanic erreçue haren discipulu ey, ecen resuscitatu dela: eta huná, çuen aitzinean doa Galileara: han hura ikussiren duçue. Huná, erran drauçuet.
- Mth 28 8 Eta bertan partituric monumentetic ici apen eta bozcario handirequin, laster eguin ceçaten haren discipulu ey declaratzera.
- Mth 28 9 Baina hec haren discipulu ey declaratzera cioacela, huná, Iesus aitzinera ethor cequien, cioela, Vngui hel daqui çuela. Eta hec hurbilduric lot cequiztén haren oiney, eta adora ceçaten hura.
- Mth 28 10 Orduan dioste Iesusec, Ezuçuela beldurric: çoazte, declara ieceçue ene anayey, doacen Galileara: eta han ikussiren nauté.
- Mth 28 11 Hec partitu eta, huná, goardetatic batzu ethor citecen hirira, eta declara cietzén Sacrifadore principaley eguin i çan ciraden gauça guciac.
- Mth 28 12 Orduan bilduric Ancianoequin, eta conseil lu harturic, diru somma ona eman cieçén gendarmesey:
- Mth 28 13 Cioitela, Erraçue, Haren discipuluéc gauaz ethorric, hura ebatsi vkan duté gu lo gaunçala.
- Mth 28 14 Eta baldin hori gobernadoreac ençun badeça, guc sinhets eraci ren draucagu, eta egu itecotatic idoquiren çaituztegu.
- Mth 28 15 Eta hec diruá harturic eguin ceçaten iracatsi i çan ciraden beçala: eta publicatu i çan da propos haur Iuduén artean egungo egunerano.
- Mth 28 16 Baina hameca discipuluac ioan citecen Galilearát, mendira, non ordenatu baitzarauen Iesusec.
- Mth 28 17 Eta hura ikussiric adora ceçaten: eta batzuc duda ceçaten.
- Mth 28 18 Eta hurbilduric Iesus minça cequi én, cioela, Eman i çan çait niri bothere gucia ceruán eta lurrean.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mth	28	19	Çoazte bada eta iracats itzaçue gende guciac: batheyatzen di tuçuela
Ai taren	eta	Semearen eta	Spiritu sainduaren icenean:
Mth	28	20	Iracasten di tuçuela nic manatu drauçuedan guciaren begui ratzen: eta huná, ni çuequin naiz bethiere munduaren finerano. Amen.
Mrk	1	1	IESVS CHRIST laincoaren Semearen Euangelio hatsea:
Mrk	1	2	Scribatua den beçala Prophetetan, Huná, nic igorten diat neure mandataria hire begui tharte aitzinean, ceinec appainduren baitu hire bidea hire aitzinean
Mrk	1	3	Desertuan oihuz dagoenaren voza da, Appain eçaçue launaren bidea, plana itzaçue haren bidescác.
Mrk	1	4	Batheyatzen ari cen loannes desertuan, eta predicatzen çuen emendamendutaco baptisimoa bekatuén barkamendutan.
Mrk	1	5	Eta ioaiten cen harengana ludeaco herri gucia eta Ierusalemecoac: eta batheyatzen ciraden guciac harenganic Iordaneco fluiioan, bere bekatuac confessatzen ci tuztela.
Mrk	1	6	Eta cen loannes veztitua camelu biloz, eta Iarruzco guerriico batez bere guerruncean inguru, eta othi eta bassezti iaten çuen.
Mrk	1	7	Eta predicatzen çuen, cioela, Ethorten da ni baino borthi tzago dena ene ondoan, ceinen çapatetaco hedearen behei taturic ezpainai z Iachatzeco digne.
Mrk	1	8	Eguia da, nic batheyatzen çai tuztet vrez, baina harc batheyaturen çai tuzte Spiritu sainduaz.
Mrk	1	9	Eta guertha cedin egun hetan, Iesus ethor baitzedin Nazareth Galileacotic, eta batheya baitzedin loannesganic Iordanean.
Mrk	1	10	Eta bertan ilkiten cela vretic, ikus citzan ceruác erdiratzen, eta Spiritu saindua vsso col umbabat beçala haren gainera iausten.
Mrk	1	11	Eta voz-bat eguin cedin ceruétaric, cioela, Hi aiz ene Seme mai tea ceinetan hartzen baitut neure atseguin ona.
Mrk	1	12	Eta bertan Spirituac irion ceçan hura desertura.
Mrk	1	13	Eta egon cedin han desertuan berroguey egun, tentatzen cela Satanez: eta cen bassa bestiequin, eta Aingueruèc cerbitzatzen çuten.
Mrk	1	14	Eta loannes hatzaman ican cenean, ethor cedin Iesus Galileara, predicatzen çuela laincoaren resumaren Euangelioa:
Mrk	1	15	Eta cioela, Complitu da demborá, eta hurbil da laincoaren resumá: emenda çai tezte, eta sinhets eçaçue Euangelioa.
Mrk	1	16	Eta Galileaco itsas bazterrean çabilala ikus citzan Simon eta Andriu haren anayea, sareac itsassora egoizten ci tuztela (ecen pescadore ciraden)
Mrk	1	17	Eta erran ciecen Iesusec, Çatozte ene ondoan eta eguinen çai tuztet gui ça pescadore.
Mrk	1	18	Eta bertan vtzirik bere sareac iarrei qui i çan çai zcan.
Mrk	1	19	Eta handi c aitzinachi ago ioanic, ikus citzan Iacques Zebedeoren semea eta loannes haren anayea, hec-ere vncian bere sareac adobatzen ci tuztela.
Mrk	1	20	Eta bertan dei citzan hec: eta bere aita Zebedeo vncian vtzirik Ianguilequin, iarrei qui i çan çai zcan.
Mrk	1	21	Guero sartzen dirade Capernaum-en, eta bertan Sabbath egunean sarthuric synagogán, iracasten ari cen.
Mrk	1	22	Eta spantaturic ceuden haren doctrináz, ecen iracasten cituen autoritate çuenac beçala, eta ez Scribéc beçala.
Mrk	1	23	Eta cen hayén synagogán gui çombat spiritu satsua çuenic, eta oihuz iar cedin,
Mrk	1	24	Cioela, Ah, Cer da hire eta gure artean Iesus Nazarenao? gure desegui tera ethorri aiz? ba ceaqui at nor aicen, hi aiz laincoaren saindua.
Mrk	1	25	Eta mehatcha ceçan hura Iesusec, cioela, Ichil adi, eta ilki adi horrenganic.
Mrk	1	26	Eta spiritu satsua hura çathi turic, eta ocengui oihuz iarri ric, ilki cedin harenganic.
Mrk	1	27	Eta spanta citecen guciac, hala non bere artean galdez bai tzeuden, cioitela, Cer da haur? cer doctrina berri da haur? autoritatez spiritu satsuac-ere manatzen baititu eta obeditzen baitute?
Mrk	1	28	Eta io ceçan haren famác bertan Galilea inguruco comarca gucia.
Mrk	1	29	Eta bertan synagogatic ilkiric, ethor citecen Simonen eta Andriuen etchera Iacquesequin eta loannesequin.
Mrk	1	30	Eta Simonen ama-guinharreba cetzan helgai tzarequin: eta bertan mi nçatu i çan çai zcan harçaz.
Mrk	1	31	Orduan hurbilduric goiti ceçan hura escutic harturic, eta bertan vtzi ceçan helgai tzac: eta harc cerbitza citzan.
Mrk	1	32	Eta arratsean, iguzqui sartzean, ekarten cerautzaten gueizqui ceuden guciac eta demoniatuac.
Mrk	1	33	Eta hiri gucia borthara bildua cen.
Mrk	1	34	Eta senda citzan erharçun diuersez eri ciraden guciac: eta anhi tz deabru campora egotz ceçan, eta etzi tuen deabruac mi nçatzera vtzi ten nola hura eçagutu vkan Iutén.
Mrk	1	35	Guero goicean oraino ilhun handia cela iaiquiric ilki cedin, eta ioan cedin Ieku desertu batetara, eta han othoitz eguiten çuen.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk	1	36	Eta iarrei qui i çan çai zcan Simon eta harequin ciradenac.
Mrk	1	37	Eta eriden çutenean, erran cieçoten, Guciac hire bilha di abiltzac.
Mrk	1	38	Orduan di oste Goacen hurbilengo burguëtara: han-ere predica deçadançat: ecen hartacotzat ilki i çan nai z.
Mrk	1	39	Eta predicatzen çuen hayén synagoguetan, Galilea gucian: eta deabruac campora egoitzen cituen.
Mrk	1	40	Eta ethor cedin harengana sorhayobat, othoitz eguiten ceraucala, eta hari belhauricaturic ciotsala, Baldin nahi baduc chahu ahal neçaquec.
Mrk	1	41	Orduan Iesusec compassione harturic eta escua hedaturic, hunqui ceçan hura, eta erran cieçón, Nahi diat, aicén chahu,
Mrk	1	42	Eta hori erran çuenean, bertan ioan cedin harenganic sorhayotassuna, eta chahu cedin.
Mrk	1	43	Eta hura mehatchaturic bertan igor ceçan camporát:
Mrk	1	44	Eta erran cieçón, Beguirauc nehorideus ezterroan: baina ohá, eta eracuts aquio Sacrifadoreari, eta presenta itzac eure garbitzeagatic Moysesec manatu di tuen gauçac hay testimoiagetan.
Mrk	1	45	Baina hura ilkiric has cedin anhitz gauçaren publicatzen, eta beharquiaren manifestatzen, hala non guehiagoric aguerri z Iesus ecin sar baitzaiten hirira, baina lekorean leku desertuetan cen, eta ethorten ciraden harengana alde guci etaric.
Mrk	2	1	ETA berriz sar cedin Capernaumen cembeit egunen buruan, eta ençun i çan da ecen etchean cela.
Mrk	2	2	Eta bertan anhitz bildu i çan dirade hambat non bortha aldiriéc-ere ecin eduqui baitzitzaqueizten: eta declaratzen cerauen hitza.
Mrk	2	3	Orduan ethor citecen batzu herengana, ekarten çutela laurez eramaiten cen paralyti cobat.
Mrk	2	4	Eta ceren ecin hurbil baitzaquidizquion gendetzearen causaz, aguer ceçaten Iesus cen etche gaina, eta hura çulhaturic, erauts ceçaten paralyti coa cetzan ohea.
Mrk	2	5	Orduan Iesusec hayén fedea ikussiric, erran cieçón paralyti coari, Semé, barkatu çai zquic eure bekatuac.
Mrk	2	6	Eta Scribetaric batzu ciraden han iarriac, eta iharduquiten çuten bere bihotzetan, hunela,
Mrk	2	7	Cergatic haur hunela blasphemio erraiten ari da? Norc bekatuac barka ahal ditzaque laincoac berac bai cen?
Mrk	2	8	Eta bertan eçagaturic Iesusec bere spirituaz, ecen hala ci harducatel a berac baithan, erran ciecen, Cergatic horrelaco gaucez di harducaçue çuen bihotzetan.
Mrk	2	9	Cein da erratchago, errait ea paralyti coari, Barkatu çai zquic bekatuac, ala errait ea, lai qui adi, eta har eçac eure ohea, eta ebi l adi?
Mrk	2	10	Daqui çuençat bada ecen gui çonaren Semeac baduela bothere bekatuén barkatzeco lurrean (diotsa paralyti coari)
Mrk	2	11	Hiri diossat, lai qui adi, eta har eçac eure ohea, eta habil eure etcherát.
Mrk	2	12	Eta bertan iai qui cedin, eta ohea harturic, ilki cedin gucién presentian: hala non guciac spantatuac baitzeuden, eta glori ficatzen baitzuten laincoac, erraiten çutela, Egundano hunelaco gauçaric eztugu ikussi.
Mrk	2	13	Eta ilki cedin berriz itsas alderat: eta populu gucia ethorten cen harengana, eta iracasten cituen hec.
Mrk	2	14	Eta vrruti iragaiten cela, ikus ceçan, Leui Alpheoren semea peage lekuan iarri ric, eta erran cieçón, Arreit niri. Eta iai qui ric iarrei qui cequi ón.
Mrk	2	15	Eta guertha cedin, Iesus haren etchean mahainean iarri ric cegoela, anhitz publicano eta gende vici tze gaiçtotaco iar baitzedin Iesusequin eta haren discipul uequin, ecén anhitz ciraden eta iarrei qui i çan çai zcan.
Mrk	2	16	Eta Scribéc eta Phari seuéc ikussiric publicanoequin eta gende vici tze gaiçtotacoequin iaten çuela, erran cieçén haren discipul uey, Cergatic publicanoequin eta vici tze gaiçtotacoequin iaten du eta edaten?
Mrk	2	17	Eta haur ençunic Iesusec di oste, Osso diradenéc eztute medicuren beharri c: baina eri diradenéc: ecen ez nai z ethorri iustoén deitzera: baina bekatoren, emendamendutara.
Mrk	2	18	Eta Ioannesen eta Phari seuén discipul uéc barur eguiten çutén: eta hec ethorten dirade eta diotsate, Cergatic Ioannesen eta Phari seuen discipul uéc barur eguiten dute, eta hire discipul uéc ezpáitute baruric eguiten?
Mrk	2	19	Eta erraiten draue Iesusec: Eztey etaco gendéc baruric ahal dai dite ezcondua hequin deno? ezcondua berequin duteno baruric ecin dai dite.
Mrk	2	20	Baina ethorri ren dirade egunac edequiren baitzaye ezcondua, eta orduan barur eguinen duté egun hetan.
Mrk	2	21	Eta nehorc oi hal pedaçu latz-bat eztu i osten abillamendu çar batetan, ezpere haren compligarri berri harc edequiten drauca çarrari, eta gai zcoatzenago da ethendurá.
Mrk	2	22	Halaber nehorc eztu eçarten mahatsarno berria çahagui çarretan: ezpere mahatsarno berriac lehertzen di tu çahagui ac eta mahatsarno i ssurten da, eta çahagui ac galtzen dirade baina mahatsarno berria çahagui berrietan eçarri behar da.
Mrk	2	23	Eta guertha cedin hura iragaiten baitzen Sabbath egun-batez ere incetan gai ndi, eta has citecen haren discipul uac bidean cioacela buruca idoquiten.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk	2	24	Eta Phariseuéc erran cieçoten, Horrá, cergatic eguiten duté Sabbathoan eguin sori eztena?
Mrk	2	25	Eta harc erran ciecéen, Eztuque egundano iracurri vkan, cer eguin çuen Daid-ec necessitate çuenean, eta gossetu cenean bera eta harequin ciradenac?
Mrk	2	26	Nola sarthu i çan cen launaren etchean Abiathar Sacrifadore principalaren demborán: eta propositioneco oguiac ian vkan cituen, Sacrifadorén bai cen iateco sori etziradenac, eta nola harequin ciradeney-ere eman cerauen?
Mrk	2	27	Guero erran ciecéen: Sabbathoa guiçonagatic eguin i çan da, ez guiçona Sabbathoagatic.
Mrk	2	28	Bada guiçonaren Semea Sabbathoaren-ere iabe da.
Mrk	3	1	Guero sar cedin berriz synágogán, eta cen han guiçombat escua eyhartua çuenic.
Mrk	3	2	Eta gogoatzen çutén eya Sabbathoan sendaturen çuenez accusa leçatençat.
Mrk	3	3	Eta diotsa guiçon escu eyhartua çuenari, lai qui adi artera.
Mrk	3	4	Guero dioste, Sabbathoan vngui eguitea da sori, ala gai zqui eguitea? persona baten emparatzea, ala hiltzea: baina hec ichilic ceuden.
Mrk	3	5	Eta hetarát inguru behaturic asserrerequin, eta hayén bihotzeco obstinacioneaz contristaturic, diotsa guiçonari, Heda eçac eure escua: Eta heda çeçan, eta haren escua, bercea beçain senda cedin.
Mrk	3	6	Orduan ilkiric Phariseuéc, bertan Herodianoequin conseillu eduqui ceçaten haren contra, hura hil lecatençat.
Mrk	3	7	Baina Iesus bere discipuluequin retira cedin itsas alderát: eta iarrequi cequi ón gendetze handia Galileatic eta Iudeatic.
Mrk	3	8	Eta Ierusalematic, eta Idumeatic, eta Iordanaz berce aldetic: eta Tyreco eta Sydoneco inguruétan habitaten ciradenetatic gendetze handi, ençunic cein gauça handiac eguiten cituen, ethor citecen harengana.
Mrk	3	9	Eta erran ciecéen bere discipuluey vncichobat bethi prest eduqui lequi ón, gendetzearen causaz, hers ezleçatençat.
Mrk	3	10	Ecen anhitz sendatu vkan çuen, hala non afflictionetan ciraden guciac oldartzen baitziraden harengana hunqui lecatençat.
Mrk	3	11	Eta spiritu satsuec hura ikusten çutenean, haren aitzinera bere buruac egoizten cituztén, eta oi hu eguiten çuten, cioitela, Hi aiz laincoaren Sem 12 Bain
Mrk	3	12	Baina harc haguitz mehatchatzen cituen, manifesta ez leçatençat.
Mrk	3	13	Guero igan cedin mendi batetara, eta dei citzan beregana nahi cituenac: eta ethor citecen harengana.
Mrk	3	14	Eta ordena citzan hamabi harequin i çateco, eta predicatzera igorteco: egoizteco.
Mrk	3	15	Eta lutén bothere eritassunén sendatzeco, eta deabruén campora
Mrk	3	16	Lehenic Symon, (ceini icen eman baitzieçon Pierris:)
Mrk	3	17	Eta Iacques Zebedeoren semea, eta Ioannes Iacquesen anayea, (eta hæy icen eman ciecéen Boanerges, erran nahi baita, igorciri semeac)
Mrk	3	18	Eta Andriu eta Philippe, eta Bartholomeo, eta Mattheu, eta Thomas, eta Iacques Alpheoren semea, eta Thaddeo, eta Simon Cananeo,
Mrk	3	19	Eta Iudas Iscariot, ceinec bera traditu-ere baitzuen.
Mrk	3	20	Eta ethor citecen etchera: eta berriz gendetze handibat bil cedin, hala non oguiaren iateco artea-ere ecin har baitziroten.
Mrk	3	21	Eta haur ençun çutenean haren ahaideac ilki citecen hatzaman leçatençat: ecen erraiten çuten, çoratu cela.
Mrk	3	22	Eta Ierusalematic iautsi i çan ciraden Scribéc erraiten çutén, ecen Beelzebub çuela, eta deabruén princearen partez deabruac campora egoizten cituela.
Mrk	3	23	Eta hec beregana dei thuric, erran ciecéen comparationez, Nolatan Satanec Satan campora egotz ahal deçaque.
Mrk	3	24	Ecen baldin resumabat bere contra partitua bada, ecin dauque resuma hura.
Mrk	3	25	Eta baldin etchebat bere contra partitua bada, ecin dauque etche hura.
Mrk	3	26	Hala baldin Satan-ere altcha badadi eta partitua bada bere contra, ecin dauque, baina fin du.
Mrk	3	27	Ecinehorc borthitz baten ostillamenduac, haren etchera sarthuric, pilla ahal ditzaque, baldin lehen borthitza esteca ezpadeça: eta orduan haren etchea pillaturen du.
Mrk	3	28	Egui az erraiten drauçuet, ecen bekatu guciac guiçonén seméy barkaturen çaitzela, eta blasphematu dituei zten blasphemio guciac:
Mrk	3	29	Baina norc-ere blasphematuren baitu Spiritu sainduaren contra eztu barkamenduric vkanen secular, baina i çanen da condemnatione eternalaren hoguendun.
Mrk	3	30	Ecen erraiten çuten, Spiritu satsua du.
Mrk	3	31	Ethorten diradé bada haren anayec eta haren ama: eta lekorean ceudela igor citzaten batzu harengana, haren deitzaera.
Mrk	3	32	Eta iarriric cegoen haren inguruán gendetzea, eta hec erran cieçoten, Huná, hire amac eta hire anayéc lekorean galdeguiten aute.
Mrk	3	33	Orduan ihardets ciecéen, cioela, Nor da ene ama, edo ene anayec?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk	3	34	Eta inguru behatu çuenean haren inguruän iarriric ceuden di scipul uetara, di o, Huná ene ama, eta ene anayec.
Mrk	3	35	Ecen norc-ere egui ne bai tu laincoare vorondatea, hura da ene anaye eta ene arreba, eta ama
Mrk	4	1	Guero berriz has cedin iracasten itsas bazterrean: eta bil cedin harengana gendetze handi, hala non bera vncira sarthuric, iarriric baitzegoen itsassoan: eta populu gucia itsas costan leihorrean cen.
Mrk	4	2	Eta iracasten cerauen comparationez anhitz gauça, eta erraiten cerauen bere doctrinán,
Mrk	4	3	Ençun eçaçue, Huná, ereillebat ilki cedin ereitara.
Mrk	4	4	Etá guertha cedin ereitean, partebat eror baitzedin bide bazterrera, eta ethor citecen ceruco choriac, eta irets ceçaten hura.
Mrk	4	5	Eta berce partebat eror cedin leku harriçuetara, non ezpaitzuen lur anhitzic: eta bertan ilki cedin, ceren ezpaitzuen lur barnetassunic.
Mrk	4	6	Baina iguzquia goratu cenean, erre cedin: eta ceren erroric ezpaitzuen, eyhar cedin.
Mrk	4	7	Eta berce partebat eror cedin elhorri artera, eta elhorriac handi citecen, eta itho ceçaten hura, eta etzeçan fructuric eman.
Mrk	4	8	Eta bercea eror cedin lur-onera, eta eman ceçan fructu goratzen eta handitzen cenic, eta ekar ceçan bihi batac hoguey eta hamar, eta berceac hiruroguey, eta berceac ehun.
Mrk	4	9	Orduan erran cieçén, Ençuteco beharriric duenac, ençun beça.
Mrk	4	10	Eta bera cela, interroga ceçaten haren inguruän hamabiequin ci radenéc, comparationeaz.
Mrk	4	11	Eta erran cieçén, Çuey eman çaiçue laincoaren resumaco secretuaren eçagutzea: baina lekorean diradenez comparationez gauça guciac tractatzen çaizte:
Mrk	4	12	Dacussatela ikus deçatençat, eta eztaqui zqui ón ohart: eta dançutela ençun deçaten, eta adi ezteçaten: conuerti ezti tecen eta bekatuac barka eztaqui zqui én.
Mrk	4	13	Eta erran cieçen, Eztaquiçue comparatione çaur? Eta nolatan comparatione guciac eçaguti ren di tuçue?
Mrk	4	14	Ereilleac hitza ereiten du.
Mrk	4	15	Bada hauc dirade bide bazterrera hacia recebitzen dutenac, ceinétan ereiten baita hitza: baina ençun dutenean, bertan ethorten da Satan, eta kencen du hayen bihotzetan erein cen hitza.
Mrk	4	16	Eta hauc dirade halaber leku harriçuetara hacia recebitzen dutenac: eta ençun dutenean hitza, bertan bozcariorequin recebitzen dute hura.
Mrk	4	17	Eta eztute erroric berac baithan, baina iraute gutitaco dirade: guero heltzen denean tribulati oneric edo persecuti oneric hitzagatic, bertan scandalizatzen dirade.
Mrk	4	18	Eta hauc dirade elhorri artera hacia recebitzen dutenac, hauc dirade, diot, hacia ençuten dutenac:
Mrk	4	19	Baina mundu hunetaco ansiéc, eta abrastassunezco engani oac, eta berce gaucetaco guthi cieç barneraric ithotzen dute hitza, eta fructu gabetzen da.
Mrk	4	20	Eta hauc dirade lur onera hacia recebitzen dutenac, ceinéc hitza ençuten baitute, eta recebitzen, eta fructu ekarten, batac hoguey eta hamar, eta berceac hiruroguey, eta berceac ehun.
Mrk	4	21	Erran cieçén halaber, Ala candel a ekarten da gaitzurupean, edo ohapean eçar dadi nçat? eza candel erean eçar dadi nçat?
Mrk	4	22	Ecen ezta deus secreturic aguerturen eztenic, edo estal ahal dai tenic: baina campora ethorri behar da.
Mrk	4	23	Baldin nehorc ençuteco beharriric badu, ençun beça.
Mrk	4	24	Guehi ago erran cieçén, Gogoauçue cer ençuten duçuen: cer neurriz neurturen baituçue, neurturen çaiçue, eta emendaturen çaiçue, çuey ençuten duçuenoy.
Mrk	4	25	Ecen duenari, emanen çayó: eta deusic eztuenari, duena-ere edequi ren çayó.
Mrk	4	26	Guehi ago erraiten çuen, laincoaren resumá da, gui çón hacia lurrera egotzirik gau eta egun lo etzaten eta iaiquitzen liçaten baten ançora.
Mrk	4	27	Eta hacia ilkiten eta hatzen licén, harc ezlaqui ala nola,
Mrk	4	28	Ecen bere buruz lurrac fructu ekarten du, behin belhar, guero buru, guero ogui bihi bethea buruän.
Mrk	4	29	Eta aguertu denean fructua, bertan gui çonac du eçarten iguiteyá: ceren prest baita vztá.
Mrk	4	30	Guero cioen, Cer irudi duela erranen dugu laincoaren resumác? edo cer comparationez comparaturen dugu hura?
Mrk	4	31	Hura da mustarda haci bihi bat beçala, cein lurrean ereiten denean, baita lurrean diraden haci guci etaco chipiena:
Mrk	4	32	Baina erein den ondoan, goratzen da, eta berce belhar guci etaco handiena eguiten da: eta adar handiac eguiten di tu hala non ceruco choriec ohatzeac eguin ahal baiti tzaqueizte haren itzalean.
Mrk	4	33	Eta anhitz hunelaco comparationez tractatzen cerauen hitza, ençun ahal ci roitenaren araura.
Mrk	4	34	Eta comparatione gabe etzayen mi nçatzen: baina appartean bere di scipul uey declaratzen cerauzten gauça guciac.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk	4	35	Eta erran ciećen egun hartan, arrastu cenean, Iragan gáitecen vraren berce aldera.
Mrk	4	36	Eta populua vtzitic har ceçaten hura vncian cen beçala: baina berce vncitchoac-ere baci raden harequin.
Mrk	4	37	Orduan al tcha cedin haice buhumba handibat, eta bagác sartzen ci raden vncira, hala non ia bethatzen baitzén.
Mrk	4	38	Eta hura vnciaren guibeleco aldean cetzan lo bururdi baten gainean: orduan iratzartzen dute, eta diotsate, Magistruá, eztuc ansiaric ceren galduac goacen?
Mrk	4	39	Eta iratzarri cenean mehatcha ceçan haicea, eta erran cieçón itsassoari, Ichil adi, eta gueldi adi. Orduan cessa cedin haicea, eta tranquillitate handi eguin cedin.
Mrk	4	40	Eta erran ciećen Cergatic çarete horrela icior? nola eztuçue federic?
Mrk	4	41	Eta ici citecen icidura handiz: eta erraiten çuten elkarren artean, Baina nor da haur, haiceac eta itsassoac, ere obeditzen baitute?
Mrk	5	1	Eta ethor citecen itsassoaren berce aldera, Gadarenoén comarcara.
Mrk	5	2	Eta ilki cenean vncitic, bertan aitzinera ethor cequi ón thumbetaric spiritu satsua çuen guicombat:
Mrk	5	3	Ceinec bere egoitea baitzuen thumbetan, eta cadenaz-ere nehorc ecin esteca ciroen.
Mrk	5	4	Ceren anhitzetan cepoz eta cadenaz estecatu içan cenean hauts baitzitzan cadenác, eta çathica cepoac: eta nehorc ecin ceba ceçaqueen.
Mrk	5	5	Eta bethiere egun eta gau mendi etan eta thumbetan cen oihuz cegoela, eta bere buruári harriz ceraunsala.
Mrk	5	6	Eta ikussi çuenean Iesus vrrundanic, Iaster eguin ceçan eta gur cequi ón:
Mrk	5	7	Eta oihuz voz goraz erran ceçan, Cer da hire eta ene artean, Iesus lainco subiranoaren Semea? adi uratzen aut laincoaren partez ezneçan tormenta.
Mrk	5	8	(Ecen erraiten ceraucan, Ilki adi spiritu satsua, guic çon horrenganic)
Mrk	5	9	Orduan interroga ceçan hura, Nola da hire icena? Eta ihardets ceçan, cioela, Legio diat icen: ecen anhitz gaituc.
Mrk	5	10	Eta othoitz handi eguiten çeraucan, ezlitzan igor comarca hartaric campora.
Mrk	5	11	Eta cen han mendi aldean vrdalde handibat alha cenic.
Mrk	5	12	Eta othoitz eguin cieçoten deabru hec guciéc, cioitela, Igor gaitzac vrdetara, hetara sar gaitecençat.
Mrk	5	13	Eta permiti ciećen bertan Iesusec. Eta ilkiric spiritu satsuac Iar citecen vrdetara, eta oldar cedin vrdaldea gainetic behera itsassora (eta baci raden bi millaren inguruá) eta itho citecen itsassoran.
Mrk	5	14	Eta vrdeac bazcatzen cituztenéc ihes eguin ceçaten, eta ekar citzaten berriac hirira eta campocoetara: Orduan ilki citecen ikustera cer eguin içan cen.
Mrk	5	15	Eta ethorten dirade Iesusgana, eta ikusten dute demoniatu içan cena iarriaric eta veztituric eta cençaturic, legionea vkan çuena diot: eta ici citecen.
Mrk	5	16	Eta haur ikussi çutenéc erran ciećen hæy, nola demoniatuari heldu içan çayon, eta vrdéz.
Mrk	5	17	Orduan hec has cequizqui ón othoitz eguiten parti Iedin hayén comarquetaric.
Mrk	5	18	Eta hura sarthu cenean vncira, othoiztez çayon demoniatu içan cena harequin licén.
Mrk	5	19	Baina Iesusec etzi eçón permiti, aitzitic erran cieçón, Habil eure etcherát euretara, eta conta ieccecein gauça handiac launac eguin drauzqui án, eta nola hiçaz pietate vkan duen.
Mrk	5	20	Ioan cedin bada, eta has cedin predicatzen Decapolisen cein gauça handiac eguin cerautzan Iesusec: eta guciéc mi resten çuten.
Mrk	5	21	Eta iragan cenean Iesus vncian berriaz berce aldera, populua handi bil cedin harengana, eta cen itsas bazterrean.
Mrk	5	22	Eta huná, ethor cedin synagogaco principal Iairus deitzen cembat, eta ikussi çuenean hura, egotz ceçan bere burua haren oinetara.
Mrk	5	23	Eta othoitz handi eguiten ceraucan, cioela, Ene alabatchoa hurrenean duc: othoitz eguiten drauat, ethor adin, eta eçar ditzán escuac haren gainean, senda dadiñát eta vici den.
Mrk	5	24	Eta ioan cedin Iesus harequin, eta populua handi çarreyón, eta hertsen çuten.
Mrk	5	25	Eta emaztebat cen odol iariatzea hamabi vrthe hetan çuenic:
Mrk	5	26	Eta anhitz suffritu vkan çuen anhitz medicutaric, eta berea gucia despendatu çuen, eta etzén deus probetchatu, baina gaitzcoatuago içan cen.
Mrk	5	27	Hura Iesusez minçatzen ençunic, ethor cedin gendetzean guibeletic, eta hunqui ceçan haren arropá.
Mrk	5	28	Ecen erraiten çuen, Baldin haren abillamenduac hunqui badi tzat ber, sendaturen nai z
Mrk	5	29	Eta bertan agor cedin haren odol ithurria: eta sendi ceçan bere gorputzean sendatu cela plaga hartaric.
Mrk	5	30	Eta bertan Iesusec bere baitan eçaguturic harenganic ilki içan cen

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

verthutea, itzuliric gendetzean, erran ceçan, Norc hunqui di tu ene abillamenduac?
 Mrk 5 31 Eta erran cieçoten bere discipuluec, Badacussac gendetzeac hertsen
 auela, eta dioc, Norc hunqui nau?
 Mrk 5 32 Eta inguru behatzen çuen, haur eguin çuena ikus leçañat.
 Mrk 5 33 Eta emaztea beldurric eta ikararic, nola bai tzaqui an hura bai than
 eguin i çan cena, ethor cedin, eta egotz ceçan bere buruã haren aitzinera, eta erran cieçon
 eguia gucia.
 Mrk 5 34 Eta harc erran cieçon, Alabá, eure fedecac saluatu au, habil
 baquerequin, eta aicén sendo eure plagatic.
 Mrk 5 35 Oraino hura minço cela ethor citecen batzu synagogaco
 principalarenetic, cioitela, Hire alabá hil duc, cergatic fatigatzen duc Magistraua?
 Mrk 5 36 Eta Iesusec erraiten cen hitz haur ençun çuen beçain sarri, diotsa
 synagogaco principalari, Eztuála beldurric, sinhetsac solament.
 Mrk 5 37 Eta etzeçan permetti nehor iarrei qui lequi ón Pierris, eta lacques, eta
 Ioannes lacquesen anayea baicen.
 Mrk 5 38 Guero ethor cedin synagogaco principalaren etchera, eta ikus citzan
 tumultoa, eta nigarrez ceudenac, eta dolu handi ekarten çutenac.
 Mrk 5 39 Eta sarthuric dioste, Cergatic tormetatzen çarete, eta nigarrez
 çaudete? nescatchá ezta hil, baina lo datza.
 Mrk 5 40 Eta irriz ceuden harçaz: baina harc guciac idoquiric campora, har
 citzan nescatcharen aitá eta amá, eta harequin ciradenac, eta sartzen da nescatchá cetzan
 lekura.
 Mrk 5 41 Eta harturic nescatcharen escua, diotsa, Talitha-cumi: erran nahi
 baita, Nescatchá (hiri diosnat) iaiqui adi.
 Mrk 5 42 Eta bertan iaiqui cedin nescatchá, eta baçabilan: ecen hamabi
 vrthetacoa cen: eta spantamendu handiz spanta citecen.
 Mrk 5 43 Eta haguitz manatu vkan di tu, nehorc haur ezlaquian: eta erran ceçan
 iatera nescatchari eman lequi ón.
 Mrk 6 1 Guero parti cedin handic, eta ethor cedin bere herrira, eta
 baçarreit zan bere discipuluec.
 Mrk 6 2 Eta ethorri cenean Sabbathoa, has cedin synagogán iracasten, eta
 ençuten çutenetari anhitzec miresten çuten, cioitela, Nondic huni gauça hauc? eta ceric da
 huni eman i çan çayon sapientia haur, eta are hunelaco verthuteac hunen escuz eguiten
 baitirade?
 Mrk 6 3 Ezta haur charpanter? Mariaren seme, lacquesen eta losesen eta ludaren
 eta Simonen anaye? ez tirade hunen arrebac-ere hemen gu bai than? Eta scandalizatzen ciraden
 hartan.
 Mrk 6 4 Eta erraiten cerauen Iesusec, Ezta Prophetabat desohoratzen bere
 herrian, eta ahaidén artean, eta bere etchean baicen.
 Mrk 6 5 Eta ecin eguin çuen han verthuteric batre, cembeit eri bakoitz, escuac
 hayén gainean eçarriric, senda baitzitzan baicen.
 Mrk 6 6 Eta miraz cegoén hayéc incredulitateagatic, eta inguratzen cituen
 burguac inguru, iracasten ari cela.
 Mrk 6 7 Orduan dei citzan hamabi ac, eta has cedin hayén igorten birá: eta eman
 cieçén bothere spiritu satsuén gainean.
 Mrk 6 8 Eta mana citzan ezleçaten deus har bidecotzat, makila hutsa baicen: ez
 maletaric, ez oguiric, ez diruric guerricoan.
 Mrk 6 9 Baina sandaleac iaunciac lituzten eta birá arropaz ezlitecen vezti.
 Mrk 6 10 Eta erraiten cerauen, Non-ere sarthuren baitzarete etche batetarra,
 çaudete han handic ilki arterano.
 Mrk 6 11 Eta norc-ere recebituren ezpaitzaituzte, eta çuec ez ençunen, handic
 partitzean, iharros eçaçue çuen oinén azpico errhautsa, testimoniagetan hayén contra. Egiaz
 diotsuet, emequi ago tractatuac i çanen diradela Sodomacoac eta Gomorrhacoac iudicico egunean,
 ecen ez hiri hura.
 Mrk 6 12 Eta hec partituric predicatzen çuten batbedera emenda ledin.
 Mrk 6 13 Eta deabru anhitz campora egoizten çutén: eta vnctatzen çutén olioz
 anhitz eri, eta sendatzen cituzten.
 Mrk 6 14 Eta ençun ceçan regue Herodesec minçatzen (ecen haren icena cen
 famatua) eta erran ceçan, Ioannes batheyatzen ari cena, resuscitatu i çan da hiletaric, eta
 halacotz verthutéc obratzen duté hartan.
 Mrk 6 15 Bercéc cioiten, Elias da: Eta bercéc cioiten, Prophetada, edo
 Prophetetaric bat beçalaco.
 Mrk 6 16 Bada hori ençunic Herodesec dio, Haur da Ioannes nic buruã edequi
 draucadana, hura resuscitatu da hiletaric.
 Mrk 6 17 Ecen Herodes hunec gende igorri ric har ceçan Ioannes, eta esteca ceçan
 preso indegui an, Herodias bere anaye Philipperen emaztearen causaz, ceren hura emazte hartu
 baitzuen.
 Mrk 6 18 Ecen erraiten ceraucan Ioannesec Herodesi, Eztuc sori euri anayeren
 emaztea duán.
 Mrk 6 19 Halacotz Herodias ayher çayón, eta hil eraci nahi çuen, baina ecin
 ceçaqueen.
 Mrk 6 20 Ecen Herodes beldur çayón Ioannesi, eçaguturic ecen hura cela gui çon

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

iustoa eta saindua, eta ohore ekarten ceraucan: eta hura ençunic anhi tz gauça egui ten çuen, eta gogotic hura ençuten çuen.

Mrk 6 21 Bada egun carazcoa ethorri cenean, Herodesec bere sor eguneco banqueta egui ten cerauenean principi ey eta capitaine y eta Galileaco principaley:

Mrk 6 22 Eta sarthuric Herodi asen alabá dançatu cenean, eta Herodesi eta harequin mahai nean iarri ric ceudene y atsegui n egui n cerauenean, Reguec diotsa nescatchari , Esca aquit cer-ere nahi baitun, eta emanen draunat.

Mrk 6 23 Eta cin egui n cieçón: Escaturen aitzaitadan gucia emanen draunat, neure resumaren erdirano.

Mrk 6 24 Eta harc ilkiric erran cieçón bere amari , Cer escaturen naiz? Eta harc erran ceçan, Ioannes Baptistaren buruären.

Mrk 6 25 Eta bertan sarthuric affectionatuqui Reguegana, esca cequi ón, cioela, Nahi diat orain bertan eman dieçadán platean Ioannes Baptistaren buruä.

Mrk 6 26 Eta Reguec hagui tz tristeturic, cinagatic eta harequin mahai nean iarri ric ceudenacgatic, eztu iraitzi nahi vkan.

Mrk 6 27 Eta bertan Reguec, igorri ric borreroa, mana ceçan ekar ledin haren buruä: harc bada ioanic edequi cieçón buruä presoi ndegui an.

Mrk 6 28 Eta ekar ceçan haren buruä platean, eta eman cieçón hura nescatchari , eta nescachác eman cieçón bere amari.

Mrk 6 29 Eta hori ençunic haren discipul uac ethor citecen, eta eraman ceçaten haren gorputza, eta eçar ceçaten thumbán.

Mrk 6 30 Eta bil citecen Apostol uac Iesusgana, eta conta cieçoten egui n eta iracatsi çuten gucia.

Mrk 6 31 Eta erran cieçén, Çatozte ceuróc appart leku desertu batetara, eta reposa çai tezte gutibat: ecen anhi tz ciraden ethorten eta ioai ten ciradenac: eta iateco aicinari c-ere etzutén.

Mrk 6 32 Ioan citecen bada leku desertu batetara vncian appart:

Mrk 6 33 Baina ikus citzan popul uac ioai ten, eta eçagut ceçaten hura anhi tzeç: eta oi nez hiri guci etari c laster egui n ceçaten hara, eta aitzin cequi zten hæy, eta bil citecen harengana.

Mrk 6 34 Orduan ilkiric ikus ceçan gendetze handia Iesusec, eta compassione har ceçan heçaz: ecen ardi artzain gabeac beçala ciraden: eta has cequi én anhi tz gauçaren iracasten.

Mrk 6 35 Eta nola ia berandua baitzén, ethorri i çan çai zcan bere discipul uac, erraiten çutela, Desertu duc leku haur, eta ia berandua duc:

Mrk 6 36 Eyec congitt, inguruco herrietarát eta burgüetarat ioanic, berén ogui eros deçatençát: ecen cer ian deçaten eztié.

Mrk 6 37 Eta harc ihardesten çuela erran cieçén, Eyeçue çuec iatera. Orduan diotsate, Ala ioanic erossi ren dugu ber-ehun dineroren ogui a, eta emanen drauegu iatera?

Mrk 6 38 Eta harc dioste, Cembat ogui dituçue? çoazte eta ikar eçaçue. Eta iaquin dutenean di oi te, Borz, eta bi arrain.

Mrk 6 39 Orduan mana citzan, iar eraci litzaten guci ac mahai ntaraz bel har pherde gainean.

Mrk 6 40 Eta iar citecen arencaz, ehuná, eta berroguey eta hamarná.

Mrk 6 41 Eta borz ogui ac eta bi arrainac hartu cituenean, begui ac cerurát altchaturic, grati ac renda citzan, eta hauts citzan ogui ac: eta eman cietzén bere discipul uey, hæy aitzinera eçar lietzençat: eta bi arrainac parti cietzén guci ey.

Mrk 6 42 Eta ian ceçaten guciéc, eta ressasia citecen.

Mrk 6 43 Eta goiti ceçaten çathietari c hamabi sasqui tara, eta arrainetari c cerbait.

Mrk 6 44 Eta ian çutenac ciraden borz milla gui çonen inguruä.

Mrk 6 45 Guero bertan bere discipul uac sar eraci citzan vncira, eta aitzinean ioan eraci itsassoaren berce aldera Bethsaida alderát, berac popul uari congitt lemon bizqui tartean.

Mrk 6 46 Eta hec igorri cituenean, mendira ioan cedin othoitz egui tera.

Mrk 6 47 Eta arrastu cenean, vncia cen itsassoaren erdian, eta hura bera lei horrean.

Mrk 6 48 Eta ikus ceçan pena çutela, aurthiquiten: (ecen haice-contra çutén) eta gauären laurgarren veilla irian ethor cedin hetara, itsas gainez çabilala: eta nahi cituen hec iragan.

Mrk 6 49 Baina hec hura ikussi ric itsas gainez çabilala, vste çuten fantosmabat cela: eta oi hu egui n ceçaten,

Mrk 6 50 Ecen guciéc ikusten çuten hura, eta trubla citecen: baina bertan mi nça cequi én, eta erran cieçén, Sporça çai tezte, ni naiz, etzaretela bel dur.

Mrk 6 51 Orduan igan cedin hetara vncira: eta sossega cedin haicea: non are tinquetz spantago baitzi tecen berac baithan, eta mi rets ceçaten.

Mrk 6 52 Ecen etzutén aditu oguiéz egui n i çan cena: ceren hayén bi hotza gogortua baitzén.

Mrk 6 53 Eta berce aldera iragan ciradenean, ethor citecen Genesarethco lurrera, eta portu har ceçaten.

Mrk 6 54 Eta vncitic ilki ciradenean, bertan eçagut ceçaten hura.

Mrk 6 55 Eta laster egui n çutenean inguruco comarca hura gucia, has citecen

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ohetan erien ekarten, non cela hura ençuten baitzuten, hara.

- Mrk 6 56 Eta nora-ere sar baitzedin burguetara, edo hirietara, edo parropioetara, placetan ecarten cituzten eriac, eta othoitz eguiten ceraucaten haren arropa ezpaina berere hunqui leçaten: eta hunquitz ençuten guciac sendatzen ciraden.
- Mrk 7 1 Orduan bil citecen harengana Phariseuac, eta Ierusalemetic ethorri içan ciraden Scriba batzu.
- Mrk 7 2 Eta hec ikussi çutenean haren discipuluetaric batzuc escu communez (erran nahi baita, ikuci gabéz) iaten çutela oguia, arrangura citecen.
- Mrk 7 3 Ecen Phariseuéc eta Iudu guciéc, maiz escuac ikuciric baicen, eztute iaten, aitzinecoen ordenançac eduquiten dituztela.
- Mrk 7 4 Eta merkatutic itzul tzen, diradenean, ikuciac ezpadirade, eztuté iaten. Anhitz berce gauçaric-ere bada beguiratzeco hartu dutenic, nola baitirade goporrén ikutzeac, eta cubenac, eta cobrezco vncienac, eta ohenac.
- Mrk 7 5 Guero interrogatzen dute Phari seuéc eta Scribéc, Cergatic hire discipul uac eztabiltza aitzinecoen ordenancén araura, baina escuac ikuci gabe iaten dute oguia?
- Mrk 7 6 Baina harc ihardesten çuela erran cieçén, Segurqui vngui prophetizatu vkan du Esaiasec çueçaz hypocritoç, scribatua den beçala, Populu hunec ezpainez ohoratzen nau, baina hayén bihotza vrrun da eneganic.
- Mrk 7 7 Baina al ferretan cerbitzatzen naute, iracasten dituztela doctri natzat guiçonén manamenduac.
- Mrk 7 8 Ecen laincoaren manamendua vtziric, guiçonon ordenançá eduquiten duçue, hala nola, cubén eta goporrén ikutzeac: eta hunelaco berce gauçaric anhitz eguiten duçue.
- Mrk 7 9 Erraiten cerauen halaber, Vngui nombait iraitzen duçue laincoaren manamendua, çuen ordenançá beguira deçacuençat.
- Mrk 7 10 Ecen Moysesec erran du, Ohoraitzac eure aita eta eure ama: eta, Aita edo ama maradicaturen duena, herioç hil bedi.
- Mrk 7 11 Baina çuec dioçue, Baldin norbeit ec aitari edo amari baderró, Eneganic içanen den corbana (erran nahi baita donoa) probetchaturen çaic, hoguen gabe date hura.
- Mrk 7 12 Eta eztuçue permettitzen harc deus guehi agoric eguin dieçón bere aitari edo bere amari:
- Mrk 7 13 Ezdeusten duçuela laincoaren hitza ceuroc ordenatu duçuen ordenançáz: eta hunelaco berce gauçaric anhitz eguiten duçue.
- Mrk 7 14 Guero dei thuric populu gucia beregana, erran cieçén, Beha çaquizquidate guciac, eta adie çaçue.
- Mrk 7 15 Ezta deus guiçonaren campotic, hura baithan sartzen denic, hura satsu ahal deçaquenic: baina harenganic ilkiten diraden gauçac dirade, guiçona satsutzen dutenac.
- Mrk 7 16 Nehorc ençuteco behariric badu ençun beça.
- Mrk 7 17 Guero etchean sarthu cenean populutic retiraturic interroga ceçaten bere discipul uéc comparati oneaz.
- Mrk 7 18 Eta dioste, Horrela çuec-ere adimendu gabe çarete? Eztuçue aditzen, ecen campotic guiçona baithan sartzen diradenetaric deusec, ecin hura satsu deçaquela?
- Mrk 7 19 Ecen ezta sartzen haren bihotzera, baina sabelera, eta ilkiten da campora retreitera, चाहutzen dituela vianda guciac.
- Mrk 7 20 Ciosten bada, Guiçonaganic ilkiten dena da, guiçona satsutzen duena.
- Mrk 7 21 Ecen barnetic, guiçonén bihotzetic ilkiten dirade pensamendu gaiçtoac, adul terioac, pail lardi çac, hiltzeczac,
- Mrk 7 22 Ohoinqueriác, auaritiác, gaiçtaqueriác, engani oa, insol entia, bekai zterria, gai tzerrai tea, superbiá, erhotassuna:
- Mrk 7 23 Gaiçtaqueria hauc guciac barnetic ilkiten dirade, eta satsutzen dute guiçona.
- Mrk 7 24 Eta handi c iaiquiric ioan cedin Tyreco eta Sidongo comarquetarát: eta etche batetan sarthuric, etzuen nahi nehorc iaquin leçan: baina ecin estali içan da.
- Mrk 7 25 Ecen harçaz ençunic emaztebatec, ceinen alabatchoac baitzuen spiritu satsua, ethorric egotz ceçan bere buruá haren oinetara,
- Mrk 7 26 (Eta emaztea cen Grec, nationez Syropheni ssiana) eta othoitz eguiten ceraucan campora egotz leçan deabrua haren alabaganic.
- Mrk 7 27 Eta Iesusec erran cieçón, Vtzan behin haourrac ressasia ditecten: ecen eztun gauça bidezcoa haourrén oguiaren hartzea, eta chakurrey egoiztea.
- Mrk 7 28 Eta harc ihardets ceçan, eta erran cieçón, Hala duc launa: badaric-ere chakurréc iaten dié mahain azpian haourrén appurretaric.
- Mrk 7 29 Orduan erran cieçón, Hitz horrengatic ohá, ilki dun deabrua hire alabaganic.
- Mrk 7 30 Eta ioan içan cenean bere etchera, eriden ceçan deabrua ilki cela, eta alabá ohe gainean cetzala.
- Mrk 7 31 Guero partituric Tyreco eta Sidongo quarteretaric, ethor cedin Galileaco itsassora, Decapolisco comarquén arteaz.
- Mrk 7 32 Orduan presentatzen draucate gor nequez miñço cembat, eta othoitz eguiten escua gainean eçar lieçón.
- Mrk 7 33 Eta hura gendetzetic appart harturic, eçar citzan bere erhiac haren beharrietan: eta thu eguinic, hunqui ceçan haren mihi a.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk	7	34	Guero cerurat beguiac altchaturic suspirio eguin ceçan, eta erran cieçón Ephphata, erran nahi baita, Irequi adi.
Mrk	7	35	Eta bertan irequi citecen haren beharriac, eta lacha cedin haren mi hico etchequi durá, eta minço cen claroqui.
Mrk	7	36	Eta mana citzan nehori ezlerroten: baina cembat-ere harc defenda baitziecén, vngui z guehi ago publicatzen çutén.
Mrk	7	37	Eta guci z miraculu esten çutén, cioitela, Vngui gauça guciac eguin di tu: gorrey ençun eraci ten draue, eta mutuac minça eraci ten di tu.
Mrk	8	1	Egun hetan, guci zco gendetze handia cen becala, eta ezpaitzuten cerian leçaten, dei citzan beregana Iesusec bere discipuluac, eta erran ciecen,
Mrk	8	2	Compassione dut popul uaz: ecen ia hirur egun du enequin daudela, eta eztuté cerian deçaten.
Mrk	8	3	Eta baldin igor badi tzat baruric cein bere etcherat, flacaturen di rade bidean: ecen horietaric batzu vrrundanic ethorri i çan di rade.
Mrk	8	4	Eta i hardets cieçoten bere discipuluéc, Nondic hauc hemen nehorc resasia ahal litzaque ogui z desertuan?
Mrk	8	5	Eta interroga citzan, Cembat ogui di tuçue? Eta hec erran ceçaten, Çazpi.
Mrk	8	6	Orduan mana ceçan popul uai ar ledin lurrean: eta harturic çazpi oguiac, grati ac rendatu eta, hauts citzan, eta eman cietzen bere discipulu ey, presenta litzatençat: eta presentatu cituzten popul uaren aitzinean.
Mrk	8	7	Baci tuzten halaber arrain guti batzu, eta grati ac rendaturic, erran ceçan hec-ere presenta litzaten.
Mrk	8	8	Ian ceçaten bada, eta resasia citecen: eta altcha citzaten çathi soberatuetic çazpi sasqui tara.
Mrk	8	9	Eta ian çutenac ciraden laur millaren inguruá, guero eman cieçén congiti.
Mrk	8	10	Eta bertan uncira sarthuric bere discipulu equin, ethor cedin Dalmanutha bazterretara.
Mrk	8	11	Eta ethor citecen Phari seuac, eta has citecen harequin i harduqui ten, hari cembeit signoren cerutic galdez cai zcala, hura tentatzen çutela.
Mrk	8	12	Orduan barnadanic bere spirituan suspirio egu nic, erran ceçan, Cergatic generati one haur signo galdez dago? egui az di otsuet generati one huni signoric etzayola emanen.
Mrk	8	13	Eta hec vtziri c, vncian berri z sarthuric iragan cedin berce aldera.
Mrk	8	14	Eta ogui hartzera discipulu ey ahanz cequi én: eta ogui bat bai cen etzutén berequin vncian.
Mrk	8	15	Eta mana citzan, cioela, Gogouçue eta begui ra çaitetzte Phari seuén altchagarritic, eta Herodesen altchagarritic.
Mrk	8	16	Eta baci harducaten elkarren contra, cioitela, Ceren oguiri c eztugun da hori.
Mrk	8	17	Eta hori eçagutu çuenean Iesusec, erran ciecen, Cer di harducaçue, ceren oguiri c eztu çuen? oraino eztu çue consideratzen ez aditzen? oraino gogortua du çue çuen bi hotza.
Mrk	8	18	Begui ac di tuçuel ari c, eztacussa çue? eta beharri ac di tuçuel ari c, eztançu çue? eta etzarete orhoit?
Mrk	8	19	Borz ogui ac hautsi nerauztenean borz milla gui çoney cembat sasqui çathiz betheric altchatu centuzten? Diotsate, Hamabi.
Mrk	8	20	Eta çazpi ac laur milla gui çoney hautsi nerauztenean cembat sasqui çathiz betheric altchatu centuzten? Eta hec erran cieçoten, Çazpi.
Mrk	8	21	Eta erran cieçén, Nola eztu çue aditzen?
Mrk	8	22	Eta ethor cedin Bethsaidara: eta presenta cieçoten itsubat, eta othoitz cegui oten, hura hunqui leçan.
Mrk	8	23	Orduan itsuaren escua harturic, eraman ceçan burgutic campora: eta haren begui etara thu egu nic, eta escuac haren gainean eçarri ric, interroga ceçan, deus balacussanez.
Mrk	8	24	Eta harc begui ac altchaturic erran ceçan, Badi acusqui at gui çonac, ecen ohartzen nitzi ayec arboreac di rudi tela dabil tzala.
Mrk	8	25	Guero berri z eçar citzan escuac haren begui én gainean, eta berri z goiti beha eraci cieçón: eta senda cedin, eta ikusten cituen vrrundanic-ere claroqui guci ac.
Mrk	8	26	Orduan Iesusec igor ceçan hura bere etcherát, cioela, Ezadila burgura sar, eta nehori ezterroala burguán.
Mrk	8	27	Eta Iesus eta haren discipuluac handi c ilki ric ethor citecen Philipperen Cesarea dei tzen deneco burguétara: eta bidean interroga citzan bere discipuluac, ciostela, Nor nai cela ni di oi te gui çonéc?
Mrk	8	28	Eta hec i hardets ceçaten, Ioannes Baptista, eta bercéc Elias, eta bercéc Prophetetic bat.
Mrk	8	29	Orduan harc dioste, Eta çuec ni nor nai cela dio çue? Eta i hardesten duela Pi erri sec di otsa, Hi aiz Christ.
Mrk	8	30	Orduan debeta citzan mehatchurequin nehori hura ezlerroten harçaz.
Mrk	8	31	Eta has cedin hayén iracasten, ecen behar cela gui çonaren Semeac anhi tz suffri leçan, eta reproba ledin Anci noéz, eta Sacri ficadore pri ncipi al éz, eta Scri béz,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

eta hil ledin, eta hereneco egunean resuscitata ledin.
 Mrk 8 32 Eta claroqui propos hunez minçatzen cen. Orduan apparta ceçan
 Pierrisec, eta has cequi ón reprotchatzen.
 Mrk 8 33 Eta harc itzuliric, eta bere discipuluetarat behaturic reprotcha ceçan
 Pierris, cioela, Guibelerat adieneganic Satan: ecen ezti tuc aditzen laincoaren diraden
 gauçac, baina guiçonén diradenac.
 Mrk 8 34 Guero populua beregana dei thuric bere discipuluequin, erran ciecen,
 Norc-ere nahi baitu ene ondoan ethorri, renuntia beça bere buruáz, eta har beça bere crutzea,
 eta berrait niri.
 Mrk 8 35 Ecen norc-ere nahi vkanen baitu bere vicia saluatu, galduren du hura:
 baina norc-ere galduren baitu bere vicia enegatic eta Euangeliogetic, saluaturen du hura.
 Mrk 8 36 Ecen cer probetchu du guiçonac, baldin mundu gucia irabaz badeça, eta
 bere arimá gal badeça?
 Mrk 8 37 Edo cer emanen du guiçonac bere arimaren recompensamendutan?
 Mrk 8 38 Ecen norc-ere ahalque içanen baita niçaz eta ene hitzéz generatione
 adultera eta bekatore hunetan, guiçonaren Semea-ere ahalque içanen da harçaz, dathorrenean
 bere Aitaren glorián Aingueru sainduequin.
 Mrk 9 1 Erraiten cerauen halaber, Egui az erraiten drauçuet, ecen badi radel a
 hemen present diradenotaric batzu, herioa dastaturen eztutenic, laincoaren resumá
 bothererequin ethorri ric dacusquei teno.
 Mrk 9 2 Eta sey egunen buruán har citzan Pierris, eta lacques eta loannes, eta
 eraman citzan mendi gora batetara appart hec berac, eta transfigura cedin hayén aitzinean.
 Mrk 9 3 Eta haren abillamenduac argui citecen, eta haguitz churitel hurra
 beçala, halaca non bolaçalec lurraren gainean ecin hain churieguin baileçaque.
 Mrk 9 4 Guero aguer cequi én Elies Moysesequin, eta minço diraden Iesusequin.
 Mrk 9 5 Orduan Pierrisec hitza harturic diotsa Iesusi, Magistruá, on duc gu
 hemen garén: eguin ditzagun bada hirur tabernacle, bat hire, eta bat Moysesen, eta bat
 Eliasen.
 Mrk 9 6 Eta cer minço cen etzaquian: ecen icituac diraden.
 Mrk 9 7 Eta eguin cedin hodeybat hec estalici tuenic: eta ethor cedin vozbat
 hodeyetic, cioela, Haur da ene Semeaitea: huni beha çaquizquiete.
 Mrk 9 8 Eta bertan inguru behaturic, etzeçaten ikus nehor guehiagoric, Iesus
 bera baicen berequin
 Mrk 9 9 Eta hec menditic iausten ciradela, mana citzan, nehorie ezlietzoten
 erran ikussi cituzten gauçac, guiçonaren Semea hiletaric resuscitatu licenean baicen.
 Mrk 9 10 Eta hec erran haur eduqui ceçaten berac baitan, elkarri galde eguiten
 ceraucatala, cer erran nahi çuen, hiletaric resuscitatze harc.
 Mrk 9 11 Guero interroga ceçaten, ciotela, Cergatic dioite Scribéc ecen Elias
 lehen ethorri behar dela?
 Mrk 9 12 Eta harc ihardesten çuela erran ciecen, Segur Eliasec lehen ethorri ric
 bere staturaco ditugu gauçac: eta scribatua den beçala guiçonaren Semeaz, behar da anhitz
 suffri deçan, eta ezdeusetan eduqui dadin.
 Mrk 9 13 Baina erraiten drauçuet ecen Elias ethorri içan dela, eta hari eguin
 nahi ceraucaten gucia, eguin draucatala, harçaz scribatua den beçala.
 Mrk 9 14 Eta discipuluetara ethorri ric, ikus ceçan gendetze handibat hayén
 inguruán, eta Scribéc hequin ciharducatala.
 Mrk 9 15 Eta bertan gendetze gucia, hura ikussi ric, spanta cedin: eta harengana
 laster eguinez saluta ceçaten.
 Mrk 9 16 Orduan interroga citzan Scriba hec, Cer diharducaçue çuen artean?
 Mrk 9 17 Eta ihardesten çuela gendetze coetaric batec, erran ceçan, Magistruá,
 ekarri diat neure semea hiregana, ceinec baitu spiritu mutubat.
 Mrk 9 18 Eta non-ere har baiteça, çathicatzen dic: eta orduan haguna diarioc,
 eta garrascots bere hortzez eguiten dic, eta eyarthu dihoac: eta erran di raueat hire
 discipuluey egotz leçaten campora, eta ecin eguin dié.
 Mrk 9 19 Eta harc ihardesten çuela erran ceçan, O natione sinheste gabea,
 noizdrano finean çuequin içanen naitz? noizdrano finean supportaturen çaituztet? ekarçue hura
 enegana.
 Mrk 9 20 Orduan ekar ceçaten harengana: eta ikussi çuenean, bertan spirituaç
 çathica ceçan hura, eta lurrera eroriric iraulzcatzen cen haguna lariola.
 Mrk 9 21 Orduan interroga ceçan Iesusec haren aita, Cembat dembora du haur
 hel du çayola? Eta harc diotsa, Haourra-danic.
 Mrk 9 22 Eta anhitzetan sura egotzi dic eta vrera, deseguin leçançat: baina
 deus ahal badagui c, hel aqui gu, guçaz compassione harturic.
 Mrk 9 23 Eta Iesusec erran cieçon, Baldin hori sinhets ahal badeçac, gauça
 guciac dituc possible sinhesten duenaren.
 Mrk 9 24 Eta bertan haour aitac oihuz cegoela nigarrequin erran ceçan,
 Sinhesten diat, launa, hel aqui oene incredulitateari.
 Mrk 9 25 Eta ikussi ric Iesusec ecen populua lasterca elkarganetzen cela,
 mehatcha ceçan spiritu satsua, ciotsala, Spiritu mutuá eta gorrá, nic aut manatzen, ilki adi
 horrenganic, eta guehiagoric ez adila sar hori baitan.
 Mrk 9 26 Eta spiritua oihu eguini c eta hura gaitzqui çathicaturic, ilki cedin:
 eta haourra hila beçalaca cedin, hala non anhitzec erraiten baitzuten ecen hil cela.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Mrk 9 27 Baina Iesusec harén escua harturic, chuchent ceçan hura, eta iaiqui cedin.
- Mrk 9 28 Eta etchean sarthu cenean, bere discipuluéc interroga ceçaten appart, Cergatic guc hura ecin campora egotzi dugu?
- Mrk 9 29 Eta erran cieçén, Deabru mota hura berçela ecin ilki dai te orationez eta barurez baiçen.
- Mrk 9 30 Eta handiç ilkiric, elkarrequin çabiltzan Galilean gaindi: eta etzuen nahi nehorç iaquin leçan.
- Mrk 9 31 Ecen iracasten cituen bere discipuluac, eta ciosten, Guiçonaren Semea liuraturen da guiçonén escuetara, eta hilen duté: baina hilic, hereneco egunean resuscitaturen da.
- Mrk 9 32 Baina hec erran haur etzuten aditzen, eta beldur ciraden haren interrogatzera.
- Mrk 9 33 Eta ethor cedin Capernaumera: eta etchera cenean, interroga citzan, Cer bidean iharduquitén cenduten elkarren artean?
- Mrk 9 34 Eta hec ichil citecen: ecen elkarren contra iharduqui çutén bidean, cein cen berceac baino handiagoa.
- Mrk 9 35 Eta iarri cenean, dei citzan hamabiac, eta erran cieçén, Baldin nehor lehen içan nahi bada, gucietaco azquenén içanen da, eta gucien cerbitzari.
- Mrk 9 36 Eta haourtchobat harturic eçar ceçan hayen artean, eta hura bessotara harturic, erran cieçén,
- Mrk 9 37 Norc-ere hunelaco haourtchoetaric bat recebituren baitu ene icenean, ni recebitzen nau: eta norc-ere ni recebitzen bainau, ez nau ni recebitzen, baina ni igorri nauena.
- Mrk 9 38 Eta ihardets cieçón Ioannesec, cioela, Magistruá, ikussi diagu cembeit hire icenean deabruac campora egoitzen cituenic, cein ezpetarreicu guri: eta debetatu diagu hura, ceren ezpetarreicu guri.
- Mrk 9 39 Eta Iesusec dio, Ezteçaçuela hura debeta: ecen ezta nehor ene icenean verthuteric eguiten duenic, eta bertan niçaz gaiçzqui minça ahal dai tenic.
- Mrk 9 40 Ecen gure contra eztena, gure alde da.
- Mrk 9 41 Ecen norc-ere edatera emanen baitrauçue beirebat vr ene icenean, ceren Christenac çareten, egui az diotsuet, eztuela galduren bere saria.
- Mrk 9 42 Eta norc-ere scandalizaturen baitu ni baitan sinhesten duten chipi hautaric bat, hobe luque errota harribat haren leppoaren inguruån eçar ledin, eta itsassora egotz ledin.
- Mrk 9 43 Eta baldin eure escuac trebuca eraciten bahau, trenca eçar hura: hobe duc hire, escu bakoiçdzun viciçzean sar adin, ecen ez bi escuac dituala: gehennara ioan adin, behin-ere iraunguiten ezten sura.
- Mrk 9 44 Non hayén harra ezpaita hiltzen, eta sua ez iraunguiten.
- Mrk 9 45 Eta baldin eure oinac trebuca eraciten, bahau, trenca eçar hura, hobe duc hire, mainguric viciçzean sar adin, ecen ez bi oinac dituala gehennara egotz adin, behin-ere iraunguiten ezten sura.
- Mrk 9 46 Non hayen harra ezpaita hiltzen, eta sua ez iraunguiten.
- Mrk 9 47 Eta baldin eure beguiac trebuca eraciten bahau, idocac hura, hobe duc hire, begui bakoiçdzun laincoaren resumán sar adin, ecen ez bi beguiac dituala suco gehennara egotz adin:
- Mrk 9 48 Non hayén harra ezpaita hiltzen, eta sua ez iraunguiten.
- Mrk 9 49 Ecen batbedera suz gacituren da: eta sacriçicio guciac gatzetz gacituren da.
- Mrk 9 50 Gauça ona da gatza, baina baldin gatza gueçat badadi cerçaz hura gacituren duçue? Auçue ceuróc baitan gatz, eta baque auçue elkarren artean.
- Mrk 10 1 Guero handiç partituric, ethor cedin ludeaco aldirietara Iordanaren berce aldeaz: eta berriç gendetze bil cedin harengana: eta ohi beçala berriç iracasten cituen.
- Mrk 10 2 Orduan ethorric Phariçeuéc interroga ceçaten tentatzen çutela, Sori da guiçonac bere emaztea vtzi deçan?
- Mrk 10 3 Baina harc ihardesten çuela erran ceçan, Cer manatu drauçue Moysesec?
- Mrk 10 4 Eta hec erran ceçaten, Moysesec permettitu diç separationeco letraren scribatzera, eta emaztearen vtzi tera.
- Mrk 10 5 Eta ihardiçten çuela Iesusec erran cieçén, Çuen bihotzeco gogortassunagatic scribatu drauçue manamendu hori.
- Mrk 10 6 Baina creatione hatsetic, arra eta emea eguin cituen laincoac.
- Mrk 10 7 Hunegatic, vtziren ditugu çonac bere aita eta ama, eta iunctaturen çayó bere emazteari.
- Mrk 10 8 Eta biac içanen dirade haragui bat. Beraz guehiagoric ezti rade biga, baina haragui bat.
- Mrk 10 9 Bada laincoac iunctatu duena guiçonac ezteçala separa.
- Mrk 10 10 Eta etchean berriç discipuluéc gauçá harçaz beraz interroga ceçaten.
- Mrk 10 11 Eta harc erran cieçen, Norc-ere vtziren baitu bere emaztea, eta bercebat emazte harturen, adulterio iaunguiten du haren contra.
- Mrk 10 12 Eta baldin emazteac vtzi badeça bere senharra, eta berce batequin ezcon badadi, adulterio iaunguiten du.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Mrk 10 13 Orduan presenta cietzoten haourtcho batzu, hec hunqui litzançat: baina di scipuluec mehatchatzen cituzten, hec presentatzen cituztenac.
- Mrk 10 14 Eta hori ikus ceçanean Iesusec, fascha cedin eta erran cieçén, vtzitzaçue haourtchoac enegana ethortera, eta ezti tzaçuela emparcha: ecen horlacoén da laincoaren resumá.
- Mrk 10 15 Egui az erraiten drauçuet, norc-ere ezpai tu recebi turen laincoaren resumá haourtcho anço, ezta hartan sarthuren.
- Mrk 10 16 Eta hec bessoetara harturic, escuac hayén gainean eçarriric, benedica citzan.
- Mrk 10 17 Eta hura ilkiten cela bideari lequi onçat, norbeit ec harengana laster egu nic, eta haren aitzi nean bel hauricaturic, interroga ceçan, Magistru oná, cer eguinen dut vici tze eternala hereta deçadançat?
- Mrk 10 18 Eta Iesusec erran cieçon, Cergatic deitzen nauc on? eztuc nehor onic bat bai cen, eta hura, laincoa.
- Mrk 10 19 Manamenduac badaqui zquic, Ezteçala adul tera, Ezteçala hil, Ezteçala ebats, Ezteçala testimoni age falsuric erran, Damuric eztagui oala nehor, Ohoraitzac eure aita eta ama:
- Mrk 10 20 Eta harc ihardesten çuela erran cieçon, Magistruá, horiac guci ac beguiratu citiat neure gatzetassunetic.
- Mrk 10 21 Eta Iesusec harenganat behaturic, onhets ceçan, eta erran cieçon, Gauça baten peitu aiz, habil, dituanac sal itzac, eta eman ietzéc paubrey: eta vkanen duc thesaurbat ceruån: eta athor, arreit niri, crutzea harturic.
- Mrk 10 22 Eta hura faschaturic hitz hunez, ioan cedin tristeric: ecen on handiac cituen.
- Mrk 10 23 Orduan inguru behaturic Iesusec di oste bere di scipuluey, O cein nequez onhassundunac, laincoaren resumán sarthuren diraden!
- Mrk 10 24 Eta di scipuluec spanta citecen hitz hauçaz. Baina Iesusec berri z ihardesten çuela erran cieçén, Haourrac, cein gaitz den abrastassunetan fida diradenac, laincoaren resumán sar ditecen.
- Mrk 10 25 Errachago da cablebat orratzaren çulhotic iragan dadin, ecen ez abratsa laincoaren resumán sar dadin.
- Mrk 10 26 Baina hec are spantago citecen, bere artean cioitela, Eta nor salua ahal dai te?
- Mrk 10 27 Baina hetarat behaturic Iesusec dio, Gui çonac bai than impossible da, baina ez laincoa bai than: ecen gauça guci ac possible dirade laincoa bai than.
- Mrk 10 28 Orduan Pierris has cedin hari erraiten, Huná, guc vtzi citi agu gauça guci ac, eta iarrei qui gaitzai zquic hiri.
- Mrk 10 29 Eta ihardesten duela Iesusec dio. Egui az diotsuet, nehor ezta vtzi duenic etchea, edo anayeac, edo arrebác, edo aita, edo ama, edo emaztea, edo haourrac, edo landác, ene eta Euangelioaren amorecatic.
- Mrk 10 30 Recebi ezteçan orain demborá hunetan ehunetan hambát, etche eta anaye, eta arreba, eta ama, eta haour, eta landa, persecuti onequin, eta secula ethortecoan vici tze eternala.
- Mrk 10 31 Baina anhitz lehen diradenac, i çanen dirade azquen: eta azquenac lehen.
- Mrk 10 32 Eta ciraden bidean igaiten ciradela Ierusal emera: eta hayén aitzi nean ioiten cen Iesus, eta spantatzen ciraden, eta çarrei tzola ciraden beldur. Eta harturic berri z hamabi ac, has cequien ethorri behar çai zcan gaucén erraiten:
- Mrk 10 33 Cioela, huná, igaiten gara Ierusal emera: eta gui çonaren Semea liuraturen da Sacri ficadore prinçipal én eta Scribén escuetara, eta hiltzera condemnaturen duté, eta Gentilén escuetaraco duté:
- Mrk 10 34 Eta hec escarni aturen dute hura, eta açotaturen, eta thu eguinen draucate, eta hilen duté: baina hereneco egunean resuscitaturen da.
- Mrk 10 35 Orduan ethorten dirade haregana Iacques eta Ioannes Zebedeoren semeac, di oi tela, Magistruá, nahi guendi quec cer-ere escaturen bai cara, egui n ieçagun.
- Mrk 10 36 Eta harc erran cieçén, Cer nahi duçue dagui çuedan?
- Mrk 10 37 Eta hec erran cieçoten, Eman ieçaguc, bata hire escuinean, eta bercea hire ezquerrean iar gaitecen hire glori án.
- Mrk 10 38 Eta Iesusec erran cieçén, Eztaqui çue ceren esquez çaudeten: edan ahal di roçue nic edaten dudan copá, eta ni batheyatzen nai cen baptismoaz batheya ahal çai tezquete?
- Mrk 10 39 Eta hec erran cieçoten, Bay. Eta Iesusec erran cieçén, Nic edaten dudan copá edanen badu çue, eta ni batheyatzen nai cen baptismoaz batheyaturen baçarete:
- Mrk 10 40 Baina ene escuinean edo ene ezquerrean iar tea, ezta ene emaiteco, baina emanen çaye preparatu i çan çayeney.
- Mrk 10 41 Eta hori ençunic hamarrac has citecen faschatzen Iacquesez eta Ioannesez.
- Mrk 10 42 Baina Iesusec hec beregana dei thuric di oste Badaqui çue ecen nationén gainean seignori atzea Iaket çayenéc, hayén gainean seignori atzen dutela, eta hayén artean handi diradenéc authoritatez vsatzen dutela hayen gainean.
- Mrk 10 43 Baina ezta hala i çanen çuen artean: aitzi tic nor-ere nahi i çanen bai ta handiena i çan çuen artean, i çanen da çuen cerbitzari.
- Mrk 10 44 Eta nor-ere nahi i çanen bai ta çuen artean i çan ehen, i çanen da guci én

cerbitzari.

- Mrk 10 45 Ecen guizonaren Semea-ere ezta ethorri cerbitzatu icatera, baina cerbitzatzera, eta bere vicaren anhitzengatic rançoinetan emaitera.
- Mrk 10 46 Orduan ethorten dirade Iericora: eta hura Iericotic ilkiten cela, eta haren discipuluc eta gendetze handia, Bartimeo Timeoren seme itsua cegoen iarri ric, bide bazterrean, esquez:
- Mrk 10 47 Eta ençunic ecen Iesus Nazareno cela, has cedin oi hu eguiten eta erraiten, Iesus Daud-en semeá, auc pietate niçaz.
- Mrk 10 48 Eta mehatchatzen çuten anhitzec ichil ledin: baina harc vngui z oi hu guehi ago eguiten çuen, Daud-en semeá, auc pietate niçaz.
- Mrk 10 49 Orduan Iesusec gueldituric, mana ceçan, dei ledin. Eta dei ceçaten itsua, ciotsatela, Sporça adi, iaiqui adi: deitzen au.
- Mrk 10 50 Eta hura, bere mantoa egotzi çuenean, iaiquiric ethor cedin Iesusgana.
- Mrk 10 51 Eta ihardesten çuela erran cieçón Iesusec, Cer nahi duc daguiadan? Eta itsuac diotsa, Magistruá, ikustea recebi deçadan.
- Mrk 10 52 Eta Iesusec erran cieçón, Oha, eure fedec saluatu au. Eta bertan recebi ceçan ikustea, eta iairrei quiten çayón Iesusi bidean.
- Mrk 11 1 Eta Ierusalemara, Bethphage eta Bethania Oliuatzetaco mendi aldecoetara hurbiltzen ciradenean, igor citzan bere discipuluetaric biga,
- Mrk 11 2 Eta erran cieçén, Çoazte çuen aurkán den burgura: eta hartan sarthuren çareten beçain sarri, eridenen duçe asto vmebat estecatua, nehor oraino gainean iarri içan etzayonic: Iachaturic hura ekardaçue.
- Mrk 11 3 Eta baldin nehorc badarraçue, Cergatic hori eguiten duçe? erraçue ecen Iau nac duela haren beharra: eta bertan hura igorri ren du huna.
- Mrk 11 4 Parti citecen bada, eta eriden ceçaten asto vmea estecaturic, bortha aldean campotic bi bideren artean: eta Iacha ceçaten hura.
- Mrk 11 5 Eta han ceudenetaric batzuc erran cieçén, Cer ari çarete, Iachatzen baitu çue asto-vmea?
- Mrk 11 6 Eta hec erran cieçén, Iesusec manatu cituen beçala: eta ioaitera vtzi citzaten.
- Mrk 11 7 Eta ekar ceçaten asto-vmea Iesusgana, eta eçar cietzoten berén abillamenduac gainean, eta iar cedin haren gainean.
- Mrk 11 8 Eta anhitzec berén abillamenduac heda citzaten bidean: eta bercéc adarrac ebaquiten cituzten arboretaric eta bidean hedatzen.
- Mrk 11 9 Eta aitzi nean cioacenc, eta iarrei quiten ciradenc, oi hu eguiten çuten, cioitela, Hosanna, benedicatu dela Iau naren icenean ethorten dena.
- Mrk 11 10 Benedicatu dela gure aita Daud-en resuma Iau naren icenean ethorten dena: Hosanna Ieku gorenetan aicená.
- Mrk 11 11 Eta sar cedin Ierusalemen Iesus, eta templean: eta gauça gucietara inguru behaturic, eta ia berandua cela ilki cedin Bethani arát hamabi equin.
- Mrk 11 12 Eta biharamunean ilki içan ciradenean Bethanatic, gosse cedin.
- Mrk 11 13 Eta vrrundanic ikussiric ficotze hostodunbat, ethor cedin eya deus hartan eriden ceçaquenez: eta hartara ethorri ric, etzeçan deus eriden historic bai cen: ecen etzén fico demborá.
- Mrk 11 14 Orduan ihardesten çuela Iesusec erran cieçón ficotzeari, Hemendic harát hireganic seculan fructuric nehorc ian ezteçala. Eta haur ençun ceçaten haren discipuluc.
- Mrk 11 15 Eta ethorten dirade Ierusalemara: eta Iesus templean sarthuric, has cedin saltzen eta erosten ari ciradenc campora egoizten, eta cambi adoren mahai nac, eta vsso columba saltzalen cadirác itzul citzan.
- Mrk 11 16 Eta etzuen permittitzen nehorc vnciric erabil leçan templetic.
- Mrk 11 17 Eta iracasten ari cen, ciostéla. Ezta scribatua, ecen Ene etchea orationetaco etche dei thuren dela natione gucietan? baina çuec hura gaiçtaguin lece equin duçe.
- Mrk 11 18 Eta haur ençun ceçaten Scribéc eta Sacri ficadore principaléc, eta bilha çabiltzan nolatan hura hil leçaqueten: ecen beldur çaiçzan, ceren populu gucia miraculuz baitzegoen haren doctrináz.
- Mrk 11 19 Eta arratsa ethorri cenean, ilki cedin Iesus hiritic.
- Mrk 11 20 Eta goicean aldetic iragaiten ciradela ikus ceçaten ficotzea erroetarano eyhartua.
- Mrk 11 21 Orduan orhoituric Pierrisec erran cieçón, Magistruá, huná, hic maradicatu duán ficotzea eyhartu duc.
- Mrk 11 22 Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçén, Auçe Iaincoaren fedea.
- Mrk 11 23 Egui az erraiten drauçet, norc-eré erranen bai trauca mendi huni, Ken adi, eta iraitz adi itsassora: eta ezpai tu dudaric eguinen bere bihotzean, baina sinhetsi ren baitu ecen erraiten duena eguinen dela, cer-ere erranen baitu çue eguinen çayó.
- Mrk 11 24 Halacotz erraiten drauçet, ceren-ere othoitz eguiten duçuela escaturen baitzarete, sinhetsa çue ecen recebi turen duçuela: eta eguinen çai çue.
- Mrk 11 25 Baina othoitz eguiten iar çai teztenean, barka eça çue baldin deus badu çue nehoren contra: çuen Aita ceruètacoac-ere, çuey barka dietza çuen faltác.
- Mrk 11 26 Ecen baldin çuec barka ezpadeça çue: çuen Aita ceruètan denac-ere

eztrauzqui çue barkaturen çuen faltác.

- Mrk 11 27 Orduan ethorten dirade berriz Ierusal emera: eta templean çabilala, ethor ci tecen harengana Sacri ficadore principal ac, eta scri bác, eta Ancianoac
- Mrk 11 28 Eta erran cieçoten, Cer authoritatez gauça horiac eguiten di tuc? eta norc eman drauc authoritate hori gauça horiac eguin di tñan?
- Mrk 11 29 Eta Iesusec i hardesten çuela erran cieçén, Interrogaturen çai tuztet nic-ere çuec gauça batez: eta i hardestaçue, eta erranen drauçuet cer authoritatez gauça hauc eguiten di tudan.
- Mrk 11 30 Ioannesen baptis moa cerutic cen, ala gui çonetaric? i hardestaçue.
- Mrk 11 31 Eta baci harducaten elkarren artean, cioi tela, Baldin erran badeçagu, Cerutic: erranen du Cergatic beraz ez tuçue sinhetsi hura?
- Mrk 11 32 Baina baldin erran badeçagu, Gui çonetaric popul uaren bel dur gara: ecen guci éc çaducaten Ioannes egui azco Propheta i çan cela.
- Mrk 11 33 Eta i hardesten çutela erran cieçoten Iesusi, Etzeaçui agu. Eta Iesusec i hardesten duela dioste, Nic-ere eztrauçuet erranen cer authoritatez gauça hauc eguiten di tudan.
- Mrk 12 1 Guero has cequi én comparationez erraiten, Mahastibat Ianda ceçan gui çon-batec, eta ingura ceçan hessiz, eta eguin ceçan hobibat Iacotaco, eta edifica ceçan dorrebat, eta aloca cieçén laboraric, eta camporatioan cedin.
- Mrk 12 2 Eta igor ceçan laborarietara sasoi nean cerbitzaria, laborarietaric recebi Ieçançat mahastico fructutic.
- Mrk 12 3 Baina hec hura harturic çaurt ceçaten, eta igor ceçaten hutsic.
- Mrk 12 4 Eta berriz igor ceçan hetara berce cerbitzaribat eta harri vkaldiz hauts cieçoten buruá, eta igor ceçaten desonestqui tractaturic.
- Mrk 12 5 Eta berriz bercebat igor cieçén, eta hura hil ceçaten: eta anhitz berceric, batzu cehatzen eta berceac hiltzen cituztela.
- Mrk 12 6 Oraino bada bere seme maitebat vkan eta, hura-ere igorri vkan du hetara azquenic, cioela, Ahal que i çanen dirade ene semearen.
- Mrk 12 7 Baina laborari hec erran ceçaten bere artean, Haur da primua: çatozte hil deçagun haur, eta gure i çanen da heretagea.
- Mrk 12 8 Eta harturic hura hil ceçaten, eta iraitz ceçaten mahastitic campora.
- Mrk 12 9 Cer eguinen du bada mahasti iabeac? Ethorriren da, eta desegui nen ditu laborariac, eta emanen du mahastia berceri.
- Mrk 12 10 Eta Scriptura haur-ere ez tuçue iracurri? Edifi çaléc arbuyatu duten harria, cantoin buru eguin i çan da:
- Mrk 12 11 Iau naz eguin i çan da haur, eta da gauça miragarria gure begui én aitzinean?
- Mrk 12 12 Ayher ciraden bada haren hatzamai tera, baina popul uaren bel dur ciraden: ecen eçagutu çuten hayén contra comparatione haur erran çuela: eta hura vtziri cioan citecen.
- Mrk 12 13 Guero igor citzaten harengana Phari seuetaric eta Herodi anoetaric batzu, hura hatzaman Ieçatençat hitzean.
- Mrk 12 14 Eta hec ethorri ric diotsate, Magistruá, bacequi agu ecen egui ati ai cela, eta nehoren ansiaric ez tuála: ecen ezago gui çonén apparenti ara beha, baina egui azqui Iaincoaren bidea iracasten duc: Bidezco da tributaren Cesari emai tea, ala ez? emanen dugu, ala ez tuçu emanen?
- Mrk 12 15 Eta harc, eçaguturic hayén hypocri siá, erran cieçén, Cergatic tentatzen nauçue? ekardaçue di nerobat, ikus deçadançat.
- Mrk 12 16 Eta hec presenta cieçoten: orduan dioste, Norena da imagina haur eta scri bua? Eta hec erran cieçoten, Cesarena.
- Mrk 12 17 Eta i hardesten çuela Iesusec erran cieçén, Renda i etzoçue Cesarenac Cesari: eta Iaincoarenac Iaincoari. Eta mirets ceçaten haren gainean.
- Mrk 12 18 Orduan ethor ci tecen harengana Sadduceuac, cei nec erraiten bai tute ez teta resurrectioneric, eta interroga ceçaten, cioi tela,
- Mrk 12 19 Magistruá, Moysesec scribatu vkan di raucuc, baldin cembeiten anayea hil bada, eta vtzi badu emaztea, eta haourric vtzi ez padu, har deçan haren anayac haren emaztea, eta eguin dieçón Ieinu bere anayeri.
- Mrk 12 20 Cituán bada çazpi anaye: eta Iehenac har cieçán emazte, eta hiltzean etzi eçán Ieinuric vtzi.
- Mrk 12 21 Eta bigarrenac har cieçán hura, eta hil ciedián, eta harc-ere etzi eçán Ieinuric vtzi: eta hirugarrenac hal aber.
- Mrk 12 22 Eta har cieçateán hura çazpiéc, eta Ieinuric etzi eçateán vtzi: guci etaco azquenenic hil ciedián emaztea-ere.
- Mrk 12 23 Resurrectionean bada, resuscitatu diratenean hetaric ceinen emazte i çanen da? Ecen çazpiéc hura emazte vkan dié.
- Mrk 12 24 Orduan i hardesten çuela Iesusec erran cieçén, Ez tuçue halacotz huts eguiten ceren ezpai taqui zqui çue Scripturác, ezeta Iaincoaren verthutea?
- Mrk 12 25 Ecen hiletaric resuscitatu diratenean, ez tu nehorc emazteric harturen, ez emanen ezconçaz: baina i çanen dirade ceruètaco Aingueruác beçala.
- Mrk 12 26 Eta hiléz den becembatean, ecen resuscitatzen diradela, ez tuçue iracurri Moysesen liburuan, nola berroan hari minçatu i çan çayón Iaincoa, cioela, Ni nai z Abrahamen Iaincoa, eta Isaac-en Iaincoa, eta Iacob-en Iaincoa?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Mrk 12 27 Ezta hilén laincoa, baina vicién laincoa: çuec beraz haguitz enganatzen çarete.
- Mrk 12 28 Eta ethor cedin Scribetaric cembeit, hec disputatzen ençunic, eta ikussiric ecen vngui ihardetsi cerauela, harc interroga ceçan, Cein da manamendu gucietaco lehena?
- Mrk 12 29 Eta Iesusec ihardets cieçón. Manamendu gucietaco lehena duc, Behadi Israel, gure lainco launa, laun bakoitzbat duc.
- Mrk 12 30 Onhetsiren duc bada eure lainco launa, eure bihotz guci az, eta eure arima guci az, eta eure pensamendu guci az, eta eure ahal guci az: haur duc lehen manamendua.
- Mrk 12 31 Eta bigarrenac hura irudi dic, Onhetsiren duc eure hurcoa eure buruá beçala: hauc baino berce manamendu handi agoric eztuc.
- Mrk 12 32 Orduan erran cieçón Scriba harc, Vngui, Magistruá, egui azqui erran duc, ecen laincobat dela eta harçaz berçeric eztela:
- Mrk 12 33 Eta haren onhestea bihotz guci az, eta adimendu guci az, eta arima guci az, eta indar guci az: eta hurcoaren onhestea bere buruá beçala, guehi ago dela ecen ez holocausta eta sacrificio guci ac.
- Mrk 12 34 Eta Iesusec ikussi çuenean ecen harc çuhurqui ihardetsi çuela, erran cieçón, Ezaz vrrun laincoaren resumatic. Eta nehor guehi agoric etzayón ausart interrogatzera.
- Mrk 12 35 Eta ihardesten çuela Iesusec erraiten çuen, templean iracasten ari cela, Nola dioite Scribéc ecen Christ Daid-en seme dela?
- Mrk 12 36 Ecen Daid-ec berac erran du Spiritu sainduaren inspirationez, Erran drauca launac ene launari, lar-adi ene escuinean, eçar ditzaquedano hire etsayac hire oinén scabella.
- Mrk 12 37 Beraz Daid-ec berac deitzen du hura laun: nondic da beraz haren seme? Eta gendetze anhitzeç ençuten çuen hura gogotic.
- Mrk 12 38 Eta erraiten cerauen bere doctrinán, Beguirauçue Scriba arropa lucequin ebili nahi diradenetaric, eta salutationey merkatuetan on dariztenetaric,
- Mrk 12 39 Eta lehen cadi rey synagoguetan, eta lehen placey banquetetan:
- Mrk 12 40 Iresten di tuztela ema alhargunén etcheac, are luçaqui othoitz eguin irudiz: hauc recebituren duté condemnatione handi agoa.
- Mrk 12 41 Eta Iesusec truncoaren aurkán iarriric cegoela, gogoatzen çuen nola popul uac diru emaiten çuen trunco, eta anhitz abratsec emaiten çutén anhitz.
- Mrk 12 42 Eta ethorric emazte alhargun paubre batec eman citzan bi peça chipi, baitziraden quadrantbat.
- Mrk 12 43 Orduan bere discipul uac beregana dei thuric erran cieçén, Egui az diotsuet, ecen alhargun paubre hunec guehi ago eman duela ecen ez trunco eman dutén guci éc.
- Mrk 12 44 Ecen guci éc soberaturic çutenetic eman vkan duté, baina hunec eman du bere paubreciatic çuen gucia bayeta, bere sustantia gucia.
- Mrk 13 1 Eta ilkiten cela templetic, erran cieçón bere discipul uetaric batec, Magistruá, ikusquic cer harriac eta cer edificioac diraden hauc.
- Mrk 13 2 Orduan Iesusec ihardesten çuela erran cieçón, Badacusquic edificio handi hauc? eztuc guel dituren harria harriaren gainean deseguin eztadin.
- Mrk 13 3 Eta iarriric cegoela Oliuatzetaco mendian templearen aurkán, interroga ceçaten appart Pierrisec eta Iacquesec, Ioannesec eta Andriuec,
- Mrk 13 4 Cioitela, Erraguc noiz gauça horiac içanen diraden, eta cer signo içanen den gauça horiac guci ac complituren diradenean.
- Mrk 13 5 Eta Iesus, ihardesten cerauela, has cedin erraiten, Beguirauçue nehorc seduci etzaitzaten:
- Mrk 13 6 Ecen anhitz ethorriren dirade ene icenean, dioitela, Ni nai z Christ: eta anhitz seducituren duté.
- Mrk 13 7 Baina dançuzqui çuenean guerlác eta guerla famác, etzaitzeltela trubla: ecen gauça hauc eguin behar dirade: baina ezta oraino içanen fina.
- Mrk 13 8 Ecen altchaturen da nationea nationearen contra, eta resumá resumaren contra: eta içanen dirade lur ikaratzeac lekutic lekura, eta gosseteac eta nahastecamenduac: dolorén hatseac, hauc.
- Mrk 13 9 Baina beguirra eieçue çuec ceuron buruèy: ecen liuraturen çaituzte consistorioetara eta synagoguetara: açotaturen çarete, eta gobernadorén eta reguén aitzinera eramane çarete ene causaz, hæy testimoni agetan.
- Mrk 13 10 Eta natione guci etan behar da lehenic prediatu Euangelioa.
- Mrk 13 11 Eta hatzamanic eramane çaituztenean etzaretela aitzinetic ansi atan cer erranen duçuen, eta ezalbeitzineçate medita: baina cer-ere emanen baitzaiçue ordu hartan, hura albeitzinarate: ecen etzaretete çuec minço çaretenac, baina Spiritu saindua.
- Mrk 13 12 Orduan liuraturen du anayeac anayea heriotara, eta aitác haourra: eta altchaturen dirade haourrac aita-amén contra, eta hil eraciren di tuzté.
- Mrk 13 13 Eta gaitzetsiac içanen çarete guci éc, ene icenagatic: baina norc-ere perseueraturen baitu finerano, hura saluaturen da.
- Mrk 13 14 Dacussaçuenean bada desolationearen abominacionea, Daniel Prophetáz erran içan dena, behar eztén lekuan dagoela (iracurtzen duenac adi beça) orduan ludean diratenéc, ihes albeilegui te mendi etarát:
- Mrk 13 15 Eta etche gainean datena, ezalbeiledi iauts etcherát, eta ezalbeiledi sar deusen bere etchetic eramaitera.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk	13	16	Eta landán datena ezal beiledi guibelerat itzul, bere abillamenduaren hartzera.
Mrk	13	17	Baina dohai ngaitz emazte i çorrén eta eredosqui ten duquei tenén egun hetan.
Mrk	13	18	Othoitz egui çue bada çuen ihes egui tea eztén neguán.
Mrk	13	19	Ecen i çanen dirade egun hec halaco tribulatione, nolacoric ezpaita i çan laincoac creatu di tuen gaucén createz hatsetic oraindrano, eta ezpaita i çanen.
Mrk	13	20	Eta baldin launac laburtu ezpaitu egun hec, nehor ezlaite salua: baina elegitu di tuen elegituacgatic, laburtu di tu egun hec.
Mrk	13	21	Eta orduan baldin nehorc badarraçue, Huná hemen Christ, edo, Hará han: ezal bei tzi neçate si nhets.
Mrk	13	22	Ecen altchaturen dirade Christ falsuac, eta propheta falsuac: eta eguinen di tuzte signoac eta miraculuac seducit zeco, baldin possible baliz, elegi tuen-ere.
Mrk	13	23	Baina çuec begui rauçue. Huná, aitzinetic erran drauzqui çuet gauça guciac.
Mrk	13	24	Halaber egun hetan tribulatione haren ondoan, iguzquia ilhunduren da: eta ilharguiac eztu bere arguia emanen.
Mrk	13	25	Eta ceruco i çarrac eroriren dirade, eta ceruétan diraden verthuteac i karaturen dirade.
Mrk	13	26	Eta orduan ikussiren duté gui çonaren Semea datorquela hodeyeta bothere eta gloria handi requin.
Mrk	13	27	Eta orduan igorriren di tu bere Aingueruac, eta bilduren di tu bere elegituac laur haicetaric, lur bazterretic ceru bazterrerano.
Mrk	13	28	Bada ficotzetic ikas eçaçue comparationea. Haren adarra ia vstertzen eta hostatzen denean, badaqui çue ecen vdá hurbil dela.
Mrk	13	29	Hala çuec-ere ikus deçaçuenan gauça hauc egui ten diradela, i aqui çue ecen hurbil datela borthán.
Mrk	13	30	Egui az erraiten drauçuet, ecen eztela iraganen mende haur, gauça hauc guciac eguin di teno.
Mrk	13	31	Ceruá eta lurra iraganen dirade, baina ene hitzac ez tirade iraganen.
Mrk	13	32	Baina egun harçaz eta orenaz nehorc eztaqui, ez eta ceruán diraden Aingueruac-ere, ez eta Semeac-ere, Aitac berac baicen.
Mrk	13	33	Begui rauçue, veilla eçaçue eta othoitz egui çue, ecen eztaqui çue demborá noiz daten.
Mrk	13	34	Hala da nola camporatioan licén gui çon batec, bere etchea vtzitic, eta emanic bere cerbitzari ey autoritate: eta ceini bere lana, borthal-çainari veilla leçan manatu balerauca.
Mrk	13	35	Veilla eçaçue beraz: ecen eztaqui çue noiz etzcheco iauna ethorriren den, arratsean, ala gauherditan, ala oillari tean, ala goicean:
Mrk	13	36	Vstegaberit dathorreanean, lo çauñatela eriden etzaitzaten.
Mrk	13	37	Eta çuey erraiten drauçuedana, guci ey erraiten drauet, Veilla eçaçue.
Mrk	14	1	Cen bada Bazcoaren eta ogui altchagarri gabecoen bestá bi egunen buruán: eta Sacrifadore principalac eta Scribác çabiltzan bilha nolatan hura fineci az hatzamanic hil leçaqueten.
Mrk	14	2	Eta cioiten, Ez bestán, populuan tumultoric eztençat.
Mrk	14	3	Eta Iesus Bethanian Simon sorhayoaren etchean cela eta mahainean iarriric cegoela, ethor cedin emaztebat asplic garbizco vnguentu precio handitaco boeitabat çuela: eta hautsiric boeitá, huts ceçan haren buru gainera.
Mrk	14	4	Eta ciraden batzu berac baitan gaitzi çayenic, eta erraiten çutenic, Certaco vnguentu goastatze haur eguin i çan da?
Mrk	14	5	Ecen haur hirur-ehun dinero baino guehi agotan saldu ahal çaten, eta eman paubrey. Eta baçadassaten haren contra.
Mrk	14	6	Baina Iesusec dio, Vtzaçue hori, cergatic faschatzen duçue? obra ombat enegana eguin du.
Mrk	14	7	Ecen paubreac bethiere vkanen di tu çue çuequin, eta noiz-ere nahi vkanen baitu çue, hæy vngui ahal dai dieçue: baina ni eznauçue bethi vkanen.
Mrk	14	8	Hunec ahal duena eguin du: auançatu da ene gorputzaren vnctatzera ene ohorztecotzat.
Mrk	14	9	Egui az erraiten drauçuet, non-ere predicaturen baita Euangelio haur mundu gucian, hunec eguin duena-ere contaturen da hunen memoriotan.
Mrk	14	10	Orduan Iudas Iscariot hamabietaric bat ethor cedin Sacrifadore principal etara, hura liura liecençat.
Mrk	14	11	Eta hec hori ençunic aleguera citecen, eta prometta cieçoten di ru emaitera: eta bilha çabitan nolatan hura dembora moldezcoz tradi leçaqueen.
Mrk	14	12	Eta altchagarri gabeco oguién lehen egunean, Bazcoa sacri ficatu behar çutenean, erran cieçoten bere discipuluéc, Non nahi duc ioanic appain deçagun ian deçançat Bazcoa?
Mrk	14	13	Orduan igor citzan bere discipuluetaric biga, eta erran cieçén, Çoazte hirira, non bathuren baitzai çue gui çombat, pegar-bat vr daramala: çarrctzate hari.
Mrk	14	14	Eta nora-ere sarthuren baita, erroçue aita familiari: Magi struac cioc, Non da neure discipuluequin Bazcoa ianen dudan ostatua?
Mrk	14	15	Eta harc eracutsiren drauçue gamera handibat paratua eta appaindua:

han appain i eçaguçue.

- Mrk 14 16 Parti citecen bada haren discipul uac, eta ethor citecen hirira: eta eriden ceçaten erran cerauen beçala, eta appain ceçaten Bazcoa.
- Mrk 14 17 Eta arrastu cenean, ethor cedin hamabiequin.
- Mrk 14 18 Eta hec mahai nean iarriric ceudela, eta alha ciradela, dio Iesusec, Egiaz erraiten drauçuet, çuetaric batec tradituren nau, ceinec iaten baitu enequin.
- Mrk 14 19 Eta hec has citecen tristetzen: eta hari erraiten bata bercearen ondoan, Ni nai z? eta berceac, Ni nai z?
- Mrk 14 20 Eta harc ihardesten çuela erran cieçén, Hamabietaric batec, enequin platean trempatzen duenec tradituren nau.
- Mrk 14 21 Segur gui çonaren Semea badoa, harçaz scribatu den beçala: baina maledictione gui çon haren gainean, ceinez gui çonaren Semea tradituren baita: on çuqueen gui çon harc baldin iayo ezpaliz.
- Mrk 14 22 Eta hec alha ciradela, har ceçan Iesusec oguia eta grati ac rendaturic hauts ceçan: eta eman cieçén, eta dio, Har eçaçue, ian eçaçue: haur da ene gorputza.
- Mrk 14 23 Eta copá hartu çuenean, grati ac rendaturic, eman cieçén: eta edan ceçaten hartaric guciéc.
- Mrk 14 24 Eta dioste, Haur da ene odol Testamentu berri coa, anhitzengatic issurten dena.
- Mrk 14 25 Egiaz diotsuet, ecen eztudala edanen hemendic harat aihenaren fructutic, hura berri ric laincoaren resumán edanen dudan egunerano.
- Mrk 14 26 Eta canticoa erranic ioan citecen Oli uatzetaco mendi rat.
- Mrk 14 27 Orduan dioste Iesusec, Guciac scandalizaturen çarete nitan gau hunetan: ecen scribatua da, Ioren dut artzaina, eta barreyaturen dirade ardiac.
- Mrk 14 28 Baina resuscita nadi nean aitzinduren natzai çue Galileara.
- Mrk 14 29 Eta Pierrisec erran cieçón, Baldin guciac scandaliza badi tez-ere, ni ez ordea.
- Mrk 14 30 Orduan diotsa Iesusec, Egiaz erraiten drauat ecen egun, gau hunetan biguetan oillarrac io deçan baino lehen, hiruretan vkaturen nauála.
- Mrk 14 31 Baina harc vngui z hagi tzago erraiten çuen, Baldin hi requin hil behar banu-ere, ezaut vkaturen. Eta halaber guci ec-ere erraiten çutén.
- Mrk 14 32 Guero ethorten dirade Gethsemane deitzen den leku batetara: eta dioste bere discipul uey, Iar çai tezte hemen, othoitz dai didano.
- Mrk 14 33 Eta hartzen ditu Pierris eta Iacques eta Ioannes berequin, eta has cedin icitzen, eta guci z kei chatzen.
- Mrk 14 34 Eta dioste, Alde guci etaric triste da ene arimá heriorano: çaudete hemen, eta veilla eçaçue.
- Mrk 14 35 Eta aitzinachi ago ioanic, bere buruá lurrera egotz ceçan, eta othoitz eguin ceçan, baldin possible baliz iragan ledin harenganic oren hura:
- Mrk 14 36 Eta erran ceçan, Abba, Aitá, gauça guci ac possible di tuc hi re: transporta eçac eneganic copa haur: badaric-ere ez nic nahi dudana, baina hic nahi duana.
- Mrk 14 37 Guero ethor cedin, eta eriden citzan lo ceunçala: eta diotsa Pierrisi, Simón lo atza? orembat ecin veillatu duc?
- Mrk 14 38 Veilla eçaçue, eta othoitz egui çue, sar etzai tezten tentationetan: spiritua prompto da, baina haragui a flacu.
- Mrk 14 39 Eta berriz ioanic othoitz eguin ceçan, eta propos bera erran ceçan.
- Mrk 14 40 Guero itzuliric eriden citzan berriz lo ceunçala: ecen hayén begui ac cargatuac ciraden, eta etzaquitzen cer ihardets ceçaqueoten.
- Mrk 14 41 Eta ethor cedin herén aldi an, eta dioste, Lo egui çue gauguero, eta reposa çai tezte: asco da, ethorri da orena: huná, liuratzen da gui çonaren Semea gai çhtoén escuetara.
- Mrk 14 42 Iaiqui çai tezte, goacen: huná, ni traditzen nauena hurbildu da.
- Mrk 14 43 Eta bertan, hura oraino minço cela, ethor cedin Iudas, baitzen hamabietaric bat, eta harequin gendetze handia ezpatequin eta vhequin, Sacri ficadore principal én, eta Scribén, eta Ancianoén partez.
- Mrk 14 44 Eta eman cerauen, hura traditzen çuenac elkarren artean seignale, cioela, Nori-ere pot eguinen bai traucat, hura da, hari çatchetate, eta eramaçue segurqui.
- Mrk 14 45 Eta ethorri cenean, bertan harengana hurbilduric diotsá, Magistruá, Magistruá, eta pot eguin cieçón.
- Mrk 14 46 Orduan hec eçar citzaten bere escuac haren gainean, eta hatzaman ceçaten.
- Mrk 14 47 Eta han ciradenetaric cembeit ec, ezpatá idoquiric io ceçan Sacri ficadore principal aren cerbitzaria, eta edequi cieçón beharria.
- Mrk 14 48 Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçén, Gai çtaguin baten ondoan beçala ilki çarete ezpatequin eta vhequin ene hatzamaitera?
- Mrk 14 49 Egun oroç çuen artean nincén templean iracasten ari nincela, eta ez nauçue hartu. Baina behar da complí ditecen Scripturac.
- Mrk 14 50 Orduan hura vtziric haren discipulu guciéc ihes ceguitén.
- Mrk 14 51 Eta gui çón gaztebat iarrei qui i çan çayón gorputz billuciaren gainean inguru mi hisse batez estaliric, eta hatzaman ceçaten hura gui çón gazte batzuc.
- Mrk 14 52 Baina hura, vtziric mi hissea, billuzgorriric itzur cequi én.
- Mrk 14 53 Orduan eraman ceçaten Iesus Sacri ficadore subiranoagana: eta bil

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ci	tecen	harequin.	Sacri ficadore principal guciac, eta Ancianoac, eta Scribác.
Mrk	14	54	Eta Pierris vrrundanic iarrei qui cequi ón Sacri ficadore subiranoaren sala barnerano: eta cegoen iarri ric cerbitzari equin, berotzen cela su bazterrean.
Mrk	14	55	Eta Sacri ficadore principalac, eta consistorio gucia Iesusen contra testimoni age bilha çabil tzan, hura hil eraci leçatençát: eta etzuten erideiten.
Mrk	14	56	Ecen anhitzec falsuqui testificatzen çutén haren contra: baina etziraden conforme hayén testimoni ageac.
Mrk	14	57	Orduan batzuc iaiquiric falsuqui testifica ceçaten haren contra, cioi tela,
Mrk	14	58	Guc ençun dugu hori erraiten, Nic deseguin en dut temple escuz eguin haur, eta hirur egunez berce escuz eguin eztembat edificaturen dut.
Mrk	14	59	Baina hala-ere hayén testimoni agea etzén conforme.
Mrk	14	60	Orduan Sacri ficadore subiranoac artera iaiquiric interroga ceçan Iesus, cioela, Eztuc deus ihardesten? cer da hauc hire contra testificatzen dutena?
Mrk	14	61	Baina hura ichilic cegoen, eta etzeçan deus ihardets. Berri z Sacri ficadore subiranoac interroga ceçan hura, eta erran cieçón, Hi aiz Christ lainco Benedicatuaren Semea?
Mrk	14	62	Eta Iesusec erran cieçón, Ni nauc, eta ikussi ren duçue gui çonaren Semea iarri ric dagoela laincoaren botherearen escunean, eta ethorten dela ceruco hodeyeta n.
Mrk	14	63	Orduan Sacri ficadore subiranoac bere arropác erdiraturic erran ceçan, Cer guehi ago testimonio behar dugu?
Mrk	14	64	Ençun duçue blasphemioa: cer irudi çai çue? Eta hec guciéc haren contra iugea ceçaten, hil mereci cuela.
Mrk	14	65	Eta has citecen batzu haren contra thu eguiten: eta haren begui thartearen estal tzen, eta haren buffetatzen: eta hari erraiten, Prophetiza eçac. Eta officieréc cihor vkaldi emaiten ceraucaten.
Mrk	14	66	Eta Pierris behereco salán cegoela, ethor cedin Sacri ficadore subiranoaren nescatoetaric bat:
Mrk	14	67	Eta ikussi çuenean Pierris berotzen cegoela, hari begui ra iarri ric erran ceçan, Eta hi Iesus Nazarenorequin incén.
Mrk	14	68	Baina harc vka ceçan, cioela, Eztinát eçagutzen, ez etzeaquinat hic cer dionán. Eta ilki cedin corralerat, eta oillarrac io ceçan.
Mrk	14	69	Eta nescatoa berri z hura ikussi ric, has cedin han ciradeney erraiten, Haur hetaric da.
Mrk	14	70	Baina harc berri z vka ceçan. Eta appurbaten buruán berri z han ciradenéc erran cieçoten Pierrisi, Egui azqui hetaric aiz, ecen Galileano aiz, eta hire lengoageac irudi dic.
Mrk	14	71	Orduan hura has cedin maradicatzen eta arnegatzen, cioela, Eztut eçagutzen çuec dioçuen gui çon hori.
Mrk	14	72	Eta berri z oillarrac io ceçan: eta orhoit cedin Pierris Iesusec erran ceraucan hitzaz, Oillarrac biguetan io deçan baino lehen, hiruretan vkaturen nauc. Eta camporat ilkiric nigar eguin ceçan.
Mrk	15	1	Eta bertan goicean conseillu eduquiric Sacri ficadore principaléc Ancianoequin eta Scribequin eta consistorio guciarequin, estecaturic Iesus eraman ceçaten, eta liura cieçoten Pilati.
Mrk	15	2	Orduan interroga ceçan, hura Pilatec, Hi aiz Iuduen Reguea? Eta harc ihardesten çuela erran cieçón, Hic dioc.
Mrk	15	3	Eta anhitz gauçaz accusatzen çutén hura Sacri ficadore principaléc.
Mrk	15	4	Eta Pilatec berri z interroga ceçan, cioela, Eztuc deus ihardesten? huná, cembat gauçaz hire contra testificatzen dutén.
Mrk	15	5	Baina Iesusec deus etzeçan guehi agoric ihardets: hala non mi resten baitzuen Pilatec.
Mrk	15	6	Eta bestan largatzen ohi cerauen presonerbat, ceinen-ere esca bailitez.
Mrk	15	7	Eta cen Barabbas deitzen cembat presonér sedi tioneco lagunequin, heriotze mutinationez eguin çuenic.
Mrk	15	8	Eta oihuz iarri ric populua has cedin escatzen eguin liecén bethiere eguin vkan cerauen beçala.
Mrk	15	9	Eta Pilatec ihardetsi cerauen, cioela, Nahi duçue larga dieçaçuedan Iuduén Reguea?
Mrk	15	10	(Ecen baceaqui an nola hura inuidiaz liuratu çutén Sacri ficadore principaléc)
Mrk	15	11	Eta Sacri ficadore principaléc incita ceçaten populua lehen Barabbas larga liecén.
Mrk	15	12	Eta Pilatec ihardesten çuela, berri z erran cieçén, Cer bada nahi duçue dagui odan Iuduén Regue deitzen duçuen huni?
Mrk	15	13	Eta hec berri z oi hu eguin ceçaten, Cruci fica eçac.
Mrk	15	14	Eta Pilatec erraiten cerauen, Baina cer gai zqui eguin du? Eta hec hambat oi hu guehi ago eguin ceçaten, Cruci fica eçac.
Mrk	15	15	Pilatec bada populua ren gogara eguin nahiz, larga ciecen Barabbas, eta Iesus açotaturic liura cieçén cruci fica ledinçat.
Mrk	15	16	Orduan gendarmesec eraman ceçaten hura sala barnera, cein baita

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

pretoriaoa, eta dei	ceçaten banda gucia.	
Mrk 15	17	Eta vezti ceçaten hura escarlataz, eta inguru eçar cieçoten buruan
el horri plegatuzco	coroabat.	
Mrk 15	18	Eta has citecen haren salutatzen, cioitela, Vngui hel daqui ala, Iuduen Regueá.
Mrk 15	19	Eta baceraunsaten haren buruári canabera batez, eta thu eguiten çuten haren contra, eta belhauricaturic reuerentia eguiten ceraucaten.
Mrk 15	20	Guero harçaz truffatu ciradenean, eraunz cieçoten escarlatazcoa, eta vezti ceçaten bere abillamenduéz: eta camporat eraman ceçaten crucifica leçatençat.
Mrk 15	21	Eta bortcha ceçaten bideazco Simon Cyreniano deitzen cembat, landetariç heldu cela, (cein baitzén Alexandreren eta Ruforen aita) haren crutzea eraman leçançat.
Mrk 15	22	Guero eraman ceçaten Golgothaco lekura, cein erran nahi baita, Bur-heçur lekua.
Mrk 15	23	Guero eman cieçoten edatera mahatsarno myrrharequin nahasteca, baina harc etzeçan har
Mrk 15	24	Eta crucificatu çutenean, parti citzaten haren abillamenduac, çorthe egotziriç hayén gainean, norc cerioan leçaqueen.
Mrk 15	25	Ciraden bada hirur orenac hura crucificatu çutenean.
Mrk 15	26	Eta cen haren causaren inscriptionea hunela scribatua, IVDVEN REGVEA.
Mrk 15	27	Eta harequin crucifica citzaten bi gaiçtaguin: bata haren escuinean, eta bercea ezquerrean.
Mrk 15	28	Eta compli cedin Scriptura dioena, Eta gaiçqui guilequin estimatu içanda.
Mrk 15	29	Eta iragai ten ciradenéc iniuriatzen çuten bere buruac higuitzen cituztela, eta cioitela, He, templea deseguiten eta hirur egunez edificatzen duaná.
Mrk 15	30	Empara eçac eure buruá, eta iausti adi crutzetic.
Mrk 15	31	Halaber Sacrifcadore principal ec-ere escarnioz elkarri erraiten ceraucaten Scribequin, Berceac emparatu ditu, bere buruá ecin empara deçaque.
Mrk 15	32	Christ Israeleco Reguea iausti bedi orain crutzetic, ikus eta sinhets deçagunçat. Harequin crucificatu içan ciradenec-ere iniuriatzen çutén.
Mrk 15	33	Baina sey orenac ciradenean, ilhumbe eguin cedin lur guciaren gainean bedratzi orenetaran
Mrk 15	34	Eta bedratzi orenetan oi hu eguin ceçan Iesusec ocengui, Eloi, Eloi, lammasabachthani? erran nahi baita, Ene laincoa, Ene laincoa, ceren abandonnatu nauc?
Mrk 15	35	Eta han ciradenetariç batzuc ençun çutenean, cioiten, Huná, Elias deitzen du.
Mrk 15	36	Laster eguin ceçan bada batec, eta spongiabat betheric vinagrez, eta eçarriç canabera baten inguruán, eman cieçón edatera, cioela, Vtzaçue: dacussagun eya ethorriren denez Elias horren kencera.
Mrk 15	37	Eta Iesusec oi hu handi bat eguiniç, spiritua renda ceçan.
Mrk 15	38	Eta templeco velá erdi ra cedin bi çathitara garaitic behererano.
Mrk 15	39	Eta ikus ceçanean haren aurkan cegoen Centenerac, ecen hala oi hu eguiniç spiritua rendatu çuela, erran ceçan, Egui azqui guiçon haur laincoaren Semea cen.
Mrk 15	40	Eta baci raden emazteac-ere vrrundaniç beha ceudela, ceinén artean baitzen Maria Magdalena, eta Maria lacques chipiaren eta losesen amá, eta Salome.
Mrk 15	41	Eta hec, Galilean cenaz gueroztic iarrei qui içan çaiçcan eta cerbitzatu vkan çuten: eta anhitz berce emazte harequin batean Ierusalem era i gan i çan ciradeniç.
Mrk 15	42	Eta arrastu cenean (ceren Sabbathoaren aitzinetiç den preparationeco eguna baitzén)
Mrk 15	43	Ethorriç Ioseph Arimatheacoa, conseillér ohoratua, hura-ere laincoaren resumaren beguira cegoena, ausart cedin Pilatgana sartzera, eta esca cequi ón Iesusen gorputzaren.
Mrk 15	44	Eta Pilatec miresten çuen baldin ia hil baliz: eta Centenera dei thuriç, interroga ceçan hura, eya baçuenez heuraguriç hil cela.
Mrk 15	45	Eta gauçá eçaguturiç Centeneraganiç, eman cieçón gorputza Iosephi.
Mrk 15	46	Eta harc mi hissebat erossiçic, eta hura erautsiçic estal ceçan mi hisseaz: eta eçar ceçan arroca batetan ebaquia cen monumentean: eta itzuliz eçar ceçan harribat monument borthán.
Mrk 15	47	Eta Maria Magdalena eta Maria losesen ama, beha ceuden non eçarten cen.
Mrk 16	1	Eta Sabbathoa iragan cenean, Maria Magdalenc eta Maria lacquesen amác eta Salomec eros citzaten vnguentu aromaticoac, ethorriç hura embauma leçatençat.
Mrk 16	2	Eta guciç goiz astearen lehen egunean ethorten dirade monumentera, iguzquia ia ilki cenean
Mrk 16	3	Eta erraiten çuten elkarren artean, Norc aldaraturen draucu harria monument borthatic?
Mrk 16	4	Eta miratu çutenean, ikus ceçaten harria aldaratua cela: ecen guciç handia cen.
Mrk 16	5	Guero monumentera sarthuriç, ikus ceçaten lagun gaztebat escuineco aldean iarria, abillamendu churi luce batez vezti tua: eta ici citecen

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Mrk 16 6 Baina harc dioste, Etzaitzela ici: Iesus Nazareth crucificatu içan denaren bilha çabiltzate, resuscitatu da: ezta hemen, huná lekua non eçarri vkan çuten.

Mrk 16 7 Baina çozte, erran ieçeçue haren discipuluey eta Pierrisi, ecen çuen aitzinean ioaiten dela Galileara: han hura ikussiren duçue, erran drauçuen beçala.

Mrk 16 8 Eta hec bertan partituriç ihes eguin ceçaten monumentetic: ecen i karac eta iciapenec har citzan: eta nehorì deus etzeraucaten erraiten: ecen beldur ciraden.

Mrk 16 9 Eta Iesus resuscitatu cenean, asteco lehen egun goicean, aguer cequi ón lehenic Maria Magdalenari, ceinetaric çazpi deabru campora egotzi baitzi tuen.

Mrk 16 10 Harc ioanic conta cieçén, Iesusequin içan ciradeneç, ceinéc dolu ekarten baitzuten eta nigar eguiten.

Mrk 16 11 Eta hec ençun ceçatenean ecen vici cela, eta harc ikussi cuela, etzeçaten sinhets.

Mrk 16 12 Guero gauça hauén ondoan hetaric bioaiten ciradeni aguer cequién berce formatan, camporat partitzen ciradela.

Mrk 16 13 Eta hec itzuli ciradenean conta cieçen bercéy: baina etzitzaten hec-ere sinhets.

Mrk 16 14 Azquenic, elkarrequin iarri ric ceudela hamequey aguer cequién, eta reprotcha cieçen hayén incredulitate, eta bihotz gogortassuna: ceren hura resuscitaturic ikussi vkan çutenac ezpaitzi tuzten sinhetsi.

Mrk 16 15 Eta erran cieçén, Çozte mundu orotara, eta predica ieçoçue Euangelioa creatura guciari

Mrk 16 16 Sinhetsiren duena eta batheyaturen dena saluaturen da: baina sinhetsiren ez tuena condemnaturen da

Mrk 16 17 Eta signo hauc sinhetsi duqueiteney iarreiquiren caizté Ene icenean deabruac campora egotziren dituzté, lengoage berriç minçaturen di rade:

Mrk 16 18 Sugueac kenduren dituzté: eta baldin cerbait heriotaracoric edan badeçate, eztraue calteric eguinen: erien gainean escuac eçarriren dituzté, eta sendaturen di rade.

Mrk 16 19 Eta launa gauça hauçaz hæy minçatu içan çayenean, goiti cerurat altcha cedin, eta iar cedin laincoaren escuinean.

Mrk 16 20 Hec-ere partituriç predica ceçaten leku gucietan, launac hequin obratzen çuela, eta hitza confirmatzen çuela iarreiquiren ciraden signoéz.

Lke 1 1 CEREN anhitzec escu eçarri baitu narratione baten scribatzera complituqui gure artean certificatu içan diraden gaucéz,

Lke 1 2 Eçagutzera eman draucuten beçala lehen hatsetic ikussi dituztenéc eta hitzaren ministre içan diradenéc.

Lke 1 3 Niri-ere on iruditu içan ci aitadac gucia hatsetic finerano diligentqui comprehendituric, hiri punctuz punctu heçaz scribatzera, o Theophile guci zco excelenteá:

Lke 1 4 Hobequi eçagut deçançat ikassi di tuán gaucén egui á.

Lke 1 5 HERODES Iudeaco regueren egunetan cen Zacharias deitzen cen Sacrifadorebat, Abiaren araldetic: eta haren emaztea cen Aaronen alabetaric, eta haren icena Elisabeth.

Lke 1 6 Biac ciraden iusto laincoaren aitzinean, launaren, manamendu eta ordenança gucietan reprochuric gabe çabiltzanac.

Lke 1 7 Eta haourric etzutén, ceren Elisabeth steril baitzen, eta biac baitziraden adinez aitzinaratuac.

Lke 1 8 Guertha cedin bada, harc laincoaren aitzinean bere aldi an sacrifadoregoa exercitzen çuenean,

Lke 1 9 Sacrifadoregoaren officioço costumaren araura, çorthea eror baitzequi ón launaren templean sarthuric encensamenduaren egu iteco.

Lke 1 10 Eta populu guciac campoan othoitz eguiten çuen encensamendua eguiten cen orduan.

Lke 1 11 Eta aguer cequi ón launaren Aingueruä, cegoela encensamenduco aldarearen escuinean.

Lke 1 12 Eta Zacharias trubla cedin hura ikussiric, eta icidurabat eror cedin haren gainera.

Lke 1 13 Orduan erran cieçón Aingueruäc, Eztuala beldurric Zacharias: ecen ençun içan duc hire othoitzá, eta Elisabeth eure emaztea erdiren çaic seme batez: eta hari icen emanen draucac Ioannes

Lke 1 14 Eta bozcario eta alegança vkanen duc, eta anhitz haren sortzearen gainean alegueraturen dituc,

Lke 1 15 Ecen handi içanen duc launaren aitzinean, eta mahatsarnoric ez berce arnoric eztic edanen: eta Spiritu sainduaz betheren datec bere amaren sabel eandanic.

Lke 1 16 Eta anhitz Israeleco haourretaric conuertituren dic berén lainco launagana.

Lke 1 17 Eta hura ioanen duc haren aitzinean Eliasen spiriturequin eta verthuterequin, conuertit ditzançat aitén bihotzac semetara eta desobedientac iustoén çuhurtassunera: launari populu vngui instruitubat appain dieçonçat.

Lke 1 18 Orduan erran cieçon Zachariasec Aingueruäri, Nolatan hori eçaguturen dut? ecen ni nauc çahar, eta ene emaztea duc bere egunetan aitzinaratua.

Lke 1 19 Eta ihardesten çuela Aingueruäc erran cieçon, Ni nauc Gabriel laincoaren aitzinean assistitzen naicena, eta igorri içan nauc hirequin minçatzera, eta berri

on hauen hiri declaratzera.
Lke 1 20 Eta horrá, mutu i çanen aiz eta ecin miñçaturen aiz, gauça hauc eguin di tecen egunerano: ceren ezpai tituc sinhetsi ene hitz bere demborán compli turen di radenac.
Lke 1 21 Eta populua cegoen Zachariasen beguira, eta mi resten çuen nola harc hambat berancen çuen templean.
Lke 1 22 Eta ilki cenean ecin miñça cequidien, eta eçagut ceçaten ecen cembeit visione ikussi çuela templean: ecen keinuz aditzera emaiten cerauen, eta mutu guelditu i can cen.
Lke 1 23 Eta guertha cedin, haren officioco egunac acabatu ciradenean, bere etcherát itzul baitzedin.
Lke 1 24 Eta egun hayén ondoan haren emazte Elisabethec concebi ceçan: eta estal cedin borz hilebethez, cioela,
Lke 1 25 Segur, hunela eguin vkan draut launac, visitatu nauen egunetan, ene laidoa gui çonén artetic ken leçançat.
Lke 1 26 Eta seigarren hilebethean igor cedin Gabriel Aingueruá laincoaz Galileaco hiri Nazareth deitzen denera:
Lke 1 27 Daudid-en etchetico Ioseph deitzen cen gui çon-batequin fedatua cen virgina batgana: eta virginaren icena cen Maria.
Lke 1 28 Eta Aingueruác hura baithara sarthuric, erran ceçan, Salutetzen aut gratia eguin çainaná: launa dun hirequin, benedicatua hi emaztén artean.
Lke 1 29 Eta hura, Ainguerua ikussiric trubla cedin haren erranaren gainean, eta pensatzen çuen ceric licén salutatione hura.
Lke 1 30 Orduan diotsa Aingueruác, Mariá, eztunala bel durric, ecen eriden dun gratia laincoa baithan.
Lke 1 31 Eta horrá, concebituren dun eure sabelean, eta erdi ren aiz seme batez eta dei thuren dun haren icena Iesus.
Lke 1 32 Hura i çanen dun handi, eta eritzi ren ciayón Subiranoaren Semé: eta emanen di raucan lainco launac bere aita Daudid-en thronoa.
Lke 1 33 Eta regnaturen din Iacob-en etchearen gainean eternal qui, eta haren resumaren finic eztun i çanen.
Lke 1 34 Erran cieçón orduan Mariac Aingueruári, Nola i çanen da hori, gui çonic eçagutzen eztudanaz gueroz.
Lke 1 35 Eta i hardesten çuela Aingueruác erran cieçón, Spiritu saindua hire gainera ethorri ren dun eta Subiranoaren verthuteac itzal eguinen draun eta halacotz hitaric sorthuren den saindua, laincoaren Seme dei thuren dun.
Lke 1 36 Eta hará, Elisabeth hire lehen gussua, harc-ere concebitu din semebat bere çahartzean, eta hil haur din seigarrena steril deitzen cenac.
Lke 1 37 Ecen eztun deus impossibleric i çanen laincoa baithan.
Lke 1 38 Eta erran ceçan Mariac, Huná launaren nescatoa: eguin bequit hire hitzaren araura. Eta parti cedin harenganic Aingueruá.
Lke 1 39 Eta iaiquiric Maria egun hetan ioan cedin mendi etara lehi atuqui Iudaco hiri batetara.
Lke 1 40 Eta sar cedin Zachariasen etchera, eta saluta ceçan Elisabeth.
Lke 1 41 Eta guertha cedin, ençun ceçanean Elisabethec Mariaren salutationea, i auz baitzedin haourra haren sabelean, eta bethe cedin Spiritu sainduaz Elisabeth:
Lke 1 42 Eta oihuz iar cedin voz handiz, eta erran ceçan, Benedicatua hi emaztén artean, ecen benedicatua dun hire sabel eco fructua.
Lke 1 43 Eta nondic haur niri, ethor dadin ene launaren ama enegana?
Lke 1 44 Ecen huná, hire salutationearen voza ene beharrietara hel du i çan den beçain sarri, i auci i çan dun bozcarioz haourra ene sabelean.
Lke 1 45 Eta dohatsu aiz sinhetsi baitun, ceren compli turen baitirade launaz erran çai zquinan gauçac
Lke 1 46 Eta dio Mariac, Magnificatzen du ene arimác launa.
Lke 1 47 Eta alegueratu da ene spiritua lainco ene Saluadorea baithan.
Lke 1 48 Ceren behatu vkan baitu bere nescatoaren beheratassunera: ecen huná, hemendic harat dohatsu erranen naute generatione guciéc.
Lke 1 49 Ecen gauça handiac eguin drauzquit botheretsu denac: eta haren icena saindu da:
Lke 1 50 Eta haren misericordia da generationetaric generationetara haren bel durra dutenetara.
Lke 1 51 Botheretsuqui eguin vkan du bere bessoaz: deseguin di tu superboac berén bi hotzeco pensamenduan.
Lke 1 52 Egotzi di tu botheretsuac thronoetaric, eta goratu di tu chipiac.
Lke 1 53 Gosse ciradenac bethe di tu onez: eta abratsac igorri di tu hutsic
Lke 1 54 Sustengatu vkan du Israel bere haourra, bere misericordiáz orhoit i çanez.
Lke 1 55 Gure ai tey miñçatu çayen beçala, Abrahami eta haren haciari i agoiticotz.
Lke 1 56 Eta egon cedin Maria harequin hirur hilebetheren inguruá: guero itzul cedin bere etcherát.
Lke 1 57 Eta compli cedin Elisabethen ertzeco demborá: eta erdi cedin seme batez.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	1	58	Eta ençun ceçaten haren auçoéc eta ahaidéc, nola frangoqui launac bere misericordia declaratu çuen harengana, eta alegueratzen ciraden harequin.
Lke	1	59	Eta guertha cedin, çortzi garreneco egunean ethor baitzi tecen haourtchoaren circoncidi tzerá, eta deitzen çuten hura bere aitarien icenaz, Zacharias.
Lke	1	60	Baina ihardesten çuela haren amac erran ceçan, Ez, baina dei thuren da Ioannes.
Lke	1	61	Eta erran cieçoten, Eztun nehor hire ahaidetan icen horrez deitzen denic.
Lke	1	62	Orduan keinu eguin cieçoten haren aitari, nola nahi luen hura dei ledin.
Lke	1	63	Eta harc tableta batzuren escaturic scriba ceçan, cioela, Ioannes da horren icena. Eta mirets ceçaten guciéc.
Lke	1	64	Eta irequi cedin bertan haren ahoa, eta haren mihi a lacha cedin: eta minço cen laudatzen çuela laincoa.
Lke	1	65	Eta icidura ethor cedin aldiri hetaco gucién gainera, eta ludaco herri mendiçu orotan publica citecen hitz hauc guciac.
Lke	1	66	Eta ençun cituzten guciéc, eçar citzaten bere bihotzean, erraiten çutela, Nor haourtcho haur içanen da? Eta launaren escua cen harequin.
Lke	1	67	Orduan haren aita Zacharias bethe cedin Spiritu sainduaz: eta prophetiza ceçan, cioela,
Lke	1	68	Laudatu dela Israeleco lainco launa, ceren visitatu eta redemitu baitu bere populua.
Lke	1	69	Eta alchatu baitraucu saluamendutaco adarra Daid bere cerbitzariaren etchean.
Lke	1	70	Nola minçatu içan baita bere Propheta saindu bethidanic içan diradenen ahoz.
Lke	1	71	Salbu içanen guinela gure etsayetaric eta guri gaitz çarizcuten gucién escutic.
Lke	1	72	Gure aitey misericordia leguençat, eta orhoit licén bere alliança sainduaz:
Lke	1	73	Eta gure Aita Abrahami eguin ceraucan iuramenduaz:
Lke	1	74	Ecen emanen ceraucula, beldur gabe gure etsayén escuetaric deliuraturic, hura cerbitza guineçan,
Lke	1	75	Saindutassunetan eta iustitiatan haren aitzinean, gure vicico egun gucietan.
Lke	1	76	Eta hi haourtchoá, Subiranoaren Propheta dei thuren aiz: ecen ioanen aiz launaren begui tharte aitzinean, haren bideac appain ditzañçat,
Lke	1	77	Eta eman dieçoañçat saluamenduco eçagutzea haren populuari, hayén bekatuén barkamenduaz.
Lke	1	78	Gure laincoaren affectione misericordi osoaz, ceinez visitatu vkan baiquaitu, Orientac garaitic:
Lke	1	79	Argui daguençat ilhumbean eta herioaren itzalean iarri ric daudeney, gure oinen baquezco bidera chuchenceagatic.
Lke	1	80	Eta haourtchoa handitzen eta spirituz fortificatzen cen: eta egon cedin desertuetan Israeli manifestatu behar içan çayón egunerano.
Lke	2	1	Eta guerta cedin egun hetan ethor baitzedin ordenança-bat Cesar Augustoren partez, scribuz iar ledin mundua oro.
Lke	2	2	(Lehen descriptione haur eguin cedin Cyrenius Syriaco gobernadore cenean)
Lke	2	3	Eta ioaiten ciraden guciac scributan iartera, batbedera cein bere hirirát.
Lke	2	4	Igan cedin bada Ioseph-ere Galileatic, Nazaretheco hiritic, Iudeara, Daid-en ciuitate Bethlehem deitzen denera (ceren baitzén Daid-en etchetic eta arraçatic)
Lke	2	5	Scributan iar ledinçat Maria emaztetan eman içan çayonarequin, cein baitzén içorra.
Lke	2	6	Eta guertha cedin hec han ciradela, compli baitzi tecen haren ertzeco egunac.
Lke	2	7	Eta erdi cedin bere seme lehen iayoaz, eta bandatoz trocha ceçan hura, eta eçar ceçan mangederán, ceren ezpaitzén hayendaco lekuri ostalerián.
Lke	2	8	Eta ciraden comarca berean artzain campoetan ceunçanac, eta gauazco veillác bere arthaldearen gainean beguiratzen cituztenac.
Lke	2	9	Eta huná, launaren Aingueruá vstegaberic ethor cequién, eta launaren gloriác argui ceçan hayén inguruán, eta icidura handiz ici citecen.
Lke	2	10	Orduan erran ciecén Aingueruác, Etzaretela beldur: ecen huná, euangelizatzen drauçuet bozcario handi populu guciaren içanen dena:
Lke	2	11	Ecen Daid-en ciuitatean iayo çaiçuela Saluadorea, cein baita Christ launa.
Lke	2	12	Eta haur vkanen duçue seignale, eridenen baituçue haourra bandatoz trochatua, mangederán eçarria.
Lke	2	13	Eta bertan Aingueruärequin eguin cedin armada celestial multzobat, laudatzen çutela laincoa, eta cioitela,
Lke	2	14	Gloria ceru guci z goretan laincoari, eta lurrean baque, guiçonac

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

bai thara vorondate ona.
Lke 2 15 Eta guertha cedin, hetaric Aingueruac cerurat ioan ciradenean, erran
bai tzeçaten artzainec elkarren artean, Goacen bada Bethlehemerano, eta dacussagun eguin i çan
den gauça haur, cein launac iaquin eraci bai traucu.
Lke 2 16 Eta ethor citecen lehiatuqui, eta eriden citzaten Maria eta Ioseph,
eta haourtchoa mangederán eçarria.
Lke 2 17 Eta ikussi vkan çutenean, publica ceçaten haourtchoaz erran i çan
çayena.
Lke 2 18 Eta ençun vkan cituzten guciéc mi rets ceçaten hæy artzainéz erran i çan
çai zten gaucén gainean.
Lke 2 19 Eta Mariac beguiratzen cituen gauça hauc guciac, bere bihotzean
ehaiten cituela.
Lke 2 20 Eta itzul citecen artzainac, glorificatzen eta laudatzen çutela
laincoa, ençun eta ikussi vkan cituzten gauça guciéz, erran i çan cayen beçala.
Lke 2 21 Eta complitu i çan ciradenean haourtchoaren circoncidi tzeco çortzi
egunac, orduan dei thu i çan da haren icena Iesus, nola dei thu i çan baitzén Aingueruáz, sabel ean
concebi cedin baino lehen.
Lke 2 22 Eta complitu i çan ciradenean Mariaren purificationeco egunac Moysesen
leguearen araez, eraman ceçaten haourtchoa, Ierusalamera, launari presenta lieçotencát.
Lke 2 23 (Nola baita scribatua launaren Leguean, Ar vme-vncia irequiten duen
gucia, saindu launari dei thuren çayó)
Lke 2 24 Eta eman leçatencát oblationea, launaren Leguean erran denaren araura,
turturela pare-bat, edo bi vssso columba vme.
Lke 2 25 Eta huná, cen gui çombat Ierusalemen Simeon dei tzen cenic: eta cen
gui çon haur iusto eta laincoaren beldur, Israel eco consolationearen beguira cegoena: eta
Spiritu saindua cen haren gainean.
Lke 2 26 Eta denuntiatu i çan çayón di uinoqui Spiritu sainduaz, etzuela herioric
ikussiren, non lehen ikus ezleçan Christ launarena.
Lke 2 27 Hura bada ethor cedin Spirituaz mouituric templerá: eta sartzen çutela
Iesus haourra bere aita-améc, haren causaz eguin leçatencát Legueco costumaren araura:
Lke 2 28 Hanc orduan har ceçan hura bere bessoetara, eta lauda ceçan laincoa,
eta erran ceçan,
Lke 2 29 launa, orain vtziten duc eure cerbitzaria, eure hitzaren araura
baquez.
Lke 2 30 Ecen ikussi di é ene beguic hira saluagarria,
Lke 2 31 Cein preparatu baituc populu gucién beguitharte aitzinean.
Lke 2 32 Argui Gentiley arguitzeco, eta Israel eco hira populuaren gloriá.
Lke 2 33 Eta haren aita eta ama miraz ceuden harçaz erraiten ciraden gaucéz.
Lke 2 34 Eta benedica citzan Simeonec, eta erran cieçon haren ama Mariari,
Huná, eçarri i çan dun haur anhitzen destructionetan, eta anhitzen resurrectionetan Israelen,
eta signotan ceini nehor contrastaturen baitzayo:
Lke 2 35 Are eurorren arima-ere iraganen din ezpata batec, aguer di tecençát
anhitz bihotzetaco pensamenduac.
Lke 2 36 Bacén prophetessabat-ere Anna dei tzen cenic Phanuel -en alaba, Aser-en
leinuco, cein baitzén ia adin handitacoa, eta vici i çan cen senharrarequi n çazpi vrthez bere
virginitateaz gueroztic.
Lke 2 37 Eta lauroguey eta laur vrtheren inguruco alharguna celaric, etzen
partitzen templetic, barurez eta orationez cerbitzaten çuela laincoa gau eta egun.
Lke 2 38 Hunec-ere bada ordu berean ethorric, laudatzen çuen launa, eta
harçaz minço çayen redemptionearen beguira Ierusalemen ceuden guci ey.
Lke 2 39 Eta acabatu çutenean gucia launaren Leguearen araura, itzul citecen
Galileara, bere Nazaretheco hirira.
Lke 2 40 Eta haourtchoa handitzen cen eta spirituz fortificatzen, eta bethatzen
cen sapientiaz: eta laincoaren gratiá cen haren gainean.
Lke 2 41 Eta ioaiten ciraden haren aita-amác vrthe oroz Ierusalamera Bazco
bestán.
Lke 2 42 Eta hamabi vrthetara heldu cenean, igan citecen hec Ierusalamera
bestaco costumaren araez:
Lke 2 43 Eta hartaco egunac complitu ciradenean, hec itzultzen ciradela, azquen
cedin Iesus haourra Ierusalemen: eta etzaquión ohart Ioseph, ez bere ama:
Lke 2 44 Baina vstез hura compainian cen, ioan citecen egun baten bidean: eta
haren bilha çabiltzan ahaidén eta eçagunén artean.
Lke 2 45 Eta erideiten etzutenean, bihur citecen Ierusalamera, haren bilha
çabiltzala.
Lke 2 46 Eta guertha cedin, hirur egunen buruán eriden baitzeçaten hura
templean, iarri ric cegoela doctoren artean, hæy behatzen çayela eta hec interrogatzen cituela.
Lke 2 47 Eta spantatzen ciraden hura ençuten çutén guciac, haren iaquinaren eta
respostuén gainean.
Lke 2 48 Eta hura ikussiric spanta citecen: eta erran cieçon bere amác, Semé,
cergatic horrela eguin draucuc? huná, hira aita eta ni keichuric hira bilha guini abiltzán.
Lke 2 49 Orduan di oste, Cergatic da ene bilha baitzabiltzaten? etzi naquítén

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ecen neure Aitaren eguitemoetan ocupatua behar dudala ičan?
 Lke 2 50 Baina hec etzeçaten adi erran cerauen hitza.
 Lke 2 51 Orduan iauts cedin hequin, eta ethor cedin Nazarethera: eta cen hayen
 suiet: eta haren amac beguiratzen cituen hitz hauc gucioc bere bihotzean.
 Lke 2 52 Eta Iesus auançatzen cen sapiëntiaz eta handitzez, eta gratiaz laincoa
 bai than eta guiçonac bai than.
 Lke 3 1 Eta Tiberio Cesaren emperadoregoaren hamaborzgarren vrthean, Pontio
 Pilate Iudeaco gobernadore cenean, eta Herodes Galileaco tetrarcha, eta harén anaye Philippe
 halaber Iturea eta Trachonite comarcaco tetrarcha, eta Lisania Abilineco tetrarcha,
 Lke 3 2 Eta Annas eta Caiphas Sacrificadore subirano ciradenean: eman cequi ón
 laincoaren hitza Ioannes Zachariasen semeari desertuan.
 Lke 3 3 Eta ethor cedin Iordanaren inguruco comarca gucira, predicatzen çuela
 emendamendutaco Baptismoa bekatuén barkamendutan:
 Lke 3 4 Nola baita scribatua Esaias prophetaren hitzén liburuän, dioela,
 Desertuan oihuz dagoenaren voza da, Appain eçaçue launaren bidea, plana itzaçue haren
 bidescác.
 Lke 3 5 Haran gucia betheren da, eta mendi eta mendisca gucia beheraturen da,
 eta makur diraden gauçac chuchenduren dirade, eta bide ikeçuc planaturen,
 Lke 3 6 Eta ikussiren du haragui guciac laincoaren saluagarria.
 Lke 3 7 Erraiten cerauen bada harenganic batheya litecençat ethorten ciraden
 gendetzey, Viperá castá, norc auiatu çaituzte ethorteco den hirari ihes eguiten?
 Lke 3 8 Eguin itzaçue bada fructu emendamenduaren digneac: eta etzai teztela
 has erraiten ceuroc bai than, Abraham dugu aita: ecen badiotsuet, laincoac harri hautaric-ere
 Abrahami haour suscita, ahal dieçaqueola.
 Lke 3 9 Bada ia aizcora-ere arborén errora eçarria da: beraz arbore fructu on
 eguiten eztuen gucia piccatzen da, eta sura egoizten.
 Lke 3 10 Orduan interroga ceçaten gendetzéc, cioitela, Cer eguinen dugu beraz?
 Lke 3 11 Eta ihardesten çuela erran cieçén, Bi arropa di tuenac eman bieço
 eztuenari: eta iatecoric duenac, halaber eguin beça.
 Lke 3 12 Ethor cedin publicanoetaric-ere batheya litecençat: eta erran
 cieçoten, Magistruá, cer eguinen dugu?
 Lke 3 13 Eta harc erran cieçén, Deus ordenatu çaiçuen baino guehi ago
 ezteçaçuela erekar.
 Lke 3 14 Interroga ceçaten gendarmesec-ere, cioitela, Eta guc cer eguinen dugu
 ? Eta dioste, Nehor ezteçaçuela tormenta, ez iniuria: eta contenta çaitetzte çuen gagéz.
 Lke 3 15 Eta populua beha cegoela, eta guciéc bere bihotzetan pensatzen çutela
 Ioannesez, eya hura liçatenez Christ,
 Lke 3 16 Ihardets ceçan Ioannesec, erraiten cerauela guci ey, Eguia da nic
 batheyatzen çaituztet vrez: baina heldu da ni baino borthitzago dena, ceinen çapatetaco
 hedearen lachatzeco ezpainai z digne: harc batheyaturen çaituzte Spiritu sainduaz eta suz.
 Lke 3 17 Ceinen bahea haren escuan içanen baita, eta garbituren du chahu bere
 larraina: eta bilduren du bihia bere granerera: baina lastoa choil erreren du bihi nere hiltzen
 ezten suan.
 Lke 3 18 Bada anhitz berce gauçaz-ere exhortatzen çuela euangelizatzen ceraucan
 populuari.
 Lke 3 19 Baina Herodes tetrarcha harçaz reprehenditzen cenean, Herodias bere
 anaye Philipperen emazteagatic, eta berac eguin cituen gaiçtaqueria guciacgatic,
 Lke 3 20 Eratchequi ceçan haur-ere berce gucién gainera, eçar baitzeçan Ioannes
 presoi ndegui an.
 Lke 3 21 Eta guertha cedin populu gucia batheyatzen cela, eta Iesus
 batheyaturic othoiztez cegoela, irequi baitzedin cerua:
 Lke 3 22 Eta iauts baitzedin Spiritu saindua forma visibletan vsso columba
 baten guissán, haren gainera, eta vozbat cerutic eguin baitzedin, cioela, Hi aiz ene Seme
 maitea, hitan hartzen diat neure atseguin ona.
 Lke 3 23 Eta Iesus bera hatsen cen hoguey eta hamar vrtheren inguruco içaten,
 seme (estimaten çuten becembatean) Iosephen, Ioseph cen Heliren seme:
 Lke 3 24 Heli Matthaten: Matthat, Leuren: Leui, Melchiren: Melchi, Iannaren:
 Ianna, Iosephen:
 Lke 3 25 Ioseph, Matthatiaren: Matthatia, Amosen: Amos, Nahumen: Nahum,
 Esli ren: Esli, Naggeren:
 Lke 3 26 Nagger, Maathen: Maath, Mattathiaren: Mattathia, Semeiren: Semei,
 Iosephen: Ioseph, Iudaren:
 Lke 3 27 Iuda, Iohannaren: Iohanna, Rhesaren: Rhesa, Zorobabel en: Zorobabel,
 Salathiel en: Salathiel, Neri ren:
 Lke 3 28 Neri, Melchiren: Melchi, Addi ren: Addi, Cosamen: Cosam, Elmodamen:
 Elmodam, Eren:
 Lke 3 29 Er, Ioserren: Iose, Eliezeren: Eliezer, Ioramen: Ioram, Matthaten:
 Matthat, Leuren.
 Lke 3 30 Leui, Simeonen: Simeon, Iudaren: Iuda, Iosephen: Ioseph, Ionamen:
 Ionam, Eliacimen:
 Lke 3 31 Eliacim, Melearen: Melea, Mainanen: Mainan, Mattatharen: Mattatha,
 Nathanen: Nathan, Dauid-en:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	3	32	Dauid, Iesserren: Iesse, Obed-en: Obed, Boozen: Booz, Salmonen: Salmon,
Naassonen:			
Lke	3	33	Naasson, Ami nadab-en: Ami nadab, Aramen: Aram, Esronen: Esron,
Pharesen: Phares,			Iudaren:
Lke	3	34	Iuda, Iacob-en: Iacob, Isaac-en: Isaac, Abrahamen: Abraham, Thararen:
Thara, Nachoren:			
Lke	3	35	Nachor, Saruch-en: Saruch, Ragauren: Ragau, Phalec-en: Phalec,
Hebereren: Heber,			Saleren:
Lke	3	36	Sale, Cainanen: Cainan, Arphaxad-en: Arphaxad, Semen: Sem, Noeren:
Noe, Lamech-en:			
Lke	3	37	Lamech, Mathusalaren: Mathusala, Henoch-en: Henoch, Iared-en: Iared,
Mahalaleel-en: Mahalaleel,			Cainanen:
Lke	3	38	Cainan, Henosen: Henos, Seth-en: Seth, Adamen: Adam, Laincoaren.
Lke	4	1	Eta Iesus Spiritu sainduaz bethea parti cedin Iordanetic, eta eraman cedin Spiritu beraz desertura,
Lke	4	2	Eta hantenta cedin deabruaz berroguey egunez: eta etzeçan deusian egun hec ci rauteno, baina hec iragan eta, guero gosse cedin.
Lke	4	3	Orduan erran cieçón deabruac, baldin laincoaren Semea bahai z, erróc harri huni ogui bilha dadin.
Lke	4	4	Eta ihardets cieçón Iesusec, cioela, Scribatua duc, ecen eztela ogui berez vico guicoa, baina laincoaren hitz guci az.
Lke	4	5	Orduan eramani c hura deabruac mendi gora batetara, eracuts cietzon munduco resuma guci ac dembora moment batez.
Lke	4	6	Eta diotsa deabruac, Emanen drauat bothere hori gucia, eta resuma horien gloriá: ecen niri eman i çan cia i tadac, eta nahi dudanari emaiten di arocat.
Lke	4	7	Hic bada baldin adora baneçac, hire i çanen di tuc guci ac.
Lke	4	8	Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçón, Guibelerat adienegani c Satán: ecen scribatua duc, Adoraturen duc eure lainco launa, eta hura bera cerbi tzauren duc.
Lke	4	9	Orduan eraman ceçan Ierusalemara, eta eçar ceçan templeco pinacle gai nean: eta erran cieçón, Baldin laincoaren Semea bahai z, egotzac eure buruá hemendi c beherera.
Lke	4	10	Ecen scribatua duc, bere Ainguèruey cargu emanen drauela hi çaz, hire begui ratzeco:
Lke	4	11	Eta escuetan eramannen autela, eure oinaz harri an behaztopa ezadi nçat.
Lke	4	12	Baina ihardesten duela Iesusec diotsa, Errana duc, Eztuc tentaturen eure lainco launa.
Lke	4	13	Guero tentatione gucia acabatu eta, deabrua parti cedin harengani c dembora batetaranocotz.
Lke	4	14	Eta itzul cedin Iesus Spirituaren verthutez Galileara: eta haren famá ioan cedin inguruco comarca orotara.
Lke	4	15	Eta hura ari cen iracasten hayén synagoguetan, guciéc ohoratzen çutela.
Lke	4	16	Ethor cedin bada Nazarethera non haci i çan baitzén: eta sar cedin bere costumaren araura Sabbath egunean synagogán: eta iaiqui cedin iracurtzera.
Lke	4	17	Eta eman cequi ón Esaias prophetaren liburuá: eta desplegatú çuenean liburuá, eriden ceçan lekua, non scribatua baitzén,
Lke	4	18	Iaunaren Spiritua da ene gai nean, ceren vnctatu bainau: paubrey euangelizatzerá igorri nau, bihotzez hautsien sendatzerá,
Lke	4	19	Captiuoey Iargançaren, eta itsuey ikustearen recubramenduaren predi catzera, eta çaurthuén deli urançatan eçar tera, eta iaunaren vrthe bozcari otacoaren predi catzera.
Lke	4	20	Eta plegaturic liburuá rendatu ceraucanean ministreari, iar cedin: eta synagogaco guci én begui ac haren gai nera fincatuac ciraden.
Lke	4	21	Orduan has cequi én erraiten, egungo egunean complitu da Scriptura haur çuen beharrietan.
Lke	4	22	Eta guciéc testimoniage emaiten ceraucaten, eta miraz ceuden haren ahotic ilkiten ciraden hitz gratiazcoéz, eta erraiten çuten, Ezta haur Iosephen semea?
Lke	4	23	Eta erran cieçén, Frangoqui erranen drautaçue comparatione haur, Medicuá, senda eçac eure buruá: cerere gauça ençun baitugu eguin i çan diradela Capernaum-en, eguin itzac hemen-ere eure hirian.
Lke	4	24	Eta dioste, Egui az diotsuet, ecen Prophetaric batre eztela gogaracoric bere herrian.
Lke	4	25	Baina egui az erraiten drauçuet, anhitz ema al hargun cen Eli asen egunetan Israelen, ceruá ertsi i çan cenean hirur vrthe eta sey hilebethetacotz, hala non eguin baitzedin gossete handia lur guci aren gai nean.
Lke	4	26	Baina hetaric batetara-ere etzén igorri i çan Eli as, Sarepta Sidoniaco hirira bai cen, emazte al hargun batgana.
Lke	4	27	Eta anhitz sorhayo cen Israelen Eli seo prophetaren demborán, baina hetaric batre etzén चाहतु i çan Naaman Syriacoa bai cen.
Lke	4	28	Orduan bethe citecen guci ac asserretassunez synagogán, gauça hauc ençuten cituztenean.
Lke	4	29	Eta iaiquiric egotz ceçaten hura hiritic campora, eta eraman ceçaten

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

mendi gainera (ceinen gainean hayen hiria edificatua baitzen) gainera behera egotz leçatençat.

- Lke 4 30 Baina hura hayén artetic iraganic, ioan cedin.
- Lke 4 31 Eta ia uts cedin Capernaum Galileaco hirira, eta han iracasten ci tuen Sabbathoetan.
- Lke 4 32 Eta spantatuac ceuden haren doctrinaren gainean: ecen authoritaterequin cen haren hitza.
- Lke 4 33 Eta cen synagogán guicombat deabru satsuaeren spiritua çuenic, eta iar cedin oi huz ocengui,
- Lke 4 34 Cioela, Ah, cer da hire eta gure artean, Iesus Nazarena? gure deseguitera ethorri aiz? baceaquiat nor aicen: hi aiz laincoaren saindua.
- Lke 4 35 Eta mehatcha ceçan hura Iesusec, cioela, Ichiladi, eta ilkiadi horrenganic. Eta deabrua, hura artera egotzirik, ilki cedin harenganic, eta calteric batre etzi eçon eguin.
- Lke 4 36 Eta spantamendu iar cedin gucietan, eta minço ciraden elkarren artean, cioitela, Cer hitz da haur, authoritaterequin eta bothererequin manatzen baititu spiritu satsuaç, eta ilkiten baitirade?
- Lke 4 37 Eta io citzan haren famác herriaren inguruco comarca guciac.
- Lke 4 38 Eta ia iquiric Iesus synagogatic, sar cedin Simonen etchean: eta Simonen ama-gui nharreba eduquitzen cen helgaitz handi batez: eta othoitz ceguioten harengatic.
- Lke 4 39 Eta haren garaitic cegoela mehatcha ceçan helgaitza: eta vtzi ceçan hura helgaitzac: eta harc bertan ia iquiric cerbitza citzan.
- Lke 4 40 Eta iguzqui sartzean, anhitz eritassun motaz eriric çuten guciéc ekar citzaten harengana: eta harc escuac hetaric batbederari gainera eçarriç senda citzan.
- Lke 4 41 Deabruac-ere ilkiten ciraden anhitzenganic, oi huz ceudela, eta cioitela, Hi aiz Christ laincoaren Semea. Baina harc mehatchatzen ci tuela, etzi tuen vtzi ten erraitera, ecen baceaquitela hura cela Christ.
- Lke 4 42 Eta arguitu cenean ilkiric ioan cedin Ieku desertu batetara, eta gendetzeac haren bilha çabitzan, eta ethor citecen hura baitharano: eta baçaducaten hura hetaric parti ezledinçat.
- Lke 4 43 Baina harc erran cieçén, Berce hiriey-ere euangelizatu behar drauet laincoaren resumá: ecen hartacotzat igorri i çan naiz.
- Lke 4 44 Eta predicatzen çuen Galileaco synagoguetan.
- Lke 5 1 Eta guertha cedin, populuac hura hertsen çuela laincoaren hitzaren ençuteagatic, bera Genesarethco lac bazterrean baitzegen:
- Lke 5 2 Eta ikus citzan bi vnci lac bazterrean ceudela: eta hetaric ilkiric arrançalec sareac ikutzen cituzten:
- Lke 5 3 Eta sarthuric vnci hetaric batetara, cein baitzén Simonena, othoitz ceguión Iurretit retira leçan appurbat: guero iarriric vncitic iracasten ci tuen gendetzeac.
- Lke 5 4 Eta minçatzetic ichildu cen beçala, erran cieçón Simoni, eramac barnago, eta largaitzaçue çuen sareac hatzamai tera.
- Lke 5 5 Orduan ihardesten duela Simonac diotsa, Magistruá, gau gucian nekaturic eztiagu deus hartu: baina hire hitzera largaturen diat sarea.
- Lke 5 6 Eta hori eguin çutenean, enserra ceçaten arrain mola handibat: eta ethencen cen hayén sarea.
- Lke 5 7 Eta keinu eguin cieçén berce vncico laguney, ethorric lagun lequitzén: eta ethor citecen, eta be the citzaten bi vnciac hundatzerano.
- Lke 5 8 Eta hori ikussiric Simon Pierri sec egotz ceçan bere buruá Iesusen belhaunetara, cioela, Parti adi eneganic, launa, ecen guicõn bekatorea nauc ni.
- Lke 5 9 Ecen icidura batec har ceçan hura eta harequin ciraden guciac, hartu cituzten arrain hatzamai tearen gainean, halaber lacques eta Ioannes Zebedeoren seme Simonen lagun ciradenac-ere.
- Lke 5 10 Orduan erran cieçón Simoni Iesusec, Eztuála beldurric, orai ndanic guicõn hatzamaile i çanen aiz.
- Lke 5 11 Eta vnciac lei horrera cituztenean gucia vtzirik, hari iarrei qui i çan çai zcan.
- Lke 5 12 Eta guertha cedin hura hiri batetan cela, huná, guicõn sorhayotassunez be thebat ethor baitzedin: eta ikussi çuenean Iesus, bere buruá begui tharte gainera egotzirik othoitz ceçan hura, cioela, launa, baldin nahi baduc, chahu ahal neçaquec.
- Lke 5 13 Eta Iesusec escua hedaturic hunqui ceçan hura, cioela, Nahi diat, ai cén chahu. Eta bertan sorhayotassuna parti cedin harenganic.
- Lke 5 14 Eta harc mana ceçan nehori ezlerrón: baina ohá, diotsa, eracuts ieçoc eure buruá Sacrifadoreari, eta presenta eçac eure chahutzeagatic Moysesec ordenatu duen beçala hay testimoniagetan.
- Lke 5 15 Eta harçazco proposa gueroago aitzinago hedatzen cen, eta gendetze handiac biltzen ciraden ençutera, eta bere eritassunetaric harçaz senda litecençat.
- Lke 5 16 Baina bera retiratua cegoen desertuetan, eta othoitz eguiten çuen.
- Lke 5 17 Eta guertha cedin egun batez hura iracasten ari cela, phariseuac eta Legueco doctorac baitzeuden iarriric, cein ethor baitzitecen Galileaco eta Iudeaco eta Ierusalemeco burgu gucietaric: eta launaren verthutea cen hayén sendatzeco.
- Lke 5 18 Orduan huná batzu, dacarquetela ohean guicõn-bat cein baitzén paralytico: eta çabiltzan hura barnera ekarri nahai z, eta haren aitzinean eçarri nahiz.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke 5 19 Eta erideiten etzutenean nondic hura barnera liroitzen, gendetzearen
causaz, iganic etche gainera, teuletaric erauts ceçaten ohetchoarequin artera, Iesusen
aitzineraz:

Lke 5 20 Eta hayén fedea ikussi çuenean, erran cieçón, Guiçoná, barkatu
çai zquic eure bekatuac.

Lke 5 21 Orduan has citecen pensatzen Scribác eta Phari seuac, cioi tela, Nor da
blasphemi oac erraiten di tuen haur? Norc barka ahal di tzaque bekatuac laincoac berac bai cen?
Lke 5 22 Eta Iesus ecaguturic hayén pensamenduac, ihardesten çuela erran
ciecén, Cer pensatzen duçue çuen bihotzetan?

Lke 5 23 Çein da errachago, erraittea, Barkatu çai zquic eure bekatuac: ala
erraittea, Iaiqui adi eta ebi adi?

Lke 5 24 Daqui çuençat bada ecen guiçonaren Semeac baduela authoritate Iurrean
bekatuén barkatzeco (diotsa paralyticoari) Hiri erraiten drauat Iaiqui adi, eta eure ohetchoa
harturic habi eure etcherát.

Lke 5 25 Eta bertan Iaiquiric hayén aitzinean, eta altchatu çuenean bera cetzan
ohetchoa, ioan cedin bere etcherát, glori ficatzen çuela laincoa.

Lke 5 26 Eta icidura batec har citzan guciac, eta glori ficatzen çuten laincoa:
eta bethe citecen beldurtassunez, erraiten çutela, Segur ikussi di tugu egun nehorc vste
etzi tuqueen gauçac.

Lke 5 27 Eta gauça hayen buruán ilki cedin, eta ikus ceçan publicano Leui
deitzen cembat, peage lekuan Iarriric, eta erran cieçón, Arreit niri.

Lke 5 28 Eta hura gauça guciac vtzitic Iaiqui cedin, eta Iarrei qui i çan çayón.

Lke 5 29 Eta eguin cieçón banquet handibat Leuic bere etchean, eta cen
publicanoezco eta berce hequin mahainean Iarriric ceudenezco compainia handibat.

Lke 5 30 Eta hetaric Scriba eta Phari seu ci radenéc murmuratzen çuten haren
discipuluen contra, cioi tela, Cergatic publicanoequin eta gende vici tze gaiçtótacoequin iaten
eta edaten duçue?

Lke 5 31 Eta ihardesten çuela Iesus ec erran cieçén, Osso di radenéc eztute
medicuren beharric: baina gai zqui daudenéc.

Lke 5 32 Eznaiz ethorri iustoén deit zera, baina bekatorén, emendamendutara.

Lke 5 33 Eta hec erran cieçóten, Cergatic Ioannesen discipuluec barur eguiten
dute maiz eta othoitz eguiten, halaber Phari seu enec-ere: bai a hiréc iaten eta edaten dute?

Lke 5 34 Eta harc erran cieçén, Barur eraci ahal di tzaque çue ezconduaren
gamberaco gendeac ezcondua hequin deno?

Lke 5 35 Baina ethorri ren di rade egunac edequi ren baitzaye ezcondua, orduan
barur eguinen duté egun hetan.

Lke 5 36 Guero comparationebat-ere erran cieçen, Nehorc eztrauca eratchequiten
abillamendu berri baten pedaça abillamendu çar bati: ezpere berriac ethencen du: eta
çarrarequin ezta accordatzen berri tic den pedaça.

Lke 5 37 Eta nehorc eztu eçarten mahatsarno berria çahagui çarretan, ezpere
mahatsarno berriac çathi turen di tu çahagui ac eta bera issuri ren da, eta çahagui ac galduren
di rade:

Lke 5 38 Baina mahatsarno berria çahagui berrietan eçarteco da: eta biac
beguiratzen di rade.

Lke 5 39 Eta ezta nehor çaharretic edaten duenic, bertan berri tic nahi duenic:
ecen erraiten du, Çaharra hobe da.

Lke 6 1 Guertha cedin bada Sabbath egun bigarren lehenean, hura iragai ten
baitzén ereinctan gaindi: eta buruca idoqui ten ari baitzi raden haren discipul uac, eta iaten
escuez bi hituric.

Lke 6 2 Eta Phari seu etaric batzuc erran cieçén, Cergatic eguiten duçue
Sabbathoan eguin sori eztena?

Lke 6 3 Orduan ihardesten çuea Iesus ec erran cieçén, Ezuçue haur-ere iracurri
cer eguin çuen David-ec gossetu cenean bera eta harequin ci radenac?

Lke 6 4 Nola sarthu i çan cen laincoaren etchean eta propositioneco ogui ac
hartu cituen, eta ian cituen, eta eman cieçén harequin ci radeney-ere: hetaric iatea
Sacrificadorén bai cen sori etzelaric.

Lke 6 5 Guero erraiten cerauen, Guiçonaren Semea iabe da Sabbathoaren-ere.

Lke 6 6 Eta guertha cedin berce Sabbath batez-ere hura sar baitzedin
synagogara, eta iracasten baitzuen: eta cen han guiçon-bat eta haren escu escuyña cen eyhar.

Lke 6 7 Eta gogoatzen çuten hura Scribéc eta Phari seu ec eya Sabbathoan senda
leçaqueenez, accusatione eriden leçatençat haren contra.

Lke 6 8 Baina baceaquizquian hayén pensamenduac, eta diotsa guiçon escu
eyharra çuenari, Iaiqui adi, eta ago çutic artean. Eta hura Iaiquiric egon cedin çutic.

Lke 6 9 Erran cieçén bada Iesus ec, Interrogaturen çai tuztet gauça batez,
Sabbathoetan vngui eguita da sori ala gai zqui eguita? persona baten emparatzea ala gal tzea?

Lke 6 10 Eta hetara guci etara inguru behaturic, diotsa guiçonari, Hedeçac eure
escua: eta harc eguin ceçan hala: eta senda cedin haren escua bercea beçain.

Lke 6 11 Eta bethe citecen eraucimenduz, eta elkarrequin minço ci raden, cer
lei di oten Iesusi.

Lke 6 12 Eta guertha cedin egun hetan, ioan baitzedin mendira othoitz eguitera,
eta gau gucia han iragan ceçan laincoari othoitz eguiten ceraucala.

Lke 6 13 Eta arguitu cenean dei citzan bere discipul uac, eta hetaric hauta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

citizan hamabi, cein Apostolu-ere dei baitzitzan,
 Lke 6 14 (Simon, Pierris-ere dei thu çuena, eta Andriu haren anayea: Jacques eta
 Ioannes: Philippe eta Bartholomeo:
 Lke 6 15 Mattheu eta Thomas: Jacques Alpheoren semea, eta Simon Zelotes dei tzen
 dena,
 Lke 6 16 Iudas Jacquesen anayea: eta Iudas Iscariot, traidore-ere i çan cena)
 Lke 6 17 Eta iautsiric hequin, gueldi cdin leku plano batetan, bere
 discipuluzco companiarequin, eta popululu mulço handirequin Iudea guctic, eta Ierusal emetic,
 eta Tyrco eta Sidongo itsas bazterretic, cein ethorri baitziraden hura ençun leçatençat, eta
 bere eritassunetariç senda litecençat:
 Lke 6 18 Eta spiritu satsuez tormentatzen ciradenac: eta senda citecen.
 Lke 6 19 Eta popululu gucia hura hunqui nahiz çabilan: ecen verthute harenganic
 ilkiten cen: eta sendatzen cituen guciac.
 Lke 6 20 Orduan harc bere beguiac discipuluetarat altchaturic, erraiten çuen,
 Dohatsu çarete paubreac: ceren çuen baita laincoaren resumá.
 Lke 6 21 Dohatsu çarete orain gosse çaretenoc: ceren asseren baitzarete.
 Dohatsu çarete orain ni garrez çaudetenoc: ceren irri eguinen baituçue.
 Lke 6 22 Dohatsu i çanen çarete, guiçonéc gaitzetsiren çaituztenean, eta
 iraitziren eta iniuriaturen çaituztenean, eta çuen icena gaiçto beçala iraitziren dutenean,
 guiçonaren Semearen causaz.
 Lke 6 23 Aleguera albeitzinteizte egun hartan, eta bozcarioz i auz: ecen huná,
 çuen saria handi da ceruètan: ecen halaber eguiten cerauecen propheteç hayén aitec.
 Lke 6 24 Baina maledictione çuey abratsoy: ecen baduçue çuen consolationea.
 Lke 6 25 Maledictione çuey be theac çaretenoy: ecen gosse i çanen çarete.
 Maledictione çuey orain irriz çaudetenoy: ecen auhen eta ni gar eguinen duçue,
 Lke 6 26 Maledictione çuey, guiçon guciéc onherranen çaituztenean: ecen molde
 berean eguiten cerauecen propheta falsueç hayén aitec.
 Lke 6 27 Baina çuey diotsuet dançuçuenoy, Onhets itzaçue çuen etsayac: vngui
 egueçue gaitzesten çaituzteney.
 Lke 6 28 Benedicaitzaçue çuec maradicatzen çaituztenac: eta othoitz egueçue
 ol dartzen çaiçzui çuenacgatic.
 Lke 6 29 Eta mathela batean ioiten auènari, para ieçóc bercea-ere: eta eure
 mantoa edequiten drauanari, iacca-ere ez tieçoala debeta.
 Lke 6 30 Escatzen çauán guciari emóc, eta eurea edequiten drauanari, ezaquiola
 haren esca.
 Lke 6 31 Eta nola nahi baituçue eguin dieçaçuen çuey guiçonéc, çuec-ere
 egueçue hæy halaber.
 Lke 6 32 Ecen baldin onhesten badiuçue çuec onhesten çaituztenac, cer esquer
 duqueçue? ecen vici tze gaiçtotacoec-ere bere onhesleac onhesten dituzté.
 Lke 6 33 Eta baldin vngui badagueçue çuen vngui guiley, cer esquer duqueçue?
 ecen vici tze gaiçtotacoec-ere hura bera eguiten duté.
 Lke 6 34 Eta baldin presta badi eceçue rendaturen drauçuela sperança duçueney,
 cer esquer duqueçue? ecen vici tze gaiçtotacoec-ere vici tze gaiçtotacoey prestatzen draue,
 ordaina recebi deçatençat.
 Lke 6 35 Bada onhets itzacue çuen etsayac, eta vngui egueçue: eta presta
 eçaçue, deus handiç sperança gabe: eta çuen saria i çanen da handi, eta i çanen çarete
 Subiranoaren seme: ecen hura benigno da ingratetara eta gaiçtoetara.
 Lke 6 36 Çareten beraz miseri cordioso, çuen Aita ere miseri cordioso den beçala.
 Lke 6 37 Ezteçaçuela iudica, eta etzarete iudicaturen: ezteçaçuela condemna eta
 etzarete condemnaturen: barka eçaçue, eta barkaturen çaiçue.
 Lke 6 38 Emaçue eta emanen çaiçue: neurri ona galkatua, eta higuigua, eta
 mucurru doana emanen çaiçue çuen golkora: ecen neurtzen duçuen neurri beraz, neurthuren çaiçue
 çuey-ere aldiç.
 Lke 6 39 Halaber erraiten cerauen comparationebat, Possible da itsuac itsua
 guida ahal deçan? ez tira biac hobira eroriren?
 Lke 6 40 Ezta discipulua bere magistruren gaineco: baina nor-ere i çanen baita
 discipulu perfect, i çanen da magistru beçala.
 Lke 6 41 Eta, cergatic dacussac eure anayeren beguico fitsa, eta eure beguico,
 gapiarioari ez atzayo ohartzen?
 Lke 6 42 Edo nola ahal derraqueoc eure anayeri, Anayé, vtzi neçac idoqui
 deçadan hire beguian den fitsa, eurrorrec hire beguian den gapiarioa ikusten ez tuanean?
 Hypocritá, idocac lehenic gapiarioa eure beguitic: eta orduan ikussi ren duc idoqui deçan eure
 anayeren beguico fitsa.
 Lke 6 43 Segur ezta arbore ona, fructu gaiçtoa eguiten duena: ez eta arbore
 gaiçtoa, fructu ona eguiten duena.
 Lke 6 44 Ecen arbore gucia fructutic eçagutzen da. Ecen elhorrietariç eztute
 biltzen ficoric, ezeta sapparretariç, mendematzen mahatsic.
 Lke 6 45 Guiçon onac bere bihotzeco thesaur onetic idoqui ten du gauça ona: eta
 guiçon gaiçtoac bere bihotzeco thesaur gaiçtotic idoqui ten du gauça gaiçtoa: ecen bihotzeco
 abundantiatic haren ahoa minço da.
 Lke 6 46 Baina cergatic dei tzen nauçue launa, launa: eta ez eguiten, nic

erraiten ditudanac?

- Lke 6 47 Enegana ethorten den gucia, eta ene hitzac ençuten eta hec eguiten di tuena: eracutsiren drauçuet nor irudi den.
- Lke 6 48 Irudi du etchebat edificatzen duen guiçona, ceinec aitzurtu eta barna ireçarri baitu, eta eçarri fundamenta arroca baten gainean: eta soberná ethorric, fluui oac ereçarri vkan drauca etche hari, eta ecin higuitu du: ecen arroca gainean fundatua cen.
- Lke 6 49 Baina ençun vkan di tuenac, eta ez eguin, irudi du fundament gabe bere etchea lur gainean edificatu duen guiçona: ceini ereçarri baitrauca fiuui oac, eta bertan erori içan da, eta etche haren deseguitea handi içan da.
- Lke 7 1 Eta acabatu cituenean bere hitz guciac populuac çançuela, sar cedin Capernaumen.
- Lke 7 2 Eta Centener baten cerbitzaria eri içanez hiltzera çohian, cein baitzuen guci z maite.
- Lke 7 3 Eta harc ençun çuenean lesusez, igor citzan harengana Iuduén Ancianoac, othoiztez çayola, ethorric senda leçan haren cerbitzaria.
- Lke 7 4 Eta hec ethorri ciradenean lesusgana, othoizte ceguioten affectionatuqui, cioitel a, ecen digne cela nehorc hura aithor lieçón.
- Lke 7 5 Ecen maite dic, cioiten, gure nationea eta synagogabat harc edificatu di raucuc.
- Lke 7 6 Iesus bada ioan cedin hequin. Baina ia etchetic vrrun handi etzela, Centenerac igor citzan adisquideac harengana, ciotsala, launa, ezadila neka: ecen eznauc digne ene atharbe pean sar adin.
- Lke 7 7 Halacotz neure buruä-ere eztiat digne estimatu hiregana ethorteco: baina errac hitza, eta sendaturen baita ene muthilla.
- Lke 7 8 Ecen ni nauc berçeren meneco guiçon, ditudalaric neure meneco gendarmesac: eta huni erraiten diarocat, oha, eta badihoac: eta berçeari, Athor, eta ethortenduc: eta neure cerbitzariari Eguiç haur, eta eguiten dic.
- Lke 7 9 Eta gauça hauc ençunic lesusec mirets ceçan harçaz: eta itzuliric erran cieçon berari çarreican companiari, Erraiten drauçuet, Israelen-ere eztudala hain fede handiric eriden.
- Lke 7 10 Eta igorri içan ciradenéc, etchera itzuli ciradenean, eriden ceçaten cerbitzari eri içana sendoric.
- Lke 7 11 Eta guertha cedin bi haramunean Iesus ioaiten baitzen Naim deitzen cen hirira: eta ioaiten ciraden harequin haren discipuluetaric vnguisco, eta gendetze handia.
- Lke 7 12 Eta hirico portaleari hurbildu çayon beçala, huná, eramaiten çuten hilbat, bere ama alhargunaren seme bakoi tza, eta hiritic compania handia cen harequin.
- Lke 7 13 Eta alhargun hura ikussi çuenean launac, compassione har ceçan haren gainean, eta erran cieçon, Eztaguinala nigarric.
- Lke 7 14 Eta hurbil duric hunqui ceçan kutchá, (orduan gorputza çaramatenac gueldi citecen) eta erran ceçan, Guiçon gazteá, hiri diossat, iaiqui adi.
- Lke 7 15 Eta iar cedin hil içana, eta has cedin minçatzen. Eta eman cieçon hura bere amari.
- Lke 7 16 Eta har citzan guciac beldur batec, eta glori ficatzen çuten laincoa, erraiten cutela, Segur Propheta handibat iaiqui içan da gure artean, eta segur laincoac visitatu du bere populu a.
- Lke 7 17 Eta io ceçan harçazco fama hunec Iudea gucia eta inguruco comarca gucia.
- Lke 7 18 Eta conta cietzoten loannesi bere discipuluec gauça hauc guciac.
- Lke 7 19 Eta dei thuric bere discipuluetaric biga loannesec igor citzan Iesusgana, cioela, Hi aiz ethorteco cen hura, ala berce baten beguira gaude?
- Lke 7 20 Eta ethorric harengana guiçon hec erran ceçaten, loannes Baptistac igorri guaitic hiregana, dioela, Hi aiz ethorteco cena, ala berce baten beguira gaude?
- Lke 7 21 Eta ordu berean anhitz senda ceçan eritassunetaric, eta plaguetaric, eta spiritu gaiçtoetaric eta anhitz itsuri ikustea eman cieçen.
- Lke 7 22 Guero ihardesten çuela lesusec erran cieçen, loannic conta ietzoçue loannesi ikussi eta ençun dituçuen gauçac: ecen itsuéc ikustea dutela recebitzen, mainguac diradela ebilten, sorhayóac diradela चाहutzen gorréc dutela ençuten, hilac diradela resuscitatzen, paubrey çayela Euangelioa predicatzen.
- Lke 7 23 Eta dohatsu da scandalizaturen eztena nitan.
- Lke 7 24 Eta partitu ciradenean loannesen mandatariac, has cequi ón, loannesez popu lari erraiten, Ceren ikustera ilki içan çarete desertura? canabera hai ceaz erabilten den baten?
- Lke 7 25 Baina ceren ikustera ilki içan çarete? guiçon abillamendu preciosoz veztitu baten? huná, abillamendu preciosoetan, eta delici oetan diradenac, reguén palacioetan dirade.
- Lke 7 26 Baina ceren ikustera ilki içan çarete? Propheta baten? bay diotsuet eta Propheta bainoagoaren.
- Lke 7 27 Haur da ceinez scribatua baita, Huná, nic igorten diat neure mandatari a hire beguitharte aitzinean, ceinec hire bidea appai nduren baitu hire aitzinean.
- Lke 7 28 Ecen erraiten drauçuet, emaztetaric iayó diradenén artean eztela Prophetaric batre loannes Baptista baino handi agoric: badaric-ere laincoaren resumán chipi én dena hura baino handi ago da.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Lke 7 29 Orduan populu guciac hori ençunic eta publicanoéc iustifica ceçaten laincoa, batheyatu içanic Ioannesen baptismoaz.
- Lke 7 30 Baina Phariseu eta Legueco doctor harenganic batheyatu etzi radenéc laincoaren conseillua arbuya ceçaten bere buruén contra.
- Lke 7 31 Orduan erran ceçan launac, Norequin bada comparaturen di tut generatione hunetaco guiçonac? eta cer írudi dute?
- Lke 7 32 Merkatuan iarriric dauden, eta bata berceari oi huz dagozcan haourtchoac beçalaco dirade ceinéc baitioite, Chirula soi nu eguin drauçuegu, eta etzarete dançatu: eressiz cantatu drauçuegu eta eztuçue nigarric eguin.
- Lke 7 33 Ecen ethorri da Ioannes Baptista, oguiric iaten eztuela, ez mahatsarnoric edaten, eta dioçue, Deabrua du.
- Lke 7 34 Ethorri da guiçonaren Semea iaten eta edaten duela: eta dioçue, Huná guiçon gormanta eta hordia, eta publicanoén eta vicitze gaiçtotacoen adisquidea.
- Lke 7 35 Baina iustificatu içan da sapientiá bere haour guciéz.
- Lke 7 36 Eta othoitz eguin cieçon Phariseu batec harequin ian leçan, eta sarthuric Phariseuaren etchean, iar cedin mahainean.
- Lke 7 37 Eta huná, hirian emazte vicitze gaiçtotaco cen-batec iaquin çuenean, ecen hura Phariseuaren etchean mahainean iarria cela, ekar ceçan boeitabat vnguentu,
- Lke 7 38 Eta gui beletic haren oinetara cegoela, has cedin nigarrez cegoela haren oinén nigar vriz arregatzen: eta ichucatzzen cerauzcan bere buruco adatsaz, eta pot eguiten cerauen haren oiney, eta vnguentuz vnguenstatzen cituen.
- Lke 7 39 Orduan hori ikussiric hura gomitatu çuen Phariseuac erran ceçan bere baitan, cioela, Hunec, baldin Propheta baliz balaquique segur nor eta nolacoa den haur hunquitzen duen emaztea: ecen vicitze gaiçtotacoa da.
- Lke 7 40 Eta ihardesten çuela lesusec erran cieçón, Simon, badiat cerbait hiri erraitecoric. Eta harc dio, Magistruá, errac.
- Lke 7 41 Hartzedun batec citián bi çordun, batac cián çor borz-ehun dinero, eta berceac berroguey eta hamar.
- Lke 7 42 Eta hec ez vkanez nondic paga, quitta cieceán biey. Hautaric bada, errac, ceinéc hura maiteago vkanen du?
- Lke 7 43 Eta ihardesten çuela Simonec erran ceçan, Vste diat ecen guehiago quittatu içan çayonac. Eta harc erran cieçon, Bidezqui iugeatu duc.
- Lke 7 44 Eta emazteaganat itzuliric erran cieçón Simoni, Badacussac emazte haur? hire etchean sarthu içan nauc, vric ene oinetara eztuc eman: baina hunec ene oinac nigar vriz arregatu citic, eta bere buruco adatsaz ichucatu.
- Lke 7 45 Potbat niri eztrautac eman, baina haur, sarthu naicenaz gueroztic, eztuc ene oiney pot eguitetic guelditu.
- Lke 7 46 Olioç ene buruá eztuc vnctatu: baina hunec vnguentuz vnctatu citic ene oinac.
- Lke 7 47 Halacotz erraiten drauat barkatu çaiçcala bere bekatu anhitzac, ecen haguitz onhetsi dic: eta gutiago barkatzen çayonac gutiago onhesten dic.
- Lke 7 48 Guero emazteari erran cieçón, Barkatu çaiçquin eure bekatuac.
- Lke 7 49 Eta has citecen elkarrequin mahainean iarriric ceudenac, bere artean erraiten, Nor da haur bekatuac-ere barkatzen baititu?
- Lke 7 50 Baina emazteari erran cieçón, Eure fedec saluatu au: oha baquerequin.
- Lke 8 1 Eta guero guertha cedin hura ioaiten baitzen hiriz hiri, eta burguz burgu, predicatzen eta euangelizatzen çuela laincoaren resumá eta hamabiac ciraden harequin:
- Lke 8 2 Eta emazte batzu harçaz spiritu gaiçtoetaric, eta eritassunetic sendatuac, Maria deitzen cena Magdalena, ceinaganic çazpi deabru ilki içen baitzi raden,
- Lke 8 3 Eta Ioanna Herodesen procuradore. Chuz deitzen cenaren emaztea, eta Susanna, eta bercearic anhitz bere onetaric hura aiutatzen çutenic.
- Lke 8 4 Eta nola gendetze handia biltzen baitzen, eta hiri gucietaric anhitz harengana ioaiten, erran ceçan comparationez,
- Lke 8 5 Ilki cedin ereillebat bere haciaren ereitera: eta ereitean partebat eror cedin bide bazterrera: eta aurizqui içan cen, eta ceruco choriéc irets ceçaten hura.
- Lke 8 6 Eta berce partebat eror cedin harri gainera, eta sorthuric eyhar cedin, ceren ezpaitzuen hecetasunic:
- Lke 8 7 Eta berce partebat eror cedin elhorri artera: eta harequin batean sorthuric elhorriéc itho ceçaten hura.
- Lke 8 8 Eta bercea eror cedin lur onera: eta sorthuric eguin ceçan fructu ehunetan hambat. Hauén erraiten oi huz cegoen, Ençuteco behariric duenac, ençun beça.
- Lke 8 9 Eta interrogatzen çuten bere discipuluéc erraiten çutela, ceric cen comparatione hura.
- Lke 8 10 Eta harc erran cieçén, Çuey eman çaiçue laincoaren resumaco mysterioén eçagutzea: baina bercey comparationez, dacussatelaric ikus ezteçaten, eta dançutelaric adiezteçaten.
- Lke 8 11 Haur da bada comparationea, Hacia da laincoaren hitza.
- Lke 8 12 Eta bide bazterrecoac dirade, ençuten dutenac: guero ethorten da deabrua, eta kencen du hitza hayén bihotzetic, sinhetsiric salua ezteceñçat.
- Lke 8 13 Eta harri gainecoac dirade, ençun dutenean bozcarioequin recebitzen dutenac hitza: baina hauc erroric eztute, hauc demboratocotz sinhesten duté, eta tentationeco

demborán retiratzen dirade.

Lke 8 14 Eta elhorri artera erori dena, hauc dirade ençun dutenac: baina partitu eta, ansiéz eta abrastassunéz eta vici tze hunetaco voluptaté i thotzen dirade, eta ez tute fructuric ekarten.

Lke 8 15 Baina lur onera erori dena, hauc dirade bihotz honestean eta onean hitz ençuna eduqiten dutenac eta fructu patientiatan ekarten dutenac

Lke 8 16 Eta nehorc arguia viztu duenean, eztu hura vnci batez estaltzen, edo ohe azpian eçarten: baina candel er gainean eçarten du, sartzen diradenéc arguia ikus deçatençát.

Lke 8 17 Ecen ezta secreturic, aguerturen eztenic: ez estaliric, eçaguturen, eta arguira ethorriren eztenic.

Lke 8 18 Ikus-açue bada nola ençuten duçuen: ecen norc-ere baitu hari emanen çayo: eta norc-ere ezpaitu, duela vste duena-ere edequiren çayo hari.

Lke 8 19 Orduan ethor citecen harengana haren ama eta haren anayec, eta gendetzearen causaz ecin hers cequidizquion.

Lke 8 20 Eta declara cequion, erraiten ceraucatelá, Hire ama, eta hire anayec lekorean diaudec, hi ikussi naiz.

Lke 8 21 Baina harc ihardesten çuela erran cieçén, Ene ama eta ene anaye dirade laincoaren hitza ençuten eta eguiten dutenac.

Lke 8 22 Eta guertha cedin egun batez, hura sar baitzedin vncian eta haren discipuluc: eta erran cieçén, Iragan gaitecen lacaren berce aldera. Eta parti citecen.

Lke 8 23 Eta vncian hec ioaiten ciradela, loac har ceçan: eta ia uts cedin haicezco tormentabat lacera: eta vrez bethatzen ciraden, eta peril çuten.

Lke 8 24 Orduan hurbilduric iratzar ceçaten hura, cioitela, Magistruá, Magistruá, galdu guihoaçac. Eta harc iratzarri ric mehatcha citzan haicea eta vraren tempestá: eta cessa citecen, eta sossagu handia eguin cedin.

Lke 8 25 Eta erran cieçén, Non da çuen fedea? Hec icituric ceudela mirets ceçaten, cioitela elkarren artean, Baina nor da haur, haiceac eta vra manatzen baititu eta obeditzen baitute?

Lke 8 26 Guero tira ceçaten Gadarenoen comarçarát, cein baita Galilearen aurkaz aurk.

Lke 8 27 Bada hari lurrera ilki eta, bat cequion hiri hartaco guiçon dembora lucez gueroz deabrua çuen-bat: eta abillamenduz etzén veztitzen, eta etchetan etzen egoiten, baina thumbetan.

Lke 8 28 Eta harc ikussi çuenean Iesus, heyagoraz cegoela, egotz ceçan bere buruá haren aitzinera, eta ocengui erran ceçan, Cer da hire eta ene artean, Iesus lainco subiranoaren Semeá? othoitz eguiten drauat, ezneçála, tormenta.

Lke 8 29 Ecen manatzen çuen spiritu satsua guiçonaganic ilki ledin: ecen dembora lucez eduqui çuen hura: eta estecaturic cadenzaz eta cepoez beguiratzen cen: baina estecailluc çathituric eramaiten cen deabruaz desertuetara.

Lke 8 30 Orduan interroga ceçan hura Iesusec, cioela, Nola duc icen? Eta harc erran ceçan, Legione. Ecen anhitz deabru sarthu ciraden hura baithan.

Lke 8 31 Eta othoitz eguiten ceraucaten, ezlitzan mana abysmora ioaitera.

Lke 8 32 Eta cen han vrdalde handibat alha cenic mendian: eta othoitz eguiten ceraucaten permiti lieçén hetara sartzera: eta permiti cieçén.

Lke 8 33 Ilkiric bada deabruac guiçonaganic sar citecen vrdetara: eta vrdaldea oldar cedin gainetic behera lac-era, eta itho cedin.

Lke 8 34 Eta vrdainéc ikussi çutenean cer eguin içan cen, ihes eguin ceçaten: eta partituric conta ceçaten hirian eta campoetan.

Lke 8 35 Orduan gendeac ilki citecen eguin içan cenaren ikustera, eta ethor citecen Iesusgana, eta eriden ceçaten guiçona ceinetaric deabruac ilki içan baitziraden, veztitua, eta cençatua, iarri ric cegoela Iesusen oinetara: eta ici citecen.

Lke 8 36 Eta conta ciecen hæy ikussi vkan çutenec-ere, nola sendatu içan cen demoniatu içana.

Lke 8 37 Orduan othoitz eguin cieçoten Gadarenoén aldiri inguruco gendetze guciac, parti ledin hetaric: ecen icidura handi hartu cituen: eta hura vncira sarthuric, itzul cedin.

Lke 8 38 Eta othoitz ceguión guiçon harc, ceinaganic ilki içan baitziraden deabruac, harequin licén: baina Iesusec igor ceçan, cioela,

Lke 8 39 Itzul adi eure etchera, eta conta eçac cein gauça handiac eguin drauzquián laincoac. Ioan cedin bada hiri gucitic predicatzen cituela Iesusec eguin cerauzcan gauça guciac:

Lke 8 40 Eta guertha cedin itzuli cenean Iesus, recebi baitzeçan gendetzeac: ecen guciac haren beguira ceuden.

Lke 8 41 Orduan huná, ethor cedin Iairus deitzen cen guiçombat, eta hura cen synagogaco principal: eta egotzi çuenean bere buruá Iesusen oinetara, othoitz eguin cieçon sar ledin haren etchera:

Lke 8 42 Ecen alaba bakoitzbat çuen hamabi vrtheren ingurucoa, eta hura çohian hiltzera. Eta ioaiten gendetzeac hertsen çuen.

Lke 8 43 Eta hamabi vrthez gueroztic odola baratzen etzayon, eta medicuetan bere sustantia gucia despendatu çuen, eta batez-ere ecin sendatu içan cen emaztebatec,

Lke 8 44 Hurbilduric guibeletic hunqui ceçan haren arropa ezpainá eta bertan

guel di	cedin haren odol	iariatzea.
Lke	8 45	Orduan dio Iesusec, Nor da ni hunqui nauena? Eta guciéc vkatzen çutenaren gainean, erran ceçan Pierrisec, eta harequin ciradenéc, Magistruá, gendetzéc hertsen eta aurizquitzen aute, eta dioc, Nor da ni hunqui nauena?
Lke	8 46	Baina Iesusec dio, Norbaitec hunqui nau ecen eçagutu dut verthute eneganic ilki içan dela.
Lke	8 47	Emazte hura bada ikussiric ecen etzayola estali içan, ethor cedin ikara çabilala: eta bere buruá haren aitzinera egotzirik declara cieçón populu guciaren aitzinean cer causaz hura hunqui çuen, eta nola sendatu içan cen bertan.
Lke	8 48	Eta harc erran cieçón, Alabá aun bihotz on eure fedecac sendatu au: oha baquerequin.
Lke	8 49	Oraino hura minço cela, ethor cedin cembeit synagogaco principalarenetic, hari ciotsala, Hil içan duc hire alabá: ezteçala fatiga Magistrua.
Lke	8 50	Baina Iesusec ençunic ihardets cieçón nescatcharen aitari. Ezai cela beldur, sinhets eçac solament, eta hura sendaturen baita.
Lke	8 51	Eta etchera sarthuric, etzeçan nehor sartzera vtzi Pierris eta Iacques eta Ioannes eta nescatcharen aita eta ama baicen,
Lke	8 52	Eta nigarrez ceuden guciac, eta lamentatzen çutén: baina harc erran ceçan, Eztaguiçuela nigarric: ezta hil, baina lo datza.
Lke	8 53	Eta truffatzen ciraden harçaz, hil cela iaquinez.
Lke	8 54	Eta harc, guciac campora iraitzirik, eta haren escua harturic, oi hu eguin ceçan, cioela, Nescatchá, iaiqui adi.
Lke	8 55	Eta itzul cedin haren spiritua, eta iaiqui cedin bertan: eta mana ceçan eman lequiön iatera.
Lke	8 56	Eta spanta citecen haren aita-amác: baina harc mana citzan nehori ezlerroten eguin içan cena.
Lke	9 1	Guero dei thuric elkarrequin bere hamabi discipul uac, eman cieçén bothere eta authoritate deabru gucién gainean, eta eritassunén sendatzeco.
Lke	9 2	Eta igor citzan hec laincoaren resumaren predicatzera, eta erién sendatzera.
Lke	9 3	Eta erran cieçén, Ezteçaçuela deus eraman bidecotzát, ez vheric, ez maletaric, ez oguiric, ez diruric, eta eztuçuela birá arropa.
Lke	9 4	Eta cein-ere etchetan sarthuren baitzarete, han çaudete, eta handic ilki al baitzindezte.
Lke	9 5	Eta norc-ere recebituren ezpaitzaituzte, ilkiric hiri hartaric, çuen oinetaco errhautsa-ere iharros eçaçue testimoniagetan hayén contra.
Lke	9 6	Hec bada ilkiric ioaiten ciraden burguz burgu, euangelizatzen eta sendatzen çutela leku gucietan.
Lke	9 7	Eta ençun citzan Herodes tetrarchac, harc eguiten cituen gauça guciac: eta dudatzen çuen, ceren batzuc erraiten baitzutén, ecen Ioannes hiletaric resuscitatu cela.
Lke	9 8	Eta batzuc Elias aguertu cela: eta bercéc, cembeit lehenagoco Prophetaric resuscitatu cela.
Lke	9 9	Orduan dio Herodesec, Ioannesic buruá edequi draucat: nor da bada haur, ceinez nic baitañçuzquit hunelaco gauçac? Eta hura ikussi nahiz çabilan.
Lke	9 10	Eta itzuliric Apostoluéc conta cietzoten Iesusi, eguin cituzten gauça guciac. Orduan hec harturic retira cedin Iesus appart. Bethsaida deitzen den hirico leku desertu batetara.
Lke	9 11	Eta gendetzeac hori iaquinic, iarrei qui çai zcan, eta recebitu cituenean, minçatzen çayen laincoaren resumáz: eta sendatu behar çutenac, sendatzen cituen.
Lke	9 12	Eta eguna has cedin beheratzen: eta hurbielduric hamabiéc erran cieçóten, Eyéc congit gendetzey, ioanic inguruco burguètara eta parropioetara, retira ditecen, eta eriden deçaten iateco, ecen hemen leku desertuan gaituc.
Lke	9 13	Baina erran cieçén, Eyeçue çuec iatera. Eta hec erran ceçaten, Ezti tiagu borz ogui eta bi arrain baina guehi ago: Baldin guc ioanic populu hunen guciaren eros ezpadeçagu iateco.
Lke	9 14	Ecen baci raden borz milla guiçonetarano. Orduan dioste bere discipul uey, Iar eraci itzaçue mahaindaraz berroquey eta hamarná.
Lke	9 15	Eta hala eguin ceçaten, eta iar citecen guciac.
Lke	9 16	Orduan harturic borz oguiac eta bi arrainac, cerurat beha cegoela benedica citzan hec: eta hauts citzan, eta eman cietzén discipul uey, populuaren aitzinean eçar litzatençát.
Lke	9 17	Ian ceçaten bada guciéc, eta ressasia citecen: eta goi titu içan dirade soberatu içan çai zten çathietaric hamabi sasquitara.
Lke	9 18	Eta guertha cedin, hura appart othoitz eguiten cegoela, discipul uac harequin baitziraden eta interroga baitzitzen hec, cioela, Ni nor naicela dioi te gendec?
Lke	9 19	Eta hec ihardesten çutela erran ceçaten, Ioannes Baptista: eta bercéc, Elias: eta bercéc, ecen cembeit Propheta lehenagocotaric resuscitatu içan dela.
Lke	9 20	Eta erran cieçén, Eta çuec nor naicela ni dioçue? Ihardesten çuela Simon Pierrisec erran ceçan, Christ laincoarena.
Lke	9 21	Orduan harc mehatchatzen cituelaric mana citzan nehori haur ezlerroten:
Lke	9 22	Cioela, Behar da guiçonaren Semeac anhitz suffri deçan, eta reprobata

dadin Ancianoéz eta Sacrifadore principaléz, eta Scribez, eta hildadin, eta hereneco egunean resuscitata dadin.

Lke 9 23 Guero erraiten cerauen guciéy. Baldin nehor hor ene ondoan ethorri nahi bada, renuntia beça bere buruaz, eta har beça bere crutzea egun oroz, eta berrait niri.
Lke 9 24 Ecen norc-ere nahi vkanen baitu saluatu bere vicia: galduren du hura: baina norc-ere galduren baitu bere vicia ene causaz, saluaturen du hura.

Lke 9 25 Ecen cer probetchu du guiçonac baldin mundu gucia irabaz badeça, eta bere buruá destrui deçan, eta gal dadin?

Lke 9 26 Ecen nor-ere ahalque içanen baita niçaz eta ene hitzéz, harçaz ahalque içanen da guiçonaren Semea, dathorreanean bere maiestatean, eta Aitarenean eta Aingueru saïnduenean.

Lke 9 27 Eta erraiten drauçuet egui az, badirade hemen present diradenotaric batzu, herioa dastaturen eztutenic laincoaren resumá ikus deçaqueteno.

Lke 9 28 Eta guertha cedin, hitz hauçaz gueroztic quasi çortzi egunen buruán, har baitzitzan Pierris eta Ioannes eta lacques, eta igan baitzedin mendi batetara othoitz eguitera.

Lke 9 29 Eta othoitz eguiten cegoela, haren begui tharteco formá mutha cedin, eta haren abillamendua churit eta chist-mista beçain arguit.

Lke 9 30 Eta huná, bi guiçon minço ciraden harequin, cein baitziraden Moyses eta Elias:

Lke 9 31 Hauc aguerturic gloriarequin, erraiten çutén, harc Ierusalemen complitzeco çuen fina.

Lke 9 32 Eta Pierris, eta harequin ciradenac, ciraden logalez cargatuac: eta iratzartu ciradenean, ikus ceçaten haren maiestatea, eta harequin ceuden bi guiçonac.

Lke 9 33 Eta guertha cedin, hec partitu ciradenean harenganic: Pierrisec erran baitzieçón Iesusi, Magistruá, on duc gu hemen garen, eguin ditzagun bada hirur tabernacle, bat hire, eta bat Moysesen, eta bat Eliasen: Etzaqui ala cer minço cen.

Lke 9 34 Eta harc gauça hauc erraiten cituelá, eguin cedin hodeybat, eta estal citzan hec: eta ici citecen hodeyean sartzen ciradenean.

Lke 9 35 Orduan vozbat eguin cedin hodeyetic, cioela, Haur da ene Seme mai tea, huni beha çaquizquite.

Lke 9 36 Eta voz hura eguiten cela, eriden cedin Iesus bera: eta hec ichilic egon citecen, eta egun hetan etzieçoten nehoris deus erran ikussi cituzten gauçetaric.

Lke 9 37 Eta guertha cedin ondoco egunean, hec menditic iausti ciradenean, gendetze handibat encontrura ilki baitzequion hari.

Lke 9 38 Eta huná, compainiaco guiçombat oihuz iar cedin, cioela, Magistruá, othoitz eguiten drauat beha-eçac ene semeaganát: ecen haur bera baicen eztiat.

Lke 9 39 Eta huná, spirituac hartzen dic, eta bertan heyagoraz iarten duc, eta çathicatzen dic haguna dariola, eta huneganic nequez partitzen duc, haur hausten duela.

Lke 9 40 Eta othoitz eguin diraeat hire discipuluey, egotz leçaten hura campora: baina ecin eguin dié.

Lke 9 41 Eta ihardesten duela Iesusec dio, O natione incredula eta gaiçtoá, noizdrano finean çuequin içanen naitz eta supportaturen çaituztet? Ekarrac huna eure semea.

Lke 9 42 Eta oraino hurbiltzen cela hauts ceçan hura deabruac eta çathica: eta mehatcha ceçan Iesusec spiritu satsua, eta senda ceçan haourra, eta renda cieçón bere aitari.

Lke 9 43 Eta spanta citecen guciac laincoaren verthute guci zco handiaren gainean. Eta guciac miraculuz ceudela, eguiten cituen gauça gucién gainean, erran cieçén bere discipuluey,

Lke 9 44 Eçar itzaçue çuec hitz hauc çuen beharrietan: ecen içanen da guiçonaren Semea liuraturen baita guiçonén escuetara.

Lke 9 45 Baina hec hitz haur etzuten aditzen, eta hetaric estalia cen, hala non ezpaitzutén hura senditzen: eta beldur ciraden haren interrogatzera hitz huneçaz.

Lke 9 46 Guero sar citecen elkarrequin dispután, eya hetaric cein cen handiena.

Lke 9 47 Eta Iesusec hayén bihotzeco pensamendua ikussi çuenean, haourtchobat harturic eçar ceçan bere aldean:

Lke 9 48 Eta erran cieçén, Norc-ere recebituren baitu haourtcho haur ene icenean, ni recebitzen nau: eta norc-ere ni recebituren bainau, ni igorri nauena recebitzen du: ecen nor baita chipiena çuen gucion artean, hura içanen da handi.

Lke 9 49 Eta ihardesten çuela Ioannesec erran ceçan, Magistruá, ikussi diagu norbeit hire icenean deabruac campora egoizten cituenic: eta debetatu diagu hura, ceren ezpaitarreic gurequin hiri.

Lke 9 50 Orduan erran cieçón Iesusec, Ezteçaçuela debeta, ecen gure contra eztena gure alde da.

Lke 9 51 Eta guertha cedin, haren goiti altchatzeco egunac complitzen ciradenean, orduan chuchent baitzeçan bere begui thartea gogo eguini c Ierusalamera ioaitera.

Lke 9 52 Eta igor citzan mandatariac bere aitzinean, eta ioanic sar citecen Samaritanoén burgu batetan, ostatus appain lieçotençát:

Lke 9 53 Baina etzeçaten recebí, ceren haren begui thartea baitzén Ierusalemerat ioiten cenarena.

Lke 9 54 Eta hori ikussiric haren discipulu lacquesec eta Ioannesec erran ceçaten, launa, nahi duc derragun sua iausti dadin cerutic, eta deseguin ditzan, Eliasec-ere

eguin çuen beçal a?
 Lke 9 55 Baina itzuliric Iesusec mehatcha citzan hec, cioela, Eztaquiçue cer
 spiri tutaco çaretén.
 Lke 9 56 Ecen guiçonaren Semea ezta ethorri guiçonén vicién galtzera, baina
 saluatzera. Eta ioan citecen berce burgu batetara.
 Lke 9 57 Guero guertha cedin, hec bideaz ioaiten ciradela, erran baitzieçon
 norbeitec, launa, iarreiquiren natzaic norat-ere ioanen baitaiz.
 Lke 9 58 Eta Iesusec erran cieçon. Aceriéc çulhoac citié, eta ceruco choriéc
 ohatzeac: baina guiçonaren Semeac eztic non bere buruá paussa deçan.
 Lke 9 59 Baina erran cieçon berce bati, Arreit niri. Eta harc erran ceçan,
 launa, permiti ieçadac behin ioan nadin neure aitarén ohorztera.
 Lke 9 60 Eta erran cieçon Iesusec, Vtzitzac, hilac bere hilén ohorztera: baina
 hi habil eta denuntia eçac laincoaren resumā.
 Lke 9 61 Orduan erran ceçan berce batec-ere, launa, Iarreiquiren natzaic hiri:
 baina permiti ieçadac behin etchecoetic congicit har deçadan.
 Lke 9 62 Eta erran cieçon Iesusec, Eztuc nehor bere escua goldean eçarten eta
 guibelerat behatzen duenic propio denic laincoaren resumacotzat.
 Lke 10 1 Gauça hauen ondoan ordena citzan launac berce hiruroguey eta
 hamar-ere, eta igor citzan hec birá bere beguitharte aitzinean, bera ethorteco cen hiri eta
 leku gucietara.
 Lke 10 2 Eta erraiten cerauen, Vztá handi da, baina languile guti: othoitz
 eguiçoçue bada vztá labeari, irion ditzan languileac bere vztara.
 Lke 10 3 Çoazte, huná nic igorten çaituztet çuec bildotsac otsoén artera
 beçal a.
 Lke 10 4 Eztramaçuela ez mulsaric, ez maletaric, ez çapataric: eta nehor bidean
 ezteçaçuela saluta.
 Lke 10 5 Cein-ere etchetan sarthuren baitzarete, lehenic erraçue, Baquea dela
 etche hunetan.
 Lke 10 6 Eta baldin han baquezco semeric batre bada, paussaturen da çuen baquea
 haren gainean: ezpere çuetara itzuliren da.
 Lke 10 7 Eta etche hartan berean çaudete, iaten eta edaten duçuela aitzinera
 emanen çaiçuenetic: ecen languilea bere sariaren digne da. Etzaitzela iragan etchetic
 etchera.
 Lke 10 8 Baina are cein-ere hiritan sarthuren baitzarete, eta recebi turen
 baitzaituzte, ian eçaçue aitzinera eçarten çaiçuenetic:
 Lke 10 9 Eta sendaitzaçue hartan diraten eriac, eta erreçue, Hurbildu da
 çuetara laincoaren resumā.
 Lke 10 10 Baina cein-ere hiritan sarthuren baitzarete, eta ezpaitzaituzte
 recebi turen, ilkiric hango carriquetara, erraçue,
 Lke 10 11 Çuen hiritic lothu çaicun errhautsa-ere iharrosten dugu çuen contra:
 guciagatic-ere haur iaquiçue, ecen hurbildu dela çuetara laincoaren resumā.
 Lke 10 12 Baina badiotsuet ecen Sodomacoac egun hartan hiri hura baino emequi ago
 tractatuac içanen diradela.
 Lke 10 13 Mal edictione hiri Chorazin, mal edictione hiri Bethsaida, ecen baldin
 Tyren eta Sidonen eguin içan balirade çuec baitan eguin içan diraden verthuteac, aspal di
 çacurequin eta hautsequin iarriaric emendatu ciratequeen.
 Lke 10 14 Halacotz Tyr eta Sidon emequi ago tractatuac içanen dirade iudicioan
 ecen ez çuec.
 Lke 10 15 Eta hi Capernaum cerurano altchatu içan aicena, i ffernurano
 beheraturen aiz.
 Lke 10 16 Çuec ençuten çaituztenac, ni ençuten nau: eta çuec iraizten
 çaituztenac, ni iraizten nau: eta ni iraizten nauena, ni igorri nauena iraizten du.
 Lke 10 17 Eta itzuli içan dirade hiruroguey eta hamarrac bozcarioequin,
 cioitela, launa, deabruac-ere sui et eguiten çaiçuguc hire icenean:
 Lke 10 18 Eta erran cieçén, Ikusten nuen Satan chistmista beçal a cerutic
 erorten.
 Lke 10 19 Huná, badrauçuet bothere suguén eta scorpionén gainean ebilteco, eta
 etsayaren puissança guciaren gainean: eta deussec eztrauçue calteric eguinen.
 Lke 10 20 Ordea harçaz etzaitzela aleguera, ceren spiri tuac sui et eguiten
 çaiçuguc: baina aitzitic aleguera çaituzte, ceren çuen icenac scribatuac baitirade
 ceruètan.
 Lke 10 21 Ordu hartan berean aleguera cedin Iesus spiri tuz, eta erran ceçan,
 Aitá, ceruco eta lurreco launá, esquerrac rendatzen drauzqui at, ceren estali baitrauztec gauça
 hauc çuhurréy eta adi tuey, eta manifestatu baitrauztec haour chipiey: bay Aitá, ceren hala
 içan baita hire placer ona.
 Lke 10 22 Orduan discipul uetarat itzuliric erran ceçan, Gauça guciac niri neure
 Aitaz eman çaiçuguc, eta nehorc eztaqui nor den Semea, Aitác baicen: eta nor den Aitá, Semeac
 baicen, eta nori-ere Semeac manifestatu nahi vkanen baitrauca.
 Lke 10 23 Eta discipul uetarat itzuliric, appart erran cieçén, Dohatsu dirade
 çuec dacusqui çuen gauçac dacusqui ten beguiac.
 Lke 10 24 Ecen erraiten drauçuet, anhitz Prophetac eta reguec desiratu vkan
 dutela çuec ikusten dituçuen gaucén ikustera, eta ezpaituzte ikussi: eta ençuten dituçuen

gaucén ençutera, eta ezpaitituzte ençun.

Lke 10 25 Orduan huná, Legueco doctorbat iaiqui cedin, hura tentatzen çuela, eta cioela, Magistruá, cer eguinez vici tze eternala heretaturen dut?

Lke 10 26 Eta harc erran cieçón, Leguean cer da scribatua? nola iracurtzen duc?

Lke 10 27 Eta harc ihardesten çuela erran ceçan, Onhetsiren duc eure lainco launa eure bihotz guci az, eta eure arima guci az, eta eure indar guci az, eta eure pensamendu guci az: eta eure hurcoa eure buruá beçala.

Lke 10 28 Orduan erran cieçón, Vngui ihardetsi duc: hori eguic eta vici co aiz.

Lke 10 29 Baina harc bere buruá iustificatu nahiz, erran cieçón Iesusi, Eta nor da ene hurcoa?

Lke 10 30 Eta ihardesten çuela Iesusec erran ceçan, Gui çombat iausten cen Ierusalemetic Iericora, eta eror cedin gaiçtaguinén artera, eta hec hura billuciric, eta çaurthuric ioan citecen, hura erdi hilic vtziric.

Lke 10 31 Eta encontruz Sacrifcadorebat iauts cedin bide harçaz beraz: eta hura ikussiric berce aldetic iragan cedin.

Lke 10 32 Halaber Leuitabat-ere Ieku hartara helduric eta hura ikussiric, berce aldetic iragan cedin.

Lke 10 33 Baina Samaritanobat bere bidea iragaiten çuela, ethor cedin harengana, eta hura ikussiric compassione har ceçan.

Lke 10 34 Eta hurbilduric lot citzan haren çauriac, emanic olio eta mahatsarno, eta hura eçarriric bere abrearen gainean, eraman ceçan ostaleriara, eta pensa ceçan.

Lke 10 35 Bi haramunean partitzean idoquiric bi dinero eman cietzón ostatuari, eta erran cieçón, Errequeitu emóc huni, eta cer-ere guehiago despendaturen baituc, nic itzul nadinean rendaturen drauat.

Lke 10 36 Cein bada hirur hautaric irudi çaic gaiçtaguinetara erori içan denaren hurco içan dela?

Lke 10 37 Eta harc erran cieçón, Hari misericordia eguin vkan draucana. Diotsa bada Iesusec, Oha, hic-ere eguic halaber.

Lke 10 38 Eta guertha cedin hec ioaiten ciradela, hura sar baitzedin burgu batetan: eta emazte, Martha deitzen cen batec recebi ceçan hura bere etchera.

Lke 10 39 Eta hunec çuen ahizpabat Maria deitzen cenic, harc-ere Iesusen oinetara iariric cegoela, haren hitza ençuten çuen.

Lke 10 40 Baina Martha eguicetotan cen anhitz cerbitzuren eguiten: eta gueldituric erran ceçan, launa, eztuc hic ansiaric ceren neure ahizpác neuror cerbitzatzera vtziten nauen? errocc bada ni aldiz aiuta neçan.

Lke 10 41 Eta ihardesten çuela erran cieçón Iesusec, Martha, Martha, arrangura dun, eta tormentatzen aiz anhitz gauçaren ondoan:

Lke 10 42 Ordea gauçabat dun necessarió. Baina Mariac parte ona hautatu din, cein ezpaitzayo edequiren.

Lke 11 1 Guertha cedin halaber Ieku batetan othoitz eguiten cegoela, cessatu cenean, erran baitzieçón bere discipuluetaric batec, launa, iracats ieçaguc othoitz eguiten, Ioannesec-ere bere discipuluey iracatsi drauen beçala.

Lke 11 2 Eta erran cieçón, Othoitz eguiten duçuenean, erran eçaçue, Gure Aita ceruètan aicena, Sanctifica bedi hire icena, Ethor bedi hire resumá, Eguin bedi hire vorondeata, ceruän beçala, Iurrean-ere.

Lke 11 3 Gure eguneco oguia iguc egunecotzat.

Lke 11 4 Eta barka ietzaguc gure bekatuac: ecen guc-ere barkatzen di rauèagu guri çor draucuten guci ey. Eta ezgaitzala sar eraci tentacionetan, baina deliura gaiçzac gaiçhtotic.

Lke 11 5 Eta erran cieçón, Cein da çuetaric vkanen duena adisquidebat, eta ioanen dena harengana gau-erdtan eta erranen draucana, Adisquideá, presta ietzadac hirur ogui:

Lke 11 6 Ecen ene adisquidebat ethorri içan duc bidetic enegana, eta eztiát cer aitziñean eçar dieçodan.

Lke 11 7 Eta harc barnetic ihardesten duela erran deçan, Ezneçála fascha: ia borthá ertsia duc, eta ene haourtchoac enequilla dituc ohean: ecin iaiqui niaitec hiri emaitera.

Lke 11 8 Erraiten drauçuet, baldin iaiquiric eman ezpadiço-ere, ceren haren adisquide den: halere haren muthiritassunagatic iaiquiric emanén drauca cembat-ere behar baitu.

Lke 11 9 Eta nic erraiten drauçuet, Esca çaitetzte, eta emanen çaiçue: bilhaeçaçue, eta eridenen duçue: bulka eçaçue eta irequiren çaiçue.

Lke 11 10 Ecen escatzen den guciac recebitzen du: eta bilhatzen duenac erideiten du: eta bulkatzen duenari, irequiren çayo.

Lke 11 11 Eta cein da çuetaric aitá, semea ogui esca badaquió, harribat emanen draucana? edo baldin arrain esca badaquió, ala arrainaren Iekuan suguebat emanen drauca?

Lke 11 12 Edo baldin arraul tze baten esca badadi, ala scorpiona emanen drauca?

Lke 11 13 Beraz çuec baldin gaiçhto çaretelaric, badaquiçue gauça onén çuen haourrey emaiten, cembatez guehiago çuen Aita celestialac emanen draue Spiritu saindua escaturen çaiçzoney.

Lke 11 14 Orduan egotz ceçan campora deabrubat, eta hura cen mutu: eta guertha cedin, deabrua ilki cenean, miñça baitzedin mutua: eta mirets ceçaten gendetzéc.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	11	15	Eta hetaric batzuc erran ceçaten, Beelzebub deabruén prinçearen partez egoizten di tu campora deabruac.
Lke	11	16	Eta berceac tentatzen çutela, signo cerutic esquez çai zcan.
Lke	11	17	Baina harc nola baitzequizquian hayén pensamenduac, erran cieçén, Bere contra partitua den resuma gucia, deseguiten da: eta etche bere contra partitua erorten da.
Lke	11	18	Eta baldin Satan-ere bere contra partitua bada, nolatan haren resuma egonen da? ecen badioçue Beelzebub-en partez campora egoizten di tudala nic deabruac.
Lke	11	19	Eta baldin nic Beelzebub-en partez campora egoizten badi tut deabruac, çuen seméc noren partez campora egoizten di tuzte? halacotz hec i çanen dirade çuen iuge.
Lke	11	20	Baina baldin laincoaren erhi az campora egoizten badi tut deabruac, segur hel du i çan da çuetara laincoaren resuma.
Lke	11	21	Gui çon borthiz harmatu batec beguiratzen duenean bere iaureguia, baquean dirade harc di tuen gauçac.
Lke	11	22	Baina bera baino borhitzago batec acomettaturic garait badeça, haren harmadura gucia, ceinetan fida baitzén, edequiten du, eta haren ostillamendua distribuitzen.
Lke	11	23	Enequin eztena ene contra da: eta enequin biltzen ari eztena barreyatzen ari da,
Lke	11	24	Spiritu satsua ilki denean cembeit gui çonaganic leku lei horréz dabila, paussu bilha: eta erideiten eztuenean, dio, Itzuliren naiz neure etchera nondic ilki i çan bainai z.
Lke	11	25	Eta ethorric erideiten du hura escobatua eta appaindua.
Lke	11	26	Eta orduan ioaiten da, eta hartzen di tu berceac çazpi spiritu bera baino gaitchoagoac: eta sarthuric habitatzen dirade han: eta eguiten da gui çon haren azquen conditioea lehen baina gaitchoago.
Lke	11	27	Eta guertha cedin gauça hauc erraiten cituela, altchaturic voza emazte batec populuaeren artetic, erran baitzieçón, Dohatsu di tuc hi egari auen sabela, eta hic edosqui di tuán vgatzac.
Lke	11	28	Eta harc erran ceçan, Baina aitzi tic dohatsu dirade laincoaren hitza ençuten, eta hura beguiratzen dutenac.
Lke	11	29	Eta gendetzeac biltzen ciradela, has cedin erraiten, Generatione haur gaitchoa da: signo esquez dago: baina signoric etzayó emanen Ionas prophetaren signoa bai cen.
Lke	11	30	Ecen nola Ionas Niniuacoey signo i çan baitzayen, hala i çanen çayó gui çonaren Semea-ere generatione huni.
Lke	11	31	Egu-erdi aldeco reguina iaiqui ren da iudicioan generatione hunetaco gui çonequin, eta condenaturen di tu: ceren ethor baitzedin lurraren bazterretic Salomonen sapientiaren ençutera: eta huná, Salomon bainoagoa leku hunetan:
Lke	11	32	Niniuaco gui çonac iaiqui ren dirade iudicioan generatione hunequin, eta condenaturen duté: ceren Ionasen predicationera emenda baitzi tecen: eta huná, Ionas bainoagoa leku hunetan.
Lke	11	33	Eta nehorc candel a irachequia eztu leku estalian eçarten, ez gaitzurupean: baina candelerean, sartzen diradenéc arguia ikus deçatençat.
Lke	11	34	Gorputzaren candelá, beguia da: beraz baldin hire beguia simple bada, hire gorputz gucia ere argui duquec: baina gaitcho bada, hire gorputza-ere ilhun duquec.
Lke	11	35	Consi dera eçac bada hitan den arguia ilhumbe eztén.
Lke	11	36	Beraz baldin hire gorputz gucia argui bada, parteric batre ilhunic ezuel a: argui i çanen duc gucia, candelác bere claretateaz arguitzen auènean beçala.
Lke	11	37	Eta mi nçatu cenean, othoitz eguin cieçon Phari seu batec barazcal ledin hura baitan, eta Iesus sarthuric iar cedin mahainean.
Lke	11	38	Baita Phari seuac hori ikussiric mirets ceçan ceren lehenic ezpaitzedin ikuz barazcal aitzi nean.
Lke	11	39	Eta erran cieçón launac, Baina çuec Phari seuoc coparen eta plataren campoco alde a chahutzen duçue: baina çuen barnean dena, bethea da harrapaqueriaz eta gaitchaqueriaz.
Lke	11	40	Adimendu gabeác, campocoa eguin duenac eztu barnecoa ere eguin?
Lke	11	41	Aitzi tic duçuenetic emaçue elimosynatan: eta huna, gauça guciac chahu di tuqueçue.
Lke	11	42	Baina maledictione çuen gainean Phari seuác: ecen detchematzen di tuçue menthá eta rutá, eta baratze belhar gucia, baina vtzi ten di tuçue gui belera laincoaren iugemendua eta charitatea: hauc eguin behar ciraden, eta hec ez vtzi.
Lke	11	43	Maledictione çuen gainean Phari seuác: ecen on dari zteçue lehen iar lekuey synaguetan, eta salutationey merkatuetan.
Lke	11	44	Maledictione çuen gainean Scriba eta Phari seu hypocri tíc: ecen monument agueri ez tiradenac beçala çarete, eta hayén gainean dabil tzan gui çonéc ezpai taqui zqui te.
Lke	11	45	Orduan i hardesten duela Legueco doctoretaric batec di ota, Magistrua, gauça hori én erraiten gu-ere iniuriatzen gaituc.
Lke	11	46	Eta harc dio, Maledictione çuen gainean-ere Legueco doctorác, ecen cargatzen di tuçue gui çonac carga i assaiteco nequezcóez: baina ceuroc çuen erhetaric batez ezti tuçue cargac hunquitzen.
Lke	11	47	Maledictione çuen gainean, ecen edifi catzen di tuçue Prophetén thumbác, eta çuen aitéc hil vkan di tuzte hec.
Lke	11	48	Segurqui testi ficatzen duçue ceuroc çuen aiten obretan consentitzen

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

duçuela: ecen hec hil dituzte, eta çuec edificatzen dituçue hayén thumbác.
Lke 11 49 Halacotz laincoaren sapientiac-ere erran du, Igorriren ditut hetara
Prophetác eta Apostol uac, eta hetaric hil en duté eta persecutaturen.
Lke 11 50 Nazione huni galdeguin daquionçat, munduaren creationeaz gueroztic
issuri den Propheta gucién odola:
Lke 11 51 Abelen odoletic Zachariasen odolerano, cein hil vkan baitzutén
aldareari eta templeari artean: are diotsuet, galde eguinen çayola nazione huni.
Lke 11 52 Maldictione çuen gainean Legueco doctorác: ecen eçagutzearen gakoa
kendu duçue: ceuroc etzarete sarthu içan, eta sartzen ciradenac beguiratu dituçue.
Lke 11 53 Eta gauça hauc hæy erraiten cerauztenean, has cequitzon Scribác eta
Phariseuc haguitz hertsen, eta propos iradoquitzen anhi tz gauçaz.
Lke 11 54 Celatan ceudela, eta cerbait haren ahotic hatzaman ai herrez
çabiltzala, accusa leçatençat.
Lke 12 1 Bizqui tartean bildu içanic gendetze mulço handiac hambat non elkar
aurizquitzen baitzutén, has cequién erraiten bere discipuluey, Lehenic beguira çaitetze
Phariseuén altchagarritic, cein baita hypocrisiá.
Lke 12 2 Ecen ezta deus estaliric aguerturen eztenic: ezeta deus secreturic
iaquinen eztenic.
Lke 12 3 Halacotz ilhumbean erran dituçuen gauçác, arguian ençunen dirade: eta
beharri ra gamberetan erran duçuen a, predicaturen da etche gainetan.
Lke 12 4 Eta diotsuet çuey neure adisquideoy, Etzaretela beldur gorputza
hiltzen dutenén, eta guero ezpaitute cer guehi agoric eguin deçaten.
Lke 12 5 Baina eracutsiren drauçuet noren beldur behar çareten: çareten beldur,
hil duqueenean gehennara egoiztecó autoritatea duenarén: are diotsuet, haren beldur çareten.
Lke 12 6 Ezti ra borz parra-chori bi dirutchetan saltzen, eta hetaric bat
ezpaita ahanciric laincoaren aitzinean ?
Lke 12 7 Baina çuen buruco bilo guciac-ere contatuac dirade etzaretela beraz
beldur: parra-chori araldeac baino guehi ago balio duçue çuec.
Lke 12 8 Badiotsuet bada, Norc-ere ni aithorturen bainau guiçonon aitzinean,
guiçonaren Semeac-ere aithorturen du hura laincoaren Aingueruén aitzinean.
Lke 12 9 Baina ni guiçonén aitzinean vkaturen nauena, vkatua içanen da
laincoaren Aingueruén aitzinean.
Lke 12 10 Eta norc-ere erranen baitu hitzic guiçonaren Semearen contra
barkaturen çayó hari: baina Spiritu sainduaren contra blasphematuren duenari, etzayó
barkaturen.
Lke 12 11 Eta eramanen çaituztenean synagoguetara, eta magistratuetara, eta
potestatetara, eztuçuela ansiaric, nola edo cer ihardetsiren duçuen edo cer erranen.
Lke 12 12 Ecen Spiritu sainduac iracatsiren çaituzte ordu hartan berean, cer
erran behar daten.
Lke 12 13 Eta erran cieçón gendetzecoetaric batec, Magistruá, erróc ene anayeri
partideçan enequin heretagea.
Lke 12 14 Baina harc erran cieçón, Guiçoná, norc eçarri nau ni iuge, edo
partitzale çuen gainean?
Lke 12 15 Guero erran cieçón, Ikussaçue, eta beguira çaitetze auaritiatic: ecen
cembeitec onhassunez abundantia badu-ere, bere vicia eztu bere onetaric.
Lke 12 16 Eta erran cieçén comparationebat, cioela, Guiçon abrats baten landéc
abundantqui fructu ekarri vkan duté:
Lke 12 17 Eta gogueta eguiten çuen bere baitan, cioela, Cer eguinen dut? ecen
eztut nora bil ditzadan neure fructuac.
Lke 12 18 Eta erran ceçan, Haur eguinen dut: deseguin en ditut neure granerac,
eta handi agoac eguinen ditut: eta hara bilduren ditut neure fructu guciac, eta neure onac.
Lke 12 19 Eta erranen draucat neure arimari, Arimá, badi tuc on handiac anhi tz
vrthetaco zat bilduac: reposa adi, ian eçac, edan eçac, eta atseguin har eçac.
Lke 12 20 Baina erran cieçón laincoac, Erhoá, gaurco gauèan eure arimá edequiren
çaic: eta di tuán gauçác, noren içanen dirade?
Lke 12 21 Hala da onhassun handiac beretaco biltzen di tuena, eta laincoa baitan
abrats eztena.
Lke 12 22 Orduan erran cieçén bere discipuluey, Halacotz diotsuet, eztuçuen
artharic çuen vicitzeaz, cer ianen duçuen: ez eta gorputzaz cerçaz veztiuren çareten.
Lke 12 23 Vicia vianda baino guehi ago da, eta gorputza abillamendua baino.
Lke 12 24 Considera itzaçue beleac, ecen ez tutel a ereiten ez biltzen, eta hec
eztuté sotoric ez graneric, eta laincoac hatzen dituhec, cembatez çuec choriéc baino guehi ago
balio duçue?
Lke 12 25 Eta norc çuetaric artha vkanez eratchequi ahal dieçaqueo bessobat bere
handi tassunari ?
Lke 12 26 Bada baldin chipi én dena-ere ecin badagui çue, cer goiticoéz arthatsu
çarete?
Lke 12 27 Considera itzaçue floreat, nola handitzen diraden: ez tirade nekatzen,
eta ez tute iruten: baina badiotsuet, are Salomon-ere bere gloria guciarequin ez teta vezti tu
içan hetaric bat beçala.
Lke 12 28 Bada baldin egun landán belhar dena, eta bihar labean eçarten dena
laincoac hala inguru veztitzen badu, cembatez areago çuec fede chipitacoac

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	12	29	Çuec beraz eztaguicuela galderic cer ianen duçuen edo cer edanen: eta etzaitetzela dudán iar
Lke	12	30	Ecen gauça hauc guciac munduco gendéc bilhatzen di tuzté: baina çuen Aitac badaqui, ecen hauén beharra baduçuela.
Lke	12	31	Bainaitzitic bilha eçaçue laincoaren resumá, eta gauça hauc guciac emanen çai zquicue gaineraco.
Lke	12	32	Ezaiçela beldur tropel chipiá, ecen çuen Aitaren plazer ona içan da çuey resumaren emaitera.
Lke	12	33	Sal itzaçue çuen onac, eta eman itzaçue elemosynatan. Eguin itzaçue ceurondaco çahartzen ez tiraden mulsác, ceruètan thesaur nehoiz-ere falta eztaitembat: nora ohoinic ezipaita hurbiltzen, eta non cerrenec ezipaitu deseguiten.
Lke	12	34	Ecen non baita çuen thesaura, han içanen da çuen bihotza-ere.
Lke	12	35	Bira çuen guerrunceac guerricatuac, eta çuen candelác irachequi ac.
Lke	12	36	Eta çuec çareten noiz hayén nabussia ezteyetic itzul daiten beguira dauden guicõnetarát irudi: dathorrenean, eta borthá bulka deçanean, bertan irequi deçotençat.
Lke	12	37	Dohatsu dirade cerbitzari hec, cein dathorrenean nabussiac eridenen baititu iratzarriac: egui az diotsuet guerricaturen dela bera, eta mahai nean iar eraciren dituela, eta aitzinaraturic cerbitzaturen dituela.
Lke	12	38	Eta baldin badathor bigarren veillán, eta heren veillán badathor, eta hala eriden ditzan: dohatsu dirade cerbitzari hec.
Lke	12	39	Eta haur iaquicue, ecen baldin baleaqui aita familiac cer orduz ohoina ethortecolicén, veilla leçaqueela, eta ezleçaqueela vtzi çulhatzera bere etchea.
Lke	12	40	Çuec-ere bada çareten prest, ecen vste eztuçuen orduan guicõnaren Semea ethorriren da.
Lke	12	41	Orduan erran cieçón Pierrisec, launa, guri erraiten draucuc comparatione hori ala bay guci ey-ere?
Lke	12	42	Eta erran ceçan launac, Cein da despensér leyalá eta çuhurra, nabussiac bere familiaren gaineco ordenatu duena, demborán ordinariora deyençat?
Lke	12	43	Dohatsu da cerbitzari hura, dathorri nean nabussiac hala eguiten eridenen duena.
Lke	12	44	Eguiazqui erraiten drauçuet, ecen duen guciaren gaineco eçarriren duela hura.
Lke	12	45	Eta baldin erran badeça cerbitzari harc bere bihotzean, Berancen du ene nabussiac ethortera: eta has badadi cehatzen muthillén eta nescatoén, eta iaten eta edaten eta horditzen:
Lke	12	46	Ethorriren da cerbitzari haren nabussia, harc vste ez tuen egunean, eta eztaquian orenean: eta bereciren du hura, eta haren partea infidelequin eçarriren.
Lke	12	47	Eta bere nabussiarenean vorondatea eçagutu duen cerbitzaria, eta ezipaita preparatu, eta ezipaitu haren vorondatearen araura eguin, cehaturen da anhi tz vkaldiz:
Lke	12	48	Baina eçagutu ez tuena, eta ce hatu içateco mereci duqueen gauçac eguin dit uena, ce haturen da vkaldi gutiz. Bada anhi tz eman içan çayon guciari, anhi tz galde eguinen çayó: eta beguiratzera anhi tz eman içan çayonari, hambat guehi ago galde eguinen çayó.
Lke	12	49	Suaren emaitera ethorri naiz lurrera: eta cer nahi dut guehi ago baldin ia irachequia bada?
Lke	12	50	Baina baptismo batez batheyatzeco naiz, eta nola hertsen naiz haur compli daiten artean?
Lke	12	51	Vste duçue ecen lurrean baquearen eçartera ethorri naicela? ez, diotsuet, baina diuisionearen.
Lke	12	52	Ecen hemendic harát içanen dirade borz etche batetan diuisionetan diratenic, hirurac bién contra, eta biac hirurén contra.
Lke	12	53	Diuisionetan içanen da aitá semearen contra, eta semea aitaren contra: amá alabaren contra, eta alabá amaren contra: ama-gui nharrebá bere errenaren contra, eta errena bere ama-gui nharrebaren contra.
Lke	12	54	Guero erraiten cerauen gendetzey-ere, Ikus deçaçue nean hodeybat al tchatzen dela Occidentetic, bertan dioçue, vria hel du da: eta hala guerthatzen da.
Lke	12	55	Eta hegoác draunsanean, erraiten duçue, ecen bero eguinen duela: eta hala guerthatzen da.
Lke	12	56	Hypocritác, ceruären eta lurraren itchuraren iugeatzen daquicue: eta dembora hunez nola ez tuçue iugeatzen?
Lke	12	57	Eta nola ceuron buruz-ere ez tuçue iugeatzen bide dena?
Lke	12	58	Bada ioaiten aicenean eure partida contrastarequin magistratuagana, enseya adi bidean haren menetic ilkiten: tira ezeçançat iugeagana, eta iugeac eman ieçon sargeantari, eta sargeantac eçar ezeçan preso indegui an.
Lke	12	59	Erraiten drauat, ezai z ilkiren handic azquen pelata-ere renda diroqueano.
Lke	13	1	Eta baciraden batzu dembora hartan berean hari contatzen ceraucatenic Galileanoéz, ceinén odola Pilatec nahassi vkan baitzuen hayén sacrificioequin.
Lke	13	2	Eta ihardesten çuela lesusec erran cieçén, Vste duçue ecen Galileano hauc berce Galileano guciac baino bekatoreago ciradela, ceren halaco gauçac suffritu baitituzte?
Lke	13	3	Ezetz diotsuet: aitzitic baldin emenda ezpaçai tezte guciac halaber galduren çarete.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	13	4	Ezpa, Siloeco dorreac gainera eroriric hil vkan cituen hemeçortzi hec, vste duçue Ierusal emeco habitant guciac baino hoguendunago ciradela?
Lke	13	5	Ezetz diotsuet: aitzi tic baldin emenda ezpaçai tezte, guciac hal aber gal duren çarete.
Lke	13	6	Erraiten çuen comparatione haur-ere, ficotzebat çuen edocein-batec landatua bere mahastian: eta fructu bilha ethor cedin hartara: eta etzeçan eriden.
Lke	13	7	Eta erran cieçón mahasti çainari, Huná, hirur vrthe dic ethorten naiçela fructu bilha ficotze hunetara, eta eztiat erideiten: picca eçac: certaco lurra-ere empatchatzen du?
Lke	13	8	Eta harc ihardesten çuela erran cieçón, launa, vtzi eçac are vrthe hunetan, inguru aitzurto duquedano, eta vngarri eman deçaqueodano.
Lke	13	9	Eta baldin ekar badeça fructuric, vngui, ezpere, guero piccaturen duquec.
Lke	13	10	Eta iracasten ari cen synagoga batetan Sabbathoan.
Lke	13	11	Eta huná, emaztebat ethor cedin eritassunezco spiritua çuenic ia hemeçortzi vrthez: eta cen crocatua, eta neholetan-ere ecin chuchent ceiten.
Lke	13	12	Eta hura ikussi çuenean Iesusec dei ceçan beregana, eta erran cieçón, Emaztea, lachatu aiz eure eritassunetic.
Lke	13	13	Eta gainean eçar cietzón escuac, eta bertan chuchent cedin, eta glori ficatzen çuen laincoa.
Lke	13	14	Baina ihardesten çuela synagogaco principalac, gaitzi turic ceren Sabbathoan sendatu çuen Iesusec, erran cieçón populuari, Sey egun di rade ceinetan lan eguin behar baita, hetan badaçatozte eta senda çait ezte, eta ez Sabbath egunean.
Lke	13	15	Ihardets cieçón bada launac, eta erran ceçan, Hypocritá, çuetaric batbederac Sabbathoan eztu lachatzen bere idia edo bere astoa mangederatic, eta eramaiten ederatera?
Lke	13	16	Eta Abrahamen alaba haur, cein estecatu baitzuen Satanec, huná, hemeçortzi vrthe duela, etzén estecadura hunetaric lachatu behar Sabbath egunean?
Lke	13	17	Eta gauça hauc harc erraiten cituenean, confunditzen ciraden hari contrastatzen çai zquion guciac: baina populu gucia alegueratzen cen harçaz eguiten ciraden gauça glorioso guciéz.
Lke	13	18	Orduan erraiten çuen Iesusec, Cer irudi du laincoaren resumác? eta cerequin comparaturen dut hura?
Lke	13	19	Mustarda bihia irudi du, cein harturic guiçon batec eçar baitzeçan bere baratzean, eta haz cedin eta arbore handia eguin cedin eta ceruco choriéc ohatzeac eguin dituzte haren adarretan.
Lke	13	20	Eta berriç erran ceçan, Cerequin comparaturen dut laincoaren resumá?
Lke	13	21	Altchagarria irudi du, cein harturic emazte batec eçar baitzeçan hirur neurri irinetan, gucia altchatu liçaten.
Lke	13	22	Guero iragaiten cen hirietan eta burguètan, iracasten çuela, eta Ierusal emeratco bidea eguiten çuela.
Lke	13	23	Eta erran cieçón norbeitec, launa, gutiac di ra saluatzen diradenac? Eta harc erran cieçén,
Lke	13	24	Enseya çait ezte sartzen bortha herssitic: ecen anhitz, erraiten drauçuet, sarthu nahiz ebiliren diradela, eta ecin sarthuren baitirade.
Lke	13	25	Eta aita familia iaiqui datenean, eta borthá ertsi duqueenean, eta has çait ezteçanean campoan egoiten, eta bortharen bulkatzen, erraiten duçuela, launa, launa, irequi eçaguc: eta ihasderten duela erranen drauçue, Eztaquit çuec nongo çareten.
Lke	13	26	Orduan hassiren çarete erraiten, lan diagu hire presentián, eta edan diagu, eta gure carriquetan iracatsi duc hic.
Lke	13	27	Eta erranen du, Erraiten drauçuet eztaquit çuec nongo çareten: parti çait ezte eneganic iniquitate eguiten duçuen guciac.
Lke	13	28	Han içanen da niçar eta hortz garrascots: ikus ditzaçuenean Abraham, eta Isaac, eta Iacob eta Propheta guciac laincoaren resumán, eta çuec campora iraitzen çaretela.
Lke	13	29	Orduan ethorriren dirade Orientetic, eta Occidentetic: Aquilonetic, eta Egu-erditic: eta iarriren dirade mahainean laincoaren resumán.
Lke	13	30	Eta huná, dirade azquen, lehen içanen diradenac: eta dirade lehen, azquen içanen diradenac.
Lke	13	31	Egun hartan berean hurbil citecen Pharißeuetaric batzu, erraiten ceraucatela, Ilki adi, eta oha hemendic: ecen Herodesec hil nahi au.
Lke	13	32	Eta erran cieçén, Çoazte eta erroçue aceri hari, Huná, egoizten citiát deabruac campora, eta sendatzea acabatzen diát egun eta bihar, eta hereneco egunean fin hartzen diat.
Lke	13	33	Baina bide eguin behar diat egun eta bihar eta etzi: ecen eztuc guerthatzen Prophetaric batre hil dadin Ierusal emetic lekora.
Lke	13	34	Ierusal eme, Ierusal eme, cein ec hiltzen baitituc Prophetác, eta lapidatzen hiregana igorri diradenac, cembat aldiz nahi vkan ditut bildu hire haourrac, oilloac bere chi to alde bere hegalén azpira beçala, eta ezpai tuçue nahi vkan?
Lke	13	35	Horrá vtziten çaiçue çuen etchea desert. Baina egui az diotsuet, ecen eznauçuela ikussiren, guertha dai teno darraçuen, Benedicatu dela launaren icenean ethorten dena.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	14	1	Guertha cedin halaber hura ethorri cenean Phari seuetaco principal baten etchera Sabbathoan bere refectionearen hartzera, hec gogoia emaiten baitzeraucaten.
Lke	14	2	Eta huná, gui çon hydropicobat cen haren aitzi nean.
Lke	14	3	Orduan ihardesten çuela lesusec erran cieçén Legueco doctorey eta Phari seuey, cioela, Sori da Sabbathoan sendatzea?
Lke	14	4	Eta hec ichilic egon citecen, Eta harc hura harturic senda ceçan, eta igor ceçan.
Lke	14	5	Eta ihardesten cerauela, erran ceçan, Ceinec çuetaric astoa edo idia putzura eror badaquió, eztu bertan hura idoquiren Sabbath egunean?
Lke	14	6	Eta ecin gauça hauén gainean ihardets ceçaqueoten.
Lke	14	7	Erraiten cerauen halaber gomitatu i çan ciradeneý comparationebat, gogoatzen çuela nola lehen iarlekuéz hautatzen ciraden, ciostela,
Lke	14	8	Norbeitec dei açanean ezteyeta, ezadila iar lehen lekuan, guertha eztadin, hi baino ohoratuagobat harc dei thu duen:
Lke	14	9	Eta ethorric hura eta hi dei thu çaituztenac erran dieçán, Emóc huni lekua: eta orduan has ezadin ahalquerequin azquen lekuaren eduquitzen.
Lke	14	10	Baina gomitatu aicenean, habil, iar adi azquen lekuan: dathorrenean hi gomitatu auenac erran dieçançat, Adisquideá, igan adi gorago: orduan duquec ohore hirequin mahainean iarri ric daudenén aitzi nean.
Lke	14	11	Ecen bere buruá goratzen duen gucia, beheraturen da: eta bere buruá beheratzen duena, goraturen da.
Lke	14	12	Eta bera gomitatu çuenari -ere erraiten ceraucan, Eguiten duanean barazcari bat edo affari bat, ez titzala dei eure adisquideac, ez eure anayec, ez eure ahaideac, ez auço abratsac, hec ere aldiz bere aldetic gomitaezeçatençat, eta ordaina renda eztaquián.
Lke	14	13	Baina eguiten duanean banquetbat, dei itzac paubreac, impotentac, mainguác, itsuac:
Lke	14	14	Eta dohatsu i çanen aiz: ceren ezpaitute nondic hiri ordaina renda: ecen hiri rendaturen çaic ordaina iustoén resurrectionean.
Lke	14	15	Eta gauça hauc ençunic harequin mahainean iarri ric ceudenetaric batec erran cieçón, Dohatsu duc laincoaren resumán ogui anen duena.
Lke	14	16	Eta harc erran cieçón, Gui çon batec eguin ceçan affari handibat, eta dei ceçan anhitz:
Lke	14	17	Eta igor ceçan bere cerbitzaria affal ordutan, gomitatuey erraitera, Çatozte, ecen gauça guciac prest dirade.
Lke	14	18	Baina guciac has citecen consentimendu batez excusatzen. Lehenac erran cieçón, Possessionebat erossi diat, eta haren ikustera ilki behar diat: othoitz eguiten drauat, eduqui neçac excusatutan.
Lke	14	19	Eta berceac erran ceçan, Borz idi vztarri erossi citiat, eta banihoac hayén phorogatzera: othoitz eguiten drauat eduqui neçac excusatutan.
Lke	14	20	Eta berceac erran ceçan, Emazte hartu diat, eta halacotz ecin niathorrec.
Lke	14	21	Eta itzuliric cerbitzari harc conta cietzón gauça hauc bere nabussiari. Orduan asserreturic aita familiac erran cieçón bere cerbitzariari, Habil fitetz placetara, eta hirico carriquetara, eta paubreac eta impotentac, eta mainguác eta itsuac huna barnera erekar itzac.
Lke	14	22	Eta erran ceçan cerbitzariac, Nabussiá, eguin i çan duc, manatu duán beçala eta oraino baduc leku.
Lke	14	23	Orduan erran cieçón nabussiac cerbitzariari, Oha bidetara eta berroetara, eta bortchai tzac, sartzera bethe dadinçat ene etchea.
Lke	14	24	Ecen erraiten drauçuet, gui çon dei thu i çan ciraden hetaric batec-ere eztuela ene affaritic dastaturen.
Lke	14	25	Eta gendetze handiac ioaiten ciraden harequin: eta itzuliric erran cieçén.
Lke	14	26	Baldin nehor enegana ethorten bada eta gaitzesten ezpadi tu bere aita eta amá, eta emaztea eta haourrac, eta anayec eta arrebác, etare guehi ago bere arima-ere, ecin date ene discipulu.
Lke	14	27	Eta norc-ere ezpaitacarque bere crutzea, eta ene ondoan ethorten ezpaita, ecin date ene discipulu.
Lke	14	28	Ecen cein da çuetaric dorrebat edificatu nahi duenic, lehen iarri ric gostuac contatzen ezti tuena, eya acabatzeco baduenez?
Lke	14	29	Fundamenta eçarri duqueen ondoan, eta ecin acabatu duqueenean, ikussiren duten guciac harçaz truffatzen has ez titecençat, dioitela,
Lke	14	30	Gui çon hunec hassi du edificatzen eta ecin acabatu du.
Lke	14	31	Edo cein da reguea berce regue baten contra batailla emaitera abiatzen dena, lehen iarri ric consultatzen eztuen, eya hamar millarequin aitzi nera ilki ahal daquidionez, hoguey millarequin haren contra ethorten denari?
Lke	14	32	Bercela hura oraino vrrun deno, embachadore igorri ric baque esquez iarten da.
Lke	14	33	Hala beraz, norc-ere çuetaric bere on guciac ezpaititu renuntiatzen hura ecin date ene discipulu.
Lke	14	34	On da gatza: baina baldin gatza gueçat badadi, cerçaz gacituren da?
Lke	14	35	Ezta lurrecotzat, ez ongarricotzat deusgay: baina camporat egoizten da

hura. Ençuteco beharri ric duenac, ençun beca.

Lke 15 1 Eta hurbiltzen cira den harengana publicano eta gende vici tze

gaiçhtotaco guciac, hura ençun leçatençat.

Lke 15 2 Eta murmuratzen çutén Phariseuéc eta Scribéc, cioi tela, hunec gende vici tze gaiçhtotacoac recebi tzen di tu, eta iaten du hequin.

Lke 15 3 Baina harc erran cieçén comparatione haur, cioela,

Lke 15 4 Cein guiçonec çuetaric ehun ardi di tuela eta hetaric bat galtzen duela, ezti tu vtzi ten lauroguey eta hemeretziac desertuan eta ezta ioaiten gal duaren ondoan, hura eriden deçaqueno?

Lke 15 5 Eta eriden duenean eçarten du bere sorbaldén gainean alegueraric.

Lke 15 6 Guero ethorri ric etchera, dei tzen di tu adisquideac eta auçoac, diostela, Aleguera çait ezte enequin: ecen eriden dut neure ardi galdua.

Lke 15 7 Erraiten drauçuet ecen hala bozcario içanen dela ceruän bekatore emendatzen den baten

Lke 15 8 Edo cein emazte hamar drachma di tuenec, baldin gal badeça drachmabat, eztu arguia vizten eta etchea escobatzen, eta bilhatzen diligentqui hura eriden deçaqueno?

Lke 15 9 Eta eriden duenean, dei tzen di tu emazte adisquideac eta auçoac, dioela, Aleguera çait ezte enequin: ecen eriden dut galdu nuen drachmá.

Lke 15 10 Hala, diotsuet, bozcario içanen dela laincoaren Aingueruén aitzinean, bekatore emendatzen den baten gainean.

Lke 15 11 Halaber erran ceçan, Guiçon batec cituen bi seme:

Lke 15 12 Eta hetaric gaztenac erran cieçón aitari, Aitá, indac onhassunetic niri heltzen çaitadan partea. Eta parti cietzén onac.

Lke 15 13 Eta egun gutiren buruän, guciac bilduric seme gaztenor ioan cedin herri vrrun batetara: eta han irion ceçan bere onhassuna, prodi goqui vici içanez.

Lke 15 14 Gucia despendatu vkan çuenean, eguin içan cen gossete gogorbat herri hartan, eta hura has cedin behar içaten:

Lke 15 15 Eta ioanic leku hartaco burgés batequin iar cedin, eta harc igor ceçan bere possessionetara vrdén bazcatzera.

Lke 15 16 Eta desir çuen vrdéc iaten çuten maguinçhetaric bere sabelaren bethatzera: eta nehorc etzeraucan emaiten.

Lke 15 17 Eta bere buruäri ohart cequionean, erran ceçan, Cembat alocacer diraden ene aitaren etchean oguia frango dutenic, eta ni gossez hiltzen bainai z!

Lke 15 18 Iaiquiric ioanen nai z neure aitagana, eta erranen draucat, Aitá, huts eguin diat ceruären contra, eta hire aitzinean.

Lke 15 19 Eta guehiagoric eznauc digne hire seme dei tzeco: eguin neçac eure alocaceretaric bat beçala.

Lke 15 20 Iaiquiric bada ethor cedin bere aitagana. Eta hura oraino vrrun cela, ikus ceçan bere aitac, eta compassionone har ceçan, eta laster eguinic egotz ceçan bere buruä haren leppora, eta pot eguin cieçon.

Lke 15 21 Eta erran cieçón semeac, Aitá, huts eguin diat ceruären contra, eta hire aitzinean, eta guehiagoric eznauc digne hire seme dei tzeco.

Lke 15 22 Orduan erran cieçén aitac bere cerbitzari ey, Ekarçue arropa principalena, eta iaunz eçoque: eta emoçue erhaztumbat bere escura, eta çapatac oinetara:

Lke 15 23 Eta ekarri ric aretze guicena, hil eçaçue: eta iaten dugula atseguin har deçagun.

Lke 15 24 Ecen ene seme haur hil cen, eta harçara viztu da: galdu cen, eta eriden da. Eta has citecen atseguin hartzen.

Lke 15 25 Eta cen haren seme çaharrena landán, eta ethorten cela etcheari hurbil du çayonean, ençun citzan melodi á eta dançac.

Lke 15 26 Eta dei thuric cerbitzari etaric bat, interroga ceçan hura cer cen.

Lke 15 27 Eta harc erran cieçón, hire anaye ethorri içan duc, eta hil vkan dic hire aitac aretze guicembat, ceren ossoric hura recebi tu duen.

Lke 15 28 Eta asserre cedin: eta etzén sarthu nahi içan: bere aitac bada ilki ric othoitz eguin cieçon.

Lke 15 29 Baina harc ihardesten çuela erran cieçón bere aitari, Huná, hambat vrthe dic cerbitzatzen audala, eta egundano hire manuric eztiat iragan, eta egundano pitinabat eztrautac eman neure adisquidequin atseguin hartzeco.

Lke 15 30 Baina hire seme haur, ceinec iretsi vkan bai tu hire onhassun gucia putéquin, ethorri içan denean, hil vkan draucac huni aretze guicena.

Lke 15 31 Eta harc erran cieçón, Semé, hi bethi enequin aiz, eta ene gucia hire duc:

Lke 15 32 Eta atseguin hartu behar çuán eta alegueratu, ceren hire anaye haur hil baitzén, eta viztu baita, galdu baitzén, eta eriden baita.

Lke 16 1 Eta erran cieçén bere discipuluey- ere, Guiçon abratsbat cen despenserbat çuenic, haur accusa cedin hura baitan, haren onén irioille beçala:

Lke 16 2 Eta hura dei thuric erran cieçón, Cer dançut haur hiçaz? renda eçac eure despensaren contua: ecen guehiagoric ecin aiçate despensér.

Lke 16 3 Orduan erran ceçan bere baitan despenserac, Cer eguinen dut, neure nabussi ac despensaren carguá edequiten drautanaz gueroz? aitzurreric ecin dai dit, esque ebil tera ahal que nai z.

Lke 16 4 Badaqui t cer eguinen dudan, despenser goatic kendu naicenean recebi

neçatençat batzuc bere etchetara.

Lke 16 5 Orduan dei thuric bere nabussiaren çordunetari c batbedera, erran cieçón lehenari, Cembat çor draucac ene nabussiari?

Lke 16 6 Eta hunec erran ceçan, Ehun barril olio: eta harc erran cieçón, Har eçac eure cedulá, eta iarriric fitetz, scriba eçac berroguey eta hamar

Lke 16 7 Guero berce bati erran cieçón, Eta hic cembat çorduc? eta harc erran ceçan, Ehun neurri ogui. Orduan harc erran cieçón, Har eçac eure cedulá, eta scriba eçac lauroguey.

Lke 16 8 Eta lauda ceçan nabussiac despenser gaiçtoa, ceren çuhurqui eguin vkan baitzuen: hunegatic mundu hunetaco haourrac çuhurrago dirade, ecen ez arguico haourrac bere generationean

Lke 16 9 Eta nic erraiten drauçuet, Eguin itzaçue çuendaco adisquideac abrastassun iniquoéz fal ta çaitetzenean recebi çaitzatençat tabernacle eternal etara.

Lke 16 10 Gauça chipienetan leyal dena, handian-ere leyal da: eta gauça chipian iniusto dena, handian-ere iniusto da.

Lke 16 11 Bada baldin abrastassun iniquoetan leyal içan ezpaçarete, abrastassun egui azcoetan nor fidaturen çaiçue?

Lke 16 12 Eta baldin berçeren gauçán leyal içan ezpaçarete, çuen dena norc emanen drauçue?

Lke 16 13 Cerbitzari c batec-ere ecin bi nabussi cerbitza ditzaque: ecen edo batari gaitz eritziren drauca, eta berçeari on: edo batarequin eduquiren du eta bercea menospreciaturen. Ecin cerbitza ditzaqueçue laincoa, eta abrastassunac

Lke 16 14 Eta gauça hauc guciac ençuten cituzten Phari seuec-ere, cein baitziraden auaritoso: eta harçaz truffatzen ciraden

Lke 16 15 Eta erran cieçén, Çuec çarete çuen buruác iustificatzen dituçuenac guiçonén aitzinean: baina laincoac badaçaguzqui çuen bihotzac: ecen guiçoney gora çayena, abominacione da laincoaren aitzinean.

Lke 16 16 Legueac eta Prophetéc irauñ duté loannesganano: dembora harçaz gueroztic laincoaren resumá euangelizatzen da, eta batbederac hura du bortchatzen.

Lke 16 17 Errachago da ceruá eta lurra iragan ditecen, ecen ez Leguearen punctu hutsbat eror dadin.

Lke 16 18 Norc-ere vtziten baitu bere emaztea, eta berce batequin ezconcen baita, adulterio iauquitzen du: eta senharrac vtzi duenarequin ezconcen denac, adulterio iauquitzen du.

Lke 16 19 Cen bada guiçon abratsbat, eta veztitzen cen escarlataz eta cetaz, eta egun oroz tractatzen cen vngui eta magnificoqui.

Lke 16 20 Cen halaber paubrebat Lazaro deitzen cenic, cein baitzetzan haren borthán, çauriz bethea:

Lke 16 21 Eta çuen desir abratsaren mahainetic erorten ciraden appurretari c assetzeco, baina are orac ethorten ciraden eta haren çauriac limicatzen cituztén.

Lke 16 22 Guertha cedin bada hil baitzedin paubrea, eta eraman baitzedin Aingueruéz Abrahamen bul harrera: hil cedin bada abrats hura-ere, eta ohortze içan cen.

Lke 16 23 Eta iffernuetan bere beguiac goiti altchaturic tormentetan cela, ikus ceçan Abraham vrrundanic, eta Lazaro haren bul harrean:

Lke 16 24 Orduan harc oi huz cegoela erran ceçan, Aita Abrahám, auc misericordia niçaz, eta igor eçac Lazaro, busta deçan bere erhi moça vreañ, eta refresca dieçadan mihi a, ecen tormentatzen nauc gar hunetan.

Lke 16 25 Eta erran ceçan Abrahamec, Semé, orhoit adi ecen eure onac eure vici an recebitu dituala, eta Lazaroc halaber gaitzac: eta orain haur consolatzen duc, eta hi tormentatzen aiz.

Lke 16 26 Eta berce alde, gure eta çuen artean abysmo handibat duc: hala non hemendic çuetarát iragan nahi diradenac, ecin baititezque, ezeta hortic hunát iragan.

Lke 16 27 Eta erran ceçan harc, Othoitz eguiten drauat beraz, Aitá, igor deçan hori ene aitaren etchera.

Lke 16 28 Ecen bacitiat borz anaye, hæy testifica diecençat, hec-ere eztatocençat tormentazco leku hunetara.

Lke 16 29 Diotsa Abrahamec, Bacitié Moyses eta Prophetác: ençun bitzate hec.

Lke 16 30 Baina harc erran ceçan, Ez, aita Abrahám: baina baldin hiletari c cembeit ioan badadi hetara, emendaturen dituc.

Lke 16 31 Eta Abrahamec erran cieçón, Baldin Moyses eta Prophetác ençuten ezpadi tuzte, ezeta baldin cembeit hiletari c resuscitata badadi-ere, eztié sinhetsiren.

Lke 17 1 Guehi ago dioste bere discipuluey, Impossi ble da scandaloac eztatocen: baina maledictione hari, norçaz ethorten baitirade.

Lke 17 2 Harc hobe luque baldin errota harribat haren leppoaren inguruan eçar baledi, eta egotz ledin itsassora, ecen ez chipi hautari c bat scandaliza deçan.

Lke 17 3 Begui ra çaitetzte, Baldin hire anayec hire contra faltatu badu, reprehendi eçac hura, eta baldin emenda badadi barka ieçoc.

Lke 17 4 Eta baldin çazpitan egunean faltatzen badu hire contra, eta çazpitan egunean itzul tzen bada hiregana, dioela, Dolu diát: barkaturen draucac.

Lke 17 5 Orduan erran cieçoten Apostoluéc launari, Augmenta ieçaguc fedea.

Lke 17 6 Eta erran ceçan launac, Baldin fede bacindute mustarda bihibat den becembat, erran ahal cineçaqueote marçucér huni, Erroetari c ilki adi, eta landa adi itsassoan:

eta obedi ciñaqueizte.

Lke 17 7 Baina ceinec çuetaric, cerbitzaribat duenean laboratzen edo abrén bazcatzen ari denic, landatic itzuli denean erraiten drauca bertan, Auñçadi, eta iar adi mahai nean.

Lke 17 8 Bainaitzitic eztrauca erraiten, Appain ieçadac affaria, eta guerricaturic cerbitza neçac, ian eta edan duquedano: eta guero ian eta edan eçac hic?

Lke 17 9 Esquerriç othe drauca cerbitzari hari, ceren eguin baititu manatu içan çai zcan gauçac? Eztut vste.

Lke 17 10 Hala çuec-ere, eguin dituqueçuenen manatu içan çai zqui çuen gauça guciac, erraçue, Cerbitzari inutilac gara: eguin behar guenduena eguin vkan dugu.

Lke 17 11 Eta guertha cedin hura Ierusalemerat ioaiten iragaiten baitzen Samariaco eta Galileaco artetic.

Lke 17 12 Eta hura burgu batetan sartzen cela, bathu içan çai zcan hamar guiçon sorhayo, eta gueldi citecen vrrun:

Lke 17 13 Eta altcha ceçaten voza, cioitela, Iesus magistruá, auc mi sericordia guçaz.

Lke 17 14 Eta ikussi citunean erran cieçén, Çoazte, eracuts ietzeçue çuen buruác Sacri ficadorey. Eta guertha cedin, ioaiten ciradela chahu baitzitecen.

Lke 17 15 Eta hetaric batec ikussi çuenean, ecen sendatu cela, itzul cedin, glori ficatzen çuela laincoa ocengui:

Lke 17 16 Eta egotz ceçan bere buruá ahozpez haren oinetara, esquerrac emaiten cerauzcala, eta haur cen Samaritano.

Lke 17 17 Eta ihardesten çuela Iesusec erran ceçan, Eztirade hamarrac chahutu içan? Bedratziac bada non dirade?

Lke 17 18 Batre ezta eriden içan itzuli denic, laincoari gloria emaitera, arrotz haur bai cen.

Lke 17 19 Eta erran cieçón hari, laiquiric oha, eure fedec saluatu au.

Lke 17 20 Eta interrogatu içanic Phari seuéz noiz ethorteco cen laincoaren resumá: ihardets cieçén, eta erran, Ezta ethorriren laincoaren resumá paradarequin:

Lke 17 21 Eta eztute erranen, Huná hemen, edo, hará han: ecen huná, laincoaren resumá barnean duçue.

Lke 17 22 Halaber erran cieçén discipuluey, Ethorriren dirade egunac desiraturen baitu çue guiçonaren Semearen egunetaric baten ikustera, eta ezpai tuçue ikussi ren.

Lke 17 23 Eta erranen çai çue çuey, Huna hemen, edo, hara han: baina etzoaztela, eta etzarreitela.

Lke 17 24 Ecen nola chistmistic argui eguiten baitu ceruären azpian den bazter batetic, eta arguitzen berce bazter ceruären azpian denerano: hala içanen da guiçonaren Semea-ere bere egunean.

Lke 17 25 Baina lehen behar da anhitz suffri deçan harc, eta reprobada din natione hunez.

Lke 17 26 Eta nola eguin baitzedin Noeren egunetan, hala içanen da guiçonaren Semearen egunetan-ere.

Lke 17 27 Iaten çutén, edaten çutén, emazte hartzen çutén eta ezconçaz emaiten, Noe arkán sar cedin egunerano: eta ethor cedin dilubioa, eta gal citzan guciac.

Lke 17 28 Halaber Lot-en egunetan-ere eguin içan cen beçala: iaten çutén, edaten çutén, erosten çutén, saltzen çutén, landatzen çutén, edificatzen çutén:

Lke 17 29 Baina Lot Sodomatic ilki cen egunean, suz eta suphrez vri eguin ceçan cerutic, eta guciac deseguin citzan:

Lke 17 30 Halaber içanen da guiçonaren Semea declaraturen den egunean.

Lke 17 31 Egun hartan etche gainean datena, eta bere ostillamendua etchean badu, ezal beiledi iauts haren eramaitera: eta landán dena, halaber ezal beiledi itzul gui beicoetara.

Lke 17 32 Orhoit çaitetzte Lot-en emazteaz.

Lke 17 33 Nor-ere enseyaturen baita bere viciaren saluatzen, harc du galduren hura: eta norc-ere galduren baitu, víu ficaturen du hura.

Lke 17 34 Erraiten drauçuet, gau hartan biga içanen dirade ohe batetan: bata harturen da, eta bercea vtziren.

Lke 17 35 Biga içanen dirade elkarrequin errotan ehaiten duqueitenic: bata harturen da, eta bercea vtziren.

Lke 17 36 Biga içanen dirade landán: bata harturen da, eta bercea vtziren.

Lke 17 37 Orduan ihardesten dutela, erraiten draucate, Non launa? Eta harc erran cieçén, Non-ere içanen baita gorputza, hara bilduren dirade arranoac-ere.

Lke 18 1 Eta erran cieçen comparationebat-ere fin hunetaracotz ecen bethi othoitz eguin behar dela, enoyatu gabe:

Lke 18 2 Cioela, lugebat cen hiri batetan laincoaren beldur etzenic, eta nehorçaz conturic eguiten etzuenic:

Lke 18 3 Eta cen hiri hartan emazte alhargumbat, eta ethor cedin harengana, cioela, Eguidac iustitia neure partida contrastaz.

Lke 18 4 Eta harc etzuen deus eguin nahi vkan dembora lucez: baina guero erran ceçan bere baitan, laincoaren beldur ezpanai z-ere eta nehorçaz conturic ez eguitenagatic:

Lke 18 5 Badaric-ere ceren fascheria emaiten baitraut alhargun hunec, iustitia eguinen draucat, finean-ere ethorri z buruá ezti eçadan.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke 18 6 Eta dio launac, Ençuque cer iuge gairaiten duen:
Lke 18 7 Bada laincoac eztraue iustitia eguinen bere elegitu gau eta egun hari
oi huz dagozcaney, hayén alde asserretzera luçatzen badu-ere?
Lke 18 8 Erraiten drauçuet, ecen hayén mendequioa eguinen duela sarri. Baina
guiçonaren Semea dathorrenean, eridenen othe du federic lurrean?
Lke 18 9 Eta erran cieçén bere buruétan iusto ciradela fida ciraden batzuey,
eta berceac deus-ere estimatzen etzi tuzteney, comparatione haur:
Lke 18 10 Bi guiçon igan içan ciraden templerá othoitz eguitera, bata Phari seu
eta bercea publicano:
Lke 18 11 Phari seuac cegoela gauça hauçaz bere baitan othoitz eguiten çuen,
laincoá, esquerrac emaiten drauzqui at ceren ezpainai z berce guiçon harrapariac, iniustoac,
adulteroac beçala: edo publicano haur beçala-ere.
Lke 18 12 Astean biguetan eguiten diat barur, posseditzen ditudan gauça
guçietaric hamarrenac emaiten citiát.
Lke 18 13 Eta publicanoac vrrun cegoela, etzi tuen are beguiac-ere cerurat
al tchatu nahi: baina bere bulharrari ceraunsón, cioela, launa, amatiga aquit, otho ni ri
bekatoreoni.
Lke 18 14 Badiotsuet, i autsi içan dela haur iustificaturic bere etcherat, eta ez
bercea: ecen bere buruá goratzen duen gucia, beheraturen da: eta bere buruá beheratzen duena,
goraturen da.
Lke 18 15 Eta ekarten cituzten harengana haour chipiac-ere, hec hunqui
li tzañat: eta hori ikus ceçatenean discipul uéc, mehatcha citzaten.
Lke 18 16 Baina lesusec haourtchoac beregana dei thuric, erran ceçan, Vtzi tzaque
haourtchoac enegana ethortera, eta ezti tzaçuela ematcha: ecen hunelacoén da laincoaren
resumá.
Lke 18 17 Egui az erraiten drauçuet, norc-ere ezpai tu recebituren laincoaren
resumá haourtchoac beçala, eztela sarthuren hartan.
Lke 18 18 Orduan interroga ceçan cembeit iaunec, cioela, Magistru oná, cer
egui nez, vici tze eternal a possedituren dut?
Lke 18 19 Eta erran cieçon lesusec, Cergatic dei tzen nauc ni on? nehor eztuc
onic bat baicen, eta hura, laincoa.
Lke 18 20 Manamenduac badaquizquic, Eztuc adulteraturen, Eztuc hilen, Eztuc
ebatsiren, Eztuc testimoni age falsuric erranen, Ohoraitzac eure aita eta eure ama.
Lke 18 21 Eta harc erran ceçan, Hori ac guciac beguiratu citiát neure
gaztetassunetic.
Lke 18 22 Eta lesusec hori ençunic erran cieçón, Oraino gauçabat fal ta çaic:
duán gucia sal eçac eta eman iecac paubrey: eta vkanen duc thesaurbat ceruán: eta athor,
arrei t ni ri.
Lke 18 23 Eta hura gauça hori ac ençunic, triste cedin: ecen guci z abratsa cen.
Lke 18 24 Eta ikussiric lesusec hura haguitz tristetu cela, erran ceçan, Cein
gaitz den onhassundunac laincoaren resumán sar di tecen!
Lke 18 25 Ecen errachago da cablebat sar dadin orratzaren çulhotic, ecen ez
abratsa sar dadin laincoaren resumán.
Lke 18 26 Eta haur ençun vkan çutenéc erran ceçaten, Eta nor salua ahal dai te?
Lke 18 27 Eta harc erran ceçan, Guiçonac baitan impossible diraden gauçac,
possible dirade laincoa baitan.
Lke 18 28 Eta erran ceçan Pierriseç, Huná, guc vtzi citi agu gauça guciác, eta
iarrei qui gaitzai zquic hiri.
Lke 18 29 Eta harc erran cieçén, Egui az erraiten drauçuet, nehor eztela vtzi
duenic etchea, edo aitamác, edo anayec, edo emaztea, edo haourrac laincoaren resumaren
causaz,
Lke 18 30 Non vngui z guehi ago recebi ezteçan dembora hunetan, eta ethorteco den
secul án vici tze eternal a.
Lke 18 31 Eta harturic hamabi ac erran cieçen, Huná, igaiten gara Ierusal emera,
eta compl ituren çai zquió, guiçonaren Semeari Prophetéz scribatu içan diraden gauça guci ac.
Lke 18 32 Ecen Gentiley liuraturen çaye, eta escarni aturen eta iniuri aturen eta
thustaturen da.
Lke 18 33 Eta açotatu duqueitenean, hilen duté: baina hereneco egunean
resuscitaturen da.
Lke 18 34 Eta hec gauça hautaric etzeçaten deus adi: eta ciraden hitz hauc
hetaric estali ac, eta erraiten ciradenac etzi tuzten adi tzen.
Lke 18 35 Eta guertha cedin hura Iericorát hurbiltzen cela, itsubat baitzén
iarria bide bazterrean esque cegoela.
Lke 18 36 Eta harc ençun ceçanean populua iragaiten, galde eguin ceçan, hura cer
cen.
Lke 18 37 Eta erran cieçoten ecen Iesus Nazareno iragaiten cela.
Lke 18 38 Orduan oi hu eguin ceçan, cioela, Iesus Dauíd-en semeá, auc pietate
ni çaz.
Lke 18 39 Eta aitzi nean ioaiten ciradenéc mehatchatzen çutén ichil Iedi nçat:
baina harc vngui z oi hu guehi ago eguiten çuen, Dauíd-en semea, auc pietate ni çaz.
Lke 18 40 Eta lesusec guel di turic mana ceçan ekar lequion beregana, eta hura
hurbil du içan cenean, interroga ceçan,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	18	41	Cioela, Cer nahi duc daguiadan? Eta harc erran ceçan, launa, vistá recebi deçadan.
Lke	18	42	Eta lesusec erran cieçón, recebi eçac vistá: eure fedeaç saluatu au.
Lke	18	43	Eta bertan ikus ceçan, eta hari iarrei qui ten çayón, glori ficatzen çuela laincoa: Eta popul u guciac hori ikussiric eman cieçon laudorio laincoari.
Lke	19	1	Eta sarthuric lericon, iragai ten cen.
Lke	19	2	Eta huná, Zaccheo deitzen cen guiçombat, eta hura cen publicano principal, eta abrats:
Lke	19	3	Eta ikussi nahiz çabilan, cein cen Iesus: eta ecin ceçaqueen gendetzearen causaz: ecen thail lu chipitaco cen.
Lke	19	4	Eta aitzinera laster egu nic igan cedin bassa ficotze batetara, hura ikus leçañçat: ecen handi c iragan behar çuen.
Lke	19	5	Eta leku hartara ethor cedin beçala goiti behaturic lesusec ikus ceçan hura: eta erran cieçon, Zaccheo, hai tsa lehiatuqui: ecen egun hire etchean egon behar diat.
Lke	19	6	Orduan haur ia uts cedin lehiatuqui, eta recebi ceçan hura alegueraqui.
Lke	19	7	Eta hori ikussiric guciéc murmuratzen çuten, cioi tela, Ecen guiçon vici tze gaiçtotaco batenean sarthu cela, alogea ledinçat.
Lke	19	8	Eta han cegoela Zaccheo erran cieçón launari, Huná, neure onén erdiac, launa, emaiten dirai zteat paubrey: eta baldin deus nehori bidegabequi edequi badraucat, rendatzen diat halaco laur.
Lke	19	9	Orduan lesusec erran cieçón, Egun saluamendua etche huni egu ni çan ciayóc, ceren haur-ere Abrahamen seme baita.
Lke	19	10	Ecen ethorri i çan da guiçonaren Semea galdu i çan cena bilha eta salua leçañçat.
Lke	19	11	Eta hec gauça hauc ençuten ci tuztela, continuatzen çuen, eta erran ceçan comparationebat, ceren baitzén Ierusal emeco aldean, eta ceren vste baitzutén bertan laincoaren resumá mani festaturen cela.
Lke	19	12	Erran ceçan bada, Guiçon noblebat parti cedin leku vrrun batetara, resuma baten conquestatzera, guero itzul tzeçotán.
Lke	19	13	Eta dei thuric hamar cerbitzari bereric, eman cietzén hamar marco, eta erran cieçén, Traffica eçaçue nathorren artean.
Lke	19	14	Eta bere ciu itateoéc çaritzoten gaitz, eta igor cieçoten embachadorebat gui beletic, cioi tela, Eztugu nahi horrec regna deçan gure gainean.
Lke	19	15	Eta guertha cedin itzuli cenean resumá conquestaturic, mana baitzeçan dei lequi zqui on diruá eman cerauen cerbitzari ac, laqui añçat norc cer traffica egu ni çuen.
Lke	19	16	Ethor cedin bada lehena, cioela, launa, hire marcoac hamar marco irabaci citic.
Lke	19	17	Eta harc erran cieçón, Vngui duc cerbitzari oná: ceren gauça chipian leyal i çan baitai z, auc bothere, hamar hiriren gainean.
Lke	19	18	Eta bercea ethor cedin, cioela, launa, hire marcoac egu ni citic borz marco.
Lke	19	19	Eta harc huni-ere erran cieçón, Hi-ere aicén borz hiriren gaineco.
Lke	19	20	Eta bercea ethor cedin, cioela, launa, huná hire marcoa, cein eduqui baitut gorderic oi hal batetan:
Lke	19	21	Ecen hire beldur i çan nauc, ceren baitai z guiçon gogorra: hartzen duc eçarri eztuana, eta biltzen duc erein eztuana.
Lke	19	22	Orduan harc erran cieçón, Eure ahotic iugeaturen aut, cerbitzari gaiçhtoá: bahaqui an ecen guiçon gogorra nai cela, hartzen dudala eçarri eztudana, eta biltzen dudala erein eztudana:
Lke	19	23	Nola beraz eztuc ene diruá banquean eman, eta nic hura lucuruarequi n erekarri bainuqueen?
Lke	19	24	Eta present ciradeney erran cieçen, Edequi eçoçue marcoa, eta emoçue hamar di tuenari.
Lke	19	25	Eta hec erran cieçoten, launa, bacitic hamar marco.
Lke	19	26	Hala diotsuet, ecen duen guciari emanen çayola, eta eztuenari, duena-ere edequi ren çayola.
Lke	19	27	Guehi ago, ene etsay nic hayén gainean regna neçan nahi vkan eztuten hec, ekatzue huna eta hil itzaçue ene aitzinean.
Lke	19	28	Eta gauça hauc erranic, aitzinean ioaiten cen Ierusal emerat igai ten cela.
Lke	19	29	Eta guertha cedin, hurbil du cenean Bethphagera eta Bethani ara, Oli uatzetaco dei tzen den mendi aldera, igor baitzi tzan bere discipul uetari c biga,
Lke	19	30	Erraiten çuela, Çoazte çuen aurkaco burgura: hartan sarthu eta, eridenen duçue asto-vme arbat estecatua, egundano nehor gainean iarri etzayonic: hura lachaturic ekardaçue.
Lke	19	31	Eta baldin nehorc galde badagui çue, Cergatic lachatzen duçue? Hunela erranen draucaçue, Ceren launac hunen beharra baitu.
Lke	19	32	Eta ioanic igorri i çan ciradenec eriden çuten erran cerauen beçala.
Lke	19	33	Eta hec asto-vmea lachatzen çutela, erran cieçen haren iabéc, Cergatic lachatzen duçue asto-vmea?
Lke	19	34	Eta hec erran ceçaten, Ceren launac hunen beharra baitu.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke 19 35 Eta eraman ceçaten hura Iesusgana, eta eçarri ric berén abi llamenduac asto-vme gainean, eçar ceçaten gainean Iesus.

Lke 19 36 Eta hura cioala, hedatzen cituzten berén abi llamenduac bidean.

Lke 19 37 Eta ia Oliuatzetaco mendi ondora hurbiltzen cela, has cedin discipul utze gucia alegueraz laincoaren laudatzen ocengui, ikussi vkan cituzten verthute guci acgatic,

Lke 19 38 Erraiten çutela, Benedicatu dela launaren icenean ethorten den Reguea: baquea dela ceruàn eta gloria lekù gorenetan.

Lke 19 39 Orduan gendetzeco Phari seuetaric batzuc erran cieçóten, Magistruá, mehatcha itzac eure discipul uac.

Lke 19 40 Eta harc ihardesten çuela erran cieçén, Erraiten drauçuet, baldin ichil baditez hauc, bertan harriéc oi hu eguinen dutela.

Lke 19 41 Eta hurbildu cenean, ikussi ric hiria, nigar eguin ceçan haren gainean, cioela,

Lke 19 42 O baldin hic berere eçagutu vkan bahitu eure iornata hunetan berere, eure baquearen gauçac! Baina orain estaliac di audec hire begui etaric

Lke 19 43 Ecen ethorri ren di tuc egunac hire gainera, eta eure etsayéc assetiaturen auté trancheaz, eta inguraturen, eta hersturen alde guci etaric.

Lke 19 44 Eta arrasaturen auté hi, eta hire haour hitan barna di radenac: eta eztié vtziren hitan harria harriaren gainean: ceren ezpai tuc eçagutu eure visi tationearen demborá.

Lke 19 45 Eta sarthuric templean, has cedin, hartan saltzen eta erosten ari ciradenén campora egoizten.

Lke 19 46 Ciostela, Scribatua da, Ene etchea orationetaco etchea da, eta çuec hura gai chtaguin lece eguin duçue.

Lke 19 47 Eta iracasten ari cen egun oroz templean: eta Sacri ficadore principal ac eta Scribác eta populuco principal ac hura hil eraci nahiz çabiltzan.

Lke 19 48 Baina etzutén eridei ten cer eguin ahal leçaqueoten: ecen populu gucia cen attento haren ençutera.

Lke 20 1 Eta guertha cedin egun hetataric batez, harc populu a iracasten çuela templean, eta euangelizatzen cegoela, ethor bai tzi tecen Sacri ficadore principal ac eta Scribác, Ancianoequin,

Lke 20 2 Eta erran cieçóten, Erraguc cer authorit atez gauça horiac egui ten di tuán, edo nor den hiri authorit ate hori eman drauana.

Lke 20 3 Eta ihardesten çuela Iesusec erran cieçén, Interrogaturen çai tuztet nic-ere çuec gauça batez: erradaçue bada niri,

Lke 20 4 Ioannesen baptis moa cerutic cen, ala gui çonetaric?

Lke 20 5 Eta hec baci harducaten berén artean, cioi tela, Baldin erran badeçagu, Cerutic: erranen du, Cergatic beraz ez tuçue sinhetsi hura?

Lke 20 6 Eta baldin badarragu, Gui çonetaric: populu guci ac Lapidaturen gai tu: ecen segur daducate, Ioannes Propheta cela.

Lke 20 7 Ihardets ceçaten bada, etzaquitela nondic cen.

Lke 20 8 Orduan Iesusec erran cieçén, Nic-ere eztrauçuet erranen cer authorit atez gauça hauc egui ten di tudan.

Lke 20 9 Orduán has cedin populu ari comparatione hunen erraiten, Gui çon batec landa ceçan mahastibat, eta aloca cieçén hura laborari ey, eta dembora lucez campoan egon cedin.

Lke 20 10 Eta sasoinen igor ceçan laborari hetara cerbitzari bat, mahastico fructuti lemotençat: baina hec hura ceaturic igor ceçaten hutsic.

Lke 20 11 Eta continua ceçan berce cerbitzari baten igortera: baina hec haur-ere ceaturic eta gai zqui tractaturic igor ceçaten hutsic.

Lke 20 12 Eta continua ceçan herenaren igortera: baina hec haur-ere çaurthuric egotz ceçaten campora.

Lke 20 13 Orduan erran ceçan mahasti iabeac, Cer eguinen dut? igorri ren dut neure seme mai tea: agui an haur dacussatenean ohoraturen duté:

Lke 20 14 Baina hura ikussi ric laborariéc propos eduqui ceçaten, cioi tela, Haur da primua: çatozte, hil deçagun haur, heretagea gure dençat.

Lke 20 15 Eta egotzi ric hura mahastitic campora, hil ceçaten. Cer bada eguinen draue hæy mahasti iabeac?

Lke 20 16 Ethorri ren da eta desegui nen di tu laborari hec, eta emanen draue mahastia berce batzuey. Eta haur ençun çutenean erran ceçaten, Hala guertha eztadila.

Lke 20 17 Harc orduan hetarat behaturic dio, Cer da bada scribatua den hura, Edi ficaçaléc arbuyatu duten harria cantoin buru eguin i çan da?

Lke 20 18 Harri haren gainera erori ren den gucia, çathicaturen da: eta noren gainera erori ren bai ta, hura du chehecaturen.

Lke 20 19 Orduan a her ci raden Sacri ficadore principal ac eta Scribac haren gainean escuén eçar tera ordu hartan berean: bai na populu a ren bel dur ci tecen: ecen eçagutu vkan çutén hayén contra erran çuela comparatione haur.

Lke 20 20 Eta hura gogoatzen çutela, igor citzaten espiác iusto ci radela i rudi egui ten çutela, hura hitzean hatzaman leçatençat, Gobernadorearen sei gnori án eta botherean eçar leçatençat.

Lke 20 21 Eta hec interroga ceçaten hura, cioi tela, Magistruá, baceaqui agu vngui

erraiten eta iracasten duala, eta ezagoela personara behá, baina laincoaren bidea egui azqui iracasten duala.

Lke 20 22 Bide dugu eman tributic Cesari, ala ez?

Lke 20 23 Eta adi turic hayén fineciá, erran ciecéñ, Cergatic tentatzen nauçue?

Lke 20 24 Eracustaçue dinerobat: norenac di tu imagina eta scribua? Eta ihardesten çutela erran ceçaten, Cesarenac.

Lke 20 25 Orduan erran ciecéñ, Renda ietzoçue beraz Cesaren diradenac, Cesari: eta laincoaren diradenac, laincoari.

Lke 20 26 Eta ecin haren hitza reprehenditu vkan duté populuaren aitzinean: eta miraz iarriric haren repostaren gainean ichil citecen.

Lke 20 27 Orduan hurbil cequi zqui on Sadduceu batzu (ceinéc vkatzen baituté resurrectionea) eta interroga ceçaten.

Lke 20 28 Cioitela, Magistruá, Moysesec scribatu diraucuc, Baldin cembeitén anayea hil badadi emazte duelaric, eta haourric gabe hil badadi, har deçan haren anayec haren emaztea, eta eguin dieçón leinu bere anayeri.

Lke 20 29 Bada çazpi anaye içan di tuc, eta hetaric lehena emazte harturic hil içan duc, haourric gabe.

Lke 20 30 Eta har ciecéñ hura bigarrenac, hura-ere hil cidi an haourric gabe.

Lke 20 31 Guero herenac har cieçán hura, eta halaber çazpiec-ere: eta etzeçatean haourric vtzi, eta hil cituán.

Lke 20 32 Eta gucién ondoan hil ciedián emaztea-ere.

Lke 20 33 Resurrectionean bada hetaric ceinen emazte içanen da? ecen çazpiéc vkan dié hura emazte

Lke 20 34 Orduan ihardesten çuela erran ciecéñ Iesusec, Mundu hunetaco haourréc hartzen duté ezconçaz eta hartzen dirade.

Lke 20 35 Baina secula haren, eta hiletaco resurrectionaren vkaiteco digne eridenen diradenéc, eztuté harturen ezconçaz, ez eztirade harturen.

Lke 20 36 Ecen guehiagoric ecin hil dai teçue: ecen Aingueruèn pare dirade: eta laincoaren seme dirade, resurrectionezco seme diradenaz gueroz.

Lke 20 37 Eta hilac resuscitatzen diradela, Moysesec-ere eracutsi vkan du berro aldean, dioenean launa dela Abrahamen laincoa, eta Isaac-en laincoa, eta Iacob-en laincoa.

Lke 20 38 Bada laincoa ezta hilena, baina viciena: ecen guciac hari vici çai zqui o.

Lke 20 39 Eta ihardesten çutela Scribetaric batzuc erran ceçaten, Magistruá, vngui erran duc.

Lke 20 40 Eta guehiagoric etziraden ausartzen deusez haren interrogatzera.

Lke 20 41 Eta erran ciecéñ, Nola erraiten duté Christ David-en seme dela?

Lke 20 42 Ikussiric ecen David-ec berac dioela Psalmuén liburuán, Erran drauca launac ene launari, Iar adi ene escuinean,

Lke 20 43 Eçar di tzaquedano hire etsayac hire oinén scabella.

Lke 20 44 David-ec beraz laun hura deitzen du, eta nola da haren semé?

Lke 20 45 Eta populu guciac ençuten çuela, erran ciecéñ bere discipuluey.

Lke 20 46 Beguirauçue Scriba arropa lucequin ebili nahi diradenetaric, eta on dariztenetaric salutacioney merkatuetan, eta lehen cadirey synagoguetan, eta lehen placey banquetetan.

Lke 20 47 Ceinéc iresten baitituzte ema alhargunén etcheac, are luçaqui othoitz eguin irudiz: hec recebituren duté damnatione handi agoa.

Lke 21 1 Eta behatu çuenean ikus citzan abratsac eçarten cituztela bere donoac truncora.

Lke 21 2 Eta ikus ceçan emazte alhargun paubrebat ere bi peça chipi eçarten cituela.

Lke 21 3 Eta erran ceçan, Egui azqui diotsuet, ecen alhargun paubre hunec berce guciéc baino guehiago eçarri vkan duela.

Lke 21 4 Ecen hauc guciéc soberaturic dutenetic eçarri vkan duté laincoaren oblationetara: baina hunec paubreatic bere substantia çuen gucia eçarri vkan du.

Lke 21 5 Eta batzuc erraiten çutenean templeaz, ecen harri ederrez eta emaitzaz ornatua cela, erran ceçan.

Lke 21 6 Hauc dirade miratzen di tuçuenac? ethorriren dirade egunac ceinetan ezpai ta gueldituren harria harriaren gainean deseguin eztadin.

Lke 21 7 Orduan interroga ceçaten hura, cioitela, Magistruá, noiz bada horiac içanen dirade? eta cer signo içanen da horiac ethorri behar diradenean?

Lke 21 8 Eta harc erran ceçan, Beguirauçue seduci etzaitetzten: ecen anhitz ethorriren dirade ene icenean, dioitela, Ni nai z Christ: eta dembora hure hurbiltzen da: etzoaztela bada hayén ondoan.

Lke 21 9 Eta ençun di tzaçuenean guerlác eta seditioneac ezalbeitzintezte iciti: ecen gauça hauc lehen ethorri behar dirade: baina ezta bertan fina içanen.

Lke 21 10 Orduan erran ciecéñ, Altchaturen da nationea nationearen contra, eta resumá resumaren contra:

Lke 21 11 Eta lur i karatze handiac içanen dirade lekutic lekura, eta gosseteac eta içurriteac, eta icidurác: eta signo handiac içanen dirade, cerutic.

Lke 21 12 Baina gauça hauen gucion aitzinetic bere escuac eçarriren dituzte çuen gainean, eta persecutaturen çaituzte, liurutzen çaituztela synagoguetara eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

presoi ndegui etara, eramanic Reguetara eta Gobernadore-tara, ene icenagatic.
 Lke 21 13 Eta horiac helduren çai zqui çue testimoni agetan.
 Lke 21 14 Eçarçue bada çuen bihotzetan, aitzi netic ez pensatzera nola
 ihardetsiren duçuen.
 Lke 21 15 Ecen nic emanen drauçuet aho, eta iaquite ceini ecin contrastaturen
 baitzai zquio, ezeta resi stituren çuey contrastaturen çai zqui çuen guci éc.
 Lke 21 16 Halaber liuraturen çarete aitez eta améz eta anayéz eta ahaidéz eta
 adisquidéz: eta çuetaric hil eraciren duté:
 Lke 21 17 Eta guciéz gaitzetsiac i çanen çarete ene icenaren causaz.
 Lke 21 18 Baina çuen buruco bilobat ezta galduren.
 Lke 21 19 Çuen páienti áz possedi tzaçue çuen arimác.
 Lke 21 20 Éta ikus deçaçuenean Ierusalème gendarmeriaz inguratua, orduan
 albeitzinequite ecen hurbil datela haren destructionea.
 Lke 21 21 Orduan Iudean diradenéc ihes albeilequite mendi etarát: eta haren
 artecoac retira albeilitez: eta campoetan diradenac ezalbeilitez hartan sar.
 Lke 21 22 Ecen mendequiozco egunac dirade hauc, scribatuac diraden gauça guciac
 compli ditecençat
 Lke 21 23 Eta dohain gaiz emazte i çorrén eta eredosquiten duqueitenén egun
 hetan, ecen necessitate handia i çanen da lur haren gainen, eta hira populu hartan.
 Lke 21 24 Eta eroriren dirade ezpataren ahoz, eta captiuo eramanen dirade
 natione guci etara, eta Ierusalème aurizquia i çanen da Gentiléz, Gentilén demborác compli
 dai tezqueno.
 Lke 21 25 Orduan i çanen dirade signoac iguzquian eta ilharguian eta i çarretan:
 eta Iurrean afflictione nationetan ez iaquinez cer eguin, orroaz daudela itsassoa eta bagác:
 Lke 21 26 Hala non gui çonac hilac beçalacaturen baitirade iciduraren handiz, eta
 mundura ethorriren diraden gaitzén beguira egoitez: ecen ceruétaco verthuteac i karaturen
 dirade.
 Lke 21 27 Eta orduan ikussi ren duté gui çonaren Semea ethorten dela hodey batetan
 bothere eta gloria handi requin.
 Lke 21 28 Eta gauça hauc eguiten has ditecenean, chuchent albeitzinteizte, eta
 goiti albeitzinçate çuen buruác, ecen hurbiltzen da çuen redemptionea.
 Lke 21 29 Eta erran cieçén comparatione haur, Ikusqui çue ficotzea eta arbore
 guciac.
 Lke 21 30 Ia hostatzen diradela dacussaçuenean, ceuron buruz eçagutzen duçue
 ecen ia hurbil dela vdá.
 Lke 21 31 Halaber çuec-ere ikussi ren duqueçuenean gauça hauc eguiten diradela,
 eçagut albeitzineçate ecen hurbil dela laincoaren resumá.
 Lke 21 32 Eguiaz erraiten drauçuet ecen eztela iraganen mende haur, gauça hauc
 gucioc eguin dai tezqueno.
 Lke 21 33 Ceruá eta Iurra iraganen dirade, baina ene hitzac ez tirade iraganen.
 Lke 21 34 Gogoia eyeçue bada çuen buruèy, çuen bihotzac sortha ez itecen
 gormandi çaz, eta hordiqueriaz, eta vicitze hunetaco ansiéz: eta subitoqui gainera ethor
 eztaqui çuen egun hura.
 Lke 21 35 Ecen Iaço batec beçala attrapaturen ditu lur guciaren gainen
 habitatzen diraden guciac.
 Lke 21 36 Veilla eçaçue bada, dembora gucian othoitz eguiten duçuela, ethorteco
 diraden gauça guci ey itzurteco digne eguin çai teztençat, eta gui çonaren Semearen aitzi nean
 egon ahal çai teztençat.
 Lke 21 37 Eta egunáz templean iracasten ari cen, eta gauaz Oliuatzetaco deitzen
 den mendian egoiten cen.
 Lke 21 38 Eta populu gucia goicean ethorten cen harengana, templean hura ençun
 Ieçançat.
 Lke 22 1 Eta cen hurbiltzen altchagarri gaberico oguién bestá, Bazco erraiten
 dena:
 Lke 22 2 Eta çabiltzan Sacri ficadore principalac eta Scribác nolatan hura hil
 ahal Ieçaqueten: ecen populuaren beldur diraden.
 Lke 22 3 Baina Satan sar cedin Iudas icen goiticoz Iscariot deitzen cenera cein
 baitzén hamabién contuco.
 Lke 22 4 Eta hura ioanic minça cedin Sacri ficadore principal equin eta
 capitainequin nola hura liura lieçaqueen.
 Lke 22 5 Eta aleguera citecen, eta accorda citecen hari diru emaitera.
 Lke 22 6 Eta harc prometta ceçan: eta gendetzeric ezlicenean haren hæy
 liuratzeco dembora propi ren bilha çabilan.
 Lke 22 7 Ethor cedin bada altchagarri gaberico oguién eguna, ceinetan hil behar
 baitzen Bazcoa.
 Lke 22 8 Eta igor citzan Pierris eta Ioannes, cioela, Ioanic appain ieçaquçue
 Bazcoa ian deçagunçat.
 Lke 22 9 Eta hec erran cieçoten, Non nahi duc appain deçagun?
 Lke 22 10 Harc erran cieçén, Huná, hirian sarthu eta, bathuren çai çue gui çombat,
 pegarbat vr daramala: hari çarreitzate sarthuren den etchera:
 Lke 22 11 Eta erroçue etheco aitafamiliari, Magistruac erraiten drauc, Non da
 neure discipuluequin Bazcoa ianen dudan ostatua?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	22	12	Eta harc eracutsiren drauçue gambera handi bat apprestatua: han appain eçaçue Bazcoa.
Lke	22	13	Orduan ioanic eriden citzaten gauça guçiac erran cerauen beçala: eta appain ceçaten Bazcoa.
Lke	22	14	Bada ordu hura ethorri eta, iar cedin mahainean, eta hamabi Apostoluc harequin.
Lke	22	15	Eta erran cieçén, Desirez desiratu vkan dut Bazco hunen çuequin iatera, nic suffri deçadan baino lehen.
Lke	22	16	Ecen erraiten drauçuet, guehiagoric eztudala ianen hunetaric, compli dai teno laincoaren resumán.
Lke	22	17	Eta copa harturic gratiác rendatu cituenean erran ceçan, Har eçaçue haur, eta parti eçaçue çuen artean.
Lke	22	18	Ecen erraiten drauçuet eztudala edanen aihenaren fructutic, laincoaren resumá ethor dai teno.
Lke	22	19	Eta harturic oguia, gratiác rendatu cituenean, hauts ceçan: eta eman cieçén, cioela, Haur da ene gorputza çuengatic emaiten dena: haur eguiçue ene memoriotan.
Lke	22	20	Halaber copa-ere eman cieçén, affal ondoan cioela, Copa haur da Testamentu berria ene odolean, cein çuengatic issurten baita.
Lke	22	21	Badaric-ere huná, ni traditzen nauenaren escua, enequin da mahainean.
Lke	22	22	Eta segur guiçonaren Semea, ordenatu içan den beçala badoa: guciagatic-ere maledicti one guiçon hari, ceinez traditzen baita.
Lke	22	23	Orduan hec has cequi zquión bata berceari galde eguiten elkarren artean, eya cein cen hetaric hura eguinen luena.
Lke	22	24	Eta guertha cedin contentionebat-ere hayén artean, cein hetaric estimaturen cen guehien.
Lke	22	25	Baina harc erran cieçén, Nationén reguéc seignoriatzen dute hayén gainean, eta hayén gainean autoritate dutenac, vngui guile dei tzen di rade.
Lke	22	26	Baina çueçaz ezta hala: aitzi tic çuen arteco handiena biz chipi én beçala: eta gobernatzen duena, cerbitzaten duena beçala.
Lke	22	27	Ecen cein da handi ago, mahainean iarri ric dagoena, ala cerbitzun ari dena? eza mahainean iarri ric dagoena? Bada ni nai z çuen artean cerbitzaten ari dena beçala.
Lke	22	28	Eta çuec çarete enequin irauñ duçuenac ene tentationétan.
Lke	22	29	Nic bada di sposatzen drauçuet resumá, niri neure Aitac di sposatu vkan drautan beçala.
Lke	22	30	Ian deçaçuençat eta edan ene mahainean ene resumán, eta iar çait ezten thronoén gainean iugeatzen di tuçuel a Israel eco hamabi lei nuac.
Lke	22	31	Erran ceçan halaber launac, Simon, Simon, huná, Satanec bihiaren ançora çuen bahatzeco desira dic:
Lke	22	32	Baina nic othoitze eguin diat hi regatic, falta eztadin hi re fedea: hi c bada noi zpait conuertituric confirmaitzac eure anayec.
Lke	22	33	Eta harc erran cieçón, launa, prest nauc hi requin eta preso indeguira eta heriora ioai tera:
Lke	22	34	Baina Iesusec erran ceçan, Hiri diossat Pierris, eztic ioren egun oillarrac, hiruretan ni neçaguála vka deçaqueán baino lehen.
Lke	22	35	Guero erran cieçén, Çuec igorri çaituztedanean mulsa eta maleta eta çapata gabe, deusen falta içan çarete? Eta hec erran ceçaten, Deusen-ere.
Lke	22	36	Erran cieçén bada, Baina orain mulsa duenac, har beça, halaber maleta-ere: eta eztuenac, sal beça bere arropá, eta eros beça ezpatabat.
Lke	22	37	Ecen erraiten drauçuet oraino behar dela nitan complitu scribaturic dagoen haur, Eta gaiçtoequin contatu içan da. Ecen segur ni çazco gaucéc fin hartzen duté.
Lke	22	38	Eta hec erran ceçaten, launa, huná bi ezpata hemen. Eta harc erran cieçén, Asco da.
Lke	22	39	Guero ilkiric parti cedin costumatu beçala Oliuatzetaco mendirát: eta iarrei qui içan çai zcan bere discipuluc-ere.
Lke	22	40	Eta leku hartara ethorri cenean, erran cieçén, Othoitze eguiçue sar etzait ezten tentationetan.
Lke	22	41	Orduan hura vrrund cedin hetaric harri iraitzi baten inguruá, eta bel hauri caturic othoitze eguiten çuen,
Lke	22	42	Cioela, Aitá, baldin nahi baduc iragan eçac copa haur eneganic: badaric-ere ez ene vorondatea baina hira eguin bedi.
Lke	22	43	Eta aguer cequi ón Aingueruá cerutic hura confortatzen çuela.
Lke	22	44	Eta hersturatan iarri ric othoitze eguiten çuen cineçago, eta cen haren icerdia odol chorta gatzatu lurrera erorten diradenac beçala.
Lke	22	45	Guero orationetic iaiquiric ethor cedin bere discipuluetara, eta eriden citzan tristez lo ceunçala.
Lke	22	46	Eta erran cieçén, Cergatic lo çauñçate? iaiqui çait ezte, eta othoitze eguiçue sar etzait ezten tentationetan.
Lke	22	47	Eta hura oraino minço cela, huná, compaini abat, eta Iudas deitzen cena, hamabietaric bat, hayén aitzi nean ethortzen cen, eta hurbil cequion Iesusi pot legui onçát.
Lke	22	48	Eta Iesusec erran cieçón, Iudas, pot batez guiçonaren Semea traditzen duc?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	22	49	Orduan haren aldean ciradenéc ikussiric cer ethorteco cen, erran cieçoten, launa, ioren dugu ezpataz?
Lke	22	50	Eta io ceçan hetaric batec Sacrifcadore principalaren cerbitzaria, eta edequi cieçon escuineco beharria.
Lke	22	51	Baina ihardesten çuela lesusec erran ceçan, Vtzi tzaçue eguitera hunadrano. Eta haren beharria hunquiric, senda ceçan hura.
Lke	22	52	Guero erran cieçén lesusec harengana ethorri ciraden Sacrifcadore principal ey, eta templeco capitainey, eta Ancianoey, Gaichtaguin baten ondoan beçala ilki içan çarete ezpatequin eta vhequin?
Lke	22	53	Egun oroz çuequin nincela templean, ezti tzaçue escuac hedatu ene gainera: baina haur da çuen oren hura, eta ilhumbearen botherea.
Lke	22	54	Orduan hatzamanic hura eraman ceçaten, eta sar eraci ceçaten Sacrifcadore subiranoaren etchean. Eta Pierris iarrei quiten çayón vrrundanic.
Lke	22	55	Eta sua viztu çutenean salaren erdian, eta elkarrequin iarri ciradenean, iar cedin Pierris-ere hayén artean.
Lke	22	56	Eta ikussi çuenean hura nescato batec su bazterrean iarria, hari begui eratchequiric erran ceçan, Haur-ere harequin cen:
Lke	22	57	Baina vka ceçan harçaz, cioela, Emaztea, ezti nat eçagutzen hura.
Lke	22	58	Eta appur baten buruån bercebatec hura ikussiric erran ceçan, Hi-ere hetaric aiz. Baina Pierrisec diotsa, Guiçoná, ez nauc.
Lke	22	59	Eta quasi oren baten buruån, berce batec segurutzen çuen, cioela, Segurqui haur-ere harequin cen: ecen Galileano da.
Lke	22	60	Eta Pierrisec dio, Guiçoná, etzeaquiat cer erraiten duán. Eta bertan oraino hura miñço cela, io ceçan oillarrac.
Lke	22	61	Orduan itzuliric launac Pierris ganat beha ceçan: eta orhoit cedin Pierris launaren hitzaz, nola erran vkan ceraucan, Oillarrac io deçan baino lehen hiruretan vkaturen nauc.
Lke	22	62	Eta camporat ilkiric Pierrisec nigar eguin ceçan miñgui.
Lke	22	63	Eta lesus çaducaten guiçonac, truffatzen ciraden harçaz, eta cehatzen çutén:
Lke	22	64	Eta hura inguru estaliric haren begui tharteari ceraunsaten, eta interrogatzen çuten, cioitela, Prophetiza eçac nor den hi io auena.
Lke	22	65	Eta anhitz berce gauçaric erraiten çutén haren contra desondratzen çutela.
Lke	22	66	Eta arguitu cenean bil citecen populuco Ancianoac, eta Sacrifcadore principal ac, eta Scribác, eta eraman ceçaten hura bere conseillu barnera
Lke	22	67	Cioitela, Hi aiz Christ? erran ieçaguc. Eta erran cieçén, Baldin erran badi eçaçuet, ez tuçue sinhetsiren:
Lke	22	68	Eta baldin interroga baçai tzatet-ere, ez nauçue ihardetsiren, ezeta ioaitera vtziren.
Lke	22	69	Hemendic harát guiçonaren Semea iarria içanen da laincoaren verthutearen escuinean.
Lke	22	70	Orduan erran cieçoten guciéc, Hi aiz bada laincoaren Semea? Eta harc erran cieçén, Çuec dioçue ecen ni nai cela.
Lke	22	71	Eta hec erran ceçaten, Cer guehiago testimoniage falta gara? ecen gueuroc ençun dugu beraren ahotic.
Lke	23	1	Guero altcha cedin hayén gendetze gucia, eta eraman ceçaten hura Pilatgana.
Lke	23	2	Eta has citecen haren accusatzen, cioitela, Eriden vkan dugu haur populua en corruptitzen, eta tributén Cesari emaitetic debetatzen ari dela, dioela, bera dela Christ Reguea.
Lke	23	3	Orduan Pilatec interroga ceçan hura, cioela, Hi aiz Iuduén Reguea? Eta harc ihardesten ceraucala, erran ceçan, Hi c dio.
Lke	23	4	Eta erran cieçén Pilatec Sacrifcadore principal ey eta gendetzey, Hoguenic batre ez tut erideten guiçon hunetan.
Lke	23	5	Eta hec hambat gortzenago ciraden, cioitela, Mouitzen dic populua, iracasten ari dela Iudea gucian, Galilean hassiric hunadrano.
Lke	23	6	Eta Pilatec Galileaz miñçatzen ençun çuenean, interroga ceçan, eya Galileano cenez guiçona.
Lke	23	7	Eta eçaguturic ecen hura Herodesen iurisdictioneco cela, igor ceçan Herodesgana, hura-ere Ierusalemen cen egun hetan.
Lke	23	8	Eta Herodes lesus ikussiric aleguera cedin haguitz: ecen aspaldi çuela, haren ikusteco desira çuen, ceren anhitz gauça ençuten baitzuen harçaz: eta speranza çuen cembait signo ikussiren çuela harçaz eguiten.
Lke	23	9	Eta interroga ceçan anhitz hittez: baina harc etzieçon deus ihardets.
Lke	23	10	Eta Sacrifcadore principal ac eta Scribác ceuden han arrogantqui hura accusatzen çutela.
Lke	23	11	Baina Herodesec bere gendearequin hura menospreciaturic, eta escarniaturic, abillamendu churi batez vezti turic, harçara igor ceçan Pilatgana.
Lke	23	12	Eta egun hartan berean adiquisde citecen elkarren artean Pilate eta Herodes: ecen lehen etsay ciraden elkarren artean.
Lke	23	13	Orduan Pilatec, dei thuric Sacrifcadore prinpal ac, eta Gobernadoreac,

eta populua, erran ciecen,
Lke 23 14 Presentatu drautaque guicon haur populuaeren nahatsale beçala: eta
huná, nic çuen aitziñean interrogaturic, hoguenic batre eztut eriden guicon hunetan, çuec
accusatzen duçuenetaric:
Lke 23 15 Baina ez Herodesec-ere: ecen igorri vkan çaituztet harengana, eta
huná, herio merceduen gauçaric eztrauca eguin.
Lke 23 16 Beraz gaztigatu eta, largaturen dut.
Lke 23 17 Eta behar cerauen bat largatu bestán.
Lke 23 18 Bada iar cedin oihuz elkarrequin gendetze gucia, cioela, Ken ieçaguc
haur, eta larga ieçaguc Barabbas,
Lke 23 19 Cein baitzén, hirian eguin içan cen cembeit mutinationegatic eta
heriotzegatic presoindegui an eçarria.
Lke 23 20 Berriç bada Pilate minça cequién, Iesus largatu nahiz.
Lke 23 21 Baina hec heyagoraz iarten ciraden, erraiten çutela, Cruci fi ca eçac,
cruci fi ca eçac hori .
Lke 23 22 Eta harc heren aldian erran ciecen, Baina cer gai zqui eguin du hunec?
hiltzeco hoguenic eztut erideiten haur baithan: gaztigaturic beraz largaturen dut.
Lke 23 23 Baina hec hertsen çutén oi hu handiz requeritzen çutela, cruci fi ca
ledin: eta hayén heyagorác eta Sacri ficadore principal enac renforçatzen ciraden.
Lke 23 24 Orduan Pilatec iugea ceçan eguin lequién galde eguiten çutena.
Lke 23 25 Eta larga ciecen mutinationegatic eta heriotzeagatic presoindegui an
eçarri içan cena, ceinen escatu içan baitziraden: eta eman ciecen Iesus, nahi lutena leguiten.
Lke 23 26 Eta hura eramaiten çutela, harturic Simon Cyreneano landetari c hel du
cen-bat, hari crutzea gainean eçar cieçoten Iesusen ondoan eramai teco.
Lke 23 27 Eta iarrei quiten çayón gendetze handia populutic eta emaztetari c, hura
plaignitzen eta lamentatzen çutela.
Lke 23 28 Baina itzuliric hetarát Iesusec erran ceçan, Ierusalemeco alabác,
eztagui çuela nigarric ene gainean: baina ceuron buruén gainean egui çue nigar, eta çuen
haourrén gainean.
Lke 23 29 Ecen huná, ethorri ren dirade egunac ceinétan erranen baitute, dohatsu
dirade sterilac, eta engendratu eztuten sabelac, eta eredosqui eztuten vatzac.
Lke 23 30 Orduan hassi ren dirade erraiten mendiey, Eror çaitetzte gure gainera:
eta mendisquey, estal gaitzaque.
Lke 23 31 Ecen baldin egur hecean gauça hauc eguiten badi tuzte, eyharrean cer
egui nen da?
Lke 23 32 Eta eramaiten ciraden berçeric bi gai zqui guile-ere harequin hil
eraciteco.
Lke 23 33 Ethorri içan ciradenean bada Bur-heçur deitzen den lekura, han
cruci fi ca ceçaten hura, eta gai zqui guileac: bata escuinean eta bercea ezquerrean.
Lke 23 34 Eta Iesusec erraiten çuen, Aitá, barka iecec: ecen etzeaque cer
eguiten dutén. Guero haren abillamenduac partituric, çorte egotz ceçaten.
Lke 23 35 Eta populua han egoiten cen beha cegoela: eta truffatzen ciraden
harçaz Governadoreac-ere hequin, cioitela, Berceac emparatu vkan di tu, empara beça bere burua,
baldin haur bada Christ laincoaren elegitua.
Lke 23 36 Eta truffatzen ciraden harçaz gendarmesac-ere, hurbiltzen çai zcala eta
vinagre presentatzen ceraucatel a:
Lke 23 37 Eta erraiten çutela, Baldin hi bahai z Iuduén Reguea empara eçac eure
buruá.
Lke 23 38 Eta cen scributobat-ere haren garayan, Ietra Grec-ez eta Latinez eta
Hebraicoz scribatua, hitz hautan, HAVR DA IVDVEN REGVEA.
Lke 23 39 Eta gai zqui guile vrkatuetari c batac blasphematzén çuen hura, cioela,
Baldin hi bahai z Christ, empara eçac eure buruá eta gu.
Lke 23 40 Baina ihardesten çuela berceac reprotcha ceçan hura, cioela, Ezai z
laincoaren berere beldur, ikussiric ecen condemnatione berean aicela?
Lke 23 41 Eta gu behinçat iustoqui: ecen eguin di tugunén merceduac recebitzen
citiagu: baina hunec eztic deus gai zquiric eguin.
Lke 23 42 Eta erran cieçón Iesusi, Orhoit albeitiendi niçaz, Iaua, ethor adinean
eure resumara.
Lke 23 43 Orduan erran cieçón Iesusec, Egui az erraiten drauat, egun enequin
içanen aicela paradi soan.
Lke 23 44 Eta cen sey orenen inguruá, eta il humbe eguin cedin lur guciaren
gainean bedratzi orenetariano.
Lke 23 45 Iguzquia-ere il hund cedin, eta templeco vel á erdira cedin artetic.
Lke 23 46 Eta oi hu eguini c voz handiz Iesusec dio, Aitá, hire escuetan eçarten
diat neure spiri tua. Eta haur erranic renda ceçan spiri tua.
Lke 23 47 Eta ikussiric Centenerac cer eguin içan cen, glori fi ca ceçan laincoa,
cioela, Egui azqui guicon haur iusto cen.
Lke 23 48 Eta spectacle hartara bildu içan ciraden gendetze guciac, ikussiric
eguin içan ciraden gauçac bere bulharrey ceraunstela itzultzen ciraden.
Lke 23 49 Eta ceuden haren eçagunac guciac vrrun, eta emazte elkarrequin hari
Galileatic iarrei qui içan çai zcanac, gauça hauc ikusten cituztela.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Lke	23	50	Eta huna, Ioseph çaritzan guiçombat, conseilier, guiçon ona eta iustoa:
Lke	23	51	(Hunec etzuen consentitu hayén conseilian ez egui tatean) Iuduén Arimathea hirico, eta hura-ere laincoaren resumaren beguira cegoen:
Lke	23	52	Hura ethorric Pilatgana, esca cedin Iesusen gorputzaren.
Lke	23	53	Eta hura erautsiric estal ceçan mi hisse batez, eta eçar ceçan monument batetan cein baitzén arroca batetan ebaquia, ceinetan oraino nehor ezpaitzén eçarri i çan.
Lke	23	54	Eta cen preparationeco eguna, eta Sabbath eguna haren ondoan heldu cen.
Lke	23	55	Eta iarrei quiric harequin Galileatic ethorri i çan ciraden emaztec-ere mira ceçaten monumenta, eta nola eçarri i çan cen haren gorputza.
Lke	23	56	Guero itzuli ciradenean appresta citzaten vssainac eta vnguentuac, eta Sabbathoan reposa citecen, manamenduaren araura.
Lke	24	1	Baina asteco lehen egunean, guci z goiz ethor citecen monumentera, ekarten cituztela appaindu cituztén vssain onac: eta cembeit emazte hequin.
Lke	24	2	Eta eriden ceçaten harria monumentetic aldaratua.
Lke	24	3	Eta sarthu ciradenean etzeçaten eriden Iesus launaren gorputza.
Lke	24	4	Eta guertha cedin hec halacotz duda handitan ciradela, huná bi guiçon eriden baitzitecen han, chistmist ançora argui tzen çuten abillamendutan.
Lke	24	5	Eta nola ici tuac baitziraden, eta behe titzen baitziraden begui thartez lurrera guicon hec erran cieçén, Cergatic hilén artean bilhatzen duçue vici dena?
Lke	24	6	Ezta hemen, baina resuscitatu da: orhoit çaitetzte nola erran cerauçuen oraino Galilean cela,
Lke	24	7	Cioela, Behar da guiçonaren Semea liura dadin vici tze gaitotacoen escuetara, eta crucifica dadin: eta hereneco egunean resuscitatu dadin.
Lke	24	8	Eta orhoit citecen haren hitzéz.
Lke	24	9	Eta monumentetic itzuli ciradenean, conta cietzén gauça hauc guciac hamequey, eta berce guci ey.
Lke	24	10	Eta ciraden Maria Magdalena eta Ioanna eta Maria lacquesen ama, eta berce hequin ciradenac, gauça hauén Apostoluey erraileac.
Lke	24	11	Eta irudi cequiztén erguelqueria beçala hayén hitzac, eta etzitzaten sinhets.
Lke	24	12	Baina Pierriseç iai quiric Iaster cegui an monumentera, eta ikartzera behe tituric ikus citzan mi hisse hutsac bere gain eçarriac: guero ioan cedin bere baithan miresten çuela egui i çan cenaz.
Lke	24	13	Eta huná, hetaric biga ioaiten ciraden egun hartan berean burgu batetara hiruroguey stadio Ierusalemetic vrrun, Emaus deitzen cenera:
Lke	24	14	Eta minço ciraden elkarren artean heldu i çan ciraden gauça hauçaz guciéz.
Lke	24	15	Guertha cedin bada hec minço ciradela eta ci harducatel a, Iesus-ere hæy hurbielduric ioan baitzedin hequin batean.
Lke	24	16	Baina hayen beguiac Iuluratuac ceuden hura eçagut ezleçatençát.
Lke	24	17	Eta erran cieçén, Ceric dirade ioaiten çaretela çuen artean comparti tzen di tuçuen hitz horiac, eta cergatic çarete triste?
Lke	24	18	Eta ihardesten çuela batac Cleopas deitzen cenac, erran cieçón, Hi euror aiz Ierusalem en arrotz, eta eztaquizquic hartan egun hautan egui i çan diraden gauçac?
Lke	24	19	Eta harc erran cieçén, Cer gauça? Eta erran cieçoten, Iesus Nazarenoaz, cein i çan baita guiçon Propheta, eguinez eta erranez botheretsua, laincoaren eta populu guciaren aitzinean.
Lke	24	20	Eta nola hura liuratu vkan dutén Sacrifadore principaléc eta gure Gobernadoréc herioaren condemnationera, eta crucificatu vkan dutén.
Lke	24	21	Eta guc sperança guendián hura cela Israel redemitu behar çuena: badaric-ere hori én guci on gainera, egun duc herén eguna gauça hauc egui i çan diradela.
Lke	24	22	Baina gure arteco emazte batzuc-ere ici tu guiai tié, cein guci z goiz monumentean i çan baitirade:
Lke	24	23	Eta eriden eztutenean haren gorputza, ethorri i çan di tuc, dioi tela visionebat-ere Aingueruènic ikussi vkan dutela, hura vici dela dioi tenenic
Lke	24	24	Eta ioan i çan di tuc gurequin ciradenetaric batzu monumentera, eta hala eriden dié nola emaztec erran baitzuten: baina bera eztié ikussi.
Lke	24	25	Orduan harc erran ciecen, O adimendu gabeac, eta Prophetéc erran di tuzten gauça guci én sinhestera bi hotz berantcorretacoac!
Lke	24	26	Etzena behar Christec gauça horiac suffri citzan, eta bere glorian sar ledin?
Lke	24	27	Guero hassiric Moyses baitharic eta Propheta guci etaric, declaratzen cerauzten Scriptura guci etan harçaz beraz ciraden gauçac.
Lke	24	28	Eta hurbil citecen ioaiten ciraden burgura, eta harc vrrunago ioaitera irudi egui ten çuen.
Lke	24	29	Baina bortcha ceçaten, cioi tela, Ago gurequin: ecen arratsa duc, eta eguna duc beheratu. Sar cedin bada hequin egoi tera.
Lke	24	30	Eta guertha cedin hequin mahai nean iarri ric cegoela, oguia harturic grati ac renda baitzitzan, eta hautsiric eman baitzieçén.
Lke	24	31	Orduan i requi citecen hayén beguiac, eta eçagut ceçaten hura: baina

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

hura ken cedin hayén aguerri tic.			
Lke	24	32	Eta erran ceçaten elkarren artean, Etzena gure bihotza erratzen gutan, mi nõ çai cunean bidean, eta declaratzen cerauzqui gunean Scripturác?
Lke	24	33	Eta iaiquiric ordu hartan berean itzul citecen Ierusalamera, eta eriden citzaten el kargana bilduac hamecác, eta hequin ciradenac:
Lke	24	34	Erraiten çutela, Resuscitatu da launa egui azqui, eta aguertu i çan çayó Simoni.
Lke	24	35	Hec-ere conta citzaten bideco gauçác, eta nola heçaz eçagutu i çan cen oguiaren haustean.
Lke	24	36	Eta gauça hauçaz mi nõ ciradela, presenta cedin Iesus bera hayén artean, eta erran cieçén, Baquea dela çuequin.
Lke	24	37	Baina hec trublaturic eta icituric, vste çutén spiri tubat çacussatela.
Lke	24	38	Orduan erran cieçén, Cergatic trublaturic çarete, eta cergatic pensamenduac igaiten dirade çuen bihotzetara?
Lke	24	39	Ikus itzaçue ene escuac eta ene oinac: ecen hura bera nai z ni, hazta neçaçue, eta mira: ecen spiri tuac haragui ric ez heçurric eztu, nola nic dudala baitacussaçue.
Lke	24	40	Eta gauça hauc erran cituenean, eracuts cietzén escuac eta oinac.
Lke	24	41	Baina oraino hec alegueraz sinhesten etzutela, eta miraz ceudela, erran cieçén, Baduçue hemen deus iatecoric?
Lke	24	42	Orduan hec presenta cieçoten arrain erre çathibat, eta ezti orrace batetari c.
Lke	24	43	Eta harturic hayén aitzinean ian ceçan.
Lke	24	44	Eta erran cieçén, Hauc dirade erraiten nerauzqui çuen hitzac, oraino çuequin nincela, ecen behar ciradela complitu ni çaz Moysesen Leguean, eta Prophetetan, eta Psalmuetan scribaturic dauden gauça guciac.
Lke	24	45	Orduan irequi ceçan hayén adimendua, Scripturén aditzeco.
Lke	24	46	Eta erran cieçén, Hala da scribatua eta hala behar cen Christec suffri leçan, eta resuscita ledin hiletari c hereneco egunean.
Lke	24	47	Eta predica ledin haren icenean penitentiá eta bekatuén barkamendua natione gucietan, hassiri c Ierusalemetic.
Lke	24	48	Eta çuec çarete testimonio gauça hauçaz: eta huná nic igorri ren dut neure Ai taren promessa çuen gainera:
Lke	24	49	Baina çuec çaudete Ierusalemeco hiri an verthutez garaitic vezti çai tezqueteno.
Lke	24	50	Guero eraman citzan camporát Bethani arano eta bere escuac altchaturic, benedica citzan.
Lke	24	51	Eta guertha cedin hec benedicatzen cituela, appartaturic hetari c, goi ti al tcha bai tzedin cerurát.
Lke	24	52	Eta hec hura adoraturic itzul citecen Ierusalamera, bozcario handi requin.
Lke	24	53	Eta ciraden bethi templean, laudatzen eta benedicatzen çutela laincoa. Amen.
Jhn	1	1	HATSEAN cen Hitza, eta Hitza cen laincoa bai than, eta lainco cen Hitza.
Jhn	1	2	Hitz haur cen hatsean laincoa bai than.
Jhn	1	3	Gauça guciac Hitz harçaz eguin i çan dirade: eta hura gabe deus ezta eguin, eguin denic.
Jhn	1	4	Hartan cen vici tzea, eta vici tzea cen gui çonén Arguia:
Jhn	1	5	Eta Argui hunec ilhumbean arguitzen du: eta ilhumbeac hura eztu comprehendi tu.
Jhn	1	6	I çan da gui çon-bat laincoaz igorria, Ioannes dei tzen cenic.
Jhn	1	7	Haur ethor cedin testimoni age ekartera Argui az testifica leçançat, guciéc harçaz sinhets leçatençat.
Jhn	1	8	Étzén hura Arguia, baina igorri cen Argui az testifica leçançat.
Jhn	1	9	Haur cen Argui egui azcoa, mundura ethorten den gui çon gucia arguitzen duena.
Jhn	1	10	Munduan cen, eta mundua harçaz eguin i çan da, eta munduac eztu hura eçagutu.
Jhn	1	11	Beretara ethorri i çan da, eta beréc eztute hura, recebitu.
Jhn	1	12	Baina hura recebitu duten guci ey, eman draue priuilegio laincoaren haour i çateco, haren icenean sinhesten duteney:
Jhn	1	13	Cein ezpaitirade iayo odoletari c, ez haragui aren vorondatetic, ez gui çonaren vorondatetic: bai na laincoagani c.
Jhn	1	14	Eta Hitza haragui eguin i çan da, eta habitatu i çan da gure artean, (eta contemplatu vkan dugu haren gloriá, gloriá diot Ai tagani c engendratu bakoi tzarena beçal a) gratiaz eta egui az bethea
Jhn	1	15	Ioannesec testificatu vkan du harçaz, eta oi hu eguin, cioela, Haur da cei nez erraiten-bai nuen, Ene ondoan ethorten dena, ni baino aitzinecoago da: ecen ni baino lehen cen.
Jhn	1	16	Eta haren abundantiatic guciéc recebitu v kan dugu, eta gratia gratiagatic.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn	1	17	Ecen Leguea Moysesez eman i çan da, baina gratiá eta eguiá Iesus
Christez	eguin i çan da.		
Jhn	1	18	Iaincoa nehorc eztu ikussi egundano, Ai taren bulharrean den seme
bakoi tzac	berac declaratu draucu.		
Jhn	1	19	Eta haur da Ioannesen testimoni age, Iuduéc Ierusalem etic
Sacri fi cadoreac	eta Leui tác igorri cituztenecoa, hura interroga leçatençat, Hi nor aiz?		
Jhn	1	20	Eta ai thor ceçan, eta etzeçan vka: eta ai thor ceçan, cioela, Ezn aiz ni
Christ.			
Jhn	1	21	Orduan interroga ceçaten, Cer beraz? Elias aiz hi? Eta erran ceçan,
Ezn aiz.	Propheta aiz hi? Eta ihardets ceçan, Ez.		
Jhn	1	22	Erran cieçoten bada, Nor aiz? respostu deyegunçát igorri gaituzteney:
cer dioc	eurorrez?		
Jhn	1	23	Dio, Ni n aiz desertuan oi huz dagoenaren voza, Plana eçaçue launaren
bidea,	Esai as Prophetác erran çuen beçala.		
Jhn	1	24	Eta igorri i çan ciradenac Phariseu ciraden.
Jhn	1	25	Eta interroga ceçaten hura, eta erran cieçoten. Cergatic beraz
batheyatzen	ari aiz, bal dín hi Christ ezpahaiz, ez Elias, ez Propheta?		
Jhn	1	26	Ihardets cieçén Ioannesec, cioela, Ni batheyatzen ari n aiz vrez, baina
çuen artean	da bat çuec ecagutzen eztuçuenic:		
Jhn	1	27	Hura da ene ondoan ethorten dena, cein ni baino aitzi necoago bai ta,
ceinen çapataco	hedearen lachatzeco ezpain aiz ni digne.		
Jhn	1	28	Gauça hauc Bethabaran eguin i çan ciraden Iordanaz berce aldean, non
Ioannes	batheyatzen ari baitzén.		
Jhn	1	29	Biharamunean ikusten du Ioannesec Iesus harengana ethorten dela, eta
dio,	Huná Iaincoaren Bil dotsa munduaren bekatuac kencen di tuena.		
Jhn	1	30	Haur da ceinez erraiten bainuen, Ene ondoan ethorten da gui çon-bat,
cein ni baino	aitzi necoago bai ta, ecen ni baino lehen cen.		
Jhn	1	31	Eta nic eznuen hura eçagutzen: baina Israeli mani festa daqui onçát,
halacotz	ethorri n aiz ni vrez batheyatzera.		
Jhn	1	32	Orduan bada testi fica ceçan Ioannesec, cioela, Ikussi dut Spiritua
iausten dela	vssó columba baten guissán cerutic eta egon-ere bacedin haren gainean.		
Jhn	1	33	Eta nic eznuen eçagutzen hura: baina vrez batheyatzera igorri nauenac,
erran cerautan,	Noren gainera ikussi ren baituc Spiritua iausten, eta egoiten haren gainean,		
hura duc	Spiritu sainduaz batheyatzen duena.		
Jhn	1	34	Eta nic dut ikussi, eta dut testificatu ecen haur dela Iaincoaren
Semea.			
Jhn	1	35	Biharamunean berri z bacegoen Ioannes, eta harenic bi discipulu:
Jhn	1	36	Eta ikussi ric Iesus ebiltén, erran ceçan, Hará Iaincoaren Bildotsa.
Jhn	1	37	Eta ençun ceçaten hura bi discipuluéc minçatzen, eta iarrei qui i çan
çai zcan	Iesusi.		
Jhn	1	38	Eta itzuliric Iesusec, eta ikussi ric hec çarreit zala, dioste hæy,
Ceren bil ha	çabiltzate? Eta hec erran cieçoten, Rabbi (erran nahi bai ta hambat nola Magi strua)		
non egoiten	aiz?		
Jhn	1	39	Dioste, Çatozte eta ikussaçue. Ethor citecen eta ikus ceçaten non
egoiten cen:	eta hura bai than egon citecen egun hartan: ecen hamar orenén inguruá cen.		
Jhn	1	40	Cen Andriu Simon Pierrisen anayea, Ioannes minçatzen ençun çuten
bi etaric	eta hari iarrei qui çai zconetaric bata.		
Jhn	1	41	Hunec eriden ceçan lehenic Simon bere anayea, eta erran cieçón, Eriden
di agu	Messias, (erran nahi bai ta hambat nola Christ.)		
Jhn	1	42	Eta eraman ceçan hura Iesusgana. Eta Iesusec harenganat behaturic
erran ceçan,	Hi aiz Simon Ionaren semea: hi dei thuren aiz Cephas (hambat erran nahi bai ta nola harria)		
Jhn	1	43	Biharamunean Iesus ioan nahi i çan cen Galileara eta eriden ceçan
Philippe,	eta erran cieçon, Arreit niri.		
Jhn	1	44	Eta Philippe cen Bethsaidaco, Andriuen eta Pierrisen hirico.
Jhn	1	45	Erideiten du Philippec Nathanael, eta diotsa, Eriden di agu Iesus
Nazarethecoa,	Iosephen semea, ceinez scribatu baitu Moysesec Leguean eta Prophetéc.		
Jhn	1	46	Eta erran cieçón Nathanaelec, Nazarethetic deus onic ahal date? Diotsa
Philippec,	Athor eta ikussac.		
Jhn	1	47	Ikus ceçan Iesusec Nathanael harengana ethorten cela, eta erran ceçan
harçaz,	Huná egui azco Israeli tabat ceinetan enganioric ezpai ta.		
Jhn	1	48	Diotsa Nathanaelec, Nondic naçaguc? Ihardets ceçan Iesusec eta erran
cieçón,	Philippec dei ençan baino lehen, ficotze azpian incenean ikusten indudan.		
Jhn	1	49	Ihardets ceçan Nathanaelec, eta erran cieçón, Magi struá, hi aiz
Iaincoaren	Semea: hi aiz Israeleco Reguea.		
Jhn	1	50	Ihardets ceçan Iesusec, eta erran cieçón, Ceren erran drauadan, Ikussi
aut ficotze	azpian, sinhesten duc? gauça hauc baino handi agoric ikussi ren duc.		
Jhn	1	51	Halaber erran cieçón, Egui az egui az erraiten drauçuet, Hemendic harat
ikussi ren	duçue ceruá i requiric, eta Iaincoaren Aingueruac igaiten eta iausten di radel a		
gui çonaren	Semearen gainera.		
Jhn	2	1	Eta hereneco egunean ezteyac eguin citecen Cana Galileacoan: eta
Iesusen	ama cen han		

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn	2	2	Eta dei thu i çan cen Iesus-ere, eta haren discipul uac eztey etara.
Jhn	2	3	Eta faltatu cenean mahatsar noa, bere amac diotsa, Iesusi,
Mahatsar noric eztié.			
Jhn	2	4	Diotsa Iesusec, Cer dut nic hirequin emaztea? oraino eztun ethorri ene orena.
Jhn	2	5	Dioste haren amac cerbitzari ey, Cer-ere erran bai tie çaque, egui çue.
Jhn	2	6	Eta ciraden han sey kuba harritzoric e çarriac Iuduén purifi cationearen araura, çaducatenic batbederac birá edo hirurná neurri.
Jhn	2	7	Dioste Iesusec, Bethaitza çue kubác vrez. Eta bethe citzaten garairano.
Jhn	2	8	Orduan dioste, Eraitsa çue orain, eta ekarro çue mestedostalari. Eta ekar cie çoten:
Jhn	2	9	Eta dastatu çuenean mestedostalac vr mahatsar no eguin i çan cena (eta etzahui an nondic cen: baina vra karreatu çuten cerbitzariéc ba çahui ten) dei tzen du sposoa mestedostalac,
Jhn	2	10	Eta diotsa, Gui çon guciac Iehenic mahatsar no ona e çarten dic, guero vngui edan duquei ten orduan, gai çtoena: baina hic begui ratu vkan duc mahatsar no ona orain drano.
Jhn	2	11	Signo hatse haur eguin ce çan Iesusec Cana Galileacoan, eta mani festa ce çan bere glori á: eta sinhets ce çaten hura bai than haren discipul uéc
Jhn	2	12	Guero i auts cedin Capernaumera, bera eta haren amá eta haren anayeaç eta haren discipul uac: eta egon citecen han, ez anhi tz egun.
Jhn	2	13	Ecen hurbil cen Iuduén Bazcoa. Igan cedin bada Iesus Ierusalem era.
Jhn	2	14	Eta eriden citzan templean idi eta ardi eta vsso columba sal çal eac, eta cambi adoreaç i arri ric ceudela.
Jhn	2	15	Eta eguini c açotebat kordatoz, guciac egotz citzan templetic, eta ardiac eta idi ac: eta cambi adoren monedá i ssur ce çan, eta mahainac itzul citzan.
Jhn	2	16	Eta vsso columba sal çal ey erran cie çén, Ken it çaque gauça hauc hemendi c: eta eztagui çuela ene Aitaren etcheaz merkatal goataco etche.
Jhn	2	17	Orduan orhoit citecen haren discipul uac ecen scribatua dela, Hire etcheazco zeloac ni ian ni auc.
Jhn	2	18	I hardets ce çaten bada Iuduéc eta erran cie çoten, Cer signo eracusten draucuc gauça horiac eguin di tzn?
Jhn	2	19	I hardets ce çan Iesusec, eta erran cie çén, Deseguin e çaque temple haur, eta hirur egunez dut altchaturen:
Jhn	2	20	Erran ce çaten bada Iuduéc, Berroguey, eta sey vrthez edifi catu i çan duc temple haur, eta eta hic hirur egunez altchaturen duc?
Jhn	2	21	Baina hura minço cen bere gorputzazco templeaz.
Jhn	2	22	Bada resuscitatu cenean hiletaric, orhoit citecen haren discipul uac, nola haur erran vkan cerauen: eta sinhets ce çaten Scripturá, eta Iesusec erran çuen hitza.
Jhn	2	23	Eta Ierusalem en cenean Bazco bestán, anhi tzeç sinhets ce çaten haren icenean, ikussi ric harc egui ten cituen signoac.
Jhn	2	24	Baina Iesus bera etzayen fida, ceren harc e çagutzen bai tzi tuen guciac:
Jhn	2	25	Eta ceren ezpai tzu en mengoari c nehorc testi fica Ie çan gui çonaz: ecen berac ba çahui an cer cen gui çonean.
Jhn	3	1	Cen bada Phari seuetaric edoceimbat Nicodemo dei tzen cenic, Iuduén arteco principal etaric bat:
Jhn	3	2	Haur ethor cedin Iesusgana gauaz, eta erran cie çón, Magistruá, baceahui agu ecen laincoagani c magistru ethorria aicela: ecen nehorc ecin eguin citzaquec hic egui ten di tuán signo hauc, laincoa harequin ezpada.
Jhn	3	3	I hardets ce çan Iesusec eta erran cie çón, Egui az egui az errai ten drauat, berriz iayo i çanen eztenec, ecin ikus de çaque la incoaren resumá
Jhn	3	4	Erran cie çón Nicodemoc, Nolatan gui çona iayo ahal dai te çahar denean? ala berriz bere amaren sabelean sar eta iayo ahal dai te?
Jhn	3	5	I hardets ce çan Iesusec, Egui az egui az errai ten drauát, vrez eta Spirituz iayo eztena, ecin sar dai tela laincoaren resumán.
Jhn	3	6	Haraguitic iayo dena haragui duc: eta Spiritutic iayo dena, spirituduc.
Jhn	3	7	Ezteçála mirets ceren erran drauadan, Berriz iayo behar çarete.
Jhn	3	8	Hai ceac nahi duen lekura di raunsac: eta haren hotsa en çuten duc: baina eztaqui c nondic hel du den ez norat ioaiten den: hala duc spiritutic iayo den gucia.
Jhn	3	9	I hardets ce çan Nicodemoc, eta erran cie çón, Nolatan gauça hauc eguin ahal dai te çue?
Jhn	3	10	I hardets ce çan Iesusec, eta erran cie çón, Hi aiz Israeleco doctor, eta gauça hauc ezti tuc e çagutzen?
Jhn	3	11	Egui az egui az errai ten drauat, ecen daqui gun gauçá errai ten dugula, eta ikussi dugun gauçáz testi ficatzen dugula: baina gure testimoni agea ez tu çue recebitzen.
Jhn	3	12	Baldin Iurreco gauçác erran badrauzqui çuet, eta sinhesten ezpadi tu çue? nolatan baldin ceruco gauçác erran badi etza çuet sinhetsiren du çue?
Jhn	3	13	Ecen nehor ezta igan cerura, cerutic i autsi dena bai cen, cein bai ta gui çonaren Seme ceruán dena.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn	3	14	Eta nola Moysesec aitcha baitzeçan suguea desertuan, hala aitcha dadin behar da guiçonaren Semea:
Jhn	3	15	Hura baithan sinheste duenic batre gal eztadin, baina vici tze eternala duençát.
Jhn	3	16	Ecen hala laincoac onhetsi vkan du mundua, non bere Seme bakoitza eman vkan baitu, hura baithan sinhesten duenic gal eztadin, baina vici tze eternala duençát.
Jhn	3	17	Ecen eztu igorri laincoac bere Semea mundura, mundua condemna deçançát, baina mundua harçaz salua dadiñçát.
Jhn	3	18	Hura baithan sinhesten duenic, ezta condemnatzen: baina sinhesten eztuena ia condemnatua da: ecen eztu sinhetsi laincoaren Seme bakoitzaren icenean.
Jhn	3	19	Haur da bada condemnationea, ecen Arguia ethorri da mundura, baina onhetsi ago dute guizonéc ilhumbea ecen ez Arguia: ceren hayen obrác gaiçtoac baitirade.
Jhn	3	20	Ecen gaiçqui ari den guciac, gaitz daritza arguiari: eta ezta argui ra ethorten, haren obrác reprehendi ezti tecençát.
Jhn	3	21	Baina bidezqui ari dena, ethorten da argui ra, haren obrác manifesta di tecençát: ceren laincoaren araura egui nac baitirade.
Jhn	3	22	Guero ethor cedin Iesus bere discipul uequin Iudeaco Iurrera: eta han egoiten cen hequin, eta batheyatzen ari cen.
Jhn	3	23	Eta Ioannes-ere batheyatzen ari cen Enonen Salimgo aldean, ceren anhitz vr baitzén han: eta ethorten ciradén gendeac eta batheyatzen ciraden.
Jhn	3	24	Ecen oraino etzén eçarri i çan Ioannes preso indegui an.
Jhn	3	25	Aitcha cedin bada questionebat Ioannesen discipul uetari c Iuduequin purificacioneaz.
Jhn	3	26	Eta ethor citecen Ioannesgana, eta erran cieçoten, Magistruá, Iordanaz berce aldean hirequin cena, ceinez hic testificatu baituc, hará, batheyatzen ari duc, eta guciac ethorten dituc harengana.
Jhn	3	27	Ihardets ceçan Ioannes-ec eta erran ceçan, Ecin guiçonac recebi deçaque deus, baldin eman ezpadaqui o cerutic.
Jhn	3	28	Çuec ceuroc çaituztet testimonio nola erran dudan, Ez naitz ni Christ, baina igorri i çan naitz haren aitzi nean.
Jhn	3	29	Sposa duena sposo da: baina sposo denaren adisquide han dena eta hura ençuten duena, haguitz alegueratzen da sposoaren vozagatic: beraz ene alegrançá complitu da.
Jhn	3	30	Harc behar du handitu, eta nic chipitu.
Jhn	3	31	Garaitic ethorri dena, gucién gaineco da: Iurretic dena, Iurreco da, eta Iurreco gaucéz minço da: cerutic ethorri dena gucién gaineco da.
Jhn	3	32	Eta cer ikussi eta ençun baitu hura testificatzen du: baina haren testimoni agea nehorc eztu recebitzen.
Jhn	3	33	Haren testimoni agea recebitu duenac ciguilatu du ecen laincoa egui ati dela.
Jhn	3	34	Ecen laincoac igorri duena laincoaren hitzéz minçatzen da, ecen laincoac eztrauca neurri z emaiten Spiritua.
Jhn	3	35	Aitác maite du Semea, eta gauça guciac eman ditu haren escura.
Jhn	3	36	Sinhesten duenac Semea baithan, badu vici tze eternala: baina Semea obeditzen eztuenac, eztu ikussi ren vici tzea, baina laincoaren hirá dago haren gainean.
Jhn	4	1	Bada eçagutu çuenean launac nola ençun çuten Phari seuéc ecen Iesusec discipulu guehi ago eguiten çuela eta batheyatzen, ecen ez Ioannesec:
Jhn	4	2	(Iesus bera batheyatzen ari ezpacen-ere, baina haren discipul uac)
Jhn	4	3	Vtzi ceçan Iudea, eta ioan cedin berri z Galilearát.
Jhn	4	4	Eta harc behar çuen iragan Samariatic.
Jhn	4	5	Ethorten da bada Samariaco hiri Sichar deitzen den batetara cein baita Iacob-ec bere seme Iosephi eman ceraucan possessionearen aldean.
Jhn	4	6	Eta cen han Iacob-en ithurria: Iesus bada bidean vnhatua berehala iar cedin ithur bazterrean: ecen bacén sey orenén inguruá.
Jhn	4	7	Ethor cedin emazte Samari tanabat vr idoquitera: erran cieçón hari Iesusec, Indan edatera.
Jhn	4	8	Ecen haren discipul uac ioan i çan ciraden hirira iateco erostera.
Jhn	4	9	Diotsa bada hari emazte Samari tana hunec, Nola hi Iudu aicelari c, edatera niri esquez aut, baina iz emazte Samari tana? ecen ezti é conuersationeric Iuduéc Samari tanoequin.
Jhn	4	10	Ihardets ceçan Iesusec eta erran cieçon, Baldin bahaqui laincoaren dohaina, eta nor den hiri erraiten draunana, Indan edatera, hi escatu inçayqueon hari, eta eman baitzerauquenán vr vici tic.
Jhn	4	11	Diotsa emazteac, launa, eztuc cerçaz idoqui deçán, eta putzua duc barna: nondic duc beraz vr vici hori?
Jhn	4	12	Ala gure aita Iacob baino handi ago aiz hi, ceinec eman baitraucu putzu haur, eta berac hunetari c edan baitu, eta haren haourréc, eta haren abréç?
Jhn	4	13	Ihardets ceçan Iesusec eta erran cieçon, Vr hunetari c edaten duen gucia egarrituren dun berri z:
Jhn	4	14	Baina norc-ere edanen baitu nic emanen draucadan vretic, eztun egarrituren secular: baina nic emanen draucadan vra, egui nen dun hura baithan vr iauzten denezco ithurri, vici tze eternal ecotzat.
Jhn	4	15	Diotsa emazteac, launa, indac vr horretari c, egarri eznadin, eta ethor

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

eznadin huna idokutera.

- Jhn 4 16 Diotsa Iesusec, Habil dei eçan eure senharra, eta athor huna.
- Jhn 4 17 Ihardets ceçan emazteac eta erran cieçón, Eztiát senharri c. Diotsa Iesusec, Vngui erran dun, Eztiát senharri c.
- Jhn 4 18 Ecen borz senhar vkan ditun, eta orain dunana, eztun hire senhar: hori egui az erran dun.
- Jhn 4 19 Diotsa emazteac, Iauna, badiacussát ecen Propheta aicela hi.
- Jhn 4 20 Gure aitéc mendi hunetan adoratu vkan dié: eta çuec dioçue ecen Ierusalemen dela lekua non adoratu behar baita.
- Jhn 4 21 Diotsa Iesusec, Emazteá, sinhets neçan ni, ecen ethorten dela orena noiz ezpaituçue mendi hunetan ez Ierusalemen adoraturen Aita.
- Jhn 4 22 Çuec adoratzen duçue eztaquiçuená, guc adoratzen dinagu daquiçuna: ecen saluamendua Iuduetaric dun.
- Jhn 4 23 Baina ethorten dun orena, eta orain dun, noiz adoraçale egui azcoéc adoraturen baitute Aita spirituz eta egui az: ecen Aita-ere halaco adoraçalén galdez diagon.
- Jhn 4 24 Iaincoa dun Spiritu: eta hura adoratzen dutenéc, spirituz eta egui az adoratu behar diné.
- Jhn 4 25 Diotsa emazteac, Baceaqui at ecen Messiasa ethorteco dela, Christ deitzen dena, harc dathorrenean declaraturen dirauçuguc gauça guciac.
- Jhn 4 26 Diotsa Iesusec, Ni naun hura, hirequin minço naicena.
- Jhn 4 27 Eta bizquitartean ethor citecen haren discipul uac, eta mirets ceçaten nola emazte batequin minço cen: badaric-ere nehorc etzieçón erran, Ceren galdez ago? edo, Cer minço aiz horrequin?
- Jhn 4 28 Vtzi ceçan bada bere vncia emazteac, eta ioan cedin hirira, eta erran cieçén leku hartaco gendey.
- Jhn 4 29 Çatozte, ikussaçue guiçon-bat ceinec erran baitrauzquit eguin ditudan gauça guciac: ezta haur Christ?
- Jhn 4 30 Ilki citecen bada hiritic, eta ethor citecen harengana.
- Jhn 4 31 Eta bizquitartean othoitz eguiten ceraucaten discipul uéc, cioitela, Magistrua, ian eçac.
- Jhn 4 32 Baina harc erran cieçén, Nic viandabat dut iateco, çuec eztaquiçuenic.
- Jhn 4 33 Erraiten çuten bada discipul uéc elkarren artean, Nehorc ekarri othe drauca iatera?
- Jhn 4 34 Dioste Iesusec, Ene viandá da eguin deçadan ni igorri nauenaren vorondatea, eta acaba deçadan haren obrá.
- Jhn 4 35 Ezuçue çuec erraiten, Oraino Iaur hilebethe dirade, eta vztá ethorri ren da? Huná, erraiten drauçuet, goititzaçue çuen beguiac, miraitzaçue bazterrac, ecen ia churitu dirade vztaren biltzeco.
- Jhn 4 36 Eta vztá biltzen duenac, sari recebitzen du, eta biltzen du fructua vici tze eternal eracotzát: ereiten duenac bozcario duençát, bayeta biltzen duenac-ere.
- Jhn 4 37 Ecen hunetan erran haur egui azco da, Bat da ereiten duena, eta bercebat biltzen duena.
- Jhn 4 38 Nic igorri çaituztet nekatu etzaretenaren biltzera: berceac nekatu içan dirade, eta çuec hayén trabai lluan sarthu içan çarete.
- Jhn 4 39 Eta hiri hartaco Samaritanoetaric anhitzec sinhets ceçaten hura baitan, emazte testificatu çuenaren erranagatic, cioela, Eguin dudan guci a erran draut.
- Jhn 4 40 Ethorri ciradenean bada Samaritanoac, othoitz eguin cieçoten hequin egon ledin: eta egon cedin han bi egun.
- Jhn 4 41 Eta anhitzez guehiagoc sinhets ceçaten beraren hitzagatic.
- Jhn 4 42 Eta emazteari erraiten ceraucaten, Eztinagu goitiric hire erranagatic sinhesten: ecen gueuroc ençun dinagu, eta baceaquinagu ecen haur dela egui azqui Christ munduaren Saluadorea.
- Jhn 4 43 Eta bi egunen buruán parti cedin handic, eta ioan cedin Galilearát.
- Jhn 4 44 Ecen Iesusec berac testifica ceçan, ecen Propheta batec bere herrian ohoreric eztuela.
- Jhn 4 45 Bada ethorri içan cenean Galileara, recebi ceçaten Galileanoec, bestán Ierusalem en eguin cituen gauça guciac ikussiric: ecen hec-ere ethorri içan ciraden bestara.
- Jhn 4 46 Ethor cedin bada Iesus berri z Cana Galileaco hirira, non eguin vkan baitzuen vra mahatsarno. Eta cen gorte iaun-bat, ceinen semea baitzén eri Capernaumen.
- Jhn 4 47 Haur, encunic ecen Iesus ethorri cela Iudeatic Galileara, ioan cedin harengana, eta othoitz eguin cieçón iauts ledin, eta senda lieçón bere semea: ecen hiltzera cioan.
- Jhn 4 48 Erran cieçón orduan Iesusec, Signoac eta miracul uac ikus ezpadi tzaçue, ezteçaqueçue sinhets.
- Jhn 4 49 Diotsa gorte iaun harc, Iauna, iausti adi ene semea hildadin baino lehen.
- Jhn 4 50 Diotsa Iesusec, Habil: hire semea vici duc. Eta sinhets ceçan guiçonac Iesusec erran ceraucan hitza eta ioan cedin.
- Jhn 4 51 Eta ia hura iausten cela bere cerbitzariac bat cequizquion, eta conta cieçoten, cioitela, Hire semea vici duc.
- Jhn 4 52 Orduan galdequin cieçén, cer orenez hobequi eriden içan cen: eta erran

cieçoten, Atzo çazpi	orenetan vtzi cian helgaitzac.
Jhn 4 53	Eçagut ceçan bada aität ecen oren hartan cela Iesusec erran ceraucana,
Hi re semea vici duc.	Eta sinhets ceçan berac, eta haren etche guciac.
Jhn 4 54	Bigarren signo haur berriç eguin ceçan Iesusec ethorri içan cenean
Iudeatic Galileara.	
Jhn 5 1	Gauça hauen ondoan, Iuduén bestabat cen, eta igan cedin Iesus
Ierusalamera.	
Jhn 5 2	Eta da Ierusalemen ardi plaçán ikuzgarri bat Hebraicoz Beth-esda
deitzen denic, borz galeria diuenic.	
Jhn 5 3	Hetan cetzan eri, itsu, maingu, membro eyhardun mulço handia, vraren
hi guitzearen beguira ceudela.	
Jhn 5 4	Ecen Ainguerubat iausten cen ordu iaquinez ikuzgarri, eta vra
vherritzen çuen: eta vraren vherritze ondoan lehen hartara iausten cena sendatzen cen, cer-ere	
eri tassunec baitzaducan.	
Jhn 5 5	Eta cen guiçon-bat han hoguey eta hemeçortzi vrthez erharçunac
çaducanic.	
Jhn 5 6	Haur ikus ceçanean Iesusec cetzala, eta eçaguturic ecen ia dembora
Iucea çuela, diotsá, Nahi aiz sendatu?	
Jhn 5 7	Ihardets cieçón eriac, launa, eztiat norc, vra vherritu denean, eçar
neçan ikuzgarri: baina ni ethorten naiten bizquitartean, bercebat ene aitzinean iausten duc.	
Jhn 5 8	Diotsa Iesusec, Iaiqui adi, altcha eçac eure ohea, eta ebil adi.
Jhn 5 9	Eta bertan senda cedin guiçon hura: eta altcha ceçan bere ohea, eta
baçabilan: eta cen Sabbathoa egun hartan.	
Jhn 5 10	Erran cieçoten bada Iuduéc sendatu içan cenari, Sabbathoa duc, eztuc
sori ohea eraman deçán.	
Jhn 5 11	Ihardets cieçén, Norc ni sendatu bainau, harc erran draut, Altcha eçac
eure ohea eta ebil adi.	
Jhn 5 12	Orduan interroga ceçaten, Nor da hiri erran drauan guiçon hura, Altcha
eçac eure ohea eta ebil adi?	
Jhn 5 13	Eta sendatu içan cenac, etzaquian nor cen: ecen Iesus apparta cedin
Ieku hartan cen gendetzetic.	
Jhn 5 14	Guero eriden ceçan hura Iesusec templean, eta erran cieçón, Huná,
sendatu aiz: guehiago bekaturic eztaguiala, cerbait gaitzquiago hel eztaquián:	
Jhn 5 15	Ioan cedin guicon haur, eta conta cieçén Iuduey ecen Iesus cela hura
sendatu vkan çuena.	
Jhn 5 16	Eta halacotz persecutatzen çutén Iuduéc Iesus, eta hura hil nahiz
çabiltzan, ceren gauça hauc eguin baitzi tuen Sabbathoan.	
Jhn 5 17	Baina Iesusec ihardets cieçén, Ene Aitac oraindrano obratzen du, eta
nic-ere obratzen dut.	
Jhn 5 18	Halacotz bada Iuduac hura hil nahiz haguitzago çabiltzan, ez solament
ceren Sabbathoa hautsi çuen, baina are ceren haren Aita Iaincoa cela erran baitzuen, bere	
buruá Iaincoaren bardin eguinez.	
Jhn 5 19	Ihardets ceçan bada Iesusec, eta erran cieçén, Egui az egui az erraiten
drauçuet, ecin daidi Semeac bere buruz deus, erran nahi da, baldin ikussi ezipadu Aitá	
obratzen: ecen cer-ere harc eguiten baitu, hura Semeac-ere halaber eguiten du.	
Jhn 5 20	Ecen Aitac maite du Semea, eta berac eguiten di tuen gauça guciac
eracusten drauzca, eta hauc baino obra handiagoac eracutsiren drauzca hari, çuec mi rets	
deçaquencát.	
Jhn 5 21	Ecen nola Aitac resuscitatzen baititu hilac eta viuficatzen, halaber
Semeac-ere nahi di tuenac viuficatzen ditu.	
Jhn 5 22	Ecen Aitac eztu iugeatzen nehor, baina iugemendu gucia eman drauca
Semeari:	
Jhn 5 23	Guciec Semea ohora deçatençát, Aita ohoratzen duten beçala: Semea
ohoratzen eztuenac, eztu ohoratzen Aita, ceinec igorri baitu hura.	
Jhn 5 24	Egui az egui az erraiten drauçuet, ecen ene hitza ençuten, eta ni igorri
nauena sinhesten duenac, baduela vicitze eternala, eta haina ezta condemnationetara	
ethorriren: baina iragan da heriotic vicitzera.	
Jhn 5 25	Egui az egui az erraiten drauçuet, ecen ethorten dela orena, eta orain
dela, noiz hiléc ençunen baitute Iaincoaren Semearen voza, eta ençunen dutenac vicico di rade.	
Jhn 5 26	Ecen nola Aitac baitu vicitze bere baitan, hala eman drauca
Semeari-ere bere baitan vicitzearen vkaita.	
Jhn 5 27	Eta bothere eman drauca iugemendu-ere egui teco, guiçonaren Seme den
becembatean.	
Jhn 5 28	Ezteçaçuela mi rets haur: ecen ethorriren da orena ceinetan
monumentaco guciéc ençunen baitute haren voza.	
Jhn 5 29	Eta ilki ren di rade vngui eguin duquei tenac, vicitzeco resurrectionera:
baina gaitzqui eguin duquei tenac, condemnationeco resurrectionera.	
Jhn 5 30	Ecindaidit nic neure buruz deus: dançudan beçala iugeatzen dut: eta
ene iugemendua iusto da: ecen ez nabila neure vorondatearen ondoan: baina ni igorri nauen,	
Aitaren vorondatearen ondoan.	
Jhn 5 31	Baldin nic testificatzen badut neure buruáz, ene testimoni agea ezta

sinhesteco.

Jhn	5	32	Bercebat da testificatzen duenic niçaz, eta badaquit ecen egui azco dela niçaz testificatzen duen testimoniagea.
Jhn	5	33	Çuec igorri vkan duçue Ioannesgana, eta harc testimoniage eman drauca eguiari.
Jhn	5	34	Baina nic eztut guiçonaganic testimoniageric recebitzen: baina gauça hauc erraiten ditut çuec salua çaitetzençat.
Jhn	5	35	Hura cen candel a çachecana eta argui eguiten çuena: eta çuec nahi i çan çarete appur-batetacotz alegueratu haren argui an.
Jhn	5	36	Baina nic Ioannesena baino testimoniage handiagoa dut: ecen niri Aitac compli ditza dançat eman drauzqui dan obréc, nic eguiten ditudan obra beréc testificatzen duté niçaz ecen Aitac igorri vkan nauela.
Jhn	5	37	Eta ni igorri nauen Aitac berac testificatu du niçaz. Eztuçue haren voza egundano ençun, ezeta haren irudia ikussi.
Jhn	5	38	Eta eztuçue haren hitza çuec bai than egoiten dela: ecen nor harc igorri baitu, hura çuec eztuçue sinhesten.
Jhn	5	39	Informa çaitetze diligenti qui Scripturetaric; ecen çuec vste duçue hetan vici tze eternal a duçuela: eta hec dirade niçaz testificatzen dutenac.
Jhn	5	40	Eta etzarete ethorri nahi enegana, vici tzea duçuença.
Jhn	5	41	Gloriaric guiçonetaric eztut hartzen.
Jhn	5	42	Baina eçagutzen çaituztet ecen laincoaren amorioa eztuçuela çuec bai than.
Jhn	5	43	Ni ethorri naiz neure Aitaren icenean, eta eznauçue recebitzen: baldin bercebat ethor badadi bere icenean, hura recebituren duçue.
Jhn	5	44	Nolatan çuec sinhets ahal deçaqueçue, batac berceaganic gloria recebitzen duçel aric, eta laincoaganic beraganic hel du den glori á ezpai tuçue bil hatzen?
Jhn	5	45	Eztuçuela vste ecen nic accusaturen çaituztedala çuec Aita bai than: bada norc accusa çaitzaten, Moyses, ceinetan çuec sperança bai tuçue.
Jhn	5	46	Ecen baldin Moyses sinhesten bacindute, sinhetz ni ndi roqueçue ni: ecen niçaz harc scribatu vkan du.
Jhn	5	47	Baina baldin haren scribatuac sinhesten ezpadi tuçue, nolatan ene hitzac sinhetsiren dituçue.
Jhn	6	1	Guero ioan cedin Iesus Galileaco itsassoaz berce aldera, Tiberiacora.
Jhn	6	2	Eta iarrei quiten çayón gendetze handia, ceren ikusten baitzi tuzten harc eri én gainean eguiten cituen signoac.
Jhn	6	3	Orduan igan cedin mendi batetara Iesus, eta han iar cedin bere discipul uequi n.
Jhn	6	4	Eta hurbil cen Bazco, Iuduen bestá.
Jhn	6	5	Bada begui ac altchatu cituenean Iesusec eta ikussi çuenean ecen gendetze handia ethorten cela harengana, diotsa Philipperi, Nondic erossi ren dugu ogui, hauc ian deçatençat?
Jhn	6	6	(Baina haur erraiten çuen haren enseyatzeagatic, ecen berac baçaqui an, cer egu iteco çuen)
Jhn	6	7	I hardets cieçón Philippec, Ber-ehun dineroren ogui az ezli queye asco, den gutiena batbederac har leçan.
Jhn	6	8	Diotsa bere discipul uetaric batec, Andriu Simon Pierrisen anayec.
Jhn	6	9	Baduc hemen muthil cobat, dituenic borz ogui garagarrezcoric, eta bi arrain: baina hauc cer dirade hambaten arteco?
Jhn	6	10	Eta erran ceçan Iesusec, Iar eraci eçaçue gendea. Eta cen belhar handi leku hartan. Iar citecen bada borz milla gui çonen contuaren inguruá.
Jhn	6	11	Eta har citzan Iesusec ogui ac: eta gratiac rendaturic parti cietzén discipul uey: eta discipul uéc iarri ric ceudeney: halaber arrainetaric-ere nahi çuten becembat.
Jhn	6	12	Eta ressi asi atu i çan ciradenean erran cieçén bere discipul uey, Bil itzaçue soberatu diraden çathiac, deus gal eztadin.
Jhn	6	13	Bil citzaten bada, eta bethe citzaten hamabi sasqui çathiz, borz ogui garagarrezcoetaric, ian çuteney soberaturic.
Jhn	6	14	Gende hec bada ikussi çutenean Iesusec eguin çuen miracul ua, erraiten çutén, Haur da egui azqui mundura ethorteco cen Propheta hura.
Jhn	6	15	Iesusec bada eçaguturic ecen haren harrapatzera ethorteco ciradela hura regue eguin leçatençat, retira cedin berri z mendi ra ber-bera.
Jhn	6	16	Eta arratsa ethor cedin ean, i auts citecen haren discipul uac itsassora.
Jhn	6	17	Eta sarthuric vncira, ioaiten ciraden itsassoaz berce aldera Capernaum alderát: eta ia ilhuna cen, eta etzén Iesus hetara ethorri.
Jhn	6	18	Eta itsassoa, haice handi c erauntsiz altchatzen cen.
Jhn	6	19	Bada hoguey eta borz, edo hoguey eta hamar stade beçala abi roina tiratu ondoan, ikusten dute Iesus itsas gainez dabil ala, eta vnci ari hurbiltzen çayola, eta ici citecen.
Jhn	6	20	Eta harc erran cieçén, Ni naiz, etzaretela bel dur.
Jhn	6	21	Nahi vkan çutén bada hura vncira recebitu: eta bertan vnci a arri ba cedin ioaiten ciraden lekura.
Jhn	6	22	Bi haramunean itsassoaren berce aldeti c guel di turic cegoen gendetzeac

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ikussi duenean ecen berce vncitchoric etzela han bat baicen, ceinetara haren discipul uac sarthu i çan baitziraden, eta etzela sarthu bere discipul uequin lesus vncitchora, baina haren discipul uac berac ioan i çan ciradela:

Jhn 6 23 Eta Tiberiadetic berce vncitchoric ethorri cela leku haren aldera non oguia ian vkan baitzutén, gratiac rendaturic launac.

Jhn 6 24 Ikus ceçanean bada gendetzeac ecen lesus etzela han, ez haren discipul uac, sar citecen hec-ere vncietara, eta ethor citecen Capernaüera, lesus bilhatzen çutela.

Jhn 6 25 Eta hura eridenic itsassoaren berce aldean, erran cieçoten, Magistruá, noiz huna ethorri aiz?

Jhn 6 26 Ihardets cieçén lesusec, eta erran ceçan, Egui az egui az erraiten drauçuet, ene bilha çabiltzate, ez ceren miracul uac ikussi dituçuen, baina ceren ian baituçue ogui etaric, eta ressiatu i çan baitzarete.

Jhn 6 27 Trabai lla çaitetze ez vianda galtzen denagatic, baina vici tze eternal ecotzat irauten duenagatic, cein gui çonaren Semeac emanen baitrauçue: ecen Seme haur lainco Aitac ciguilatu vkan du.

Jhn 6 28 Erran cieçoten bada, Cer egui nen dugu egui n ditzagunçat laincoaren obrác?

Jhn 6 29 Ihardets ceçan lesusec, eta erran cieçén, Haur da laincoaren obrá, sinhets deçaçuen harc igorri duena baithan.

Jhn 6 30 Orduan erran cieçoten, Cer signo bada hic egui ten duc, dacussagunçat eta hi sinhets eçagun? cer obra egui ten duc?

Jhn 6 31 Gure aitéc ian vkan dié manná desertuan: scribatua den beçala, Cerutico oguia eman draue i atera.

Jhn 6 32 Erran cieçén bada lesusec, Egui az egui az erraiten drauçuet, eztrauçue Moysesec eman cerutico oguia: baina ene Aitac emaiten drauçue cerutico ogui egui azcoa.

Jhn 6 33 Ecen laincoaren oguia da cerutic iausti dena, eta munduari vici tze draucana.

Jhn 6 34 Erran cieçoten bada, launa, eman ieçaguc bethiere ogui hori.

Jhn 6 35 Eta erran cieçén lesusec, Ni nai z vici tzeco oguia: enegana ethorten dena, ezta gosseturen: eta ni baithan sinhesten duena, ezta egarrituren i agoitic.

Jhn 6 36 Baina erran drauçuet, ecen ikussi -ere banuçuela, eta eztauçue sinhesten.

Jhn 6 37 Aitac emaiten drautan gucia, enegana ethorri ren da, eta enegana ethorten dena, eztut campora iraitziren.

Jhn 6 38 Ecen cerutic iausti i çan nai z egui n deçadençat ez neure vorondatea, baina ni igorri naueuaren vorondatea.

Jhn 6 39 Eta haur da ni igorri nauenaren vorondatea, Aitarena, cerere eman baitraut, ezteçadan gal hartaric, baina resuscit a deçadan hura azquen egunean.

Jhn 6 40 Halaber haur da ni igorri nauenaren vorondatea, Semea ikusten eta hura baithan sinhesten duen guciac, duen vici tze eternal a, eta nic resuscit aturen dut hura azquen egunean.

Jhn 6 41 Murmuratzen çutén bada luduéc harçaz, ceren erran baitzuen, Ni nai z cerutic iausti nai cen oguia.

Jhn 6 42 Eta erraiten çutén, Ezta haur lesus, Iosephen semea, ceinen aita eta ama guc eçagutzen baititugu? Nola dio bada hunec, Cerutic iausti nai z?

Jhn 6 43 Ihardets ceçan bada lesusec eta erran cieçén, Ezteçaçuela murmura çuen artean.

Jhn 6 44 Nehor ecin dathor enegana, baldin ni igorri nauen Aitac tira ezpadeça: eta nic resuscit aturen dut hura azquen egunean.

Jhn 6 45 Scribatua da Prophetetan, Eta i çanen dirade guciac laincoaz iracatsiac. Norc-ere beraz ençun baitu Aitaganic eta ikassi, hura ethorten da enegana.

Jhn 6 46 Ez Aita ikussi duenez nehorc, laincoaganic denac baicen: harc ikussi du Aita.

Jhn 6 47 Egui az egui az erraiten drauçuet, ni baithan sinhesten duen guciac badu vici tze eternal a.

Jhn 6 48 Ni nai z vici tzeco oguia.

Jhn 6 49 Çuen aitéc ian vkan duté manná desertuan, eta hil i çan dirade.

Jhn 6 50 Haur da oguia cerutic iausti dena, hunetaric ianen duena hil eztadi nçat.

Jhn 6 51 Ni nai z ogui vicia cerutic iausti nai cena: nehorc ian badeça ogui hunetaric, vici co da eternal qui, eta nic emanen dudan oguia, ene haragui a da, nic munduaren vici tzeagatic emanen dudana.

Jhn 6 52 Baci harducaten bada luduéc elkarren artean, erraiten çutela, Nola tan hunec guri bere haragui a eman ahal dieçaquegu i atera?

Jhn 6 53 Orduan erran cieçén lesusec, Egui az egui az erraiten drauçuet, baldin ian ezpadeçaçue gui çonaren Semearen haragui a, eta edan ezpadeçaçue haren odola, eztauçue vici tzeric çuec baithan.

Jhn 6 54 Iaten duenac ene haragui a, eta edaten ene odola, badu vici tze eternal a: eta nic dut resuscit aturen hura azquen egunean.

Jhn 6 55 Ecen ene haragui a egui azqui da vianda, eta ene odola egui azqui da edari.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn	6	56	Ene haragui a iaten duena, eta ene odola edaten, ni tan egoiten da, eta ni hartan.
Jhn	6	57	Nola ni igorri bainau Aita vici denac, eta ni vici bainai z neure
Aitaz:	hala ni i	anen nauena ere, vici co da hura-ere ni çaz.	
Jhn	6	58	Haur da ogui cerutic iautsi i çan dena: ez çuen aitéc manná ian duten beçala, eta hil i çan dirade: ogui haur ianen duena vici co da eternal qui .
Jhn	6	59	Gauça hauc erran citzan synagogán iracasten ari cela Capernaumen.
Jhn	6	60	Haren discipuluetaric bada anhitzec gauça hauc ençunic erran ceçaten, Gogor da hitz haur: norc ençun ahal deçaque?
Jhn	6	61	Çaquialaric bada Iesusec bere baitan ecen haren discipuluec huneçaz murmuratze çutela, erran cieçén, Hunec scandalizatzen çaituzte?
Jhn	6	62	Cer date bada baldin ikus badeçaque guiçonaren Semea igaiten lehen cen lekura?
Jhn	6	63	Spiritu da viuficatzen duena, haraguiac eztu deus probetchatzen: nic erraiten drauzqui çuedan hitzac spiritu dirade eta vicitze.
Jhn	6	64	Baina badirade batzu çuetaric sinhesten eztutenic. Ecen baçaquian hatseandanic Iesusec cein ciraden sinhesten etzutenac, eta cein cen hura tradituren çuena.
Jhn	6	65	Eta erraiten çuen, Halacotz erran drauçuet ecen nehor ecin dathorrela enegana, baldin ene Aitaz eman ezaçayo.
Jhn	6	66	Orduandanic haren discipuluetaric anhitz guibel erat citecen: eta guehiagoric etzabiltzan harequin.
Jhn	6	67	Erran cieçén bada Iesusec hamabiey, Ala çuec-ere ioan nahi çarete?
Jhn	6	68	Ihardets cieçón bada Simon Pierri sec, launa, norengana ioanen gara? vicitze eternal ezco hitzac dituc hic:
Jhn	6	69	Eta guc sinhetsi eta eçagutu diagu ecen, hi aicela Christ lainco viciaren Semea.
Jhn	6	70	Ihardets cieçén Iesusec, Etzaituztet nic hamabi elegitu, eta çuetaric bat deabru baita?
Jhn	6	71	Eta haur erraiten çuen Iudas Iscariot Simonen semeaz: ecen haur cen hura traditu behar çuena, hamabietaric bat bacen-ere.
Jhn	7	1	Eta guero baçabilan Iesus Galilean: ecen etzén ludean ebili nahi, ceren luduac baitzabiltzan hura hil nahiz.
Jhn	7	2	Eta hurbil cen luduén bestá tabernaclén deitzen cena.
Jhn	7	3	Erran cieçoten bada bere anayéc, Parti adi hemendic eta habil ludearát, hire discipuluec-ere ikus ditzatençát hire obra eguiten dituanac.
Jhn	7	4	Ecen nehorc eztic deus secretuan eguiten, estimationetan i çan nahiz dabilanec, baldin gauça hauc eguiten badituc, manifesta ieçoc eure buruá munduari .
Jhn	7	5	Ecen are haren anayec-ere etzuten sinhesten hura baitan.
Jhn	7	6	Dioste bada Iesusec, Ene demborá ezta oraino ethorri: baina çuen demborá bethi da prest.
Jhn	7	7	Ecin munduac gaitzets çaitzaquezte çuec: baina niri gaitz darizt: ceren nic testificatzen baitut harçaz, ecen haren obrác gaiçto diradela.
Jhn	7	8	Çuec igan çaitetze besta hunetara: ni eznaiz oraino igaiten besta hunetara, ceren ene demborá ezaçaita oraino bethi.
Jhn	7	9	Eta gauça hauc erran cerauztenean egon cedin Galilean.
Jhn	7	10	Eta igan ciradenean haren anayec, orduan hura-ere igan cedin bestara, ez aguerriç, baina ichilic beçala.
Jhn	7	11	Luduéc bada bilhatzen çuten hura bestán, eta erraiten çuten, Non da hura?
Jhn	7	12	Eta murmuracione handia cen populuaeren artean harçaz: ecen batzuc erraiten çuten Guiçon ona da: eta bercéc erraiten çutén, Ezta: baina seducitzen du populua.
Jhn	7	13	Badaric-ere nehor frangoqui etzén miñço harçaz, luduén beldurrez.
Jhn	7	14	Eta besta ia erdi iragan cenean, igan cedin Iesus templerá, eta iracasten ari cen.
Jhn	7	15	Eta miraz ceuden luduac, cioitela, Nolatan hunec letrác daquizqui , ikassi gabe?
Jhn	7	16	Ihardets cieçén Iesusec, eta erran ceçan, Ene doctriná ezta enea, baina ni igorri nauenarena.
Jhn	7	17	Baldin nehorc nahi badu haren vorondatea eguin, eçaguturen du doctrináz, eya laincoaganic denez, ala ni neure buruz miñço naicenez.
Jhn	7	18	Bere buruz miñço dena, bere gloriaren bilha dabila: baina bera igorri duenaren gloriaren bilha dabilana, da eguiati, eta iniustitiaric hura baitan ezta.
Jhn	7	19	Eztrauçue Moysesec eman Leguea? eta ezaçaitu çuetaric batec-ere obratan eçarten Leguea? Cergatic çabiltzate ni hil nahiz?
Jhn	7	20	Ihardets ceçan populuaec eta erran, Deabrua duc hic: nor dabila hi hil nahiz?
Jhn	7	21	Ihardets ceçan Iesusec eta erran cieçén, Obrabat eguin dut, eta guciac miraz çaudete.
Jhn	7	22	Baina halere Moysesec eman drauçue Circonci sionea, (ez Moysesganic denez, baina Aitetaric) eta Sabbathoan circonci ditzen duçue guiçona.
Jhn	7	23	Baldin Circonci sionea recebitzen badu guiçonac Sabbathoan, Moysesen Leguea hauts eztadiñçát: asserre çarete ene contra ceren guiçon-bát ossoqui sendatu dudan

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Sabbathoan?

- Jhn 7 24 Ezteçaquela iugea apparentiaren araura, baina iugemendu bidezco batez iugea eçaçue.
- Jhn 7 25 Erraiten çutén bada Ierusalematar batzuc, Ezta haur hiltzeco bilhatzen dutena?
- Jhn 7 26 Eta huna, frangoqui minço da, eta eztraucate deus eguiten: ala egui azqui eçagutu othe luqueite Gobernadoréc, ecen haur dela egui azqui Christ?
- Jhn 7 27 Baina haur badaqui gu nondic den: baina Christ dathorreanean, nehorc eztu iaquinen nondic daten.
- Jhn 7 28 Oihuz cegoen bada Iesus templean, iracasten çuela eta erraiten, Eta ni nauçe eçagutzen, eta nondic nai cén badaqui çue, eta neure buruz eznaiz ethorri, baina da egui ati ni igorri nauena, cein ezpaituçe çuec eçagutzen.
- Jhn 7 29 Baina nic eçagutzen dut hura, ceren harenganic bainai z, eta harc igorri bainau.
- Jhn 7 30 Orduan hura hatzaman nahiz çabiltzan: baina nehorc etzitzan escuac eçar haren gainean, ecen etzén oraino ethorri haren orena.
- Jhn 7 31 Eta gendetzecoataric anhitzec sinhets ceçaten hura bai than, eta erraiten çutén, Christec dathorreanean guehi ago miraculu eguinen othe du, hunec eguiten di tuenac baino?
- Jhn 7 32 Ençun ceçaten Phari seuéc gendetzea hauén gainean harçaz murmuratzen: eta igor citzaten Phari seuéc eta Sacri ficadore principaléc officierac hura hatzaman leçatençát.
- Jhn 7 33 Erran cie cén bada Iesusec, Oraino dembora gutibatetacotz çuequin nai z, guero banoa igorri nauénaganát.
- Jhn 7 34 Bilhaturen nauçe eta ez eridenen: eta non ni i çanen bainai z, hara çuec ecin ethor çaitetzquete.
- Jhn 7 35 Erran ceçaten bada Iuduéc elkarren artean, Norat haur ioaiteco da, guc ezpaitugu eridenen? ala Grecoén artean barreyatuac di radenetarat ioaiteco da, eta Grecoén iracastera?
- Jhn 7 36 Ceric da erran duen propos haur, Bilhaturen nauçe, eta ez eridenen: eta non ni i çanen bainai z, hara çuec ecin ethor çaitetzquete?
- Jhn 7 37 Eta bestaco azquen egun handian eriden cedin Iesus han, eta oihuz cegoen, cioela, Baldin nehor egarri bada, bethor enegana eta edan beça
- Jhn 7 38 Ni bai than sinhesten duenari, Scripturác dioen beçala, vr vicizco fluui oac iariaturen çai zca bere sabeletic.
- Jhn 7 39 (Eta haur erraiten çuen hura bai than sinhesten çutenéc recebitzeco çuten Spirituáz: ecer oraino Spiritu saindua etzén eman, ceren Iesus oraino ezpaitzén glori ficatu)
- Jhn 7 40 Anhitzec bada gendetzecoataric propos haur ençun çutenean, erraiten çuten, Haur da egui azqui Propheta hura.
- Jhn 7 41 Bercéc erraiten çutén, Haur da Christ. Eta batzuc erraiten çutén, Alabaina Galileatic ethorri ren da Christ?
- Jhn 7 42 Eztu Scripturac erraiten, ecen Daid-en hacitic, eta Bethlehemgo Daid egoiten cen burgutic Christ ethorri ren dela?
- Jhn 7 43 Dissensione eguin cedin bada populuaren artean harengatic.
- Jhn 7 44 Eta hetaric batzuc nahi çuten hatzaman, baina nehorc etzitzan eçar haren gainea escuac
- Jhn 7 45 Ethor citecen bada officierac Sacri ficadore principal etara eta Phari seu etara, eta hec erran cie cén, Cergatic eztuçe hura ekarri?
- Jhn 7 46 I hardets ceçaten officieréc, Egundano ezta hal a minçatu gui çonic, nola a gui çon haur.
- Jhn 7 47 Halacotz i hardets cie cen Phari seuéc, Ezothe cinatezte çuec-ere seduci tu?
- Jhn 7 48 Ala Gobernadoretaric edo Phari seu etaric batec-ere sinhetsi du hura bai than?
- Jhn 7 49 Baina populu Leguea cer den eztaquian haur, maradicatua da.
- Jhn 7 50 Dioste Nicodemo harengana gauaz ethorri i çan cenac, cein baitzén hetaric bat,
- Jhn 7 51 Ala gure Legueac condemnatzen du nehor, bera behin ençun gabe, eta cer eguin duen eçagutu gabe?
- Jhn 7 52 I hardets ceçaten eta erran cie çoten, Ezai z hi -ere Galileaco?
- Jhn 7 53 I informadi, eta iaquic ecen Galileatic Prophetaric eztela ilki.
- Jhn 8 1 Eta itzul cedin batbedera cein bere etcherát.
- Jhn 8 1 Baina Iesus ioan cedin Oli uatzetaco mendi rát.
- Jhn 8 2 Eta arguiaren begui an berri z ethor cedin templerá, eta populu gucia ethor cedin harengana: eta iarriric cegoela iracasten cituen hec.
- Jhn 8 3 Orduan duté ekarten harengana Scribéc eta Phari seuéc emazte adul terioan hatzaman-bat: eta hura artean eçarri ric,
- Jhn 8 4 Diotsate, Magistruá, emazte haur hatzaman i çan duc adul terioco egui tate berean.
- Jhn 8 5 Eta Leguean Moysesec manatu di raucuc hunelacoac Iapida di tecen: hi c bada cer dioc?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn 8 6 Eta haur erraiten çuten hura tentatzen çutela, hura cerçaz accusa lutençat. Baina Iesusec beheiti gurthuric erhi az scribatzen çuen lurrean.

Jhn 8 7 Eta haren interrogatzez perseueratzen çutela, chuchenduric erran cieçén, Çuetaric bekatu gabe denac, lehenic horren contra harria aurdi gui beça.

Jhn 8 8 Eta berriz gurthuric scribatzen çuen lurrean.

Jhn 8 9 Bada hori ençun çutenean, conscienciatic accusatzen cituela, bata bercearen ondoan ilkiten ciraden çaharrenetaric hassiric azquenetarano: eta Iesus bera gueldi cedín, eta artean cegoen emaztea

Jhn 8 10 Eta chuchendu cenean Iesusec nehor etzacussanean emaztea baicen, erran cieçón hari, Emaztea, non dirade hire accusaçaleac? nehorc ezau condemnatu?

Jhn 8 11 Eta harc erran ceçan, Ez nehorc, launa. Eta erran cieçón Iesusec, Ezaut nic-ere condemnatzen: oha, eta guehiago bekaturic eztaguinala.

Jhn 8 12 Berriz bada Iesus minça cequien, cioela, Ni naiz munduaren arguia: niri darreitana ezta ilhumben ebilirén, baina vkanen du vici tzeco arguia.

Jhn 8 13 Erran cieçoten bada Phariseuéc, Hic eure buruáz testificatzen duc, hire testimoniagea eztuc sinhesteco.

Jhn 8 14 Ihardets ceçan Iesusec eta erran cieçén, Nic neurorçaz testificatzenagatic sinhesteco da ene testimoniagea: ecen badaquit nondic ethorri naicén, eta norat ioaiten naicen: baina çuec eztaqui çue nondic ethorten naicen, ez norat ioaiten naicén

Jhn 8 15 Çuec haraguiaren arauetz iugeatzen duçue, nic eztut iugeatzen nehor.

Jhn 8 16 Eta baldin iugea badeçat-ere nic, ene iugemendua egui azco da: ecen eznaiz neuror, baina ni eta ni igorri nauen Aita.

Jhn 8 17 Baina çuen Leguean-ere scribatua da, ecen bi gui çonen testimoniagea sinhesteco dela.

Jhn 8 18 Ni naiz neurorçaz testificatzen dudana, eta testificatzen du ni çaz ni igorri nauen Aitac.

Jhn 8 19 Erraiten ceraucaten bada, Non da hire Aita? Ihardets ceçan Iesusec, Ez ni nauçe eçagutzen, ez ene Aita: baldin ni eçagutzen bani ndu çue, ene Aita-ere eçagut cindeçaquete.

Jhn 8 20 Hitz hauc erran citzan Iesusec thesaurerian, iracasten ari cela templean: eta nehor etzaqui ón lot, ceren oraino ezipaitzén ethorri haren orena

Jhn 8 21 Erran cieçén bada berriz Iesusec, Ni banoa eta bilhaturen nauçue, eta çuen bekatuan hilen çarete: norat ni ioaiten bainaz, çuec ecin çatozquete.

Jhn 8 22 Erraiten çuten bada Iuduéc, Berac hilen othe du bere buruá? erraiten baitu, Norat ni ioaiten bainaz, çuec ecin çatozquete.

Jhn 8 23 Orduan erran cieçén, çuec beheretic çarete, ni garaitic: çuec mundu hunetaric çarete, ni ez naiz mundu hunetaric.

Jhn 8 24 Halacotz erran drauçuet ecen çuen bekatuetan hilen çaretela. Ecen baldin sinhets ezipadeçaque ni naicela hura, çuen bekatuetan hilen çarete.

Jhn 8 25 Erran cieçoten bada, Hi nor aiz? Orduan erran cieçén Iesusec, Hatseandani coa, badiotsuet.

Jhn 8 26 Anhitz gauça dut çueçaz minçatzeco eta iugeatzeco: baina ni igorri nauena eguiati da: eta nic harenganic ençun ditudan gauçac munduari erraiten drauzqui ót.

Jhn 8 27 Etzeçaten eçagut ecen Aitaz minço çayela.

Jhn 8 28 Erran cieçén bada Iesusec, Aitchatu duqueçuenen gui çonaren Semea, orduan eçaguturen duçue ecen ni naicela hura, eta neure buruz eztudala deus eguiten, baina Aitac iracatsi nauen, beçala gauça hauc erraiten ditudala.

Jhn 8 29 Ecen ni igorri nauena enequin da: ez nau vtzi neuror Aitac, ceren nic haren gogaraco gauçac eguiten baititut bethiere.

Jhn 8 30 Gauça hauc harc erraiten cituela, anhitzec sinhets ceçaten hura baithan.

Jhn 8 31 Orduan erraiten cerauen Iesusec hura sinhetsi vkan çuten Iuduey, Baldin çuec perseuera badeçaque ene hitzean, egui azqui ene discipulu i çanen çarete.

Jhn 8 32 Eta duçe eçaguturen Eguiá, eta Eguiác çuec libre eguinen çaituzte.

Jhn 8 33 Ihardets cieçoten, Abrahamen haci a gaituc, eta nehor eztiagu cerbitzatu egundano: nola dioc hic gu libre i çanen garela?

Jhn 8 34 Ihardets cieçén Iesusec, Egui az egui az erraiten drauçuet ecen bekatura eguiten duen gucia bekatuaren cerbitzari dela.

Jhn 8 35 Eta cerbitzaria ezta egoiten bethierecotz etchean, semea dago bethierecotz.

Jhn 8 36 Bada baldin Semeac çuec libre eguin baçaitzate, egui azqui libre i çanen çarete.

Jhn 8 37 Badaquit ecen çuec Abrahamen haci a çaretela: baina ni hil nahiz çabil tzate, ceren ene hitzac ezipaitu lekuric çuec baithan.

Jhn 8 38 Nic erraiten dut neure Aita baithan ikussi dudana: eta çuec eguiten duçe çuen aita baithan ikussi duçena.

Jhn 8 39 Ihardets ceçaten eta erran cieçoten, Gure aita, Abraham duc. Dioste Iesusec, Baldin Abrahamen haour bacinete, Abrahamen obrác eguin cinçaqueizte.

Jhn 8 40 Orain bada ni hil nahiz çabil tzate, bainaz, laincoaganic ençun dudan eguia erran drauçuedan gui çona: hori Abrahamec eztu eguin.

Jhn 8 41 Çuec eguiten dituçue çuen aitaren obrác. Eta erran cieçoten, Gu ezigaituc pailardi çataric iayo: aita bat diagu, baita laincoa.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn 8 42 Erran ciećen bada Iesusec, Baldin laincoac çuen aita baliz, maite ni nduqueçue ni: ecen ni laincoaganic partitu eta ethorri naitz: eta ez naitz neure buruz ethorri, baina harc igorri nau.

Jhn 8 43 Cergatic ene lengoagea ez tuçue aditzen? ceren ecin ençun bai tiroqueçue ene hitza.

Jhn 8 44 Çuec, aita deabruaganic çarete, eta çuen aitaren desirac eguin nahi di tuçue: hura guicerhaile cen hatseandanic, eta eguián ez tu perseueratu: ecen eguiaric ez ta hartan. Noiz-ere erraiten baitu gueçurra, bere propri tic minço da: ecen gueçurti da eta gueçurraren aita.

Jhn 8 45 Eta ceren nic eguia erraiten baitut, ez nauçue sinhesten.

Jhn 8 46 Norc çuetaric reprehenditzen nau ni bekatuz? eta baldin egui á erraiten badut, ceren çuec ez nauçue sinhesten?

Jhn 8 47 Laincoaganic denac, laincoaren hitzac ençuten dit u: halacotz çuec ez tu tuçue ençuten, ceren ez pai tzarete laincoaganic.

Jhn 8 48 Ihardets ceçaten orduan Iuduéc eta erran cieçoten, Eztugu vngui erraiten guc, ecen Samaritano aicela hi, eta deabrua duala?

Jhn 8 49 Ihardets ceçan Iesusec, Eztut nic deabrua: baina dut ohoratzen, neure Aita, eta çuec desohoratzen nauçue ni.

Jhn 8 50 Eta nic eztut neure glori á bilhatzen: bada bilhatzen duenic, eta iugeatzen duenic.

Jhn 8 51 Egui az egui az erraiten drauçuet, baldin nehorc ene hitza beguira badeça, herioa ez tu ikussi ren seculan.

Jhn 8 52 Orduan erran cieçoten Iuduéc, Orain eçagutu diagu ecen deabrua duala: Abraham hil i çan duc eta Prophetác: eta hic dioc, Baldin nehorc ene hitza beguira badeça, ez tu dastaturan herioa seculan.

Jhn 8 53 Ala hi gure aita Abraham baino handiago aiz, cein hil i çan baita? Prophetac-ere hil i çan dituc: nor hic eure buruá eguiten duc?

Jhn 8 54 Ihardets ceçan Iesusec, Baldin nic glori ficatzen badut neure buruá, ene gloria ez ta deus: ene Aita da ni glori ficatzen nauena, ceinez erraiten bai tuçue çuec ecen çuen lainco dela.

Jhn 8 55 Eta ez tuçue eçagutzen hura: baina nic eçagutzen dut hura: eta baldin erran badeçat ecen ez tudala hura eçagutzen, i çanen naitz çuec irudi, gueçurti: baina badaçagut hura, eta haren hitza begu iratzen dut.

Jhn 8 56 Abraham çuen aita aleguera cedin ikus le çançát ene egun haur: eta ikussi vkan du, eta alegueratu i çan da.

Jhn 8 57 Erran cieçoten bada Iuduéc, Berroguey eta hamar vrthe oraino ez tu tuçue, eta Abraham ikussi duc?

Jhn 8 58 Erran ciećen Iesusec, Egui az egui az erraiten drauçuet, Abraham cedin baino lehen, ni naitz.

Jhn 8 59 Har ceçaten orduan harri: haren contra aurthiteco: baina Iesus gorde cedin, eta ilki cedin templetic.

Jhn 9 1 Eta iragaiten cela Iesusec ikus ceçan gu i çon sortzetic itsubat.

Jhn 9 2 Eta interroga ceçaten bere discipuluéc. erraiten cutela. Magistruá, Ceinec bekatu eguin du, hunec ala hunen aitaméc, hunela itsu sor ledin?

Jhn 9 3 Ihardets ceçan Iesusec, Ez hunec bekatu eguin du, ez hunen aitaméc: baina itsu iayo da, laincoaren obrác manifesta litecençat hunetan.

Jhn 9 4 Ni igorri nauenaren obrác eguin behar ditut, eguna deno: badatorque gaua noiz nehorc ecin obraric baitaidi.

Jhn 9 5 Munduan naitceno, munduaren Arguia naitz.

Jhn 9 6 Haur erran çuenean thu eguin ceçan lurrera, eta eguin ceçan Iohi thutic, eta Iohi harçaz frota citzan itsuaren beguiac:

Jhn 9 7 Eta erran cieçon, Oha garbitzera Siloe, igorria erran nahi deneco ikuzgarri ra. Ioan cedin bada, eta garbi cedin, eta itzul cedin ikusten çuela.

Jhn 9 8 Bada auçoéc, eta lehen ikussi çutenéc ecen itsu cela, erraiten çutén, Ez ta haur iarriric ohi cegoena eta escatzen cena?

Jhn 9 9 Batzuc erraiten çutén, Haur da: eta bercéc, Hura di rudi, Baina berac erraiten çuen, Ni naitz hura.

Jhn 9 10 Erran cieçoten bada, Nolatan irequi i çan di rade hire beguiac?

Jhn 9 11 Ihardets ceçan harc, eta erran ceçan, Iesus deitzen den guiconac Iohi eguin du, eta frotatu dit u ene beguiac, eta erran draut, Oha Siloeco ikuzgarri ra, eta garbi adi. Bada ioanic eta garbi turic ikustea recebitu dut.

Jhn 9 12 Orduan erran cieçoten, Non da hura? Dio, Ez taquit.

Jhn 9 13 Eramaiten dute itsu ohi cen hura Phari seuetara.

Jhn 9 14 Eta cen Sabbathoa Iesusec Iohia eguin çuenean eta haren beguiac irequi cituenean.

Jhn 9 15 Berriz bada interroga ceçaten hura Phari seuéc-ere nolatan ikustea recebitu çuen. Eta harc erran ciećen, Iohi eçarri vkan draut neure beguién gainera, eta garbitu naitz, eta ikusten dut.

Jhn 9 16 Erraiten çuten bada Phari seuetaric batzuc, Gu i çon haur ez ta laincoaganic: ecen Sabbathoa ez tu begu iratzen. Bercéc erraiten çuten, Nolatan gu i çon vici tze gaiçtoçaco batec sign hauc eguin ahal ditzaque? Eta di ssensione cen hayén artean.

Jhn 9 17 Erraiten draucate itsuari berriz, Hic cer dioc harçaz, ceren beguiac

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

irequi drauzquian? Eta harc erran ceçan, Propheta dela.
 Jhn 9 18 Baina etzeçaten sinhets luduéc harçaz, ecen itsu içan cela, eta
 ikustea recebitu çuela, ikustea recebitu çuenaren aitaméc dei litzaqueteno:
 Jhn 9 19 Eta interroga citzaten hec, cioitela, Haur da çuen seme çuec itsu iayo
 cela dioçuen? nolatan bada orain dacussa?
 Jhn 9 20 Ihardets cieçén haren aitaméc, eta erran ceçaten, Badaqui gu ecen haur
 dela gure semea, eta itsu iayo içan dela:
 Jhn 9 21 Baina nolatan orain dacussan, eztaqui gu: edo norc irequi di tuen hunen
 beguiac, guc eztaqui gu: berac adin du: bera interroga eçaçue, bera bere buruáz miñçaturen da.
 Jhn 9 22 Gauça hauc erran citzaten haren aitaméc, ceren beldur baitzi raden
 luduén: ecen ia ordenatu çuten luduéc, baldin nehorc aithor baleça hura licela Christ,
 synagogatic iraitz ledin.
 Jhn 9 23 Halacotz haren aitaméc erran ceçaten, Adin du, bera interroga eçaçue.
 Jhn 9 24 Dei ceçaten bada bigarren aldian guiçon itsu içana, eta erran
 cieçoten, Emóc gloria laincoari: guc bacequiagu ecen guiçon hori gaiçtoa dela.
 Jhn 9 25 Ihardets ceçan bada harc, eta erran ceçan, Gaiçto denez eztaqui t:
 gauçabat badaqui t, ecen itsu nincelariç orain badacussadala.
 Jhn 9 26 Eta erran cieçoten berriç, Cer eguin drauc? nolatan irequi di tu hire
 beguiac?
 Jhn 9 27 Ihardets cieçén, Ia erran drauçuet, eta eztuçue ençun: cergatic berriç
 ençun nahi duçue? ala çuec-ere haren discipulu eguin nahi çarete?
 Jhn 9 28 Orduan iniuria ceçaten hura, eta erran ceçaten, Aicén hi haren
 discipulu: guçaz den becembatean, Moysesen discipulu gaiçtuç.
 Jhn 9 29 Guc baceaquiagu ecen Moyses i minçatu içan çayola laincoa: baina haur
 nondic den etzequiagu.
 Jhn 9 30 Ihardets ceçan guiçonac eta erran cieçén, Segur, hunetan da miraculua,
 ceren çuec ezpai taqui çue nondic den, eta irequi baititu ene beguiac.
 Jhn 9 31 Eta badaqui gu ecen laincoac vici tze gaiçtotacoac ezti tuela ençuten:
 baina baldin norbeit laincoaren cerbitzari bada, eta haren vorondatea eguiten badu, hura
 ençuten du.
 Jhn 9 32 Egundano ençun içan ezta ecen nehorc irequi duela itsu sorthuren
 beguiriç.
 Jhn 9 33 Baldin ezpaliz haur laincoaganiç, deus ecin laidi.
 Jhn 9 34 Ihardets ceçaten eta erran cieçoten, Hi bekatutan sorthua aiz guçiori,
 eta hic iracasten gaiçtuç gu? Eta iraitz ceçaten hura campora.
 Jhn 9 35 Ençun ceçan Iesusec nola egotzi vkan çuten hura campora: eta eriden
 çuenean hura, erran cieçon, Sinhesten duc hic laincoaren Semea baiçhan?
 Jhn 9 36 Ihardets ceçan harc eta erran ceçan, Eta nor da, launa, sinhets
 deçadan hura baiçhan?
 Jhn 9 37 Eta erran cieçon Iesusec, Eta ikussi duc hura, eta hirequin miñço dena
 duc hura.
 Jhn 9 38 Eta harc dio, Sinhesten diat, launa. Eta adora ceçan hura.
 Jhn 9 39 Eta erran ceçan Iesusec, Iugemendu eguitera ni mundu hunetara ethorri
 naiç: ikusten eztutenéc, ikus deçatençát: eta ikusten dutenac itsu di teceñçat.
 Jhn 9 40 Eta ençun ceçaten hori, Phariçuetariç harequin ci raden batzuc, eta
 erran cieçoten, Ala gu-ere itsu gara?
 Jhn 9 41 Erran cieçén Iesusec, Baldin itsu bacinete, etzi nduquei te bekatuiriç:
 baina orain erraiten duçue, Badacussagu: beraz çuen bekatua badago.
 Jhn 10 1 Egui az egui az erraiten drauçuet, borthatic ardién arthegui ra sartzen
 eztena, baina da igaiten bercetariç, hura ohoin da eta gaiçtaguin.
 Jhn 10 2 Baina borthatic sartzen dena, da ardién artzaina.
 Jhn 10 3 Huni borthalçainac irequi ten drauca, eta ardiéc haren voza ençuten
 duté: eta bere ardiac dei tzen di tu cein bere icenez, eta eramaiten di tu camporat.
 Jhn 10 4 Eta bere ardiac idoqui di tuenean, hayén aitzinean ioaiten da: eta
 ardiac hari iarrei qui ten çaiçca, ecen eçagutzen dute haren voza.
 Jhn 10 5 Eta arrotz bati etzaiçca iarrei qui ren, baina i hes eguinen draucate:
 ceren ezpaitute eçagutzen arrotzén voza.
 Jhn 10 6 Comparatione haur erran cieçén Iesusec: baina hec etzeçaten eçagut cer
 cen hæy erraiten cerauena.
 Jhn 10 7 Erran cieçén bada berriç Iesusec, Egui az egui az erraiten drauçuet,
 ecen ni naiçela ardién borthá.
 Jhn 10 8 Guçi ac cembat-ere ene aitzinean ethorri baitirade ohoin dirade eta
 gaiçtaguin: baina ardiéc ezti tuzte hec ençun vkan.
 Jhn 10 9 Ni naiç borthá, niçariç baldin nehor sar badadi saluaturen da: eta
 sarthuren da eta ilki ren da, eta bazca eridenen du.
 Jhn 10 10 Ohoina ezta ethorten ardiac ebats eta hil eta deseguin di tzançat
 baiçen: ni ethorri naiç vici tze dutençat, eta abundantia dutençat.
 Jhn 10 11 Ni naiç artzain ona: artzain onac bere vicia eçarten du bere
 ardiacgatiç:
 Jhn 10 12 Baina mercenari oac, eta artzain eztenac, ceinenac ezpaitirade ardiac,
 dacussanean otsoa hel du dela, vtzi ten di tu ardiac, eta i hes eguiten du: eta otsoac harrapatzen
 eta barreyatzen di tu ardiac.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn	10	13	Eta mercenarioac ihes eguiten du, ceren mercenario baita, eta ezpaitu ardién ansiaric.
Jhn	10	14	Ni naiz artzain ona, eta eçagutzen ditut neure ardiac, eta eçagutzen naiz neure ardiéz.
Jhn	10	15	Aitac ni eçagutzen nauen beçala, nic-ere eçagutzen dut Aita: eta neure vicia eçarten dut neure ardiacgatic.
Jhn	10	16	Berce ardiric-ere badut cein ezpaitirade arthegui hunetaco: hec-ere ekarri behar ditut: ecen ene voza ençunen duté, eta eguiten da arthegui bat eta artzaimbat.
Jhn	10	17	Halacotz maite nau ni Aitac, ceren nic eçarten baitut neure vicia, berriz hura har deçadançat.
Jhn	10	18	Nehorc eztraut hura edeguiten, baina nic dut eçarten hura neure buruz: bothere dut haren eçarteco, eta bothere dut berriz haren hartzeco. Manamendu haur recebitu dut neure Aitaganic.
Jhn	10	19	Orduan berriz disensione eguin cedin Iuduén artean propos haucgatic.
Jhn	10	20	Eta erraiten çuten hetaric anhitzec, Deabrua du, eta erhotu doa: cergatic horri behatzen çai zquit niri?
Jhn	10	21	Bercéc erraiten çutén, Hitz hauc ez tirade deabrua duenarenac: ala deabruac itsuén beguiac irequi ahal ditzaque?
Jhn	10	22	Orduan Dedicacionearen bestá eguin cedin Ierusalemen, eta neguá cen.
Jhn	10	23	Eta passeatzen cen Iesus templean Salomonen galerian.
Jhn	10	24	Ingura ceçaten bada hura Iuduéc, eta erran cieçoten, Noiz drano gure arimá daducac dudatan? baldin hi bahaiz Christ, erran ieçaguc frangoqui.
Jhn	10	25	Ihardets cieçén Iesusec, Erran drauçuet, eta ez tuçue sinhesten: nic neure Aitaren icenean eguiten ditudan obréc ni çaz testificatzen duté.
Jhn	10	26	Baina çuec ez tuçue sinhesten: ecen etzarete ene ardiataric, nola erran baitrauçuet.
Jhn	10	27	Ene ardiéc ene voza ençuten duté, eta nic ecagutzen ditut hec, eta iarrei quiten çai zquit niri.
Jhn	10	28	Eta nic vicitze eternala emaiten drauet hæy: eta ez tirade galduren secular: eta ez titu harrapaturen hec nehorc ene escutic.
Jhn	10	29	Ene Aita niri hec eman drauzquidana, guciac baina handiago da, eta nehorc ecin harrapa ditzaque hec ene Aitaren escutic.
Jhn	10	30	Ni eta Aita bat gara.
Jhn	10	31	Har ceçaten bada berriz harri Iuduéc haren lapidatzeco.
Jhn	10	32	Ihardets cieçén Iesusec, Anhitz obra onic eracutsi vkan drauçuet neure Aitaganic: obra hetaric ceinagatic lapidatzen nauçue?
Jhn	10	33	Ihardets cieçoten Iuduéc, cioitela, Obra onagatic ezaugu lapidatzen, baina blasphemioagatic, eta ceren hic guiçon aicelaric eguiten baituc eure buruá lainco.
Jhn	10	34	Ihardets cieçén Iesusec, Ezta scribatua çuen Leguean, Nic erran dut, lainco çarete?
Jhn	10	35	Baldin hec dei thu badi tu lainco, ceinetara laincoaren hitza eguin i çan baita, eta ecin hauts baitaite Scripturá:
Jhn	10	36	Ni Aitac sanctificatu eta mundura igorri bainau, çuec dioçue ecen blasphemiatzen ari naicela, ceren erran dudan, ecen laincoaren Semea naicela?
Jhn	10	37	Baldin neure Aitaren obrác eguiten ezpaitut, ez neçaçuela sinhets:
Jhn	10	38	Baina baldin eguiten badi tut, eta baldin ni sinhetsi nahi ezpanauçue, obrác sinhets itzaçue: eçagut eta sinhets deçaçuen ecen Aita nitan dela eta ni hartan.
Jhn	10	39	Berriz bada hura hartu nahiz çabiltzan: baina itzur cedin hayén escuetaric.
Jhn	10	40	Eta ioan cedin berriz Iordanaz berce aldera, Iehen Ioannes batheyatzen ari cen lekura: eta egon cedin han.
Jhn	10	41	Eta anhitz ethor cedin harengana, eta erraiten çutén, Ioannesec ez tu signoric batre eguin vkan: baina Ioannesec huneçaz erran dituen gauça guciac, egui azcoac ciraden.
Jhn	10	42	Eta anhitzec han sinhets ceçaten hura baitan.
Jhn	11	1	Cen bada Lazaro deitzen cen guiçombat eri, Bethaniaco, Mariaren eta Martha haren ahizparen burguco.
Jhn	11	2	(Eta Maria haur cen launa vnguentuz vnctatu çuena, eta haren oinac bere adatseco biloez ichucatu cituena: ceinen anaye Lazaro baitzen eri)
Jhn	11	3	Igor ceçaten bada hunen arrebec harengana, cioitela, launa, huná, hic maite duana, eri duc.
Jhn	11	4	Eta hori ençunic Iesusec erran ceçan, Eritassun hori ezta heriotara, baina laincoaren gloriatan, eritassun harçaz laincoaren Semea glori fica dadi nçat.
Jhn	11	5	Eta ci tuen maite Iesusec Martha, eta haren ahizpá, eta Lazaro.
Jhn	11	6	Bada ençun çuenean ecen eri cela, bi egun egon cedin, orduan non baitzén leku hartan.
Jhn	11	7	Guero horren ondoan erran cieçén discipuluey, Goacen Iudearát berriz.
Jhn	11	8	Diotsate discipuluc, Magistruá, orain ci abiltzan Iuduac hi lapidatu nahiz, eta berriz hara ioaiten aiz?
Jhn	11	9	Ihardets ceçan Iesusec, Egunean ez tira hamabi oren? baldin nehor egunaz e bil badadi, ezta behaztopatzen: ecen mundu hunetaco arguia ikusten du.
Jhn	11	10	Baina baldin nehor e bil badadi gauaz, behaztopatzen da: ecen arguiric

ezta hura bai than.
 Jhn 11 11 Gauça hauc erraiten ditu, eta guero dioste, Lazaro gure adiqui sdea lo
 datza, baina banoa iratzar deçadan.
 Jhn 11 12 Erran cieçoten bada bere discipuléc, launa, baldin lo badatza
 sendaturen duc.
 Jhn 11 13 Eta haur erran ceçan Iesusec haren herioaz: eta hec vste çuten lozco
 lokartzeaz erraiten çuela.
 Jhn 11 14 Orduan bada erran cieçén Iesusec claroqui, Lazaro hil da:
 Jhn 11 15 Eta aleguera naiz çuengatic (sinhets deçaçuençat) ceren ezpai nincén
 han: baina goacen harengana.
 Jhn 11 16 Erran cieçén bada Thomas Didymus deitzen denac discipulu laguney,
 Goacen gu-ere horrequin hil gaitecençat.
 Jhn 11 17 Ethor cedin bada Iesus, eta eriden ceçan hura ia laur egun çuela
 monumentean cela.
 Jhn 11 18 Cen bada Bethania hurbil Ierusalemerén hamaborz stadioren inguruá:
 Jhn 11 19 Eta Iuduetaric anhitz ethor citecen Marthagana eta Mariagana, hec
 consola litzatençat bere anayeaz.
 Jhn 11 20 Marthac bada ençun ceçanean Iesus ethorten cela, aitzinera ilki
 cequiön: eta Maria etchean iarric cegoen.
 Jhn 11 21 Erran cieçón bada Marthac Iesusi, launa, baldin içan bahinz hemen, ene
 anaye etzueñ hil:
 Jhn 11 22 Baina orain-ere bacequi at ecen cer-ere galde eguinen bai traucac
 laincoari, emanen draual a hiri.
 Jhn 11 23 Diotsa Iesusec, Resuscitaturen dun hire anaye.
 Jhn 11 24 Diotsa Marthac, Bacequi at ecen resuscitaturen dela resurrectionean,
 azquen egunean.
 Jhn 11 25 Erran cieçón Iesusec, Ni naun resurrectionea eta vicitzea: ni bai than
 sinhesten duena, baldin hil içan badere vico dun:
 Jhn 11 26 Eta nor-ere vici baita, eta sinhesten baitu ni bai than, seculan eztun
 hilen. Sinhesten dun haur?
 Jhn 11 27 Erraiten drauca, Bay, launa, nic diat sinhesten ecen hi aicela Christ
 laincoaren Seme mundura ethorteco cena.
 Jhn 11 28 Eta haur erranic, ioan cedin, eta secretuqui dei ceçan Maria bere
 ahi zpá, cioela, Magistrua dun hemen, eta deitzen au.
 Jhn 11 29 Hura, hori ençun duenean, iaiquitenda fitetz, eta ethorten da
 harengana.
 Jhn 11 30 Ecen oraino etzén ethorri Iesus burgura: baina cen Marthac encontratu
 çuen lekuan.
 Jhn 11 31 Orduan harequin etchean ciraden Iuduac, eta hura consolaten çutenac,
 ikussiric ecen Maria hain fitetz iaiqui, eta ilki cela, iarrei qui cequizquion hari, cioitela,
 Monumentera ioaitenda, han nigar dagui ançat.
 Jhn 11 32 Bada Mariac, ethor cedinéan Iesus cen lekura, hura ikussiric, egotz
 ceçan bere buruá haren oinetara, ciotsala, launa, baldin içan bahinz hemen, etzueñ hil ene
 anaye.
 Jhn 11 33 Iesusec bada ikus ceçanean hura nigarrez legoela, eta harequin ethorri
 ciraden Iuduac nigarrez leudela, spirituz mouituric trubla ceçan bere buruá:
 Jhn 11 34 Eta erran ceçan, Non eçarri duçue? Erraiten draucate, launa, athor eta
 ikussac.
 Jhn 11 35 Eta nigar eguin ceçan Iesusec.
 Jhn 11 36 Erran ceçaten bada Iuduéc, Horra nola maite çuen.
 Jhn 11 37 Eta hetaric batzuc erran ceçaten, Ecin eguin ciroqueen itsuaren
 beguiac irequi dituen hunec, haur-ere hil ezladin?
 Jhn 11 38 Iesus bada berriz bere bai than mouitzen cela, ethorten da monumentera,
 eta lecea cen, eta harribat haren gainera, eçarria.
 Jhn 11 39 Dio Iesusec, Al tcha eçaçue harria. Diotsa Marthac, hil içan cenaren
 arrebác, launa, ki restu duc garguero: ecen laur egunetacoa duc.
 Jhn 11 40 Diotsa Iesusec, Eztraunat erran, ecen baldin sinhets badeçan ikussiren
 dunala laincoaren gloria?
 Jhn 11 41 Ken ceçaten bada harria, hila eçarri içan cen lekutic. Orduan Iesusec
 altchaturic goiti beguiac, erran ceçan, Aitá, esquerrac emaiten drauzqui at, ceren ençun
 bai nauc:
 Jhn 11 42 Eta nic baniaquián ecen bethi ençuten nauala: baina inguru dagoen
 gendetzeagatic erran diat, sinhets deçatençat ecen hic igorri nauala.
 Jhn 11 43 Eta hauc erranic, voz goraz oi hu eguin ceçan, Lazaro, athor campora.
 Jhn 11 44 Eta hil içan cena ilki cedin, escuac eta oinac lothuraz lothuac
 çituela: eta haren begui thartea crobitchet batez cen estalia. Dioste Iesusec, Lacha eçaçue eta
 vtzi eçaçue ioaitera.
 Jhn 11 45 Bada Iudu Mariagana ethorri ciradenetaric, eta Iesusec eguin cituen
 gauçac ikussi cituztenetaric anhitzec sinhets ceçaten hura bai than.
 Jhn 11 46 Baina hetaric batzu ioan citecen Phari seuetara, eta erran cietzen hæy
 Iesusec eguin cituen gauçac.
 Jhn 11 47 Orduan bil ceçaten Sacri ficadore principaléc eta Phari seuéc

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

conseillua, eta erraiten çuten, Cer eguiten dugu, ecen guiçon hunec anhitz signo eguiten du.
 Jhn 11 48 Baldin hunela vtzi badeçagu, guciéc sinhetsiren duté hori bai than: eta
 ethorri ren di rade Romanoac, eta arrasaturen duté bay gure lekua, bay nationea.
 Jhn 11 49 Orduan hetaric batec, Cai phasec, cein baitzén vrthe hartaco
 Sacri ficadore subirano, erran cieçén, Çuec eztaqui çue deus:
 Jhn 11 50 Eta ez tuçue pensatzen ecen probetchu dugula, gui çombat hil dadin
 popul uagatic, eta natione gucia gal eztadin.
 Jhn 11 51 Eta haur bere burutic etzeçan erran: baina nola baitzén vrthe hartaco
 Sacri ficadore subirano, prophetiza ceçan ecen Iesusec hil behar luela nationeagatic.
 Jhn 11 52 Eta ez solament natione harengatic, baina are laincoaren haour
 barreyatuac bil litzançát batetara
 Jhn 11 53 Bada egun harçaz gueroztic consul tatzen çutén el karrequin hura hil
 leçatençát.
 Jhn 11 54 Iesus bada guehiagoric etzabilan aguerriz Iuduén artean: baina ioan
 cedin handic desertuaren aldeco comarcarát, Ephraim deitzen den hirira: eta han egoiten cen
 bere di scipul ueqin.
 Jhn 11 55 Eta cen hurbil Iuduén bazcoa, eta igan cedin anhitz Ierusal emera
 comarca hartacoric bazco aitzinean, purifica litecençát.
 Jhn 11 56 Bada Iesusen bilha çabil tzan, eta elkarren artean erraiten çutén,
 templean leudela, Cer irudi çai çue, ecen eztela ethorri ren bestara?
 Jhn 11 57 Eta eman ceçaten Sacri ficadore principal éc eta Phari seuéc manamendu,
 baldin nehorc eçagutzen balu non licén, eracuts leçan, hatzaman leçatençát.
 Jhn 12 1 Bada Iesus sey egun bazcoren aitzinetic ethor cedin Bethaniara, non
 baitzén Lazaro hil i çan cena, cein resuscitatu baitzuen hiletaric.
 Jhn 12 2 Eguin cieçoten bada hari affaribat han, eta Marthac cerbitzua eguiten
 çuen: eta Lazaro cen harequin mahainean iarriric ceudenetaric bat.
 Jhn 12 3 Orduan Mariac harturic liberabat vnguentu aspic finez precio
 handitacoric, vncta citzan Iesusen oinac, eta ichuca citzan bere adatsaz: eta etchea bethe
 cedin vnguentuaren vrrinez.
 Jhn 12 4 Orduan erran ceçan haren di scipul uetaric batec, Iudas Iscariot Simonen
 semeac, hura tradituren çuenac.
 Jhn 12 5 Çeren vnguentu haur ezta saldu i çan hirurehun dinerotan, eta eman
 paubrey?
 Jhn 12 6 Eta haur erran ceçan, ez paubrez harc ansiaric çuenez: baina ceren
 ohoin baitzen, eta mul sá baitzuen, eta eçarten ciradenac harc ekarten baitzi tuen.
 Jhn 12 7 Erran ceçan bada Iesusec, Vtzi eçac, ene sepultura eguneco hori
 beguiratu dic.
 Jhn 12 8 Ecen paubreac bethiere vkanen di tuçue çuequin: baina ni ez nauçue
 bethiere vkanen.
 Jhn 12 9 Orduan eçagut ceçan Iuduetaric gendetze handic, ecen han cela: eta
 ethor citecen ez Iesus gatic solament, baina are Lazaro ikus leçatençát, cein harc hiletaric
 resuscitatu baitzuen.
 Jhn 12 10 Eta consulta ceçaten Sacri ficadore principal ec Lazaro-ere hil
 leçatençát.
 Jhn 12 11 Ecen Iuduetaric anhitz haren causaz ioaiten ciraden, eta sinhesten
 çuten Iesus bai than.
 Jhn 12 12 Bi haramunean bestara ethorri i çan cen gendetze handic, ençunic ecen
 Iesus ethorten cela Ierusal emera,
 Jhn 12 13 Har citzaten palma adarrac, eta ilki cequizquion aitzinera, eta oi hu
 eguiten çutén, Hosanna, Benedicatu dela launaren icenean ethorten den Israel eco reguea.
 Jhn 12 14 Eta eriden ceçan Iesusec asto-vme arbat, eta iar cedin haren gainean,
 scribatua den beçala,
 Jhn 12 15 Ezai cela beldur Siongo alabá: huná, hire Regue ethorten dun iarriric
 dagoela asto-vme ar-baten gainean.
 Jhn 12 16 Eta gauça hauc etzi tzaten eçagut haren di scipul uéc Iehenetic: baina
 Iesus glori ficatu i çan cenean, orduan orhoit citecen ecen gauça hauc harçaz scribatuac
 ciradela, eta hari gauça hauc eguin cerautzatela.
 Jhn 12 17 Eta testificatzen çuen harequin cen gendetzeac, ecen Lazaro dei thu
 çuela monumentetic, eta hura resuscitatu çuela hiletaric.
 Jhn 12 18 Halacotz atzina ethorri -ere i çan çayón gendetzea, ecen ençun çuten,
 harc miraculu haur eguin çuela.
 Jhn 12 19 Eta Phari seuéc erran ceçaten bere artean, Eztacussaçue ecen etzaretela
 deus probetchatzen? horrá, mundua haren ondoan ioan da.
 Jhn 12 20 Eta baci raden Grec batzu igaiten ohi ciradenetaric adoratzera bestán:
 Jhn 12 21 Hauc bada ethor citecen Philippe gana cein baitzén Bethsaidaco
 Galilean, eta othoitz eguin cieçoten, cioitela, launa, nahi guendi quec Iesus ikussi.
 Jhn 12 22 Ethorten da Philippe eta erraiten drauca Andriui, Andri uéc berri z eta
 Philippec erraiten draucate Iesusi.
 Jhn 12 23 Eta Iesusec i hardets cieçén, cioela, Ethorri da ordua gui çonaren Semea
 glori ficaturen baita.
 Jhn 12 24 Egui az egui az erraiten drauçuet, baldin ogui bihia Iurrera eroriric
 hil ezipadadi, hura bera dago: baina baldin hil bada di fructu anhitz ekarten du.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn 12 25 Bere viciari on dari tzanac galduren du hura: eta bere viciari gaitz dari tzanac mundu hunetan, vici tze eternal ecotzat begui raturen du hura.

Jhn 12 26 Baldin ni cembei tec cerbi tzatzen banau, niri iarrei qui bequit: eta non ni i çanen bainai z, han ene cerbitzaria-ere i çanen da: eta baldin cembei tec ni cerbitza baneça, ohoraturen du hura ene Aitac.

Jhn 12 27 Orain ene arimá trublata da: eta cer erranen dut? Aitá, empara neçac oren hunetari c: baina halacotz ethorri nauc oren hunetara.

Jhn 12 28 Aitá, glori fica eçac eure icena. Ethor cedin orduan vozbat cerutic, cioela, Eta glori ficatu diat, eta berri z glori ficaturen.

Jhn 12 29 Eta gendetze han cenac, eta ençun çuenac, cioen, igorci ribat eguin çuela. Bercéc cioi ten, Aingueruá minçatu i çan çayo.

Jhn 12 30 Ihardets ceçan Iesusec eta erran, Ezta enegatic voz haur eguin i çan, baina çuengatic.

Jhn 12 31 Orain da mundu hunen iugemendua: orain mundu hunetaco princea egotzi ren da campora.

Jhn 12 32 Eta nic, baldin goiti tua banai z Iurretic, guci ac tiraturen di tut neuregana.

Jhn 12 33 (Eta haur erraiten çuen, aditzera emaiten çuela cer herioz hil behar çuen)

Jhn 12 34 Ihardets cieçón gendetzeac, Guc ençun diagu Leguetic, ecen Christ badagoela eternal qui: eta nola hic erraiten duc ecen behar dela goiti dadin gui çonaren Semea? nor da gui çonaren Seme hori?

Jhn 12 35 Erran cieçén orduan Iesusec, Oraino dembora guti batetacotz Arguia çuequin da: ebil çaitetzte Arguia duçueno, il humbeac ardi ets etzaitzatençat: ecen il humbean dabilanac, eztaqui norat ioaiten den.

Jhn 12 36 Arguia duçueno sinhets eçaçue. Arguia bai than, Arguiaren seme çaretençat. Gauça hauc erran citzan Iesusec: guero ioanic gorde cedin hetari c.

Jhn 12 37 Eta hambat mi raculu eguin baçuen-ere hayén aitzinean, etzuten sinhesten hura bai than:

Jhn 12 38 Esai as prophetaren hitza compli ledinçát, cein erran vkan bai tu, launa, norc sinhetsi vkan du gure hitza, eta launaren bessoa nori reuelatu i çan çayo?

Jhn 12 39 Halacotz ecin sinhets ceçaqueten, ceren berri z erran bai tu Esai ase c,

Jhn 12 40 Itsutu vkan di tu hayén begui ac, eta gogortu vkan du hayén bi hotza: begui z ikus ezteçatençat, eta bi hotzez adu ezteçaten, eta conuerti ezti tecen, eta senda ezti tzadan.

Jhn 12 41 Gauça hauc erran citzan Esai ase c, haren glori á ikussi çuenean, eta minçatu i çan da harçaz.

Jhn 12 42 Badari c-ere principal etari c-ere anhi ttec hura bai than sinhets ceçaten: baina Phari seuacgatic etzuten ai thortzen, synagogatic campora egotz li tecen bel durrez.

Jhn 12 43 Ecen mai teago vkan dute gui çonén glori á, ecen ez laincoaren glori á.

Jhn 12 44 Orduan oi hu eguin ceçan Iesusec, eta erran ceçan, Ni bai than sinhesten duenac, eztu sinhesten ni bai than, bai na ni igorri nauena bai than.

Jhn 12 45 Eta ni ikusten nauenac, ikusten du ni igorri nauena.

Jhn 12 46 Ni Argui mundura ethorri nai z, ni bai than sinhesten dueni c batre, il humbean eztago ençat

Jhn 12 47 Eta baldin nehorc ençun badi tza ene hitzac, eta ez sinhets, nic eztut condemnatzen hura: ecen eznai z ethorri munduá condemna deçadançát, bai na mundua salua deçadançat.

Jhn 12 48 Ni irai zten nauenac, eta ez recebitzen ene hitzac, badu norc hura condemna deçan: ni minçatu nai cen hitzac condemnaturen du hura azquen egunean,

Jhn 12 49 Ecen ni neure burutic eznai z minçatu: baina ni igorri nauen Aitac berac manamendu eman draut, cer erran deçaquedan eta cer minça nai ten.

Jhn 12 50 Eta badaqui t ecen haren manamendua vici tze eternal dela: bada nic erraiten di tudan gauçac, nola Aitac eman bai trauzquit, hala erraiten di tut.

Jhn 13 1 Eta bazco besta aitzinean, çaquí ala Iesusec ecen ethorri cela haren orena iragan ledinçat mundu hunetari c Aitaganát, nola mai te vkan bai tzi tuen bereac, munduan ciradenac, finerano mai te vkan di tu hec.

Jhn 13 2 Eta affal ondoan (deabruac ia eçarri çuenean Iudas Iscarioten, Simonen semearen bi hotzean, hura tradi leçan)

Jhn 13 3 Daqui alari c Iesusec gauça guci a eman drauzcala hari Aitac escuetara, eta bera laincoagani c ilki dela, eta laincoaganat ioaiten dela:

Jhn 13 4 Lai qui ten da affari tetic, eta vtzi ten du arropá: eta harturi c longerabat, guerrica cedin harçaz.

Jhn 13 5 Guero eçar ceçan vr bacin batetara, eta has cedin di sci pul uen oi nén i kutzen, eta guerricatua cen oi hal az i chucatzten.

Jhn 13 6 Ethor cedin bada Simon Pi erri sgana: eta harc erran cieçon, launa, hic niri oi nac i kutzen drauzqui dac?

Jhn 13 7 Ihardets ceçan Iesusec eta erran cieçon, Nic egui ten dudana, hic eztaqui c orain: baina guero eçaguturen duc.

Jhn 13 8 Diotsa Pi erri sec, Ezti tuc i kuci ren ene oi nac seculan. Ihardets cieçón Iesusec, Baldin ikuz ezipaheçat, eztuc vkanen parteric enequin.

Jhn 13 9 Diotsa Simon Pi erri sec, launa, ez ene oi nac solament, bai na escuac-ere

eta buruä.			
Jhn	13	10	Diotsa Iesusec, Ikucia denac, ez tic mengoaric oinac ikuz ditzan
baiten, baina duc chahu			gucia: eta çuec chahu çarete, baina ez gucioc.
Jhn	13	11	Ecen baçaquiän cein cen hura traditzen çuena: halacotz erran ceçan,
Etzarete chahu gucioc.			
Jhn	13	12	Bada ikuci cituenean hayén oinac, eta bere arropac harçara hartu
cituenean, berri z mahai nean, iarri ric erran cieçén, Badaqui çue cer eguin drauçuedan ?			
Jhn	13	13	Çuec deitzen nauçue, Magistrua eta launa, eta vngui di oçue: ceren
bainai z.			
Jhn	13	14	Baldin beraz nic ikuci badi tut çuen oinac launa eta Magistrua
nâicel aric, çuec-ere behar drauzteçue el kerri oinac ikuci.			
Jhn	13	15	Ecen exempl u eman vkan drauçuet, nic çuey eguin drauçuedan beçala,
çuec-ere dagui çuen.			
Jhn	13	16	Egui az egui az erraiten drauçuet, Cerbitzaria ezta bere nabussia baino
handi ago, ezeta embachadorea hura igorten duena bainoa handi ago.			
Jhn	13	17	Baldin gauça hauc badaqui zqui çue, dohatsu i çanen çarete baldin eguin
badi tzaçue.			
Jhn	13	18	Eznai z çueçaz guci oz mi nço: nic badaqui t cein elegitu ditudan: baina
behar da compli dadin Scripturâ, Enequin oguia iaten duenac, altchatu du ene contra bere			
oi ndogorâ.			
Jhn	13	19	Oraindanic erraiten drauçuet eguin dadin baino lehen, eguin datenean,
sinhets deçaçuençât ecen ni nâicela.			
Jhn	13	20	Egui az egui az erraiten drauçuet, baldin nic norbeit igor badeçat,
norc-ere hura recebitzen baitu, ni recebitzen nau: eta ni recebitzen nauenac, recebitzen du ni			
igorri nauena.			
Jhn	13	21	Gauça hauc erran cituenean Iesus trubla cedin spirituan, eta testifica
ceçan, eta erran, Egui az egui az erraiten drauçuet, ecen çuetaric batec tradituren nauela ni.			
Jhn	13	22	Orduan discipul uéc batac berceaganat behatzen çutén, ceinez mi nço cen
dudatan i çanez.			
Jhn	13	23	Eta cen Iesusen discipul uetaric bat mahai nean haren bulharrera iarria,
cein mai te baitzuen Iesusec:			
Jhn	13	24	Eta keinu eguin cieçón huni Simon Pierrisec, galde legui ón, cein cen
harc erraiten çuena.			
Jhn	13	25	Bada harc Iesusen stomaquera beheraturic, diotsa, launa, cein da?
Jhn	13	26	Ihardets ceçan Iesusec, Hura duc nic ahamen trempatua emanen
draucadana. Eta busti çuenean ahamena, eman cieçón Iudas Iscariot Simonenari.			
Jhn	13	27	Eta ahamenaren ondoan sar cequi ón Satan. Eta diotsa Iesusec, Egui ten
duana egui c fitetz.			
Jhn	13	28	Baina mahai nean ci radenetaric batec-ere etzuen adi tzen certara hura
erran ceraucan.			
Jhn	13	29	Ecen batzuc vste çuten, ceren mul sâ baitzuen Iudasec, ecen erran
ceraucala Iesusec, Eros itzac bestacotzât behar di tugun gauçac: edo paubrey cerbait eman			
liecén.			
Jhn	13	30	Hura bada ahamena harturic, bertan ilki cedin, eta cen gauä.
Jhn	13	31	Eta ilki cenean, erran ceçan Iesusec, Orain glori ficatu da gui çonaren
Semea, eta laincoa glori ficatu da hartan.			
Jhn	13	32	Baldin laincoa glori ficatu bada hartan, laincoac-ere glori ficaturen du
hura bere bai than, eta bertan glori ficaturen du hura.			
Jhn	13	33	Haourtoác, oraino appurbat çuequin nai z: bil haturen nauçue: baina
Iuduey erran drauedan beçala, Norat ni ioaiten bainai z, çuec ecin ethor çaitetzquete: hala			
çuey-ere erraiten drauçuet orain.			
Jhn	13	34	Manamendu berribat emaiten drauçuet, batac berceari on daritzoçuen,
nic çuey on eritzi drauçuedan beçala, çuec-ere elkarri ón daritzoçuençât.			
Jhn	13	35	Hunetan eçaguturen dute guci éc ecen ene discipulu çaretela, baldin
charitate badu çue batac berceagana.			
Jhn	13	36	Diotsa Simon Pierrisec, launa, norat ioaiten ai z? Ihardets cieçón
Iesusec, Norat ni ioaiten bainai z, ecin orain iarrei qui aqui di t: baina iarrei qui ren atzait			
guero.			
Jhn	13	37	Diotsa Pierrisec, launa, ceren ecin iarrei qui naquidic orain? neure
arima hi regatic eçarri ren di át.			
Jhn	13	38	Ihardets cieçón Iesusec, Eure arimâ enegatic eçarri ren bai tuc? egui az
egui az erraiten drauat, ez tic ioren oillarrac vkatu nuqueano hi ruretan.			
Jhn	14	1	Eztadila trubla çuen bi hotza: sinhesten du çue laincoa bai than, ni
bai than-ere sinhets eçaçue.			
Jhn	14	2	Ene Aitaren etchean egoitzác anhi tz di rade: baldin bercela baliz erran
nerauqueçuen, Banoa çuey leku appaincera.			
Jhn	14	3	Eta ioan nai çatenean, eta leku çuey appaindu drauqueçuedanean, berri z
ethorri ren nai z, eta harturen çaituztet neuregana: non bainai z ni, çuec-ere çaretencât.			
Jhn	14	4	Eta norat ni ioaiten nai cen badaqui çue, eta bi dea badaqui çue.
Jhn	14	5	Diotsa Thomasec, launa, etzeaqi agu norat ioaiten ai cen: eta nolatan
bi dea ahal daqui quegu ?			
Jhn	14	6	Diotsa Iesusec, Ni nai z bi dea eta egui a eta vici tzea: nehor ezta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ethorten Aitaganan ni çaz bai cen.

Jhn 14 7 Baldin eçagutzen banindu çue ni, ene Aita-ere eçagut cin eçaquete: eta oraindanic eçagutzen du çue hura, eta ikussi du çue hura.

Jhn 14 8 Diotsa Philippeç, launa, eracutsie çaguc Aita, eta asco ci ai çuc,

Jhn 14 9 Diotsa Iesusec, Hambat demboraz çuequin nauc, eta eznauc eçagutu ni?

Phillippé, ikussi nauenac ni, ikussi dic Aita: eta nola hic erraiten duc, Eracutsie çaguc Aita?

Jhn 14 10 Eztuc sinhesten ecen ni Aita baitan, eta Aitan baitan dela? Nic çuey erraiten drauzquiedan hitzac, neurorganic eztitut erraiten: baina nitan dagoen Aitac eguiten ditu obrac.

Jhn 14 11 Sinhets neça çue ecen ni Aita baitan, eta Aitan baitan dela: ezpere obra beracçatic sinhets neça çue.

Jhn 14 12 Egui az egui az erraiten drauçuet, norc ni baitan sinhesten baitu, nic eguiten ditudan obrac, harc-ere eguinen ditu, eta hauc baino handiagoac eguinen ditu: ecen ni Aitaganat ioaiten naiz.

Jhn 14 13 Eta cer-ere escaturen baitzarete ene icenean, hura dut eguinen: glori ficadadi nçat Aita Semean.

Jhn 14 14 Baldin cerbait esca baçait ezte ene icenean, nic dut eguinen.

Jhn 14 15 Baldin niri on badarizta çue, ene manamenduac beguiraitza çue.

Jhn 14 16 Eta nic othoitz eguinen draucat Aitari, eta berce Consolaçal ebat emanen drauçue, dagoençat çuequin eternalqui:

Jhn 14 17 Egui azco Spiritu munduac ecin recebi deçaquena diot: ceren ezpaitu ikusten hura, ez eçagutzen: baina çuec badaçagu çue hura, ceren çuec baitan egoiten baita, eta çuetan i çanen da.

Jhn 14 18 Etzai tuztet vtziren çurtz: itzuliren naiz çuetara.

Jhn 14 19 Oraino gutibat, eta munduac ez nau guehi agoric ikussiren, baina çuec ikussiren nau çue: ceren ni vici bainai z, çuec-ere vicico çarete.

Jhn 14 20 Egun hartan çuec du çue eçaguturen ecen ni nai cela neure Aita baitan, eta çuec ni baitan eta ni çuec baitan.

Jhn 14 21 Ene manamenduey datchetena, eta hec beguiratzen dituen, da niri on dariztana: eta niri on dariztana, ene Aitaz onhetsia i çanen da: eta nic hari on eritziren draucat, eta manifestaturen draucat hari neure buruá.

Jhn 14 22 Diotsa Iudasec, ez Iscariotec, launa, nondic da ceren guri eure buruá manifestaturen baitraucuc, eta ez munduari?

Jhn 14 23 Ihardets ceçan Iesusec, eta erran cie çón, Baldin norbeit ec on badarizt niri, ene hitza beguiraturen du: eta ene Aitac onhetsiren du hura, eta harengana ethorri ren gara, eta hura baitan egoitza eguinen dugu.

Jhn 14 24 Niri on eztariztanac, ene hitzac ez titu beguiratzen: eta ençuten du çuen hitza, ezta enea, baina ni igorri nauen Aitarena.

Jhn 14 25 Gauça hauc erran drauzquie çuet, çuequin nagoela.

Jhn 14 26 Baina Consolaçal eac, Spiritu sainduac, cein igorri ren baitu Aitac ene icenean, harc iracatsiren drauzquie çue gauça guciac, eta orhoit eraci ren drauzquie çue erran drauzquie çuedan gauça guciac

Jhn 14 27 Baquea vtziten drauçuet, neure baquea emaiten drauçuet: eztrauçuet munduac emaiten duen beçala, nic emaiten çuey. Eztadila trubl a çuen bi hotza, eta eztadila icit.

Jhn 14 28 Ençun du çue ecen erran drauçuedala, Banoa, eta itzuliren naiz çuetara. Baldin on baci ndarizté, segur aleguera cinteçquete ceren erran baitut, banoa Aitaganat: ecen Aitan baino handiago da.

Jhn 14 29 Eta orain erran drauçuet eguin dadin baino lehen, eguin datenean sinhets deçaquençat.

Jhn 14 30 Eznai z guehi agoric çuequin anhitz minçaturen: ecen ethorri da mundu hunetaco princea, eta nitan ez tu deus.

Jhn 14 31 Baina haur eguiten da, eçagut deçançat munduac: ecen on daritzadala Aitari: eta nola manatu bainau Aitac, hala eguiten dut. Iai qui çai tezte, goacen hemandic.

Jhn 15 1 Ni nai z ai hen egui azcoa, eta ene Aita da mahasti çaina

Jhn 15 2 Nitán fructu ekarten ez tuen chirmendu gucia, kencen du: eta fructu ekarten duen gucia, चाहतु zen du, fructu guehi ago ekar deçançat.

Jhn 15 3 Ia çuec chahu çarete nic erran drauçuedan hitzagatic.

Jhn 15 4 Çaudete nitan eta ni çuetan: chirmenduac berac fructuric bereganic ecin ekar deçaqueen beçala, baldin ai henean ez padago: ezeta çuec-ere baldin nitan ez paçaudete.

Jhn 15 5 Ni nai z ai hena, çuec chirmenduac: nor baitago nitan, eta ni hartan, harc ekarten du fructu anhitz: ecen ni gabe deus ecin dai di çue.

Jhn 15 6 Baldin norbeit nitan ez padago, egotzia da campora chirmendua beçala, eta ei hartzen da: guero biltzen, eta sura egoitzen, eta erratzen.

Jhn 15 7 Baldin baçaudete nitan, eta ene hitzac çuetan badaude, cer-ere nahi baitu çue esca çai tezte, eta eguinen çai çue.

Jhn 15 8 Hunetan da glori ficatu ene Aita, fructu anhitz daccarra çuen: eta i çanen çarete ene discipulu.

Jhn 15 9 Ni Aitac maite vkan nauen beçala, nic-ere maite vkan çai tuztet çuec: çaudete ene charitatean.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn	15	10	Baldin ene manamenduc beguira badi tzaque, egonen çarete ene charitatean: nic-ere neure Aitaren manamenduc beguiratu ditudan beçala, eta egoiten bainai z haren amorioan.
Jhn	15	11	Gauça hauc erran drauzquiçuet çuey, ene alegrança çuetan dagoençat, eta çuen alegrança bethé dadi nçat.
Jhn	15	12	Haur da ene manamendua, batac bercea maite duçuen, nic maite vkan çaituztedan beçala
Jhn	15	13	Haur baino amorio handi agoric nehorc eztu, norbeit ec bere arimá bere adisquideacgatic eman deçan.
Jhn	15	14	Çuec ene adisquide i çanen çarete, baldin eguin badeçaque cer-ere nic manatzen bai trauçuet
Jhn	15	15	Guehi agoric etzaituztet cerbitzari dei thuren, ecen cerbitzari ac eztaqui haren nabussiac cer eguiten duen: baina çuec dei thu çaituztet adisquide, ceren neure Aitaganic ençun dudan gucia, eçagut eraci bai trauçuet.
Jhn	15	16	Eznauçue çuec ni elegitu, baina nic elegitu çaituztet çuec, eta ordenatu çaituzté, ioan çaitetzençat eta fructu ekar deçaçuen, eta çuen fructua dagoen: cer-ere esca baitzaquiçuiote ene Aitari ene icenean, eman dieçaçuençat.
Jhn	15	17	Gauça hauc manatzen drauzquiçuet, elkar maite duçuençat.
Jhn	15	18	Baldin munduc gaitzesten baçaituzté, badaquiçue ecen ni çuec baino lehen gaitzetsi vkan nauela.
Jhn	15	19	Baldin munduco bacinete, munduc bere luena maite luque: ordea ceren ezpaitzarete munduco, baina nic elegitu baitzaituztet mundutic, halacotz gaitz daritzue munduc.
Jhn	15	20	Orhoit çaitetzte nic erran drauçuedan hitzaz Ezta cerbitzaria bere nabussia baino handi ago: baldin ni persecutatu banauté, çuec-ere persecutaturen çaituzte: baldin ene hitza beguiratu baduté, çuena-ere beguiraturen duté.
Jhn	15	21	Baina gauça hauc guciac eguinen drauzquiçue ene icenagatic, ceren ezpaituté ni igorri nauena eçagutzen.
Jhn	15	22	Baldin ethorri ezpaninz, eta berey minçatu ezpani nçaye, bekaturic ezluquete: baina orain excusaric eztuté bere bekatuaz.
Jhn	15	23	Niri gaitz dariztanac, ene Aitari-ere gaitz daritza.
Jhn	15	24	Baldin hayén artean nehorc bercec eguin ezti tuen obrác eguin ezpanitu, bekaturic ezluquete: baina orain ikussi dituzté, eta gaitz eritzi draucute niri eta ene Aitari .
Jhn	15	25	Baina haur da hayén Leguean scribatua dagoen hitza compli dadi nçat, di oela, Hoguen gabe gaitz eritzi draudate.
Jhn	15	26	Baina nic neure Aitaganic igorri ren drauçuedan Consolaçalea dathorreanean, Spiritu egui azcoa di ot cein ene Aitaganic procedi tzen baita, harc testi ficaturen du ni çaz.
Jhn	15	27	Baina çuec-ere testi ficaturen duçue, ecen hatseandanic enequin çarete.
Jhn	16	1	Gauça hauc erran drauzquiçuet scandaliza etzaitetzençat:
Jhn	16	2	Egotzi ren çaituzte synagoguetaric: baina ethorri ren da demborá non norc-ere hil en baitzaituzte vstanen baitu cerbitzu eguiten draucala laincoari .
Jhn	16	3	Eta gauça hauc eguinen drauzquiçue, ceren ezpaitute eçagutu Aita, ez ni .
Jhn	16	4	Baina gauça hauc erran drauzquiçuet çuey, ordu hura ethorri datenean, orhoit çaitetzençat heçaz, ecen nic erran drauzquiçuedala: badaric-ere gauça hauc hatseandanic eztrauzquiçuet erran, ceren çuequin baini nçen.
Jhn	16	5	Baina orain banoa ni igorri nauenaganát, eta çuetaric nehorc ez nau i nterrogatzan, Norat oha?
Jhn	16	6	Baina ceren gauca hauc erran drauzquiçuedan, tristitiác bethe du çuen bi hotza,
Jhn	16	7	Baina nic eguia erraiten drauçuet, behar duçue ni ioan nadin: ecen baldin ioan ezpanadi, Consolaçalea ezta ethorri ren çuetara: baina baldin ioan banadi, igorri ren dut hura çuetara.
Jhn	16	8	Eta dathorreanean harc vençuturen du mundua bekatuz eta iustitiaz eta iugemenduz.
Jhn	16	9	Bekatus diot, ceren ezpaitute ni baitan sinhesten.
Jhn	16	10	Eta iustitiaz, ceren neure Aitagana t ioaiten bainai z, eta guehi agoric ez nauçue ikussi ren.
Jhn	16	11	Eta iugemenduz, ceren mundu hunetaco princea condemnatu baita.
Jhn	16	12	Oraino anhitz gauça dut çuey erraiteco, baina ecin egar ditzaqueçue orain.
Jhn	16	13	Baina dathorreanean hura, Spiritu egui azcoa di ot, harc guidaturen çaituzte eguia guci tara: ecen ezta minçaturen bere buruz, baina cer-ere ençun baituque erranen du: eta ethorteco di raden gauçac declaraturen drauzquiçue.
Jhn	16	14	Harc nau glorificaturen: ecen enetic harturen du, eta declaraturen drauçue.
Jhn	16	15	Aitac di tuen gauça guciac, ene di rade: halacotz erran drauçuet ecen enetic harturen duela eta declaraturen drauçuela.
Jhn	16	16	Dembora gutibat, eta ez nauçue ikussi ren: eta berri z dembora gutibat,

eta ikussiren nauçue: ecen ni banoa Aitaganát.

Jhn 16 17 Erran ceçaten bada haren discipuluetaric batzuc elkarren artean, Cer da erraiten draucun haur, Dembora gutibat, eta ez nauçue ikussiren: eta berri z dembora gutibat, eta ikussiren nauçue: eta, Ecen ni banoa Aitaganát.

Jhn 16 18 Erraiten çuten bada, Cer da erraiten duen haur dembora gutibat? eztaqui gu cer erraiten duen

Jhn 16 19 Eçagut ceçan bada Iesusec ecen interrogatu nahi çutela, eta erran cieçen, Elkarren artean huneçaz galdez çaudete, ceren erran baitut, Dembora gutibat eta ez nauçue ikussiren: eta berri z dembora gutibat eta ikussiren nauçue.

Jhn 16 20 Egui az egui az erraiten drauçuet, nigar eta lamentatione eguinen duçue çuec, eta mundua bozturen da: eta çuec triste içanen çarete, baina çuen tristitia conuertituren da bozcariotara.

Jhn 16 21 Emazteac, ertzen denean dolore du, ceren haren ordua ethorri baita: baina erdi denean haourtcho batez, guehiagoric ezta doloreaz orhoit, bozcarioz ceren guiçombat mundura iayo daten.

Jhn 16 22 Çuec-ere bada orain tristitia duçue: baina harçara ikussiren çaituztet, eta çuen bihotza alegueraturen da, eta çuen alegança eztu nehorc edequiren çuetaric.

Jhn 16 23 Eta egun hartan ez nauçue deusez interrogaturen. Egui az egui az erraiten drauçuet ecen cer-ere escaturen baitzai zquie ene Aitari ene icenean, emanen drauçuela.

Jhn 16 24 Orain drano etzarete deus escatu ene icenean: esca çaitetzte, eta recebituren duçue, çuen alegança complitua dençát.

Jhn 16 25 Gauça hauc comparationez erran drauzquieçuet: baina ethorten da ordua ezpaitzai çue guehiagoric comparationez minçaturen, baina claroqui neure Aitaz minçaturen baitzai çue.

Jhn 16 26 Egun hartan ene icenean escaturen çarete, eta eztrauçuet erraiten ecen nic othoitz eguinen drauçadala Aitari çuengatic.

Jhn 16 27 Ecen Aitac berac maite çaituzte, ceren çuec ni maite vkan bainauçue, eta sinhetsi baituçue ecen laincoaganic ilki naicela.

Jhn 16 28 Ilki naitz Aitaganic, eta ethorri naitz mundura: harçara vtziten dut mundua, eta banoa Aitaganát.

Jhn 16 29 Diotsate bere discipuluéc, Huná, orain claroqui minço aiz, eta comparationeric batre eztuc erraiten.

Jhn 16 30 Orain baceaquigu ecen badaquizquiala gauça guciac, eta eztuc mengoa nehorc interroga açan: huneçaz diagu sinhesten ecen laincoaganic ilki aicela.

Jhn 16 31 Ihardets ciecen Iesusec, Orain sinhesten duçue?

Jhn 16 32 Huná, ethorten da ordua, eta ia ethorri da, barreyaturen baitzarete batbedera cein çuenetarát, eta ni neuror vtziren bainauçue: baina ez naitz neuror: ecen Aitanequi n da.

Jhn 16 33 Gauça hauc erran drauzquieçuet, nitan baque duçuençat: munduan afflictione vkanen duçue: baina auçue bihotzon, ni munduari garai thu natzayo.

Jhn 17 1 Gauça hauc erran citzan Iesusec, eta goiti citzan beguiac cerurát, eta erran ceçan, Aitá, ethorri duc orena, glorifica eçac eure Semea, eure Semeac-ere hi glorifica eçançát.

Jhn 17 2 Nola eman baitraucac bothere haragui guciaren gainean, hari eman drauzquieçuet guciay, vici tze eternala eman diecençát.

Jhn 17 3 Eta haur duc vici tze eternala, hi euror eçagut eçaten lainco egui azco, eta Iesus Christ hic igorri duana.

Jhn 17 4 Nic glorificatu aut lurraren gainean: acabatu diat eguitemo eman draután obrá.

Jhn 17 5 Eta orain glorifica neçac hic Aitá, euror baitan, gloria harçaz cein vkan baitut hirequin mundu haur eguin cedin baino lehen.

Jhn 17 6 Manifestatu di raueat hire icena hic niri mundutic eman draután guiçoney: hireac cituán, eta niri hec eman drauzquidac, eta hire hitza beguiratu dié.

Jhn 17 7 Orain eçagutu dié, ecen niri eman drauzquidán gauça guciac hireganic diradela.

Jhn 17 8 Ecen niri eman drauzquidán hitzac hæy eman drauzteat: eta hec recebitu citié, eta eçagutu dié egui azqui ecen ni hireganic ilki naicela, eta sinhetsi dié ecen hic igorri nauala.

Jhn 17 9 Nic hecgatic othoitz eguiten diat: eztiat munduagatic othoitz eguiten, baina hic niri eman drauzquidanacgatic, ecen hireac dituc.

Jhn 17 10 Eta ene gauça guciac hire dituc, eta hireac ene, eta glorificatu içan nauc hetan.

Jhn 17 11 Eta guehiagoric ez nau munduan, baina hauc munduan dituc, eta ni hiregana ethorten nauc. Aitá sainduá, beguiraitzac eure icenean, niri eman drauzquidanac, bat diradençat, gu beçala.

Jhn 17 12 Hequin munduan nincenean, nic beguiratzen nitián hec hire icenean: niri eman drauzquidanac, nic beguiratu citiat, eta hetaric batre eztuc galdu içan, perditionezco semea baicen: Scripturá compli ledinçát.

Jhn 17 13 Eta orain hiregana ethorten nauc, eta gauça hauc erraiten citiat munduan, dutençát ene alegança complitua berac baitan.

Jhn 17 14 Nic eman di raueat hæy hire hitza, eta munduac hec gaitzetsi vkan

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ci tic, ceren ezpai tirade mundutic, nola ni -ere ezpainai z mundutic.
 Jhn 17 15 Ezti at othoi tz egui ten ken di tzán hec mundutic, bai na begui ra di tzán
 gai chtot ic.
 Jhn 17 16 Ezti tuc mundutic, nola ni -ere ezpainai z mundutic.
 Jhn 17 17 Sancti ficai tzac hec eure egui áz: hi re hi tza duc egui á.
 Jhn 17 18 Nola ni igorri bai nauc mundura, nic-ere igorri ci tiat hec mundura.
 Jhn 17 19 Eta hecgatic sancti ficatu di át neure buruá hec-ere sancti ficatuac
 di radençát egui áz.
 Jhn 17 20 Eta ezti at hecgatic solament othoi tz egui ten, bai na hayén hi tzaz ni
 bai than sinhetsi ren dutenacgatic-ere bay:
 Jhn 17 21 Gu ci ac bat di radençát, nola hi Ai ta bai tai z ni tan, eta ni hi tan,
 hec-ere gutan bat di raden: sinhets deçançat munduac ecen hi c ni igorri nauála.
 Jhn 17 22 Hi c ni ri eman drautan glori á, nic-ere eman di raueat hæy: bat
 di radençát gu-ere bat garen beçala.
 Jhn 17 23 Ni nauc hetan, eta hi ni tan, perfecto di radençát bat berean, eta
 eçagut deçan munduac ecen hi c ni igorri nauala, eta mai te di tual a hec ni mai te vkan nauán
 beçala.
 Jhn 17 24 Ai tá, ni ri eman drauzqui danac, nahi di at non bainai z ni, hec-ere
 di raden enequin: contempla deçatençát ene gloria hi c ni ri eman drautána, ecen mai te vkan nauc
 mundua funda cedi n bai no lehendani c.
 Jhn 17 25 Ai ta iustoá, munduac hi ezau eçagutu, bai na nic hi eçagutu aut, eta
 hauc eçagutu di é ecen hi c ni igorri nauála.
 Jhn 17 26 Eta eçagut eraci di raueat hi re icena, eta eçagut eraci ren: hi c ni ri on
 eritzi draután onheriztea, hetan dençát, eta ni hetan.
 Jhn 18 1 Gau ça hauc erran ci tuenean, ilki cedi n Iesus bere di sci pul uequi n
 Cedrongo torrentaz berce aldera, non bai tzén baratzebat, cei netan sar bai tzedi n hura eta haren
 di sci pul uac
 Jhn 18 2 Eta baçaqui an Ieku hura Iudasec-ere, cei nec tradi tzen bai tzuen hura:
 ecen anhi tzetan Iesus bil du i çan cen hara bere di sci pul uequi n.
 Jhn 18 3 Iudas bada harturic soldadozco bandabat, eta Sacri ficadore
 principi al etaric eta Phari seuetaric officierac, ethor cedi n hara lanternequi n eta torchoequi n
 eta harmequi n.
 Jhn 18 4 Iesusec bada çaqui zqui alaric haren gainera ethorteco ci radenen gauça
 guci ac, aitzinaraturic erran cieçén, Noren bil ha çabi ltzate?
 Jhn 18 5 I hardets cieçoten, Iesus Nazarenoren. Di oste Iesusec, Ni nai z. Eta
 hequi n cegoen Iudas-ere cei nec tradi tzen bai tzuen hura.
 Jhn 18 6 Bada erran cerauenean, Ni nai z, gui belerat ci tecen, eta eror ci tecen
 Iurrera.
 Jhn 18 7 Orduan berri z interroga ci tzan, Noren bil ha çabi ltzate? Eta hec erran
 ceçaten, Iesus Nazarenoren.
 Jhn 18 8 I hardets ceçan Iesusec, Erran drauçuet ecen ni nai cela: bada baldi n
 ene bil ha baçaabi ltzate, vtzi tzaçue hauc ioai tera.
 Jhn 18 9 Erran çuen hi tza compli ledinçát, Ni ri hi c eman drauzqui danetaric,
 ezti át galdu batre.
 Jhn 18 10 Eta Simon Pierrisec nola bai tzuen ezpatá, idoqui ceçan hura, eta io
 ceçan Sacri ficadore subi ranoaren cerbitzaria, eta ebaqui cieçón escuineco beharria: eta
 cerbitzari aren icena cen Malchus.
 Jhn 18 11 Erran cieçón bada Iesusec Pierrisi, Eçarrac eure ezpatá magui nán: ala
 eztut edanen Ai tac ni ri eman drautan copa?
 Jhn 18 12 Orduan bandác eta capi tainac eta Iuduen officieréc el karrequi n
 hatzaman ceçaten Iesus, eta esteca ceçaten.
 Jhn 18 13 Eta eraman ceçaten Iehenic Annasgana: (ecen Cai phasen gui nharreba cen,
 cei n bai tzén vrthe hartaco Sacri ficadore subi rano) eta harc igor ceçan hura estecatuaric
 Cai phas Sacri ficadore subi ranoagana.
 Jhn 18 14 Eta Cai phas cen conseillu eman cerauena Iuduey ecen probetchu cela
 gui çombat hil ledi n popul uagatic.
 Jhn 18 15 Eta iarrei qui ten çayón Iesusi Simon Pierris, eta berce di sci pul ubat,
 eta di sci pul u hura cen Sacri ficadore subi ranoaren eçaguna, eta sar cedi n Iesusequi n batean
 Sacri ficadore subi ranoaren sal án
 Jhn 18 16 Bai na Pierris borthaldean campotic cegoen. Ilki cedi n bada berce
 di sci pul u Sacri ficadore subi ranoaren eçaguna, eta mi nça cequi ón nescato borthal çainari, eta
 sar eraci ceçan Pierris.
 Jhn 18 17 Eta erran cieçón Pierrisi nescato borthal çainac. Ez othe ai z hi -ere
 gui çon hunen di sci pul uetaric? Di o harc, Ez naun.
 Jhn 18 18 Eta ceuden han cerbitzari ac eta officierac ikatz kamborra egui nic,
 ecen hotz ari cen, eta berotzen ci raden: eta cen hequi n Pierris-ere eta berotzen cegoen.
 Jhn 18 19 Sacri ficadore subi ranoac bada interroga ceçan Iesus bere di sci pul uéz
 eta bere doctrináz.
 Jhn 18 20 I hardets cieçón Iesusec, Ni publicoqui mi nçatu i çan natzayóc munduari,
 nic bethiere iracatsi vkan di at synagogán eta templean, nora Iuduac alde guci etaric bil tzen
 bai tirade, eta secretuan eznauc mi nçatu deus.
 Jhn 18 21 Cergatic interrogatzen nauc ni? interrogai tzac ni cer mi nçatu natzayen

ençun dutenac: hará, hec ci aquí é cer erran dudan nic.
 Jhn 18 22 Eta gauça haur harc erran cituenean, present ci raden offici eretari c
 batec ci hor col pebat eman cie çón Iesusi, cioela, Horrela i hardesten draucac Sacri ficadore
 subiranoari?
 Jhn 18 23 I hardets cie çón Iesusec, baldin gai zqui mi nçatu banai z, testi fica e çac
 gai zqui az: eta baldin vngui erran badut, cergatic ioi ten nauc?
 Jhn 18 24 Orduan igor ce çan hura Annasec estecatari c Cai phas Sacri ficadore
 subiranoagana.
 Jhn 18 25 Eta cegoen han Simon Pierris, eta berotzen cen: erran cie çoten bada
 hari, Ez othe aiz hi -ere haren discipul uetari c? vka ce çan harc, eta erran ce çan, Ez nai z.
 Jhn 18 26 Diotsa hari Sacri ficadore subiranoaren cerbi tzari etari c cembei tec,
 Pierrisec beharria ebaqui ceraucanaren ahaide batec, Ez aut nic hi ikussi baratzean harequin?
 Jhn 18 27 Orduan berri z vka ce çan Pierrisec, eta bertan oillarrac io ce çan.
 Jhn 18 28 Guero eraman ce çaten Iesus Cai phasganic Pretoriora: eta cen goi ça, eta
 berac etzi tecen sar Pretoriora, satsu ezli tecen çat, baina Bazcoa ian le çaten çat.
 Jhn 18 29 Ilki cedin bada Pilate hetara campora, eta erran ce çan, Cer
 accusatione daccarque çue gui çon hunen contra?
 Jhn 18 30 I hardets ce çaten eta erran cie çoten, Baldin hori gai zqui -egui le
 ezpaliz, ezqui ndraucueán hiri liuratu.
 Jhn 18 31 Dioste orduan Pilatec, Har e çaçue haur çuec, eta çuen Leguearen arauez
 condemna e çaçue. Orduan erran cie çoten Iuduéc, Eztuc sori guretzát nehoren hiltzea.
 Jhn 18 32 Haur cen Iesusen hitza compli ledin çat, cein erran bai tze çan adi tzero
 emaiten çuela cer herioz hil behar luen.
 Jhn 18 33 Sar cedin bada berri z Pretoriora Pilate, eta dei ce çan Iesus, eta
 erran cie çón, Hi aiz Iuduen Reguea?
 Jhn 18 34 I hardets cie çón Iesusec, Eurorren burutic hic hori erraiten duc, ala
 bercéc erran draue ni çaz?
 Jhn 18 35 I hardets ce çan Pilatec, Ala ni Iudu nai z? eure nationeac eta
 Sacri ficadore principal éc liuratu arauté: cer eguin duc?
 Jhn 18 36 I hardets ce çan Iesusec, Ene resumá eztuc mundu hunetari c: baldin mundu
 hunetari c baliz ene resumá, ene gendeac combati litezquec Iuduey liura ezen di n çat: bai na
 orain ene resumá eztuc hemengo.
 Jhn 18 37 Erran cie çón orduan Pilatec, Regue aiz bada hi? I hardets ce çan
 Iesusec, Hic dioc ecen Regue nai cela ni. Ni hunetacotzát iayo i çan nauc, eta hunetacotzát
 ethorri i çan nauc mundura, testimoni age demoda n çat eguari. Egui atic den guci ac, en çuten di c
 ene voza.
 Jhn 18 38 Diotsa Pilatec, Cer da eguia? Eta haur erran çuenean, berri z ilki
 cedin Iuduetara, eta dioste, Nic eztut eridei ten haur bai than causari c batre.
 Jhn 18 39 Eta costumabat bai tu çue bat larga die çaçuedan Bazcoz: nahi du çue bada
 larga die çaçuedan Iuduen Reguea?
 Jhn 18 40 Oi huz iar citecen bada berri z guci ac, cioi tela, Ez hori, baina
 Barabbas: eta cen Barabbas gai chtaguin -bat.
 Jhn 19 1 Orduan bada har ce çan Pilatec Iesus, eta a çota ce çan.
 Jhn 19 2 Eta gendarmeséc plegatari c corobat elhorri z e çar ce çaten haren buru
 gainean, eta esca rlatazco abillamendu batez vezti ce çaten.
 Jhn 19 3 Eta erraiten çutén, Vngui hel daqui ala Iuduen Regueá. Eta ci hor
 vkal di z ceraunsaten.
 Jhn 19 4 Ilki cedin bada berri z Pilate campora, eta erran cie cén, Huná, ekarten
 drauçet campora, e çagut de çaçuen çat ecen eztudala hunetan hoguenic batre eridei ten.
 Jhn 19 5 Ilki cedin bada Iesus campora, elhorri zco coroá çacarçuela, eta
 esca rlatazco abillamendua. Eta dioste Pilatec, Huná gui çona.
 Jhn 19 6 Baina ikussi çutenean hura Sacri ficadore principal éc eta offici eréc,
 oi hu eguin ce çaten, cioi tela, Cruci fica e çac, cruci fica e çac. Dioste Pilatec, Har e çaçue
 ceuroc, eta cruci fica e çaçue: ecen nic eztut eridei ten haur bai than hoguenic.
 Jhn 19 7 I hardets cie çoten Iuduéc, Guc Leguea di agu, eta gure Leguearen arauez
 hil behar dic, ecen laincoaren Seme bere buruá eguin dic.
 Jhn 19 8 Ençun çuenean bada Pilatec hitz haur, bel durrago cedin.
 Jhn 19 9 Eta sar cedin Pretoriora berri z, eta erran cie çón Iesusi, Nongo aiz
 hi? Eta Iesusec repostari c etzi e çón eman.
 Jhn 19 10 Diotsa bada Pilatec, Niri ezatzait mi nço? Eztaqui c ecen bothere dudala
 hi re cruci ficatzeco, eta bothere dudala hi re largatzeco?
 Jhn 19 11 I hardets ce çan Iesusec, Ezuque bothereric batre ene contra, baldin
 eman ezpalitzai c gaineti c: halacotz, ni hiri liuratu narauanac, bekatu handi agoa dic.
 Jhn 19 12 Handi c harat ba çabilan Pilate hura largatu nahi z: bai na Iuduc
 heyagoraz ceuden, Baldin hori larga bade çac, ezai z Cesaren adisquide: ecen bere buruá regue
 egui ten duen gucia contrastatzen ci ayóc Cesari.
 Jhn 19 13 Pilatec bada ençunic hitz haur, eraman ce çan campora Iesus, eta iar
 cedin alki iudicial ean, Pabadura, eta Hebraicoz Gabbatha dei tzen den lekuan.
 Jhn 19 14 Eta cen orduan Bazcoco preparati onea, eta sey orenén inguruá: orduan
 dioste Pilatec Iuduey, Huná çuen Reguea.
 Jhn 19 15 Baina hec oi hu cegui ten, Ken, ken, cruci fica e çac. Dioste Pilatec,
 çuen Reguea cruci ficaturen dut? I hardets çaçaten Sacri ficadore principal éc, Ezti agu regueric

Cesar bai cen.

- Jhn 19 16 Orduan bada eman ciecen crucifica ledinçat. Eta har ceçaten Iesus, eta eraman ceçaten.
- Jhn 19 17 Eta hura bere crutzea çacarquela ethor cedin Bur-heçur plaça deitzen denera, eta Hebraicoz Golgotha.
- Jhn 19 18 Non crucifica baitzeçaten hura, eta harequin berçeric biga, alde batetic eta berçetic, eta Iesus artean.
- Jhn 19 19 Eta scriba ceçan titulubat Pilatec, eta eçar ceçan haren crutze gainean: eta cen scribatua, IESVS NAZARENO IVDVEN REGVEA.
- Jhn 19 20 Titulu haur bada lduetari anhitzec iracurt ceçaten: ecen ciuitate aldean cen Iesus crucificatu cen lekua: eta cen scribatua Hebraicoz, Greçquez, eta Latinez.
- Jhn 19 21 Ciotsaten bada Pilati lduén Sacrifadore principaléc, Ezteçala scriba lduén Regue: baina berac erran duela, lduén Reguea naitz.
- Jhn 19 22 Ihardets ceçan Pilatec, Scribatu dudana, scribatu dut.
- Jhn 19 23 Bada gendarmeséc Iesus crucificatu çutenean har citzaten haren abillamenduac, (eta eguin citzaten laur parte, gendarmesetari batbederari ceini bere parte) iaca-ere har ceçaten: eta iaca cen iostura gabe gainetic gucia ehoa.
- Jhn 19 24 Erran ceçaten bada bere artean, Ezteçagula hura erdira, baina daguigun harçaz çorthe ceinen içanen den: eta haur, Scriptura compli ledinçat, dioela, Ene abillamenduac partitu vkan dituzte bere artean, eta ene abillamenduaren gainean çorthe egotzi vkan duté. Bada gendarmeséc gauça hauc eguin citzaten.
- Jhn 19 25 Eta ceuden Iesus crutzearen aldean, haren ama eta haren amaren ahizpá, Maria Cleopasena eta Maria Magdalena.
- Jhn 19 26 Ikus citzanean bada Iesusec bere ama, eta maite çuen discipulua han cegoela, diotsa bere amari, Emazteá, horrá hire semea.
- Jhn 19 27 Guero diotsa discipulari, Horrá hire ama. Eta orduandanic recebi ceçan hura discipuluc beregana.
- Jhn 19 28 Guero nola baitzaquian Iesusec ecen berce gauça guciacia complitu ciradela, compli ledinçat Scripturá, erran ceçan, Egarrí naitz.
- Jhn 19 29 Eta vncibat cen han vinagrez betheric eçarria. Eta hec bethe ceçaten spongiabat vinagrez, eta hissopoaren inguruñ eçarri ric, presenta cieçoten ahora.
- Jhn 19 30 Eta hartu çuenean Iesusec vinagrea, erran ceçan, Gucia complitu da: eta buruá beheraturic renda ceçan spiritua.
- Jhn 19 31 Orduan lduéc ezlaudençat crutzean gorputzac Sabbathoan, ceren orduan baitzén preparationeco eguna: (ecen Sabbath hartaco egun handia cen) othoitz ceguioten Pilati hauts litecen hayén çangoac, eta ken litecen.
- Jhn 19 32 Ethor citecen bada gendarmesac, eta hauts citzaten lehenaren çangoac, eta berce harequin crucificatu cenarenac.
- Jhn 19 33 Baina Iesusgana ethor citecenean, ikussiricia hura hil cela etzitzaten hauts haren çangoac.
- Jhn 19 34 Baina gendarmesetari batec dardoaz haren sei hetsa iragan ceçan, eta bertan ilki cedin odol eta vr.
- Jhn 19 35 Eta ikussi duenac testificatu vkan du, eta egui azcoa da haren testimoniagea: harc badaqui ecen eguiác erraiten dituela, çuec-ere sinhets deçaçuençat.
- Jhn 19 36 Ecen gauça hauc eguin içan dirade Scriptura compli ledinçat, Ezta hautsiren haren heçurric.
- Jhn 19 37 Eta berriz berce Scriptura batec erraiten du, Ikussiren duté nor çulhatu dutén.
- Jhn 19 38 Gauça hauen ondoan othoitz eguin cieçon Pilati Ioseph Arimatheacoac (cein baitzén Iesusen discipulu, baina ichilizco, lduén beldurrez) ken leçan Iesusen gorputza: eta permetti cieçon Pilatec. Ethor cedin bada eta ken ceçan Iesusen gorputza.
- Jhn 19 39 Eta ethor cedin Nicodemo-ere (ethorri içan cena Iesusgana gauaz lehenic) ekarten çuela myrrhazco eta aloesezco quasi ehun liberataco mixtionebat.
- Jhn 19 40 Har ceçaten orduan Iesusen gorputza, eta lot ceçaten hura mihi stoi hal ez aromatezco vssai nequin, nola costuma baitute lduéc ohorzteco.
- Jhn 19 41 Eta hura crucificatu içan cen leku hartan cen baratzebat, eta baratzean monument berribat, ceinetan oraino ezpaitzén nehor eçarri içan.
- Jhn 19 42 Han bada, lduén preparationeco egunaren causaz, ceren hurbil baitzén monumenta, eçar ceçaten Iesus.
- Jhn 20 1 Eta Sabbathoén lehen egunean Maria Magdalena ethorten da goicean, oraino ilhun celaric monumentera: eta ikusten du harria monumentetic aldaratua.
- Jhn 20 2 Orduan Iaster eguiten du eta ethorten da Simon Pierrisgana, eta berce discipulu Iesusec maite çuenagana, eta dioste, Kendu duté launa monumentetic, eta eztaquigu non eçarri dutén.
- Jhn 20 3 Ilki cedin bada Pierris, eta berce discipulu hura, eta ethor citecen monumentera.
- Jhn 20 4 Eta Iasterca cioacen biac elkarrequin: baina berce discipulu hura aitzin cequiön Pierrisi, eta lehen ethor cedin monumentera.
- Jhn 20 5 Eta behe tituric ikus citzan oihalac aldaratuac: badaric-ere etzedin sar.
- Jhn 20 6 Ethorten da orduan Simon Pierris hari darreicola, eta sar cedin monumentera, eta ikus citzan oihalac han eçarriac:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn 20 7 Eta haren buru gainean ičan cen crobitcheta, ez oi halequin eçarria, baina appart biribilgatua leku batetara.

Jhn 20 8 Orduan bada sar cedin berce discipulu monumentera lehenic ethorri ičan cen hura-ere, eta ikus cečan, eta sinhets cečan.

Jhn 20 9 Ecen oraino etzaquiten Scripturá, ecen behar cela hura hiletaric resuscita ledin.

Jhn 20 10 Itzul citecen bada discipuluc beretarat.

Jhn 20 11 Baina Maria cegoen monumentaren aldean campotic, nigarrez: bada nigarrez cegoela, beheiti cedin monumentera:

Jhn 20 12 Eta ikus citzan bi Aingueru churiz veztituac, iarri ric ceudela, bata burura eta bercea oinetara, Iesusen gorputza etzan ičan cen lekuan.

Jhn 20 13 Eta hec erran cieçoten, Emazteá, cergatic nigarrez ago? Dioste, Ceren kendu baitute ene launa, eta ezpaitaquit non eçarri dutén.

Jhn 20 14 Eta haur erran çuenean itzul cedin guibel erat, eta ikus cečan Iesus han cegoela, eta etzaquian Iesus cela.

Jhn 20 15 Diotsa Iesusec, Emazteá, cergatic nigarrez ago? noren bilha abila? Harc vstez ecen baratzeçai na cela, diotsa, launa, baldin hic eraman baduc hura, erradac non eçarri duán: eta nic kenduren diat.

Jhn 20 16 Diotsa Iesusec, Mariá: Itzuliric harc diotsa, Rabboni, erran nahi baita, Magistra.

Jhn 20 17 Diotsa Iesusec, Ezneçanala hunqui: ecen oraino eznaun igan neure Aitagana: baina habil ene anayetara, eta erran iecén, Igaiten naiz neure Aitagana, eta çuen Aitagana, eta neure laincoagana eta çuen laincoagana.

Jhn 20 18 Ethor cedin Maria Magdalena contatzen cerauela discipuluey ecen ikussi çuela launa, eta harc gauça hec erran cerautzala.

Jhn 20 19 Eta arrastu cenean Sabbathoén asteco lehen egun hartan, eta borthác ertsiac ceudela, non bilduac baitz raden discipuluc Iuduén bel durrez, ethor cedin Iesus eta gueldi cedin hayén artean, eta dioste, Baquea dela çuequin.

Jhn 20 20 Eta haur erran çuenean, eracuts cietzén escuac eta bere sei hetsa: eta al eguera citecen discipuluc ikussiric launa.

Jhn 20 21 Eta erran cieçén berriz, Baquea dela çuequin: ni Aitac igorri nauen beçala, nic-ere igorten çaituztet çuec.

Jhn 20 22 Eta haur erran çuenean, hats eman cieçén eta erran, Recebi eçaçue Spiritu saindua.

Jhn 20 23 Noren-ere bekatuac barkaturen baitituçue, barkatzen çaitzte hæy: eta norenac-ere eduquiren baitituçue, eduqui ac dirade.

Jhn 20 24 Eta Thomas, hamabietaric bat, Didymus deitzen dena, etzén hequin Iesus ethorri cenean.

Jhn 20 25 Erran cieçoten bada hari berce discipuluc, Ikussi diagu launa. Eta harc erran cieçén, Baldin ikus ezpadeçat haren escuetan itzén seignalea, eta eçar ezpadeçat neure erhia itzén lekuan, eta eçar ezpadeçat neure escua haren seyhetsean, eztut sinhetsiren.

Jhn 20 26 Eta çortzi egunen buruán berriz diraden haren discipuluc barnean, eta Thomas hequin: ethor cedin Iesus borthác ertsiac ceudela, eta gueldi cedin hayén artean, eta erran cečan, Baquea dela çuequin.

Jhn 20 27 Guero diotsa Thomasi, Eçarrac eure erhia hemen, eta ikus itzac ene escuac: eta heda eçac eure escua, eta eçarrac ene sei hetsean: eta ezai cela sinheste-gabe, baina sinheste-dun.

Jhn 20 28 Eta i hardets cečan Thomasec: eta erran cieçón, Ene launa eta ene laincoá.

Jhn 20 29 Diotsa Iesusec, Ceren ikussi bainauc, Thomas sinhesten duc: dohatsu dituc ikussi ez, eta sinhetsi dutenac.

Jhn 20 30 Bada anhitz berce signoric-ere eguin cečan Iesusec bere discipuluc aitzinean, cein ezpaitirade scribatuac liburu hunetan.

Jhn 20 31 Baina gauça hauc scribatu ičan dirade, sinhets deçaçuençát ecen Iesus dela Christ laincoaren Semea, eta sinhesten duçela vici tzea duçuençát haren icenean.

Jhn 21 1 Guero manifeste cequi én berriz Iesus discipuluey Tiberiaco itsas aldean, manifesta cedin bada hunela:

Jhn 21 2 Diraden elkarrequin Simon Pierris, eta Thomas Didymus deitzen dena, eta Nathanael, cein baitzén Cana Galileaco, eta Zebedeoren semeac, eta haren discipuluetaric berkeric biga.

Jhn 21 3 Dioste Simon Pierrisec, Banoa arrainçara. Diotsate, Bagui oaçac gu-ere hirequin. Parti citecen, eta igan citecen vncira bertan: eta gau hartan etzeçaten deus har.

Jhn 21 4 Baina goiça ethorri cenean, eriden cedin Iesus vr bazterrean: badaric-ere etzeçaten eçagut discipuluc Iesus cela.

Jhn 21 5 Dioste bada Iesusec, Haourrác, iquiric batre baduçue? I hardets cieçoten, Ez.

Jhn 21 6 Eta harc dioste, Egotz açue sare vnciaren escuineco aldera, eta eridenen duçue. Egotz ceçaten bada, eta guehiagoric ecin hura tira ceçaqueten arrainén anhitzez.

Jhn 21 7 Diotsa bada Iesusec maite çuen discipulu harc Pierrisi, launa duc. Simon Pierris bada, ençun çuenean ecen launa cela, bere iuppáz ingura cedin (ceren billuzgorria baitzén) eta egotz cečan bere buruá itsassora.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jhn 21 8 Eta berce discipul uac vncian ethor citecen, (ecen etziraden lurretico vrrun, baina ber-ehun bessoren inguruà) tiratzun çutela sarea arrainez bethea.

Jhn 21 9 Eta lurrera iausti ciradenean ikus citzaten ikatzac eçarriac, eta arraina gainean eçarria eta oguia.

Jhn 21 10 Dioste Iesusec, Ekarçue orain hartu dituçuen arrainetario.

Jhn 21 11 Igan cedin Simon Pierris, eta tira ceçan sarea lurrera, ehun eta berroguey eta hamairur arrain handiz bethea: eta hambat bacen-ere, etzedin ethen sarea.

Jhn 21 12 Dioste Iesusec, Çatozte barazcal çai tezte. Eta discipuluetario batre etzayón venturatzin interrogatzera, Hi nor aiz? çaquitelario ecen launa cela.

Jhn 21 13 Ethorten da bada Iesus eta hartzen du oguia eta emaiten draue, eta arrainetico halaber.

Jhn 21 14 Haur cen ia heren aldia Iesus bere discipuluey manifestatu içan çayena hiletario resuscitatuz gueroztico.

Jhn 21 15 Bada barazcaldu ciradenean, diotsá Simon Pierrisi Iesusec, Simon Ionaren semeá, hauc baino hobe dariztac? Diotsa, Bay launa: hic badaquico ecen on dariçadala. Diotsa, Bazcaitzac ene bildotsac.

Jhn 21 16 Diotsa are berriz, Simon Ionaren semeá, on dariztac niri? Diotsa, Bay launa, hic badaquico ecen on dariçadala. Diotsa, Bazcaitzac ene ardiac.

Jhn 21 17 Erraiten drauca herenean, Simon Ionaren semeá, on dariztac niri? Triste cedin Pierris ceren erran baitzieçon herenean, On dariztac niri? Eta erran cieçon, launa, hic gauça guciac badaquizquico, hic badaquico ecen on dariçadala. Diotsa Iesusec, Bazcaitzac ene ardiac.

Jhn 21 18 Egui az egui az erraiten drauat, gazteago incenean, guerri catzen incén, eta bahindoan norat nahi bai hincén: baina çahar adinean, hedaturen dituc eure escuac, eta bercec guerri caturen au, eta eramanen au nahi eztuquean lekura.

Jhn 21 19 Eta haur erran ceçan, aditzera emaiten çuela cer herioz glori ficaturen çuen laincoa. Eta haur erran çuenean, diotsa, Arreit niri.

Jhn 21 20 Itzulirico Pierrisec ikus ceçan Iesusec mai te çuen discipulu hura, iarrei quiten cela, cein sustengatu-ere baitzén affarian haren estomac gainera, eta erran baitzeçan, launa, nor da hi traditzen auena?

Jhn 21 21 Haur bada ikussi çuenean Pierrisec, diotsa Iesusi, launa, eta haur cer?

Jhn 21 22 Diotsa Iesusec, Baldin hori nahi badut dagoen nathorreno, cer mengoa duc hic? hi arreit niri.

Jhn 21 23 Eta ilki cedin hitz haur anayén artean ecen discipulu hura etzela hilen: baina etzeraucan erran Iesusec, eztuc hilen: baina, Baldin hori nahi badut dagoen nathorreno, cer mengoa duc hic?

Jhn 21 24 Haur da discipulu hura ceinec testificatzen baitu gauça hauçaz, eta gauça hauc harc scribatu dituc: eta badaquigu ecen egui azco dela haren testimoni agea.

Jhn 21 25 Baina bada anhitz berce gauçario-ere Iesusec eguini c, cein baldin scribatuac balirade punctuz punctu, munduac-ere eztut vste eduqui litzaqueela scriba litezquen liburuac.

Aap 1 1 LEHENIC minçatu içan nauc, Theophile, Iesus eguiten eta iracasten hassi içan cen gauça guciéz.

Aap 1 2 Elegitu cituen Apostoluey Spiritu sainduaz manamenduac emanic, goiti recebitu cen egunerano.

Aap 1 3 Ceiney eracutsi-ere baitu bere buruà vicirico bere passioneaz gueroztico anthitz seignale segurez, berroguey egunez hæy eracusten eta laincoaren resumáz minçatzen çayela.

Aap 1 4 Eta bildu cituenean, mana citzan ezlitatecen parti Ierusalemetic, baina iguriqui leçaten Aitaren promessa, Cein, dio, ençun baituçue eneganico.

Aap 1 5 Ecen Ioannesec batheyatu du vrez, baina çuec batheyaturen çarete Spiritu sainduaz anhitz egun gabe.

Aap 1 6 Hec bada bildu ciradenean interroga ceçaten hura, cioitela, launa, dembora hunetan bere staturaco draucac resumá Israeli?

Aap 1 7 Eta erran cieçén, Ezta çuey eman Aitac bere bothere proprian eçarri dituen demborén edo sasoinén eçagutzea.

Aap 1 8 Baina recibituren duçue çuen gainera ethorri ren den Spiritu sainduaren verthutea, eta içanen çai zquidate testimonio Ierusalemen, eta Iudea gucian, eta Samarian, eta lurraren bazterrerano.

Aap 1 9 Eta gauça hauc erran cituenean, hec çacussatela altcha cedin: eta hodey batec harturico eraman ceçan hayén beguietario.

Aap 1 10 Eta cerurat beguiac fincatuac çadutzatela hura ioaten cenean, huná, bi guiçon presenta citecen hayén aitzi nean veztidura churitan:

Aap 1 11 Ceinéc erran-ere baitzeçaten, Galileaco guiçonác, cergatic zaudete, cerurat beha çaudetela? goiti çuetario cerurat recebitu den Iesus haur, hala ethorri ren da nola ikussi baituçue cerurat ioaiten.

Aap 1 12 Orduan itzul citecen Ierusalemeco Oliuatzetaco deitzen den menditico, cein baita Ierusalemeco aldean, Sabbath baten bidean.

Aap 1 13 Eta sarthu içan ciradenean, igan citecen gamera gora batetara non baitzeuden Pierris eta Iacques, Ioannes eta Adriu, Philippe eta Thomas, Bartholomeo eta Matheu, Iacques Alpheoren semea eta Simon Zelotes, eta Iuda Iacquesen anayea.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	1	14	Hauc guciéc perseueratzen çutén gogobatez othoitzatan eta orationetan emaztequin, eta Iesusen ama Mariarequin, eta haren anayequin,
Aap	1	15	Eta egun hetan iaiquiric Pierrisec discipuluen artean, erran ceçan (eta cen han berean compiniabat seioguey personaren ingurucoric)
Aap	1	16	Guiçon anayeác, complitu behar cen Scriptura haur, cein aitzi netic erran baitu Spiritu sainduac Dauid-en ahoz, Iudasez, cein içan baita Iesusen hatzamaillén guidari:
Aap	1	17	Ecen contuco cen gurequin, eta recebitu vkan çuen administratiõne hunetaco portionea.
Aap	1	18	Harc bada adquisitu du landabat iniquitatezco alocairutic, eta bere buruá egotzirik erditic leher eguin vkan du, eta vrratu içan dirade haren hal sar guciac.
Aap	1	19	Eta gauça haur eçagutu içan da Ierusalemeco habitant guciéz: hala non dei thu içan baita landa hura hayén lengoage propriiz, Haceldama: erran nahi baita, odol landa.
Aap	1	20	Ecen scribatua da Psalmuen liburuán, Eguin bedi haren habitatiõnea desert, eta eztén han habita dadinic. Eta, Haren administratiõnea har deçan berce batec.
Aap	1	21	Behar da beraz gurequin bildu içan diraden guiçon hautaric, Iesus launa gure artean ioan eta ethorri içan den dembora gucian,
Aap	1	22	Hassiric Ioannesen Baptismotic, gureganic goiti recebitu içan den egunerano, bat eguin dadin haren resurreccionaren testimonio gurequin.
Aap	1	23	Presenta citzaten bada biga, Ioseph Barsabas deitzen cena, cein icen goiticoz Iusto dei thu içan baita, eta Matthias.
Aap	1	24	Eta othoizte eguiten çutela erran ceçaten, Hic launa guci en bihotzac bai teçaguzquic, eracutsac cein elegitu duán bi hautaric,
Aap	1	25	Har deçançat ministerio hunetaco eta Apostol utassuneco, portionea, cein etaric erauci içan baita Iudas, ioan ledinçat bere lekurat.
Aap	1	26	Eta egotz citzaten hayén çortheac, eta eror cedin çorthea Matthiasen gainera, eta consentimendu batez eçar cedin hameca Apostoluen contuan
Aap	2	1	Eta ethorri cenean Mendecoste eguna, guciac ciraden gogo batez Ieku batetan berean.
Aap	2	2	Eta eguin cedin subitoc cerutic soi nubat botheretsuqui heldu den haice baten ançora, eta bethe ceçan etche gucia non baitzeuden iarriric:
Aap	2	3	Eta aguer cequizquien suaren ançoco mihi partituac, eta paussa cedin hetaric batbederaren gainean.
Aap	2	4	Eta bethe citecen guciac Spiritu sainduaz, eta has citecen miñcatzen lengoage arrotzez, Spirituac miñcatzera emaiten cerauen beçala.
Aap	2	5	Eta bacén Ierusal emen egoiten ciraden Iudu laincoaren beldurra çuten guiçonetaric, ceruaren azpico natione orotaric.
Aap	2	6	Bada hots haur eguin cenean, bil cedin gendal debat, eta trublac cedin, ceren batbederac ençuten baitzi tuen bere lengoage propriiz hec miñcatzen.
Aap	2	7	Eta spantatuac ceuden guciac, eta miresten çutén el karri ciotsatela, Huná, miñço diraden hauc gucioc, ez tirade Galileano?
Aap	2	8	Nolatan bada guc dançuzquigu batbedera iayo içan garen lengoage propriaz miñcatzen?
Aap	2	9	Parthianoéc eta Medianoéc eta Elamitéc, eta Mesopotamian egoiten diradenéc, eta Iudean, eta Cappadocian, Ponten, eta Asian,
Aap	2	10	Phrygian eta Pamphylian, Egypten, eta Lybia bazterretan, baita Cyreneco aurkán, eta Roman daudenéc, eta Iuduéc eta Proselytoéc, Cretianoéc eta Arabianoéc:
Aap	2	11	Ençuten ditugu hauc gure lengoagez miñço diradela laincoaren gauça magnificoez.
Aap	2	12	Eta spantatuac ceuden guciac, eta etzaquitén cer pensa, el karri ciotsatela, Cer erran nahi da haur?
Aap	2	13	Eta bercéc truffatzen ciradela, cioiten, Mahatsarno eztiz betheac dirade hauc.
Aap	2	14	Baina çutic cegoela Pierrisec hamequequin, altcha ceçan bere voza, eta miñça cequién, cioela, Guiçon Iuduác eta Ierusal emen habitatzen çareten guciác, haur iaquicue, eta beharriez har itzaçue ene hitzac.
Aap	2	15	Ecen ez tirade, çuec vste duçuen beçala hauc hordi, ikussiric ecen egunaren heren orena dela
Aap	2	16	Baina haur da loel prophetáz erran içan dena.
Aap	2	17	Eta içanen da, azquen egunetan (dio lain-coac) erautsiren baitut neure Spiritutic haragui guci ren gainera: eta prophetizaturen dute çuen seméc eta çuen alabéc, eta çuen gatzéc visioneac ikussiren dituzte, eta çuen çaharréc ametsez amets eguinen duté.
Aap	2	18	Eta segur neure muthilén eta neure nescatoen gainera egun hetan erautsiren dut neure Spiritutic, eta prophetizaturen duté.
Aap	2	19	Eta eguinen ditut gauça miraculuzcoac ceruán garayan, eta signoac Iurrean beherean, odol eta su eta kezco vapore.
Aap	2	20	Iguzquia cambiaturen date ilhumbetara, eta ilharguia odol etara, launaren egun handia eta notablea dathorren baino lehen.
Aap	2	21	Eta içanen da norc-ere inuocaturen baitu launaren icena, saluaturen baita haina.
Aap	2	22	Israel tar guiçonác, ençun itzaçue hitz hauc: Iesus Nazarenoa, guiçon laincoaz approbatua çuec baitan obra excellentez eta miraculuz eta signoç, cein eguin baititu

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

laincoac harçaz çuen artean, ceuroc-ere daquiçuen beçala:
Aap 2 23 Haur, laincoaren confeillu arrastatuz eta prouidenti az emana hartu
cindutenean, gaiçhtoén escuz crucificaturic hil vkan duçue.
Aap 2 24 Cein laincoac resuscitatu baitu, herioaren doloreac lachaturic, ceren
ezpaitzen possible hura harçaz, eduqui ledin.
Aap 2 25 Ecen David-ec erraiten du harçaz, Contemplatzen nuen launa neure
aitzinean bethiere: ecen neure escuineco aldean daut higuie eznadin
Aap 2 26 Halacotz alegueratu da ene bihotza, eta boztu da ene mihi a, eta are
guehiago ene haragui a paussaturen da sperançatan.
Aap 2 27 Ecen eztuc vtziren ene arimá sepulchrean, eta eztuc permitturen hire
Sai nduac corruptioneric sendi deçan.
Aap 2 28 Eçagut eraci drauzquidac vici tzearen bideac, betheren nauc bozcarioz
eure begui tharte aitzinean.
Aap 2 29 Guiçon anayeác, frangoqui erran ahal deçaqueçuet David patriarcház,
ecen hura hil i çan dela eta ohortze i çan dela, eta haren sepulchrea gure artean dela egungo
egunerano.
Aap 2 30 Bada Propheta nola baitzén, eta baitzaquian ecen iuramenduz iuratu
ceraucala laincoac ecen haren guerrunceco fructutic, haraguiaren araeuz, Christ suscitaturen
çuela, haren throno gainean iar eraciteco.
Aap 2 31 Aitzinetic ikussiric miñçatu i çan da Christen resurrectioneaz, ecen
eztela vtzi i çan haren arima sepulchrean, eta haren haraguiac ezuela ikussi corruptioneric.
Aap 2 32 Iesus haur resuscitatu vkan du laincoac, eta gauça hunez gu gucioc
gara testimonio.
Aap 2 33 Bada laincoaren escuinaz altchatu i çan denean eta Spiritu sainduaren
promessa Aitaganic recebitu duenean, erautsi vkan du çuec orain dacussaçuen eta dançuçuen
haur.
Aap 2 34 Ecen David ezta igan ceruètara: baina dio berac, Erran drauca launac
ene launari, Iar adi ene escuinean,
Aap 2 35 Eçar ditzaçuedano hire etsayac hire oinén scabella.
Aap 2 36 Segur i aquin beça bada Israeleco etche guciac, ecen hura laun eta
Christ eguin duela laincoac: Iesus çuec crucificatu duçuen haur diot.
Aap 2 37 Eta gauça hauc ençunic bihotz-chimico har ceçaten, eta erran cieçoten
Pierrisi eta berce Apostoluey, Çer eguinen dugu guiçon anayeác?
Aap 2 38 Eta Pierrisec dioste, Emenda çaitetze eta batheya bedi çuetaric
batbedera Iesus Christen icenean bekatuén barkamendutan: eta recebituren duçue Spiritu
sainduaren dohaina.
Aap 2 39 Ecen çuey eguin çaiçue promessa eta çuen haourrey, eta vrrun diraden
guciey, cembat-ere dei thuren baititu gure lainco launac.
Aap 2 40 Eta anhitz berce hitzez testificatzen çuen, eta exhortatzen cituen,
cioela, Salua çaitetze natione gaiçhto hunetaric.
Aap 2 41 Bada gogotic haren hitza recebitu çutenac, batheya citecen, eta
augmenta citecen egun hartan hirur milla arimaren inguruáz.
Aap 2 42 Eta perseueratzen çuten Apostoluén doctrinán, eta communicationean,
eta oguiaren haustean, eta orationétan.
Aap 2 43 Eta arima guciari beldurtassun lot cequion, eta anhitz gauça
miraculuzco eta signo Apostoluey eguiten cen.
Aap 2 44 Eta sinhesten çuten guciac-ere elkarrequin ci raden, eta gauça guciac
commun cituztén.
Aap 2 45 Possessioneac eta onhassunac saltzen cituzten, eta partitzen cerezten
guciey batbederac beharra çuenaren araura.
Aap 2 46 Eta egun oroz perseueratzen çutén gogo batez templean, eta hausten
çutela oguia etchez etche, hartzen çuten bere othorançá alegançarequin eta bihotzezco
simplicitaterequin:
Aap 2 47 Laudatzen çutela laincoa, eta gratia çutela populu gucia bai than. Eta
launac eratchequiten ceraucan gendé saluatu icatecoric egun oroz Eliçari.
Aap 3 1 Bada Pierris eta Ioannes elkarrequin igaiten ci raden templerá othoitz
ordutan, baitzén bedratzi orenetan.
Aap 3 2 Eta guiçon bere amaren sabel eandanic maingu cembat ekarten cen: cein
eçarten baitzutén egun oroz templeco bortha Ederra dei tzen denean, elemosyna esca lequi ençat
templean sartzen ci radeney.
Aap 3 3 Hanc ikus citzanean Pierris eta Ioannes templean sartzera cioacela,
othoitz eguin ciecen elemosynabat luençat.
Aap 3 4 Baina harenganat beguiac çorrozturic Pierrisec Ioannesequin erran
ceçan, Beheçac gureganat.
Aap 3 5 Eta hura beguira çayen çorrozqui, hetaric cerbait recebitu vstet.
Aap 3 6 Orduan Pierrisec erran ceçan, Cilharriç ez vrrheric eztiát: baina cer
baitut hura emaiten drauat: Iesus Chrift Nazarenoren icenean iaiqui adi eta ebiñ adi.
Aap 3 7 Eta hura escu escuinetic harturic, goiti ceçan, eta bertan erscont
citecen haren oin çolác eta aztalac.
Aap 3 8 Eta iauciric gueldi cedin çutic, eta baçabilan: eta sar cedin hequin
templean, ebiñten eta iauzten cela eta laudatzen çuela laincoa.
Aap 3 9 Eta ikus ceçan hura populu guciac çabilala, eta laudatzen çuela

Iaincoa.

- Aap 3 10 Eta eçagut ceçaten, hura ecen hura cela elemosyna esquez templeco bortha Ederrean iarten cena: eta bethe ci tecen ici apenez eta spantamenduz hari heldu i çan çayón gauçaren gainean.
- Aap 3 11 Eta maingu sendatu i çanac Pierris eta Ioannes çadutzala, Iaster eguin ceçan hetara populu guciac Salomonen deitzen den galeriara, spantaturic.
- Aap 3 12 Hori ikussiric Pierrisec ihardets cieçón populuari, Israel tar gui çonác, cergatic miraculuz çaudete huneçaz? edo cergatic guregana beguiac çorrozturic çaudete, gure verthutez edo saindutassunez haur ebil eraci baguin du beçala?
- Aap 3 13 Abrahamen eta Isaac-en eta Iacob-en Iaincoac, gure aiten Iaincoac glori ficatu du Iesus bere Semea, çuec liuratu eta vkatu duçuen Pilaten aitzinean, harc I argatzeco cela iugeatu baçuen-ere.
- Aap 3 14 Baina çuec saindua eta iustoa vkatu duçue, eta requeritu duçue gui cerhailebat eman lequi çuen:
- Aap 3 15 Eta vicitzearen princea hil vkan duçue, cein Iaincoac hiletaric resuscitatu baitu: eta gauça hunez testimonio gara gu.
- Aap 3 16 Eta haren icena bai thango fedeaz, ikusten eta eçagutzen duçuen haur, fortificatu vkan du haren icenac: eta harçaz den fedea bere membro guci etaco di spositi one haur huni eman drauca çuen guci ón presentián.
- Aap 3 17 Eta orain, anayeác, badaquit ecen ignorantiaz eguin vkan duçuela, çuen Gobernadorec-ere beçala.
- Aap 3 18 Baina Iaincoac aitzinetic bere Propheta gucién ahoz erran ci tuen gauçac, Christec suffrituren çuela, hala complitu vkan di tu.
- Aap 3 19 Emenda çaitetzte bada, eta conuerti çaitetzte, ken di tecençát çuen bekatuac.
- Aap 3 20 Refrigeramendutaco demborác ethorri diratenean launaren presentiatic, eta igorri duqueenean çuey aitzinetic erran i çan çai çuena, Iesus Christ:
- Aap 3 21 Cein ceruác eduqui behar baitu, Iaincoac, munduaren hatseandanic Propheta saindu gucién ahoz erran di tuen gauça gucién restorationeco demboretarano.
- Aap 3 22 Ecen Moysesec aitey erran vkan draue, Prophetabat suscitaturen drauçue çuen Iainco launac çuen anayetaric ni beçalacoric: ençunen duçue hura mi nçaturen çai queçuen gauça guci etan.
- Aap 3 23 Eta i çanean da, nor-ere Propheta hari behaturen ezpaitzayo, desegui nen baita populuaren artetic.
- Aap 3 24 Etare Samuelez guerozco Propheta guciéc, eta gueroz prophetizatu duten guciéc aitzinetic erran-ere badi tuzte egun hauc.
- Aap 3 25 Çuec çarete Prophetén, eta Iaincoac gure aitey ordenatu drauen aliançaren seme, ciotsal a Abrahami, Eta hire hagian benedicatuac i çanen di tuc lurreco familia guci ac.
- Aap 3 26 Çuey Iehenic Iaincoac suscitaturic Iesus bere Semea igorri vkan drauçue, harc benedica ci nçatençat, çuetaric batbedera çuen gai chtaquerietaric conuerti tuz.
- Aap 4 1 Baina hec populuari mi nço çai zcala, ethor cequi ztén Sacri ficadoreac eta templeco Capitaina, eta Sadduceuac,
- Aap 4 2 Gaitzituric ceren iracasten baitzutén populu a, eta predicatzen baitzutén Iesusen icenean hiletarico resurrectionea.
- Aap 4 3 Eta escuac egotz citzaten hayén gainera, eta eçar citzaten presoi ndegui an bi haramunerano. Ecen ia arratsa cen.
- Aap 4 4 Eta hitza ençun çutenetaric anhitzec sinhets ceçaten: eta gui çonén contua eguin cedin borz millatarano.
- Aap 4 5 Eta guertha cedin bi haramunean bil baitzi tecen hayén Gobernadoreac eta Ancianoac eta Scribác Ierusalem era:
- Aap 4 6 Eta Annas Sacri ficadore subiranoa, eta Caiphas eta Ioannes, eta Alexander, eta Sacri ficadorén arraçatic ci raden guci ac.
- Aap 4 7 Eta artean eçarri cituztenean, interroga citzaten, Cer botherez edo noren icenean gauça haur eguin duçue çuec?
- Aap 4 8 Orduan Pierrisec Spiritu sainduaz hetheric, erran ciecen, Populuaren Gobernadoreác eta Israel eco Ancianoác,
- Aap 4 9 Egungo egunean gui çon impotent bati eguin i çan çayón vngui az examinatzen garenaz gueroz, cer moienez haur sendatu i çan den:
- Aap 4 10 Iaquie çuec guci oc eta Israel eco populu guci ac, ecen Iesus Christ Nazarenoren icenean cein çuec cruci ficatu bai tuçue, cein Iaincoac resuscitatu baitu hiletaric, harçaz gui çon haur dagoela sendoric çuen aitzinean.
- Aap 4 11 Haur da harri çueçaz edifi caçal eoz arbuyatu i çan den hura, cein eguin i çan bai ta cantoin buru.
- Aap 4 12 Eta ezta bercetan batetan-ere saluamenduric: ecen berce icenic ezta ceruären azpian gui çoney eman çayenic, ceinez saluatu behar garén.
- Aap 4 13 Orduan ikussiric Pierrisen mi nçatzeco hardieçá eta Ioannesena, eta eçaguturic ecen gui çon Ietra-gabeac eta idiotac ci radela, mi resten çutén, eta eçagutzen çutén hec Iesusequin i çanac ci radela.
- Aap 4 14 Eta çacussatenean sendatu i çan cen gui çona hequin present cela, ecin deusetan contrasta ahal citaqueen.
- Aap 4 15 Orduan hec conseillutic campora ilki tera manaturic: compartitzen çutén

el karren artean,
Aap 4 16 Cioi tela, Cer eguinen drauègu guiçon hoey? ecen signo cl arobat hauçaz
eguini çan dela, manifest da Ierusalemeco habitant guci ey, eta ecin vka deçaquegu.
Aap 4 17 Baina guehi agoric publica eztadin popul uaren artean, defenda diecegund
mehatchuz, eztaqui zqui ón guehi agoric mi nça icen horretan nehori -ere.
Aap 4 18 Bada hec dei thuric mana citzaten neholetan-ere ezli tecen mi nça, eta
ezleçaten iracats Iesusen icenean.
Aap 4 19 Baina Pierrisec eta Ioannesec i hardesten çutela erran cieçén, Eya
laincoaren aitzinean gauça iustoa denez lehen çuey obeditzea ecen ez laincoari, iugea eçaçue.
Aap 4 20 Eçen segur, ecin dai di quegu ençun eta ikussi di tugun gauçac erran
ezti tzagun.
Aap 4 21 Orduan hec mehatchurequin vtzi citzaten ioaitera, ez eridenez nolatan
puni ahal litzaqueizten, popul uaren causaz, ceren guci éc laincoa glori ficatzen baitzutén eguini
çan cenaz.
Aap 4 22 Eçen berroguey vrthe baino guehi ago cituen guiçonac, ceinen gainean
sendatzeco signo haur eguini çan baitzén.
Aap 4 23 Eta ioaitera vtzi cituztenean ethor citecen bere gendetara, eta conta
cieçén cer-ere Sacrif icadore principal éc eta Ancianoéc erran baitzerauècén.
Aap 4 24 Eta hec ençun cituztenean gogo batez al tcha ceçaten voza laincoagana,
eta erran ceçaten, launa, hi aiz ceruà eta lurra, itsassoa eta hetan diraden gauça guci ac
eguini di tuán laincoa,
Aap 4 25 Daudid eure cerbitzariaren ahoz erran duana, Cergatic mutinatu i çan
dirade gendeac, eta popul uéc pensatu vkan di tuzté gauça vanoac?
Aap 4 26 Bildu i çan dirade lurreco regueac, eta princeac elkarrequin bathu i çan
dirade launaren eta haren Christen contra.
Aap 4 27 Eçen bildu i çan di tuc egui az hire seme saindu Iesusen contra, cein
vnctatu baituc, Herodes eta Ponce Pilate Gentilequin eta Israel eco popul uarequin.
Aap 4 28 Eguini leçatençát cer-ere hire escuac eta hire conseilluac lehenetic
eguitera determinatu baitzuen.
Aap 4 29 Orain bada launa, beha eçac hayén mehatchuetara, eta eman iecéc eure
cerbitzari ey libertate guci requin hire hitzaz mi nça di tecen:
Aap 4 30 Eure escua hedaturic ossassun emaitera, signoac eta miraculuac eguini
di tecen Iesus hire Seme Sai nduaren icenean.
Aap 4 31 Eta othoitz eguini çutenean, ikara cedin lekua ceinetan bilduac
baitziraden: eta bethe citecen guci ac Spiritu sainduaz, eta mi nçatzen ciraden laincoaren
hitzaz hardieçarequin.
Aap 4 32 Eta aralde sinhetsi vkan çutenén bihotza eta arimá cen bat: eta nehorc
posseditzen cituen gaucetari c etzuen erraiten deus bereric çuela, baina gauça guci ac cituztén
commun.
Aap 4 33 Apostol uec-ere verthute handitan testificatzen çutén Iesus launaren
resurrectioneaz, eta gratia handia cen bayen guci én gainean.
Aap 4 34 Eçen nehorc deusen beharri c etzuen hayén artean: ceren landari c edo
etcheric çuten guci éc saltzen baitzi tuztén, eta saldu i çan ciraden gaucén precioa ekarten
baitzutén
Aap 4 35 Eta eçarten Apostol uén oinetara: eta partitzen çayón batbederari,
beharra çuenaren araura.
Aap 4 36 Iosesec bada, cein icen goiticoz dei baitzedin Apostol uéz Barnabas
(erran nahi baita consol ationezco semea) Leuitác, nationez Cyprianoac,
Aap 4 37 Possessionebat nola baitzuen sal ceçan hura, eta ekarri ric di ruá eçar
ceçan Apostol uén oinetara.
Aap 5 1 Baina Ananias dei tzen cen guiçon batec, Sapphira bere emaztearequin
sal ceçan possesionebat:
Aap 5 2 Eta apparta ceçan preciotic partebat, haren emazteac-ere çaquialaric:
eta cembeit parte ekarri ric, Apostol uén oinetara eçar ceçan.
Aap 5 3 Eta erran ceçan Pierrisec, Ananias, cergatic bethe du Satanec hire
bihotza Spiritu sainduari gueçur erraitera, eta landaren preciotic appartatzera?
Aap 5 4 Baldin beguiratu bahau etzena hire guel di tzen? eta salduri c hire
botherean etzena? cer cen cergatic gauça hori gogoan eçarri behar auen? eztrauec gui çoney
gueçur erran, baina laincoari.
Aap 5 5 Eta Ananias hitz hauc ençunic, eror cedin, eta renda ceçan spiritua:
eta beldurtassun handia iar cedin gauça hauc ençuten cituzten guci én gainean.
Aap 5 6 Eta iaiquiric lagun gazte batzuc har ceçaten hura, eta camporat
eramani c ohortz ceçaten.
Aap 5 7 Eta guertha cedin quasi hirur orenen buruän, haren emaztea-ere, cer
eguini cen etzaquialaric, sar baitzedin:
Aap 5 8 Eta erran cieçon Pierrisec, Erran i eçadan hambatetan landá saldu
duçue? Eta harc erran ceçan, Bay, hambatetan.
Aap 5 9 Orduan Pierrisec diotsa, Cer da iunctatu i çan baitzarete çuen artean
launaren spiritua tentatzera? horrá, hire senharra ohortze dutenén oinac borthán, eta
eramaneñ aute hi.
Aap 5 10 Eta bertan eror cedin haren oinetara eta renda ceçan spiritua. Eta
sarthuric lagun gaztéc eriden ceçaten hura hila, eta camporat eramani c ohortz ceçaten bere

senharraren aldean.

Aap	5	11	Eta beldurtassun handia eguin cedin Eliça guciaren gainean, eta gauça hauc ençuten ci tuzten gucién gainean.
Aap	5	12	Eta Apostoluén escuz eguiten cen anhitz signo eta miraculu populuan: (eta ciraden guciac gogo batetaco Salomonen galerián.
Aap	5	13	Eta bercetariac batre etzén venturatzen hequin nahastecatzerá: baina magnificatzen ci tuen hec populua.
Aap	5	14	Eta emendatzenago cen launear sinhesten çutenen compainiá, hambat guiçonez nola emaztez)
Aap	5	15	Hambat non karriquetara ekarten baitzi tuztén. eriac, eta ohetan eçarten eta licteretan, Pierris ethor ledinean haren itzala berere hetariac cembeiten gainetic iragan ledinçát.
Aap	5	16	Eta biltzen cen hiri hurbiletaco communa-ere Ierusalemara, ekarten ci tuztela eriac eta spiritu satsuez tormentatuac: eta guciac sendatzen ciraden.
Aap	5	17	Orduan iaiquiric Sacrifadore subiranoa, eta harequin ciraden guciac (cein baita Saddu-ceuen sectá) inuidiaz bethe citecen.
Aap	5	18	Eta egotz citzaten escuac Apostoluén gainera, eta eçar citzaten presoi ndegui publicoan.
Aap	5	19	Baina launaren Aingueruác gauaz irequi citzan presoi ndegui co borthác: eta hec campora idoquiric, erran ceçan,
Aap	5	20	Çoazte, eta templean çaudetela declaira ietzoçue populuari vici tze hunetaco hitz guciac.
Aap	5	21	Eta hec haur ençunic far citecen arthatsean templean, eta iracasten ari ciraden. Eta ethorric Sacrifadore subiranoac, eta harequin ciradenéc bil ceçaten conseillua eta Israeleco haourrén Anciano guciac: eta igor ceçaten presoi ndegui ra erekar l itecençát.
Aap	5	22	Baina ethorric officieréc etzi tzaten eriden presoi ndegui an, eta itzuliric conta ceçaten,
Aap	5	23	Cioitela, Presoi ndegui a behinçát eriden dugu ertsia diligencia guci requin, eta goardác campotic borthén aitzinean ceudela: baina irequi dugunean, nehor eztugu barnean eriden.
Aap	5	24	Hitz hauc ençun eta, Sacrifadore subiranoa eta templeco Capitaina, eta Sacrifadore principiac, dudán ceuden heçaz cer i çanen cen.
Aap	5	25	Baina ethorric cembeitec erran cieçén, Hará, presoi ndegui an eçarri cintuzten giçonac templean dirade, eta iracasten dute populua.
Aap	5	26	Orduan templeco Capitainac ioanic officierequin ekar citzan bortcha gabe: (ecen po-puluaren beldur ciraden lapi da ezl itecen)
Aap	5	27	Eta ekarriric hec presenta citzaten conseilluan: eta interroga citzan Sacrifadore subiranoac,
Aap	5	28	Cioela, Eztrauçuegu manamendu expressez defendatu etzineçaten iracats icen horretan? eta huná, bethe duçue Ierusalemec çuen doctrináz, eta nahi duçue gure gainera erekarri guiçon horren odola.
Aap	5	29	Orduan ihardesten çuela Pierrisec eta berce Apostoluéc erran ceçaten, Lehen obeditu behar da laincoa ecen ez guiçonac.
Aap	5	30	Gure Aitén laincoac resuscitatu vkan du Iesus, cein çuec çurean vrkaturic hil vkan baituçue.
Aap	5	31	Haur laincoac prince eta saluadore goratu vkan du bere escuinaz, eman lieçonçat emendamendua Israeli eta bekatuén barkamendua.
Aap	5	32	Eta guc ekarten draucagu testimoniage erraiten ditugun gauça hauçaz: bay eta Spiritu sainduac, cein eman baitraue laincoac hura obeditzen duteney.
Aap	5	33	Eta hec haur ençunic despitez leher eguiteco ceuden, eta consultatzen çuten hayén hiltzera.
Aap	5	34	Orduan iaiquiric conseilluan Phariseu Gamaliel deitzen cen Legueco doctor batec, cein populu guciac ohoratzen baitzuen, mana ceçan lekorerat appurbat reñira l itecen Apostoluac:
Aap	5	35	Guero erran cieçén, Israel tar guiçonác, gogouçue ceurotara, guiçon hauçaz cer eguinen duçuen.
Aap	5	36	Ecen dembora hauc baino lehen altcha cedin Theudas, cioela tiere buruáz cerbait cela, ceini lagund baitzequi ón guiçon araldebat, laur ehunetarano: cein hil baitzeçaten, eta hari behatu, i çan çai zcan guciac hautsi i çan dirade eta ezdeus bilhatu.
Aap	5	37	Haren ondoan altcha cedin Iudas Galileanoa descripcionesco demboretan, eta erauz ceçan populu handi bere ondoan: gal cedin hura-ere, eta hari behatu i çan çai zcan guciac deseguin citecen.
Aap	5	38	Eta orain diotsuet, parti çaquiztez guiçon horiey, eta vtzi tzaçue: ecen baldin guiçonetariac bada conseillu edo obra hori, desegui nen da:
Aap	5	39	Baina baldin laincoaganiac bada, ezteçaqueçue deseguin, begui rauçue etzaitetzen laincoagana contrariant eriden. Eta haren opinioneco i çan ciraden.
Aap	5	40	Orduan dei thuric Apostoluac, açotatu ondoan mana citzaten ezl itecen miñça Iesusen icenean, eta vtzi citzaten ioaitera.
Aap	5	41	Hec bada ioan citecen alegueraric conseilluaren aitzinetic, ceren Iesusen icenean iniuria suffritzeco ohore hura eguin i çan baitzayen.
Aap	5	42	Eta egun guci az templean eta etchean etzi raden gueldi tzen iracastetic

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

eta Iesus Christen predicatzen.

- Aap 6 1 Eta egun hetan nola discipuluc multiplicatzen baitzira, egun cedin Grecoén murmuratzebat Hebraicoén contra ceren menospreciatzen baitzira cerbitzu ordinarioan hayén emazte alhargunac.
- Aap 6 2 Halacotz hamabiéc discipuluzco compainiá deihuric, erran ceçaten, Ezta raçoin guc laincoaren hitza vtzirik mahainac cerbitza ditzagun.
- Aap 6 3 Hautaitzaçue beraz, anayeác, çuetaric çazpi guiçon testimoniage onetacoric, Spiritu sainduaz eta sapientiaz betheac, eta cargu haur emanen bai trauègu.
- Aap 6 4 Eta guçaz den becembatean orationeari eta hitzaren administrationeari iarreiquiren gni aizqui ó.
- Aap 6 5 Eta propos haur compainia guciaren gogaraco içan cen: eta elegi citzaten Esteben, guiçon fedez eta Spiritu sainduaz bethea, eta Philippe, eta Prochoro, eta Nicanor, eta Timon, eta Parmenas, eta Nicolas proselyto Antiocheanoa:
- Aap 6 6 Hauc presenta citzaten Apostoluen aitzinera, eta hec othoitze egun ic escuac gainean paussa ci etzén.
- Aap 6 7 Eta laincoaren hitza aitzinaratzen cen, eta haguitz multiplicatzen cen discipuluen contua Ierusalem: Sacrifadoretaric-ere tropel handiac fedea obeditzen çuen.
- Aap 6 8 Eta Estebenec betheric fedez eta botherez, eguiten çuen miraculu eta signo handiric populuan.
- Aap 6 9 Eta altcha citecen batzu, Libertinén, eta Cyreneanoén eta Alexandrianoén, eta Ciliaco eta Asiaco diradenén deitzen den synagogatic, disputatzen ci radela Estebenequin.
- Aap 6 10 Eta ecin resisti ceçaqueoten sapientiaric eta hura minça eraciten çuen Spirituari.
- Aap 6 11 Orduan suborna citzaten guiçon batzu erraiten çutenic, Ençun dugu hori erraiten hitz blasphemiotacoric Moysesen eta laincoaren contra.
- Aap 6 12 Eta moui citzaten populua eta Ancianoac eta Scribác: eta oldarturic harrapa ceçaten hura, eta eraman ceçaten conseillura.
- Aap 6 13 Eta presenta citzaten testimonio falsuac erraiten çutenic, Guiçon haur ezta ichiltzen blasphemiotaco hitz erraitetic leku saindu hunen, eta Leguearen contra.
- Aap 6 14 Ecen ençun vkan dugu haur erraiten, ecen Iesus Nazareno horrec deseguin duela leku haur, eta muthaturen dituela Moysesec eman drauzqui gun ordenançac.
- Aap 6 15 Eta beguiac harengat egotzirik, conseilluan iarri ric ceuden guciéc ikus ceçaten haren begui thartea quasi Aingueru baten begui thartea beçalaco.
- Aap 7 1 Orduan erran ceçan Sacrifadore subiranoac, Gauça horiac horrela othe dirade?
- Aap 7 2 Eta harc erran ceçan, Guiçon anayeác eta aitác, ençuçue, Gloriazco laincoa aguer cequi ón gure aita Abrahami Mesopotamian cenean, Charranen habita cedin baino lehen:
- Aap 7 3 Eta erran cieçón, Ilki adi eure herritic, eta eure ahaidetaric, eta athor nic eracutsiren drauðan lurrera.
- Aap 7 4 Orduan ilkiric Chaldeoén herritic habita cedin Charranen. Eta handic, haren aita hil cenean laincoac eraman ceçan hura çuec habitatzen çaretan lur hunetara.
- Aap 7 5 Eta etzi eçon heretageric eman hartan, ez are oinaren bethea-ere: possessionetan hura emanen ceraucala promettatu baceraucan-ere, eta haren haciari haren ondoan, haourric ezaçuen-ere.
- Aap 7 6 Baina hunela erran ceçan laincoac, Habitaturen duc hire hacia berçeren lurrean: eta han hura sui ectionetaco eguinen dié, eta gai zqui tractaturen laur ehun vrthez.
- Aap 7 7 Baina hec cerbitzatu duqueiten gendea puni turen diat nic, dio laincoac: eta guero ilki ren di tuc, eta cerbitzaturen ni é leku hunetan.
- Aap 7 8 Eta eman cieçón Circoncisione zco aliançá: eta hunela Abrahamec engendra ceçan Isaac, eta circoncidi ceçan hura çortzigarreneco egunean: eta Isaac-ec engendra ceçan Iacob, eta Iacob-ec hamabi Patriarchác.
- Aap 7 9 Eta Patriarchéc inuidiaz moui turic, sal ceçaten Ioseph Egypterát eraman ledinçat: baina laincoa cen harequin:
- Aap 7 10 Eta idoqui ceçan hura bere tribulatione gucietaric, eta eman cieçón gratia eta sapientia Egypteco regue Pharaoren aitzinean, ceinec ordena baitzeçan hura Egypteco eta bere etche guci co gobernadore.
- Aap 7 11 Eta ethor cedin gossetebat Egypteco herri gucira, eta Chanaan-era, eta herstura handia: eta etzutén erideiten iatecoric gure Aitéc.
- Aap 7 12 Baina ençun ceçanean Iacob-ec bacela ogui Egypten, igor citzan gure Aitác lehenic.
- Aap 7 13 Eta bigarren aldi an eçagut cedin Ioseph bere anayéz, eta declara cequi on Pharaori Iosephen lei nua.
- Aap 7 14 Orduan mandatariac igorri ric Ioseph ec erekar ceçan bere aita Iacob, eta bere ahacoa gucia, baitzira den hiruroguey eta hamaborz persona.
- Aap 7 15 Iauts cedin bada Iacob Egyptera, eta hil cedin hura, eta gure Aitác.
- Aap 7 16 Eta eraman içan ci raden Si chemera, eta eçarri içan ci raden sepulchrean, cein erossi baitzuen Abrahamec diruren preciotan Emor Si chemeco semearen semetaric.
- Aap 7 17 Baina laincoac Abrahami iuratu ceraucan promessaren dembora hurbiltzen cela, augmenta cedin populua eta multiplica Egypten:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	7	18	Berce reguebat Ioseph eçagutu etzuenic altcha cedino.
Aap	7	19	Hare gure nationearen contra fineci az vsatzen çuela, gairzqui tracta citzan gure aitác, bere haourrén heriotara abandonna eraci terano, arraça falta ledinçat.
Aap	7	20	Dembora hartan sor cedin Moyses, eta cen laincoaren gogaraco: cein hirur hilebethez haci i çan baitzén bere aitaren etchean.
Aap	7	21	Guero hura abandonnatu i çan cenean, era-man ceçan Pharaoren alabác, eta haz ceçan beretaco semetan.
Aap	7	22	Eta instruitu i çan cen Moyses Egyptecoen sapientia gucian, eta cen botheretsu erranetan eta eguinetan.
Aap	7	23	Baina bethe çayonean berroguey vrtheren demborá, i gan cequi ón bihotzera bere anayén Israeleco semén, visitatzera ioan ledin:
Aap	7	24	Eta ikussiric iniuria hartzen çuembat, defenda ceçan eta mendeca bidegabe hartzen çuena, Egyptianoa ioric.
Aap	7	25	Eta vste çuen aditzen çutela haren anayéc ecen laincoac haren escuz deliurança eman behar cerauela: baina hec etzeçaten adi.
Aap	7	26	Eta biharamunean hec guducatzén ciradela, eriden cedin hayén artean, eta enseya cedin hayén baquetzen, cioela, Guiçonác, anaye çarete çuec: cergatic batác berceari gairzqui eguiten draucaçue?
Aap	7	27	Baina hurcoari gairzqui eguiten ceraucanac bulka ceçan hura, cioela, Norc ordenatu au gure gairneco prince eta iuge?
Aap	7	28	Ala ni hic nahi nauc hil, atzo Egyptianoa hil auen beçala?
Aap	7	29	Orduan ihes eguin ceçan Moysesec hitz hunegatic, eta arrotz eguin cedin Madiango lurrean, non engendra baitzitzen bi seme.
Aap	7	30	Eta berroguey vrthe complitu cituenean aguer cequi ón Sinaco mendico desertuan launaren Aingueruá, berro batetaco su-garrean.
Aap	7	31	Eta Moyses hori ikussiric miraz iar cedin visioniaz: eta consideratzera hurbiltzen cela eguin cedin harengana launaren voza,
Aap	7	32	Cioela, Ni nauc hire aitén laincoa, Abrahamen laincoa, eta Isaac-en laincoa, eta Iacob-en laincoa. Eta Moyses ikara çabilala etzén consideratzera venturatzén.
Aap	7	33	Orduan erran cieçon launac, Eraunzquic eure oinetaco çapatác: ecen hiaicén lekua lur saindua duc.
Aap	7	34	Ikussi diat, ikussi diat neure populu Egypten denaren afflictioea, eta hayén suspirioa ençun diat, eta iautsi i çan nauc hayén idokuitera, orain bada athor, igorriren aut Egyptera.
Aap	7	35	Moyses arnegatu çutén haur, cioitela, Norc hi ordenatu au prince eta iuge? haur bada laincoac prince eta liberaçale igor ceçan, Aingueru berroan aguertu i çan çayonaren escuz.
Aap	7	36	Hunec campora idoku citzan hec, miraculuac eta signoac eguinez Egypten, eta itsasso gorrian, eta desertuan, berroguey vrthez.
Aap	7	37	Moyses haur da erran cerauena Israeleco haourrey, Prophetabat suscitaturen drauçue çuen lainco launac çuen anayetaric ni beçalacoric: hari beha çaquizquicote.
Aap	7	38	Haur da congregationean desertuan i çan cena, Aingueruärequin, cein minçatzen baitzayón Sinaco mendian, eta gure Aitequin i çana, cein ecen recebitu baititu hitz viciac guri emaiteco.
Aap	7	39	Ceini ezpaitzai zca behatu nahi i çan gure Aitác, baina refusatu vkan duté, eta itzuli i çan dirade bere bihotzez Egypterát:
Aap	7	40	Ciotsatela Aaroni, Eguin ietzaguc gure aitzinean dohazquen laincoac: ecen Moyses, cein ecen Egyptecolurretic campora eraman baiquaitu, etzeaquic agucer heldu i çan çayón.
Aap	7	41	. Eta aretzebat eguin ceçaten egun hetan, eta offrenda cieçoten sacrificio idolari: eta delectatzen ciraden bere escuezco obra eguinetan.
Aap	7	42	Orduan guibelaz itzul cequi én laincoa, eta abandonna citzan ceruco gendarmeriaren cerbitzatzera: Prophetén liburuán scribatua den beçala, Israeleco etcheá, ala offrendatu drauzquidaçue niri oblationeac eta sacrificioac berroguey vrthez desertuan?
Aap	7	43	Aitzi tic hartu vkan duçue Moloch-en tabernaclea, eta çuen lainco Remphamen i çarra, eta figura hec adoratzeco eguin dituçue: hunegatic irionen çaituztet Babylonez alde hartara.
Aap	7	44	Testimoniageco tabernaclea gure aitequin i çan da desertuan, nola ordenatu baitzuen Moyses erran ceraucanac, hura eguin leçan i kussi çuen formaren ançora.
Aap	7	45	Tabernacle hura-ere gure Aitéc recebituric eraman ceçaten losuerequin Gentilén possessionera, cein iraitzi vkan baititu laincoac gure Aitén aitzinetic Daid-en egunetaran.
Aap	7	46	Cein ecen eriden baitzeçan gratia laincoaren aitzinean, eta esca cedin eriden leçan tabernaclebat Iacob-en laincoarendaco.
Aap	7	47	Eta Salomonec edifica cieçon etchebat.
Aap	7	48	Baina Subiranoa ezta escuz eguin templetan habitatzen nola Prophetác erraiten baitu,
Aap	7	49	Ceruá da ene thronoa, eta lurra ene oinén scabellá. Cer etche edificaturen drautaçue niri? dio launac: edo cein da ene repausatzeco lekua?
Aap	7	50	Ala eztitu ene escuac eguin gauça horiac guciac?
Aap	7	51	Gende garhondo gogorrác, eta bihotz eta beharri circonciditu gabeác,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

quec bethi Spiritu sainduari	contrastatzen	çai zquite,	çuen aitác beçala,	quec-ere.
Aap 7	52	Prophetetic cein	eztute persecutatu	çuen aitéc? hil-ere badi tuzte
Iustoaren adueni mendua aitzi netic erran dutenac, ceinen tradiçale eta erhaille orain quec içan baitzarete.				
Aap 7	53	Ceinéc	recebitu baituque	Leguea Aingueruén ministerioz, eta ezpaituque beguiratu.
Aap 7	54	Eta gauça	hauén ençutean,	leher eguiten çuten bere bihotzetan eta hortz garrascotsez ceuden haren contra.
Aap 7	55	Baina nola	baitzén Spiritu sainduaz	bethea, cerurat beguiac altchaturic ikus ceçan laincoaren gloria, eta Iesus laincoaren escuinean cegoela.
Aap 7	56	Eta dio,	Huná,	ikusten ditut ceruac irequi ac. eta guiçonaren Semea laincoaren escuinean dagoela.
Aap 7	57	Orduan	hec oi hu handiz	iarriric bere beharriac boça citzaten, eta gogo batez oldar citecen haren contra.
Aap 7	58	Eta hiritic	campora iraitziric	lapidatzen çuten: eta testimonioec eçar citzaten bere abillamenduac Saul deitzen cen guiçon gazte baten oinetara.
Aap 7	59	Eta	lapidatzen çutén	Esteben, inuocatzen eta erraiten çuela, Iesus launá, recebi eçac ene spiritua.
Aap 7	60	Eta belhaurico	iarriric oi hu eguin	ceçan ocengui launa, ez tieceala imputa bekatu haur, eta haur erran çuenean lokar cedin.
Aap 8	1	Eta Saul	consent cen haren	hiltzean. Eta eguin cedin dembora hartan persecuione handi Ierusalemen cen Eliçaren contra: eta guciac barreya citecen Iudeaco eta Samariaco comarquetarát, salbu Apostoluac.
Aap 8	2	Eta eraman	ceçaten Esteben	ohorztera laincoaren beldurra çuten guiçon batzuc, eta nigar handi eguin ceçaten haren gainean.
Aap 8	3	Eta Saulec	deseguiten çuen	Eliçá, etchez etche sartzen cela: eta tiratuz bortchaz guiçonac eta emazteac presoindegui an eçarten cituen.
Aap 8	4	Bada	barreyatu içan	ciradenac baçabiltzan hara huna, laincoaren hitza denunci atzen çutela.
Aap 8	5	Eta Philippec	i autsiric	Samariaco hiri batetara, predica cieçén Christ.
Aap 8	6	Eta populua	gogo batez	behatzen çayon Philippec erraiten çuenari, ençuten eta ikusten cituztela eguiten cituen signoac.
Aap 8	7	Ecen	spiritu satsuác,	heçaz eduqiten ciradenetic anhitzetic ilkiten ciraden, ocengui oihuz ceudela: eta anhitz paralytico eta maingu senda cedin.
Aap 8	8	Eta	alegrança	handi eguin cedin hiri hartan.
Aap 8	9	Eta Simon	deitzen cen	guiçombat cen, lehendanic hirian encantamenduz vsatzen çuenic, eta Samariaco populua encantatu çuenic, cioela bere buruáz cembeit personage handi cela.
Aap 8	10	Ceini	behatzen	baitzai zqui ón chipienetic handi eneranoco guciac, cioitela, Haur da laincoaren verthute handi hura.
Aap 8	11	Eta hari	beha çai zcan	ceren dembora lucez encantamenduz adimendutari c erauci baitzi tuen.
Aap 8	12	Baina Philippe	sinhetsi çutenean,	cein ec denuntiatzen baitzi tuen laincoaren resumari eta Iesus Christen icenari apperteni tzen çai zcan gauçac, batheyatzen ciraden bay guiçonac bay emazteac.
Aap 8	13	Eta Simonec	berac-ere	sinhets ceçan, eta batheyatuz gueroztic Philipperen aldetic etzén higuitzen: eta eguiten ciraden signoac eta verthuteac ikusten cituenean, spantatzen cen.
Aap 8	14	Eta ençun	çutenean	Ierusalemen ciraden Apostoluéc, nola Samariac recebitu çuen laincoaren hitza, igor citzaten hetara Pierris eta Ioannes.
Aap 8	15	Hauc	hara i autsi içan	ciradenean othoitz eguin ceçaten hecgatic, recebi leçatençat Spiritu saindua.
Aap 8	16	(Ecen	oraino hetaric	batetara-ere etzén i autsi içan, baina solament batheyatuac ciraden Iesus launaren icenean)
Aap 8	17	Guero	paussa	citzaten escuac hayén gainean, eta recebi ceçaten Spiritu saindua.
Aap 8	18	Orduan	ikussiric	Simonec ecen Apostoluen escuen paussatzez emaiten cela Spiritu saindua, diru presenta cieçén.
Aap 8	19	Erraiten	çuela,	Indaçue niri-ere bothere hori, nori-ere escuac gainean paussaturen baitrautzat, recebi deçan Spiritu saindua.
Aap 8	20	Baina Pierrisec	erran cieçón,	Hire diruá hirequin gal dadila, ceren estimatu baituc laincoaren dohaina dirutan conquestatzen dela.
Aap 8	21	Eztuc	hic parteric	ez heretageric eguitemo hunetan: ecen hire bihotza eztuc chuchen laincoaren aitzi nean.
Aap 8	22	Emendadi	bada eure	malitia horretaric, eta laincoari othoitz eguióc, eya, agui an barka lequidi anez eure bihotzeco pensamendua.
Aap 8	23	Ecen	behaçun	gucizco karminean, eta iniquitatezco estecail luan aicela badiacussát.
Aap 8	24	Orduan	i hardesten	çuela Simonec erran ceçan, Othoitz egui oçue quec enegatic launari, erran dituçuen gaucetari c batre guertha eztaquidancát,
Aap 8	25	Hec	bada testi ficaturic	eta denuntiatari c launaren hitza, itzul

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ci tecen Ierusal emera, eta anhitz Samaritanoén burgutan Euangelioa predica ceçaten.
Aap 8 26 Guero launaren Aingueruá minça cequi ón Philipperi, cioela, lai qui adi,
eta habil Egu-erdi alderát, Ierusalemetic Gazara iausten den bidera: hura duc desert:
Aap 8 27 Eta iaiquiric ioan cedin, eta huná, guiçon Ethiopiano Eunuchobat,
Ethiopi anoén reguina Candaceren azpian manamendu gucia çuenic, cein baitzén haren onhassun
guciaren gaineco: eta ethorri içan cen adoratzera Ierusal emera:
Aap 8 28 Eta itzultzen cen iarriric cegoela bere carriot gainean, eta
iracurtzen çuen Esaias prophetá.
Aap 8 29 Orduan erran cieçón Spirituac Philipperi, Hurbil adi, eta hers aqui o
carriot horri.
Aap 8 30 Eta Philippec laster eguinic ençun ceçan hura, iracurtzen çuela Esaias
prophetá: eta erran cieçón, Baina aditzen duc iracurtzen duana?
Aap 8 31 Eta harc dio, Eta nola ahal neçaque, baldin norbeitec guida ezpaneça?
Eta othoitz eguin cieçon Philipperi iganic iar ledin harequin.
Aap 8 32 Eta Scripturaco passage iracurtzen çuena, haur cen, Ardibat beçala
heriotzera eraman içan da: eta nola bildots-bat motzen duenaren aitzinean mutu baita, hala
eztu irequi vkan bere ahoa
Aap 8 33 Haren beheratzean haren iugemendua goratu içan da: baina haren irautea
norc contaturen du? ecen altchatzen da lurretic haren vicia.
Aap 8 34 Eta ihardesten ceraucala Eunuchoac Philipperi, erran ceçan, Othoitz
eguiten drauat, norçaz Prophetác erraiten du haur? bere buruáz, ala cembeit berceç?
Aap 8 35 Orduan irequiric Philippec bere ahoa eta hassiric Scriptura hunetari c
denuntia cieçon Iesus.
Aap 8 36 Eta bidean ioaiten ciradela, ethor citecen vr batetara: orduan dio
Eunuchoac, Huna vra: cerc empatchatzen nau batheyatu içatetic?
Aap 8 37 Eta erran ceçan Philippec, Baldin sinhesten baduc eure bihotz guci az,
ahal aite. Eta ihardesten çuela harc erran ceçan, Sinhesten diat laincoaren Semea dela Iesus
Christ.
Aap 8 38 Eta mana ceçan carriota gueldin ledin: eta iauts citecen biac vrera,
Philippe eta Eunuchoa: eta batheya ceçan hura.
Aap 8 39 Eta igan ciradenean vretic, launaren Spirituac harrapa ceçan Philippe,
eta guehiagoric etzeçan ikus hura Eunuchoac: eta bere bideaz ioaiten cen alegueraric.
Aap 8 40 Baina Philippe eriden cedin Azot-en: eta iragai tean predica ceçan
Euangelioa hiri gucietan Cesareara hel leiten.
Aap 9 1 Eta Saul enflambaturic oraino mehatchuz eta hiltzecaz launaren
discipuluén contra, ethor cedin Sacrifcadore subiranoagana.
Aap 9 2 Eta letra esca cequi ón Damascera synagoguetara ioaiteco: baldin nehor
erideiten balu secta hunetacoric, guiçonac eta emazteac estecaturic eraman litzançat
Ierusal emera.
Aap 9 3 Eta ioaiten cela, guertha cedin hurbil baitzedin Damascera: eta
subitoqui haren inguruán argui cedin chistmist baten ançora cerutic.
Aap 9 4 Eta lurrera eroriric ençun ceçan vozbat ciotsala, Saul, Saul cergatic
ni persecutatzen nauc?
Aap 9 5 Eta erran ceçan, Nor aiz launa? Eta launac erran ceçan, Ni nauc Iesus
hic persecutatzen duana: gogor duc hiretaco akuloén contra ostico eguitea.
Aap 9 6 Eta harc ikaraturic eta icituric erran ceçan, launa, cer nahi duc
daguidan? Orduan launac hari, lai qui adi eta sar adi hirian, eta erranen çaic cer eguin behar
duán.
Aap 9 7 Eta harequin ioaiten ciraden guiçonac, gueldi citecen icituric, haren
voza bay ençuten, baina nehor ikusten etzutela.
Aap 9 8 Eta iaiqui cedin Saul lurretic, eta bere beguiac irequiric nehor
etzuen ikusten: eta escutic guidatzen çutela, eraman ceçaten Damascera.
Aap 9 9 Non egon baitzedin hirur egun ikusten etzuela: eta etzeçan ian ez
edan.
Aap 9 10 Eta cen Damascen Ananias deitzen cen discipulubat, eta erran cieçon
hari launac visionez, Ananias. Eta dio harc, Huná ni, launa.
Aap 9 11 Orduan launac hari erran cieçon, laiquiric oha Çucena deitzen den
karricara, eta bilha eçac ludaren etchean Saul deitzen den Tharsianobat: ecen hará,
othoitzetan diagoc.
Aap 9 12 (Eta ikus ceçan visionez Ananias deitzen cen guiçon-bat sartzen cela
eta haren gainean escua eçarten çuela, ikustea recebi leçançat)
Aap 9 13 Eta ihardets ceçan Ananias, launa, ençun diat anhi tzetari c guiçon
hunez, cembat gaitz eguin drauen hire sainduey Ierusalem.
Aap 9 14 Etare hemen badi c authoritate Sacrifcadore principal etari c, hire
icena inuocatzen duten gucién estecatzezo.
Aap 9 15 Eta erran cieçon launac, Habil: ecen ene vnci electionezcobat duc hura
ekar deçançat ene icena Gentilen, eta reguén, eta Israel eco haourrén aitzinera.
Aap 9 16 Ecen nic eracutsiren diarocat cembat behar duen ene icenagatic
suffritu.
Aap 9 17 Ioan cedin bada Ananias eta sar cedin etche hartan: eta escuac haren
gainean eçarri ric, erran ceçan, Saul anayé, launac igorri niauc (cein baita Iesus hiri
ethorten aincen bidean aguertu çayana) ikustea recebi deçançat, eta Spiritu sainduaz bethe

adinçat.

- Aap 9 18 Eta bertan eror citecen haren beguietaric quasi ezcatác beçalacoac, eta ikustea recebi ceçan bertan : guero iaiquiric batheya cedin.
- Aap 9 19 Eta ian çuenean indar har ceçan. Eta egon cedin Saul Damascen ciraden discipuluequin cembelt egun.
- Aap 9 20 Eta bertan synagoguetan predica ceçan Christ ecen hura cela laincoaren Semea.
- Aap 9 21 Eta icitzen ciraden hura ençuten çutén guciac, eta erraiten çutén, Ezta haur deseguin dituen Jerusalemen icen haur inuocatzén çutenac, eta hartara huna ethorri baita, hec estecaturic eraman litzançat Sacrificadore principal etara?
- Aap 9 22 Baina Saul gueroago fortificatzenago cen, eta confunditzen cituen Damascen habitatzen ciraden luduac, confirmatuz ecen hura cela Christ.
- Aap 9 23 Eta dembora luceren buruän eduqui ceçaten luduéc elkarren artean conseillu haren hiltzeco,
- Aap 9 24 Baina Saulen eçagutzera ethor citecen hayen celatác: eta beguiratzen cituzten borthác egun eta gau, hura hil leçatençat.
- Aap 9 25 Baina harturic hura discipuluec gauaz murrailatic erauts ceçaten cordaz sasquian eçarriric.
- Aap 9 26 Eta Saul ethorri cenean Jerusalem, discipuluequin lagundu nahiz çabilan: baina guciac haren beldur ciraden, ez sinhetsiz hura discipulu cela.
- Aap 9 27 Baina Barnabasec harturic hura eraman ceçan Apostoluetara, eta conta cieçén nola bidean ikussi çuen launa, eta hari minçatu içan çayón, eta nola Damascen frangoqui minçatu içan cen Iesusen icenean.
- Aap 9 28 Eta cen hequin ioaiten eta ethorten cela Jerusalem.
- Aap 9 29 Eta frangoqui Iesus launaren icenean minçatzen eta disputatzen cen Grecoén contra: baina hec hura hil nahiz çabiltzan.
- Aap 9 30 Hori eçaguturic anayéc eraman ceçaten hura Cesareara, eta igor ceçaten Tarsera.
- Aap 9 31 Elicéc bada ludea gucian eta Galilean eta Samarian baque çutén, eta edificatzen ciraden, laincoaren beldurréan ebiliz, eta Spiritu sainduaren consolatiónez multiplicatzen ciraden.
- Aap 9 32 Guertha cedin, Pierris gucietarat iragaiten cela, ethor baitzedin Lyddan habitatzen ciraden sainduetara-ere.
- Aap 9 33 Eta eriden ceçan han Eneás deitzen cen guiçon-bat ia çortzi vrthez ohean cetzanic, cein baitzén paralytico:
- Aap 9 34 Eta diotsa Pierrisec, Eneás, sendatzen au Iesus Christec: iaiqui adi, eta eure ohea accotra eçac eurorren. Eta bertan iaiqui cedin.
- Aap 9 35 Eta ikus ceçaten hura Lyddan eta Saronan habitatzen ciraden guciéc, eta conuerti citecen launagana.
- Aap 9 36 Ioppen-ere bacén discipulussa Tabitha deitzen cembat, erran nahi baita Dorcas: haur cen bethea obra onez eta elemosyna eguiten cituenéz.
- Aap 9 37 Eta guertha cedin egun hetan erituric hil baitzedin: eta ikuci çutenean, eçar ceçaten gambera gora batetan.
- Aap 9 38 Eta ceren Lydda baitzen Iopperen aldean, discipuluec ençunic ecen Pierris han cela, igor citzaten bi guiçon harengana, othoizten çutela ez leçan beránt hetarano ethortera.
- Aap 9 39 Eta iaiquiric Pierris ethor cedin hequin: eta arribatu cenean, eraman ceçaten gambera gorara: eta presenta cequizquión emazte alhargun guciac nigarrez ceudela, eta eracusten cerautzatala Dorcasec hequin cenean eguiten cituen arropác, eta veztidurac.
- Aap 9 40 Baina guciac campora idoquiric Pierrisec eta belhaurico iarri ric othoitz eguin ceçan, eta itzuliric gorputzerát, erran ceçan, Tabitha iaiqui adi, eta harc irequi citzan bere beguiac, eta Pierris ikussiric iarri cedin.
- Aap 9 41 Orduan Pierrisec escua hari emanic. eraiqui ceçan: guero dei thuric sainduac eta emazte alhargunac presenta cieçén hura viciric.
- Aap 9 42 Eta haur eçagut cedin loppe gucian eta sinhets ceçaten anhitzec launa baitan.
- Aap 9 43 Eta guertha cedin, egon baitzedin anhitz egun Ioppen Simon deitzen cen larru appainçale batenean.
- Aap 10 1 Eta guiçon-bat cen Cesarean, Cornelio deitzen cenic, Italiano deitzen cen bandaco centener,
- Aap 10 2 Deuota, eta laincoaren beldurra çuena bere etche guciarequin. eta elemosyna anhitz eguiten ceraucana populuari, eta laincoari othoitz eguiten ceraucana ordinarioqui.
- Aap 10 3 Hanc ikus ceçan visionez claroqui egunaren bedratzi orenén inguruän, laincoaren Ainguerubat harengana ethorten cela, eta ciotsala. Cornelio
- Aap 10 4 Eta harc beguiac harenganat chuchenduric eta icituric erran ceçan, Cer da launa? Eta erran cieçón, Hire orationeac eta elemosynác igan dituc memoriotan laincoaren aitzinera.
- Aap 10 5 Orain bada igor itzac batzu Ioppera, eta erekar eçac Simon icen goiticoz Pierris deitzen dena.
- Aap 10 6 Hura duc ostatuz Simon larru appainçalebat baitan, ceinec baitu etchea itsas aldean: haic erranen drauc cer hic eguin behar duán.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	10	7	Eta partitu cenean Corneliori minço çayón Aingueruá, dei citzan bere cerbitzari etaric biga, eta harequin ardura ciradenetaric hommedarmes deuotbat.
Aap	10	8	Eta hæy gucia contatu cerauenean, igor citzan loppera.
Aap	10	9	Biharamunean hec bidean cioacela, eta hirira hurbiltzen ciradela, igan cedin Pierris etche gainera othoitz eguitera sey orenén inguruán.
Aap	10	10	Eta guertha cedin, gossetu cenean, refectionea hartu nahi vkan baitzuen, eta appaincen ceraucatelara eror cedin haren gainera spirituzco transportamendubat.
Aap	10	11	Eta ikus ceçan ceruá irequiá, eta iausten çayola beregana vncibat, mi hisse handibat beçala, laur cantoinetan lothua, lurrera iausten cela.
Aap	10	12	Ceinetan baitzén lurreco animal laur oindun gucietaric, eta bassa bestietaric eta herrestez dabiltzanetaric, eta ceruco choriataric.
Aap	10	13	Eta ethor cedin harengana vozbat, lai qui adi Pierris, hil eçac eta ian eçac.
Aap	10	14	Orduan dio Pierrisec, Ez launa: ecen egundano eztiát ian gauça communic edo satsuric.
Aap	10	15	Eta vozac berriz hari bigarren aldi an erran cieçon, laincoac purificatu duena hic ezteçála communetan eduqui.
Aap	10	16	Eta haur eguin cedin hirur aldiz: guero harçara retira cedin vncia cerurat.
Aap	10	17	Eta Pierrisec bere bai than dudatzen çuen beçala ceric licén ikussi çuen visionea, huná, Cornelioz igorri i çan ciraden guiçonac, Simonen etchea galde eguini c ethor citecen borthara.
Aap	10	18	Eta cembeit dei thuric, galde eguin ceçaten eya Simon icen goiticoz Pierris deitzen cena han cenez ostatuz,
Aap	10	19	Eta Pierris gogueta cegoela visioniaz, erran cieçón Spirituac, Huná, hirur guiçon hire galdez diaudec.
Aap	10	20	Laiquiric bada iautsi adi eta habil hequin deus dudatu gabe: ecen nic igorri citiát.
Aap	10	21	Pierrisec bada iautsiric Cornelioz harengana igorri i çan ciraden guiçonetara, erran ceçan, Huná, ni nai z çuec galdez çaudetena: cer da causá ceinagatic hemen baitzarete?
Aap	10	22	Eta hec erran ceçaten, Cornelio centenera, guiçon iustoa eta laincoaren beldurra duena, eta luduén natione guci az testimoni age duena, di uinoqui Aingueru saindu batez aduertitu i çan duc erekar ençan hi bere etchera, eta minçatzen ençun ençan.
Aap	10	23	Barnera dei thuric bada recebi citzan hec ostatuz eta biharamunean Pierris ioan cedin hequin, eta loppeco anayetaric batzuc compainia eguin cieçoten.
Aap	10	24	Eta biharamunean sar citecen Cesarean. Eta Cornelio hayén beguira cegoen, bere ahideac eta adisquide familiarac dei thuric.
Aap	10	25	Eta guertha cedin Pierris sartzen cen beçala, Cornelio aitzinera ilki baitzequi ón, eta bere buruá haren oinetara egotziric, adora ceçan.
Aap	10	26	Baina Pierrisec goiti ceçan hura, cioela, lai qui adi neuror-ere guiçon nauc.
Aap	10	27	Eta harequin minço cela sar cedin, eta eriden ceçan anhitz gende hara bilduric:
Aap	10	28	Eta erran cieçén, Çuec badaqui çue eztela permittitzen guiçon ludubat iuncta edo hurbil daqui ón estranger bati: baina niri eracutsi draut laincoac guiçon ic batre commun edo satsu ezteçadan erran.
Aap	10	29	Eta halacotz duda gabe ethorri i çan nai z dei thuric. Galdez nauçue bada cer causaz ni erekarri nauçuen.
Aap	10	30	Orduan Cornelio c dio, Laur egun dic ordu hunetarano bainin cen barur, eta bedratzi orenetan niangoán, othoizte eguiten neure etchean: eta huná, guiçombat presenta ci edian ene aitzinean, arguitzen çuen veztiduratan:
Aap	10	31	Eta erran cieçán, Cornelio, ençun i çan duc hire orationea, eta hire elemosynac memoriotan dituc laincoaren aitzinean.
Aap	10	32	Igorrac bada loppera, eta dei eraci eçac Simon icen goiticoz Pierris deitzen dena: hura duc ostatuz Simon larru appainçalearen etchean itsas aldean: hura dathorrenean minçaturen çaic hiri
Aap	10	33	Halacotz bertan hiregana igorri diat, eta hic vngui eguin duc ceren ethorri aicén. Orain bada gu guci oc gaituc hemen laincoaren aitzinean laincoaz manatu i çan çai zqui án gauça guci ac ençun ditzagunçat.
Aap	10	34	Orduan irequiric Pierrisec bere ahoa, erran ceçan, Eguiaz erideiten dut ecen laincoa eztagoela personén apparentiara beha.
Aap	10	35	Baina natione gucietan hari beldur çayona, eta iustitia eguiten duena, dela haren gogaraco.
Aap	10	36	Gauça haur igorri vkan draue laincoac Israeleco haourrey, denuntiatzen cuelaric baquea Iesus Christez, cein baita gucién launa.
Aap	10	37	Çuec badaqui çue cer eguin i çan den Iudea gucian, hassiric Galilean, Ioannesec predicatu vkan duen Baptismoaren ondoan:
Aap	10	38	Nola Iesus Nazareno vnctatu duen laincoac Spiritu sainduaz eta verthutez, cein ebili i çan baita vngui eguiten çuela eta deabruaz tormentatu ciraden guci ac sendatzen cituela: ecen laincoa cen harequin
Aap	10	39	Eta gu gara testimoni o luduén eta Ierusalemeran comarcán eguin di tuen

gauça guciéz.

- Aap 10 40 Cein hil vkan baitute çurean vrkaturic, eta hura laincoac resuscitatu vkan du hereneco egunean, eta eman manifestatu içateco,
- Aap 10 41 Ez populu guciari, baina lehendanic laincoaz ordenatu ciraden testimoniocy, guri diot ceinéc ian eta edan baitugu harequin hura hiletaric resuscitatu içan den ondoan.
- Aap 10 42 Eta manatu gaitu predicatzera populuari eta testificatzera ecen hura dela vicién eta hilén iuge içateco laincoaz ordenatua.
- Aap 10 43 Huni Propheta guciere testimoniage ekarten draucate, ecen haren icenean bekatuén barkamendua recebituren dutela hura baitan sinhetsiren duten guciéc.
- Aap 10 44 Oraino Pierrisec propos hauc eduquiten ci tuela, i auts cedin Spiritu saindua hitz haur ençuten çuten gucién gainera.
- Aap 10 45 Eta mirets ceçaten Circonci sioneco fidel Pierrisequin ethorriéc, ceren Gentilén gainera-ere Spiritu sainduaren dohaina erautsi içan baitzen.
- Aap 10 46 Ecen ençuten cituzten hec lengoagez minçatzen eta laincoaren laudatzen.
- Aap 10 47 Orduan ihardets ceçan Pierrisec, Ala nehorc vra empacha ahal deçaque batheya ez titecen guc beçala spiritu saindua recebitu duten hauc?
- Aap 10 48 Eta mana ceçan batheya litecen launaren icenean. Orduan othoitz eguin cieçoten cembait egunetacotz egon ledin.
- Aap 11 1 Ençun ceçaten bada Apostoluéc eta ludean ciraden anayéc ecen Gentilec-ere recebitu çutela laincoaren hitza.
- Aap 11 2 Eta igan cenean Pierris Ierusalemara iharduqui ceçaten haren contra circonci sionecoéc,
- Aap 11 3 Cioi teta Circonci dituzte ez tiraden guçonetara sarthu içan aiz, eta hequin ian vkan duc.
- Aap 11 4 Orduan hassiric Pierrisec declara cietzen gauça guciac bata bercearen ondoan, cioela,
- Aap 11 5 Ni nincén loppeco ciuitatean othoitz eguiten nengoela: eta adimenduz transportaturic ikus neçan visionebat, baitzen, iausten cen vncibat mi hisse handibat beçalacoric, laur cantoi netan lothua, behe titzen, cela cerutic, eta ethor cedin enegano.
- Aap 11 6 Hartara beguiac eçarriric gogoa eta ikus neçan lurreco animal laur oindunetari, eta bassa besti etaric, eta herrestez dabil tzanetari, eta ceruco chori etaric:
- Aap 11 7 Eta ençun neçan vozbat niri erraiten cerautala, lai qui adi Pierris, hil eçac eta ian eçac.
- Aap 11 8 Eta erran neçan, Ez launa: ecen gauça communic edo satsuric eztuc egundano sarthu ene ahoan.
- Aap 11 9 Eta ihardets cieçadan vozac berri z cerutic, laincoac purificatu duena, hic ezteçala satsu.
- Aap 11 10 Eta haur eguin cedin hiruretan: eta harçara retira citecen gauça hauc guciac cerurat.
- Aap 11 11 Guero huná, moment berean hirur guçon presenta citecen ni nincen etchera, Cesareatic enegana igorriac.
- Aap 11 12 Eta erran cieçadan Spirituac hequin ioan nendin, dudaric eguin gabe. Eta ethor citecen enequin sey anaye hauc-ere, eta sar guentecen guçonaren etchean:
- Aap 11 13 Eta conta cieçagun nola ikussi çuen Ainguerubat bere etchean, presentatzen çayola eta ciotsala, Igorrac cembaterebeit gende loppera, eta erekarrac Simon icen goiticoz Pierris deitzen dena.
- Aap 11 14 Harc erranen drauzquic hitzac, ceinéz saluaturen baitaiz, eta hi eta hire etche gucia.
- Aap 11 15 Eta minçatzen has nendinean, i auts cedin Spiritu saindua hayén gainera, hatsean gure gainera-ere i auts cen beçala.
- Aap 11 16 Orduan orhoit nendin launaren erranaz, nola cioen, Ioannesec batheyatu vkan du vrez baina çuec batheyaturen çarete Spiritu sainduaz.
- Aap 11 17 Bada guri bay dohain bera laincoac eman drauenaz gueroz, guc Iesus Christ launa baitan sinhetsi vkan baitugu: ni nor nincén empacha neçan laincoa?
- Aap 11 18 Orduan gauça hauc ençunic amatiga citecen, eta glorifica ceçaten laincoa, erraiten çutela, Beraz Gentiley-ere laincoac eman draue emendamendua vici tze vkaiteco.
- Aap 11 19 Bada Estebenen causaz ethorri içan cen tribulationeagatic barreyatu ciradenac-ere ioan citecen Phenicerano eta Cyprerano eta Antiocherano, nehori declaratzen etzeraucatelari c laincoaren hitza, Iuduey berey baicen.
- Aap 11 20 Baina hetaric batzu ciraden Cypriano, eta Cyreniano, cein Antiochen sarthuric Grecoey minço baitzaizten denuntiatzen çutela Iesus launa.
- Aap 11 21 Eta launaren escua cen hequin: eta gende aralde handibat sinhetsiric conuerti cedin launagana.
- Aap 11 22 Eta hel cedin famá Ierusalem cen Eliçaren beharrietara: eta igor ceçaten Barnabas ioan ledin Antiocherano:
- Aap 11 23 Eta arriatu cenean, eta ikussi çuenean laincoaren gratiá aleguera cedin, eta exhortatzen cituen guciac, bihotzeco fermutassun batez perseueratzera launarequin.
- Aap 11 24 Ecen guçon ona cen eta Spiritu sainduaz eta fedez bethea: eta gendetze handia augmenta cequion launari.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	11	25	Guero ioan cedin Barnabas Tarsera, Saulen bilha:
Aap	11	26	Eta hura eridenic eraman ceçan Antiochera: eta guertha cedin vrthe gucian Eliçarequi n conuersa bai tzeçaten, eta populu handi iracats bai tzeçaten, eta di scipul uac lehenic Antiochen Christino dei baitzi tecen.
Aap	11	27	Eta egun hetan iauts citecen Ierusalemetic Propheta batzu Antiochera.
Aap	11	28	Eta hetaric Agabus deitzen cen batec iaiquiric declara ceçan Spirituaz, gossete handia içanen cela mundu orotan: eta haur hala guertha cedin Claudio Cesaren demborán.
Aap	11	29	Eta discipuluetaric batbederac bere ahalaran araeuz, delibera ceçaten aiutatan cerbaiten igortera ludean habitatzen ciraden anayey.
Aap	11	30	Eta hala eguin ceçaten, Ancianoey igorritz Barnabasen eta Saulen escuz.
Aap	12	1	Eta dembora berean iar cedin regue Herodes Eliçaco batzuen affligitzen.
Aap	12	2	Eta hil ceçan lacques Ioannesen anayea, ezpataz.
Aap	12	3	Eta ikussiric hori laket çayela luduey, auança cedin Pierrisen-ere hatzamaitera: (eta ciraden altçagarri gaberico oguién egunac)
Aap	12	4	Eta hatzamanic eçar ceçan presoindegui an, eta eman cieçen Iaur laurnazco gendarmesi beguiratzera: bazco ondoan hura populuari presentatu nahiz.
Aap	12	5	Pierris bada beguiratzen çuten presoindegui an: baina Eliçac harengatic ardura laincoari othoitz eguiten ceraucan.
Aap	12	6	Eta Herodesec hura presentatzeco çuenean, gau hartan lo cetzan Pierris bi gendarmesen artean, bi cadenaz estecatua, eta goardéc borthaitzinean beguiratzen çuten presoindegui a.
Aap	12	7	Eta huná, launaren Ainguerubat ethor cedin, eta arguibatec argui ceçan presoindegui an, eta ioric Pierrisen sei hetsa, iratzar ceçan, cioela, lai qui adi fitetz, eta eror cequizqui ón cadenac escuetaric.
Aap	12	8	Eta erran cieçon Aingueruac, Guerri cadi, eta iaunz itzac eure sandaleac. Eta eguin ceçan hala. Guero erran cieçon, Har eçac eure arropá, eta arreit niri.
Aap	12	9	Eta ilkiric Pierris iarrei qui cequi ón, eta etzaqui an egui a cenez Aingueruáz eguiten cena: baina vste çuen cembeit visione ikusten çuela.
Aap	12	10	Eta iraganic lehen goardia eta bigarrena, ethor citecen burdinazco borthara, ciuitatera daramanera, cein bere buruz irequi baitzequién, eta ilkiric iragan ceçaten karricabat, eta bertan parti cedin Aingueruá harenganic.
Aap	12	11	Orduan Pierrisec accordaturic erran ceçan, Orain daquit egui azqui ecen launac igorri vkan duela bere Aingueruá, eta idoqui nauela Herodesen escutic, eta luduen populuaren vstecari guci taric.
Aap	12	12	Eta gauçá consideraturic ethor cedin Maria Ioannesen, icen goiticoz Marc deitzen cenaren amaren etchera, non baitziraden anhitz bilduac eta othoitze eguiten ceudela.
Aap	12	13	Eta bulkatu çuenean Pierrisec etche aitzineco borthá, ilki cedin nescatobat behatzera, Rhode deitzen cenic.
Aap	12	14	Eta eçaguturic Pierrisen voza, bozcarioz etzeçan irequi etche aitzineco borthá, baina barnera laster eguini c declara cieçen, Pierris borthaitzinean cegoela.
Aap	12	15	Eta hec erran cieçoten, Erhoa aiz. Baina harc seguratzten çuen hala cela: eta hec cioiten, Haren Aingueruá dun.
Aap	12	16	Baina Pierrisec bulkatzez perseueratzten çuen: eta irequiric, ikus ceçaten hura, eta spanta citecen.
Aap	12	17	Eta hæy keinu eguini c escuaz ichil litecen, conta cieçen nola launac idoqui çuen presoindegui tic: eta erran cieçen, Conta ietzeçue gauça hauc lacquesi eta anayey. Eta ilkiric ioan cedin berce leku batetara.
Aap	12	18	Baina arguitu cenean gudu handia cen gendarmesen artean eya Pierris cer eguin cen.
Aap	12	19	Eta Herodesec hura galdegui nic eriden etzuenean, goardez informacione eguini c, mana ceçan punitzera eraman litecen: eta iautsiric ludeatic Cesareara, han egon cedin.
Aap	12	20	Eta Herodesec çuen guerla eguiteco gogo Tyrianoén eta Sidoni anoén contra: baina hec gogo batez ethor citecen harengana, eta irabaciric Blasto, cein baitzén regueren gamberaco guehién, baque esquez ceuden: ceren hayén comarcá reguerenetic entretenitzen baitzen.
Aap	12	21	Eta egun assignatu batez, Herodesec regue arropaz vezti turic, iudicioco iar lekuan iarri ric, harengabat eguin cieçen.
Aap	12	22	Eta populu a oi huz iar cedin, laincoaren voza, eta ez gui çonarena!
Aap	12	23	Eta bertan io ceçan hura laincoaren Aingueruac, ceren ezpai tzeraucan laincoari gloria eman: eta harabarturic hil cedin.
Aap	12	24	Baina laincoaren hitza auançatzen cen eta multiplicatzen.
Aap	12	25	Barnabas-ere eta Saul itzul citecen Ierusalemetic, carguá compli turic, berequin harturic Ioannes-ere icen goiticoz Marc deitzen cena.
Aap	13	1	Eta ciraden, Antiochen cen Eliçan Propheta eta doctor batzu, Barnabas, eta Simon Niger deitzen cena, eta Lucio Cyreneanoa, eta Manahen, Herodes tetrarcharequi n haci içan cena, eta Saul.
Aap	13	2	Hec bada launa ministerioan cerbitzatzten çutela eta barur ciradela,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

erran ceçan Spiritu sainduac, Separa ietzadaçue Barnabas eta Saul dei thu di tudan obracotzat.
Aap 13 3 Orduan barur eta othoizte eguini c, eta escuac hayén gainean eçarri ric,
igor citzaten.
Aap 13 4 Hec bada igorri ric Spiritu sainduaz, i auts citecen Seleuci ara: eta
handic embarca citecen Cyprera.
Aap 13 5 Eta ethorri ciradenean Salami nara denuntia ceçaten laincoaren hitza
luduén synagoguetan: eta baçutén loannes-ere lagun.
Aap 13 6 Guero Isl á Paphorano trebessatu çutenean, eriden ceçaten ludu propheta
falsu encantaçalebat, Bari esu deitzen cen ic,
Aap 13 7 Cein baitzén Sergio Paul proconsul arequin. gui çon çuhurrarequin. Hunec
dei thuric Barnabas eta Saul, laincoaren hitzaren ençuteco desi ra çuen.
Aap 13 8 Baina resistitzen cerauen Elymas encantaçaleac, (ecen hala erran nahi
du haren icenac) Proconsula fedetic erauci nahiz.
Aap 13 9 Baina Saul ec (Paul -ere deitzen denac) betheric Spiritu sainduaz,
harengana begui ac chuchenduric,
Aap 13 10 Erran ceçan, O enganio eta finecia guci az betheá, deabruaren semeá,
iustitia guci aren etsayá, ez aiz launaren bide chuchenén makurtzetic guel di turen?
Aap 13 11 Orain bada huná, launaren escua hire gainean, eta i çanen aiz itsu,
ikusten ez tuala iguzquia dembora batetaranó, Eta bertan eror cedin haren gainera lanho eta
ilhumbé: eta inguru çabil an norc escutic guida leçaqueen bilha.
Aap 13 12 Orduan Proconsul ac ikussi ric cer eguin i çan cen, sinhets ceçan, miraz
iarri ric launaren doctri náz.
Aap 13 13 Eta Paphotic partitu ciradenean Paul eta harequin ciradenac, ethor
citecen Pergera Pamphili acó hirira: orduan loannes hetaric partituric, itzul cedin
Ierusal emera.
Aap 13 14 Eta hec Pergetic partituric ethor citecen Antioche Pisidi acora, eta
sarthuric synagogán Sabbath egunean, iar citecen.
Aap 13 15 Orduan Leguearen eta Prophetén iracurtzearen ondoan, igor ceçaten
synagogaco principal éc hetara, ci oi tela, Gui çon anayeác, baldin çuetan bada cembeit hitz
populuaren exhortati onetacoric, erraçue.
Aap 13 16 Iai quiri c bada Paulec, eta escuaz ichil l itecen kei nu eguini c, dio,
Israel tar gui çonác, eta laincoaren bel durra duçuenác, ençue:
Aap 13 17 Israel eco populu hunen laincoac elegitu vkan di tu gure ai tác, eta
populu haur goratu vkan du, Egypteco lurrean ceudenean, eta besso gora batez idoqui citzan hec
hartaric.
Aap 13 18 Eta berroquey vrtheren demboraren inguruän hayén condi ti oneac suffri tu
vkan di tu desertuan.
Aap 13 19 Guero deseguenic çazpi nati one Chanaango lurrean, çorthez parti cieçen
hayén lurra.
Aap 13 20 Eta guero guti gora, guti behera laur ehun eta berroquey eta hamar
vrthez eman ci etzén iugeac Samuel prophetaganano.
Aap 13 21 Guero esca citecen regue baten, eta eman cieçen laincoac Saul Cis-en
semea, Ben-i amin leinuco gui çona, berroquey vrthez.
Aap 13 22 Eta hura kenduric, eman cieçen Daudi reguetan: hari -ere testi moni age
emanic, erran ceçan, Eriden dut Daudi lesseren semea, neure gogaraco gui çona, cei nec egui nen
baititu ene nahi guci ac.
Aap 13 23 Hunen hatic laincoac bere promessaren araura susci tatu vkan drauca
Israeli Saluadorea, baita, Iesus:
Aap 13 24 Aitzi netic loannesec emendamendutaco Baptis moa Israeli predi catu vkan
ceraucanean haren ethorteracoan.
Aap 13 25 Eta acabatzen çuenean loannesec bere cursua, erran ceçan, Nor nai cela
vste duçue? ez nai z hura ni, baina huná, ethorten da ene ondoan, cei nen oi netaco çapatá
ezpai nai z digne lacha deçadan.
Aap 13 26 Gui çon anayeác, Abrahamen arraçaco semeác, eta çuen artean laincoaren
bel durra dutenác, çuey saluamendu hunetaco hitza igorri i çan çai çue.
Aap 13 27 Ecen Ierusal emeco habitantéc eta hayén gobernadoréc hura eçagutzen
etzutelaric condemnaturic, Prophetén hitz Sabbath guci az iracurtzen di radenac complitu vkan
di tuzté.
Aap 13 28 Eta eceinere heriotaco causaric hartan eriden gabe Pilate requeri tu
vkan duté hura hil leçan.
Aap 13 29 Eta complitu ci tuztenean harçaz scribatu ci raden gauça guci ac, çuretic
kenduric, eçar ceçaten monument batetan.
Aap 13 30 Baina laincoac resusci tatu vkan du hura hiletaric.
Aap 13 31 Eta ikussi i çan da anhi tz egunez, harequin batean Gal ileari c
Ierusal emera i gan i çan ciradenéz, eta di rade haren testi moni o populu a bai thara.
Aap 13 32 Guc-ere denuntiatzen drauçuegu çuey gure Ai téy eguin i çan çayen
promessaz den becembatean:
Aap 13 33 Ecen hura laincoac complitu drauela hayen haourrey, cein bai cara gu,
Iesus resusci taturic, bigarren Psalmuan-ere scribatua den beçala, Ene Semea aiz hi, ni c egun
engendratu aut hi.
Aap 13 34 Eta eracusteco resusci tatu duela hura hiletaric guehi agoric
sepul chrera ez itzul tzeçotan, hunela erran vkan du, Emanen drauzqui çuet çuey Daudi -en

saindutassun segurac.

- Aap 13 35 Eta halacotz berce leku batetan-ere erraiten du, Eztuc permissiuren hire Sainduac corruptioneric ikus deçan.
- Aap 13 36 Ecen segur David bere demborán laincoaren conseillua cerbitzaturic, lokartu içanda, eta bere aitequin eçarri içanda, eta ikussi vkan du corruptione.
- Aap 13 37 Baina laincoac resuscitatu duenac eztu ikussi vkan corruptioneric.
- Aap 13 38 Iaquique bada guicon anayeac, ecen huneçaz bekatuén barkamendua declaratzen çaiçuela:
- Aap 13 39 Eta Moysesen Legueaz iustificatu ecin içan çareten gauça guci etaric, huneçaz, sinhesten duen gucia iustificatzen dela.
- Aap 13 40 Gogoauçue bada Prophetetan erran içan dena guertha eztaquicuen.
- Aap 13 41 Ikussaçue menospreçatzaleac, eta mirets eçaçue, eta vrt çaitetze, ecen obrabat eguiten dut nic çuen egunetan, obrabat diot cein ezpaituque sinhetsiren baldin nehorc conta badi eçaçue.
- Aap 13 42 Guero ilki ciradenean luduén synagogatic, othoi citzaten Gentiléc hurreneco Sabbathoan hitz hauc hæy declara lietzén.
- Aap 13 43 Eta congregatiunea barreyatu cenean, iarrei qui cequién ludu etaric eta laincoa cerbitzaten çuten proselyto etaric anhitz Pauli eta Barnabasi: eta hauc hæy minçatzen çaitzela, laincoaren gratian perseueratzera exhortatzen cituztén.
- Aap 13 44 Eta hurrenengo Sabbath egunean quasi hiri gucia bil cedin laincoaren hitzaren ençutera.
- Aap 13 45 Baina luduac populua ikussiric inuidiaz bethe citecen, eta contrastatzen çaitzen Paulec erraiten cituen gaucey, contrastatzen ciradela eta blasphematzén çutela.
- Aap 13 46 Orduan constantqui Paulec eta Barnabasec erran ceçaten, Çuey behar çaiçuen lehenic denuntiatu laincoaren hitza: baina hura arbuyatzen duçuenaz gueroz, eta vici tze eternalaren vkaiteco indigne çuen buruac iugeatzen dituçuenaz gueroz, huná, itzul tzen gara Gentiletarát.
- Aap 13 47 Ecen hala manatzen draucu launac, dioela, Ordenatu aut hi Gentilén argui içateco, saluamendu aicençat lurraren bazterrerano.
- Aap 13 48 Eta Gentilac haur çançutenean aleguera citecen, eta glorifica ceçaten launaren hitza: eta sinhets ceçaten vici tze eternal ecotzat ordenatu ciraden guciéc.
- Aap 13 49 Eta auançatzen cen laincoaren hitza comarca hartan gucian.
- Aap 13 50 Eta luduéc incita citzaten emazte deuot eta honest batzu, eta hirico principalac, eta eraguin ceçaten persecutiõne Paulen eta Barnabasen contra, eta egotz citzaten bere comarquetaric campora.
- Aap 13 51 Baina hec berén oinetaco errhautsa inharrossiric hayén contra, ethor citecen Iconiora.
- Aap 13 52 Eta discipul uac bethatzen ciraden bozcarioz eta Spiritu sainduaz.
- Aap 14 1 Eta guertha cedin Iconion elkarrequin sar baitzitecen luduén synagogara, eta minça baitzitecen hala non sinhets baitzeçan ludu etaric eta Greco etaric mulço handiac.
- Aap 14 2 Baina sinhestic etzuten luduéc incita eta corrumpi citzaten Gentilén bihotzac anayén contra.
- Aap 14 3 Bada dembora lucez han egon citecen constantqui minçatzen ciradela, launaren gorthassunez, ceinec testimoniage ekarten baitzaraucan bere gratiazco hitzari, eta emaiten çuen signo eta miraculu eguin ledin hayén escuz.
- Aap 14 4 Eta parti cedin hirico gendea bi aldetara, eta bat ac ciraden lduequin, eta berceac Apostoluequin.
- Aap 14 5 Baina altchatu ciradenean Gentilac eta luduac bere Gobernadorequin hayén iniuriatzera eta lapidatzera:
- Aap 14 6 Adituric gauçá, ihes eguin ceçaten Lycaonico hirietara, hala nola, Lystrara eta Derbera, eta inguruco comarquetara:
- Aap 14 7 Eta han predicatzen çutén Euangelioa.
- Aap 14 8 Eta Lystraco guicon oinez impotent bat cegoen iarri ric bere amáren sabel eandanic maingu, egundano ebili etzembat:
- Aap 14 9 Hunec ençun ceçan Paul minçatzen, ceinec, hari begui eratchequiric, eta ikussiric ecen fede baçuela sendatu içateco, erran baitzieçon ocenguí,
- Aap 14 10 Iaquiqui adieure oinén gainera çutic. Orduan hura iaucz cedin eta ebil cedin.
- Aap 14 11 Eta gendetzéc ikussiric Paulec eguin çuena, altcha ceçaten bere voza, Lycaonico lengoagez, erraiten çutela, laincoac guiconac beçalacaturic iausti dirade guregana!
- Aap 14 12 Eta Barnabas deitzen çutén Iupiter: eta Paul, Mercurio: ceren harc hitza ekarten baitzuen.
- Aap 14 13 Eta Iupiter-en sacrificadoreac (cein baitzén hayén hiri aitzinean) cecen coratuac borthaitzinerano ekarriric, nahi çuen populua requin sacrificatu.
- Aap 14 14 Baina hori ençunic Apostol uac, Barnabas eta Paul, bere arropác çathituric oldar citecen populua ren artera, oi huz ceudela.
- Aap 14 15 Eta erraiten çutela, Guiconac, cergatic gauça horiac eguiten dituçue? çuec çareten affectione beren sui ectioneco guiconac gara, declaratzen drauçuegula, horrelaco gauça vano etaric conuerti çaitzeten lainco vici agana, ceruá eta lurra eta itsassoa, eta hetan diraden gauça guci ac eguin dituen agana:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	14	16	Ceinek iragan demboretan Gentil guciac berén bidetan ebiltera vtzi vkan baititu.
Aap	14	17	Badaric-ere bere buruä eztu testimoniage gabe vtzi, guri vngui eguinez, emaiten drauzqui gura cerutic vriac eta sasoin abratsac, eta bethatzen di tuel a vi andaz eta alegranz gure bihotzac.
Aap	14	18	Eta gauça hauc erraiten cituztela, nequez amatiga citzaten gendetzeac sacri fica ezliecén.
Aap	14	19	Orduan ethor citecen Antiochetic eta Iconiotic Iudu batzu, hec populua irabaciric eta Paul Iapidaturic, herresta ceçaten hiritic campora, vstез hila cen.
Aap	14	20	Baina discipul uac haren ingurura bildu ciradenean, iaiquiric sar cedin hirian: eta biharamunean ioan cedin Derbera Barnabasequin
Aap	14	21	Eta hiri hartan euangelizatu çutenean, eta anhi tz iracatsiric itzul citecen Lystrara eta Iconiora eta Antiochera:
Aap	14	22	Confi rmatzen cituztela discipul uén gogoac, eta exhortatzen cituztela fedean perseueratzera, eta erraiten çutela, anhi tz tribulationez laincoaren resumán sarthu behar gaela.
Aap	14	23	Eta compainiaren abisuz Elicetaric batbederatan Ancianoac ordenatu ondoan, barurequin othoitz eguinic, gommenda cietzoten hec launari, cein baitan sinhetsi vkan baitzutén.
Aap	14	24	Guero Pisidia iraganic, ethor citecen Phamphyliara.
Aap	14	25	Eta Pergen laincoaren hitza denuntiatu ric, iauts citecen Attaliara.
Aap	14	26	Eta handic embarca citecen Antiochera, nondic gommendatu i çan baitziraden laincoaren gratiari, complitu çuten obracotzat.
Aap	14	27	Eta ethorri i çan ciradenean eta bildu çutenean Eliçá, conta citzaten laincoac heçaz eguin cituen gauça guciac, eta nola irequi cerauen laincoac Gentiley fedearen borthá.
Aap	14	28	Eta egon citecen han dembora lucez discipul uequin.
Aap	15	1	Eta ludeatic iautsi i çan ciraden batzuc, iracasten cituztén anayeac, cioitela, Baldin circoncidi ezpaçaitetztez Moysesen maneraren araura, ecin salua çaitetzete.
Aap	15	2	Eta gudu eta disputa handi Pauli eta Barnabasi helduric hayén contra, ordena ceçaten igan litecen Paul eta Barnabas eta cembeit berceric Apostoluetara eta Ancianoetara Ierusalemara questione hunegatic.
Aap	15	3	Hec bada igorric Eliçáz, iragan citzaten Pheniça eta Samaria, Gentilén conuersionea contatzen çutela: eta eman cieçén bozcario handi anaye guci ey.
Aap	15	4	Guero Ierusalemara arriaturic, recebitu i çan ciraden Eliçáz eta Apostoluez eta Ancianoéz, eta conta citzaten laincoac heçaz eguin vkan cituen gauça guciac.
Aap	15	5	Baina (cioiten) altchatu i çan dirade Phari seuén sectaco sinhetsi çuten batzu, cioitela, ecen circonciditu behar çutela, eta manatu Moysesen Leguearen beguiratzera.
Aap	15	6	Orduan bil citecen Apostol uac eta Ancianoac egui teco hunez consideratzera.
Aap	15	7	Eta disputa handiren ondoan, Pierrisec iaiquiric erran cieçén, Guiçon anayeác, çuec badaqui çue ecen haraitzi nadanic laincoac gure artean elegitu vkan nauela, ene ahoz ençun leçaten Gentiléc Euangelioco hitza, eta sinhets leçaten.
Aap	15	8	Eta laincoac eçagutzen baititu bihotzac, testificatu draue, hæy Spiritu saindua eman ez guriere beçala.
Aap	15	9	Eta eztu differentiaric batre eguin gure eta hayén artean, fedez purificaturic hayén bihotzac
Aap	15	10	Orain bada cergatic tentatzen duçue laincoa, discipul uén leppo gainean vztarriaren eçartera, cein ez gure aitec ez guc ecin ekarri vkan baitugu?
Aap	15	11	Baina Iesus Christ launaren gratiaz sinheften dugu saluaturen gaela, hec-ere beçala.
Aap	15	12	Orduan ichil cedin compainia gucia, eta beha çaitzen Barnabasi eta Pauli, ceinéc contatzen baitzuten cer signo eta miraculu eguin çuen laincoac heçaz Gentilén artean.
Aap	15	13	Eta ichildu ciradenean, i hardets ceçan lacquesec, cioela, Guiçon anayeác, ençun neçaçue ni,
Aap	15	14	Simonec declaratu vkan du nola lehenic laincoac visitatu dituen Gentilac hetaric populubat bere iceneco har leçançat.
Aap	15	15	Eta hunequin accordatzen dirade Prophetén hitzac: scribatua den beçala.
Aap	15	16	Guero itzuliren naitz, eta berri z edificaturen dut Daid-en tabernacle eroria, eta haren ruinac berri z edificaturen ditut, eta berri z altchaturen dut hura.
Aap	15	17	Requeri deçatençat goitico guiçonéc launa, eta Gentil guciéc, ceinén gainean inuocatu i çan baita ene icena: dio gauça hauc guciac eguin dituen launac.
Aap	15	18	Bethidanic laincoac badaçaguzqui bere obra guciac.
Aap	15	19	Harren nic dut estimatzen ezti tuel a nehorc faschatzeco Gentiletaric laincoagana conuertitzen diradenac:
Aap	15	20	Baina scribatzeco çayela beguira ditecen idolén satsutassunetic, eta paillardicataric, eta gauça ithotic, eta odoletic.
Aap	15	21	Ecen Moysesec haraitzi nadanic badi tu hirietaric batbederatan hura predicatzen dutenac, synagoguetan Sabbath guci az iracurtzen denaz gueroz.
Aap	15	22	Orduan nahi vkan dute Apostol uéc eta Ancianoéc Eliça guciarequin,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

beren artetic guiçon elegituac igor litecen Antiochera Paulequin eta Barnabasequin, hala nola, luda icen goiticoz Barsabas deitzen cena, eta Silas, guiçon principalac anayén artean.

Aap 15 23 Hayén escuz scribatzen çutela seguitzen dena, Apostol uéc eta Anci anoéc eta anayéc Antiochen eta Syrian eta Cilician Gentiletaric diraden anayey, salutacione.

Aap 15 24 Ceren aditu baitugu ecen gutaric ilki diraden batzuc, cembeit proposez trublatsu vkan çaituztela, çuen arimác erauciz eta circoncidi çaitetzten eta Leguea beguira deçaçuen manatur, ceiney ezpaiquendrauen carguric eman:

Aap 15 25 Gure irudia i çan da consentimendu batez bildu garenona, elegitu ditugun guiçonén çuetara igortera, Barnabas eta Paul gure maitequin,

Aap 15 26 Baitirade Iesus Christ gure launagatic bere viciac abandonnatu dituztén guiçonac,

Aap 15 27 Igorri ditugu bada luda eta Silas, hec-ere gauça berac ahoz contaturen drauzquie.

Aap 15 28 Ecen on iruditu çayó Spiritu sainduari eta guri, ez eçartera carga handiagoric batre çuen gainera gauça necessariu hauc baicen:

Aap 15 29 Baitirade, Beguira çaitetzten idoley sacrificatu diraden gaucetaric, eta odoletic, eta ithotic, eta paillardic çataric, baldin gauça hautaric çuen buruác beguira badi tzaçue, vngui eguinen duçue. Vngui duçuela.

Aap 15 30 Hec bada congitt harturic ethor citecen Antiochera: eta compainiá bilduric eman citzaten letrác.

Aap 15 31 Eta iracurri cituztenean consolationearen gainean aleguera citecen.

Aap 15 32 Halaber ludac eta Silasec, nola hec-ere Propheta baitziraden, anhitz hitzez exhorta citzaten anayec eta confirma.

Aap 15 33 Eta han cerbait dembora eguin çutenean, igorri ican ciraden anayéz baquerequin Apostol uetarát,

Aap 15 34 Guciagatic-ere Silasi on irudi cequion han egoitera.

Aap 15 35 Eta Paul eta Barnabas-ere egon citecen Antiochen, iracasten eta euangelizatzen çutela anhitz bercerequin-ere, launaren hitza.

Aap 15 36 Eta cembeit egunen buruán erran cieçón Paulec Barnabasi, Itzuliric visita ditzagun gure anayec launaren hitza denuntiatu dugun hiri gucietan, eya nola dauden.

Aap 15 37 Eta Barnabasec conseillatzen çuen berequin har leçaten Ioannes, Marc deitzen cena:

Aap 15 38 Baina Pauli etzayón bidezco iruditzen hetaric ia Pamphiliatic bereci cena, eta obra hartara lagundu etzituena berequin har leçaten

Aap 15 39 Hala iharduqui ceçaten bada, non bata berceaganic separa baitzitecen: eta Barnabas Marc harturic embarca baitzedin Cyprerat.

Aap 15 40 Baina Paul Silas elegituric parti cedin, anayéz laincoaren gratiari gommendaturic.

Aap 15 41 Eta iragan citzan Syria eta Cilicia, confirmatzen cituela Eliçac.

Aap 16 1 Guero arriua cedin Derbera eta Lystrara: eta huná, discipulubat cén han Timotheo deitzen cenic, emazte fidel baten seme, baina, aita Grec-baten.

Aap 16 2 Huni testimoniage on ekarten ceraucaten Lystran eta Iconion ciraden anayéc.

Aap 16 3 Haur nahi vkan du Paulec harequin ioan ledin, eta harturic circoncidi ceçan hura leku hetan ciraden luduacgatic: ecen baçaquiten guciéc haren aita nola Grec cen.

Aap 16 4 Eta hirietan iragaiten ciradela iracasten cituzten hetangoac Ierusalemén ciraden Apostol uéz eta Anci anoéz eguin i çan ciraden ordenancén beguiratzen.

Aap 16 5 Bada Eliçac fedean confirmatzen ciraden, eta contua egun guciac emendatzen cen.

Aap 16 6 Guero iraganic Phrygia eta Galatiaco comarcá, debetatu i çan ciraden Spiritu sainduaz hitzaren Asian predicatzetic:

Aap 16 7 Ethorri ciradenean Mysiara, enseyatzen ciraden Bithiniara ioaiten: baina etzicén permiti Spirituac.

Aap 16 8 Baina Mysia iraganic iauts citecen Troasera.

Aap 16 9 Eta visionebat gauaz aguer cequion Pauli, baitzen hunela, Macedoniaco guiçon-bat presenta cedin haren aitziñean othoitz eguiten ceraucala eta erraiten, Iragan adi Macedoniarat eta aiuta gaitzac.

Aap 16 10 Eta visionea ikussi vkan çuenean, bertan enseya guentecen Macedoniar ioaiten, segurutzen guenela ecen launac deithu guentuela hay euangelizatzerá.

Aap 16 11 Partituric bada Troastic, chuchen ethor guentecen Samothracera, eta bi haramuean Neapolisera.

Aap 16 12 Eta handic Philipposera, cein baita Macedonia quartereco lehen hiriá, eta da colonia. Eta egon guentecen hiri hartan cembatrebeit egun

Aap 16 13 Eta Sabbath egunean ilki guentecen hiritic campora fluui o bazterrera, non i çaten ohi baitzén othoitzá: eta iarriric minça guenquintzén hara bildu i çan ciraden emaztey.

Aap 16 14 Eta Lydia deitzen cen Thiatura hirico emazte escahlata saltzale laincoa cerbitzatzen çuen batec ençun guençan: ceinen bihotza launac irequi baitzeçan, Paul ez erraiten ciraden gaucén gogoatzeco:

Aap 16 15 Eta batheyatu i çan cenean bera eta haren familia, othoitz ceguigun, cioela, Baldin estimatu baduçue launagana fidel naicela, sarthuric ene etchean, çaudete. Eta bortcha guençan.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap 16 16 Eta guertha cedin gu othoitzara guendoacela, nescato Pythonen spiri tua
 çuembat aitzinera ethor baitzequi gun: cein ec irabaci handia emaiten baitzerauen bere
 nabussiey, asmatzez.

Aap 16 17 Haur Pauli eta guri iarrei qui ric, oi huz cegoen, cioela, Gui çon hauc
 lainco subiranoaren cerbitzari dirade, cein ec saluamenduco bidea denuntiatzen baitraucute.

Aap 16 18 Eta haur eguin ceçan anhitz egunez: baina gaitzituric Paulec, eta
 itzuliric erran cieçon spirituari, Manatzen aut Iesus Christen icenaren partez horrenganic
 ilki adin. Eta ilki cedin ordu berean.

Aap 16 19 Orduan haren nabussi ec çacussatenean ecen hayen irabaci speranca galdu
 cela, hatzamanic Paul eta Silas, eraman citzaten merkatuco plaçara Magistratuetara.

Aap 16 20 Eta hec presentaturic Gobernadorey, erran ceçaten, Gende hauc
 trublatzen duté gure hiria ludu diradelaric:

Aap 16 21 Eta denuntiatzen dituzté recebi ez beguira ditzagun sori ez tiraden
 ordenançac, ikussiric ecen Romano garella.

Aap 16 22 Eta oldar cedin communa hayen contra: eta Gobernador ec hayen arropac
 çathituric mana ceçaten, açota litemen.

Aap 16 23 Eta anhitz çauri eguin cerauecenean eçar citzaten preso indegui an,
 manamendu egu nic geolerari, segurqui hec beguira litzan:

Aap 16 24 Cein ec halaco manamendua harturic eçar baitzitzan preso indegui çolan,
 eta hayen oi nac hers citzan cepoz.

Aap 16 25 Eta gauaren erdian Paulec eta Silasec othoizten eta laudatzen çuten
 laincoa: eta ençuten cituzten estecaturoc ceuden ec.

Aap 16 26 Eta subitoqui lur i karatze handibat eguin cedin, hala non iharros
 baitzitecen preso indegui fundamentac: eta bertan irequi citecen bortha guci ac, eta guci en
 esteca illuac lacha citecen.

Aap 16 27 Orduan iratzarturic geolerac çacusqui anean preso indegui borthac
 irequi ac, ezpatá idoquiric bere buruá hil nahi çuen, vstез presoner ec ihes eguin çuten:

Aap 16 28 Baina Paulec oi hu eguin ceçan ocengui, cioela, Eztagui oala deus minic
 eure buruári: ecen guci ac hemen gaituc.

Aap 16 29 Orduan hura argui galdegu nic oldar cedin barnera, eta i kara çabilala
 egotz ceçan bere buruá Paulen eta Silasen oi netara.

Aap 16 30 Eta hec campora idoquiric dio, launac, cer eguin behar dut saluatu
 i çateco?

Aap 16 31 Eta hec erran cieçoten, Sinhets eçac Iesus Christ launa bai than eta
 saluaturen aiz hi eta hire etchea.

Aap 16 32 Eta minça cequi zqui on laincoaren hitzaz hari, eta haren etchean
 ciraden guci ey.

Aap 16 33 Eta harc hec harturic gauaren ordu hartan berean ikuz cietzen çauri ac:
 eta batheya cedin hura eta harenac guci ac bertan.

Aap 16 34 Eta bere etchera eramanic, mahaina eçar cieçen: eta aleguera cedin,
 ceren bere etche guci arequin sinhetsi vkan baitzuen laincoa bai than.

Aap 16 35 Eta eguna ethorri i çan cenean Gobernador ec igor citzaten sargeantac,
 erran leçaten, Eyec cong it gui çon horiey.

Aap 16 36 Orduan geolerac conta cietzon hitz hauc Pauli, cioela, Igorri di e
 Gobernador ec erraitera, cong it eman daqui çuen: orain beraz ilkiric çoazte baquerequin.

Aap 16 37 Baina Paulec erran cieçen, Publicoqui açotatu gaituzten ondoan,
 iugemendu formaric gabe, Romano garelaric, egotzi vkan gaituzte preso indegui ra: eta orain
 ichilic campora egoizten gaituzte? ez balimba: baina ber ec ethorri ric idoqui gaitzate.

Aap 16 38 Eta repporta cietzen sergeant ec Gobernadorey hitz hauc: eta bel dur
 citecen, ençunic ecen Romano ciradela.

Aap 16 39 Eta ethorri ric othoitz citzaten, eta idoquiric supplica cequi zten ilki
 litemen hiritic.

Aap 16 40 Orduan ilkiric preso indegui tic sar citecen Lydia bai than: eta
 ikussiric anayec, consola citzaten hec, eta parti citecen.

Aap 17 1 Guero iragani c Amphipol ian eta Apollonian, ethor citecen
 Thessalonicara, non baitzen ludu en synagogabat.

Aap 17 2 Eta costumatu çuen beçala Paul sar cedin hetara, eta hirur Sabbathoz
 di sputa cedin hequin Scripture taric.

Aap 17 3 Declaratzen eta proposatzen cerauela, ecen behar i çan dela Christec
 suffri leçan eta resuscita ledin hiletaric: eta ecen haur cela Iesus Christ cein dio, nic
 predicatzen baitrauçuet.

Aap 17 4 Eta hetaric batzuc sinhets ceçaten, eta Paulen eta Silasen compaini aco
 eguin citecen, eta laincoa cerbitzatzen çuten Grecoetaric compaini a handia, eta emazte
 ohoraturic ez guti.

Aap 17 5 Baina bekai zteriaz mouituric ludu rebell ec, eta harturic hara huna
 çabil tzan gui çon gai chto batzu, eta popul ua bilduric, trubla ceçaten hiria: eta lasonen etchea
 i auquiric, hec popul ura eraman nahiz çabil tzan.

Aap 17 6 Eta eriden etzi tuztenean, tira citzaten lason eta anayetaric batzu
 hirico Gobernadore tara, oi huz ceudela. Hauc mundu guci a erauci vkan duten ondoan, huna-ere
 ethorri i çan dirade:

Aap 17 7 Eta lasonec beregana recebitu vkan ditu: eta guci ec Cesaren ordenancen
 contra egu iten dute, di oi tela berce Reguebat badela, Iesus.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	17	8	Tharrita ceçaten bada populua eta hirico Gobernadoreac gauça hauc çançuzquitenean.
Aap	17	9	Baina fiadoregoa recebituric lasonganic eta goiticoetaric, vtzi citzaten ioaitera.
Aap	17	10	Eta anayéc bertan gauaz idoqui citzaten campora Paul eta Silas Beroera ioan litemençat: cein hara ethorric ioan baitzitecen luduén synagogara.
Aap	17	11	Eta hauc ciraden Thessalonico noblenetaric, ceinéc hitza recebi baitzeçaten alegrança guciquin, egun oroz Scripturac bilhatzen cituztela, eya gauça hauc hala liradenez.
Aap	17	12	Eta hetaric anhitzec behinçat sinhets ceçaten, eta emazte Grec honestetaric, eta guiçonetaric ezgutic.
Aap	17	13	Baina iaquin ceçatenean Thessalonico luduéc ecen Beroen-ere laincoaren hitza Paulez denuntiatu içan cela, ethor citecen hara-ere, populua tharritatzen çutela.
Aap	17	14	Baina bertan Paul igor ceçaten camporat anayéc, ioan ledinçat itsas alderat beçala: baina Silas eta Timotheo egon citecen han.
Aap	17	15	Eta Paulen salbura heltzeco cargua hartu çutenéc, eraman ceçaten hura Atheneserano: eta hec harenganic manamendu recebituric Silasgana eta Timotheogana, guci z bertan ethor litemen hura Baitara, parti citecen.
Aap	17	16	Eta Paul Athenesen hayén beguira cegoela kei chatzen cen haren spiri tua hura baitan, çacussanean hiria idolatriari emana.
Aap	17	17	Disputatzen cen bada synagogán lудuequin, eta laincoa cerbitzatzen çutenequin, eta merkatuço plaçan egun oroz batzen cenequin
Aap	17	18	Orduan Epicuriano eta Stoiciano philosopho batzu disputatzen ciraden harequin: eta batzuc erraiten çutén, Cer erran nahi du edasle hunec? Eta bercéc cioiten, lainco arrotzén eracusle dela dirudi: ceren Iesus denuntiatzen baitzerauen eta resurrectionea.
Aap	17	19	Eta hatzamanic hura eraman ceçaten Marsen karricara, cioitela, iaquin ahal deçaquegu ceric den hiçaz erraiten den doctrina berri hori?
Aap	17	20	Ecen gauça arrotz batzu gure beharrietara ekarten dituc: nahi diagu bada iaquin gauça horiac cer erran nahi diraden.
Aap	17	21	(Ecen Atheniano guciac eta han egoiten ciraden arrotzac eçeinere berce gauçatara etziraden appliçatzen, cembeit berriren erraitera edo ençutera bai cen)
Aap	17	22	Orduan Paulec Marsen karricaren erdian cegoela, erran ceçan, Athenesco guiçonac, gauça gucietan deuotegui beçala ikusten çaituztet çuec.
Aap	17	23	Ecen iragaiten nai cela eta çuen deuotioneac contemplatzen ditudala eriden-ere badut aldarebat, ceinetan scribatua baitzén, laincoa eçagun gabeari. Bada eçagutu gaberico ohoratzen duçuen hura nic denuntiatzen drauçuet:
Aap	17	24	Mundua eta hartan diraden gauça guciac eguin dituen laincoa, ceruären eta lurraren laun delaric, ezta escuz eguin templetan habitatzen.
Aap	17	25	Eta ezta guiçonén escuz cerbitzatzen deusen behar beçala, ikussiric ecen berac emaiten drauztela guci ey vicia eta respirationea eta gauça guciac.
Aap	17	26	Eta eguin vkan du natura humano gucia odol batetaric: lurraren hedamen guciaren gainean habita litemençat, lehenetic sasoin ordenatuac determinaturic, eta hayén habitacionearen mugarriac eçarri ric:
Aap	17	27	launa bilha leçatençat, aguian haztatuz hura eriden leçaquetenez gure batbederaganic vrrun ezpadere.
Aap	17	28	Ecen harçaz vicitzen eta higuitzen eta içaten gara: çuen poetetic-ere batzuc erran dutén beçala, Ecen haren leinu-ere bagara.
Aap	17	29	Beraz laincoaren leinu garenaz gueroz, eztugu estimatu behar Diuinitateac vrrhea edo cilharra edo harria guiçonon artez edo inuentionez moldatua irudi duela.
Aap	17	30	Laincoac bada ignorantiazco demborac dissimulaturic, orain denuntiatzen draue guiçon guci ey leku gucietan emenda ditecen.
Aap	17	31	Ceren ordenatu baitu mundua iustoqui iugeaturen duen eguna determinatu duen guiçonaz, guci ey eçagutzera emanic, hura hiletaric resuscitaturic.
Aap	17	32	Eta ençun çutenean hilén resurrectionea, batzu truffatzen ciraden, eta bercéc erraiten çutén, Ençunen augu berriz horren gainean.
Aap	17	33	Eta hunela Paul ilki cedin hayén artetic.
Aap	17	34	Batzuc halere, hari iunctaturic, sinhets ceçaten: ceinetaric baitzén Dionysio Areopagita-ere, eta Damaris deitzen cen emaztebat, eta berceric hequin.
Aap	18	1	Gauça hauen ondoan Paul partituric Athenestic, ethor cedin Corinthera.
Aap	18	2	Eta eridenic Aquila deitzen cen Pontenationeco ludubat, cein aitzinthetic ethorri baitzén Italiatic, eta Priscilla haren emaztea (ceren Claudec ordenatu baitzuen ludu guciac Romaric parti litemen) retira cedin hetara.
Aap	18	3	Eta ceren officioa bereco baitzén, hequin egoiten cen, eta languiten ari cen. Eta hayen officioa cen tabernacle eguitea.
Aap	18	4	Eta disputatzen cen synagogán Sabbath guci az, eta exhortatzen cituen hambat luduac nola Grecoac.
Aap	18	5	Eta ethorri ciradenean Macedoniaric Silas eta Timotheo, Paulec Spirituaz hersturic testificatzen cerauen lудuey Iesus cela Christ.
Aap	18	6	Eta hec contrastatzen eta blasphematzten ari ciradela, abillamenduac

i harrossiric erran ciecen, Çuen odola çuen burun gain: chahu naiz ni, oraindanic Gentiletarat ioanen naiz.

Aap 18 7 Eta handic partituric sar cedin lustoa deitzen cen eta laincoa cerbitzatzen çuen baten etchean, ceinen etchea baitzatchecan synagogari.

Aap 18 8 Eta Crispec synagogaco principalac sinhets ceçan launa bai than bere etche guciarequin: Corinthianoetari-ere anhitzec ençunic sinhets ceçaten, eta batheya citecen.

Aap 18 9 Orduan erran cieçon launac gauaz visionez Pauli Ezai cela beldur, baina minçadi eta ezadila ichil.

Aap 18 10 Ecen ni nauc hirequin, eta nehorc eztrauc escuric eçarriren hiri gai zqui eguitera: ecen populu handia diat hiri hunetan.

Aap 18 11 Eta egon cedin han vrthebat eta sey hilebethe, iracasten çuela hayén artean laincoaren hitza.

Aap 18 12 Baina Gallion Achaiaco Proconsul cenean, altcha citecen gogo batez luduac Paulen contra, eta eraman ceçaten iudicioco iar lekura.

Aap 18 13 Erraiten çutela, Leguearen contra hunec incitatzén ditugu çonac laincoaren cerbitzatza.

Aap 18 14 Eta Paulec ahoa irequi nahi çuen beçala, erran ciecen Gallionec luduey, Baldin cembeit bidegabe, edo gaiçtaqueria baliz, o luduac, çucenac emaiten duen lekurano sustenga cinçaquei ztet:

Aap 18 15 Baina baldin questione bada hitzaz eta icenéz eta çuen Legueaz ceuroc ikussiren duçue ecen gauça hori én iuge ni ez naiz nahi.

Aap 18 16 Eta ken citzan hec iudicioco iar lekutic.

Aap 18 17 Orduan Grec guciéc hatzamanic Sosthenes synagogaco principalac cehatzen cutén iudicioco iar leku aitzinean: eta Gallionec ansiaric batre etzuen.

Aap 18 18 Baina Paul oraino dembora lucescoz han egonic, anayetaric congitt harturic, embarca cedin Syriarát (eta harequin Priscilla eta Aquila) buruá arradaturic Cenchren: ecen vot çuen.

Aap 18 19 Guero arriua cedin Ephesera, eta hec han vtzi citzan: baina bera synagogara sarthuric, disputac cedin luduequin.

Aap 18 20 Eta hec othoiztez çai zcala dembora luciagoz hequin egon ledin, etzi ecén accorda.

Aap 18 21 Baina congitt har ceçan hetaric, cioela, Necesarioqui behar dut hurrengo bestá Ierusalémen eguin: baina harçara itzuliren naiz çuetara, laincoac placer badu: eta parti cedin Ephesetic.

Aap 18 22 Eta Cesareara iausti cenean, igan cedin Ierusalémera: eta Eliçá salutaturic iausti cedin Antiochera.

Aap 18 23 Eta cerbait dembora han egonic, ioan cedin chuchen chuchena Galatiaco eta Phrygiaco comarcá trebessaturic, confirmatzen cituela discipulu guciac.

Aap 18 24 Baina ludu nationez Alexandriano Apollos deitzen cen-bat, guiçon eloquenta, Scripturetan botheretsua, ethor cedin Ephesera.

Aap 18 25 Haur cen launaren bidean instruitzen hassia, eta spiritu beroc minçatzen cen, eta iracasten cituen diligentqui launaren diraden gauçac, eçagutzen çuela solament ioannesen Baptismoa.

Aap 18 26 Eta has cedin frangoqui minçatzen synagogán. Haur ençun ceçatenean Priscillac eta Aquilac berequin har ceçaten, eta aitzinago declara cieçoten laincoaren bidea.

Aap 18 27 Eta Achaiarát iragan nahi cenean, hura exhortaturic anayéc scriba ceçaten discipuluetara recebi leçaten hura: ce nec arriuatua cenean hara, probetchu handi eguin baitzi ecén gratiaz sinhetsi vkan çuteney.

Aap 18 28 Ecen viciqui garaitzen çayen luduey publicoqui, Scripturéz eracusten çuela ecen Iesus cela Christ.

Aap 19 1 Apollos Corinthen cela guertha cedin, Paul garaioco bazter guciac iraganic ethor baitzedin Ephesera: eta han discipulu batzu eridenic erran ciecen,

Aap 19 2 Ala recebitu duçue Spiritu saindua sinhetsi vkan duçuenen? Eta hec erran cieçoten, Are Spiritu saindua denez-ere, eztiagu ençun.

Aap 19 3 Orduan dioste, Certan bada batheyatu içan çarete? Eta hec erran ceçaten, Ioannesen Baptismoan.

Aap 19 4 Orduan Paulec erran ceçan, Ioannesec batheyatu vkan du emendamenduco Baptismoaz, ciotsala populuari, haren ondotic ethorteco cena bai than sinhets leçaten, erran nahi baita, Iesus Christ baitan.

Aap 19 5 Gauça hauc ençunic bada, batheya citecen Iesus launaren icenean.

Aap 19 6 Eta escuac gainen eçarri ceraztenean Paulec, ethor cedin Spiritu saindua hayén gainera, eta minçatzen ciraden lengoagez, eta prophetizatzen çutén.

Aap 19 7 Eta guiçon hauc gucioc ciraden hamabitarano.

Aap 19 8 Guero bera sarthuric synagogán, Frangoqui minçatzen cen, hirur hilebethez disputatzen eta exhortatzen ari cela launaren resumari dagozcan gauçéz.

Aap 19 9 Eta nola batzu gogortzen baitziraden eta ezpaitzuten obeditu nahi, gai zqui launaren bideaz minçatzen ciradela popularen aitzinean, hetaric bera partituric, separa citzan discipuluac, egun oroz disputatzen ari cela Tyranno baten escholán.

Aap 19 10 Eta haur eguin içan cen bi vrthez: hala non Asian habitatzen ciraden guciéc, ençuten baitzutén Iesus launaren hitza, hambat luduéc nola Grecoéc.

Aap 19 11 Eta costumatu etziraden verthuteac eguitten cituen laincoac Paulen

escuz:

Aap 19 12 Hala non are erien gainera ekarten baitzi tuzten haren gorputz gainetic
crobitchetac eta conciertocac, eta ioaiten baitziraden hetaric eritassunac, eta spiritu
gaiçtoac hetaric ilkiten baitziraden.

Aap 19 13 Orduan enseya citecen hara huna ebiltzen ciraden Iudu exorcista batzu
spiritu gaiçtoac cituztenen gainean Iesus launaren icenaren inuocatzen, erraiten çutela,
Coniuratzen çaituztegu Paulec predicatzen duen Iesusen partez.

Aap 19 14 (Eta ciraden Sceua Iudu Sacrificadore principalarenic çazpi seme, haur
eguiten çutenac)

Aap 19 15 Baina ihardesten çuela spiritu gaiçtoac, erran ceçan, Iesus eçagutzen
diat, eta Paul bacequi at nor den: baina çuec nor çarete?

Aap 19 16 Eta oldarturic hetara spiritu gaiçtoa çuen guiçonac, eta hæy
garaituric, bortcha eguin ceçan hayen contra: hala non biluzgorric eta çaurthuric ihes
eguin baitzeçaten etche hartaric.

Aap 19 17 Eta haur ethor cedin gucién eçagutzera hambat Iuduen nola Greco
Ephesen habitatzen ciradenera: eta eror cedin beldurra hayen gucién gainera, eta
magnificatzen cen Iesus launaren icena.

Aap 19 18 Eta sinhetsi çutenetariac anhitze ethorten ciraden confessatzen eta
declaratzen cituztela bere eguinac.

Aap 19 19 Arte curiositatezcoz vsatu vkan çutenec-ere, anhitze bere liburuac
ekarric erre citzaten gucién aitzinean: eta hayen valioa estimaturic eriden ceçaten
berroquey eta hamar milla dineroena.

Aap 19 20 Hala botheretsuqui augmentatzen cen launaren hitza eta confirmatzen.

Aap 19 21 Gauça hauc hunela complitu ciradenean delibera ceçan Paulec Spirituaz,
Macedonia eta Achaia iraganic Ierusalamera ioaitera, cioela, Han içan ondoan, Roma-ere ikussi
behar dut.

Aap 19 22 Eta igorric Macedoniara aiutatzen çutenetariac biga baitziraden
Timotheo eta Erasto, bera gueldi cedin dembora batetacotz Asian.

Aap 19 23 Baina eguin cedin dembora hartan truble handibat doctrinaren causaz.

Aap 19 24 Ecen Demetrius deitzen cen cilharguile, Dianaren cilharrezco
templatchoguile batec, anhitze irabaz eraciten cerauen officioceoy:

Aap 19 25 Hec bilduric, eta halaco gaucetaco officier ciradenac, erran ceçan,
Guiçonac, badaqui çue ecen officio hunetariac heldu diradela gure onac:

Aap 19 26 Eta badacussaçue eta badançuçue nola ez Ephesen solament, baina quasi
Asia gucian Paul hunec sinhets eraciric itzuli duela populu handi, erraiten duela, ecen
eztiradela iainco escuz eguiten diradenac.

Aap 19 27 Eta peril da ez solament gure gauça descrida dadin, baina are Diana
handiaren templea guehiagoric deus estima eztadin, eta deseguin eztadin haren maiestate Asia
guciac eta munduac ohoratzen dutena.

Aap 19 28 Eta gauça hauc ençunic, eta hiraz betheric oihuz iar citecen,
Ephesianoen Diana handia!

Aap 19 29 Eta bethe cedin hiri gucia confusionez, eta oldar citecen gogo batez
theatrera, harturic Gayo eta Aristarcho Macedonianoac, Paulen bideco lagunac.

Aap 19 30 Eta Paul populu baithara sarthu nahi cenean, etzeçaten vtzi
discipuluec.

Aap 19 31 Baina Asiaco principalitariac batzuc-ere, nola baitziraden haren
adiquide, harengana igorric othoitz ceguioten, ez ledin teatrera presenta.

Aap 19 32 Bada batzu batzuc oihuz ceuden, eta berceac berceaz: ecen confus cen
compainia, eta anhitze etzaquiten cergatic bildu içan ciraden.

Aap 19 33 Orduan gendetzetic campora auanzatzen ceçaten Alexandre, Iuduç hura
bulkatzen çutela. Eta Alexandre, ichil litecen escuaz keinu eguinic, nahi ceraucan causá
allegatu populuari.

Aap 19 34 Baina eçagutu çutenean ecen hura Iudu cela, al tcha cedin gucietariac
vozbat, quasi bi orenez oihu eguiten çutela, Ephesianoen Diana handia!

Aap 19 35 Orduan scribariac gendetzea appacaturic, erran ceçan, Epheseco
guiçonac, cein da guiçona etzaquiana ecen Epheseco hiri a dedicatua dela Diana handiaren, eta
Iupiterganic iautsi içan den imaginaren cerbitzura?

Aap 19 36 Nehor bada gauça hautan contrasta ecin dai tenaren gainean, appacega
çaitzeten beharda, eta deus desordenatuqui eztaguicuen.

Aap 19 37 Ecen ekarri vkan dituçue guiçon hauc ezpaitirade ez sacrilege, ez
ezpaitute çuen iaincossá difamatzen.

Aap 19 38 Beraz baldin Demetriusec eta harequin diraden officieréc eguiteroric
baduté cembeiten contra, gorte eduquiten da, eta badiade Proconsulac, elkar accusa beçate.

Aap 19 39 Eta baldin berce gauçaz deus galdeguiten baduçue, congregatióne
bidezqui bilduan concludi ahal dai te.

Aap 19 40 Ecen peril da seditienez accusa ezgaitecen, egungo egunagatic, truble
huneçaz raçoin eman ahal deçaquegun causaric eztenaz gueroz. Eta gauça hauc erran cituenean
biltzarreari congite eman cieçon.

Aap 20 1 Bada tumulto appacatu cenean, Paul discipuluc beregana dei thuric
eta bessarcaturic, parti cedin Macedoniarát ioaiteco.

Aap 20 2 Eta comarca hetan ebili cenean, eta exhortatu cituenean hitz anhitzez,
ethor cedin Greciara.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	20	3	Eta han hirur hilebethe eguini c, ceren luduéc celata eguiten baitzeraucaten Syriarat embarcatu i çan baliz: haren abisua i çan cen Macedonian gaindi itzul tzera.
Aap	20	4	Eta lagund ceçan hura Sopater Beroenesac Asiarano: eta Thessaloniceanoetaric, Aristarquec eta Secondec, eta Gai o Derbianoac, eta Timotheoc: eta Asianoetaric, Tychi quec eta Trophimec.
Aap	20	5	Hauc aitzinerát ioanic iguri qui guençaten Troasen.
Aap	20	6	Eta gu embarca guentecen altchagarri gaberico ogui en egunén ondoan Phillippestic, eta ethor guentecen hetara Troasera, borz egunen buruan: non egon baiquentecen çazpi egun.
Aap	20	7	Eta asteco lehen egunean ogui aren haustera discipul uac bilduac i çan eta, Paul mi nço cen hequin (ceren biharamunean partitzeco baitzén) eta iraun ceçan haren proposac gauherdi arterano.
Aap	20	8	Eta cen anhitz lampa gambera gorán, non bilduac bai qui naden.
Aap	20	9	Eta iarriric cegoela gui çon gaztebat Eutyche deitzen cenic lei ho gainean, logale handi batec harturic, Paul luçaqui mi nço cela, loa garai thuric eror cedin hirurgarren soill erutic beherera, eta hila altcha ceçaten.
Aap	20	10	Baina iautsiric Paul behera cedin haren gainera, eta bessarcaturic erran ceçan, Etzaitzel a trubla ecen hunen arimá haur bai than da.
Aap	20	11	Guero iganic eta oguia hautsiric eta ianic, eta luçaqui mi nçaturic arguirano, hala parti cedin.
Aap	20	12	Eta gui çon gazteor viciric ekar ceçaten, eta haguitz consola citecen.
Aap	20	13	Eta gu vncira ethorric embarca guentecen Assoserat, handic hartzeco guenduen Paul: ecen hala ordenatu çuen, berac bide hura oinez eguin gogoz.
Aap	20	14	Bada Asson gurequin bathu cenean, hura harturic ethor guentecen Mitylenea.
Aap	20	15	Eta handic embarcaturic, biharamunean ethor guentecen Chiosen aurkara: eta hurrenengo egunean arriua guentecen Samosera: eta Trogillen egonic, ondoco egunean ethor guentecen Miletera.
Aap	20	16	Ecen deliberatu çuen Paulec Ephesez aitzinago iragai tera, demboraric gal ezleçançát Asian: ecen lehiatzen cen baldin possible balitzayo Mendecoste egunean Ierusalemen i çatera.
Aap	20	17	Eta Miletetic meçu igorric Ephesera, dei citzan Eli çaco Ancianoac.
Aap	20	18	Eta harengana ethorri ciradenean erran cieçén, Çuec badaqui çue, Asian sar nendin lehen egunaz gueroztic, nola çuequin dembora gucian i çan nai cén:
Aap	20	19	launa cerbitzatzen nuela humilitate guci requin eta anhitz nigar chortarequin, eta luduén celata egoitetaric ethorri i çan çai zquidan tentationéquin:
Aap	20	20	Nola çuen probetchutaco gaucetaric eztrauçuedan deus estali, çuey declaratu eta iracatsi gabe publicoqui eta etchez etche:
Aap	20	21	Testificatzen nerauela hambat luduey nola Grecoey laincoia bai tharatco emendamendua, eta Iesus gure launa bai tharatco fedea.
Aap	20	22	Eta orain huná, ni Spirituaz estecatua, banoa Ierusalamera, hartan hel tzeco çai zquidan gauçac eztaquizquidalaric:
Aap	20	23	Salbu Spiritu sainduac hiriz hiri testificatzen bai traut, dioela ecen estecadurác eta tribulationeac ene beguira daudela.
Aap	20	24	Baina eztut deusen ansiaric, eta neure vicia etzait precioso, acaba deçadançát neure cursua bozcarioequin, Iesus launaganic recebitu dudan carguá, laincoaren gratiaren Euangelioa testifica dadi nçát.
Aap	20	25	Eta orain huná, nic badaquit ecen guehi agoric eztuçuela ikussiren ene beguithartea çuetaric batec-ere, ceinén artetic iragan bai nai z laincoaren resumá predicatzen nuela.
Aap	20	26	Halacotz testificatzen drauçuet egungo egunean, ecen chahu nai cela ni guci en odole tic.
Aap	20	27	Ecen eztut dissimulatu çuey denuntia eznieçaçuen launaren conseil lu gucia.
Aap	20	28	Gogoia eieçue bada çuen buruèy, eta arthalde guciari, ceinetan Spiritu sainduac eçarri baitzaituzte lpi zpicu, laincoaren Eli çaren bazcatzeco, cein conquestatu bai tu bere odol propioaz.
Aap	20	29	Ecen nic badaquit haur, sarthuren diradela ene ioan ondoan otso dorpeac çuen artera, gupida eztutelaric arthaldea.
Aap	20	30	Eta ceuron artetic iai qui ren dirade gui çonac denuntiatzen di tuztel a gauça gai chtoac, discipul uac bere ondoan erekar ditzatençát.
Aap	20	31	Halacotz veilleçaçue, orhoit çaretelaric ecen hirur vrthez gau eta egun eznai cela cessatu nigar chortarequin çuetaric batbederaren aduertitzetit.
Aap	20	32	Eta orain-ere, anayeác, gommendatzen cerauzquiotet laincoari eta haren gratiaren hitzaric, cein bai ta botheretsu çuen edificatzen acabatzeco, eta çuey saindu guci equin heretagearen emaiteco.
Aap	20	33	Berceren vrrhea ez cilharra ez arropá eztut guthiciatu.
Aap	20	34	Baina ceuroc badaqui çue nola ene, eta enequin ciradenén behar ciraden gauçac forni tu vkan di tuztén escu hauèc.
Aap	20	35	Gucietan eracutsi drauçuet ecen hunela treballatuz behar diradela flacuac supportatu, eta Iesus launaren hitzéz orhoit i çan: ecen berac erran du, Gauça

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

dohatsuagoa dela emaitza ecen ez hartzea.

- Aap 20 36 Eta hitz hauc erran cituenean belhaurico iarriric eguin ceçan othoitze hequin guciequin.
- Aap 20 37 Orduan nigar handi guciéz eguin cedin: eta Paulen leppora bere buruac egotziz pot eguiten ceraucaten:
- Aap 20 38 Triste ciradelaric principalqui erran vkan çuen hitzagatic, ecen guehiagoric haren begui thartea ezlutela ikussiren. Eta vncira lagundu çaiçzan.
- Aap 21 1 Eta embarcatu guenenean, hetaric separaturic, chuchen-chuchena ethor guentecen Cosera, eta bi haramunean Rhodesera, eta handi Patrasera.
- Aap 21 2 Eta han eridenic vnci Phenicerat trebessatzen çuen-bat hartara iganic parti guentecen.
- Aap 21 3 Guero Cypreren aguerriera guenenean, hura vtziric ezquer, Syria alderat vela eguin gueneçan, eta arriua guentecen Tyrera: ecen han vnciac behar çuen cargá descargatu.
- Aap 21 4 Eta discipuluc eridenic egon guentecen han çazpi egun: hec Pauli erraiten ceraucaten Spirituaz, ezledin igan Ierusalemara.
- Aap 21 5 Baina egun hec complitu ciradenean parti guentecen, guciéc emaztequin eta haurrequin laguncen guentuztela hiri lekorerano: eta belhaurico iarriric vr bazterrean othoitze eguin gueneçan.
- Aap 21 6 Guero elkar bessarcaturic, vncira igan guentecen, eta berceac beretarát itzul citecen.
- Aap 21 7 Eta gu biagea acabaturic arriua guentecen Tyretic Ptolmaidara: eta anayec salutaturic, egon guentecen egun-bat hequin.
- Aap 21 8 Eta biharamunean ilkiric Paul eta harequin guenenac ethor guentecen Cesareara: eta sarthuric Philippe Euangelistaren etchean (cein baitzen çazpietaric bat) egon guentecen hura baitan.
- Aap 21 9 Eta hunec cituen laur alaba virgina prophetizatzen çutenic.
- Aap 21 10 Eta han dembora vnguisco egon guenenean, ethor cedin ludeatic Agabus deitzen cen Prophetabat.
- Aap 21 11 Eta guregana ethorric eta Paulen guerrikoa harturic eta harçaz bere oinac eta escuac estecaturic, erran ceçan, Gauça hauc erraiten ditu Spiritu sainduac, Guerriico hunen iabe den guiçona, hunela estecaturen duté Ierusalemen luduéc, eta liuraturen duté Gentilén escuetara.
- Aap 21 12 Eta gauça hauc ençun guentuenean, othoitze eguin gueneçon guc eta leku hartan ciradeneç, ezledin igan Ierusalemara.
- Aap 21 13 Orduan ihardets ceçan Paulec, Cer ari çarete nigarrez çaudetela, eta ene bihotza erdiratzen duçuela? Ecen ni ez estecatu içatera solament, baina Ierusalemen hiltzera-ere prest naiz Iesus launaren icenagatic.
- Aap 21 14 Bada, hari burutan ecin eman gueneçaqueonaren gainean, vtzi gueneçan, erraiten guenduela, launaren vorondatea eguin dadila.
- Aap 21 15 Eta cembeit egunen buruän gure hatuac harturic igan guentecen Ierusalemara.
- Aap 21 16 Eta ethor citecen discipuluetaric-ere batzu Cesareatic gurequin çacarquetela berequin Mnason Cypriano iaquin-bat, discipulu ancianoa, cein baitan ostatuz behar baiquenen.
- Aap 21 17 Bada ethorri guenenean Ierusalemara, gogotic recebi guençaten anayéc.
- Aap 21 18 Eta biharamunean sar cedin Paul gurequin lacques baitara, eta Anciano guciac hara bil citecen.
- Aap 21 19 Eta hec bessarcaturic, conta citzan punctuz punctu laincoac Gentilén artean haren ministerioz eguin cituen gauçac.
- Aap 21 20 Eta hec ençun citzatenean, glorifica ceçaten launa, eta erran cieçoten, Anayé, badacussac combat milla diraden ludu sinhetsi dutenac: eta guci ey baitacheté laincoaren zeloa.
- Aap 21 21 Eta ençun dié erraiten hiçaz, ecen hic Moysesen vtzi tera iracasten dituala Gentilen artean diraden ludu guciac, erraiten duála, ecen ezti tuztela haurreac circonciditu behar, eta ez tuztela ordenancén araura ebili behar.
- Aap 21 22 Cer eguiteco da bada? ossoqui populuc bildu behar dic: ecen ençunen dié nola ethorri aicén.
- Aap 21 23 Eguic bada guc erraiten drauäguna. Laur guiçon citiagu vot eguin dutenic:
- Aap 21 24 Hec harturic purificadi hequin, eta contribui eçac hequin, buruac arrada ditzateneçat: eta daqui tén guciéc ecen hiçaz ençun dituztén gauçetaric deus eztela: baina euror-ere Leguea beguiratuz abilala.
- Aap 21 25 Baina Gentil sinhetsi dutenez den becembatean, guc scribatu diagu, eta ordenatu deus halacoric beguira ezteçaten, baina beguira litemen idoley sacri ficatuetaric, eta odoletic, eta ithoetaric, eta paillardic çataric.
- Aap 21 26 Orduan Paul guiçon hec berequin harturic, eta biharamunean hequin purificaturic sar cedin templean denuntiatzen çuela purificacioneco egunén complimendua, hetaric batbederagatic oblationea offrenda ledin artean.
- Aap 21 27 Eta nola çazpi egunac ia hurren iragan baitziraden, Asiaco ludu batzuc hura ikussi çutenean templean, moui ceçaten populuc gucia, eta eçar citzaten escuac haren gainean:
- Aap 21 28 Heyagoraz ceudela, Israel tar guiçonac, hel çaquizqui gute: haur da

guiçona popul uaren eta Leguearen eta leku hunen contra guciac leku gucietan iracasten di tuena: are guehi ago Grecoac-ere erekarri di tu temple barnera, eta prophanatu du leku saindu haur.

Aap 21 29 (Ecen lehen ikussi vkan çutén Trophime Ephesianoa hiri an harequin, cein vste baitzutén Paulec temple barnera eraman vkan çuela.)

Aap 21 30 Eta moui cedin hiri gucia, eta oldar cedin popul ua: eta Paul hatzamanic templetic campora idoquiten çutén: eta bertan borthac erts citecen.

Aap 21 31 Baina hec hura hil nahiz çabiltzala, hel cedin famá garni çoinaren bandaco Capitainagana, ecen Ierusal eme gucia nahassi cela.

Aap 21 32 Ceinec ordu berean gendarmesac eta Centenerac harturic Iaster eguin baitzeçan hetara: eta hec ikussi cituztenean Capitaina eta gendarmesac guel di citecen Paul en cehatzetic.

Aap 21 33 Orduan hurbilduric Capitainac har ceçan hura, eta mana ceçan esteca ledin bi cadenaz: eta interroga ceçan nor licén, eta cer eguin çuen.

Aap 21 34 Eta batzu bataz ceuden oi huz gendetzean eta berceac berceaz: eta nahastecamenduaren causaz deus seguric ecin eçagutuz, mana ceçan fortaleçara eraman ledin.

Aap 21 35 Eta ethorri cenean gradoetara, guertha cedin gendarmeséz eramaiten baitzén gendetzearen boaldaren causaz.

Aap 21 36 Ecen iarrei quiten çayón popul uco gendetzea heyagoraz, Ken eçac hori.

Aap 21 37 Eta Paulec fortaleçán sartzeraçoan di otsa Capitainari, Hauçu naiz hiri requin miñçatzerá? Harc erran cieçón, Grecquic badaquic?

Aap 21 38 Ezai z hi Egyptiano iragan egun hautan sediti onebat viztu duana, eta Iaur milla gaichtaguin desertura retiratu di tuana?

Aap 21 39 Eta erran ceçan Paulec, Ni segur guiçon Iudua nauc Tarsen, Ciliciaco hiri famatuan burgés iayoa: othoitz eguiten drauat bada, permiti ieçadac miñça naquión popul uari.

Aap 21 40 Eta harc permiti tu ceraucanean, Paulec, gradoetan cegoela, i chil cera escuaz keinu eguin cieçón popul uari, eta silentio handi eguin i çanic, miñça cedin Hebraicoén lengoagez, erraiten çuela.

Aap 22 1 Guiçon anayeác eta aitác, ençuçue orain çuec bai than emaiten dudan defensá.

Aap 22 2 (Eta ençon vkan çutenean ecen Hebraicoén lengoagez miñço litzayela, hambat silentio handi ago eguin ceçaten: eta erran ceçan,)

Aap 22 3 Ni naiz guiçon Iudua, Tarse Ciliciacoan iayoa, baina hicia hiri hunetan berean Gamalielen oinetan, aitén Leguearen perfectionean instruitua, laincogana zelotaco nincela, egun çuec guciac-ere çareten beçala:

Aap 22 4 Doctrina haur persecutatu vkan dudana heriorano, estecatuz eta presoi ndegui etara eçarri z hambat guiçonac nola emazteac:

Aap 22 5 Sacrifadore subiranoa-ere testimonio dudan beçala, eta Ancianoén compainia gucia: are hetaric guthunac anayetara harturic, Damascerat ioaiten nincén, han ciradenac estecaturic Ierusal emera ekartera, puni litecençat.

Aap 22 6 Eta guertha cedin bidean ioaiten eta Damascera hurbiltzen nincela egu-erdi irian, subitoqui cerutico chistmist ançoco argui handi batec ingura bainençan:

Aap 22 7 Eta eror nendin lurrera, eta ençon neçan voz-bat, ciostala, Saul, Saul, cergatic ni persecutatzen nauc?

Aap 22 8 Eta nic ihardets neçan, Nor aiz launa? Eta launac erran cieçadan, Ni nauc Iesus Nazareno hic persecutatzen duana.

Aap 22 9 Eta enequin ciradenéc, arguia ikus ceçaten, eta icit citecen, baina enequin miñço cenaren voza etzeçaten ençon.

Aap 22 10 Orduan erran neçan, Cer eguinen dut launa? Eta launac erran cieçadan, Iaiquiric oha Damascera, eta han erranen çai zquic, eguin di tçán ordenatu çai zquian gauça guciac.

Aap 22 11 Eta ceren deus ezpainuen ikusten argui haren claretatearen causaz, enequin ciradenéz escutic eraman i çanic Damascera ethor nendin.

Aap 22 12 Gueroztic Ananias Leguearen araura laincoaren beldur cen guiçombat, han egoiten ciraden Iudu gucietaric testimoni age ona çuena, enegana ethor cedin.

Aap 22 13 Eta ene aldean cegoela erran cieçadan, Saul anayé, recebi eçac ikustea. Eta nic ordu hartan berean harenganat beha neçan:

Aap 22 14 Eta harc erran ceçan, Gure aitén laincoac elegitu au hi bere vorondatearen eçagutzeco eta Iustoaren ikusteco, eta haren ahotic vozaren ençuteco.

Aap 22 15 Ecen testimonio i çanen atzayo guiçon guciac bai thara, ikussi eta ençon di tuan gaucéz.

Aap 22 16 Orain bada cer berancen duc? Iaiqui adi eta batheyadi, eta chahu itzac eure bekatuac, launaren icena inuocaturic.

Aap 22 17 Guero guertha cequidan, ni Ierusal emera bihurtu nincenean, eta templean othoitz eguiten nengoela transporta bainendin spiri tuz.

Aap 22 18 Eta ikus baneçan ciostana, Lehiadi eta ilki adi fitetz Ierusal emetic, ecen eztié recebi turen hic ni çaz emanen drauean testimoni agea.

Aap 22 19 Eta nic erran neçan, launa, hec baceaqui é ecen ni presoi ndegui ra eçarten ari nincela eta açotatzen ni tuela synagoga gucietan hi bai than sinhesten çutenac.

Aap 22 20 Eta issurten cenean Esteben hire martyraren odola, ni-ere present ninduán, eta consentitzen ni án haren hiltzean, eta beguiratzen ni tián hura hiltzen çutenén arropác.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap aut.	22	21	Eta harc erran cieçadan, Habil: ecen nic Gentiletara vrrun igorriren
Aap voza, erraiten çutela,	22	22	Eta ençuten çutén hura hitz hunetarano: orduan al tcha ceçaten bere Ken eçac lurretic horrelacoa: ecen eztuc raçoin hori vici den.
Aap errhautsa iraizten çutela.	22	23	Eta hec heyagoraz ceudela, eta bere arropac iharrosten eta ailerat
Aap açoteaz examina ledin,	22	24	Mana ceçan Capitainac hura fortaleçara eraman ledin, eta ordena ceçan iaquin leçançat cer causagatic hala oi huz leuden haren contra.
Aap Capitainari Paul ec,	22	25	Bada hedéz estecatu çuten ondoan, erran cieçon aldean çayón Hauçu çarete Romaco den baten eta condemnatu eztenaren açotatzera?
Aap hari, cioela, Ikussac cer eguiteco duán:	22	26	Eta haur ençun çuenean Centenerac ioanic Capitainagana, conta cieçon ecen guiçon haur Romaco burgés duc.
Aap hi Romaco burgés aicenez. Eta harc erran ceçan, Bay.	22	27	Eta capitainac ethorri ric harengana, erran cieçon, Erran ieçadac, eya
Aap adquisitu diat. Eta Paul ec dio, Eta ni iayo-ere burgés nauc.	22	28	Eta ihardets ceçan Capitainac, Nic somma handitan burgesia hori
Aap eta Capitaina-ere beldur cedin, eçaguturic ecen Romaco burgés cela, eta ceren estecatu baitzuen.	22	29	Bertan orduan retira citecen harenganic hura examinat u behar çutenac: eta Capitaina-ere beldur cedin, eçaguturic ecen Romaco burgés cela, eta ceren estecatu
Aap luduéz, lacha ceçan estecaduretaric: eta mana ceçan, Sacrifadore principalac bil litecen, eta hayén conseillu gucia: eta ekarri ric Paul presenta ceçan hayén aitzinean .	22	30	Eta biharamunean segura iaquin nahiz cer causagatic accusatzen licén
Aap Guiçon anayeác, nic conscientia on gucitan cerbitzatu vkan dut laincoa egun hunetarano.	23	1	Eta beguiac conseillua bai tharát chuchenduric Paulec erran ceçan,
Aap hura muthurrean io leçaten.	23	2	Orduan Ananias Sacrifadore subiranoac mana citzan aldean çai zconac,
Aap eta hi bai hago Leguearen araez ene iugeatzeco, eta Leguearen contra manatzen duc ni ceha nadin?	23	3	Orduan Paulec erran cieçon, Cehaturen au hi laincoac, paret churi tuá: eta hi bai hago Leguearen araez ene iugeatzeco, eta Leguearen contra manatzen duc ni ceha
Aap subiranoa iniuriatzen duc?	23	4	Eta present ciradenéc erran ceçaten, laincoaren Sacrifadore
Aap cela: ecen scribatu da, Eure popul uaren princeaz eztuc gai zqui erranen.	23	5	Eta erran ceçan Paulec, Anayeác, ez naquian Sacrifadore subirano
Aap bercea Phariseuetaric, oi huz iar cedin conseilluan, Guiçon anayeác, ni Phariseu nai z, Phariseu seme: hilén sperançáz eta resurrectioneaz ni accusatzen nai z.	23	6	Eta iaquin çuenean Paulec ecen partida bata cela Sadduceuetaric, eta
Aap Sadduceuén artean: eta çathi cedin biltzarrea.	23	7	Eta haur erran çuenean, eguin cedin sediti one Phariseuén eta
Aap ez spiri turic: baina Phariseuéc bata eta bercea aithor dituzté.	23	8	Ecen Sadduceuéc erraiten dute eztela resurrectioneric, ez Aingueruric
Aap Scribác iaiquiric baci harducaten, erraiten çutela, Eztugu deus gai tzi c eriden guiçon hunetan, baina baldin spiri tubat edo Ainguerubat minçatu baçayó ezgai tecela laincoaren contra batailla.	23	9	Eta eguin i çan cen heyagora handibat: orduan Phariseuén alde ciraden
Aap çathica ledin, mana ceçan gendarmesac iauts litecen hayén artetic haren harapatzera eta fortaleçara eramaitera.	23	10	Eta sediti one handi eguin i çanic, Capitainac beldurturic, heçaz Paul
Aap Paul, auc bihotz on: ecen nola testificatu baituc ni çaz Ierusalemen, hala behar duc Roman-ere testificatu.	23	11	Eta ondoco gauèan launac, hari presentatzen çayola, erran cieçon,
Aap maledictionerequin, lioi tela, ezlutela ianen ez edanen Paul hil leçaqueteno.	23	12	Eta arguitu cenean, luduetic batzuc eguinic biltzarre eta vot
Aap ceçaten, Vot eguin dugu maledictionerequin, deus eztugula dastaturen Paul hil duqueguno.	23	13	Eta berroquey baino guehi ago ciraden coniuratione haur eguin çutenac.
Aap vorondatetic bihar hura erekar dieçaçuela, harçaz cerbait hobequi eçagutu nahi bacinduté beçala: eta gu hura hurbil dadin baino lehen, prest gara haren hiltzera.	23	14	Hec ethorri ric Sacrifadore principal etara eta Ancianoetara, erran
Aap sarthuric fortaleçara conta cieçon Pauli .	23	15	Orain bada çuec iaquin eraci ieçoçue Capitainari, conseilluaren
Aap gazte haur eramac Capitainagana, ecen badic cerbait hari erran beharri c.	23	16	Baina Paul en arrebaren semea ençunic celatác, ethor cedin, eta
Aap Paul presonerac beregana dei thuric othoitz eguin dirautac, guiçon gazte haur hiregana ekar neçan, ce nec baitu cerbait hiri erran beharri c.	23	17	Eta Paulec Centeneretaric bat beregana dei thuric, erran cieçon, Guiçon
Aap eguin cieçon, Cer duc niri erran beharri c?	23	18	Harc bada hura harturic eraman ceçan Capitainagana, eta erran ceçan,
Aap Paul conseillura igorri deçan, hobequi ago cerbait ez informatu nahi balirade beçala harçaz:	23	19	Eta Capitainac hura escutic harturic, eta appart retiraturic galde
Aap baino guehi ago haren celata diaudec: vot eguinic maledictionezco penán, eztutela ianen ez edanen hura hil duqueiteno: eta orain prest diaudec, hic cer promettaturen drauèan beguira.	23	20	Eta haur erran ceçan, luduéc ordenatu dié hiri othoitz eguitera, bihar
Aap Capitainac bada igor ceçan guiçon gaztea, hari manaturic, nehor i	23	21	Baina hic ez tieceala accorda: ecen hayén artecoric berroquey guiçon
	23	22	Capitainac bada igor ceçan guiçon gaztea, hari manaturic, nehor i

ezlerron nola gauça hauc hari dclaratu cerauzcan.

- Aap 23 23 Eta dei thuric bi Centenér erran ciecéen, Eduquitzaçue prest ber-ehun gendarmés Cesarearano ioai teco, eta hiruroguey eta hamar çamal dun, eta ber-ehun archer, gauaren heren oreneco.
- Aap 23 24 Eta den abre prestic, igan eraciric Paul salburic eraman deçatençát Felix gobernadore handi agana.
- Aap 23 25 Eta scriba cietzon letra batzu tenor hunetacoric,
- Aap 23 26 Claude Lysias ec Felix gobernadore gucizco excellentari, salutacione.
- Aap 23 27 Guiçon haur luduéz hatzamana, eta ia heçaz hiltzeco cegoela, ethorric garni çoinarequin edequi diraeat, eçaguturic ecen Romaco burgés cela.
- Aap 23 28 Eta iaquin nahiz cer causagatic accusatzen lutén, eraman vkan diat hayén conseillura.
- Aap 23 29 Cein eriden baitut accusatzen cela berén Legueco questionéz, eta herioric edo presoinic merceci luen hoguenic batre etzuela.
- Aap 23 30 Eta aduertitu i çanic guiçon huni luduéz eguiten çai zcan celatéz, bertan igorri vkan diat hiregana: manamendu eguinic accusaçale y-ere, hunen contretaco dituzten gauçac hire aitzi nean erran ditzaten. Vngui aicela.
- Aap 23 31 Gendarmeséc bada hæy manatu i çan çayen beçala, Paul harturic eraman ceçaten gauaz Antipatri sera.
- Aap 23 32 Eta bi haramunean vtzic çamal dunac harequin loacençát, itzul citecen fortaleçara.
- Aap 23 33 Eta hec Cesareara ethorric eta Gobernadore handi ari letrac emanic, Paul -ere haren aitzi nera presenta ceçaten.
- Aap 23 34 Eta iracurri cituenean Gobernadore handi ac letrac, eta cer prouinci ataco cen hura i interrogatu çuenean, eta eçaguturic ecen Ciliciaco cela:
- Aap 23 35 Ençunen aut dio, hire accusaçaleac-ere ethorri diratenean. Eta mana ceçan Herodesen palatioan beguira ledin.
- Aap 24 1 Eta borz egunen buruän i auts cedin Ananias Sacrifcadore subiranoa Ancianoequin, eta Tertulle deitzen cen orator batequin: hec compari citecen Gobernadore handi aren aitzi nean Paul en contra.
- Aap 24 2 Eta Paul dei thu i çanic, Tertulle has cedin accusatzen, cioela,
- Aap 24 3 Felix gucizco excelentea eçagutzen diagu esquer guci requin gauça gucietan eta leku gucietan, ecen guc ardi etsi dugula baque handi a hi çaz, eta eure prouidentiaz populu hunetan eguin di tuan ordenança onéz.
- Aap 24 4 Baina luçaqui ago eduqui ezeçadan, othoitz eguiten drauat ençun gaitzán gutibat eure ontassunagatic.
- Aap 24 5 Ecen eriden diagu guiçon pestilentioso haur sediti one altchatzen drauela ludu guci ey mundu orotan, eta Nazarenoén sectaren buru dela:
- Aap 24 6 Cein templearen profanatzen-ere enseyatu i çan baita, eta hatzamanic nahi vkan diagu gure Leguearen araez iugeatu.
- Aap 24 7 Baina ethorric Lysias capitainac bortcha handi requin edequi vkan di raucuc gure escuetaric.
- Aap 24 8 Haren accusaçaleac hiregana ethor litecen manaturic: beraganic eurorrec i informatione eguinic iaquin ahal ditzaquec gauça guci ac, ceineçaz guc hori accusatzen baitugu.
- Aap 24 9 Eta consenti ceçaten ludeuc-ere, erraiten çutela, gauça hauc hala liradela.
- Aap 24 10 Baina i hardets ceçan Paulec, Gobernadore handi ac mi nça ledin hari keinu eguinic, Ceren baitaquit anhitz vrthe duela natione hunen iuge aicela, gogotico gure buruáz i hardestén diat:
- Aap 24 11 Ikussiric ecen hic eçagut ahal decaqueala nola hamabi egun baino guehi ago ez tiraden, igan mincetic Ierusal emera, adoratzer.
- Aap 24 12 Eta ezni é templean eriden nehorequin disputatzen ari nai cela, edo gende biltzen, ez synagoguetan, ez hirian:
- Aap 24 13 Eta ecin phoroga citzaqueé ni orain accusatzen nauten gauçac.
- Aap 24 14 Baina haur ai thortzen drauat, ecen secta deitzen duten bide haren araez, hunela dudala neure aiten laincoa cerbitzatzen, sinhesten di tudalaric Leguean eta Prophetetan scribatuac di raden gauça guci ac.
- Aap 24 15 Eta sperança dudalaric laincoa bai than, i çanen dela hilén resurrectionea, hambat iustoena nola iniustoena, ceinen beguira berac-ere baitaude.
- Aap 24 16 Halacotz pena-ere eçarten diat, consciencia dudan laincoagana eta guiçonetara trebucu gabe bethiere.
- Aap 24 17 Eta anhitz vrtheren buruän, ethorri i çan nauc neure nationera elimosyna eta oblatione eguitera.
- Aap 24 18 Ordu hartan eriden ni é purificatua templean, ez ordea gendetzerequin, ezeta tumulturequin, Asiaco ludu batzuc.
- Aap 24 19 Ceinéc behar baitzutén hire aitzi nean compari tu, eta ni accusatu, baldin deus ene contra baçutén.
- Aap 24 20 Edo hauc beróc erran beçate baldin cerbait gaitaqueria eriden baduté nitán, ni conseilluan presentatu i çan naicenean.
- Aap 24 21 Hayén artean nengoela oi hu eguin nueneco voz bakoitz haur bai cen, Hilén resurrectioneaz ni accusatzen naiz egun çueçaz.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	24	22	Gauça hauc ençunic, Felixec igor citzan hec berce aldi batetarano, cioela, Secta horrez cer den diligentqui ago eçagutu duquedanean, Lysias capitaina iautsi datenean, ossoqui eçaguturen duquet çuen egui tecoa.
Aap	24	23	Eta mana ceçan Centenerbat, beguira ledin Paul eta largoan eçar ledin, eta nehor ez leçan empatcha haren eçagunetariç haren cerbitzatzetic edo harengana ioaitetic.
Aap	24	24	Eta cembaitrabeit egunean buruän, Felixec ethorri ric Drusilla bere emaztearequin, cein baitzén ludaca, erekar ceçan Paul, eta ençun ceçan hura minçatzen Christ baitango fedez.
Aap	24	25	Eta nola hura disputatzen baitzén iustitiáz, eta temperantiáz, eta içateco den iudicioaz, spantaturic Felixec ihardets ceçan, Oraingotz habil, eta aicinariç dudanean dei thuren aut.
Aap	24	26	Berahala escun gainean sperança çuelaric ecen Paulec cerbait diru emanen ceraucala, larga leçançat halacotz-ere mai z erekartén çuen eta minçatzen cen harequin.
Aap	24	27	Eta bi vrtheac complitu ciradenean, har ceçan successor Felixec Porcius Festus: eta plazer eguin nahiz luduey Felixec vtzi ceçan Paul presoner.
Aap	25	1	Festus bada prouincian sarthuric hirur egunen buruän ioan cedin Ierusalamera Cesarearic.
Aap	25	2	Eta compari citecen haren aitzinean Sacrifadore subiranoa eta Iuduén arteco principal enac Paul en contra, eta othoitz eguiten ceraucaten.
Aap	25	3	Fauore esquez ceudela haren contra, hurá erekar leçançát Ierusalamera: celata çai zcolaric hura bidean hil leçatençat.
Aap	25	4	Eta Festusec ihardets ceçan, vngui beguiratua içanen cela Paul Cesarean, eta bera sarri haraco licela.
Aap	25	5	Bada çuetaric (dio) ahal ditecenac, elkarrequin iauts bitez, eta baldin cembeit hoguen guiçon haur baithan bada accusa beçate.
Aap	25	6	Eta hamar egun bai cen hayén artean egon gaberic, iauts cedin Cesareara: eta bi haramunean iarri ric iudicioco alki an, mana ceçan Paul erekar ledin.
Aap	25	7	Hura hara ethorri cenean ingura ceçaten Ierusalemetic iautsi içan ciraden Iuduéc accusati one anhit z eta piçuric ekartén çutela Paul en contra, cein ecin phoroga baitzi tzaqueizten:
Aap	25	8	Ihardesten çuelaric Paulec, ecen deusetan ez luela faltatu Iuduén Leguearen contra, ez templearen contra, ez Cesaren contra.
Aap	25	9	Baina Festusec atseguin eguin nahiz luduey, ihardesten ceraucala Pauli, erran ceçan, Nahi aiz Ierusalamera igan eta han gauça hauçaz iugeatu ene aitzinean?
Aap	25	10	Eta erran ceçan Paulec Cesaren iudicioco alki aitzinean ni agoc, non behar bainai z iugeatu. Iuduey deusetan ez tiraueat iniuriaric eguin, hic-ere vngui daqui an beçala.
Aap	25	11	Ecen baldin gai zquiric eguin badut, edo deus herio mereci duenic accommetitu badut, ezti át hiltzera refusatzen: baina baldin horiéc accusatzen nautenetaric deus ezpada, nehorc hori éy ecin eman nieçaqueec: Cesargana appellatzen nauc.
Aap	25	12	Orduan Festusec conseilluarequin minçaturic, ihardets ceçan, Cesargana appellatu aiz? Cesargana ioanen aiz.
Aap	25	13	Eta cembeit egunen buruän Agrippa reguea eta Bernice iauts eitecen Cesareara Festusen salutazera.
Aap	25	14	Eta anhit z egun han egonic Festusec Regueri aippa cieçón Paul en egui tecoa, erraiten çuela, Guiçon-bat vtzi içan duc Felixez presoner:
Aap	25	15	Ceinen causaz, ethorri nincenean Ierusalamera, compari baitzitecen Sacrifadore principal ac eta Iuduén Ancianoac, haren contra condemnatione requerit zen çutela.
Aap	25	16	Eta ihardetsi diraueat, eztutela Romanoéc costuma nehoren heriotara liuratzeo, accusatzen denac bere accusaçaleac aitzinean di tuqueeno, eta defendatzeco leku har deçaqueeno hoguenaz.
Aap	25	17	Bada huna ethorri ciradenean, luçamenduric batre gabe, bi haramunean iudicioco alki an iarri ric, mana nieçán ekar ledin guiçona.
Aap	25	18	Haren accusaçaleac han present ciradela, etzeçateán hoguenic batre ekar, nic vste nuenaren gainean.
Aap	25	19	Baina questione batzu citiztean haren contra berén superstitioneaz, eta edocein Iesus hilic vici licela Paulec seguratzén çuen batez.
Aap	25	20	Eta nic, halaco questioneaz egui tecotan içanez, erran nieçoán, eya nahi licenez Ierusalamera ioan, eta han iugea ledin gauça hauçaz.
Aap	25	21	Baina ceren appella baitzedin reserua ledinçát Augustoren eçagutzera, mana nieçan beguira ledin hura igor neçaqueno Cesargana.
Aap	25	22	Agrippac orduan erran cieçón Festusi, Nahi ni quec neurorrec-ere guiçona ençun. Eta harc, Bihar, dio, ençunen duc.
Aap	25	23	Bada bi haramunean ethorri ciradenean Agrippa eta Bernice pompa handirequin, eta sarthu ciradenean audienci an capitainequin eta hirico gendé authoritatezcoequin: Festusen manamenduz erekar cedin Paul.
Aap	25	24	Eta Festusec dio, Regue Agrippá, eta hemen gurequin çareten guciác, badacussaçue guiçon haur, hunez Iuduén compainia gucia minçatu içan çait hambat Ierusalem en nola hemen, heyagoraz, hunec eztuela guehi agoric vici behar.
Aap	25	25	Baina nic eriden dut, deus hunec eztuela eguin herio mereci duenic: badaric-ere bera Augustogana appellatu denaz gueroz, deliberatu dut harengana igortera.
Aap	25	26	Huneçaz cer seguric scriba dieçodan iaunari eztut. Halacotz ekarri

vkan dut çuetara, eta principalqui hiregana, regue Agrippá, informatione eguini cer scriba
 dudancát.
 Aap 25 27 Ecen eztela raçoinic irudi daut, presoner baten igortea, eta haren
 contrataco hoguenac ezti tecen notifica.
 Aap 26 1 Agrippac orduan Pauli erran cieçón, Permittitzen çaiç eure buruägatic
 minçatzea. Orduan Paul escua hedaturic has cedin raçoin emaiten, cioela,
 Aap 26 2 Regue Agrippá, dohatsu neure buruá estimatzen diat ceren egun hire
 aitzinean ihardetsi behar baitut, lduuez accusatzen naicen gauca guci ez
 Aap 26 3 Principalqui ceren baitaquit eçagutzen di tuala luduén artean diraden
 costuma eta questione guciac: halacotz othoitz eguiten drauat, patientqui ençun néçan.
 Aap 26 4 Bada ene vici tze gaztetassunetic eraman dudanz den becembatean, eta
 ceric lehen hatsetic içan den ene nationean Ierusalemen, badaquite ludu guciéc:
 Aap 26 5 Lehendanic eçaguturic (bal din testificatu nahi baduté) nola neure
 aitzineacoacanic gure religioneco secta guci zco excellentaren araez vici içan naicen
 Phariseu.
 Aap 26 6 Eta orain laincoaz gure aitey eguin içan çayen promesseco sperançaren
 causaz, iudicioan accusaturic nago.
 Aap 26 7 Promes hartara gure hamabi leinuéc ardura gau eta egun laincoa
 cerbitzatzén dutela helduren diradela sperança duté, cein sperançaz (o Regue Agrippá) lduuéc
 ni accusatzen bainaute.
 Aap 26 8 Cer? sinhets ecin dai tenetan daducaçue çuec baithan, laincoac hilac
 ressusci tatzten di tuela?
 Aap 26 9 Eta ni çaz den becembatean irudi içan çait ecen Iesus Nazarenoren
 icenaren contra resistentia handi eguin behar nuela:
 Aap 26 10 Eta eguin-ere badut Ierusalem: eta anhi tze saindu nic
 preso indegietan enserratu vkan dut, Sacrifadore principaletaric bothere vkanic: eta nehorc
 hiltzen cituenean neure sententiá emaiten nuen.
 Aap 26 11 Eta synagoga gucietan maiz punitzten ni tuela bortchatzen ni tuen
 blasphematzera: eta sobera minthuric hayén contra, persecutatzen ni tuen hiri arrotzetarano.
 Aap 26 12 Dembora hartan Damascerat-ere ioaiten nincela Sacrifadore
 principalén botherearequin eta commisi onearequin.
 Aap 26 13 Egunaren erdian, o Regué, bidean ikus nieçán cerutico arguibat
 iguzqui arena baino cloroagoric, arguitzen guentuela ni eta enequin bidean ioaiten ciradenac.
 Aap 26 14 Eta gu guciac eroriric lurrera, ençun nieçán vozbat ni ri minço
 çaitadala, eta ciostala Hebraicoén lengoagez, Saul, Saul, cergatic ni persecutatzen nauc?
 gogor duc hiretaco akuloén contra ostico eguita.
 Aap 26 15 Nic orduan erran nieçán, Nor aiz launa? Eta harc erran cieçadán, Ni
 nauc Iesus hic persecutatzen duana.
 Aap 26 16 Baina iaiqui adi, eta ago çutic eure oinén gainean: ecen hunegatic
 aguertu natzaic, ordena ençadançat ministre eta ikussi di tuán eta aguerturen natzayán gauçen
 testi monio:
 Aap 26 17 Idoquitent audalaric populu horretaric eta Gentiletaric, ceinetara
 orain igorten bai haut,
 Aap 26 18 Irequi ditzançat hayén beguiac, conuerti di tecençat ilhumbetic
 arguira, eta Satanen botheretic laincoagana, recebi deçatençat bekatuen barkamendua, eta
 çorthea sanctificatuén artean, ni baitango fedez.
 Aap 26 19 Hunegatic, o Regue Agrippá, ezni tzayoc desobedi ent içan cerutico
 visioneari.
 Aap 26 20 Baina Damascen ciradeney lehenic, eta Ierusalem, eta ludeaco comarca
 gucian ciradeney, guero Gentiley-ere predicatu di raueat emendalitecen eta conuerti
 laincoagana, obrác eguiten lituztelaric emendamendutaco digneac.
 Aap 26 21 Causa hunegatic lduuac ni templean hatzamanic enseyatu içan di tuc ene
 hiltzen:
 Aap 26 22 Baina laincoaren ai utaz ai utatu içanic iraun di át egungo egunerano,
 testificatzen drauedala hambat chipiey nola handiéy, eta deus erraiten eznuela Prophetéc eta
 Moysesec ethorteco ciradela aitzinetic erran dutén gauçaric baicen:
 Aap 26 23 Ecen behar cela Christec suffri leçan, eta hilén resurrectioneco
 lehena licén, ceinec populu hui eta Gentiley arguia denuntiatu behar baitzerauen.
 Aap 26 24 Eta gauça hauc bere defensatan erraiten cituela Festusec ocengui erran
 ceçan, Çoratu aiz Paul, letretaco iaquin handiac çoratzen au.
 Aap 26 25 Eta Paulec, Eznauc çoratzen, dio, Festus guci zco excellentea, baina
 egui azco eta adimendu onetaco hitzac erraiten citi át.
 Aap 26 26 Ecen baceaquizquic gauça hauc Reguec, ceinen aitzinean minço-ere
 bainai z frangoqui: ceren estimatzen baitut gauça hautaric eztela deus harc eztaqui anic: ecen
 gauça haur eztuc çokoan eguin içan.
 Aap 26 27 O regue Agrippá, sinhesten di tuc Prophetac? baceaquiat ecen sinhesten
 di tuala.
 Aap 26 28 Eta Agrippac erran cieçón Pauli, Hurrensu gogatzten nauc Christino
 eguin nadin.
 Aap 26 29 Orduan Paulec erran ceçan, laincoa baithan desir ni quec bay hurrensu
 bay choil, ez hi solament, baina ni egun ençuten nauten guciac-ere eguin cindeizten halaco,
 nolaco ni bainai z, estecaillu hauc salbu.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Aap	26	30	Eta gauça hauc harc erran cituenean, iaiqui cedin Regue, eta Gobernadorea, eta Bernice, eta hequin iarri içan ciradenac.
Aap	26	31	Eta appartatu ciradenean bere artean mi nõço ciraden, cioi tela, Deus herio edo presoi ndegui mereci duen gauçaric eztu eguiten guiçon hunec.
Aap	26	32	Eta Agrippac Festusi erran cieçõn, Larga ahal cieitean guiçon haur baldin appellatu içan ezpaliz Cesargana.
Aap	27	1	Ordenatu içan cenean gu Italiarát embarcaturen guenela, eman cietzoten bay Paul bay berce presonér batzu Iulio deitzen cen Centener Augustoren bandaco bati.
Aap	27	2	Eta iganic Adramyttico vnci batetara, Asiaco comarquetara ioaitera parti guentecen, eta gurequin cen Aristarche Macedo Thessaloniceanoa.
Aap	27	3	Eta ondoco egunean arriua guentecen Sidonera, eta Iulio humanoqui Paul tractaturic, permiti ceçan adisquidatarat ioanic, heçaz tracta ledin.
Aap	27	4	Guero handi c partituric Cypre beherera io gueneçan, ceren haice contreac baitziraden.
Aap	27	5	Eta Ciliciaren eta Pamphyliaren aurkan den itsassora iraganic, ethor guentecen Myra Lyciaco hirira.
Aap	27	6	Eta han Centenerac eridenic Alexandriaco vnci Italiarát ioaiten cen-bat, hartara sar eraci guençan
Aap	27	7	Eta anhi t egunez baratch ioaiten guenela, eta nequez Gnidaco aurkara helduric, haiceac permittitzen etzeraucularic, iragan guentecen Creta beherera Salmonen aurkán.
Aap	27	8	Eta nequez hura iragaiten guenduela, ethor guentecen Portu-ederrac deitzen den leku batetara, ceinen aldean baitzén Laseaco hiria.
Aap	27	9	Eta ceren anhi t dembora iragan baitzén, eta ia vrean ioaitera perilós, ceren ia barura-ere iragan baitzén, conseillatzen cituen Paulec,
Aap	27	10	Ciostela, Guiçonác, badacussat ecen itsassoan ioaitera ez solament cargaren eta vnciaren, baina gure vicién-ere peril eta calte handi requin içanen dela.
Aap	27	11	Baina Centenerac sinhestenago çuen gobernaçalea eta pilotua, ecen ez Paulec erraiten cituen gauçac.
Aap	27	12	Eta ceren portua ezpaitzen leku onean neguären iragaiteco, guehi agoac opini onetaco ciraden handi c-ere partitzera, neholere Phenicera arriua ahal litezquenez, han neguären iragaiteco, cein baita Africaco eta Choroco haiceari dagocan Cretaco portubat.
Aap	27	13	Orduan egu-erdi haicea emequi al tchatzen hassiric, bere intentionearen complimenduan ciradela vstez, partituric, costabazterca ceçaten aldetsuaz Creta.
Aap	27	14	Baina handi c sarri sco al tcha cedin harenganaco aldetic haice tempestateçu Euroclydon deitzen den-bat.
Aap	27	15	Eta vncia haiceaz eraman içan cenean, hala non contra ecin ioan baitzaiten, haiceari vncia abandonnaturic eramaiten guenén.
Aap	27	16	Eta Claudia deitzen den islató baten beherera iragan guenenean, nequez batelaren iabe içan ahal guenen.
Aap	27	17	Hura tiraturic marineréc remedio guciac bilhatzen cituztén, vncia beheretic hersturic: eta Syrtera eror beldurrez, velác erautsiric, berahala eramaiten ciraden.
Aap	27	18	Eta ceren tempestate handi z tormentatzen bai quenén bi haramunean egoizte eguin ceçaten
Aap	27	19	Guero hereneco egunean gueuroc gure escuz vncico apparail l uia egotz gueneçan.
Aap	27	20	Eta nola ez iguzquiric ez içarric anhi t egunez ezpaitzequi gun aguer, eta tempestate handi ac hertsen bai quentuen guehi agoric salua ahal guentezquelaco sperança gucia gal gueneçan.
Aap	27	21	Baina dembora lucez ian gaber ic egon içan ciradenean, orduan çutic Paulec hayén artean, erran ceçan, O guiçonác, behar çatequeen ni sinhetsiric Cretatic ezquinén partitu, eta ihes eguin peril eta calte huni.
Aap	27	22	Baina orain exhortatzen çaituztét çareten bi hotz onetaco, ecen çuetaric baten-ere gal tzeric ezta içanen, vnci arenic baicen.
Aap	27	23	Ecen presentatu içan da ene aitzinean gau hunetan laincoaren Aingueruá, ceinena bainai z ni, eta cein cerbitzatzen baitut,
Aap	27	24	Ciostala, Paul, ezuala beldurric, Cesari presentatu behar atzayó: eta horrá, eman drauzquic laincoac hirequin vncian diraden guciac.
Aap	27	25	Hunetacotz bi hotz on auçue, guiçonác: ecen sinhesten dut laincoa, nola niri erran içan baitzait hala içanen dela.
Aap	27	26	Baina cembeit islatara egotzi behar gara.
Aap	27	27	Bada hamalaurgarren gauá ethor cedinean, hara huna erabilten guenela itsas Adriaticoan, gauären erdi tsuan, estima ceçaten marineréc, ecen hurbiltzen litzeyela cembeit comarca.
Aap	27	28	Baina plomua hundarrera egotziric, eriden ceçaten hoguey braça, eta handi c appur bat guibelaturic, eta berri z plomua hundarrera egotziric, eriden ceçaten hamaborz braça.
Aap	27	29	Eta beldurrez leku gaitzetara eror litecen laur angura vnci guibeletic egotziric, desiratzen çutén eguna ethor ledin.
Aap	27	30	Eta marinerac vncitic ihes eguin nahiz çabiltzala, batela itsassora erautsiric, aleguia hec angurác vnci aitzinetic hedaturen.
Aap	27	31	Erran cieçén Paulec Centenerari eta gendarmesey, Baldin hauc vncian

ezpadaude, çuec ecin salua çaitzete.

- Aap 27 32 Orduan gendarmeséc ebaqui citzaten batelaren kordác, eta vtzi ceçaten beherera erortera.
- Aap 27 33 Eta arguiaren gainera exhortatzen cituen Paulec guciac, ian leçaten, cioela, Egun haur da hamal aurgarrena, baruric beha çaudetela eta deus hartu eztuçuela.
- Aap 27 34 Hunegatic exhortatzen çaituztet har deçaçuen iatera: ceren haur çuen emparatzeari apperteniitzen baitzayó: ecen çuetaric baten-ere burutic bilobat ezta galduren.
- Aap 27 35 Eta gauça hauc erranic, eta oguia harturic gratiác renda cietzón laincoari gucién aitzinean: eta hautsiric, has cedin iaten.
- Aap 27 36 Eta guciéc bihotz harturic, har ceçaten hec-ere iateco.
- Aap 27 37 Eta baguinén arima guciac vncian, ber-ehun eta hiruroguey eta hamassey.
- Aap 27 38 Eta viandaz ressiaturic, arind ceçaten vncia, ogui-bihia itsassora egoitzen lutela.
- Aap 27 39 Eta eguna ethorri cenean, herria etzeçaten eçagut: baina portu itsas adar çuen bati ohart cequi zquión, hartara, eguin albalute, vncia egotzi aher ciraden.
- Aap 27 40 Eta angurác altchaturic itsassoari vncia abandonna cieçoten, gobernailén iunctadurac-ere lachaturic, eta haiceari vela altchaturic, tiratzen ari ciraden costara.
- Aap 27 41 Baina eroriric bi vr lasterrec encontru eguiten çuten leku batetara, trebuca cequién vncia: eta vnci aitzinea landaturic tinc cegoen: eta vnci guibela hausten cen baguén botherez.
- Aap 27 42 Orduan gendarmesén conseillua cen presonerén hiltzera, beldurrez cembeit igueri saluaturic itzur ledin.
- Aap 27 43 Baina Centenerac Paul emparatu nahiz, harçara citzan conseillu hartaric, eta mana ceçan igueri ahal laiditenac, bere buruác egotziric lehenic, lurrera emparalitecen:
- Aap 27 44 Eta berceac, batzu taula gainetan, batzu vnci çapoetan: eta halatan eguin cedin guciac salburic empara baitzitecen lurrera.
- Aap 28 1 Eta salburic emparatu ciradenean, eçagut ceçaten orduan ecen islá Malte deitzen cela.
- Aap 28 2 Eta Barbaroéc humanitate handi eguin cieçagutén: ecen sua vizturic recebi guençaten gu guciac, gaineancen çaicun vriagatic, eta hotzagatic.
- Aap 28 3 Bildu çunenean bada Paulec cembeit sirmendu appur, eta eçarri cituenean sura, viperabat beroaren causaz ilkiric lot cequiön escutic.
- Aap 28 4 Eta ikussi vkan çutenean Barbaroéc dilindoca bestia haren escutic, elkarri ciotsaten, Falta gabe guiçon haur guicerhaile da, cein itsassotic, emparaturic mendequi oac ezpaitu permittitzen vci den.
- Aap 28 5 Baina harc bestia sura iharrossiric etzeçan minic har.
- Aap 28 6 Eta hec beha ceuden noiz hant leiten, edo subitoqui hilic eror leiten: baina luçaqui beha egon içan ciradenean, eta çacussatenean calteric batre etzayola ethorten, proposa cambiaturic erraiten çutén, lainco cela hura.
- Aap 28 7 Eta ciraden leku hartan islaco principal Publio deitzen cenaren possessioeac, ceinec gu recebituric, hirur egunez benignoqui logea bai çueçan.
- Aap 28 8 Eta guertha cedin Publioren aita baitzatzan helgaitzéc eta sabeldarçunac çaducatelaa: hura baitthara Paul sar cedin, eta othoitz eguinic, eta escuac haren gainean eçarri ric senda ceçan.
- Aap 28 9 Bada haur eguin eta, islaco berce eritassunic çutenac-ere ethorten ciraden eta sendatzen.
- Aap 28 10 Hec-ere ohore handi eguin cieçagutén, eta embarcatzeracoan behar cenaz forni guençaten.
- Aap 28 11 Eta hirur hilebetheren buruán embarca guentecen Alexandriaco vnci islán neguá iragan çuen batetan, ceinec baitzitu ensegnatzat Castor eta Pollux.
- Aap 28 12 Eta Syracusara arriaturic, han egon guentecen hirur egun.
- Aap 28 13 Handic inguru eguinic arriua guentecen Rhegera: eta egun-baten buruán egu-erdi haicea iaiquiric, bigarren egunean ethor guentecen Puzolera:
- Aap 28 14 Han anayeac eridenic, othoiztu içan guenén egoitera hequin çazpi egun: eta hala ethor guentecen Romara.
- Aap 28 15 Handic anayeac gure berriac ençunic bidera ilki cequi zquigun Appioren merkaturano, eta Hirur botiguetarano: hec ikussi cituenean Paulec, laincoari esquerrac rendaturic courage har ceçan.
- Aap 28 16 Eta ethorri içan guenenean Romara, Centenerac eman cietzón capitain generalari presonerac: baina permitti cequiön Pauli bere gain egoitera, hura beguiratzen çuen gendarmesarequi n.
- Aap 28 17 Hirur egunen buruán dei citzan Paulec ludu principalac: eta bildu ciradenean erran cieçén, Guiçon anayeác, nic deus eguin ezipadut-ere populuaeren contra edo aiten costumén contra, Ierusalemen presoner eguin içanic liuratu içan naitz Romanoén escuetara:
- Aap 28 18 Ceinec examinatu nendutenean largatu nahi vkan bainendutén, ceren heriotaco hoguenic batre nitan etzén.
- Aap 28 19 Baina luduac contrastatzen ciradenaren gainean, ecin bercez Cesargana appellatu içan naitz: ez neure nationea cerçaz accusa deçadan dudalacotz.
- Aap 28 20 Causa hunegatic bada dei thu çaituztet, ikus cinçatedan eta minça

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

nengui çuençat: ecen Israeleco sperançaren causaz cadena hunez inguratua nago.
Aap 28 21 Eta hec erran cieçoten, Guc ez letraric recebitu diagu hi çaz ludeatic:
ez ethorric anayetic nehorc denuntiatu dic edo erran deus hi çaz gai zquiric.
Aap 28 22 Baina nahi diagu hireganic ençun cer irudi ceyán: ecen secta horrez
den becembatean, baceaquigu ecen leku gucietan nehor contrastatzen çayola.
Aap 28 23 Eta assignatu vkan ceraucatenean eguna, ethor citecen harengana
ostatura anhitz: eta testificacionerequin declaratzen cerauen laincoaren resumá, eta eracusten
cerauztén lesusez diraden gauçac, hambat Moysesen Leguetic nola Prophetetic goicetic
arratserano.
Aap 28 24 Eta batzuc sinhesten cituztén erraiten ciraden gauçac, baina bercéc
etzi tuzten sinhesten.
Aap 28 25 Eta elkarren artean accord etziradenaren gainean, parti citecen,
Paul ec hitz haur erran eta, Segurqui vngui Spiritu saindua minçatu i çan çaye Esai as prophetáz
gure Aitey,
Aap 28 26 Cioela, Habil populu horrengana, eta errac, Ençutez ençunen duçue eta
eztuçue adituren: eta dacussaçuela ikussiren duçue eta etzai zquio te oharturen.
Aap 28 27 Ecen guicendu da populu hunen bihotza, eta beharriez gothorqui ençun
vkan duté, eta bere beguiac ertsi vkan dituzté: beguiéz ikus, eta beharriez ençun, eta
bihotzez adi ezteçatençat, eta conuerti ezti tecen, eta senda ezti tzan.
Aap 28 28 Iaqui çue bada çuec ecen Gentiley igorri i çan çayela saluagarri haur,
eta hec ençunen dutela.
Aap 28 29 Eta gauça hauc erran cituenean, ilki citecen luduac, bere artean
disputa handi çutela.
Aap 28 30 Baina egon cedin Paul bi vrthe complituric bere ostatus alocatuan: eta
recebitzen cituen harengana ethorten ciraden guciac:
Aap 28 31 Predicatzen çuela laincoaren resumá, eta iracasten cituela Iesus
Christ launaz diraden gauçac, minçatzeco hardieça guci requin, nehorc empatchuric eguin gabe.
Rmn 1 1 PAVLEC Iesus Christen cerbitzariac Apostolu i çatera dei thuac,
laincoaren Euangelioaren predicatzeco bereciac.
Rmn 1 2 (Cein lehendanic bere Prophetéz Scriptura sainduetan laincoac
promettatu vkan baitzuen)
Rmn 1 3 Bere Seme haragui az den becembatean Daid-en hacitic eguinaz,
Rmn 1 4 Sanctificacionetaco Spirituaz den becembatean hiletarico resuscitatzez
laincoaren Seme botheretsuqui declaratuaz, Iesus Christ gure launaz:
Rmn 1 5 Ceinaganic recebitu baitugu gratia eta Apostolutassuna fedea obedi
dadinçat, Gentil guciac baitan haren icenean:
Rmn 1 6 Ceinén artean çuec-ere dei thu i çan baitzarete Iesus Christgana.
Rmn 1 7 Roman çareten guci ey, laincoaren onhetsiey, saindu i çatera dei thuey:
Gracia dela çuequin eta baquea gure lainco Aitaganic, eta Iesus Christ launaganic.
Rmn 1 8 Lehenic behinçat esquer draucat neure laincoari Iesus Christez çuen
gucioçgatic, ceren çuen fedea famatzen baita mundu orotan.
Rmn 1 9 Ecen laincoa dut testimonio (cein cerbitzatzen baitut neure spiri tuan
bere Semearen Euangelioan) ecen paussu gabe çueçaz memoria eguiten dudala:
Rmn 1 10 Bethiere neure orationetan othoitz eguinez, baldin cerbait maneraz
noizpait-ere bide moldezcoric eman badaquit laincoaren vorondatez, çuetara ethor nadin.
Rmn 1 11 Ecen çuen ikusteco desir handia dut, cembeit dohain spiri tuál parti
di eçaçuedançat, çuen confirmatzeco:
Rmn 1 12 Erran nahi dut, çuen eta ene elkarrequilaco fedeaç consola nadinçat.
Rmn 1 13 Eztut bada nahi ignora deçaçuen, anayeác, ecen anhitzetan çuetara
ethortera deliberatu dudala (baina empatchatu i çan naitz oraindrano) cembeit fructu nuençat
çuetan-ere, berce Gentiletan-ere beçala.
Rmn 1 14 Çordun naitz hambat Grecoetara nola Barbaroetara, hambat çuhurretara
nola ignorantetara.
Rmn 1 15 Bada, nitan den becembatean prest naitz çuey Roman çaretenoy-ere
euangelizatzerá.
Rmn 1 16 Ecen ez naitz ahal que Christen Euangelioaz: ceren laincoaren botherea
baita, sinhesten duen guciaren saluamendutan, luduaren lehenic eta guero Grecoaren.
Rmn 1 17 Ecen laincoaren iustitiá hartan eracusten da fedetic federa: scribatua
den beçala, Iustoa fedez vicico da.
Rmn 1 18 Ecen laincoaren hirá claroqui eracusten da cerutic, egui á
iniustitiatan daducaten guicónén infidelitate eta iniustitia ororen contra:
Rmn 1 19 Ceren laincoaz eçagut ahal daitena manifest baita hetan: ecen laincoac
hæy manifestatu vkan draue.
Rmn 1 20 Ecen haren gauça inuisibleac (hala nola haren bothere eternala eta
diuinitatea) munduaren creationetic ikusten dirade, gauça creatu hautaric consideratzen
diradenean: excusa gabe diradençat.
Rmn 1 21 Ceren laincoa eçagutu vkan dutenaren gainean, ezpaitute lainco beçala
glorificatu, ez regratiatu: baina vano eguin i çan dirade bere discursuetan, eta hayén bihotz
adimendu gabea il humbez bethe i çan da.
Rmn 1 22 Bere buruác çuhur eguiten cituztelaric erho eguin i çan dirade.
Rmn 1 23 Ecen cambiatu vkan duté lainco incorruptiblearen gloriá, guicón
corruptiblearen imaginatara, eta hegaztinén, eta laur oi netaco besti én, eta herrestez ebil ten

di radenén i maginatará.

Rmn 1 24 Halacotz laincoac-ere abandonnatu vkan di tu hec berén bihotzetaco guthicietara, satsutassunera, bere gorputz propriety itsusgoa eguitera elkarren artean:

Rmn 1 25 Nola laincoaren eguiá gueçurretara cambiatu vkan baituté, eta adoratu baitituzté eta cerbitzatu creaturác, vtziric Creaçalea cein baita eternalqui benedicatua, Amen.

Rmn 1 26 Halacotz bada abandonnatu vkan di tu laincoac itsusgoataco affectionetara: ecen hayén emaztec-ere cambiatu vkan duté vsança naturala natura contra denera:

Rmn 1 27 Eta halaber arrac-ere, vtziric emaztén vsança naturala, berotu i çan di rade bere guthicián bata berceagana, arrac arrarequin infamiataco gauçac eguiten ci tuztela, eta berac baithan recebitzen lutela bere hoguenaren recompensa behar cen beçalacoa.

Rmn 1 28 Eta nola ezpaituté conturic eguin laincoaren eçagutzetan eduquitera: hala abandonnatu vkan di tu laincoac iugemendu guci ren falta den spiritu batetara: bide ez tiraden gauçén eguitera:

Rmn 1 29 Iniustitia guci az betheac, paillardicaz, gaiçtaqueriaz, auariti az, maliti az: inuidiaz betheac, guicerhai tecaz, guduz, engani oz, condi ti one gaiçtoz:

Rmn 1 30 Rapportari, gaitzerrail e, laincoaren gaitzesle, iniuriaçale, vrgulutsu, vantari, gaitz-erideile, aitamén desobedi ent:

Rmn 1 31 Adimendu gabe, pactoén hautsle, affectione natural gabe, appacega ecin dai tezquen beçalaco, mi sericordia gabe.

Rmn 1 32 Ceinéc laincoaren çucena eçagutu badute-ere (nola halaco gauçac eguiten dituztenéc, herio mereci dutén) ezti tuzté eguiten solament, baina are halacoric eguiten dutenac fauoratzen dituzté.

Rmn 2 1 Halacotz excusa gabe aiz o gui çoná, nor-ere baitai z berceac iugeatzen dituana: ecen hunez beraz ceren iugeatzen baituc bercea, eure buruá condemnatzen duc: ikussiric ecen iugeatzen ari aicenorrec, gauça bérac eguiten dituála.

Rmn 2 2 Eta badaquigu ecen laincoaren iugemendua eguiaren araura dela halaco gauçac eguiten dituztenén gainean.

Rmn 2 3 Eta vste duc, o gui çon halaco gauçac eguiten dituztenac iugeatzen dituaná, eta eurorrec hec eguiten, ecen hitzuriren atzayola laincoaren iugemenduari?

Rmn 2 4 Ala haren benignitatearen eta patientiaren eta iguriquite lucearen abrastassuna menospreci atzen duc: eçagutzen ez tualaric ecen laincoaren benignitateac emendamendutara deitzen auèla?

Rmn 2 5 Baina eure gogortassunaren eta bihotz vrri quimendu gabearen araura, hiraz thesaur eguiten draucac eure buruári hiraren eta laincoaren iugemendu iustoaren declarationeco egunecotzat.

Rmn 2 6 Ceinec rendaturen baitrauca, batbederari ceini bere obrén araura:

Rmn 2 7 Hala nola, vngui eguitezco irauterequin gloria eta ohore eta immortalitate bilhatzen duteney, vicitze eternala:

Rmn 2 8 Baina reuoltari diradeney, eta eguiari behatzen etzai zconey, baina iniustitia obeditzen duteney, rendaturen çaye indignatione eta hira.

Rmn 2 9 Tribulatione eta herstura gaiçtaqueria eguiten duen gui çon guciaren ari maren gainera, luduarenera lehenic, guero Grecoarenera-ere.

Rmn 2 10 Baina gloria eta ohore eta baque vngui eguiten duen guciari, luduari lehenic, guero Grecoari-ere.

Rmn 2 11 Ecen ezta personén accepti oneric laincoa baithan.

Rmn 2 12 Ecen Leguea gabe bekatu eguin duten guciac, Leguea gabe galduren-ere dirade: eta Leguean bekatu eguin duten guciac, Legueaz iugeaturen dirade.

Rmn 2 13 (Ecen ez tirade Leguea ençuten dutenac iusto laincoa baithan: baina Leguea eguiten dutenac iustificaturen dirade.

Rmn 2 14 Ecen ikussiric ecen Gentiléc Leguea ez tutel aric, naturalqui Legueari dagozcan gauçac eguiten dituztela, hec Leguea ez tutel aric, bere buruençat berac dirade Legue:

Rmn 2 15 Ceinéc eracusten baituté Leguearen obrá scribatua bere bihotzetan, berén conscienciác halaber testimoni age rendatzen drauelaric, eta hayén pensamenduéc elkar accusatzen dutelaric, edo excusatzen-ere.)

Rmn 2 16 laincoac gui çonén secretuac iugeaturen dituen egunean, ene Euangelioaren araura, Iesus Christez.

Rmn 2 17 Huná, hi icen goiticoz deitzen aiz ludu, eta reposatzen aiz Leguean, eta gloriatzen aiz lainco launean.

Rmn 2 18 Eta eçagutzen duc haren vorondatea, eta badaquic contrario denaren beretzen, Legueaz instruitu i çanic.

Rmn 2 19 Eta fida aiz itsuén guidari aicela, ilhumbean diradenén argui,

Rmn 2 20 Ignorantén instrui çale, haurrén iracasle, ceren baituc eçagutzearen eta eguiaren formá Leguean.

Rmn 2 21 Hic bada bercea iracasten duanorrec, eure buruá eztuc iracasten: predicatzen baituc eztela ebatsi behar, ebaisten duc:

Rmn 2 22 Erraiten baituc eztela adulterioric iauqui behar, adulterio iauquiten duc: idolác abominati onetan baitadutzac, eurorrec sacrilegio eguiten duc.

Rmn 2 23 Eta Leguean gloriatzen baitai z, Leguea hautsiz laincoa desohoratzen duc.

Rmn 2 24 Ecen laincoaren icena çuen causaz blasphematzten da Gentilén artean:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

scribatua den beçala.

- Rmn 2 25 Ecen eguia duc, circoncisione probetchable dela, baldin Leguea beguira badeçac: baina baldin Leguearen hautsle bahai z, hire circoncisione preputio bilhatzen duc.
- Rmn 2 26 Bada baldin preputioac Leguearen ordenançac beguira badi tza, haren preputioa ezta circoncisionetan estimaturen?
- Rmn 2 27 Eta naturaz den preputioac baldin Leguea beguira badeça, ezau iugeaturen hi, letraz eta circoncisioez Leguearen hautsle aicenor?
- Rmn 2 28 Ecen ezta hura ludu, gainetic dena: ezeta gainetic haragui an eguiten dena circoncisioe.
- Rmn 2 29 Baina hura da ludu, barnetic dena: eta circoncisioea da, bihotzetic dena, spirituan ez letrán: cein luduren laudorioa ezpai tatorque guiçonetari c baina laincoagani c.
- Rmn 3 1 Ceric da bada luduaren abantaila, edo ceric da circoncisioearen probetchua?
- Rmn 3 2 Handia manera orotara: eta gucién gainetic ceren laincoaren declaracioneac cargutan eman bai tzai zte.
- Rmn 3 3 Ecen cer da baldin batzuc sinhetsi ezpadute? ala hayén incredul itateac laincoaren fedea ezdeusturen du?
- Rmn 3 4 Guertha eztadila: aitzitic biz laincoa egui ati, eta guiçon gucia gueçurti, scribatua den beçala, Eure hitzetan iusto eriden adinçat, eta hi çaz iugemendu eguiten denean garaita duançat.
- Rmn 3 5 Eta baldin gure iniusti tiac laincoaren iusti tiá lauda eraciten badu, cer erranen dugu? ala iniusto da laincoa punitzen duenean? (guiçon beçala mi nço nai z)
- Rmn 3 6 Guertha eztadila: berçela, nola iugeaturen du laincoac mundua?
- Rmn 3 7 Ecen baldin laincoaren egui á abundosago bada ene gueçurraz haren glori atan, cergatic ni goi tiri c bekatore beçala condemnatzen nai z?
- Rmn 3 8 Eta (guçaz gai zqui mi nço di raden beçala, eta batzuc guc errai ten dugula dioi ten beçala) ceren ezugu gai zqui eguiten, vnguia ethor dadi nçat? ceinén damnationea iusto bai ta.
- Rmn 3 9 Cer bada? excell entago gara? Eceinere maneraz: ecen aitzinetic raçoinac emanic eracutsi dugu, ecen guciac hambat luduac nola Grecoac, bekatuaren azpian di radela.
- Rmn 3 10 Scribatua den beçala, Ezta iustoric, ezeta bakoi tzi c.
- Rmn 3 11 Ezta adi tzen duenic ezta laincoa bilhatzen duenic.
- Rmn 3 12 Guciac aldaratu i çan di rade, eta guciac elkarrequin inutil eguin i çan di rade: ezta ontassunic eguiten duenic, ez batetaran.
- Rmn 3 13 Sepulchre irequibat da hayén eztarria: bere mi hi éz engani otara vsatu vkan duté: sugue aspici aren poçoi na da hayén ezpai netan.
- Rmn 3 14 Hayén ahoa maledictionez eta karmin duraz bethea da.
- Rmn 3 15 Arin di rade hayén oinac odol issurtera.
- Rmn 3 16 Destructione eta miseria hayén bi detan.
- Rmn 3 17 Eta bide baquezcoa eztute eçagutu vkan.
- Rmn 3 18 Ezta laincoaren bel durra hayen begui én aitzinean.
- Rmn 3 19 Eta badaqui gu ecen cerere Legueac errai ten bai tu, Leguean di radeney errai ten drauela: aho gucia boça dadi nçat, eta mundu gucia hoguendun dençat laincoaren aitzinean.
- Rmn 3 20 Hunegatic Leguearen obréz ezta iustificaturen haragui ric batre haren aitzinean: ecen Legueaz da bekatuaren eçagutzea.
- Rmn 3 21 Baina orain Leguea gabe laincoaren iusti tiá mani festatu i çan da, Leguearen eta Prophetén testimoni agea duela.
- Rmn 3 22 Bada laincoaren iusti tiá, Iesus Christen fedez sinhesten duten guci etara eta gucién gai nera: ecen ezta dfferentiari c batre: ikussiri c ecen guciéc bekatu eguin dutela, eta laincoaren gloriaren falta di radela.
- Rmn 3 23 Eta iustificatzen di rade dohainic haren gratiaz, Iesus Christ launean eguin i çan den redemptioneaz:
- Rmn 3 24 Cein ordenatu bai tu laincoac fedeezco appacegagarri haren odolean, bere iusti tiaren declaratzeco, aitzineco bekatuén barkamenduagatic, laincoaren patientiáz:
- Rmn 3 25 Diot bere iusti tiaren declaratzeco dembora hunetan: bera iusto dençat, eta Iesusen fedeco denaren iustificaçale.
- Rmn 3 26 Non da beraz vantationea? iraitzi i çan da. Cein leguez? obrenaz? Ez: baina fedearen legueaz.
- Rmn 3 27 Concluiditzen dugu beraz, fedez iustificatzen dela guiçona Leguearen obrac gabe.
- Rmn 3 28 Ala luduén ber da laincoa? ala ez Gentilen-ere? guerthuqui Gentilen-ere.
- Rmn 3 29 Ecen bat da laincoa, cein ec iustificaturen bai tu circoncisioea fedetic, eta preputioa fedeez.
- Rmn 3 30 Leguea bada ez deus bilhatzen dugu fedeez? Guertha eztadila: aitzitic Leguea confirmatzen dugu.
- Rmn 4 1 Cer beraz erranen dugu gure aita Abrahamec eriden duela haragui aren araeuz?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn 4 2 Ecen baldin Abraham obréz iustificatu i çan bada, badu cerçaz gloria dadin, baina ez laincoa bai than.

Rmn 4 3 Baina cer dio Scripturác? Sinhetsi vkan du Abrahamec laincoa, eta imputatu i çan çayó iustitiatara.

Rmn 4 4 Baina obratzen duenari alocairua etzayó gratiatan contatzen baina hartzetan:

Rmn 4 5 Ordea obratzen eztuenari, baina gaiçhtoa iustificatzen duena bai than sinhesten duenari, bere fedea iustitiatan contatzen çayó.

Rmn 4 6 Nola Dauidec-ere declaratzen baitu laincoac obrác gabe iustitiá imputatzen draucan guiçonaren dohain-ontassuna, dioela,

Rmn 4 7 Dohatsu dirade ceinén iniquitateac quittatu i çan baitirade eta ceinén bekatuac estali i çan baitirade.

Rmn 4 8 Dohatsu da launac bekatua imputatu eztrauqueon guiçona.

Rmn 4 9 Bada dohain-ontassun haur, circoncisioneac da solament ala bay preputioan-ere? Ecen erraiten dugu imputatu i çan çayola Abrahami fedea iustitiatan.

Rmn 4 10 Nola bada imputatu i çan çayó? circoncisioneac cela, ala preputioan? ez circoncisioneac, baina preputioan.

Rmn 4 11 Guero recebi ceçan circoncisionearen seignalea, fedea en iustitiataco cigulutan cein baitzen preputioan: preputioan diradela sinhesten duten gucién aita licençát, hæy-ere iustitiá imputalequi ençát:

Rmn 4 12 Eta circoncisionearen aita, erran nahi da, ez circoncisionecoén solament, baina gure aita Abrahamen fede preputioan çuenaren hatzari darreizconen-ere.

Rmn 4 13 Ecen promessa etzayó Legueaz heldu i çan Abrahami, edo haren haciari, munduaren heredero i çateco, baina fedea zco iustitiáz.

Rmn 4 14 Ecen baldin Leguetic diradenac, heredero badi rade ezdeus bilhatu da fedea, eta iraungui da promessa.

Rmn 4 15 Ceren Legueac hirá engendratzen baitu: ecen non ezpaita legueric, han ezta transgressio neric

Rmn 4 16 Harren fedez da heretagea, gratiaz dençát, promessa haci guciaren fermu dençát: ez Leguetic den haciaren solament, baina Abrahamen fedetic denaren-ere, cein baita gure gución aita,

Rmn 4 17 (Scribatua den beçala, Anhitz nationeren aita ordenatu vkan aut) laincoaren aitzinean, cein sinhetsi vkan baitu: cein ec hiley vici tze emaiten baitraue, eta deitzen baititu eztiraden gauçac balirade beçala.

Rmn 4 18 Cein ec sperançaren contra sperançaz sinhets baitzeçan, anhitz nationeren aita i çanen cela: erran i çan çayonaren araura, Hala i çanen duc hire hacia.

Rmn 4 19 Eta fedean flaccu ez i çanez, etzeçan behá bere gorputz ia hilera, ehun vrtheren inguruá baçuen-ere: ezeta Sararen vmunci ia hilera.

Rmn 4 20 Eta laincoaren promessaren gainean etzeçan duda incredulitatez: baina fortifica cedin fedez laincoari gloria emanic:

Rmn 4 21 Eta frangoqui seguraturic, ecen hari promes eguin ceraucana, botheretsu cela eguitemo-ere.

Rmn 4 22 Halacotz haur-ere iustitiatan imputatu i çan çayó.

Rmn 4 23 Eta ezta scribatu i çan harengatic solament, ecen haur iustitiatan imputatu i çan çayola:

Rmn 4 24 Baina guregatic-ere, ceini imputaturen baitzaicu, Iesus gure launa hiletaric resuscitatu duena bai than sinhesten dugunoy,

Rmn 4 25 Cein heriotara liuratu i çan baita gure bekatuacgatic, eta resuscitatu gure iustificationeagatic.

Rmn 5 1 Iustificaturic bada Fedez, dugu baque laincoa baithara Iesus Christ gure launaz.

Rmn 5 2 Ceinez are vkan baitugu sartze haur fedez gratia hunetara, ceinetan fermu bai caude, eta gloriatzen bai cara laincoaren gloriaren sperançán.

Rmn 5 3 Eta ez haur solament, baina are gloriatzen gara tribulationetan, daquigularic ecen tribulationeac patientia ekarten duela.

Rmn 5 4 Eta patientiác experientia, eta experientiac sperançá.

Rmn 5 5 Eta sperançac eztu confunditzen, ceren laincoaren amorioa eraitsia baita gure bihotzetan eman i çan çai cun Spiritu sainduaz.

Rmn 5 6 Ecen Christ, oraino indar gabe guinela, bere demborán infidelacgatic hil i çan da.

Rmn 5 7 Ecen miraz iustoagatic nehor hiltzen da: baina agui an norbeit ventura leite cembeit vngueguilegatic hiltzera.

Rmn 5 8 Baina certificatzen du bere charitatea gu baithara laincoac, ceren oraino bekatutara abandonnatuac guinela, Christ guregatic hil i çan baita.

Rmn 5 9 Anhitzez areago beraz orain haren odolaz iustificaturic, harçaz salbu i çanen gara hiratic.

Rmn 5 10 Ecen baldin etsay guinela reconciliatu i çan bagara laincoagana haren Semearen herioaz, anhitzez areago reconciliaturic saluaturen gara haren vici az.

Rmn 5 11 Eta ez haur solament baina gloriatzen-ere bagara laincoa bai than Iesus Christ gure launaz, ceinez orain reconciliatione recebitu baitugu.

Rmn 5 12 Halacotz, nola guiçon-batez bekatua mundura sarthu i çan baita, eta bekatuaz herioa: eta halaz guiçon guci etara herioa heldu i çan da, ceren guci ec bekatu eguin

baituté.		
Rmn	5	13 Ecen Leguerano bekatua munduan cen, baina bekatua ezta imputatzen
Legueric	eztenean	
Rmn	5	14 Baina regnatu vkan du herioac Adamganic Moysesganano, bekaturic eguin ez tutenén gainean-ere Adamen transgressionearen façoinera cein baita ethorteco cenaren figura.
Rmn	5	15 Baina dohaina ezta offensá beçala: ecen baldin baten offensáz anhitz hil i çan badirade, anhitzez areago laincoaren gratiá, eta guiçon-batez den gratiaren dohaina, cein baita Iesus Christ anhitzetara abondatu i çan da.
Rmn	5	16 Eta ezta dohaina bekatu eguin duen batez sarthu i çan den gaucá beçala: ecen hoguena offensa batetari sarthu i çan da condemnationetan: baina dohaina, da anhitz offensatari iustificati onetan.
Rmn	5	17 Ecen baldin baten offensaz herioac regnatu vkan badu, anhitzez areago iustitiazco gratiaren eta dohainaren abundantia recebitzen duenené vici tzetara regnaturen duté Iesus Christ batez.
Rmn	5	18 Bada nola offensa batez hoguena ethorri baita guiçon guci etara condemnationetan: hala iustificatzen gaituen iustitia batez ethorri da dohaina-ere guiçon guci etara vici tzezco iustificati onetan.
Rmn	5	19 Ecen nola guiçon baten desobedienciaz, bekatore anhitz eguin i çan baitirade, hala baten obedienciaz iusto anhitz eguinen dirade.
Rmn	5	20 Eta Leguea berçalde sarthu i çan da handi ledinçat offensá: baina non handitu i çan baita bekatua, han abundosago i çan da gratiá:
Rmn	5	21 Nola regnatu baitu bekatuac heriotara, hala gratiác-ere regna leçançat iustitiaz vici tze eternal etara, Iesus Christ gure launaz.
Rmn	6	1 Cer erranen dugu beraz? egonen gara bekatutan, gratiá abunda dadi nçat?
Rmn	6	2 Guertha eztadila. Ecen bekatuari hil i çan gai zquionac, nola hartan oraino vico gara?
Rmn	6	3 Ala eztaqui çue ecen Iesus Christ launean batheyatu i çan garen guci oc, haren herioan batheyatu i çan garel a?
Rmn	6	4 Ohortze i çan gara bada harequin batean Baptismoaz haren herioan: nola resuscitatu i çan baita Christ hiletari c Aitaren glori az, hala gu-ere vici tze berri tan ebil gai tecençat.
Rmn	6	5 Ecen baldin harequin chartatuac bagara haren hiltzearen conformitatez, haren resurrectionearen conformitatez-ere i çanen gara.
Rmn	6	6 Haur daquigularic ecen gure guiçon çaharra harequin crucificatu i çan dela, deseguin dadi nçat bekatuaren gorputza, guehiagoric bekatua cerbitza ezteçagunçat.
Rmn	6	7 Ecen hil dena libre da bekatutari c.
Rmn	6	8 Eta baldin hil bagara Christequin, sinhesten dugu vico-ere harequin garel a:
Rmn	6	9 Daquigularic ecen Christ hiletari c resuscitaturic, ezte la guehiagoric hiltzen, herioac ezte la haren gainean guehiago dominationeric.
Rmn	6	10 Ecen hil i çan dena, bekatuari hil i çan çayó behingotz: baina vici dena, laincoari vici çayó.
Rmn	6	11 Hala çuec-ere estima eçaçue bekatuari hil çai zquiotela, baina laincoari vici çai zquiotela Iesus Christ gure launaz.
Rmn	6	12 Ezteçala bada regna bekatuac çuen gorputz mortalean, haren guthicietan bekatua obedi deçaçuençat.
Rmn	6	13 Eta ezti etzoçue la applica çuen membroac iniquitatezco harma i çateco bekatuari: baina applica i etzoçue çuen buruac laincoari, hiletari c viztu anço: eta çuen membroac iustitiataco harma i çateco laincoari.
Rmn	6	14 Ecen bekatuac ezte çuen gainean dominationeric vkanen: ecen etzarete Leguearen azpian, baina gratiaren azpian.
Rmn	6	15 Cer bada? eguinen dugu bekatu, ceren Leguearen azpian ezgarén, baina gratiaren azpian? Guertha eztadila.
Rmn	6	16 Ala eztaqui çue ecen noren-ere obeditzera cerbitzari i arten baitzarete, obeditzen duçuenaren cerbitzari çaretela: edo bekatuaren heriotara, edo obedi entien iustitiatara?
Rmn	6	17 Bada esquer laincoari ceren bekatuaren cerbitzari i çan baitzarete, baina bihotzetic obeditu baitu çue doctrinaren formá, ceinetara eman i çan baitzarete:
Rmn	6	18 Eta bekatuaren azpitic ilkiric, iustitiaren cerbitzari eguin i çan baitzarete.
Rmn	6	19 Guiçonén ançora minço naitz çuen haraguiaren infirmitatearen causaz. Bada nola applicatu baititu çue çuen membroac cerbitzatezco satsutassunari eta iniquitateari iniquitate eguitera: hala orain applica i tzaçue çuen membroac cerbitzatezco iustitiari saindutassunetara
Rmn	6	20 Ecen bekatuaren cerbitzari cinetenean: libré cineten iustitiaz den becembatean.
Rmn	6	21 Cer fructu cenduten bada orduan orain ahal que çaretén gauça hetari c? ecen hayén fina, herioa da.
Rmn	6	22 Baina orain bekatuaren azpitic libreturic, eta laincoaren cerbitzari eguini c, badu çue çuen fructua saindutassunetan: eta fina, vici tze eternal a.
Rmn	6	23 Ecen bekatuaren gageac, herioa: eta laincoaren dohaina da vici tze eternal a Iesus Christ gure launaz.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn	7	1	Ala eztaquiçue, anayeác, (ecen Leguea eçagutzen duteney miñço natzaye) nola Legueac domi natione duen gui çonaren gainean vici den artean?
Rmn	7	2	Ecen emazte ezcondua, senharra vici dueno obligatua da Legueaz: baina baldin senharra hil badadi, libre da senharraren leguetic.
Rmn	7	3	Beraz senharra vici deno adultera dei thuren da, berce senhar baten emazte eguin badadi: baina senharra hil badadi legue hartaric libre da: hala non ezpaitate adultera baldin berce senhar baten emazte eguin badadi.
Rmn	7	4	Bada, ene anayeác, çuec-ere Legueari hil çai zquio te Christen gorputzean: berce, hiletaric resuscitatu den baten çaretençát: laincoari fructifica di eçogunçat.
Rmn	7	5	Ecen haragui an guinenean, bekatuén affectione Legueaz ci radenéc indar çuten gure membroetan, herioari fructificatzeco.
Rmn	7	6	Baina orain Leguetic libre gara, hari hil i çanic ceinetan hatzamanac bai qui neunden: spiri tuzco berri tassunetan cerbitza deçagunçát, eta ez letrazco çahartassunetan.
Rmn	7	7	Cer erranen dugu beraz? Leguea bekatu da? Guertha eztadila. Aitzi tic bekatua eztut eçagutu vkan Legueaz baicen. Ecen eznuqueen eçagutu guthici á baldin legueac erran ezpalu, Eztuc guthici aturen.
Rmn	7	8	Baina bekatuac occasione harturic manamenduaz engendratu vkan du nitan guthicia gucia. Ecen Leguea gabe, hila da bekatua.
Rmn	7	9	Ecen ni vici nincén Leguea gabe noizpait: baina manamendua ethorri denean, bekatua berriz vitzen hassi i çan da.
Rmn	7	10	Eta ni hil i çan naiz: eta eriden i çan da vici tzetaco ordenatu ceitadan manamendua, heri otara itzul tzen çaitadala.
Rmn	7	11	Ecen bekatuac occasione harturic, seducitu nau manamenduaz eta harçaz hil vkan nau.
Rmn	7	12	Bada Legueaz den becembatean hura saindu da, eta manamendua saindu eta iusto eta on.
Rmn	7	13	Beraz on den gauçá herio eguin i çan çait? Guertha eztadila: aitzi tic bekatuac, bekatu cela aguer ledinçát, on den gauçáz herioa engendratu vkan draut, bekatua excessiuoqui bekatore eguin ledin manamenduaz.
Rmn	7	14	Ecen badaqui gu Leguea spiri tual dela: baina ni carnal naiz, bekatuaren azpira saldua.
Rmn	7	15	Ecen eguiten dudana, etzait on: ecen eztut cer nahi baitut, hura eguiten: baina ceri gai tz baitaritzat, hura eguiten dut.
Rmn	7	16	Bada baldin cer nahi ezpaitut, hura eguiten badut, consentitzen draucat Legueari, ecen ona dela.
Rmn	7	17	Bada orain guehi agoric eznaiz ni hura eguiten dudana, baina nitan habitatzen den bekatua.
Rmn	7	18	Ecen badaquit eztela habitatzen nitan (erran nahi baita, ene haragui an) onic: ecen nahi a bada nitan, baina onaren complitzea, eztut erideiten.
Rmn	7	19	Ecen nahi dudana vnguia eztut eguiten: baina nahi eztudan gai zquia eguiten dut.
Rmn	7	20	Bada baldin cer nic nahi ezpaitut hura eguiten badut, eznaiz guehi agoric ni, hura eguiten dudana, baina nitan habitatzen den bekatua.
Rmn	7	21	Erideiten dut beraz legue haur nitan, vnguia eguin nahi dudanean, ecen gai zquia datchetala niri.
Rmn	7	22	Ecen atseguin hartzen dut laincoaren Leguean barneco gui çonaz den becembatean:
Rmn	7	23	Baina badacussat berce leguebat neure membroetan, ene adimenduco leguearen contra bataill atzen denic, eta ene membroetan den bekatuaren legueari gathi batzen nerauconic.
Rmn	7	24	Hel as gui çon mi serablea ni, norc idoqui ren nau herio hunetaco gorputzetic?
Rmn	7	25	Esquerrac emaiten drautzat laincoari Iesus Christ gure launaz. Bada nic neurorrec adimenduaz cerbitzatzen dut laincoaren Leguea, baina haragui az bekatuaren leguea.
Rmn	8	1	Beraz orain ezta condemnationeric batre Iesus Christean di radenençát: erran nahi da, haragui aren araura ebil ten eztiradenen, baina spiri tuaren araura.
Rmn	8	2	Ecen Iesus Christ launean den vici tzetaco Spirituaren Legueac libre eguin nau bekatuaren eta herioaren leguetic.
Rmn	8	3	Ecen Leguearen impotentiác deus ecin çaidi anean haragui an, laincoac igorri ric bere Seme propria bekatutaco haragui aren formán, eta bekatuagatic, condemnatu vkan du bekatua haragui an.
Rmn	8	4	Leguearen iustiti á compli dadinçát gutan, haragui aren araura ezgabil tzanotan, baina Spirituaren araura.
Rmn	8	5	Ecen haragui aren araeuzco di radenac haragui aren gaucetara di rade affectionatu: baina Spirituaren araeuzcoac, Spirituaren gaucetara.
Rmn	8	6	Eta haragui aren affectionea, herio da: baina Spirituaren affectionea, vici tze eta baque:
Rmn	8	7	Ceren haragui aren affectionea etsaigoa baita laincoaren contra: ecen laincoaren Leguearen ezta sui et: eta ecin-ere dai te.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn	8	8	Beraz haragui an diradenac, laincoari placent ecin dirateque.
Rmn	8	9	Ordea çuec etzarete haragui an, baina Spiri tua: baldin behinçat
Laincoaren Spiri tua habi tatzen bada çuetan: baina baldin edocei nec Christen Spiri tua ezpadu, haina ezta haren.			
Rmn	8	10	Eta baldin Christ çuetan bada, gorputza behinçat hil da bekatuaren causaz: baina Spiri tua da vici tzea iusti tiaren causaz.
Rmn	8	11	Bada baldin Iesus hiletaric resusci tatu duenaren Spiri tua habi tatzen bada çuetan, Christ hiletaric resusci tatu duenac, vi uifi caturen di tu çuen gorputz mortal ac-ere bere Spiri tu çuetan habi tatzen denaren causaz.
Rmn	8	12	Halacotz bada, anayeác, çordun gara, ez haragui agana, haragui aren araura vici tzeco, baina Spiri tuagana.
Rmn	8	13	Ecen baldin haragui aren araura vici baçarete, hilen çarete: baina baldin Spiri tuaz gorputzaren egui tateac morti ficatzen badi tuçue, vici co çarete.
Rmn	8	14	Ecen laincoaren Spiri tuaz gobernatzen diraden guci ac, laincoaren haour dirade.
Rmn	8	15	Ecen ez tuçue sui ectionetaco spiri tubat recebi tu, berri z bel durretan i çateco: baina recebi tu duçue adopti onezco spiri tua, cei nez oi hu egui ten bai tugu Abba, erran nahi baita, Aita.
Rmn	8	16	Spiri tu hunec berac testi ficatzen du gure spiri tuarequin batean, ecen laincoaren haour garella.
Rmn	8	17	Eta baldin haour bagara, bayeta heredero: heredero, di ot, laincoaren, eta Christen herederoqui de, baldin ordea harequin batean suffritzen badugu, harequin batean glori fica gai tecençat.
Rmn	8	18	Ecen estimatzen dut dembora hunetaco suffrimenduac ezti radel a comparatzeco ethorteco den glori a gutan mani festaturen denarequin.
Rmn	8	19	Ecen creaturác desir handiz begui ra daude noiz laincoaren haourrac mani festa dai tezqueen.
Rmn	8	20	Ecen creaturác vani tatetara sui et dirade, ez bere nahiz, baina sperançaren azpi an sui ectionetan eçarri di tuenaren causaz, hec-ere deli uraturen diradel a corrupti onearen sui ectionetic, laincoaren haourrén glori aren libertatean i çateco.
Rmn	8	21	Ecen badaqui gu creatura guci ac suspi ri oz el karrequin daudela, eta penatan diradel a oraindrano.
Rmn	8	22	Eta ez hec solament, baina gu-ere Spiri tuaren primi tiác di tugul a, gueuroc gure bai than suspi ri oz gaude, adopti onearen begui ra gaudela, gure gorputzaren deli urançaren di ot.
Rmn	8	23	Ecen sperançaz saluatu i çan gara. Eta ikusten den sperançá, ezta sperança: ecen nehorc ikusten duena, certaco spera leçaque?
Rmn	8	24	Baina baldin ikusten eztugunaz sperança badugu, pati enti az iguri qui ten dugu.
Rmn	8	25	Eta halaber Spiri tuac-ere arincen di tu gure infirmi tateac, ecen cerçaz othoi tz egui n behar dugun bide beçala, eztaqui gu: baina Spiri tua bera othoi ztez dago guregati c erran ecin dai tezqueen suspi ri oz.
Rmn	8	26	Baina bihotzac examinatzen di tuenac badaqui, ceric den Spiri tuaren affecti onea: ecen laincoaren araura othoi tz egui ten du sainduacgati c.
Rmn	8	27	Badaqui gu halaber ecen laincoari on dari tzoteny gauça guci ac el karrequin ai utatzen çai ztela onetara, i aqui teco da, haren ordenançaren araura dei thu diradene y.
Rmn	8	28	Ecen lehenetic cein eçagutu bai titu hec predestinatu-ere di tu bere Semearen imaginaren conforme i çateco, hura dençat lehen i ayoa anhi tz anayeren artean.
Rmn	8	29	Eta cein predestinatu bai titu, hec dei thu-ere di tu: eta cein dei thu bai titu, hec iusti ficatu-ere di tu: eta cein iusti ficatu bai titu hec glori ficatu-ere di tu.
Rmn	8	30	Cer bada erranen dugu gauça hautara? Baldin laincoa gure alde bada, nor i çanen da gure contra?
Rmn	8	31	Ceinek bere Seme propria ezpai tu guppi da vkan, baina gure guci ongati c eman vkan bai tu, nola eztrauzqui gu gauça guci ac-ere harequin emanen?
Rmn	8	32	Norc produi turen du accusati oneric laincoaren ele gi tuén contra? laincoa da iusti ficatzen duena.
Rmn	8	33	Nor da condemnaturen duena? Christ da hil i çan dena, baina are resusci tatu-ere dena: laincoaren escuinean-ere dena, eta guregati c othoi tz egui ten duena.
Rmn	8	34	Norc separaturen gai tu gu Christen amoriotic? ala tribulati onea, ala hersturac, ala persecuti onec, ala gossetec, ala billuci i çatec, ala perilec, ala ezpatac?
Rmn	8	35	Scribatua den beçala, Hire causaz hiltzen gai tuc egun oroz: estimatu i çan gai tuc haraqui nçaco ardi én pare.
Rmn	8	36	Bai na gauça hautan guci otan victorioso bai noago gara, gu onhetsi gai tuenaren partez.
Rmn	8	37	Ecen segur nai z ecen ez herioc, ez vici tzec, ez Aingueruèc, ez pri nci pal tassunéc, ez botheréc, ez presenteco gaucéc, ez ethortecoéc:
Rmn	8	38	Ez goratassunec, ez barnatassunec, ez berce creaturac batec-ere ecin separaturen gai tuela laincoaren amorio Iesus Christ gure launean ekarri draucunetic.
Rmn	9	1	Egui a di ot Christean, ezti ot gueçurric, neure consci entiác halaber testi ficatzen drautal ari c Spiri tu sainduaz,
Rmn	9	2	Ecen tristi ti a handia, eta tormenta ardurazcoa dudala neure bi hotzean.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn	9	3	Ecen desir nuque ni neuror Christgatic separatua nincén neure anayeacgatic, cein baitirade ene ahai de haraguiaren araeuz:
Rmn	9	4	Cein baitirade Israel tár: ceinena baita adoptioea, eta gloriá, eta alliançac, eta Leguearen ordenançá, eta cerbitzu diuinoa eta promessac:
Rmn	9	5	Ceinena baitirade Aitác, eta hetaric da Christ haraguiaren araeuz, cein baita gauça gucién gaineo lainco, eternalqui benedicatua. Amen.
Rmn	9	6	Badaric-ere ecin date laincoaren hitza erori den: ecen ez tirade Israel eco diraden guciac, Israel.
Rmn	9	7	Eta ceren Abrahamen haci diraden ez tirade halacotz guciac haour, baina Isaactan haci dei thuren çaic hiri.
Rmn	9	8	Erran nahi da, ez tiradela haraguiaren haour diradenac, halacotz laincoaren haour: baina promessaren haour diradenac estimatzen diradela hacitan.
Rmn	9	9	Ecen promessaren hitza haur da, Dembora hunetan ethorriren nair, eta Sarac vkanen du semebat.
Rmn	9	10	Eta ez haur solament, baina Rebeccac-ere batgatic concebitu çuenean, baitzén, gure aita Isaacgatic.
Rmn	9	11	Ecen oraino haourrac sorthu gabe, eta hec vnguiric ez gairic eguin gabe (laincoaren ordenançá electionearen araura legoencát,
Rmn	9	12	Ez obrén baina dei tzen duenaren partez) erran i çan çayon hari, Guehienac cerbitzaturen din chipiena.
Rmn	9	13	Scribatua den beçala, Iacob onhetsi dut eta Esau gaitzetsi.
Rmn	9	14	Cer beraz erranen dugu? Ala da iniustiari c laincoa baitan? Guertha ez tadila.
Rmn	9	15	Ecen Moyses erraiten drauca, Pietate vkanen diát pietate eguin nahi vkanen draucadanaz, eta misericordia eguin en di arocat misericordia eguin nahi vkanen draucadanari.
Rmn	9	16	Halacotz beraz electionea ezta nahi duenaren, ez laster eguiten duenaren, baina lainco misericordia eguiten duenaren.
Rmn	9	17	Ecen badiotsa Scripturác Pharaori, Hunetacotz ber suscitatu aut, eracuts deçandac hitan neure botherea, eta denuntia dadiñac ene icena lur gucian.
Rmn	9	18	Beraz nahi duenari misericordia eguiten drauca, eta nahi duena gogortzen du.
Rmn	9	19	Erranen drautac bada niri, Cergatic oraino arranguraten da? ecen nor da haren vorondateari resisti ahal dieçaqueona?
Rmn	9	20	Bainaitzitic, o guiçoná, hi nor aiz laincoaren contra replicatzen duana? Ala erranen drauca gauça moldatuac hura moldatu duenari, Cergatic hunelaco eguin nauc?
Rmn	9	21	Ala ez tu lur-tupinaguileac orhe ber batetari c eguitemo bothere, vnci bataren ohoretaco, eta bercearen desohoretaco?
Rmn	9	22	Eta cer da, baldin eracutsi nahiz laincoac hirá, eta eçagut eraci nahiz bere botherea, suffritu badi tu patientia handitan hirazco vnci gal tze cotzat apprestatuac?
Rmn	9	23	Eta bere glori azco abrastassunén eçagut eraciteco misericordiazco vnci glori ataco apprestatu di tuenetara?
Rmn	9	24	Cein dei thu-ere baititu di ot gu, ez solament Iuduetari c, baina Gentiletari c-ere.
Rmn	9	25	Nola Osea baitan-ere erraiten baitu, Dei thuren dut ene populu etzena, neure populu: eta ni çaz onhetsi etzena, neure onhetsi.
Rmn	9	26	Eta i çanen da, erran i çan çayen lekuan, Etzarete ene populu çuec, han dei thuren baitirade lainco vici aren haour.
Rmn	9	27	Esai as-ere oi huz dago Israel en gainean, Israel eco haourrén contua itsassoco sablea beçala licen orduan, restançac dirade saluaturen
Rmn	9	28	Ecen launac acabatzen eta laburtzen du beharqui a iusti ti arequin: ceren beharqui laburtubat eguinen baitu launac lurraren gainean.
Rmn	9	29	Eta lehen Esai aseç erran çuen beçala, Baldin armadén launac vtzi ez paleraucu hacia, Sodoma beçal acatu guinatequeen, eta Gomorrha irudi vkan guenduqueen.
Rmn	9	30	Cer beraz erranen dugu? Ecen Gentil iusti ti ari etzarreitzanéc, iusti ti a ardietsl vkan dutela: etare iusti ti a fedezcoa:
Rmn	9	31	Baina Israel, iusti ti azco Legueari çarreicalari c, iusti ti azco Leguera ez teta heldu i çan.
Rmn	9	32	Cergatic? ceren ezpaita haur i çan fedez, baina Legueco obréz beçala: ecen behaztopatu i çan dirade behaztopagarri co harrian.
Rmn	9	33	Scribatua den beçala, Huná, eçarten dut Sionen behaztopagarri co harria, eta trebucagarri co harria: eta nor-ere baita hura baitan sinhesten duena, ezta confus i çanen.
Rmn	10	1	Anayeac, ene bihotzeco affectione ona eta laincoagana Israel gatic eguiten dudan othoitzá da salua ditecen.
Rmn	10	2	Ecen testimoni age ekarten drauet, nola laincoaren zeloa badutén, baina ez scientiaren araura.
Rmn	10	3	Ecen laincoaren iusti ti á eçagutzen ez tutelari c, eta bere iusti ti a fundatu nahiz dabil tzal ari c, laincoaren iusti ti ari etzai zca susmetitu.
Rmn	10	4	Ecen Leguearen fina Christ da, sinhesten duen guciaren iusti ti atan.
Rmn	10	5	Ecen Moysesec-ere scribatzen du Legueti c den iusti ti áz, Ecen gauça hec

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

egui n en di tu en gui çona, heçaz vici co dela.
Rmn 10 6 Baina fedez den iusti tiac, huna erraiten du, Ezterrál a eure bihotzean, Nor i ganen da cerura? hori duc Christen garaitic erekartea.
Rmn 10 7 Edo, nor i autsiren da abysmera? hori duc Christen hiletaric harçara erekartea.
Rmn 10 8 Baina cer erraiten du? Hire hurbil duc hitza hire ahoan eta hire bihotzean. Haur da fedeazco hitz predicatzen duguna.
Rmn 10 9 Ecen baldin confessa badeçac eure ahoz Iesus launa, eta eure bihotzean sinhets badeçac, ecen laincoac hura hiletaric resusci tatu duela, saluaturen aiz.
Rmn 10 10 Ecen bihotzez sinhesten da iustificatu i çateco, eta ahoz confssione egui ten saluatu i çateco.
Rmn 10 11 Ecen erraiten du Scripturac, Nor-ere bai ta hura bai than sinhesten duena, ezta confus i çanen.
Rmn 10 12 Ecen ezta dfferentiari c Iuduaren eta Grecoaren artean: ecen gucién laun bera da abrats, hura inuocatzen duten gucietara.
Rmn 10 13 Ecen norere bai ta launaren icena inuocaturen duena, saluaturen da.
Rmn 10 14 Nolatan bada inuocaturen duté hura bai than sinhetsi vkan ez tutenéc: eta nolatan sinhetsiren duté harçaz ençun vkan ez tutenéc? eta nolatan ençunen duté predica çaleric gabe?
Rmn 10 15 Eta nolatan predicaturen duté baldin igor ezpadi tez? scri batua den beçala, O cein eder diraden baquea euangelizatzen dutenén oinac, gauça onac euangelizatzen di tuztenenac!
Rmn 10 16 Baina guciac etzai zquio behatu i çan Euangelioari, ecen Esai asecc erraiten du, launa, norc sinhetsi du gure predicationea?
Rmn 10 17 Beraz fedea ençutetic da: eta ençutea laincoaren hitzaz.
Rmn 10 18 Baina galdez nago, ala ezte ençun vkan? Bainaitzitic lur orotara ilki i çan da hayen soinuá, eta munduaren bazterretarano hayén hitzac.
Rmn 10 19 Baina galdez nago, ala Israelecc eztu laincoa eçagutu vkan? Lehenic Moysesec erraiten du, Nic i elosgoatara prouocaturen çai tuztét gende gende-eztenaz, gende adimendu gabe batez asserre eraci ren çai tuztét.
Rmn 10 20 Eta Esai asecc hardieça hartzen du, eta erraiten, Eriden i çan naiz bilhatzen ezni dutenéz, eta claroqui aguertu i çan natzaye ene galderic egui ten etzutene y.
Rmn 10 21 Baina Israelez den becembatean erraiten du, Egun guci an hedatu vkan ditut neure escuac populu desobedientagana eta contrastatzen denagana.
Rmn 11 1 Galdez nago bada, Ala iraitzi vkan du laincoac bere populu a? Guertha ez tadila: ecen ni -ere Israel tár naiz, Abrahamen haitic, Beni ami nen lei nutic.
Rmn 11 2 Eztu iraitzi laincoac bere populu lehenetic eçagutua. Ala eztaqui çue Eli asecc cer erraiten duen Scripturac? nola requesta egui ten draucan laincoari Israel en contra, di oela,
Rmn 11 3 launa hire Prophetac hil citié, eta hire aldareac deseguin citié, eta ni azquendu i çan nauc neuror, eta ene arimaren ondoan di abiltzac.
Rmn 11 4 Baina cer diotsa hari reposta di ui noac? Reseruatu citi át neurorendaco çazpi milla gui çon belhaunic Baalen imaginari plegatu eztraucatenic.
Rmn 11 5 Hala bada dembora hunetan-ere, reseruati one gratiazco electi onearen araez egui n i çan da.
Rmn 11 6 Eta baldin gratiaz, ez guehi agoric obréz: berçela grati á guehi agoric ezta gratia: baina baldin obréz bada, guehi agoric ezta gratia: berçela obrá guehi agoric ezta obra.
Rmn 11 7 Cer beraz? Bilhatzen çuena Israelecc eztu ardi etsi: eta electi oneac ardi etsi vkan du, eta goiticoac gogortu i çan dirade,
Rmn 11 8 Scri batua den beçala, Eman vkan draue laincoac spiritu ithobat: eta begui, ikus ezteçatençát: eta beharri, ençun ezteçatençát egungo egunerano.
Rmn 11 9 Eta Dauíd-ec erraiten du, Berén mahai na arte bilha bequié, eta laço eta trebucamendu, eta haur pagamendutan.
Rmn 11 10 Ilhun bitez hayén begui ac, ikus ezteçatençát: eta hayén bizcarra bethiere makur eçac.
Rmn 11 11 Galdez nago bada, ala trebucatu i çan dirade eror litecençat? Guertha ez tadila: baina hayén erorteaz saluamendua Gentiletara ethorri i çan da, hæy iarrei qui tera inci tatzeco.
Rmn 11 12 Eta baldin hayén erortea munduaren abrastassun bada, eta hayén di mi nuti onea Gentilén abrastassun: cembatez areago hayén abundancia?
Rmn 11 13 Ecen çuey Gentiloy diotsuet, ni Gentilén Apostolu nai cen becembatean, neure mi ni sterioa ohoratzen dut:
Rmn 11 14 Eya nolazpait neure ahai deac i elos eraci ahal di tzaquedanez, eta hetaric batzu salua.
Rmn 11 15 Ecen baldin hayén iraitzea munduaren reconciliati one bada, ceric i çanen da recepti onea, hiletaric vici tze bai cen?
Rmn 11 16 Eta baldin primi tiac saindu badirade, bayeta orhea: eta baldin erroa saindu bada, bayeta adarrac.
Rmn 11 17 Eta baldin adarretaric batzu hautsi i çan badirade, eta hi bassa oliua incelari c, charthatu i çan bahai z hayén orde, eta oliua erroan eta vrinean parti cipant egui n bahai z,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn	11	18	Ezadila gloria adarrén contra: eta baldin gloriatzen bahai z, eztuc hic erroa egarten, baina erroac hi.
Rmn	11	19	Erranen duc bada, Hautsi i çan dirade adarrac, ni chartha nendi çat.
Rmn	11	20	Vngui: hec infidelitatez hautsi i çan di tuc, eta hi fedez çutic ago: ezadila vrguluz hant, baina ai cén bel dur.
Rmn	11	21	Ecen baldin laincoac adar natural ac guppi da vkan ezpadi tu, begui rauc hi -ere guppi da ezauèn.
Rmn	11	22	I kussac beraz laincoaren benignitate a eta seueritate a: trebucatu etara, seueritate a: eta hi regana, benignitate a, baldin perseuera bade çac benignitate an: ezpere hi -ere ebaqui ren aiz.
Rmn	11	23	Eta hec-ere baldin perseuera ezpade çate infidelitate an, charthaturen di tuc, ecen laincoa botheretsu duc har çara hayén charthatzeco.
Rmn	11	24	Ecen baldin hi naturaz bassa cen oliuatic ebaqui i çan bahai z, eta natura contra oliua onean charthatu bahai z: cembatez areago natural di radenac charthaturen di rade bere oliua propri an ?
Rmn	11	25	Ecen eztut nahi ignora de çaquen, anayeác, secretu haur, (ceuroc bai than arrogant etzaret en çat) ecen gogortassuna parte Israeli ethorri i çan çayola, Gentilén complimendua sar leiteno.
Rmn	11	26	Eta hala Israel gucia saluaturen da, scribatua den be çala, Ethorri ren da Siondic libera çale a, eta aldaraturen di tu infidelitate ac Iacobgani c.
Rmn	11	27	Eta alliança haur eneganic vkanen duté, Kendu di tu quedanean hayén bekatuac.
Rmn	11	28	Euangelioaz den becembate an, bay etsay di rade çuen causaz, baina electio neaz den becembate an, onhetsi ac, Aitén causaz.
Rmn	11	29	Ecen dolu gabe di rade laincoaren dohai nac eta vocatio nea.
Rmn	11	30	Ecen nola çuec-ere noi zpait laincoagana desobedi ent i çan bai tzarete: baina orain mi sericordi a ardi etsi bai tu çue hayén desobedi ent i çanez:
Rmn	11	31	Hala hauc-ere orain eztuté obedi tu vkan, çuey egui n çai çuen mi sericordi az hauc-ere mi sericordi a ardi ets de çaten çat.
Rmn	11	32	Ecen laincoac ertsi vkan di tu guci ac desobedi enti atan, guci ey mi sericordi a I egui en çat.
Rmn	11	33	O laincoaren sapienti are n eta e çagutzearen abrastassunen barná! ala haren iugemenduac bai ti rade comprehendí ecin dai tezqueen be çalacoac, eta haren bide ac eri dei teco impossi ble ac!
Rmn	11	34	Ecen norc e çagutu vkan du launaren gogo a? edo nor i çan da haren conse illari ?
Rmn	11	35	Edo norc Iehenic eman drauca hari, eta rendaturen bai tzayo?
Rmn	11	36	Ecen harenganic, eta har çaz, eta harengatic di rade gau ça guci ac: hari gloria seculacotz. Amen.
Rmn	12	1	Othoitz egui ten drauçuet bada, anayeác, laincoaren mi sericordi én partez, offrenda di tza çuen çuen gorputzac sacri ficio vi ci tan, sai ndutan, laincoaren gogaracotan, cein bai ta çuen cerbitzu ra çoi nezcoa.
Rmn	12	2	Eta etza çu itzotela conforma mundu huni, baina transforma çait eztez çuen adi menduaren arramberritzez, phoroga de çaquen çat ceric den laincoaren vorondate ona eta placenta eta perfectoa.
Rmn	12	3	Ecen niri eman i çan çaitadan gratiáz, erraiten draucat çuen artecoetaric batbederari, ezte çan presumi ia çu i tera ia çu i n behar den bai no guehi ago, baina den çuhur sobrietatera: laincoac batbederari fedearen neurria reparti tu draucan be çala.
Rmn	12	4	Ecen nola gorputz batetan anhi tz membro bai tugu, eta membro guci éc ezpai tute operatione bat bera:
Rmn	12	5	Hala anhi tz garelari c gorputzbat gara Christ bai than eta batbedera gara bata bercearen membro.
Rmn	12	6	Eta di tugula dohai n di uersac, eman i çan çai cun grati are n araura, edo prophetia, de çagun prophetiza fedearen proportio nearen arau ez:
Rmn	12	7	Edo ministerio, garen administratio nean: edo iracasten ari dena, den i nstructione emai le.
Rmn	12	8	Edo exhortatzen ari denac, exhorta de çan: distri bui tzen ari denac, distri bui de çan simplici tatetan: presi di tzen duenac dagui an di li gentqui : mi sericordi a egui ten duenac, dagui an aleguera çu i .
Rmn	12	9	Charitate a den fictio ne gabe: çareten gai tzaren gai tzetsle, vngui ari erat che çu i ac.
Rmn	12	10	Anayetassunezco chari tatez el karren onhe stera emanac: el karri ohorat zera ai tzi ncen çai tzatela.
Rmn	12	11	Cerbitzu egui tera ez nagui, spi ri tuz ardént, launa cerbitzatzen du çuel a.
Rmn	12	12	Speran çaz aleguera çaretelari c, tribulatio nean pati ent, oratio nean perseueratzen du çuel a.
Rmn	12	13	Sai nduén necessari tatetara communi catzen du çuel a: hospi tali tate ari i arrei çu i ten çai tzatela.
Rmn	12	14	Benedi cai tza çue çuec persecutatzen çai tuztenac: benedi cai tza çue, di ot, eta ez maradi ca.
Rmn	12	15	Aleguera çai tezte aleguera di radene çu i n, eta ni gar egui çue ni garrez

daudenequin.

- Rmn 12 16 Gogo batez bata berceagana affectionatuac çaretelariç: gauça gorác affectatzen ezti tuçuelariç, baina beheretara accommodatzen çaretelariç. Etzaretela çuhur ceuroc bai than.
- Rmn 12 17 Ezteçoçuela nehorì gaitza gaitzagatic renda. Procuraitzaçue gauça honestac guiçon gucién aitzinean.
- Rmn 12 18 Eguin albadadi, çuetan den becembatean, guiçon guciequin baquea duçuen.
- Rmn 12 19 Etzaitetzela ceuroc mendeca, ene maiteác, baina leku emoçue hirari: ecen scribatua da, Niri mendequioa: nic dut rendaturen, dio launac.
- Rmn 12 20 Bada baldin gosse bada hire etsaya, emóc iatera: baldin egarri bada, emóc edatera: ecen hala eguiten duála suco ikatzac bere buru gainera bilduren drautzac.
- Rmn 12 21 Ezadila gaitzui az garait, baina garait eçac vngui az gaitzui a.
- Rmn 13 1 Persona gucia potestate goragoén sui et biz, ecen ezta potestateric laincoaganic baicen: eta diraden potestateac, laincoaz ordenatuac dirade.
- Rmn 13 2 Halacotz, potestateari resititzen draucanac, laincoaren ordenañari resititzen drauca: eta resititzen dutenéc, bere buruén gainera damnatione erekarri ren duté.
- Rmn 13 3 Ecen magistratuac ez tirade icigarri, obra onacgatic, baina gaitchoagatic. Bada nahi duc potestatearen beldur ez içan? eguic vngui, eta recebituren duc laudorio haren ganic.
- Rmn 13 4 Ecen laincoaren cerbitzari duc hire onetacotz: baina gaitzquiric badaguiç, aicén beldur: ecen eztic causa gabe ezpatá ekarten: ecen laincoaren cerbitzari duc, mendecari hiratan, gaitzqui eguiten duenaren gainean.
- Rmn 13 5 Harren behar da içan sui et ez hiragatic solament, baina conscientiagatic-ere.
- Rmn 13 6 Ecen halacotz tributac-ere pagatzen di tuçue: ecen laincoaren ministre dirade, hunetara berera emlegatzen diradela.
- Rmn 13 7 Renda ieceçue bada guci ey çor draueçuen: nori tributa, tributa: nori peagea, peagea: nori bel durra, bel durra: nori ohorea, ohorea.
- Rmn 13 8 Etzaretela nehorengana deusez çordun: elkarri on daritzoçuen baicen: ecen berçeri on daritzanac, Leguea complitu du.
- Rmn 13 9 Ecen haur, Ezaiç adultero içanen, Eztuc hilen, Eztuc ebatsiren, Eztuc falsu testimoniageric erranen, Eztuc guthiciaturen: eta baldin cembeit berce manamenduric bada, hitz hunetan sommarioqui comprehenditzen da, Onhetsiren duc eure hurcoa eure burua beçala.
- Rmn 13 10 Charitateac hurcoari gaitzquiric eztrauca eguiten. Beraz Leguearen complimendua, charitatea da.
- Rmn 13 11 Principalqui ikussiric sasoina, ecen ia ordu dela lotaric iratzar gaitecen: ecen orain hurbilago daucu saluamendua, ecen ez sinhetsi vkan dugunean.
- Rmn 13 12 Gauá iragan da eta eguna hurbildu. Iraitz ditzagun bada il humbearen obrác, eta vezti gaitecen arguari dagocan abillamenduz.
- Rmn 13 13 Egunáz anco honestqui ebi l gaitecen: ez gormandicetan eta hordi querietan, ez ohatzetan eta insolentietan, ez gudutan eta inuidiatan.
- Rmn 13 14 Baina vezti çaitetztez Iesus Christ launaz, eta haragui az artharic ez tuçuela haren guthicién complitzeco.
- Rmn 14 1 Eta fedez infirmo dena recebi eçaçue, baina ez disputationez i harduquitera.
- Rmn 14 2 Batac sinhesten du gauça guci etaric ian ahal deçaçuela: eta berce infirmo denac belhar iaten du.
- Rmn 14 3 Iaten duenac, iaten ez tuena ezteçan menosprecia: eta iaten ez tuenac, iaten duena ezteçan iudica. Ecen laincoac hura bere recebitu vkan du.
- Rmn 14 4 Hi nor aiz berçeren cerbitzaria iudicatzen duana? bere launari fermu egoiten edo erorten ciayóc: baina fermaturen dic: ecen botheretsu duc laincoa haren fermatzeco.
- Rmn 14 5 Batac estimatzen du egun bata bercea bainoago, eta berceac estimatzen du bardin cein egun nahi den: batbedera biz segur bere conscientián.
- Rmn 14 6 Egunera behatzen duenac, launagana behatzen du: eta egunera behatzen ez tuenac, launagana ez tu behatzen. Iaten duenac, launari iaten du: ecen regratiatzen du laincoa: eta iaten ez tuenac, launari ez tu iaten, eta regratiatzen du laincoa.
- Rmn 14 7 Ecen ezta gutaric nehor bere buruári vici, eta ezta nehor bere buruári hiltzen.
- Rmn 14 8 Ecen edo dela vici garén, launari vici gara: edo dela hiltzen garén, launari hiltzen gara. Beraz nahi bada vici garén, nahi bada hiltzen garén, launaren gara.
- Rmn 14 9 Ecen hunetacotzát Christ hil, eta resuscitatu, eta vici tara itzuli içan da, hambat hilén nola vicién gainean dominatione duençát.
- Rmn 14 10 Baina hic cergatic iudicatzen duc eure anayea? edo hic-ere cergatic menospreciatzen duc eure anayea? Ecen guciac comparituren gara Christen iudicioco throno aitzinean.
- Rmn 14 11 Ecen scribatua da, Vici naiz ni, dio launac, ecen niri gurthuren çait belhaun gucia: eta mihi oroc laudorio emanen drauca laincoari.
- Rmn 14 12 Bada segur gutaric batbederac bere buruaz contu rendaturen drauca laincoari.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn 14 13 Ezteçagula beraz guehi agoric elkar iudica, bainaitzitic hunetan iugemenduz vsat eçaçue, behaztopagarri ric batre edo trebucagarri ric çuen anayeri eçar ezteçoçuen.

Rmn 14 14 Badaquit, eta segur naiz Iesus launaren partez, eztela deus satsuric bere berez: salbu, cerbait satsu dela estimatzen duenaren, hura harendaco satsu baita.

Rmn 14 15 Baina baldin viandagatic hire anayea tristetzen bada, ezabila ia charitatearen araura: ezteçala eure viandagatic hura gal, ceinagatic Christ hil i çan baita.

Rmn 14 16 Eztadila beraz çuen vnguia gaitz erran.

Rmn 14 17 Ecen laincoaren resumá ezta ianhari ez edari: baina iustitia eta baque eta bozcario Spiritu sainduaz.

Rmn 14 18 Ecen gauça hautan Christ cerbitzatzen duena, laincoaren gogaraco da, eta laudatua da guiçonéz.

Rmn 14 19 Iarrei qui gaquiztén beraz baqueari dagozcan gaucey, eta elkarren edifi cationetaco di radeney.

Rmn 14 20 Ezteçala hic viandaren causaz launaren obra deseguin: eguia duc gauça guciac chahu diradela, baina gai zquia duc scandal orequin iaten duen guiçonaren.

Rmn 14 21 On duc haraguric ez iatea, eta mahatsarnoric ez edatea, eta hire anaye behaztopatzen edo scandalizatzen, edo infirmo eguiten den gauçaren ez eguita.

Rmn 14 22 Hic fede duc? auc euror baitan laincoaren aitzinean. Dohatsu da bere buruá iudicatzen eztena laudatzen duen gauçan.

Rmn 14 23 Baina scrupulo eguiten duena, baldin ian badeça, iudicatu da: ecen eztu fedez iaten: eta fedetic eztén gucia bekatu da.

Rmn 15 1 Eta behar ditugu fermu garenóc, infirmoén flaccatassunac supportatu, eta ez gure buruey complacitu.

Rmn 15 2 Bada gutaric batbederac complaci beça bere hurcoa vngui ra edifi cationetan.

Rmn 15 3 Ecen Christec-ere eztu bere buruá complacitu nahi vkan, baina, scribatua den beçala, Hiri iniuria erraiten draueanén iniuriác ene gainera erori i çan di tuc.

Rmn 15 4 Ecen aitzinetic scribatu diraden gauça guciac, gure doctrinatan scribatu i çan dirade, Scripturetaco patientiaz eta consolationez sperança dugunçat.

Rmn 15 5 Bada patientiataco eta consolationetaco laincoac di çuel a elkarren artean gauça ber baten pensatzeco gratia Iesus Christen araura:

Rmn 15 6 Gogo batez eta aho batez glorifica deçaçuençat laincoa, cein baita Iesus Christ gure launaren Aita.

Rmn 15 7 Halacotz recebi eçaçue elkar, Christec-ere gu recebitu gai tuen beçala laincoaren glori atan.

Rmn 15 8 Bada erraiten dut, Iesus Christ circonsionearen ministre i çan dela, laincoaren egui agatic, Aitey eguin çaitzen promessac confirma litzançat:

Rmn 15 9 Eta Gentiléc laincoa bere misericordi agatic glorifica deçaten: scribatua den beçala, Halacotz laudorio emanen drauat hiri Gentilén artean, eta hire icenari cantaturen di arocát.

Rmn 15 10 Eta berri z dio, Aleguera çaitetzez Gentilác haren popul uarequin.

Rmn 15 11 Eta berri z, Lauda eçaçue launa Gentil guciéc eta elkarrequin lauda eçaçue hura populu guciéc.

Rmn 15 12 Eta berri z Esaiasec erraiten du, Içanen da lesserenic çain-bat, eta, Gentilén gobernatzera al tchaturen den-bat: Gentiléc hartan sperança vkanen duté.

Rmn 15 13 Sperança zco laincoac bada compli çaitzatel a bozcario guci az eta baquez sinhetsiz, sperança z abundos çaretençat Spiritu sainduaren verthutez.

Rmn 15 14 Bada segur naiz, ene anayéac, ni neuror-ere çueçaz, ecen çuec cueróc ontassunez betheac çaretela, eçagutze guci az betheric: etare elkar admonesta ahal bai teçaqueçue.

Rmn 15 15 Eta, anayéac, ausartqui chi ago scribatu drauçuet partez, çuec orhoit eraci ten baci ntuztét beçala, laincoaz niri eman i çan çaitadan grati agatic,

Rmn 15 16 Iesus Christen ministre nai cençat Gentilac baitan, empletzen nai cel a laincoaren Euangelio sainduan, Gentilén obl ationea placént dençat, Spiritu sainduaz sancti ficatoric.

Rmn 15 17 Badut beraz cerçaz gloria nadin Iesus Christez, laincoazco gaucetan.

Rmn 15 18 Ecen ez ninçande, Christec ni çaz eguin eztuen gauçaren erraitera ausart, Gentilén obedi entiatara erekarteco, hitzez eta eguinez:

Rmn 15 19 Signoén eta miraculuén verthutez, laincoaren Spirituaren verthutez: hambat non Ierusal emetic eta al di rietaric Ill yri querano abunda eraci vkan baitut Christen Euangelioa:

Rmn 15 20 Hala Euangelioaren predicatzen enseyatzen ni ncel a, ez Christ ai ppatu i çan cen lekutan, berçeren fundament gai nean edifi ca ezneçançat.

Rmn 15 21 Baina scribatua den beçala, Harçaz denuntiatu i çan etzayenéc, ilkussiren duté: eta ençun ez tutenéc, adi turen duté.

Rmn 15 22 Eta halacotz empachatu i çan naiz anhitzetan ethortera çuetara.

Rmn 15 23 Baina orain guehi ago lekuric comarca hautan eztudanaz gueroz, eta ia anhitz vrthez gueroztic çuetara ethortera desi r dudanaren gai nean:

Rmn 15 24 Parti nadinean Espaigniarát, ethorri ren naiz çuetara: ecen sperança dut iragai tean ikussiren çaituztedala, eta çueçaz hara guidaturen nai cel a: baldin lehen çuequin i çatez sasi tuche banai z.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rmn	15	25	Bada orain banoa Ierusalemerát, sainduy administratzaera.
Rmn	15	26	Ecen Macedoniacoen eta Achaiacoen placera i çan da Ierusalimen diraden sainduetaco paubrey cerbaiten partitzaera.
Rmn	15	27	Ecen hala placer vkan duté, eta çordun-ere badirade hetara: ecen baldin hayén on spiri tualetan partitpant i çan badirade Gentilac, hec-ere carnaléz den becembatean aiutatu behar dituzté.
Rmn	15	28	Bada haur acabatu duquedanean eta hæy fructu haur consignatu drauquedanean, Espaigniarát ioanen nai çate çuec bai tharic.
Rmn	15	29	Eta badaquit ecen çuetara ethor nadi nean, Christen Euangelioco benedictionearen abundantiarequin ethorri ren naicela.
Rmn	15	30	Hal aber anayéac, othoitz eguiten drauçuet Iesus Christ gure launaz, eta Spirituaren charitateaz, enequin emplega çaitetzen, enegatic laincoari eguinen drautzaçuen othoitzéz:
Rmn	15	31	Iudean diraden desobedientetaric deli ura nadi nçat, eta Ierusalimen eguitemo dudan administratione haur, sainduén gogaraco dençat:
Rmn	15	32	Laincoaren vorondatez çuetara bozcarioequin ethor nadi nçat, eta çuequin batean recrea nadi nçat.
Rmn	15	33	Bada baquezco laincoa dela çuequin gucioquin, Amen.
Rmn	16	1	Gommentatzen drauçuet bada gure arreba Phebe, Cencreco Eli çaren nescato dena:
Rmn	16	2	Hura gure launean recebi deçaçuençat sainduy dagoten beçala, eta assisti çaquizquiten çuen behar i çanen den gauça guci etan: ecen hura anhitzen ostatea i çan da, eta neurorren-ere.
Rmn	16	3	Salutaitzaçue Priscilla eta Aquila, ene aiutariac Iesus Christ launean.
Rmn	16	4	Ceinéc ene viciagatic bere lleppoac susmettitu baitituzté: hæy eztrauztet nic neurorrec esquerrac emaiten, baina Gentilén Eli ça guciéc-ere bay.
Rmn	16	5	Saluta eçaçue hayén etchean den Eli çá-ere Saluta eçaçue Epenet ene mai tea, cein baita Achaiaco primitiá Christean.
Rmn	16	6	Saluta eçaçue Maria guregana anhitz trabai llatua.
Rmn	16	7	Salutaitzaçue Andronic eta Lunia ene lehen gussuac, eta ene presonerquideac, Apostoluén artean notable diradenac, eta ni baino lehen i çan diradenac Christean.
Rmn	16	8	Saluta eçaçue Amplia ene mai tea gure launean.
Rmn	16	9	Saluta eçaçue Vrbán, gure aiutaria Christean eta Stachys ene mai tea.
Rmn	16	10	Saluta eçaçue Apelles, Christean approbatua. Salutaitzaçue Aristobulorenecoac.
Rmn	16	11	Saluta eçaçue Herodion ene lehen gussua. Salutaitzaçue Narcisse baitaco gure launean diradenac.
Rmn	16	12	Salutaitzaçue Tryphena eta Tryphosa, gure launean trabai llatzen diradenac. Saluta eçaçue Persida, nic mai te dudana eta anhitz trabai llatu dena, gure launean.
Rmn	16	13	Saluta eçaçue Rufo berecia gure launean, bayeta haren eta ene ama.
Rmn	16	14	Salutaitzaçue Asyncrito, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, eta hequin diraden anayec.
Rmn	16	15	Salutaitzaçue Philologo, eta Iulia, Nereo, eta haren arrebá, eta Olympia, eta hequin diraden saindu guci ac.
Rmn	16	16	Saluta eçaçue elkar pot eguite saindu batez Christen Eli céç salutitzen çaituztez.
Rmn	16	17	Eta othoitz eguiten drauçuet, anayéac, gogoa ditzaçuen, çuec recebitu duçuen doctrinaren contra partialitateac eta scandaloac eguiten dituztenac: eta apparta çaituzten hetaric.
Rmn	16	18	Ecen halacoéc Iesus Christ gure launa ez tute cerbitzatzen, baina bere sabela: eta hitz eztiz eta lausenguzcoz simplén bihotzac seducitzen dituzté.
Rmn	16	19	Ecen çuen obediencia batbederaz eçagutua da: Aleguera nai z bada çueçaz den becembatean: baina nahi dut çuhur çareten onean eta simple gaitzean.
Rmn	16	20	Eta baquezco laincoac desegui nen du Satan çuen oinén azpian sarri. Iesus Christ gure launaren gratia dela, çuequin. Amen.
Rmn	16	21	Salutatzen çaituztez Timotheo ene aiutariac, eta Lucioç, eta Iasonec, eta Sosipaterec ene lehen gussuéc.
Rmn	16	22	Salutatzen çaituztét gure launean nic Tertius, epistola haur scribatu dudana.
Rmn	16	23	Salutatzen çaituztez Gaius-ec, ene eta Eli ça guciaren ostatuac. Salutitzen çaituztez Eraste hirico procuradoreac, eta Quart anayec.
Rmn	16	24	Iesus Christ gure launaren gratiá dela çuequin gucioquin. Amen.
Rmn	16	25	Bada çuec confirma ahal çaitzaqueztenari, ene Euangeliocaren eta Iesus Christen predicationearen araura, hambat demboraz gueroztic mysterio estali ric egon den reuelationearen araura:
Rmn	16	26	Baina, oráin manifestatu denaren, eta Propheten Scripturéz lainco eternalaren manuz fedearen obediencia tan natione guci etan declaratu denaren araura:
Rmn	16	27	Laincoari, bada, çuhur bakoitziari dela gloria Iesus Christez eternal qui. Amen.
1Cr	1	1	Paul ec laincoaren vorondatez Iesus Christen Apostolu i çatera dei thuac,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

eta gure anaye Sosthenesec,
 1Cr 1 2 Iaincoaren Eliça Corinthen denari, Iesus Christez sanctificatuey,
 saindu içatera dei thuey, Iesus Christ gure launaren icena leku orotan inuocatzen duten
 guciequin, cein baita, hambat hayén nola gure laun:
 1Cr 1 3 Gratia dela çuequin eta baquea gure Iainco Aitaganic, eta Iesus Christ
 launaganic.
 1Cr 1 4 Esquerrac emaiten drauzquiót neure Iaincoari bethi çueçaz, Iesus
 Christ launean çuey eman içan çaiçuen Iaincoaren gratiagatic:
 1Cr 1 5 Ceren gauça gucietan abrastu içan baitzarete hartan, eloquentia eta
 eçagutze gucian:
 1Cr 1 6 Iesus Christen testimoniage çuetan confirmatu içan denaren araura:
 1Cr 1 7 Hala non ezpaitzarete falta eceinere dohainen, Iesus Christ gure
 launaren reuelationearen beguira çaudetela.
 1Cr 1 8 Cein ec confirmaturen-ere baitzai tuztéz finerano irreprehensibile
 içateco Iesus Christ gure launaren egunecotzat.
 1Cr 1 9 Fidel da Iaincoa ceinez dei thu içan baitzarete Iesus Christ haren Seme
 gure launaren communionera.
 1Cr 1 10 Bada othoitz eguiten drauçuet anayeác, Iesus Christ gure launaren
 icenaz, gauça berbat erran deçaçuen guciéc, eta eztén çuen artean targoaric: baina çareten
 iunctatuac adimendu batetan eta gogo batetan.
 1Cr 1 11 Ecen, ene anayeác, declaratu draudate çueçaz Chloes baitthacoéc, ecen
 discordiác diradela çuen artean.
 1Cr 1 12 Bada haur diot, ecen çuetaric batbederac erraiten duela, Ni behinçat
 Paulen naitz, eta ni Apolloren, eta ni Cephasen, eta ni Christen.
 1Cr 1 13 Ala çathi tua da Christ? Ala Paul crucificatu içan da çuengatic, edo
 Paulen icenean batheyatu içan çarete?
 1Cr 1 14 Esquerrac emaiten drauzquiót Iaincoari ceren ezpaitut çuetaric nehor
 batheyatu, Crispo eta Gaiobai cen:
 1Cr 1 15 Nehorc erran ezteçan ecen neure icenean batheyatzen ariçan naitzela.
 1Cr 1 16 Batheiatu vkan dut Estebenen familia-ere: gaineracoz eztaquit berçeric
 batre batheyatu vkan dudanez.
 1Cr 1 17 Ecen ez nau igorri Christec batheyatzera, baina euangelizatzeraz: ez
 hitzezco çuhurtziatan, Christen crutzea ezdeusetara eztadinçat.
 1Cr 1 18 Ecen crutzezco hitza, galtzen diradeney behinçat, erhogoa çaye: baina
 guri saluatzen garenoy, Iaincoaren verthute da.
 1Cr 1 19 Ecen scribatua da, Galduren dut çuhurren çuhurtziá, eta adi tuén
 adimendua kenduren dut.
 1Cr 1 20 Non da çuhurra? nonda Scriba? non da secula hunetaco disputaria? ez tu
 erho eguin Iaincoac mundu hunetaco sapientia?
 1Cr 1 21 Ecen Iaincoaren sapientian munduac Iaincoa eçagutu eztuenaz gueroz
 haren sapientiat, Iaincoaren placera içan da predicationearen erhogoz sinhesten dutenén
 saluatzeraz.
 1Cr 1 22 Ecen Iuduac-ere signo esquez daude, eta Grecoéc sapientia bilhatzen
 duté:
 1Cr 1 23 Baina guçaz den becembatean predicatzen dugu Christ crucificatua,
 Iuduey behinçat scandalo, eta Grecoey erhogoa çayena.
 1Cr 1 24 Baina dei thu diradeney hambat Iuduey nola Grecoey predicatzen drauegu
 Christ Iaincoaren verthutea eta Iaincoaren sapientia.
 1Cr 1 25 Ecen Iaincoaren erhogoa guionac baino çuhurrago da: eta Iaincoaren
 flaqueçá guionac baino borthitzago da.
 1Cr 1 26 Ecen badacussaçue çuen vocationea, anayéac, ecen etzaretela çuhurrac
 anhitz haraguiaren araez, ez borthitzac anhitz, ez nobleac anhitz.
 1Cr 1 27 Baina munduco gauça erho diradenac elegitu vkan di tu Iaincoac confundi
 ditzançat çuhurrac: eta munduco gauça flaccu diradenac elegitu vkan di tu Iaincoac confundi
 ditzançat gauça borthitzac:
 1Cr 1 28 Eta munduco gauça noble eztiradenac, eta menospreciatuac elegitu vkan
 di tu Iaincoac, eta gauça eztiradenac, diradenac deseguin ditzançat
 1Cr 1 29 Glorifica eztadinçat haraguiric batre haren aitzi nean.
 1Cr 1 30 Baina harenganic çuec çarete Iesus Christean, cein eguin içan
 baitzai cu Iaincoaz sapientia eta iustitia eta sanctificatione eta redemptione:
 1Cr 1 31 Scribatua den beçala, Gloriatzen dena, launean gloria dadinçat.
 1Cr 2 1 Eta ni ethorri içan naitzen çuetara, anayéac, ez naitz ethorri
 eloquentiazco edo sapientiazco excellentiarequin, Iaincoaren testimoniagea denuntiatzen
 nerauçuelaz.
 1Cr 2 2 Ecen eztut deliberatu vkan deus çuen artean iaquitera, Iesus Christ
 bai cen, hura-ere crucificatua.
 1Cr 2 3 Eta ni infirmitaterequin eta bel durrequin eta ikara halldirequin içan
 naitz çuec baithan.
 1Cr 2 4 Eta ene minçatzea eta ene predicationea ezta içan sapientia humanoren
 hitz gogagarritan: baina spirituren eta verthuteren eracustetan.
 1Cr 2 5 Çuen fedea eztençat guionén sapientiatan, baina Iaincoaren
 potenti atan.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr 2 6 Eta sapientiá denuntiatzen dugu perfectoeñ artean: eta sapientiá diot ez mundu hunena, ezeta mundu hunetaco prince deseguin en diradenena:

1Cr 2 7 Baina denuntiatzen dugu laincoaren sapientia mysteriotan dena, diot estalía, laincoac ia dembora gucién aitzineti gure gloriatan determinatu vkan çuena:

1Cr 2 8 Cein mundu hunetaco principiari batec-ere ezpaitu eçagutu vkan: ecen baldin eçagutu vkan baluté, gloriázco launa etzuqueten crucificatu.

1Cr 2 9 Baina predicatzen ditugu, scribatua den beçala, Beguic ikussi ezti tuen, eta beharric ençun ezti tuen gauçac, eta guiçonén bihotzetara igan i çan ezti radenac, cein laincoac hari on dari tzoteneý appaindu bai trautzé.

1Cr 2 10 Baina guri laincoac reuelatu vkan drauzqui gu bere Spirituaz: ecen Spirituac gauça guciac penetratzen ditu, bý laincoaren gauça barnac-ere.

1Cr 2 11 Ecen guiçonetari c cein ec daquizqui guiçonaren gauçac, guiçonaren spiritu hura bai than denac bai cen? Halaber laincoaren gauçac-ere ezti tu nehorc eçagutu vkan, laincoaren Spirituac bai cen.

1Cr 2 12 Bada guc eztugu munduaren spiritu a recebitu vkan: baina laincoagani co Spirituac: laincoaz guri eman i çan çai zqui gun gauçac eçagut di tza gunçát:

1Cr 2 13 Cein denuntiatzen-ere bai titugu, ez sapientia humanoac iracasten di tuen hitzéz, baina Spiritu sainduac iracasten di tuenéz, gauça spiritual ac spiritual etara appropriatuz.

1Cr 2 14 Baina guiçon natural ac ezti tu comprehenditzen laincoaren Spirituaren gauçac: ecen erhogoa çai zqui o, eta ecin adi ditzaque, ceren spiritual qui iugeatzen bai tirade.

1Cr 2 15 Baina guiçon spiritual ac iugeatzen di tu gauça guciac, eta bera ezta nehorçaz iugeatzen.

1Cr 2 16 Ecen norc eçagutu du launaren intentionea, hura instrui deçan? baina guc Christen intentionea badugu.

1Cr 3 1 Eta ni anayeac, ecin minçatu natzayçue çuey spiritual ey anço, baina carnaley anço, diot, haourrey anço Christ lauean.

1Cr 3 2 Ezne edatera emai tez haci çai tuztet, eta ez vi andaz, ceren orai no ecin bai tzi neçaqueten, baina orain-ere orai no ecin deçaqueçue: ceren orai no carnal bai tzarete.

1Cr 3 3 Ecen inuidia eta gudu eta targoa çuen artean denean, etzarete carnal, eta etzabiltzate guiçonaren araura?

1Cr 3 4 Ecen erraiten duenean batac, Ni Paulen nai z: eta berceac, Ni Apolloren, etzarete carnal?

1Cr 3 5 Nor da bada Paul, eta nor Apollo, cerbitzari bai cen, ceinéz sinthetsi vkan bai tuçue, eta batbederari launac eman draucan beçala?

1Cr 3 6 Nic landatu vkan dut, Apolloc arregatu: baina laincoac eman du handitzea.

1Cr 3 7 Halacotz beraz landatzen ari dena ezta deus, ezeta arregatzen ari dena: baina handitzea emai ten duen laincoa.

1Cr 3 8 Eta landatzen ari dena eta arregatzen ari dena, bat dirade: eta batbederac recebituren du bere saria bere trabai lluaren araura.

1Cr 3 9 Ecen gu laincoarequi n languile gara, çuec laincoaren laborançá, laincoaren edificio çarete.

1Cr 3 10 laincoaren gratia niri eman çai tadanaren araura, nabussi iaqui nsu batec beçala fundamenta eçarri vkan dut, eta berce batec gainean edificatzen du: baina batbederac becussa nola gainean edificatzen duen.

1Cr 3 11 Ecen berce fundamentic nehorc ecin eçar deçaque eçarri denaz berceric, cein bai ta Iesus Christ.

1Cr 3 12 Eta baldin nehorc edificatzen badu fundament hunen gainean vrrhe, cilhar, harri preciatu, egur, belhar, lasto:

1Cr 3 13 Batbederaren obrá manifestaturen da: ecen egunac declaraturen du: ceren suaz manifestaturen bai ta: eta batbederaren obrá nolaco daten, suac phorogaturen du.

1Cr 3 14 Baldin cembei t gainean edificatu duenen obrá badago, sari recebituren du.

1Cr 3 15 Baldin cembei ten obrá erra badadi, gal tze eguinen du: baina bera saluaturen da, badaric-ere suz beçala.

1Cr 3 16 Eztaqui çue ecen laincoaren temple çaretela, eta laincoaren Spiritu a habitatzen dela çuetan?

1Cr 3 17 Baldin norbeitec laincoaren templea deseguin badeça, deseguin en du hura laincoac: ecen laincoaren templea saindu da, cein bai tzarete çuec.

1Cr 3 18 Ezteçala nehorc bere buruá seduci: baldin cembei tec vste badu çuen artean çuhur dela mundu hunetan, erho eguin bedi, çuhur dadinçát.

1Cr 3 19 Ecen mundu hunetaco çuhurtzi á, erhogoa da laincoaren aitzinean: ecen scribatua da, Hatzamai ten di tu çuhurrac hayén fineci an.

1Cr 3 20 Eta berri z, launac ezagutzen du ecen çuhurrén pensamenduac vano di radel a.

1Cr 3 21 Bada, eztadila nehor gloria guiçonétan: ecen gauça guciac çuen di rade:

1Cr 3 22 Bada Paul, bada Apollo, bada Cephas, bada mundua, bada vici tzea, bada herioa, bada presenteco gauçaric, bada ethorthecoric, guciac di rade çuen: eta çuec Christen, eta Christ laincoaren.

1Cr 4 1 Estima beça guçaz guiçonac Christen mini stréz, eta laincoaren secretuén di spensaçal éz beçala.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr 4 2 Baina gaineracoaz, necessario da dispensaçal etan leyal batbedera eriden dadin.

1Cr 4 3 Ni çaz den becembatean, ansia guti dut çueçaz edo iugemendu humanozi iudicatu i çatearen: are neure buruä-ere eztut iudicatzen.

1Cr 4 4 Ecen deusetan eztut neure buruä hoguendun senditzen: ordea huneçaz eznaiz iustificatu: baina ni iudicatzen nauena, launa da.

1Cr 4 5 Halacotz, ezteçaquela dembora baino lehen iudica, launa dathorreno, cei nec ilhumbeco gauça estaliac-ere arguïtaren baititu, eta bihotzetaco conseilluac manifestaturen: eta orduan laudorio vkanen du batbederac laincoaganic.

1Cr 4 6 Bada anayác, gauça hauc minçatzeco manera batez itzuli vkan ditut neure eta Apolloren gainera, çuen causaz: gutan ikas deçaquençát, scribatua den baino guehiago ez presumitzera: bata bercearen contra hant etzaitztençát bercearen contra.

1Cr 4 7 Ecen norc hi reputationetan eçarten au? eta cer duc recebitu vkan eztuanic? eta baldin recebitu vkan baduc, cergatic gloriatzen aiz recebitu ezpahu beçala?

1Cr 4 8 Ia asse çarete, ia abrastu çarete, gu gabe reguetu çarete: eta aitzineçate regna, guc-ere çuequin batean regna deçagunçát.

1Cr 4 9 Ecen badaritzat laincoac gu monstrañça eçarri gaituela, baicara, azquen Apostoluac, heriotara condemnatuac beçala: ecen beguïetaco miragarri eguin i çan gaitzaitze munduari eta Aingueruey eta guïçoney.

1Cr 4 10 Gu erho Christgatic, eta çuec çuhur Christ launean, gu flaccu, eta çuec sendo: çuec noble, eta gu bilaun. Ordu hunetarano eta gosse gara eta egarri gara, eta billuci gara, eta buffetatzen gara, eta leku batetic berçera errebelatuac gabilta:

1Cr 4 11 Eta trabaiilatzen gara, gure escu propriéz lan eguinez.

1Cr 4 12 Iniuriatzen gara, eta vngui erraiten dugu: persecutatzen gara, eta suffritzen dugu:

1Cr 4 13 Diffamatzen gara, eta othoitz eguiten dugu, munduco scobaquin beçala eguin i çan gara, eta gucién karracaquin beçala oraindrano.

1Cr 4 14 Eztrauzquiçuet gauça hauc scribatzen ahalque çaitzatedançát, baina neure haour maite anço auisatzen çaituztet.

1Cr 4 15 Ecen hamar milla pedagogo baciñtuzte-ere Christean, ez ordea anhi tza aita: ecen Iesus Christean, Euangelioaz nic engendratu vkan çaituztet.

1Cr 4 16 Othoitz eguiten drauçuet bada, ene imitaçale çareten.

1Cr 4 17 Halacotz igorri drauçuet Timotheo, cein baita ene seme maitea eta fidelagure launean, harc orhoit eraciren drauzquiçue ceric diraden ene bideac Christean, leku gucietan Eliça orotan iracasten dudan beçala.

1Cr 4 18 Ni çuetara ethorteco ezpaninz beçala, batzu hantuac i çan dirade.

1Cr 4 19 Baina ethorriren naiz sarri çuetara, baldin launac nahi badu: eta eçaguturen dut, ez hantu i çan diraden horién hitza, baina verthutea.

1Cr 4 20 Ecen laincoaren resumá ezta hitzean, baina verthute spiri tual ean.

1Cr 4 21 Cer nahi duçue? ci horrequin ethorriren naiz çuetara, ala charitaterequin eta emetassunezco spiri turequin?

1Cr 5 1 Guciz ençuten da çuen artean paillardiça badela, eta halaco paillardiça cein Gentilén artean aippatzen-ere ezpaita: ecen cembeit ec bere aitaren emaztea entreñitzen duela.

1Cr 5 2 Eta çuec hantuac çarete, eta eztuçue nigar lehen eguin, ken ledinçát çuen artetic eguitate haur eguin duena.

1Cr 5 3 Nic behinçát gorputzez absent beçala, baina present spiri tuz, ia deliberatu dut present beçala, haur hala eguin duenaren,

1Cr 5 4 (Çuec eta ene spiri tua Iesus Christ gure launaren icenean bildurric, Iesus Christ gure launaren botherearequin.)

1Cr 5 5 Halacoaren Satani liuratzera haraguiaren destructionetan, spiri tua salbu dençát Iesus launaren egunean.

1Cr 5 6 Çuen gloriatzea ezta ona: Eztaquiçue ecen altchagarri gutibatec orhe gucia altcha eraciten duela?

1Cr 5 7 Purga eçaçue bada altchagarri çaharra, orhe berri çaretençát, altchagarri gabe çareten beçala: ecen gure Bazcoa guregatic sacri ficatu i çan da, cein baita Christ.

1Cr 5 8 Bada eguin deçagun besta, ez altchagarri çaharrez, ezeta malitiataco eta gaiçtaqueriataco altchagarri z, baina altchagarri gaberico oguiz, diot puritatezcoz eta egui azcoz.

1Cr 5 9 Scribatu drauçuet epistolán, nahasta etzaitzten paillardiquin:

1Cr 5 10 Eta ez guci z mundu hunetaco paillardiquin, edo auariti osoequin, edo harrapari equin, edo idol atrequin: ezpere segur behar cenduquete mundutic ilki.

1Cr 5 11 Baina orain scribatu drauçuet etzaitzten nahasta, baldin cembeit anaye deitzen denic paillard bada, edo auariti oso, edo idol atre, edo gaitzerraille, edo hordi, edo harrapari: halacoarequin ian-ere ezteçaquen.

1Cr 5 12 Ecen cer iudicatzeco dut nic campoco diradenez-ere? eztuçue barneco diradenéz çuec iudicatzen?

1Cr 5 13 Baina campocoac launac iudicatzen ditu. Ken eçaçue bada gaiçto hori ceurón artetic.

1Cr 6 1 Hauçu da çuetaric cembeit, eguitecoric duenean berce baten contra, iugemendutara ioaitera iniustoén aitzinera, eta ez sainduén aitzinera?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr 6 2 Eztaqui çue ecen sainduéc mundua iugeaturen dutela? eta baldin çueçaz mundua iugeaturen bada, indigne çarete gauça chipienén iugeatzeco?

1Cr 6 3 Eztaqui çue ecen Aingueruác iugeaturen ditugula? cembatez areago vicitze hunetaco gauçac?

1Cr 6 4 Halacotz bada baldin vicitze hunetaco gaucéz gortec badiçuë, Eliçán estima chipitacoen diradenac eçar itzaçue iar-lekuan.

1Cr 6 5 Çuen ahalquetan, haur erraiten drauçuet. Horrela da çuen artean çuhurric eztén, ez are bat, bere anayén artean iugea ahal deçaquenic?

1Cr 6 6 Baina anayec anayearen contra auci du, eta are infidelén aitzinean.

1Cr 6 7 Ia segur guci z falta da çuetan, çeren auci baiçuë ceurón artean: çeren ezçuë lehen iniuria suffritzen? çeren ezçuë lehen calte recebitzen?

1Cr 6 8 Baina çuec iniuria eguiten duçuë eta calte: eta are anayey.

1Cr 6 9 Ala eztaqui çue ecen iniustoéc eztutela laincoaren resumá heretaturen?

1Cr 6 10 Etzaitzelá engana, ez paillardéc, ez idolatrec, ez adulteroc, ez malguéc, ez bugrec, ez ohinéc, ez auaritosoéc, ez hordiéc, ez gaitzerrailéc, ez harrapariéc, ezte laincoaren resumá heretaturen.

1Cr 6 11 Eta halaco gauça cinetén batzu: baina ikuci çarete, baina sanctificatu çarete, baina iustificatu çarete, Iesus launaren icenean, eta gure laincoaren Spirituaz.

1Cr 6 12 Gauça guciac permittitzen çaiçquit, baina guciac eztirade probetchutaco: gauça guciac permittitzen çaiçquit, baina ni eznaiz deusen botherearen suiëctioneraco.

1Cr 6 13 Viandác sabelaren, eta sabela viandén: baina laincoac haur eta hec deseguiten ditu: baina gorputza ezta paillardaçataco, baina launarendaco, eta launa gorputzarendaco.

1Cr 6 14 Eta laincoac gure launa-ere resuscitatu du, eta gu-ere resuscitaturen gaitu bere bothereaz.

1Cr 6 15 Eztaqui çue ecen çuen gorputzac Christen membro diradela? edequiric beraz Christen membroac paillarda baten membro eguiten ditut? Guertha eztadila.

1Cr 6 16 Ala eztaqui çue ecen paillarda bati iunctatzen çayona, gorputzbat harequin eguiten dela? Ecen eguiten dirade, dio, biga haragui bat.

1Cr 6 17 Baina launari iunctatzen çayona, spiritubat da.

1Cr 6 18 Ihes eguiçuë paillardaçari: ecen guiçonac dagui an bekatu guci a gorputzetic campoan da, baina paillardaç eguiten duenac, bere gorputz propria bekatu eguiten du.

1Cr 6 19 Ala eztaqui çue ecen çuen gorputza temple dela çuetan den Spiritu sainduaren, cein baiçuë laincoaganic, eta etzaretel a ceuron buruén?

1Cr 6 20 Ecen erossiac çarete prezioz: glorifica eçaçue bada laincoa çuen gorputzean, eta çuen spirituan, cein baitirade laincoarenac.

1Cr 7 1 Eta scribatu drautaçuen gaucéz den becembatean, on da guiçonaren emazteric ez hunquitzea.

1Cr 7 2 Baina paillardaçari ihes eguiteagatic, batbederac bere emaztea biu, eta batbederac bere senharrabi u.

1Cr 7 3 Emazteari senharrac çor draucan onheriztea renda bieçó: eta halaber emazteac-ere senharrari.

1Cr 7 4 Emazteac bere gorputza ezte bere bothereco: baina senharrac: eta halaber senharrac-ere bere gorputza ezte bere bothereco, baina emazteac.

1Cr 7 5 Ezteçauela defrauda batac bercea cembeit demboratacotz consentimendu batez ezpada, baruretan eta orationetan emplega çaitztençat: eta harçara elkargana itzul çaitzete, Satanec tenta etzaitzatençat çuen incontinentiagatic

1Cr 7 6 Baina haur erraiten dut permissioez, ez manamenduz.

1Cr 7 7 Ecen nahi nuque guiçon guciac liraden ni beçala: baina batbederac bere dohain propria du laincoaganic, batac hunela eta berceac hala.

1Cr 7 8 Bada erraiten drauet ezcondu-gabey eta alharguney, on dela hayençat, baldin badaudez ni beçala.

1Cr 7 9 Baina baldin continent ezpadirade, ezconbitez: ecen hobe da ezconcea ecen ez erre içatea.

1Cr 7 10 Eta ezconduy denuntiatzen drauet, ez nic baina launac, Emaztea senharraganic eztadin parti.

1Cr 7 11 Eta baldin parti badadi bego ezcondugabe, edo senharrari reconcilia bequió: senharrac-ere emaztea ezteçala vtzi.

1Cr 7 12 Baina bercey nic erraiten drauet, ez launac, Baldin cembeit anayec emazte infidela badu, eta emazteac consentitzen badu harequin habitatzera, ezteçan hura vtzi.

1Cr 7 13 Eta baldin cembeit emaztec senhar infidela badu, eta senharrac consentitzen badu harequin habitatzera, ezteçan hura vtzi.

1Cr 7 14 Ecen sanctificatu da senhar infidela emazteaz, eta sanctificatu da emazte infidela senharraz: berçela çuen haourrac satsu lirateque: baina orain saindu dirade.

1Cr 7 15 Eta baldin infidela partitzen bada, parti dadin ecen ezta suiet anayea edo arreba halaco gaucetan: baina baquera dei thu gaitu laincoac.

1Cr 7 16 Ecen cer daquin emazteá, eya senharra saluaturen dunanez? edo cer daquic senharrá, eya emaztea saluaturen duanez?

1Cr 7 17 Baina nola batbederari dohaina partitu baitrauca laincoac, nola batbedera dei thu baitu launac, hala ebi l bedi: eta hunela Eliça guci etan ordenatzen dut.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr 7 18 Circonci ditiuric norbeit dei thu i çan da? ezterakarran preputioa: preputioan norbeit dei thu i çan da? eztadila circonci diti.

1Cr 7 19 Circonci sionea ezta deus, eta preputioa ezta deus: baina laincoaren manamenduén beguiratzea.

1Cr 7 20 Batbedera cer vocationetan dei thu i çan baita hartan bego.

1Cr 7 21 Sclabo dei thu aiz? eztuála arranguratic: baina baldin are libre eguin ahal bahadi, harçaz lehen vsat eçac.

1Cr 7 22 Ecen launean dei thu i çan den sclaboa, launaren libre da: eta halaber libre dethua, Christen sclabo da.

1Cr 7 23 Precioz erossiac çareté, etzaretela guiçonén sclabo.

1Cr 7 24 Batbedera certan dei thu i çan baita, anayeác, hartan bego laincoa bai than.

1Cr 7 25 Eta virginéz den becembatean launaren manamenduric eztut: baina coseillu emaiten drauçuet, launaganic fidel i çatera misericordia vkan dudana beçala.

1Cr 7 26 Estimaten dut bada haour on dela presenteco necessitateagatic, ecen on dela guiçonarendaco hunela i çatea.

1Cr 7 27 Emazterequin lothua aiz? ezteçála bilha separationeric: emazteaganic lachatu aiz? ezteçála bilha emazteric.

1Cr 7 28 Bada baldin ezcon bahadi-ere, eztuc bekaturic eguin: eta baldin ezcon badadi virginá, eztu bekaturic eguin: baina halacoéc tribulatione vkanen duté haragui an: baina nic guppida çaituztet.

1Cr 7 29 Baina haur erraiten drauçuet, anayeác, ecen demborá labor dela hemendic harát, emaztedunac-ere, emazteric ezpalute beçala diraden:

1Cr 7 30 Eta nigarrez daudenac, nigarrez ezpalade beçala: eta aleguera diradenac, aleguera ezpalirade beçala: eta erosten dutenac, posseditzen ezpaluté beçala:

1Cr 7 31 Eta mundu hunez vsatzen dutenac, vsatzen ezpaluté beçala: ecen mundu hunen figurá iragan doa.

1Cr 7 32 Eta nahi nuque çuec arrangura gabe cineten. Emazte gabe denac, artha du launaren gaucéz, nolatan launaren gogaraco daten:

1Cr 7 33 Baina emaztedunac, artha du munduco gaucéz, nolatan emaztearen gogaraco daten.

1Cr 7 34 Diuers dirade emazte ezcondua eta virginá: emazte ezcondu gabeac, artha du launaren diraden gaucéz, gorputzez eta spirituz sainda dençát: baina emazte ezconduac, artha du munduco gaucéz, nolatan senharraren gogaraco daten.

1Cr 7 35 Eta haur çuen probetchutan erraiten dut, ez laçoa eçar di eçaçuedençát: baina carazqui eta moldez launari iuncta çaquizqui otençát empatchuric batre gabe.

1Cr 7 36 Baina baldin edoceinec vste badu ecen desohore duela haren virginác bere adin florea iragan deçan, eta hala eguin behar dela: nahi duena begui, eztu bekaturic eguiten: ezcon bitez.

1Cr 7 37 Baina bere bihotzean fermu dagoenac, necessitateric eztuela, baina du bere vorondate propriaren gainean puissança, eta haur deliberratu bere bihotzean, bere virginaren beguiratza, vngui eguiten du.

1Cr 7 38 Bada, bere virginá ezconcen duenac, vngui eguiten du: baina ezconcen eztenac, hobequi eguiten du.

1Cr 7 39 Emaztea lothua da legueaz haren senharra vici den dembora gucian: baina haren senharra hil badadi, libre da norequin nahi den ezconceco, solament gure launean.

1Cr 7 40 Baina dohatsuago da baldin hala badago, ene conseilluaren araura: eta estimaten dut nic-ere laincoaren Spiritua badudala.

1Cr 8 1 Eta idoley sacrificatzen diraden gaucéz den becembatean, badaqui gu ecen guciéc eçagutze badugula: eçagutzeac hancen du, baina charitateac edificatzen.

1Cr 8 2 Eta baldin edoceinec vste badu cerbait badaqui ala, eztu oraino eçagutu deus eçagutu behar den beçala.

1Cr 8 3 Baina baldin cembeittec laincoari on badaritza, hura harçaz iracatsi i çan da.

1Cr 8 4 Bada idoley sacrificatzen diraden gaucén iateaz den becembatean, badaqui gu ecen deus eztela idolá munduan, eta eztela berce laincoric bat bai cen.

1Cr 8 5 Ecen iainco deitzen diradenac badirade-ere, bada ceruän bada lurrean (nola anhitzi iainco baita, eta anhitzi aun)

1Cr 8 6 Baina guc iainco Aitabat dugu, ceinaganic baitirade gauça guciac, eta gu hartan: eta laun-bat, Iesus Christ, ceinez baitirade gauça guciac, eta gu harçaz.

1Cr 8 7 Baina ezta gucietan eçagutzea, ecen batzuc idolaren conscienciaquin oraindrano, idoley sacrificatutic beçala iaten duté: eta hayén consciencia nola ezpaita fermu, satsutzen da.

1Cr 8 8 Bada viandác ezgaitu laincoaren gogaracotzenago: ecen ian badeçagu-ere, ezgara vkansuago: eta ian ezpadeçagu-ere, eztugu guti ago.

1Cr 8 9 Baina beguirauçue çuen puissança hori infirmo diradeney nolazpait scandalotan eztén.

1Cr 8 10 Ecen baldin norbeittec ikus baheça hi eçagutze duanor, iarri ric agoela idolén templeco mahainean, infirmo denaren consciencia ezta instruituren idolari sacrificatu diraden gauçetatic iatera?

1Cr 8 11 Eta hire eçagutze horreçaz galduren da anaye infirmo dena, ceinagatic Christ hil i çan baita?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr 8 12 Bada hunela anayén contra bekatu eguiten duçuenean, eta hayén conscientia infirmoa çauritzen duçuenean, Christen contra bekatu eguiten duçue.

1Cr 8 13 Halacotz, baldin viandác ene anayea scandalizatzen badu, eztut ianen haraguiric secular, neure anayea scandaliza ezteçadançát.

1Cr 9 1 Eznaiz Apostolu? eznaiz libre? eztut Iesus Christ gure launa ikussi? etzarete çuec ene lana gure launean?

1Cr 9 2 Baldin bercén Apostolu ezpanaiz, çuen berere banaiz: ecen ene Apostol utassunaren cigulua çuec çarete gure launean.

1Cr 9 3 Ene defensá examinatzen nautenac bai thara, haur da:

1Cr 9 4 Ala extugu bothere iateco eta edateco?

1Cr 9 5 Ala eztugu bothere emazte arreba baten gucietan erabilteco, berce Apostoluc, eta launaren anayéc, eta Cephasec beçala?

1Cr 9 6 Edo, nic neurorrec eta Barnabasec eztugu bothere lanic ez eguiteco?

1Cr 9 7 Norc guerlaric eguiten du bere despendioz behinere? norc landatzen du mahasti, eta haren fructutic eztu iaten? edo norc bazcatzen du arthaldea, eta arthaldearen eznetic eztu edaten?

1Cr 9 8 Ala guiçonaren araez gauça hauc erraiten ditut? ala Legueac-ere eztitu gauça hauc erraiten?

1Cr 9 9 Ecen Moysesen Leguean scribatua da, Eztraucac ahoa lothuren idi bihitzen ari denari. Ala artha du idiéz laincoac?

1Cr 9 10 Ala haur guci z guregatic erraiten du? segur haur guregatic scribatua da: ecen sperançatan behar du laboratzen duenac, laboratu: eta bihitzen duenac participant içateco sperançatan.

1Cr 9 11 Baldin guc çuey gauça spiritalac erein badrauzqui çuegu, gauça handia da çuen carnalac biltzen badi tugu?

1Cr 9 12 Baldin berceac bothere hunetan çuen artean participant badi rade, ceren ez cineçago gu? baina eztugu bothere hunez vsatu vkan: aitzitic gauça guciac suffritzen ditugu, Christen Euangelioari empatçuric batre eztemogunçát.

1Cr 9 13 Eztaqui çue ecen sacrificioac eguiten dituztenéc, gauça sacrificatuetaric iaten dutela? eta aldarean emplegatzen diradenéc, aldarearequin perticipatzen dutela?

1Cr 9 14 Hala gure launac-ere ordenatu vkan draue Euangelioa predicatzen duteney, Euangeliotic vici diraden.

1Cr 9 15 Badaric-ere nic gauça hautaric batez-ere eztut vsatu vkan. Eta gauça hauc eztitut scribatu, hala niri eguin daqui dançat: ecen hobe nuque hil nendin ecen ez nehorc ene glorificamendua ezdeusetara deçan.

1Cr 9 16 Ecen Euangelizatzen badut-ere, eztut ceren gloria nadin: ecen necessitateac eraguiten draut: eta maledictione niri -baldin euangeliza ezpadeçat.

1Cr 9 17 Ecen baldin gogotic haur eguiten badut, sari dut: baina baldin gogoz garaitic eguiten badut, dispensationea eman içan çait.

1Cr 9 18 Cer sari dut beraz? Euangelioa predicatzen dudanean, Christen Euangelioa deus hartu gabe predica deçadan, ezteçadan gai zqui vsat neure bothereaz Euangelioan.

1Cr 9 19 Ecen gucietaric libre banaiz-ere, guci en sui ectioneco neure buruá eguin vkan dut, gende guehiago irabaz deçadançát.

1Cr 9 20 Eta eguin içan natzaye luduey ludu beçala, luduac irabaz dit zadançát: Leguearen azpico diradeney, Leguearen azpico baninz beçala, Leguearen azpian diradenac irabaz dit zadançát.

1Cr 9 21 Legue gabey Legue gabe baninz beçala, (Legue gabe ezpanaiz-ere laincoagana, baina Christen Leguearen azpico) Legue gabeac irabaz dit zadançát.

1Cr 9 22 Eguin içan natzaye infirmoey infirmo beçala, infirmoac irabaz dit zadançát: guci ey eguin içan natzaye gauça gucia, guci z batzu salua dit zadançát.

1Cr 9 23 Eta haur eguiten dut Euangelioagatic, çuequin batean participant hartan eguin nadinçát.

1Cr 9 24 Eztaqui çue ecen stadioan laster eguiten dutenéc, guci éc laster eguiten badutela, baina batec precioa hartzen duela? hala laster egui çue non har bai teçaque çue.

1Cr 9 25 Eta combatitzen den gucia, regimenduz gauça guci etan vici da: eta hec eguiten duté coroa corrumpturen den baten vkai teagatic: baina guc corrumpturen eztenagatic.

1Cr 9 26 Nic bada hala laster eguiten dut, ez eztaquidala nola: hala bataillatzen naitz, ez aireari baneraunsa beçala.

1Cr 9 27 Baina gatzigatzen dut neure gorputza, eta sui ectionetara erekartan: eceinere maneraz bercey, predicatu ondoan, neuror reprobatu eriden ez nadinçát.

1Cr 10 1 Nahit dut bada daqui çuen anayeác, ecen gure Aitác oro hodey azpian içan diradela, eta guciac itsassoaz iragan içan diradela:

1Cr 10 2 Eta guciac Moystestan batheyatu içan diradela hodeyea eta itsassoan.

1Cr 10 3 Eta guci éc vianda spirital ber batetaric ian dutela.

1Cr 10 4 Eta guci éc edari spirital -ber batetaric edan dutela: ecen edaten çutén iarrei quiten çayen Harri spirital etic: eta Harria cen Christ.

1Cr 10 5 Baina hetaric anhitzen gainean eztu placer hartu vcan laincoac: ecen deseguin içan dirade desertuan.

1Cr 10 6 Eta gauça hauc gure exemplutan içan dirade, guthicia ezti tzagunçat gauça gaiçtoac, nola hec guthiciatu baiti tuzté.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr	10	7	Eta etzaretan idolatre, hetaric batzu leguez, scribatua den beçala, larri i çan da populua iatera eta edatera, eta iaiqui i çan dirade dostetara.
1Cr	10	8	Eta ezteçagun paillarda, hetaric batzuc paillardatu vkan dutén beçala, eta hil i çan baitirade egun batez hoguey eta hirur milla.
1Cr	10	9	Eta ezteçagun tenta Christ, hetaric batzuc tentatu vkan dutén beçala, eta suguez deseguin i çan baitirade.
1Cr	10	10	Eta ezteçaguen murmura, hetaric batzuc murmuratu vkan dutén beçala, eta deseguin i çan baitirade desegui leaz.
1Cr	10	11	Eta gauça hauc gucioc exemplutan heltzen çai zten hæyr: eta scribatu i çan dirade gure admonitionetan, ceinetara demborén finac heldu i çan baitirade.
1Cr	10	12	Hunegatic bada çutic dagoela vste duenac, begui ra biu error eztadin.
1Cr	10	13	Tentationec etzaituztez hartu humanoc baicen: eta fidal da laincoa, ceinec ezpaitu permissiuren tenta çaitetzen egar ahal deçaque çuen baino guehi agoz: baina emanen du tentationearequin batean ilki tbi dea-ere sustenga ahal deçaqueuçat.
1Cr	10	14	Hunegatic, ene maiteac, ihes egui çue idolatriatic.
1Cr	10	15	Adituey beçala miñço natzai çue: ceuroc iugea eçaçue erraiten dudana.
1Cr	10	16	Benedictionezco copa benedictatzen duguna, ezta Christen odolaren communionea? eta hausten dugun oguia ezta Christen gorputzaren communionea?
1Cr	10	17	Ecen gu baicara anhitz, ogui bat gara eta gorputzbat: ceren guciac ogui batetan participant baicara.
1Cr	10	18	Ikussaçue Israel haraguiaren araez dena: sacrifici oac iaten dituztenac, ezti rade aldarean participant?
1Cr	10	19	Cer erraiten dut beraz? idola cerbait dela? edo idolari sacrificatu çayona, cerbait dela? ez.
1Cr	10	20	Aitzi tic diot, ecen Gentiléc sacrificatzen dituzten gauçac, deabruet sacrificatzen drauztela, eta ez laincoari: eztut bada nahi çuec participant çareten deabruén.
1Cr	10	21	Ecín launaren copá edan deçaqueçue, eta deabruaren copá: ecín launaren mahai nean participant çaratezte: eta deabruén mahai nean.
1Cr	10	22	Ala nahi dugu asserre eraci launa? ala hura baino borthitzago gara?
1Cr	10	23	Gauça guciac permissitzen çai zquit, baina guciac ezti rade probetchutaco: gauça guciac permissitzen çai zquit, baina gauça guciéc eztute edificatzen.
1Cr	10	24	Nehorc ezteçala bere propria bilha, baina batbederac bercerena.
1Cr	10	25	Haraquin çan saltzen den orotaric, ianagaçue: deus galdeguin gabe consci entia gatic.
1Cr	10	26	Ecen launarena da lurra eta hartango complimendua.
1Cr	10	27	Eta baldin infidel etaric cembeit ec gomitatzen baçaituztez, eta ioan nahi baçarete: aitzinera eçarten çai çuen orotaric ianagaçue, deus galdeguin gabe consci entia gatic.
1Cr	10	28	Baina baldin cembeit ec erran badi eçaçue, Haur idoley sacrificatua da, ezteçaque laian, auertitu çaituztenagatic, eta consci entia gatic: ecen launarena da lurra eta hartango complimendua.
1Cr	10	29	Baina consci entia erraiten diat, ez hi rea, baina bercearena: ecen cergatic ene libertatea iudicatzen da berceren consci entiaz?
1Cr	10	30	Eta baldin nic gratiaz viandán participantzen badut, cergatic gai çto iudicatzen nai z nic esquerrac emaiten ditudan gauçagatic?
1Cr	10	31	Bada, edo iaten badu çue, edo edaten badu çue. edo cerbait berceric eguiten badu çue, gucia laincoaren glori atan egui çue.
1Cr	10	32	Çareten scandalo gabe eta luduetara eta Grecoetara eta laincoaren Eli çagana.
1Cr	10	33	Ni -ere gauça guci etan guci én gogaraco nai cen beçala, bilhatzen eztudala neure probetchu propria: baina anhitzena, salua dit ecen çat.
1Cr	11	1	Çareten ene imi taçale, ni -ere Christen beçala.
1Cr	11	2	Bada laudatzen çaituztet, anayeac, ceren ene gauça guci ez orhoit baitzarete, eta ceren eman drauzqui çuedan beçala, ordenançac eduqui ten baititu çue.
1Cr	11	3	Baina nahi dut daqui çuen, ecen gui çon guci aren buruá Christ dela: eta emaztearen buruá, gui çona: eta Christen buruá, laincoa.
1Cr	11	4	Gui çon buruá estaliric othoitz eguiten, edo prophetizatzen duen guciac, desohoratzen du bere buruá.
1Cr	11	5	Baina emazte buruá estali gaber ic othoitz eguiten edo prophetizatzen duen guciac, desohoratzen du bere buruá: ecen hambat da nola arradatua baliz.
1Cr	11	6	Ecen baldin estal tzen ezpada emaztea, motz-ere bedi: eta baldin deshonest bada emaztearen moztu edo arradatu i çatea, estal bedi.
1Cr	11	7	Ecen gui çonac eztu estali behar buruá, laincoaren imaginá eta glori á denaz gueroz: baina emaztea, gui çonaren glori á da.
1Cr	11	8	Ecen gui çona ezta emaztetic, baina emaztea gui çonetic.
1Cr	11	9	Ecen are ezta gui çona creatu i çan emazteagatic, baina emaztea gui çonagatic.
1Cr	11	10	Hunegatic vkaiteco du emazteac buruán sei gñalea sui ectionetan dela, Aingueruac gatic.
1Cr	11	11	Guci agatic-ere ez gui çona emaztea gabe, ezeta emaztea gui çona gabe, gure launean.
1Cr	11	12	Ecen nola emaztea gui çonetic, bai ta, hala gui çona-ere emazteaz: baina

gauça guciac laincoaganic.

1Cr 11 13 Ceuroc bai than iugea eçaque, Honest da emazteac estali gaberico

laincoari othoitz daguion?

1Cr 11 14 Ala naturác berac-ere etzaituztez iracasten ecen guçonac adatsdun içatea desohore duela?

1Cr 11 15 Baina emazteari adatsdun içatea gloria çayola? ceren adatsa estalguitzat eman içan baitzayó.

1Cr 11 16 Eta baldin cembeitetiharduquiçale dela irudi badu, guchalaco

costumaric eztugu, ez laincoaren Elicéc-ere.

1Cr 11 17 Bada haur hala declaratzen drauçuet non ezpaitzaituztet, laudatzen, ceren ezpaitzarete emendiotan biltzen, baina desemendiotan.

1Cr 11 18 Ecen lehenic, biltzen çaretenean Eliçán, ençuten dut diuisione dela çuen artean: eta parte sinhesten dut.

1Cr 11 19 Ecen behar da heresiac-ere çuen artean diraden, phorogatuac manifest eguin ditecençat çuen artean.

1Cr 11 20 Bada elkargana biltzen çaretenean, ezta hori launaren Cenaren iatea.

1Cr 11 21 Ecen batbedera auançatzen da bere affariaren hartzera iateracoan: eta bata da gosse, eta bercea da hordi.

1Cr 11 22 Ala eztiuçue etcheac hetan iateco eta edateco? ala laincoaren Eliçá menospreciatzen duçue, eta ahalquetzen dituçue eztutenac? Cer erranen drauçuet? Laudaturen çaituztet hunetan? etzaituztet laudatzen.

1Cr 11 23 Ecen nic recebitu vkan dut launaganic eman-ere drauçuedana: nola Iesus launac, traditu içan cen gauean, hartu çuen oguia:

1Cr 11 24 Eta gratiác rendaturic, hauts ceçan, eta erran ceçan, Har eçaque, ian eçaque: haur da ene gorputza çuengatic hausten dena: haur eguiçue ene memoriotan.

1Cr 11 25 Halaber copa-ere har ceçan affaldu cenean, cioela, Copa haur da Testamentu berria ene odol ean: haur eguiçue, noiz-ere edanen baituçue, ene memoriotan.

1Cr 11 26 Ecen noiz-ere ianen baituçue ogui haur, eta copa haur edanen, launaren herioa denuntiatuere duçue, dathorrorean.

1Cr 11 27 Halacotz, norc-ere ianen baitu ogui haur, edo edanen launaren copá indignoqui, hoguendun içanen da launaren gorputzaren eta odolaren

1Cr 11 28 Phoroga beça bada batbederac bere buruá, eta hunela ogui hartaric ian beça, eta copá hartaric edan.

1Cr 11 29 Ecen iaten eta edaten duenac indignoqui, bere condemnationea iaten eta edaten du, discernitzen eztuelaric launaren gorputza.

1Cr 11 30 Halacotz da çuen artean anhitz infirmoric, eta eriric, eta lo daunça anhitz.

1Cr 11 31 Ecen segur baldin gure buruác iugea baguinça, ezguintezque puni.

1Cr 11 32 Baina punitzen garenean, launaz instruitzen gara: munduarequin

condemna ezgai tecençat.

1Cr 11 33 Bada, ene anayeác, biltzen çaretenean iatera batac bercea iguriqui eçaque.

1Cr 11 34 Eta baldin nehor gosse bada, etchean ian beça: condemnationetan bilt etzaitezençat. Eta garaitico gaucéz, nathorrorean ordonatuere duçuet.

1Cr 12 1 Dohain spiri tualez den becembatean, anayeác, eztut nahi ignora deçaçuen.

1Cr 12 2 Badaquiçue ecen Gentil içan çaretela, eta idola mutuén onduan guidatzen cineten beçala lasterca cinabiltzatela.

1Cr 12 3 Halacotz iakin eraciten drauçuet, ecen laincoaren Spirituaz miñço denec batec-ere, eztuela erraiten Iesus maledictione dela: eta nehorc ecin derraqueela Iesus dela laun, Spiritu sainduaz baicen.

1Cr 12 4 Eta dohainén dfferentiác badi rade, baina Spiritu ber-bat da:

1Cr 12 5 Admni strationén dfferentiac-ere badi rade: baina laun ber-bat:

1Cr 12 6 Operati onén dfferentiác-ere badi rade: baina lainco ber-bat da, ceinec eguiten baitu guciac etan.

1Cr 12 7 Baina batbederari emaiten çayó spiri tuaren manifestati onea probetchatzeco.

1Cr 12 8 Ecen batari spiri tuaz emaiten çayó sapienti ataco hitza, eta berceari eçagutzetaco hitza, spiri tu beraren araez:

1Cr 12 9 Eta berceari fedea, Spiritu harçaz beraz: eta berceari sendatzeco dohainac Spiritu harçaz beraz.

1Cr 12 10 Eta berceari, verthutén operationeac: eta berceari prophetiá: eta berceari, spiri tuen discretioneac: eta berceari, lengoagén di uersitateac: eta berceari, lengoagén interpretati onea.

1Cr 12 11 Baina gauça hauc guciac eguiten ditu, Spiritu bat harc eta berac, distribuituz hec particul arqui batbederari, nahi duen beçala.

1Cr 12 12 Ecen gorputza bat den beçala, eta baitu anhitz membro, baina gorputz batetaco membro guciac, anhitz diradelaric, gorputzbat dirade: hala da Christ-ere.

1Cr 12 13 Ecen Spiritu batez gu gucioc batheyatu içan gara gorputzbat içateco, bada luduric, bada Greoric, bada sclaboric, bada libreric: eta guciac edaran içan gara Spiritu ber batez.

1Cr 12 14 Ecen gorputza-ere ezta membrobat, baina anhitz.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr	12	15	Baldin erran badeça oinac, Eznaiz escua, eznaiz gorputzeco: ezta halacotz gorputzeco?
1Cr	12	16	Eta baldin erran badeça beharriac, Eznaiz beguia, eznaiz gorputzeco: ezta halacotz gorputzeco?
1Cr	12	17	Baldin gorputz gucia beguia bada, non içanen da ençutea? baldin gucia ençutea bada, non içanen da senditzea?
1Cr	12	18	Baina orain eçarri vkan du laincoac membroetaric batbedera gorputzean, nahi vkan duen beçala.
1Cr	12	19	Ecen baldin guciac membrobat balirade non liçateque gorputza?
1Cr	12	20	Baina orain anhitz dirade membroac, badaric-ere gorputzbat.
1Cr	12	21	Eta ecin beguiac derraqueo escuari, Hire beharriac eztiat: edo berri buruac oiney, Çuen beharriac ezta.
1Cr	12	22	Baina are guehiago dena gorputzeco membro infirmoen irudi dutenac, necessarioenac dirade.
1Cr	12	23	Eta gorputzeco membro deshonestén diradela vste dugunac, ohoratuqui enic estaltzen ditugu: eta gure membro deshonestenéc, ornamendu guehi enic duté.
1Cr	12	24	Eta gutan honest diraden partéc ornamendu beharriac ezta: baina laincoac moderatu vkan du gorputza batean, falta çuenari ohore guehi enic emanez:
1Cr	12	25	Gorputzean diuisi oneric eztençat, baina membroéc bat berceagatic ansia berbat dutén.
1Cr	12	26	Eta den membro batec cerbait suffritzen duen, membro guciéc harequin suffritzen duté: edo den membrobat ohoratzen den, membro guciac alegueratzen dirade elkarrequin.
1Cr	12	27	Bada çuec çarete Christen gorputz, eta membro partez.
1Cr	12	28	Eta batzu eçarri vkan ditu laincoac Eliçán, Iehenic Apostol uac, guero Prophetác, herenean Doctorac: eta guero verthuteac: guero sendatzeco dohainac, aiutác, gobernamentuac, lengoagén diuersitateac.
1Cr	12	29	Ala guciac dirade Apostol u? ala guciac Prophetac? ala guciac doctor? ala guciac verthutedun?
1Cr	12	30	Ala guciéc badute sendatzeco dohaina? ala guciac lengoage diuersez minço dirade? ala guciéc interpretatzen dute?
1Cr	12	31	Baina çareten dohain excellentenén guthicioso: eta oraino bide excellentagobat eracutsiren draçuet.
1Cr	13	1	Baldin guiçonén eta Aingueruen lengoagez minça banadi, eta charitateric ezta, eguin naiz cobre soinu eguiten duenaren, edo cymbala dindatzen duenaren pare.
1Cr	13	2	Eta baldin banu prophetiazco dohaina, eta naquizquian mysterio guciac eta scientia gucia: eta nuen fede gucia, hambat non mendiac transporta nitzan, eta charitateric ezta, deus eznaiz.
1Cr	13	3	Eta baldin distribui baditza neure on guciac paubrén hatzeco, eta baldin eman badeçat neure gorputza erre içateco, eta charitateric ezta, etzait deus probetchatzen.
1Cr	13	4	Charitatea patient da, benigno da, charitatea ezta inuidioso: charitateac ezta insolentiaric, eta ezta hancen:
1Cr	13	5	Eztu deshonestateric eguiten, eztabila bere probetchuén ondoan, ezta despitatzen: ezta gaitziac pensatzen:
1Cr	13	6	Ezta bi degabeaz alegueratzen, baina alegueratzen da egui az.
1Cr	13	7	Gauça guciac pairatzen ditu, gauça guciac sinhesten ditu, gauça guciac speratzen ditu, gauça guciac suffritzen ditu.
1Cr	13	8	Charitatea nehoiz-ere ezta erorten: baina are prophetiác abolituren dirade, eta lengoagéc fin harturen duté, eta scientiá abolituren da.
1Cr	13	9	Ecen partez eçagutzen dugu eta partez prophetizatzen.
1Cr	13	10	Eta perfectionea ethorri datenean, orduan partez dena abolituren date.
1Cr	13	11	Haourra nincenean, haour anço minço nincén, haour anço iugeatzen nuen, haour anço pensatzen nuen: baina guiçon eguin naicenean, abolitu vkan ditut haourtassuneco manerac.
1Cr	13	12	Ecen orain mirail batez ikusten dugu ilhunqui: baina orduan begui thartez begui tharte ikussi ren dugu: orain eçagutzen dut partez, baina orduan eçaguturen dut eçagutu-ere naicén beçala.
1Cr	13	13	Bada orain badaude hirur gauça hauc, fedea, sperança, charitatea: baina hautarico handiena charitatea da.
1Cr	14	1	Çarreitza chariteari, eta çareten dohain spiri tual guthicioso, baina guehi enic prophetiza deçaçuen.
1Cr	14	2	Ecen lengoage arrotzez minço dena etzaye guiçoney minço, baina laincoari: ecen nehorc ezta ençuten, eta spiri tuz mysterioac erraiten ditu.
1Cr	14	3	Baina prophetizatzen duena, guiçoney minço çaye edifi cationetan, eta exhortationetan, eta consolationetan.
1Cr	14	4	Lengoage arrotzez minço denac, bere buruä edifi catzen du: baina prophetizatzen duenac, Eliçá edifi catzen du.
1Cr	14	5	Nahi dut bada çuec gucioc lengoage diuersez minça çaitetzen, baina nahiago prophetiza deçaçuen ecen handiago da prophetizatzen duena ecen ez lengoage diuersez minço dena, baldin interpretatzen eçpadu, Eliçác edifi catione har deçançat.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr	14	6	Bada orain, anayeác, baldin banathor çuetara lengoage arrottez miñço nai cela, cer probetchu eguinen drauçuet: baldin miñça ezpanaqui çue edo reuelationez, edo scientiaz, edo prophetiaz, edo doctrinaz?
1Cr	14	7	Eta gauça arima gabe soinu emaiten dutenec-ere edo den chirula, edo harpa, baldin cerbait dfferentia tonuz ezpademate, nolatan eçaguturen da chiruláz edo harpáz ioiten dena?
1Cr	14	8	Ecen baldin soinu iaquin-bat eman ezpadeça trompettác, nor preparaturen da bataillara?
1Cr	14	9	Hala çuec-ere baldin adi dai tequeen hitza mihi az pronuntia ezpadeçaçue, nolatan adi turen da erraiten dena? ecen airera miñçaçale içanen çarete.
1Cr	14	10	Hambat (heltzen ohi den beçala) soinu móta da munduan, eta batre ezta muturic.
1Cr	14	11	Beraz baldin ezpadaquit vozaren verthutea, içanen natzayó miñço denari barbaro: eta miñço çaitadana barbaro içanen çait.
1Cr	14	12	Hala çuec-ere dohain spiritual guthicioso çaretenaz gueroz, çarreit zate hetan abundoso içateari Eliçaren edificaciónetan.
1Cr	14	13	Halacotz lengoage arrottez miñço denac othoitz begui interpreta ahal deçançát.
1Cr	14	14	Ecen baldin lengoage arrottez othoitz eguiten badut, ene spirituc othoitz eguiten du: baina ene adimendua fructu gabe da.
1Cr	14	15	Cer bada? othoitz eguinen dut spirituz, baina othoitz eguinen dut adimenduz-ere: cantaturen dut spirituz, baina cantaturen dut adimenduz-ere.
1Cr	14	16	Bercela, baldin benedica badeçac spirituz, ignorantaren lekua daducanac nolatan erranen du Amen hire remerciamentuaren gainera? ecen hic cer erraiten duan etzeaquit.
1Cr	14	17	Ecen hic bay esquerrac emaiten dituc, baina bercea ez tatec edificatzen.
1Cr	14	18	Esquerrac emaiten drauzqui ot neure laincoari, ceren çuec gucioc baina guehi ago lengoagez miñço bainai z.
1Cr	14	19	Baina Eliçán nahi ago nai z borz hitz neure adimenduz miñçatu, berceac-ere instrui dit zadançát, ecen ez hamar milla hitz lengoage arrottez.
1Cr	14	20	Anayeác, etzaretela adimenduz haour: baina çareten malitiaz haour, eta adimenduz çareten guiçon egui nac.
1Cr	14	21	Leguean scribatua da, Halacotz berce lengoagetaco gendez, eta ezpain arrottez miñçaturen natzayo populu huni: eta are halatan eznaute ençunen, dio launac.
1Cr	14	22	Bada lengoage arrotzac dirade seignaletan, ez sinhesten duteney, baina infideley: baina prophetiá, ez infideley, baina sinhesten duteney.
1Cr	14	23	Bada baldin Eliça gucia bil badadi batetara, eta guciac lengoage arrottez miñça ditecen, eta ignorantac, edo infidelac sar ditecen: ez tute erranen, ecen erhotzen çaretela?
1Cr	14	24	Baina baldin guciéc prophetizatzen baduté, eta sar dadin cembeit infidel edo ignorant, vençutzen da guciéz, eta iugeatzen da guciéz.
1Cr	14	25	Eta halatan haren bihotzeco secretuac manifestatzen dirade: eta hala ahoz beheraturic adoraturen du laincoa, declaratzen duela ecen laincoa egui azqui çuetan dela.
1Cr	14	26	Cer da bada anayeac? biltzen çareten oroz, çuetaric batbederac psalmu du, doctrina du, reuelatione du, lengoage du, interpretatione du, gauça guciac edificaciónetan eguin bitez.
1Cr	14	27	Ezpa lengoage arrottez edocein miñço bada, biguez edo gorena hirurez eguin bedi, eta aldi zca: eta batec interpreta beça.
1Cr	14	28	Eta baldin interpretaçaleric ezpada, ichil bedi Eliçan lengoage arrottez miñço dena, eta bere buruári miñça bequi ó eta laincoari.
1Cr	14	29	Eta biga edo hirur Propheta miñça bitez, eta bercéc iugea beçate.
1Cr	14	30	Eta baldin cerbait berce iarriric dagoen bati reuelatu içan baçayó, lehena ichil bedi.
1Cr	14	31	Ecen guciéc bata bercearen ondoan prophetiza ahal deçaqueçue, guciéc ikas deçatençát, eta guciac consola ditecençát.
1Cr	14	32	Eta Prophetén spirituc Prophetén suiet dirade.
1Cr	14	33	Ecen laincoa ezta confusione zco lainco, baina baquezco, sainduén Eliça gucietan agueri den beçala.
1Cr	14	34	Çuen emazteac Elicetan ichilic beude: ecen etzaye permettizen miñçatzera: baina bire suiet, Legueac-ere erraiten duen beçala.
1Cr	14	35	Eta baldin cerbait ikassi nahi baduté, etchean bere senharrac interroga bitzate: ecen deshonest da emaztén Eliçán miñçatzea.
1Cr	14	36	Ala çuetaric laincoaren hitza ilki içan da? ala çuetara beretara hel du içan da?
1Cr	14	37	Baldin cembeit ecen vste badu Propheta dela, edo spiritual, eçagut beça ecen scribatzen drauzqui çuedan gauçac laincoaren manamendu diradela.
1Cr	14	38	Eta ignorant dena, ignorant biz.
1Cr	14	39	Halacotz, anayeác, çareten prophetizat zera guthicioso, eta lengoage arrottez miñçatzea ezteçaçuela empacha.
1Cr	14	40	Baina gauça guciac bidezqui eta ordenançaz eguin bitez.
1Cr	15	1	Bada aui satzen çaituztet, anayeác, declaratu drauçuedan Euangelioaz,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

cein recebitu baituque, ceinetan egoiten-ere baitzarete.
 1Cr 15 2 Ceinez saluatzen-ere baitzarete, baldin orhoit baçarete cer maneraz
 hura denuntiatu drauqedan: baldin alfer sinhetsi vkan ezpaduque.
 1Cr 15 3 Ecen eman drauquet recebitu-ere vkan nuena: nola Christ hil içan den
 gure bekatuacgatic, Scripturén araura:
 1Cr 15 4 Eta nola ohortze eta resuscitatu içan den hereneco egunean, Scripturén
 araura:
 1Cr 15 5 Eta nola ikussi içan den Cephasez, eta guero hamabiéz.
 1Cr 15 6 Gueroztic ikussi içan da borz ehun anayez baina guehi agoz aldi batez:
 ceinetaric anhitz vici baitirade oraindrano, eta batzu lokartu-ere içan dirade:
 1Cr 15 7 Gueroztic ikussi içan da lacquesez: eta guero Apostolu guciez.
 1Cr 15 8 Eta gucietaco azquenenic, aburtoin ançocoaz ikussi içan da niçaz-ere.
 1Cr 15 9 Ecen ni naitz Apostoluetaco chipiena, Apostolu dei thu içateco digne
 eznaicenor, ceren persecutatu vkan baitut laincoaren Eliçá.
 1Cr 15 10 Baina laincoaren gratiaz naitz naicena: eta haren ni baitharaco gratiá,
 ezta vano içan, aitzitic hec guciac baino guehi ago traballatu içan naitz: badaric-ere ez ni,
 baina laincoaren gratia enequin dena.
 1Cr 15 11 Beraz, bada nic, bada hec, hunela predicatzen dugu, eta hunela
 sinhetsi vkan duque.
 1Cr 15 12 Eta baldin Christ predicatzen bada ecen hiletaric resuscitatu içan
 dela, nola erraiten dute batzuc çuen artean, ecen hilén resurrectioneric ezte la?
 1Cr 15 13 Ecen baldin hilén resurrectioneric ezpada, Christ-ere ezta resuscitatu
 içan.
 1Cr 15 14 Eta baldin Christ resuscitatu içan ezpada, beraz vano da gure
 predicationea, eta çuen fedea-ere vano da.
 1Cr 15 15 Eta erideiten-ere bagara laincoaren testimonio falsu: ecen testificatu
 vkan dugu laincoaz, nola resuscitatu vkan duen Christ, cein ezpaitu resuscitatu, baldin hilac
 resuscitatzen ezpadirade.
 1Cr 15 16 Ecen baldin hilac resuscitatzen ezpadirade, Christ-ere ezta
 resuscitatu içan.
 1Cr 15 17 Eta baldin Christ resuscitatu içan ezpada, vano da çuen fedea: oraino
 çuen bekatuetan çarete.
 1Cr 15 18 Beraz Christan lokartu diradenac-ere, galdu içan dirade.
 1Cr 15 19 Baldin vicitze hunetan solament Christ baitan sperança badugu, guiçon
 gucietaco miserablenac gu gara.
 1Cr 15 20 Baina orain, Christ resuscitatu içan da hiletaric: eta lokartu içan
 diradenén primitia eguin içan da.
 1Cr 15 21 Ecen herioa guiçon batez denaz gueroz, hilén resurrectionea-ere
 guiçon-batez da.
 1Cr 15 22 Ecen nola guciac Adamtan hiltzen baitirade, hala Christan-ere
 viuficaturen dirade guciac.
 1Cr 15 23 Baina batbedera bere ordenançán: primitia Christ, guero Christen
 diradenac, haren aduenimenduan.
 1Cr 15 24 Guero içanen da fina, eman drauqueonean resumá lainco Aitari: abolitu
 duqueenean principal tassun gucia, eta puissance eta bothere gucia.
 1Cr 15 25 Ecen behar du harc regnatu, etsay guciac bere oinén azpian eçarri
 dituqueeno.
 1Cr 15 26 Eta azquen etsay deseguin dena herioa da.
 1Cr 15 27 Ecen gauça guciac suiet eguin vkan dituharen oinén azpico (baina
 erraiten duenean, ecen gauça guciac haren suiet eguin içan diradela, agueria da ecen gauça
 guciac haren suiet eguin dituenta reseruatua dela.)
 1Cr 15 28 Eta gauça guciac hari suiet eguin çai zqueonean, orduan Semea bera-ere
 suiet eguinen çayó gauça guciac hari suiet eguin drauzqui onari, laincoa dençat gucia gucietan.
 1Cr 15 29 Bercela cer eguinen duté hiltzat batheyatzen diradenéc, baldin guci z
 hilac resuscitatzen ezpadirade? eta cergatic batheyatzen dirade hiltzat?
 1Cr 15 30 Eta cergatic gu periletan gara ordu oroz?
 1Cr 15 31 Egunetic egunera hiltzen naitz, gure gloria Iesus Christ gure launean
 dudana.
 1Cr 15 32 Baldin guiçonaren araez bestién contra bataillatu içan banaitz
 Ephesen, cer probetchu dut, baldin hilac resuscitatzen ezpadirade? Ian deçagun eta edan
 deçagun: ecen bihar hilen gara.
 1Cr 15 33 Etzaitzela seduci. Propos gaiçtoéc corrupitzen dituzte conditione
 onac.
 1Cr 15 34 Iratzar çaitteztet iustoqui vicitzera, eta bekaturic eztaguiçuela: ecen
 batzuc laincoaren eçagutzea eztuté: çuen ahalquetan erraiten drauquet.
 1Cr 15 35 Baina erranen du cembeitet, Nola resuscitatzen dirade hilac? eta
 nolaco gorputzetan ethorriren dirade?
 1Cr 15 36 Erhoá, hic ereiten duána, eztuc viuficatzen, baldin hil ezpadadi.
 1Cr 15 37 Eta ereiten duána, eztuc gorputz sorthuren dena ereiten, baina bihi
 hutsa, nola hel tzen baita, oguiarena, edo cembeit berce bihi rena.
 1Cr 15 38 Baina laincoac emaiten diraucac gorputza nahi duen beçala, eta
 hacietaric batbederari ceini bere gorputz propria.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Cr	15	39	Haragui gucia ezta haragui ber-bat: baina berce da guiçonén haragui a, eta berce, abren haragui a: eta berce arrainena: eta berce chori ena.
1Cr	15	40	Eta badi rade gorputz cerucoac, eta badi rade gorputz lurrecoac: baina berce da cerucoén glori á, eta berce lurrecoena.
1Cr	15	41	Berce da iguzqui aren glori á, eta berce ilhargui aren glori á, eta berce i çarren glori á: ecen i çarra i çarragani c di fferent da glori atan.
1Cr	15	42	Halai çanen da hilén resurrectionea-ere: gorputza ereiten da corruptionetan, resuscitatzen da incorruptionetan.
1Cr	15	43	Ereiten da desohorezco, resuscitatzen da glorioso: ereiten da infirmo, resuscitatzen da botheretsu.
1Cr	15	44	Ereiten da gorputz sensual, resuscitatzen da gorputz spiri tual: bada gorputz sensual a, eta bada gorputz spiri tual a.
1Cr	15	45	Scribatua-ere den beçala, Eguin i çan da Adam lehen gui çona arima vici tan: Adam guerocoa spi ri tu vi ui fi caçal etan.
1Cr	15	46	Baina spiri tual dena ezta lehen, baina sensual dena: guero spiri tual dena.
1Cr	15	47	Lehen gui çona lurretic, lurreco: eta bigarren gui çona, cein bai ta launa, cerutic.
1Cr	15	48	Lurrecoa nolaco, halaco lurreco di radenac-ere: eta cerucoa nolaco, halaco cerucoac-ere.
1Cr	15	49	Eta lurrecoaren imaginá ekarri vkan dugun beçala, ekarri ren dugu cerucoaren imagi na-ere.
1Cr	15	50	Huná cer di odan, anayeác, ecen haragui ac eta odolac laincoaren resumá hereta ecin deçaquetela: eta corruptioneac eztuela incorruptionea heretatzen.
1Cr	15	51	Huná, mysteriobat erraiten drauçuet, Guici ac behin çat lokarturen ez gara, baina guci ac bay muthaturen:
1Cr	15	52	Moment batez eta begui keinu batez, azquen trompettán (ecen i oren du trompettác) eta hilac resuscitaturen di rade incorruptible, eta gu muthaturen gara.
1Cr	15	53	Ecen behar da corruptible haur vezti dadin incorruptionez, eta mortal haur vezti dadin immortalitatez.
1Cr	15	54	Bada corruptible haur vezti tu datenean incorruptionez, eta mortal haur vezti tu datenean immortalitatez, orduan eguinen da scribatu dena, lretsi i çan da herioa victori atara.
1Cr	15	55	O herioá, non da hire victoria? o sepul chreá, non da hire eztena?
1Cr	15	56	Bada herioaren eztena, bekatua da: eta bekatuaren botherea, Leguea.
1Cr	15	57	Baina esquer laincoari, cein ec victoria eman bai traucu Iesus Christ gure launaz.
1Cr	15	58	Halacotz, ene anaye mai teác, çareten fermu, constant, abundoso launaren obrán bethiere, daqui çuelaric ecen çuen trabai llua eztela vano gure launean.
1Cr	16	1	Sainduendaco eguiten diraden collectéz den becembatean, nola Galatiaco Elicey ordenatu bai trauet, hala çuec-ere egui çue.
1Cr	16	2	Asteco lehen egun oroz çuetaric batbederac bere bai than eçar deçan appart, laincoaren benignitatez ahal deçana gordatzen duela: nathorren orduan collectác eguin ezti tecençat.
1Cr	16	3	Eta guero arriua nadinean, nor-ere çuec letraz approbaturen baititu çue, hec igorri ren di tut çuen liberalitatearen eramaitera Ierusalem era.
1Cr	16	4	Eta baldin premi aric bada neuror-ere ioan nadin, enequin ioanen dirateque.
1Cr	16	5	Ethorri ren nai z bada çuetara, Macedonia iragan duquedanean (ecen Macedonian iraganen nai z.)
1Cr	16	6	Eta çuec bai than agui an egonen nai z, edo neguá iraganen-ere: çuec guida neçaquençat norat-ere ioanen bai nai z.
1Cr	16	7	Ecen etzai tuztet orain iragai tez ikussi nahi: baina sperança dut cerbait dembora egonen nai cela çuec bai than, baldin launac permitti badeça.
1Cr	16	8	Baina egonen nai z Ephesen Mendecoste arteno.
1Cr	16	9	Ecen bortha handibat eta effi caci otacobat i requi i çan çai t, baina etsay anhitz.
1Cr	16	10	Eta baldin ethor badadi Timotheo, gogoau çue segur den çuec bai than: ecen launaren obrá obratzen du nic-ere beçala.
1Cr	16	11	Bada nehorc ezteçala hura menospreci a, baina guida eça çue baquerequin, dathorrençat enegana, ecen haren begui ra nago anayequin.
1Cr	16	12	Eta anaye Apolloz den becembatean, anhitz othoi tz eguin draucat ioan ledin çuetara anayequin: baina neholetan-ere eztu vkan vorondateric orain ioai teco: baina ethorri ren da oportuni tatea duenean.
1Cr	16	13	Veilla eça çue, çaudete fedean fermu, valentqui perporta çai tezte, forti fica çai tezte.
1Cr	16	14	Çuen egui teco guci ac chari taterequin eguin bitez.
1Cr	16	15	Eta othoi tz eguiten drauçuet, anayeác, badaqui çue Estebenen famili á Achaiaco primi ti én artean dela, eta sainduén cerbitzura bere buruác eman di tuztela:
1Cr	16	16	Çuec-ere çareten sui et halacoén, eta gurequin languiten eta trabai llatzen ari den guci aren.
1Cr	16	17	Boz nai z bada Estebenen eta fortunaten eta Achai coren ethorteaz, ceren

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

çuen absentiá hec supplitu vkan baituté.

1Cr 16 18 Ecen recreatu vkan di tuzte ene spiritua eta çuena. Eçagut itzaçue bada halaco di radenac.

1Cr 16 19 Salututzen çaituztez Asiaco Elicéc. Salututzen çaituztez gure launean anhitz, Aquilac eta Priscillac, bere etheco Eliçarequin.

1Cr 16 20 Salututzen çaituztez anaye guciéc. Saluta eçaçue elkar pot saindu batez.

1Cr 16 21 Ene Paulen escuazco salutationea.

1Cr 16 22 Baldin cembeit bada Iesus Christ launari on eztaritzanic, biz anathema, maran-atha.

1Cr 16 23 Iesus Christ gure launaren gratiá dela çuequin.

1Cr 16 24 Ene charitatea çuequin gucioquin Iesus Christ launean, Amen.

2Cr 1 1 PAVLEC Iesus Christen Apostolu laincoaren vorondatez denac, eta Timotheo anayec, laincoaren Eliça Corinthen denari, Achai a gucian di raden saindu guci equin:

2Cr 1 2 Gratia dela çuequin eta baquea lainco gure Aitaganic, eta Iesus Christ launanic.

2Cr 1 3 Laudatu dela laincoa cein baita Iesus Christ gure launaren Aita, misericordién Aita eta consolatione guciaren laincoa,

2Cr 1 4 Gure tribulatione gucian consolatzen gaituena: consola ahal ditzagunçat cer-ere tribulationetan di radenac, gueuroc laincoaz consolatzen garen consolatione beraz.

2Cr 1 5 Ecen nola Christen suffrimenduac gutan abundatzen baitirade, hala gure consolatione-ere abundatzen da Christez.

2Cr 1 6 Eta edo affligitzen bagara, çuen consolationeagatic da, eta guc-ere suffritzen di tugun molde bereco suffrimenduén patientián eguiten den saluamenduagatic: edo consolatzen bagara, çuen consolationeagatic da eta saluamenduagatic.

2Cr 1 7 Eta gure sperança çueçaz duguna fermuda, daquigularic ecen nola suffrimenduetan participant baitzarete, hala consolationean-ere içanen çaretela.

2Cr 1 8 Ecen nahi dugu daquiçuen, anayec, gure afflictione Asian heldu içan çaiçunaz, ecen cargatu içan garella excessiuoqui ahalaz garaitic, hambat non hersturatan içanez etsi baiquenduen viciáz-ere.

2Cr 1 9 Baina gueuroc gure baitan heriotaco sententia vkan dugu: gure baitan fida ezquentecençat, baina hilac resuscitatzen di tuen laincoa baitan:

2Cr 1 10 Ceinec hain herio handitaric deliuratu baiquaitu, eta deliuratzen: cein baitan sperança baitugu ecen oraino-ere deliuraturen gaituela.

2Cr 1 11 Çuec-ere aiutatzen gaituçuelaric guregatic eguiten duçuen orationeaz: anhitz personaren respectuz eguin çaiçun dohainaz, anhitzez guregatic esquerrac renda di tecençat.

2Cr 1 12 Ecen gure gloriatzea haur da, gure conscienciaren testimoniagea ecen laincoaren simplicitaterequin eta puritaterequin, ez haraguiaren sapienciarequin, baina laincoaren gratiarequin conuersatu vkan dugula munduan, eta principalqui çuec baitan.

2Cr 1 13 Ecen scribatzen drauzquiçuegun gauçac, ez tirade iracurtzen edo eçagutzen-ere di tuçuen bez: eta sperança dut finerano-ere eçaguteren di tuçuela.

2Cr 1 14 Nola eçagutu-ere baiquaituçe parte, ecen çuen gloriatze garella, çuec-ere gurea beçala Iesus launaren egunecotzat.

2Cr 1 15 Eta confidança hunetan nahi nincén lehen çuetara ethorri, gratia doblea cindutençat:

2Cr 1 16 Eta çuetaric Macedoniarat iragan, eta harçara Macedoniaric ethorri çuetara, eta çueçaz guida nendin ludeara.

2Cr 1 17 Bada haur deliberratzen nuenean arintassunez vsatu vkan dut? ala deliberratzen di tudan gauçac, haraguiaren araez deliberratzen di tut, hala non ni baitan den Bay eta Ez?

2Cr 1 18 Aitzi tic lainco fidelac badaqui ecen ene çuetaratco hitza ez telta içan Bay eta Ez.

2Cr 1 19 Ecen laincoaren Seme Iesus Christ guçaz çuen artean predicatu içan dena, niçaz eta Syluanoz eta Timotheoz, ezta içan Bay eta Ez, baina Bay hartan içan da:

2Cr 1 20 (Ecen laincoaren promes guciac hartan Bay dirade, eta hartan dirade Amen) laincoaren gloriatan guçaz.

2Cr 1 21 Bada confirmatzen gaituena çuequin Christ launean eta vnctatu gaituena laincoa da:

2Cr 1 22 Ciguilatu-ere gaituena, eta Spirituaren errésac gure bihotzetan eman drauzquiçuna.

2Cr 1 23 Nic bada laincoa dut testimonio deitzen neure arimaren gain, ecen çuen guppidaz, oraino eznaicela ethorri Corinthera.

2Cr 1 24 Ez dominatzen dugulacotz çuen fedearen gainean, baina çuen bozcarioaren aiutaçale garelacotz: ecen fedez çutic çaudete.

2Cr 2 1 Baina haur neuror baitan deliberratu vkan dut, çuetara tristitiarequin berri ez ethortera.

2Cr 2 2 Ecen baldin nic contrista baçaitzatet, nor da ni aleguera nençaqueenic, niçaz contristatu liçatequeen bera baicen?

2Cr 2 3 Eta haur bera scribatu vkan drauçuet, ethor nadinean tristitiaric ez tudançat alegueratu behar nincenetic: çueçaz guci oz fidaz ecen ene aleguançá, çuen guci ona

del a.			
2Cr	2	4	Ecen afflictione eta bihotz herstura handitan scribatu drauçuet, anhitz nigar chortarequi n: ez contrista cindeiztençát, baina eçagut cinençatençát çuetara dudan charitate guci zco abundanta.
2Cr	2	5	Eta baldin norbeit tristitiaren causa i çan bada, ez nau ni contristatu, baina alde z (hura cargago ezteçadan) çuec guci oc.
2Cr	2	6	Asco du harc anhitzez eguin i çan çayon reprotchu hunez.
2Cr	2	7	Hal a non contraria barka diecoçuen aitzi tic, eta consola deçaçuen, tristitiaren handiegui z irets eztadinçát hura.
2Cr	2	8	Harren othoitz eguiten drauçuet, confirma deçaçuen hura bai thara charitate a.
2Cr	2	9	Ecen fin hunetacotz scribatu-ere drauçuet, eçagut neçançát çuen experienci á, eya gauça guci etara obedient çaretenez.
2Cr	2	10	Eta cerbai t barkatzen draucaçuenari, nic-ere barkatzen draucat: ecen nic-ere baldin cerbai t barkatu badut, barkatu draucadanari çuengatic eguin draucat Christen begui tharte aitzi nean, Satanez ardi ets ezgai tecençát.
2Cr	2	11	Ecen haren empresac badaqui zqui gu.
2Cr	2	12	Goiticoz, ethorric Troasera Christen Euangelioagatic, borthá i requi baçaitadán-ere launaz:
2Cr	2	13	Eztut vkan paussuric neure spirituan, ceren ezpai neçan eriden Tite neure anaya: baina hetaric congit harturic, ioan nendin Macedoniarát.
2Cr	2	14	Esquer bada laincoari bethi Christean triumpha eraciten draucunari: eta bere eçagutzearen vssaina eçagut eraciten draucunari leku guci etan.
2Cr	2	15	Ecen Christen vssain ona gara laincoagana, saluatzen diradenetan, eta galtzen diradenetan:
2Cr	2	16	Iaquiteco da, hautan, herio vssain heriotaracotz: eta hetan, vici tze vssain vici tzetaracotz: eta gauça hautacotzat nor da sufficientic?
2Cr	2	17	Ecen ez tugu, anhitzec beçala, traffiquic eguiten laincoaren hitzaz, aitzi tic integritatez beçala, aitzi tic laincoaganic beçala laincoaren aitzi nean, Christez mi ñço gara.
2Cr	3	1	Hatsen gara berri z gure buruén gommendatzen? ala behar dugu batzuc beçala, epistola gommendagarri ric çuetara, edo çuetaric gommendagarri ric?
2Cr	3	2	Gure epistol á çuec çarete, gure bihotzetan scribatua, cein eçagutzen eta iracurtzen bai ta gui çon guci éz.
2Cr	3	3	Agueri den becembatean ecen Christen epistola guçaz administratua çaretela, scribatua ez tintaz, baina lainco vici arene Spirituaz: ez harri zco taul etan, baina bihotzeco taul a haragui zcoetan.
2Cr	3	4	Eta halaco confidança dugu Christez laincoa bai than.
2Cr	3	5	Ez sufficient garelacotz gure buruz cerbai ten pensatzeco, gueurorganic beçala: baina gure suffici cienti á laincoaganic da.
2Cr	3	6	Ce nec Testamentu berri co ministre sufficient-ere eguin bai quai tu, ez letraren, baina Spirituaren: ecen letrac hiltzen du, baina Spirituac vi uificatzen du.
2Cr	3	7	Eta baldin heriotaco ministri oia letraz harrietan moldatua i çan bada glorioso, hambat non Israeleco haourréc ecin behá bai tzeçaqueten Moysesen begui thartera, haren begui tharteco gloria fin vkan behar çuenagatic:
2Cr	3	8	Nolatan ezta Spirituaren ministri oia gloriosoago i çanen?
2Cr	3	9	Ecen baldin condemnati onetaco ministri oia glorioso i çan bada: iusti tiataco ministri oac anhitzez iragai tenago du glori az.
2Cr	3	10	Ecen glori ficatu i çan dena-ere, ezta glori ficatu i çan respectu hunez, erran nahi da, excellentago den glori arene causaz.
2Cr	3	11	Ecen baldin fin hartu behar çuena glorioso i çan bada, vngui z gloriosoago da dagoena.
2Cr	3	12	Beraz hunelaco sperançá dugunaz gueroz, mi nçatzeco libertate handi z vsatzen dugu.
2Cr	3	13	Eta ez gara Moysez beçala ce nec estal qui a emai ten bai tzuen bere begui tharte gai nean, Israeleco haourréc aboli tu behar cenaren finera beha ezleçatençát.
2Cr	3	14	Bada, hayén adimenduac gogortu i çan dirade: ecen egungo egunerano estal qui bera dago Testamentu çaharreco lecturan kendu gabea (cein Christez kenen bai ta)
2Cr	3	15	Baina egungo egun hunetarano Moyses iracurtzen denean, estal qui a hayén bihotz gai nean dago.
2Cr	3	16	Baina launagana conuertitu datequeenean kenduren da estal qui a.
2Cr	3	17	Eta launa Spiritu da: eta launaren Spiritua non, libertatea han.
2Cr	3	18	Bada gu guci oc begui thartea aguerturic launaren glori án mi ratzen garel a, imagi na berera transformatzen gara glori ataric glori atara, launaren Spirituaz beçala.
2Cr	4	1	Halacotz, ministri o haur dugularic recebitu dugun mi seri cordi arene araez, ezgara nagui tzen.
2Cr	4	2	Aitzi tic iraitzi di tugu ahal quezco estal qui ac, ebi lten garel a ez fineci arequi n, eta ez laincoaren hitza falsi ficatzen dugula, baina egui arene declarati onez approba eraciten di tugu la gure buruac gui çonén consciencia guci a bai than, laincoaren aitzi nean.
2Cr	4	3	Eta baldin gure Euangelioa estalia bada, galtzen diradenén da estalia:
2Cr	4	4	Ce inétan mundu hunetaco i aincoac itsutu vkan bai titu adimenduac, di ot,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

infideletan, Christ laincoaren imagina denaren gloriaren Euangelio arguiac hæy arguiric eztagu ençat.
 2Cr 4 5 Ecen eztiugu gure buruac prediatzen, baina Iesus Christ launa: eta gu, çuen cerbitzari gabela Iesusgatic.
 2Cr 4 6 Ecen arguiac ihumbetic argui leguian erran duen laincoac, argui eguin du gure bihotzetan, Iesus Christen begui thartean laincoaren gloriaren eçagutzera illuminatzeco.
 2Cr 4 7 Baina thesaur haur lurrezco vncietan dugu, verthute hunen excellentia laincoaren dençat, eta ez gutaric:
 2Cr 4 8 Gucietan affligitzen gara, baina ez hertsen: behartzen gara, baina ez vtziten:
 2Cr 4 9 Persecutatzen gara, baina ez abandonnatzen: iraitzen gara, baina ez galtzen.
 2Cr 4 10 Leku gucietan bethiere Iesus launaren mortificationea gorputzean ekarten dugula Iesusen vicitzea-ere gure gorputzean mani festa dadi nçat.
 2Cr 4 11 Ecen gu vici garenoc, bethi heriotara liuraten gara Iesusgatic, Iesusen vicitzea-ere gure haragui mortalean mani festa dadi nçat.
 2Cr 4 12 Hunegatic herioac gutan lan eguiten du, eta vicitzeac çuetan.
 2Cr 4 13 Eta ceren fedearen Spiritu ber-bat bai tugu, scribatua den beçala, Sinhetsi vkan dut, eta halacotz mi nçatu i çan naitz: guc-ere sinhesten dugu, eta halacotz mi nço gara.
 2Cr 4 14 Daqui gularic ecen Iesus launa resuscitatu duenac gu-ere Iesusez resuscitaturen gaituela, eta ethor eraciren gaituela bere presentiara cuequin batean.
 2Cr 4 15 Ecen hauc gucioc çuengatic dirade, gratia gucizco handi haur, anhitzen remerci amenduz redunda dadi nçat laincoaren gloriatan.
 2Cr 4 16 Halacotz, ezgara naguitzen: baina are baldin gure gui çon campocoa corrumptzen bada-ere: barnecoa ordea arramberritzen da egunetic egunera.
 2Cr 4 17 Ecen gure afflictione arin arteguti tacoac eraguiten du gutan gloriataco pi çu excellent excellentqui eternal bat.
 2Cr 4 18 Gauça visibleac consideratzen ezti tugunean, baina inuisibleac: ecen visibleac demboratacotz dirade: baina inuisibleac, seculacotz.
 2Cr 5 1 Ecen badaqui gu baldin gure lurreco habitacione hunetaco tabernaclea desegui n badadi, edifi ciobat laincoaganic badugula, etche escuz eguin eztén eternal bat ceruetan.
 2Cr 5 2 Ecen suspirioz-ere halacotz gaude, gure habitacione cerutic denaz veztitu i çatera desir dugula.
 2Cr 5 3 Badaric-ere baldin veztituac ez billuciac eriden bagaitetz.
 2Cr 5 4 Ecen tabernacle hunetan garenoc, cargaturic suspirioz gaude: ceren desir bai tugu ez billuci i çatera, baina arreueztitu i çatera, iretsi dadi nçat mortal dena vicitzeaz.
 2Cr 5 5 Eta hartara berera gu formatu gaituena laincoada, Spirituaren errésac eman-ere drauzqui guna.
 2Cr 5 6 Confianza dugularic bada bethiere eta daqui gularic ecen arrotz gabela gorputz hunetan, absent gara launaganic.
 2Cr 5 7 (Ecen fedez gabiltza ez ikustez)
 2Cr 5 8 Baina confianza dugu, eta nahiago gara gorputzetic ilki, eta launarequin habitatzera ioan.
 2Cr 5 9 Eta halacotz dugu desiratzen, bay present bagara, bay absent bagara, haren gogaraco i çatera.
 2Cr 5 10 Ecen guciéc compari tu behar dugu Christen tribunal aitzinean, batbederac gorputzean recebi deçançat eguin duqueenaren araura, edo vngui edo gai zqui.
 2Cr 5 11 Daqui gularic bada launazco iciapena cer den gui çonac di tugu federa erekarten, eta laincoagana mani festatuac gara: eta sporçu dut, çuen consci entietara-ere mani festatuac gabela.
 2Cr 5 12 Ecen eztrauzqui çuegu gure buruac berri z laudatzen, baina occasione emaiten drauçuegu guçaz gloriatzeco: duçuençat cer i hardets apparentiaz eta ez bi hotzez gloriatzen diradenén contra.
 2Cr 5 13 Ecen adimenduz erautzen bagara laincoari erautzen gu ai zqui o: edo adimendu onetaco bagara, çuén gara.
 2Cr 5 14 Ecen Christen charitateac hertsen gaitu: hunez guerthu garelaric, ecen baldin bat guciacgatic hil i çan bada, beraz guciac hil i çan diradela.
 2Cr 5 15 Eta hura guciacgatic hil i çan da, vici diradenac guehi agoric bere buruèy vici ezti radençat, baina hecgatic hil eta resuscitatu i çan denari.
 2Cr 5 16 Halacotz, guc hemendic harát nehor eztugu eçagutzen haraguiaren araez: eta baldin Christ haraguiaren araez eçagutu badugu-ere, orain ordea eztugu guehi agoric eçagutzen.
 2Cr 5 17 Beraz baldin cembeit, bada Christ launean, biz crearura berri: gauça çaharrac iragan dirade, huná, gauça guciac berri eguin dirade.
 2Cr 5 18 Eta hauc gucioc laincoaganic dirade, ceinec reconciliatu bai quaitu berequin Iesus Christez, eta eman bai traucu reconcili ationezco ministerioa:
 2Cr 5 19 Ecen laincoa Christean cen, mundua berequin reconcili atzen çuela, hæy imputatzen etzerauztela berén bekatuac: eta eçarri vkan du gutan reconcili ationezco hitza.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

2Cr 5 20 Harren, Christen icenean embachadore gara, laincoac guçaz othoitz eguiten balerauçue beçala: othoitz eguiten drauçuegu Christen icenean, reconcilia çaquizquiten laincoari.

2Cr 5 21 Ecen bekaturic eçagutu eztuena, guregatic bekatu eguin vkan du: hartan gu laincoaren iustitia eguin guentecençat.

2Cr 6 1 Bada haren languille garelaric, othoitz eguiten-ere badrauçuegu, eztuçuen, alfer laincoaren gratiá recebitu.

2Cr 6 2 Ecen dio laincoac, Dembora gogaracoan exauditu vkan aut, eta saluamendutaco egunean aiutatu vkan aut. Huná orain dembora gogaracoa, huná orain saluamendutaco eguna.

2Cr 6 3 Scandaloric batre deusetan emaiten eztugularic, gure ministerioa vitupera eztadinçat:

2Cr 6 4 Baina gauça gucietán approbatu eracusten ditugularic gure buruác laincoaren cerbitzari anço, patientia handiz tribulationetan, necessitatetan, hersturetan,

2Cr 6 5 Çauriétan, presoindeguiétan, tumultuoétan, trabailuétan, veillatzétan, barurétan.

2Cr 6 6 Puritatez, eçaguttez, spiritu patientez, ontassunez, Spiritu sainduaz, hypocrysia gaberico charitatez,

2Cr 6 7 Egui azco hitzez, laincoaren botherez iustitiazco harma escuinez eta ezquerrez.

2Cr 6 8 Ohorez eta desohorez, fama gaitzez eta fama onez.

2Cr 6 9 Seduçale beçala, eta alabaina eguiati: ez eçagunac beçala, eta alabaina eçagunac: hiltzen baguina beçala, eta huna vici gara: gartzigatzen garenac beçala, eta alabaina ez hilac:

2Cr 6 10 Triste beçala, baina bethi aleguera: paubre beçala, baina anhitzen abratsale: deus gabe beçala, eta alabaina gauça gucien possediçale.

2Cr 6 11 O Corinthianoác, gure ahoa irequia da çuetara, gure bihotza largatua da.

2Cr 6 12 Etzarete herssiqui habitatzen gutan: baina enserratuac çarete ceuron hal sarretan.

2Cr 6 13 Bada neure haourrey anço recompensa beraz mi nõo natzaiçue: larga çaitetzetz çuec-ere.

2Cr 6 14 Etzaitetzela infidel equin vztár: ecen cer participatione du iustitiác iniustitiarequin? eta cer communicatione arguiac ilhumbearequin.

2Cr 6 15 Eta cer concordia du Christec Belialequin? eta cer parte fidelac infidel arequin?

2Cr 6 16 Eta cer consentimendu du laincoaren templeac idolequin? ecen çuec lainco viciaren temple çarete: laincoac erran duen beçala Habitaturen nai z hetan eta ebiliren: eta içanen nai z hayén lainco eta hec içanen di rade ene populu.

2Cr 6 17 Harren, ilki çaitetzetz hayén artetic, eta separa çaitetzetz, dio launac: eta gauça ci thalic hunqui ezteçauela, eta nic recebituren çaituztet.

2Cr 6 18 Eta içanen natzaiçue çuey Aita, eta çuec içanen çai zquidáte seme eta alaba, dio laun bothere gucitacoac.

2Cr 7 1 Beraz, ene mai teac, promessac ditugunaz gueroz, haraguiaren eta spirituaren satsutassun orotaric chahu ditzagun gure buruác: acabatzen dugularic sanctificationea, laincoaren bel durrequin.

2Cr 7 2 Recebi gaitzaçue gu: nehor eztugu iniuriatu, nehor eztugu corrumputu, nehor eztugu pillatu.

2Cr 7 3 Eznai z çuen condemnationetan mi nõo: ecen lehen erran dut gure bihotzetan çaretela, elkarrequin hiltzeco eta elkarrequin vici tzeco.

2Cr 7 4 Mi nçatzeco libertate handia dut çuec bai than: çueçaz gloriatzeco materia handia dut: consolationez complitu nai z, bozcarioz hambat eta guehi ago bethe nai z, gure tribulatione gucian.

2Cr 7 5 Ecen Macedoniarra ethorri eta, eztu vkan gure haraguiac paussuric batre, baina gucietan affligitu içan gara: campotic bataillác, barnetic icidurác.

2Cr 7 6 Baina abatituac consolatzen dituen laincoac consolatu vkan gaitu Titeren ethortez.

2Cr 7 7 Eta ez solament haren ethortez, baina hura çueçaz consolatu içan den consolationeaz-ere, contatzen ceraucunean çuen desir handia, çuen nigarra, çuen eneganaco affectione handia, hala non alegueratuago içan bainai z.

2Cr 7 8 Ecen baldin tristetu baçai tuztet-ere epistolaz, eztut vrriqui, vrriquitu içan baçai tadan-ere, ecen badacussat epistola harc, demboratacotz badere, tristetu vkan çaituztela.

2Cr 7 9 Orain aleguera nai z, ez ceren tristetu içan çareten, baina ceren tristetu içan çareten penitentiara: ecen tristetu içan çarete laincoaren araura, hala non deusetan ezpaitzaiçue calteric eguin içan gure aldetic.

2Cr 7 10 Ecen laincoaren araezco tristitiác, penitencia obratzen du, vrriquimendu gaberico saluamendutara: baina munduco tristitiác herioa obratzen du.

2Cr 7 11 Ecen horrá, laincoaren araez tristetu içate horrec berac, cein artha handia çuetan obratu vkan du: aitzi tic cer satisfacionea, aitzi tic indignationea, aitzi tic bel durra, aitzi tic desir handia, aitzi tic affectione handia, aitzi tic mendequioa? gauça gucietan eracutsi içan çarete nola chahu çareten egui teco hunetan.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

2Cr 7 12 Bada baldin scribatu badrauçuet-ere, eztrauçuet scribatu iniuria eguin vkan duenaren causaz, ezeta iniuriatu i çan denaren causaz, baina çuec bai than manifesta ledinçát guc çueçaz dugun arthá laincoaren aitzinean.

2Cr 7 13 Causa hunegatic consolatu i çan gara çuen consolatu i çanaz: baina haguitzez alegueratuago i çan gara Titeren alegrançáz, ceren recreatu i çan baita haren spiri tua çueçaz guci óz.

2Cr 7 14 Eta baldin cerbaitetan çueçaz hura bai than gloriatu i çan banai z, eztut ahal queric recebitu: baina nola gauça guciac egui az erran baitrauzqui çuegu, hál a gure gloriatzea-ere, ceinez vsatu vkan baitut Tite baitara, egui á eriden i çan da.

2Cr 7 15 Eta haren affectionea handi ago da çuetara, orhoitzen denean çuen gucion obedienciaz, eta nola hura recebitu vkan duçuen bel durrequin eta i kararequin

2Cr 7 16 Aleguera nai z bada ceren guça gucietan çueçaz assegura ahal bainai te.

2Cr 8 1 laquin eraciten drauçuegu bada, anayeác, Macedoniaco Elicey eman i çan çayen laincoaren gratiá:

2Cr 8 2 Nola afflictionezco phorogança handitan hayén alegranci ázco abundantiá, eta hayén paubrecia beherá abundant i çan den hayén prompt i çatearen abrastassunetan:

2Cr 8 3 Ecen testificatzen dut, ahalaren araeuz, eta ahalaz garaitic, gogatsu i çan diradela:

2Cr 8 4 Othoitz handirequin othoitz eguiten ceraucutela, sainduy eguiten, çayen aiutaren gratiá eta communicationea, recebi gueneçan.

2Cr 8 5 Eta eztute sperança guenduen beçala eguin, baina bere buruác eman drautzate lehenic launari, eta guero guri, laincoaren vorondatez.

2Cr 8 6 Tite exhorta gueneçançát, nola lehenetic hassi vkan baitu, hál a acaba-ere leçan çuec bai than gratia haur-ere.

2Cr 8 7 Bada gauça gucietan abundos çareten beçala fedez, eta hitzez, eta eçagutzez, eta diligencia oroz, eta çuen gureganaco charitatez, egui çue gratia hunetan-ere abundos çareten.

2Cr 8 8 Eztut manamenduz erraiten, baina bercén diligentiáz çuen charitateco leyal tatearen-ere phorogatzegatic.

2Cr 8 9 Ecen eçagutzen duçue Iesus Christ gure launaren gratiá, nola çuengatic paubre eguin i çan den abrats celaric: haren paubreciáz çuec abrats cindeiztençát.

2Cr 8 10 Eta gauça hunetan conseillu emaiten dut: ecen haur çuen probetchutaco da, chazdanic hassi i çan cinetenón, éz solament eguiten, baina nahi vkaiten-ere.

2Cr 8 11 Orain bada eguite bera-ere acaba eçaçue, nolaco i çan baita nahiaren gogo presta, halaco biz acabatzea-ere vkanaren araeuz.

2Cr 8 12 Ecen baldin aitzinetic bada gogo prest i çatea, nehor duenaren araeuz gogaraco da, eta ez eztuenaren araeuz.

2Cr 8 13 Ecen ezta haur bercéc solagemendu dutençát, eta çuec aurizqui çaitetzençát, baina egoalqui dembora hunetan çuen abundantiác suppli beça hayén peitutassuna.

2Cr 8 14 Hayén abundantiác-ere çuen peitutassuna suppli deçançát, egoaltassun eguin dadinçát.

2Cr 8 15 Scribatua den beçala, Anhitz bildu çuenac, eztu deus vkan soberaturic: eta guti çuenac, eztu vkan gutiegui.

2Cr 8 16 Eta esquer laincoari cein ec eman baitu artha bera çueçaz Titeren bihotzean.

2Cr 8 17 Ceren ene exhortationea gogaraco i çan baitzayó, eta affectionatuago i çanez bere buruz çuetara ethorri i çan baita.

2Cr 8 18 Eta igorri vkan-dugu harequin batean anayea, ceinen laudorioa baita Euangelioan Eliça gucietan:

2Cr 8 19 (Eta ez solament laudatu, baina elegitu-ere i çan da Elicéz gure bidageco lagun, guçaz administratzen den gratia hunequin laun beraren gloriatan eta çuen gogo prestaren cerbitzutan)

2Cr 8 20 Ihes eguiten draucagula huni, nehorc vitupera ezgaitzan guçaz administratzen den abundantiá hunetan:

2Cr 8 21 Eta procuratzen dugula on dena, ez launaren aitzinean solament, baina guiçonén aitzinean-ere.

2Cr 8 22 Eta igorri dugu hequin gure anayea, cein experimentatu baitugu anhitzetan anhitz gauçatan diligent, eta orain vngui z diligentago çuetan dudan confidança handiagatic.

2Cr 8 23 Bada Titez den becembatean ene lagun da eta çuec bai than aiutaçale: eta gure anayéz den becembatean, Elicén embachadore dirade eta Christen gloria.

2Cr 8 24 Bada, çuen charitatearen eta gure çueçazco gloriatzearen phorogançá eracutsaqué hetara Elicén aitzinean.

2Cr 9 1 Eta sainduy eguiten çayen aiutáz den becembatean, çuey scribatzea soberancia çayt.

2Cr 9 2 Ecen badaquit çuen gogo presta, ceinagatic çueçaz gloriatzen bainai z Macedoniacoc baitan, ecen Achaiá prest dela chazdanic: eta çuetaric heldu den zeloac anhitz persona incitatu vkan du.

2Cr 9 3 Igorri vkan ditut bada anayehauc, gure çueçazco gloriatzea alde hunez vano eztén: erran dudan beçala, prest çaretençát:

2Cr 9 4 Baldin Macedoniacoc enequin ethor badi tez, eta prestatu gabeac eriden

baçaitzatez, ahalque iragan ezteçagun (ezterradañçát çuéc) çueçaz gloriatu gareneco segurança hunetan.

2Cr 9 5 Bada necessario estimatu vkan dut othoitz eguitera anayey, lehenic çuetara datocen, eta lehen acaba deçaten çuen liberalitate aitzi netic declaratua: hura prest dençát liberalitate anço, eta ez cekentassun anço.

2Cr 9 6 Eta haur erraiten dut, Çekenqui ereiten duenac cekenqui bilduren-ere du: eta liberalqui ereiten duenac, liberalqui bilduren-ere du.

2Cr 9 7 Batbederac bere bihotzean proposatzen duen beçala, begui: ez tristitiarequin edo bortchaz: ecen alegueraqui emaiten duenari on daritza laincoac.

2Cr 9 8 Eta botheretsu da laincoa gratia guciaren çuetan abunda eraciteco: guça gucietan bethiere sufficientia gucia duçuelaric, obra on orotara abundos çaretençát:

2Cr 9 9 Scribatua den beçala, Distribuitu eta eman vkan draue paubrey: haren iustitiá dago seculacotz.

2Cr 9 10 Bada hacia ereilleari fornitzen draucanac, ogui-ere iateco diçuela, eta multiplica deçala çuen hacia, eta çuen iustitiaren fructuac augmenta ditzala:

2Cr 9 11 Guça gucietan abrusturic abundos çaretençát simplicitate orotara, cein ecen eguiten baitu guçaz esquerrac eman daqui zqui ón laincoari.

2Cr 9 12 Ecen oblatione hunen administrationeac eztu sainduén necessitatea supplitzen solament, baina abundatzen-ere badu anhitzec laincoari esquerrac drauzquiten becembatean:

2Cr 9 13 (Aiuta hunen phorogança hunez laincoa glorificatzen dutela çuen gogo batetaco suiectiõnaren gainean Christen Euangeliora, eta çuen hetaraco eta gucietaraco communicatione promptoaren gainean)

2Cr 9 14 Eta çuengatic othoitz eguiten duten becembatean çuen desira dutelaric, laincoaren gratia çuetan abundatzen denagatic.

2Cr 9 15 Esquer bada laincoari haren dohain erran ecin dai tenaz.

2Cr 10 1 Gainerocoaz, othoitz eguiten drauçuet Christen emetassunaz eta clementiáz, nic neurorrec Paul ec, presentián çuen artean chipi, baina absentián çuetara hardit nai cenac.

2Cr 10 2 Othoitz eguiten drauçuet bada present ni çatequeenean eznaicén hardit hardieça batez, ceinez deliberatzen baitut hardit içatera haraguiaren araura ebiltten baguinade beçala estimatzen gaituzten batzutara.

2Cr 10 3 Ecen haragui an ebiltten garelaric, ez gara haraguiaren araura bataillatzen:

2Cr 10 4 (Ecen gure guerlaco harmadurác ez tirade carnal, baina botheretsu laincoaz, fortal ecén deseguiteco.)

2Cr 10 5 Deseguiten ditugularic conseilluac, eta laincoaren eçagutzearen contra altchatzen den goratassun gucia: eta eramaiten dugularic captiuo beçala adimendu gucia Christen obediencia:

2Cr 10 6 Eta prest dugu nondic mendeca gaitecen desobediencia oroz, çuen obediencia complitu datequeenean.

2Cr 10 7 Beguién aitzi nean dituçuen gaucetara beha çaudete? baldin edo cein bere baithan confidança badu Christena dela, aldiz pensa beça bere baithan, ecen hura Christena den beçala, halaber gu-ere Christenac gabela.

2Cr 10 8 Ecen baldin are guehiago cerbait gloriatu nahi banai z gure puissançáz, cein launac eman baitraucu çuen edificationetan, eta ez çuen destructionetan, eznaiz ahalqueturen:

2Cr 10 9 Irudi eztudançát epistolaz icitu nahi çaituztedala.

2Cr 10 10 Ecen epistolác (diõite) graue dirade eta borthitz, baina gorputzaren presentiá flaccu, eta hitza gaichto.

2Cr 10 11 Haur estima beça hainac, ecen nolaco bai cara hitzez epistolan absentian, halaco içanen gabela presentian-ere eguinez.

2Cr 10 12 Ecen ezgara venturatzen gure buruén bardin eçartera edo comparatzera bere buruác laudatzen dituzten batzuequin: baina ez tute aditzen hec bere buruác bere buruèquin neurtzen dituztela, eta bere buruác bere buruèquin comparatzen dituztela.

2Cr 10 13 Baina gu ezgara gloriaturen gure neurrico ez tiraden gaucéz: aitzi tic laincoac partitu draucun neurri reglatuaren arau ez, gloriaturen gara çuetarano-ere heldu içan gabela.

2Cr 10 14 Ecen çuetarano heldu içan ez paguina beçala, ezgara hedatzen behar den baino guehiago: ecen çuetarano-ere heldu içan gara Christen Euangelioan:

2Cr 10 15 Ez gure neurrico etzén guçaz gloriatzen gu nadelaric, erran nahi dut, berçeren trabailletan: baina sperança dugularic ecen çuen fedea handi dadinean, gu-ere frangoqui handi turen gabela assignatu içan çaicun neurrian.

2Cr 10 16 Hala non çuec baino aitzi nago diraden lekuetan euangeliza deçadan eta ez gaitecen gloria berçeri assignatu içan çayón neurrian, erran nahi dut, guça ia preparatuetan.

2Cr 10 17 Baina gloriatzen dena launean gloria bedi.

2Cr 10 18 Ecen berac bere buruá preçatzen duena ezta approbatua, baina launac preçatzen duena.

2Cr 11 1 Ainençaçue supporta appurbat neure erhogoán, baina aitzi tic supporta neçaçue.

2Cr 11 2 Ecen ielossi nai z çueçaz laincoaren iel osgoaz: ecen preparatu

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

cerauzqui otet senhar bati (virgina castabat beçala) Christi, presenta çaitzatedançat:
 2Cr 11 3 Baina beldur naiz nolazpait, nola sugueac Eua seduci tu vkan baidu bere
 fineci az, hala çuen pensamenduac-ere corrumpti ezti tecen Christean den simplicitetic.
 2Cr 11 4 Ecen baldin norbeit ethor baledi guc predicatu eztugun berce Iesusbat
 predica lieçaçuenic, edo baldin berce spiri tubat recebitzen bacinduté recebitu eztuçuenic, edo
 berce Euangelio bat recebitu eztuçuenic, hura vngui paira cineçaquete.
 2Cr 11 5 Ecen badaritzat eznaicela deusetan Apostolu excellentenac baino
 mendreago içan.
 2Cr 11 6 Eta baldin idiot banai z-ere minçoan, ez ordea eçagutzean: aitzi tic
 guci z gauça guci etan manifestatu içan gara çuetara.
 2Cr 11 7 Ala falta eguin dut neure buruären beheratzean, çuec altcha
 cindeiz tençat? eta ceren dohainic laincoaren Euangelioa predicatu baitrauçuet?
 2Cr 11 8 Berce Eliçac billuci vkan ditut, hetaric sari hartuz, çuec cerbitza
 cinçatedançat.
 2Cr 11 9 Eta çuequin nincenean, eta beharra nuenean eznaiz nagui içan
 egu iteoan nehoen cal tetan: ecen ni falta nincena supplitu vkan dute Macedoniaric ethorri
 içan ci raden anayéc, eta beguiratu içan naiz eta beguiraturen deusetan-ere çuen carga
 içatetic.
 2Cr 11 10 Christen egui á da nitan, ecen gloriatze haur ez telta boçaturen enetzat
 Achaiaco regionétan.
 2Cr 11 11 Cergatic? ala ceren çueyon ez taritzuedan? laincoac badaqui.
 2Cr 11 12 Baina egui ten dudana egui nen-ere badut: occasione bilha dabil tzaney
 occasionea trenca diecedançat: gloriatzen diraden gauçan gu bay beçalaco eriden ditecençat.
 2Cr 11 13 Ecen halaco apostolu falsuac, obrari sotil dirade, Christen
 Apostolutara transformaturic.
 2Cr 11 14 Eta ezta miresteco, ecen Satan bera-ere transformatzen da arguico
 Ainguerutara.
 2Cr 11 15 Ezta beraz gauça handia baldin haren ministreac-ere iustiti ataco
 ministretara transformatzen badirade: ceinén fina hayen obrén araura içanen baita.
 2Cr 11 16 Berriz diot, nehorc ezteçan estima erhoa naicela: ezpere erho anço-ere
 recebi neçaçue, ni-ere appurbat gloria nadinçat.
 2Cr 11 17 Erraiten dudana, ez tut launaren araez erraiten, baina erhogoaz
 beçala, gloriatze co segurança hunetan.
 2Cr 11 18 Haraguiaren araez anhi tz gloriatzen diradenaz gueroz, ni-ere
 gloriaturen naiz.
 2Cr 11 19 Ecen gogotic suffritzen dituçue erhoac, çuhur çaretel aric.
 2Cr 11 20 Ecen suffritzen duçue baldin nehorc sui ectionetan eçarten baçai tuztez,
 baldin nehorc i resten baçai tuztez, baldin nehorc çuena edequiten badrauçue, baldin nehor
 gai neancen bada, baldin nehorc begui thartean ioi ten baçai tuztez.
 2Cr 11 21 Desohoreren araura diot, gu indar gabe içan baguinade beçala, aitzi tic
 certan-ere nehor hardit baina (erhoqui minço naiz) hardit naiz ni-ere.
 2Cr 11 22 Hebraico dirade? ni-ere: Israel tar dirade? ni-ere: Abrahamen haci
 dirade? ni-ere:
 2Cr 11 23 Christen ministre dirade? (erho anço minço naiz) areago ni: nequetan,
 guehi ago: çauri tan hec baino guehi ago: preso indegui tan, guehi ago: heri otan, anhi tz al di z.
 2Cr 11 24 Iuduetaric recebitu vkan dut borz al di z berroqueirá colpe, bat guti
 al dian.
 2Cr 11 25 Hiruretan ci horrez açotatu içan naiz, behin lapidatu içan naiz:
 hiruretan naufragio egui n vkan dut: gau eta egun itsas hunderrean içan naiz.
 2Cr 11 26 Bidetan anhi tz al di z, fluui oén periletan, gai ttagui nén periletan,
 neure nationecoetaric periletan, Gentiletaric periletan, hirian periletan, desertuan
 periletan, itsassoan periletan, anaye falsuén artean periletan.
 2Cr 11 27 Trabai llutan eta nequetan, veillatzetan mai z, gossetan eta egarri tan,
 barurétan mai z, hotzean eta billuci içatean.
 2Cr 11 28 Campotico gauçac daudela bada egun oroz assetiatzen nauenic, cein
 baita, Eliça guciéz dudan arthá,
 2Cr 11 29 Nor affligitzen da, eta ni eznaicén affligitzen? nor scandalizatzen
 da, eta ni eznaicén erratzen?
 2Cr 11 30 Baldin gloriatu behar bada, neure infirmitatezco gaucéz gloriaturen
 naiz.
 2Cr 11 31 laincoac, cein baita Iesus Christ gure launaren Aita secul acotz
 benedicatua, badaqui ecen ezti odala gueçurric.
 2Cr 11 32 Damaseco hirian regue Aretasen icenean cen gobernadoreac, eçarri vkan
 çuen goaita Damasecoen hirian, ni hatzaman nahiz.
 2Cr 11 33 Baina leiho batetaric sasquian erautsi içan nencen murrutic: eta
 halatan haren escuey itzur. nenguién.
 2Cr 12 1 Segur ezta mengoa gloria nadin: ecen ethorri ren naiz visionetara eta
 launaren reuelationetara.
 2Cr 12 2 Badaçagut gui çon-bat Christ launean hamal aur vrthe baino lehen (ala
 gorputzetan, eztaquit: ala gorputzetic lekora, eztaquit: laincoac daqui) hi rurgarren cerurano
 harrapatu içan denic.
 2Cr 12 3 Eta badaqui t, halaco gui çona (ala gorputzetan, ala gorputzetic lekora,

ezaquit: laincoac daqui)

2Cr 12 4 Ecen harrapatu i çan dela Paradi sura, eta en çun vkan di tuela erran eci n dai tezqueen hitzac, errai teco gui çonaren impossi bleac.

2Cr 12 5 Halacoaz gloriaturen naitz: baina neure buruaz eznaiz gloriaturen, neure infirmitatetan bai cen.

2Cr 12 6 Ecen baldin gloriatu nahi banaitz, eznaiz erhoa i çanen, ecen eguia erranen dut: baina iragaiten naitz, nehorc ni çaz estima ezte çan nitan ikusten, edo eneganic en çuten duen baino guehi ago.

2Cr 12 7 Eta reuelationearen excellentiagatic altchegui eznen di n çat, eman i çan çait escardabat haragui an, eta Satanen aingueruä ene buffetatzeco, altchegui eznen di n çat.

2Cr 12 8 Gauça hunen gainean hiruretan launari othoitz eguin draucat hura eneganic parti ledi n çat.

2Cr 12 9 Eta erran vkan draut, Asco duc ene gratiaz ecen ene puissança infirmitatean acabatzen duc. Beraz guci z gogotic lehen gloriaturen naitz neure infirmitatetan, Christen puissança nitan habita dadi n çat.

2Cr 12 10 Halacotz dut atseguin hartzen infirmitatetan, iniuri etan, necessitatetan, persecuti onetan, Christengatico hersturetan: ecen noiz bainaitz impotent, orduan naitz botheretsu.

2Cr 12 11 Erho i çan naitz neure gloriatzean: çuec bortchatu nau çue: ecen ni behar nincen çue çaz laudatu, ikussiric ecen eznaicela deusetan Apostolu excellentac baino mendreago i çan, deus ezpanaiz-ere.

2Cr 12 12 Segur ene Apostol utassunaren sei gnaleac complitu i çan di rade çuetan patientia guci requin eta signorequin eta miracul urequin eta verthuterequin.

2Cr 12 13 Ecen certan berce Eli çac baino mendreago i çan çarete? ni neuror çuen cal tetan nagui i çan eznaicena bai cen? bi degabe haur barka ie çada çue.

2Cr 12 14 Hunä, herenci prest naitz çuetara ethortera: eta eznaiz çuen cal tetan nagui i çanen: ecen eznabila çuen diraden gauçen ondoan, baina ceurön ondoan: ecen haourrec ez tute ai tendaco thesaurizatu behar, baina ai t ec haourrendaco.

2Cr 12 15 Eta ni çaz den becembatean guci z gogotic despendaturen dut eta despendaturen naitz çuen arimacgatic: çuec hambat eta guehi ago mai te çai tuztedal aric, guti ago onhetsia banaitz-ere.

2Cr 12 16 Baina biz, nic etzaituztedan cargatu vkan: ordea sotil i çanez, fineci az hartu vkan çai tuztet.

2Cr 12 17 Çuetara igorri vkan di tudanetaric batez-ere pillatu vkan çai tuztet?

2Cr 12 18 Othoitz eguin draucat Titeri, eta harequin igorri vkan dut anayebat: ala pillatu vkan çai tuztez Titec? ezgara Spiritu batez ebili i çan? ezgara hatz ber-batez ebili i çan?

2Cr 12 19 Berriz vste du çue ecen gure buruac excusatzen di tugula çuec bai thara? laincoaren ai tzi nean, Christean mi nço gara: baina gauça hauc guci oc, guci zco mai teac, çuen edi ficationeagatic.

2Cr 12 20 Ecen beldur dut guertha eztadin, ethor nadi nean, nahi etzintuquei ztedan beçalaco eriden etzaitzatedan, eta ni eriden eznadin çue çaz nahi ez tu çuen beçalaco: nol azpait ez tiraden guduac, inuidi ac, asserretassunac, liscarrac, gai zqui errai teac, chuchurl ac, vrgul uac, sedi ti oneac:

2Cr 12 21 Eta berriz nathorrenean abacha ezne çan neure laincoac çuec bai than, eta nigar eztaguidan lehen bekatu eguin duten anhitzez, eta emendatu ez tiraden ez ci thal queri ataric, paillard i çataric eta eguin vkan duten insolenti atic.

2Cr 13 1 Haur da çuetara ethorten naitcen heren aldia Biga edo hirur testimonioren ahoan fermu i çanen da hitz gucia.

2Cr 13 2 Ai tzi netic erran vkan dut, eta berriz ai tzi netic di ot, present banit z beçal a, eta absent naitcel aric orain scribatzen drauet lehen bekatu eguin duteney, eta goitico guci ey, ecen berriz banathor eztudala nehor guppi da vkanen.

2Cr 13 3 Christ nitan mi nço denaren experienciaren ondoan çabiltzatenaz gueroz, cein ezpaita infirmo çuetara, baina da botheretsu çuetan.

2Cr 13 4 Ecen crucificatu i çan bada-ere infirmitatez, al abaina vici da laincoaren verthutez: ecen gu-ere infirmo gara harequin, baina vici gara harequin laincoaren verthutez çuec bai thara.

2Cr 13 5 Çuen buruac experimentai tza çue eya fedean çaretenez, çuen buruac phorogai tza çue: ala ez ti tu çue çuen buruac e çagutzen, ecen Iesus Christ çuetan dela? baldin reprobo ezpa çarete.

2Cr 13 6 Baina sperança dut e çaguturen du çuela ecen gu ezgarela reprobo.

2Cr 13 7 Eta othoitz eguiten draucat laincoari, deus gai zqui ric eguin ezte çauen: ez gu approbatu eriden gai tecen çat, baina çuec vngui dagui çuen çat, eta gu reprobo beçal a garen çat.

2Cr 13 8 Ecen deus eci n dai di quegu egui aren contra, baina egui aren alde.

2Cr 13 9 Ecen alegueratzen gara gu flaccu garen, eta çuec erscon çareten: eta haur-ere desi ratzen dugu, di ot, çuen perfecti onea.

2Cr 13 10 Halacotz gauça hauc absent naitcela scribatzen di tut, present i çanen naitcenean seueri tatez vsat ezte çadan çat, launac edi ficationetacotz eta ez destructi onetacotz eman drautan botherearen araura.

2Cr 13 11 Gaineracoaz, anayeac, aleguera çai teztez, auança çai teztez perfect i çatera, consola çai teztez, çareten consentimendu batetaco, çareten vici baquean, eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

charitatezco eta baquezco laincoa i çanen da çuequin.

2Cr	13	12	Elkar saluta eçaçue pot saindu batez. Salutaten çai tuztez saindu guciéc.
2Cr	13	13	Iesus Christ launaren gratiá, eta laincoaren charitatea, eta Spiritu sainduaren communicationea dela çuequin gucioquin. Amen.
Glt	1	1	PAVL Apostoluac (ez gui çonéz ezeta gui çonen partez, baina Iesus Christen eta lainco Aita hura hiletaric resuscitatu duenaren partez.)
Glt	1	2	Eta enequin diraden anaye guciéc, Galatiaco Elicey:
Glt	1	3	Gratia dela çuequin eta baquea lainco Aitaganic, eta Iesus Christ gure launaganic.
Glt	1	4	Ceinek bere buruá eman vkan baidu gure bekatuacgatic, idoqui guençançát secula gaiçto hunetaric, gure lainco eta Aitaren vorondatearen araura.
Glt	1	5	Hari dela gloria secula seculacotz. Amen.
Glt	1	6	Miraz nago nola horrein sarri, Christen gratiara dei thu vkan cenduztena vtziric transportatu i çan çareten berce Euangeliotara:
Glt	1	7	Berçeric batre eztearic: baina batzuc trublatzen çai tuztéz, eta nahi duté erauci Christen Euangelioa:
Glt	1	8	Baina baldin guc-ere, edo Aingueru batec cerutic euangelizatzen badrauçue, euangelizatu drauçuegunaz berçeric, maradicatu biz.
Glt	1	9	Lehen erran dugun beçala, orain-ere berriç diot, Baldin norbeitec euangelizatzen badrauçue recebitu duçuenaz berçeric, maradicatu biz.
Glt	1	10	Ecen orain gui çonéz predicatzen dut ala laincoaz? ala gui çonén gogara eguin nahiz nabila? Segur baldin oraino gui çonén gogaraco baninz, Christen cerbitzari ezniçande.
Glt	1	11	Iaquin eraciten drauçuet bada, anayeác, ni çaz predicatu i çan den Euangelioa, ezte la gui çonaren araura.
Glt	1	12	Ecen ez tut hura gui çonganic recebitu ez ikassi: baina Iesus Christen reuelationez.
Glt	1	13	Ecen ençun duçue nola conuersatu vkan dudan Iudaismoan, nola terriblequi laincoaren Eliçá persecutatzen eta deseguiten nuen:
Glt	1	14	Eta nola probetchatzen nincén Iudaismoan, ene quidetaric anhitz baino guehiago, neure nationean, neure aiten ordenancetara affectione guehienduna nincelaric.
Glt	1	15	Baina laincoaren placera i çan denean (ceinek neure amaren sabel eandanic appartatu baininduen eta dei thu bainau bere gratiaz)
Glt	1	16	Bere Semearen reuelatzera nitan, hura euangeliza neçançát Gentilén artean, eznaiz bertan conseillatu i çan haragui arequin eta odol arequin:
Glt	1	17	Eta eznaiz Ierusalamera itzuli i çan ni baino lehen Apostolu ciradenetara: baina ioan nendin Arabiara: eta harçara itzul nendin Damascera.
Glt	1	18	Gueroztic hirur vrtheren buruán itzul nendin Ierusalamera Pierrisen visitatzera: eta egon nendin harequin amorz egun.
Glt	1	19	Eta berce Apostoluetic ezneçan ikus lacques launaren anayea baiçen.
Glt	1	20	Baina çuey scribatzen drauzqui çuedan gaucetan, huná, badiotsuet launaren aitzinean, ecen eztiotala gueçurric.
Glt	1	21	Guero ethor nendin Syriaco eta Ciliciaco herrietara.
Glt	1	22	Eta nincen begui thartez eçagun gabea Iudeaco Eliçá Christean ciradeney:
Glt	1	23	Baina solament ençun vkan çuten erraiten cela, Gu berce orduz persecutatzen guentuenac, orain predicatzen du berce orduz deseguiten çuen fedea.
Glt	1	24	Eta glorificatzen çuten laincoa nitan.
Glt	2	1	Guero hamalaur vrtheren buruán, berriç igan nendin Ierusalamera Barnabasequin, eta Tite-ere harturic.
Glt	2	2	Eta igan nendin reuelationez, eta hæy communica niecén Gentilén artean predicatzen dudan Euangelioa, baina particularqui estimatan diradeney, neholere alfer laster aznaguan edo eguin eznuen.
Glt	2	3	Baina Tite-ere, cein baitzén enequin, Grec bacen-ere, etzedin bortcha circonçiditu i çatera.
Glt	2	4	Anaye falsu Eliçán bere buruz nahastecatuén causaz, cein sar baitzitecen gure libertate Iesus Christean dugunaren espi a i çatera, gu sui ectionetara erekar guençatençát.
Glt	2	5	Eta sui ectionez ezquitzaizte susmettitu momentbat-ere, Euangelioo eguiác çuetan irauñ leçançát.
Glt	2	6	Eta ez tut deus ikassi cerbait diradela irudi dutenetic (nolaco noizpait i çan diraden, etzait deus hunquitzten: ecen laincoac ez tu gui çonaren campoco apparentiá hartzen) ecen estimatan diradenec eztraudaté deus guehiagoric comunicatu.
Glt	2	7	Baina contraria, ikussi vkan çutenean ecen Preputioco Euangelioaren predicationea niri eman i çan çaitadala, Circonçisioneco Pierrisi beçala:
Glt	2	8	(Ecen Pierrisi baitan obratu vkan duenac Circonçisioneco Apostol utassunera, obratu vkan du ni baitan-ere Gentiletara.)
Glt	2	9	Eta eçagutu çutenean niri eman i çan çaitadan gratiá, lacquesec eta Cephasec eta Ioannesec (habe diradela estimatuéc) lagunçazco escuinac eman drauzqui gute niri eta Barnabasi: gu Gentiletarát guendoacençát eta hec Circonçisionecoètarat:
Glt	2	10	Solament aui satu gai tuzte paubrész orhoit guentecen: eta haren beraren

egui tera arthatsu i çan nai z.

Glt 2 11 Eta ethorri, i çan cenean Pierris Antiochera, bekoquiz resisti nie çon hari, ceren reprehenditzeco baitzén.

Glt 2 12 Ecén lacquesganic batzu ethor citecen baino lehen, Gentilequin batean iaten çuen: baina ethorri i çan ciradenean, retira eta separa cedin hetaric Circonci sionecoén bel durrez.

Glt 2 13 Eta simulationez vsatzen çuten harequin batean berce lduuec-ere: hala non Barnabas-ere erekarri i çan baitzén hayén simulationera.

Glt 2 14 Baina ikussi vkan nuenean ecen etzabiltzala oin chuchenez, Euangelioo eguiaren araura, erran nie çon Pierrisi guci en aitzinean, Baldin hi ludu aicel aric Gentil anço vici bahaiz, eta ez ludu anço, cergatic Gentilac bortchatzen dituc iudai zatzera?

Glt 2 15 Gu baicara naturaz ludu, eta ez Gentiletaric bekatore.

Glt 2 16 Daqui gularic ecen eztela gui çona iustificatzen Legueco obréz, baina Iesus Christen fedeez: guc-ere Iesus Christ baitan sinhetsi vkan dugu, iustifica guentecen çat Christen fedeez, eta ez Legueco obréz: ceren haraguiric batre ezpaita iustificaturen Legueco obréz,

Glt 2 17 Eta baldin Christez iustificatu nahiz gabiltzalaric, erideiten bagara gueuror-ere bekatore, Christ halacotz bekatuaren ministre da? Guertha eztadila.

Glt 2 18 Ecen baldin deseguin ditudan gauçac harçara edificatzen baditut, transgressor neure buruà eguiten dut.

Glt 2 19 Ecen ni Legueaz Legueari hil i çan nazayó, laincoari vici nequionçat, Christequin batean crucificatu i çan nai z.

Glt 2 20 Bada vici nai z, ez guehiagoric ni, baina vici danitan Christ eta orain haragui an vici nai cen vicitzeaz laincoaren Semearen fedeez vici nai z, ceinec onhetsi vkan bainau, eta eman vkan baitu bere buruà enegatic.

Glt 2 21 Eztut abolitzen laincoaren gratiá: ecen baldin iustitiá Legueaz bada, beraz Christ mengoa gabe hil i çan da.

Glt 3 1 O Galatiano çoroác, norc encantatu çaituztéz eguia obedi ezteçauen? ceiney beguién aitzinean lehenetic representatu i çan baitzai çue Iesus Christ, çuen artean crucificatua?

Glt 3 2 Haur solament iaquin nahi dut çuetaric, Legueco obréz Spiritu saindua recebitu vkan duçue, ala fedearen predicationeez?

Glt 3 3 Hain çoro çarete, Spirituaz hassiric, orain haragui az acaba deçauen?

Glt 3 4 Alfer hambat suffritu vkan duçue? baldin alfer-ere bada.

Glt 3 5 Bada, Spiritua çuey fornitzen drauçuenac, eta verthuteac çuetan obratzen dituenac, Legueco obréz eguiten du, ala fedearen predicationeez?

Glt 3 6 Baina aitzitic Abrahamec nola laincoa sinhetsi vkan baitu, eta hari iustitiatan imputatu i çan baitzayo:

Glt 3 7 Hala badaqui çue ecen fedezcoac diradela Abrahamen haour.

Glt 3 8 Eta Scripturác aitzinetic ikussiric ecen fedeez laincoac iustificatzen dituela Gentilac, aitzinetic euangelizatu vkan drauca Abrahami, cioela, Benedicatuac i çanen dituc hitan Gende guciac.

Glt 3 9 Bada, fedezcoac benedicatzen dirade Abraham fidelarequin.

Glt 3 10 Ecen norere Legueco obretaric baitirade, maledictionearen azpian dirade: ecen scribatua da, Maradicatua da norere ezpaita egonen Legueco liburän scribatuac diraden gauça gucietan, hec eguin ditzançat.

Glt 3 11 Eta Legueaz nehor eztela iustificatzen laincoa baitan, gauça claroa da: ecen iustoa fedez vicico da.

Glt 3 12 Eta Leguea ezta fedetic: baina gauça hec eguinen dituen gui çona, vicico da hetan.

Glt 3 13 Baina Christec redemitu vkan gaitu Leguearen maledictionetic, bera guregatic maledictione eguin i çanic: (ecen scribatua da, Maradicatua da çurean vrkatua den guci a)

Glt 3 14 Abrahamen benedictionea Gentiletara hel ledinçat Iesus Christez, eta Spirituaren promessa fedez recebi deçagunçat.

Glt 3 15 Anayeác, gui çonén ançora minço nai z, Appoinctamendubat gui çon-batena badere, autoritatez confirmatua bada, nehorc eztu hausten ez emendatzen.

Glt 3 16 Abrahami bada promessac erran i çan çai zquio, eta haren haciari. Eztu erraiten, Eta haciey, anhitzez minço baliz beçala: baina batez beçala, Eta hire haciari, cein baita Christ.

Glt 3 17 Haur bada diot, lehenetic laincoaz Christen respectuz confirmatu i çan den aliançá, laur-ehun eta hoguey eta hamar vrtheren buruän ethorri i çan den Legueac eztuela hausten, promessa aboli deçançat.

Glt 3 18 Ecen baldin heretagea Leguetic bada, ez ia promesetic: baina Abrahami promesetic eman vkan drauca laincoac.

Glt 3 19 Certaco da beraz Leguea? Transgressionén causaz eratchequi i çan da, ethor leiteno haci hura ceini promessa eguin i çan baitzayó, eta Leguea ordenatu i çan da Aingueruéz, Ararteco baten escuz.

Glt 3 20 Eta Arartecoa ezta batena: baina laincoa bat da.

Glt 3 21 Leguea beraz laincoaren promessén contra eratchequi i çan da? Guertha eztadila. Ecen eman i çan baliz Leguea ceinec viufica ahal leçan, segur Leguetic liçate iustitiá.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Glt	3	22	Baina ertsi vkan du Scripturac gucia bekatuaren azpian, promessa Iesus Christen fedez eman lequi ençat sinhesten duteney.
Glt	3	23	Bada fedea ethor cedin baino lehen, Leguearen azpian beguiratzen guinen ertsiac reuelatzeco cen federa heltzeco.
Glt	3	24	Bada, Leguea gure pedagogo içan da Christgana, fedez iustificaguentecençat.
Glt	3	25	Baina fedea ethorritz gueroztic, ezgara guehiagoric pedagogoren azpian.
Glt	3	26	Ecen guciac laincoaren haour çarete Iesus Christ baitango fedez.
Glt	3	27	Ecen batheyatu içan çareten guciéc Christ iaunci vkan duçue.
Glt	3	28	Ezta luduric ez Grecquic, ezta sclaboric ez libreric, ezta arric ez emeric: ecen çuec gucioc bat çarete Iesus Christean.
Glt	3	29	Eta baldin çuec Christenac baçarete, beraz Abrahamen haci çarete, eta promessaren araez heredero.
Glt	4	1	Eta haur erraiten dut, Herederoa haour deno, ezta dfferent deusetan cerbitzariaganic, gauça guci en iabe badere:
Glt	4	2	Baina tutorén eta curatorén azpico da aitáz ordenatu içan çayón demborarano
Glt	4	3	Halagu-ere haourrac guinenean munduco elementén azpiratuac guinen sui ectionetan:
Glt	4	4	Baina ethorri içan denean demboraren complimendua, igorri vkan du laincoac bere Semea emaztetic eguina, eta Leguearen azpico eguina:
Glt	4	5	Leguearen azpico ciradenac redemi litzançat, haourrén adoptionea recebi gueneançat.
Glt	4	6	Eta ceren haour baitzarete, igorri vkan du laincoac çuen bihotzetara bere Semearen Spiritua, oi huz dagoela, Abba, erran nahi baita, Aita.
Glt	4	7	Bada guehiagoric ezai z sclabo, baina semé: eta baldin seme bahai z, laincoaren heredero-ere Christez.
Glt	4	8	Baina laincoa eçagutzen etzendutenean cerbitzatzen centuzten naturaz iainco ez tiradenac.
Glt	4	9	Baina orain laincoa eçagutzen duçuenaz gueroz, baina aitzi tic laincoaz eçagutu çaretenaz gueroz, nola conuertitzen çarete harçara element infirmoetara eta paubretara, cein ohi beçala cerbitzatu nahi baitituçue?
Glt	4	10	Egunac beguiratzen dituçue eta hilebetheac, eta demborac eta vrtheac.
Glt	4	11	Beldurra dut çueçaz, alfer trabai llatu naicén çuec baitan.
Glt	4	12	Çareten ni beçala: ecen ni-ere çuec beçala naiz: anayeac, othoitz eguiten drauçuet: ni deusetan ez nauçue iniuriatu vkan.
Glt	4	13	Eta badaqui çue nola haraguiaren infirmi taterequin euangelizatu vkan drauçuedan lehen.
Glt	4	14	Eta niçaz ene haragui an eguiten cen experienciá ez tuçue menospreciatu ez arbuiatu vkan, aitzi tic laincoaren Ainguerubat beçala recebitu vkan nauçue, bayeta Iesus Christ beçala.
Glt	4	15	Ceric cen bada çuen dohai nontassuna? ecen testificatzen drauçuet, baldin possible içan albaliz, çuen beguiac idoquiric eman cendrauzquedetela.
Glt	4	16	Etsay eguin natzai çue egui a erraiten drauçuedanean?
Glt	4	17	Çueçaz ielossi dirade, ez onetacotz baina aitzi tic idoqui nahi çaituztéz berac desira ditzaçuençat.
Glt	4	18	Baina on da anhi tz onhestea gauça onean bethiere, eta ez solament çuec baitan present naicenean.
Glt	4	19	Neure haourtoac, ceinéz berri z ertzeco penatan bainai z, Christ forma dai teno çuetan.
Glt	4	20	Nahi nuque orain çuequin içan, eta cambiatu neure voza: ecen dudatan naiz çueçaz.
Glt	4	21	Erradaçue Leguearen azpico içan nahi çaretenéc, Leguea ez tuçue ençuten?
Glt	4	22	Ecen scribatua da Abrahamec bi seme vkan ci tuela: bat nescatoaganic, eta bat libreaganic.
Glt	4	23	Baina nescatoaganicoa haraguiaren araez iayo içan cen, eta libreaganicoa, promessaren partez.
Glt	4	24	Gauça hauc comparationez erraiten dirade. Ecen hauc dirade bi aliançac, bata da Sinaco menditic Agar, sui ectionetara engendratzen duena:
Glt	4	25	(Ecen Sina mendi bat da Arabian Ierusal eme oraingoari i hardesten draucanic) eta bere haourrequin cerbitzutun dena:
Glt	4	26	Baina Ierusal eme gorá, libre da, cein baita gure gución ama.
Glt	4	27	Ecen scribatua da, Alegueradi steril ertzen ezai cená: dendadi eta heyagora eguin ertzeco penan ezai cená: ecen guehi ago di tun vtziaren haourrac ecen ez senhardunarenac.
Glt	4	28	Gu bada, anayeac, Isaac beçala promessezco haour gara.
Glt	4	29	Baina nola orduan haraguiaren araez sorthuac persecutatzen baitzuen Spirituaren araez sorthua, hala orain-ere.
Glt	4	30	Baina cer dio Scripturac? Egotzquic campora nescatoa eta haren semea: ecen ez tic heretaturen nescatoaren semeac librearen semearequin.
Glt	4	31	Bada, anayeac, ezgara nescatoaren haour baina librearen.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Glt	5	1	Beraz Christec libre eguin gaituen libertatean, çaudete fermu, eta berriz etzai teztela eduqui sui ectionezco vztarriaz.
Glt	5	2	Huná, nic Paul ec errai ten drauçuet ecen baldin circonci di baçai teztez Christ etzai çuel a deus probetchaturen.
Glt	5	3	Eta testi ficatzen draucat berriz circonci di tzen den gui çon guci ari , ecen hura Legue guci aren begui ratzera çordun dela.
Glt	5	4	Christez gabetu çarete Legueaz iustificatu nahi çareten guci oc: eta grati atic erori çarete.
Glt	5	5	Ecen gu fedetic den Spirituaz iustitiazco sperañaren begui ra gaude:
Glt	5	6	Ecen Iesus Christean ez circonci sioneac du deus balio, ezeta preputioac: baina chari tatez obratzen duen fedeaç.
Glt	5	7	Vngui l aster eguiten cenduten, norc empatchatu çai tuztéç, egui a obedi etzeneçaten?
Glt	5	8	Persuasi one hori ezta çuec dei tzen çai tuztenagani c.
Glt	5	9	Altchagarri appurbateç orhe guci a mincen du
Glt	5	10	Ni seguratzten nai z çueçaz gure launean, ecen eztuçuel a berce sendimenduric vkanen: baina çuec trubl atzen çai tuztenac, ekarri ren du condemnationea, norere baita hura.
Glt	5	11	Bada ni çaz den becembatean, anayeác, baldin are circonci sionea predi catzen badut, cergatic are persecutatzen nai z? beraz aboli tu da crutzeazco scandal oa.
Glt	5	12	Ailitez trenca çuec trubl atzen çai tuztenac.
Glt	5	13	Ecen, anayeác, çuec libertatera dei thu i çan çaréte: solament begui rauçue, libertatea eztén haragui ari occasionetan: baina elkar chari tatez cerbitza eçaçue.
Glt	5	14	Ecen Legue guci a hitz batetan compl itzen da, cein baita, Onhetsi ren duc eure hurcoa eure buruá beçala.
Glt	5	15	Baldin eta elkar aussi qui ten eta i resten baduçue: begui rauçue bata berceaz consumi etzai tezten.
Glt	5	16	Eta haur errai ten drauçuet, Spi ri tuaren araura ebi l çai teztez: eta haragui aren guthi ci ac ezti tzaçuel a compl i.
Glt	5	17	Ecen haragui ac guthi ci atzen du Spi ri tuaren contra, eta Spi ri tuac haragui aren contra: eta gauça hauc elkarren contra di rade: hala non nahi di tuçuen gauça guci ac ezpai ti tuçue eguiten.
Glt	5	18	Baldin eta Spi ri tuaz gui datzen baçarete, etzarete Leguearen azpi co.
Glt	5	19	Bada, çoçueri ac di rade haragui aren obrác, cein bai ti rade, adulteri oa, pail lardi çá, satsutassuna, insolenti á,
Glt	5	20	Idol atri á, poçoi nçueri á, etsai goác, bekai zteri áç, asserretassunac, liscarrac, di uisi oneac, heresi áç,
Glt	5	21	Inui di áç, gui ça-erhai tecác, hordi çueri áç, gormandi çác, eta hauc i rudi ac, gauça hauc ai tzi netic errai ten drauzqui çuet, lehen-ere erran dudan beçala: ecen halaco gauçac eguiten di tuztenéc laincoaren resumá heretaturen eztutela.
Glt	5	22	Bailla Spi ri tuaren fructua da chari tatea, alegranchá, baquea, spi ri tu patienta, benigni tatea, ontassuna, fedea, emetassuna, temperanti á.
Glt	5	23	Hunelacoén contra legueric ezta.
Glt	5	24	Ecen Christen di radenéc haragui a cruci ficatu duté affecti onéqui n eta guthi ci équi n.
Glt	5	25	Baldin vici bagara Spi ri tuz, Spi ri tuz ebi l -ere gai tecen.
Glt	5	26	Ezgai tecela vana-glori a guthi ci oso eguin, elkar tharri tatuz, el kargana inui dia vkanez.
Glt	6	1	Anayeác, baldin eta erori i çan bada gui çon-bat cembei t faltatan, çuec spi ri tual çaretenoc goi ti eçaçue hai na emetassunetaco spi ri turequi n: consi deratzen dual ari c eure buruá, hi -ere tenta ezadi n .
Glt	6	2	Elkarren cargac egar itzaçue: eta halaz compl i eçaçue Christen Leguea.
Glt	6	3	Ecen baldin norbei tec vsté badu cerbai t dela, deus etzel ari c, harc bere fantasi az bere buruá enganatzen du.
Glt	6	4	Bada bere obrá experimenta beça batbederac: eta orduan bere bai than gloria vkanen du, eta ez berçeric bai than.
Glt	6	5	Ecen batbederac bere cargá ekarri ren du.
Glt	6	6	Bada communi ca bie çó hitzean iracasten denac, bere iracasleari , on guci etari c.
Glt	6	7	Etzai teztela engana: laincoa ecin escarni a dai te: ecen cer-ere erei nen bai tu gui çonac, hura bi lduren-ere du.
Glt	6	8	Ecen bere haragui aren erei ten duenac, haragui tic bi lduren du corruptione: bai na Spi ri tuaren erei ten duenac, Spi ri tutic bi lduren du vici tze eternal a.
Glt	6	9	Bada vngui gui tez ezgai tecela enoya: ecen bere sasoi nean bi lduren dugu, baldin lacho bil ha ezpagai tez.
Glt	6	10	Bada dembora duguno, dagui egun vngui guci ey, bai na pri nci pal qui fedeco domesti coey.
Glt	6	11	Badacussaçue cein letra lucez scribatu drauçuedan neure escuz.
Glt	6	12	Nor-ere nahi bai tirade apparent eracutsi haragui an, hec bortchatzen çai tuztez circonci di tu i çatera: solament Christen crutzeagatic persecuti oneri c suffri ezteçatençát.
Glt	6	13	Ecen circonci di tzen di radenéc berec-ere eztute Leguea begui ratzen:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

baina nahi duté	quec	circonci	çai tezten,	çuen haragui an gloria di tecencát.
Glt 6	14	Baina niri	guertha eztaqui	dala gloria nadin Iesus Christ gure launaren
crutzean bai cen:	cei nez	mundua niri	crucifi catu bai tzai t,	eta ni munduari .
Glt 6	15	Ecen Iesus Christean	ez circonci sioneac	du deusbalio, ez preputioac,
baina creatura berriac				
Glt 6	16	Eta nor-ere	regla hunen araura	ebil ten bai tirade, baquea i çanen da
hayén gainean eta miseri				cordia, eta laincoaren Israelen gainean.
Glt 6	17	Hemendi c	harát nehorc enoyuric	eztidala: ecen nic Iesus launaren
mercác dacazquet neure				gorputzean.
Glt 6	18	Anayeác,	Iesus Christ gure launaren	grati á dela, çuen spiri tuarequin.
Amen.				
Eph 1	1	Paul laincoaren	vorondatez Iesus Christen	Apostol uac Iesus Christ
launean Ephesen				diraden sainduey eta fidel ey:
Eph 1	2	Gratia dela	çuequin eta baquea	lainco gure Ai taganic, eta Iesus Christ
launaganic.				
Eph 1	3	Laudatu dela	laincoa cein bai ta	Iesus Christ gure launaren Aita,
cei nec benedi catu				bai quai tu benedi çoin spiri tual gucian, ceruètan Christ bai than:
Eph 1	4	Nola elegi tu	vkan bai quai tu hartan	mundua funda cedin baino lehen,
saindu guinençat				eta irreprensibile haren aitzinean charitatez:
Eph 1	5	Cei nec predestinatu	vkan bai quai tu bere	bai than adopta guençançat
Iesus Christez,				bere vorondatearen placer onaren araura,
Eph 1	6	Bere gratiazco	glori aren laudori otan,	cei nez bere gogaraco eguin
bai quai tu bere				mai tean.
Eph 1	7	Cei netan	bai tugu redemptionea	haren odolaz, cein bai ta bekatuén
barkamendua haren				grati azco abrastassunaren araura:
Eph 1	8	Cei netaric	gaindi eraguin bai tu	abundosqui gure gainera sapientia eta
intelligentia				gucitan:
Eph 1	9	Guri eçagut	eraciric bere vorondatearen	mysterioa, bere placer onaren
araura, cein lehendanic				ordenatu bai tzuen bere bai than:
Eph 1	10	Demborén	complimenduaren di s pensati onean	guci én el kargana biltzera
Christean, hambat				ceruètan diradenén nola lurrean, hura bera bai than:
Eph 1	11	Cei netan	eguin-ere bai cara	haren heretage, predestinatu i çanic, haren
ordenançaren				araura, cei nec gauça guci ac egui ten bai ti tu bere vorondateco conseill uaren
araura.				
Eph 1	12	Haren glori aren	laudori otaco garençat,	lehenetaric Christ bai than
sperança vkan				dugunoc.
Eph 1	13	Cei netan	quec-ere sperança vkan	bai tu çue egui azco hitza ençun vkanic,
cein bai ta, çuen				saluamendutaco Euangelioa: cei netan sinhetsi -ere vkanic, ci guilatatu i çan
bai tzarete				promessaren Spiritu sainduaz:
Eph 1	14	Cein bai ta	gure heretagearen	errésa, haren possessione conquestatuaren
redemptionerano				haren glori aren laudori otan.
Eph 1	15	Halacotz	ni -ere ençunic	Iesus launean duçuen fedea, eta saindu
gucietaraco				charitatea,
Eph 1	16	Eznai z	gueldi tzen çuengatic	grati én rendatzetic, mentione çueçaz
egui ten dudala				neure othoitzetan.
Eph 1	17	Iesus Christ	gure launaren laincoac,	Aita glori azcoac di çuençat
sapientiataco				eta reuelationetaco Spiritu,
Eph 1	18	Çuen adimendu	co begui ac illumi naturic:	daqui çuençat ceric den haren
vocationearen				sperança, eta ceric den haren heretageco glori aren abrastassuna sainduetan:
Eph 1	19	Eta ceric	den haren botherearen	handi tassun excellenta sinhesten
dugunotara,				haren bothere borthitzaren operationez,
Eph 1	20	Cein eracutsi	vkan bai tu Christ	bai than, hura hiletaric resuscitaturic
eta iar				eraciric bere escuinean ceruètan,
Eph 1	21	Principal tassun,	eta pui ssança,	eta verthute, eta dominatione ororen
garayan, eta ez				solament secula hunetan baina ethortecoan-ere ai ppatzen den icen ororen
garayan.				
Eph 1	22	Eta gauça	guciac haren oinén	azpico sui et eguin vkan di tu, eta bera
eçarri vkan				du gauça ororen garayan Eli çaren buru i çateco:
Eph 1	23	Cein bai ta	haren gorputz,	eta gauça guci ac guci etan complitzen
di tuenaren				complimendu.
Eph 2	1	Eta quec	vi uifi catu çai tuzte	hil ac cinetel aric fal tetan eta
bekatuetan:				
Eph 2	2	Cei nétan	noi zpait ebili i çan	bai tzarete mundu hunen cursuaren araura,
ai rearen				bothereco prinçearen araura, cein bai ta desobedi entiazco haourretan orain obratzen
duen spiri tua:				
Eph 2	3	Ceinén	artean guc guci ec-ere	noi zpait conuersatu vkan bai tugu gure
haragui aren				guthici etan egui ten guentuela, haragui aren eta gure pensamenduén desi rac: eta
naturaz				hiraren haour guinén berceac-ere beçala.
Eph 2	4	Baina	lainco miseri cordiaz	abratsac bere charitate handi gu onhetsi
gai tuenagatic,				
Eph 2	5	Eta bekatuz	hil ac guinel aric,	el karrequin, Christez vi uifi catu vkan
gai tu,				cein en gratiaz saluatu i çan bai tzarete:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Eph 2 6 Eta resuscitatu vkan gaitu elkarrekin eta iar eraci ceruètan Iesus Christean.

Eph 2 7 Eracuts leçançat ethorteco di raden secul etan bere gratiaren abrastassun abundanta bere gureganaco benigni tateaz Iesus Christean.

Eph 2 8 Ecen gratiaz saluatu i çan çarete fedearen moienez: eta hori ez çuetaric: Iaincoaren dohai na da:

Eph 2 9 Ezobréz, nehor gloria eztadinçat.

Eph 2 10 Ecen haren obrá gara Iesus Christean creatuac obra onetara, cein preparatu baititu Iaincoac hetan ebi l guentecençat.

Eph 2 11 Halacotz, orhoit çaitetzte nola çuec noi zpait Gentilac haragui an, Preputio deitzen baitzineten, haragui an Circoncisione deitzen denaz eta escuz egui ten denaz,

Eph 2 12 Baitzineten dembora hartan Christ gabe, Israeleco republicarequin deus comunic etzindutelaric, eta promessaren aliancetaric estranger, sperançaric etzindutelaric, eta Iainco gabe munduan cinetelaric:

Eph 2 13 Baina orain Iesus Christean, çuec noi zpait baitzineten vrrun, hurbil du i çan çarete Christen odolaz.

Eph 2 14 Ecen hura da gure baquea, biac bat eguin di tuena, eta bién arteco paretaren cerrail lua hautsi duena:

Eph 2 15 Bere haragui az abolituric etsai goá, cein baita, manamenduetaco leguea, ordenancetan consistitzen dena, biéz bere baitan gui çon berri bat eguin leçançat, baquea egui ten luela.

Eph 2 16 Eta biac gorputz batetan reconcilia li etzonçat, Iaincoari crutzeaz, hartan etsai goá desegui nic.

Eph 2 17 Eta ethorric euangelizatu vkan drauçue baquea, çuey vrrungoey, eta hæy hurbilecoey.

Eph 2 18 Ecen harçaz dugu biéc Spiritu batetan sartze Aitagana.

Eph 2 19 Etzarete beraz guehiagoric estrangér eta campoco, baina sainduén burgesquide, eta Iaincoaren domestico:

Eph 2 20 Apostoluén eta Prophetén fundament gainean edificatuac, ceinen har cantoin principal a baita Iesus Christ bera:

Eph 2 21 Ceinetan edificio gucia el karri eratchequiric, handitzen baita, temple saindu icateco launean:

Eph 2 22 Ceinetan çuec-ere elkarrekin edificatzen baitzarete Iaincoaren tabernacle çaretençat, Spirituaz.

Eph 3 1 Causa hunegatic ni Paul Iesus Christen presonér naitz çuengatic, baitzarete Gentil.

Eph 3 2 Baldin behinçat ençun vkan baduçue çuec baithara eman i çan çaitadan Iaincoaren gratiaren dispensationea.

Eph 3 3 Nola Iaincoac reuelationez eçagut eraci drautan mysterioa (Iehen hitz gutitan scribatu drauçuedan beçala:

Eph 3 4 Haren iracurtzetic eçagut ahal deçaqueçue ceric den ene eçagutzea Christen mysterioan.)

Eph 3 5 Cein ezpaita eçagutu i çan gui çonén seméz iragan generationetan, orain reuelatu i çan çayen beçala haren Apostolu eta Prophetá sainduey Spirituaz:

Eph 3 6 Ecen Gentilac diradela herederoquide eta gorputz batetaco bereco eta haren promessean participant Christean Euangelioaz.

Eph 3 7 Ceinen ministre eguin i çan bainaitz Iaincoaren gratiaren dohainaren araez, cein eman i çan baitzait haren botherearen operationearen araez.

Eph 3 8 Niri bada saindu guci etaco chipienari eman i çan çait gratia haur, Gentilén artean Christen abrastassun comprehendi ecin dai tenaren euangelizatzeço,

Eph 3 9 Eta guci ey manifestatzeco ceric den mysterio bethidanic Iaincoa baitan estalia cenaren comunionea, ceinec gauça guci ac creatu baititu Iesus Christez:

Eph 3 10 Orain manifestada çuic ençat Eli çáz ceruètaco principal tassuney eta botherey Iaincoaren sapientia anhitz maneraz di uersa:

Eph 3 11 Iesus Christ gure launean eguin vkan duen ordenança eternal aren araura:

Eph 3 12 Ceinez baitugu libertate eta sartze confidancarequin, hura baitan dugun fedez.

Eph 3 13 Halacotz, nago requerimenduz etzaitetzten enoya ene çuengatico afflictioneacgatic, cein baita çuen glori á.

Eph 3 14 Causa hunegatic gurtzen di tut neure belhaunac Iesus Christ gure launaren Aitagana,

Eph 3 15 Ceinaganic ahaidetassun gucia ceruètan eta lurrean deitzen baita,

Eph 3 16 Eman dieçaçuençat, bere gloriaren abrastassunaren araez, indarrez fortifica çaitetzten haren Spirituaz barneco gui çonean:

Eph 3 17 Eta habita dadin Christ fedez çuen bihotzetan:

Eph 3 18 Charitatean erro egui nic eta fundaturic, comprehendi ahal deçaçuen saindu guci equin ceric den çabal tassuna eta lucetassuna, barnatassuna eta goratassuna:

Eph 3 19 Eta eçagut deçaçuen Christen amorio eçagutze gucia iragai ten duena: compli çaitetztençat Iaincoaren complimendu guci an.

Eph 3 20 Bada gutan obratzen duen bothereaz gauça guci én egui tera, escatzen garen edo pensatzen dugun baino abundantqui ago botheretsu denari,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Eph	3	21	Dela gloria Eliçán Iesus Christez, generatiõne guci etan secula
seculacotz. Amen.			
Eph	4	1	Othoitz eguiten drauçuet bada nic, bainai z presoner gure launean, ebi l
çaitetzen dei thu i çan çareten vocatiõnari dagocan beçala,			
Eph	4	2	Humilitate eta emetassun guci requin, spiritu patient batequin, elkar
supportatzen duçuelaric charitatez:			
Eph	4	3	Arthatsu çaretelaric Spirituaren vnitarearen beguiratzera baquezco
lotgarriaz.			
Eph	4	4	Gorputzbat da eta Spiritubat, dei thu-ere i çan çareten beçala çuen
vocatiõnaren sperança batetara:			
Eph	4	5	launbat, Fedebat, Baptis mobat:
Eph	4	6	Gucién lainco eta Aitabat, cein baita gucién gainean, eta gucién
artean, eta çuetan guciotan.			
Eph	4	7	Baina gutaric batbederari gratia eman i çan çayó Christen dohai naren
neurriaren araura.			
Eph	4	8	Halacotz dio, Goiti iganic captiuo eramankan du captiuitatea, eta
eman drauzte dohai nac guciõney.			
Eph	4	9	Eta igaitte huracer da, lehen lurreco parte behera hautara i autsi-ere
dela bai cen?			
Eph	4	10	Iautsi i çan den hurac berac da igan-ere dena ceru gucién garaira, gauça
guciac bethe litzançat.			
Eph	4	11	Harc bada eman di tu batzu, Apostolu i çateco: eta berceac, Propheta:
eta berceac, Euangelista: eta berceac, Pastor eta Doctor i çateco,			
Eph	4	12	Sainduén el karganatzeagatic, ministeriõaren obracotzát, Christen
gorputzaren edifi cationetan.			
Eph	4	13	Guciac rencontra gaitzqueno fedearen, eta laincoaren Semearen
eçagutzearen vnitanean, guciõ perfectotan, Christen adin perfecteco neurri ra:			
Eph	4	14	Guehiagoric haour ezgarençat balençan ebilteco, eta doctri nataco hai ce
oroz hara huna guciõnén enganiõz, eta hayén fineciã cautelosqui enganagarri zcoz erabili			
i çateco.			
Eph	4	15	Baina eguiari garreit zal aric charitaterequin, guci etan handi gaitecen
hartan, cein baita buruã, Christ:			
Eph	4	16	Cei netaric gorputz guciac vngui i unctaturic, eta forniduraren i unctura
guciéz elkarrequin i ossiric, membroetaric batbederaren neurrico indarraren araura hartzen			
baitu gorputzeco hacitze, bere buruãren edifi cationetan charitatez.			
Eph	4	17	Haur bada erraiten dut, eta launaz requiritzen çaituztet, guehiagoric
etzaitetzen ebil berce Gentilac dabil tzan beçala berén adimenduco vanitãtean,			
Eph	4	18	Adimenduz ilhunduac diradelaric eta laincoaren vici tzetico appartatuac,
hetan berén bihotzeco gogortassunetic den ignorantiaren causaz:			
Eph	4	19	Eta sendimendu gabeturic, bere buruac abandonnatu vkan di tutzét
di ssolutionetara, ci thal queria ororen eguitera, appetitu desordenaturequin.			
Eph	4	20	Baina çuec eztuçue hala ikassi vkan Christ:
Eph	4	21	Baldin behinçat hurac ençun vkan baduçue, eta harçaz iracatsiac
baçarete, eguiã Iesus baitan den beçala:			
Eph	4	22	Ken deçaçuen leheneco conuersationeaz den becembatean guciõ çaharra,
enganagarri zco guthicién araura corrupitzen dena:			
Eph	4	23	Eta arramberri çaitetzen çuen adimenduco spiritu an:
Eph	4	24	Eta iaunz deçaçuen guciõ berria, cein laincoaren araura creatu i çan
baita iusti tiatan eta egui azco saindutassunetan.			
Eph	4	25	Halacotz, gueçurra kenduric, mi nça çaitetzez egui az batbedera cein
çuen hurcoarequin: ecen elkarren membro gara.			
Eph	4	26	Asserre çaitetzez, eta bekaturic eztaguicuel a: iguzquia eztadila etzin
çuen asserretassunaren gainean:			
Eph	4	27	Eta lekuric eztemoçuela deabruari.
Eph	4	28	Ebaisten çuenac ezteçala guehiagoric ebats: baina aitzitic trabail la
bedi on daten gauçaric eguiten duela, beharra duenari emaiteco duençat.			
Eph	4	29	Hitz corrupituric batre çuen ahotic ilki eztadila, baina cembeit
bada, edifi cationearen vsançaco on datenic, ençuten duteney gratia eman di ecençat.			
Eph	4	30	Eta ezteçaçuela contrista laincoaren Spiritu saindua, ceinez
ciguilatuac baitzarete redemptioneco egunecotzát.			
Eph	4	31	Saindura eta colera, eta hira, eta oi hu, eta gaitzerraitte gucia
çuetaric ken bedi, malitiã guci requin.			
Eph	4	32	Baina çareten el kargana benigno, misericordi oso eta elkarri barkaçale,
laincoac Christez barkatu vkan drauçuen beçala.			
Eph	5	1	Çareten bada laincoaren imitaçale haour mai te anço:
Eph	5	2	Eta ebil çaitetze charitatean Christec-ere onhetsi vkan gaituen
beçala, eta liuratu vkan baitrauca bere buruã guregatic oblatione eta sacri ficio laincoari,			
vssain onezco vrrinetan			
Eph	5	3	Bada, pailardiça eta ci thal queria gucia, edo auaritiã aippa-ere
eztadila çuen artean, nola appartenitzen baitzaye sainduey:			
Eph	5	4	Edo gauça deshonestic, edo hitz erhoric, edo burlaqueraric, baitirade
gauça vngui eztaudenac, baina aitzitic grati én rendatzeric.			

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Eph	5	5	Ecen badaquiçue haur, ecen ecein ere paillartec, edo ci thalec, edo auariti osoc, cein baita idolatre, eztuela heretageric Christen eta laincoaren resumán.
Eph	5	6	Nehorc etzai tzatela hitz vanoz engana: ecen gauça haucgatic ethortenda laincoaren hirá desobedi entiazco haourrén gainera.
Eph	5	7	Etzaretela bada hequin parçonér.
Eph	5	8	Ecen noizpait il humbe cineten, baina orain argui çarete gure launean: arguizco haour anço e bil çait ezte:
Eph	5	9	(Ecen Spirituaren fructua consistitzen da ontassun eta iustitia eta eguia guci tan)
Eph	5	10	Experimentatzen duçuelaric launari placent çayona cer den.
Eph	5	11	Eta ezteçauela communica il humbearen obra fructu gabetan, baina aitzi tic reprehendi -ere itzaçue.
Eph	5	12	Ecen heçaz ichilic eguiten diraden gaucén erraita-ere deshonestate da.
Eph	5	13	Baina gauça guci ac, camporatzen diradenean argui az, manifestatzen dirade: ecen guci a mani festatzen duena, argui a da.
Eph	5	14	Halacotz erraiten du, Iratzar adi lo atzaná, eta iaiqui adi hiletaric, eta arguituren au Christec.
Eph	5	15	Gogouçue bada nola çuhurqui e bil çait ezqueten, ez erho anço, baina çuhur anço:
Eph	5	16	Recrubatzen duçuelaric demborá: ecen egunac gaitz dirade.
Eph	5	17	Halacotz, etzaretela çuhurtzia gabe, baina aditzale ceric den launaren vorondatea.
Eph	5	18	Eta etzaitetzela hordi mahatsarnoz, ceinetan di ssolutione baita: baina bethe çait ezte Spirituaz:
Eph	5	19	Minçatzen çaretela çuen artean psalmuz, laudorioz eta cantu spiri tualez: cantatzen eta resonatzen draucaçuela launari çuen bihotzean.
Eph	5	20	Gratiac-ere rendatzen drautzaçuela bethiere gauça guciéz, Iesus Christ gure launaren icenean, gure lainco eta Aitari:
Eph	5	21	Elkarren sui et çaretelaric laincoaren bel durrequin.
Eph	5	22	Emazteác, çuen senharrén çareten sui et, launaren beçala:
Eph	5	23	Ecen senharra da emaztearen buru, Christ-ere Eli çaren buru den beçala, eta hura da gorputzaren saluadorea.
Eph	5	24	Bada, nola Eli çá baita Christen sui et, hala emazteac-ere diraden bere senharrén sui et gauça guci etan.
Eph	5	25	Senharrác, çuen emaztey on erizteçue, Christec-ere Eli çari on eritzi draucan beçala, eta bere buruá eman vkan baitu harengatic:
Eph	5	26	Hura sanctifica leçançát, purificaturic vrezco ikuttez hitzaz.
Eph	5	27	Hura beretaco Eli ç glorioso eguin leçançát, macularic ez cimurduraric gabe, ez halaco berce gauçaric: baina licén saindu eta irreprensibile.
Eph	5	28	Hala senharréc on eritzi behar draucece bere emaztey nola bere gorputzey: bere emazteari on daritzanac, bere buruári on daritza.
Eph	5	29	Ecen nehorc egundano bere haraguiari eztrauca gaitz eritzi: baina hatzen eta entreteni tzen du hura, launac-ere bere Eli çá beçala:
Eph	5	30	Ecen haren gorputzeco membro gara, haren haragui tic eta haren heçurretaric.
Eph	5	31	Halacotz, vtzi ren di tu gui çonac aita eta ama eta iunctaturen çayó bere emazteari: eta biac haragui bat i çanen dirade.
Eph	5	32	Mysterio haur handia da: baina ni Christez minço naitz eta Eli çáz.
Eph	5	33	Hunegatic, çuec-ere egui çue çuen aldetic batbederac hala on daritzón bere emazteari nola bere buruári: eta emaztea bere senharraren beldur biz.
Eph	6	1	Haourrác, obeditzáçue launean çuen aita eta ama: ecen haur gauça iustoa da.
Eph	6	2	Ohoraitzac eure aita eta eure ama (cein baita lehen manamendua promessequin)
Eph	6	3	Vngui hel daqui ançát eta vici tze lucetaco aicençát lurraren gainean.
Eph	6	4	Eta çuec aitéc ezitzaçuela prouoca despi tetara çuen haourrac, baina haz itzaçue instructionetan eta launazco remonstrationetan.
Eph	6	5	Cerbitzariác, obeditzaçue haraguiaren araez çuen nabussi diradenac, bel durrequin eta i kararequin, çuen bihotzeco simplici taterequin, Christ beçala.
Eph	6	6	Ez begui cotzat cerbitzaten di tuçuela, gui çonén gogara eguin nahi bacendute beçala, baina Christen cerbitzari beçala, eguiten duçuelaric laincoaren vorondatea gogotic.
Eph	6	7	Affectione onequin cerbitzaten duçuelaric launa, eta ez gui çonac:
Eph	6	8	Daqui çuelaric haur, ecen batbederac cerere vngui eguin baituque, hura recebi turen duqeela, ala den sclaboc ala librec.
Eph	6	9	Eta çuec nabussiéc, hura bera egui çue hetara, vtzi ric mehatchuac: daqui çuelaric ecen hayén eta çuen launa ceruétan dela, eta personén acceptio neric eztela hura bai than.
Eph	6	10	Gaineracoaz, ene anayeác, forti fica çait ezte gure launean, eta haren indarraren botherean.
Eph	6	11	Launz eçaçue laincoaren harmadura guci a, deabruaren celatén contra

resisti ahal deçaquençat.

- Eph 6 12 Ecen eztugu borrocá odolaren eta haraguiaren contra, baina principal tassunén contra, puissancén contra, munduco iaunén, seculá hunetaco ilhumbearen gobernadorén contra, leku celestial etan diraden malitia spiritalén contra.
- Eph 6 13 Harren, har eçaque launaren harmadura gucia, resisti ahal deçaquençat egun gaitzean, eta guci ey garai thuric fermu çaudeten.
- Eph 6 14 Çareten bada fermu, çuen guerrunceac eguiáz guerricaturic, eta iustitiazco halacreta iaunciric:
- Eph 6 15 Oinetan iaunciric baquezco Euangelioaren preparatiónea.
- Eph 6 16 Guci én gainetic fedezco broquela harturic, ceinez Gaichtoaren guci suz eraichequi guciac iraungui ahal ditzaçuen.
- Eph 6 17 Saluamendutaco casqueta-ere har eçaque, eta Spirituaren ezpatá, cein baita laincoaren hitza.
- Eph 6 18 Oratione mota oroz eta supplicationez othoitz eguiten duçuela dembora gucian spirituz, eta hartara iratzarri çaudetela perseuerança guci requin eta supplicatione requin, saindu guci agatic,
- Eph 6 19 Eta enegatic, minçatzea eman daqui dançat neure ahoaren irequi teco libertaterequin, notifica deçadançat Euangelioaren mysterioa,
- Eph 6 20 Ceinen causaz bainai z embachadore cadenán, harçaz frangoqui minça nadinçat, minçatu behar dudan beçala.
- Eph 6 21 Eta daqui zqui çuençat çuec-ere ene eguitecoac, eta ni cer ari naicén, Tyche gure anaye maiteac eta gure launean ministre fidelac, gauça guciac notifi caturen drauzqui çue:
- Eph 6 22 Cein harengatic beragatic igorri vkan baitut çuetara, iaquin ditzaçuençat gure eguitecoac, eta consola ditzaçat çuen bihotzac.
- Eph 6 23 Baquea dela anayequin, eta charitate federequin lainco Aitaganic eta Iesus Christ launaganic.
- Eph 6 24 Gratia dela Iesus Christ gure launari puritatetan on dartzaten guci equin.
- Phl 1 1 PAVLEC eta Timotheoc Iesus Christen cerbitzariéc Iesus Christ launean Philippesen diraden saindu guci ey Ipi zpicuequin batean eta Diacrequin,
- Phl 1 2 Gratia dela çuequin eta baquea lainco Aitaganic, eta Iesus Christ launaganic.
- Phl 1 3 Esquerrac emaiten drauzqui ot neure laincoari çueçazco orhoitzapen handi requin,
- Phl 1 4 (Bethiere neure oratione guci etan çuen guci ongatic bozcarioequin othoitz eguiten dudala)
- Phl 1 5 Ceren Euangelioaren communionera ethorri i çan çareten, lehen egunetic oraindrano:
- Phl 1 6 Huneçaz segurutzen naicela, ecen obra ona çuetan hassi vkan duenac acabaturen duela Iesus Christen egunerano:
- Phl 1 7 Nola raçoina baita nic haur estima deçadan çueçaz guci oc, ceren bihotzean baitzadutzatet, eta ene estecaduretan, eta defensioneanean eta Euangelioaren confirmatiónean çuec guci oc enequin baitzarete participant ene gratian.
- Phl 1 8 Ecen laincoa dut testimonio cein cinez desiratzen çai tuztedan çuec guci oc Iesus Christen affectione cordialez:
- Phl 1 9 Eta hunez othoiztez nago, çuen charitate oraino guehi ago eta guehi ago abunda dadin eçagutzerequin eta iugemendu guci requin:
- Phl 1 10 Gauça contrarioac discerni ditzaçuençat: pur eta trebucu gabe çaretençat Iesus Christen egunerano:
- Phl 1 11 Iesus Christez laincoaren gloriatan eta laudoriotan diraden fructuz betheac çaretel aric.
- Phl 1 12 Eta nahi dut daqui çuen, anayéc, ecen niri hel du çai zqui dan gauçac Euangelioaren auançamendutarago ethorri i çan diradela:
- Phl 1 13 Hambat non ene estecadurác famatu i çan baitirade Christ launean Pretorio gucian eta berce leku guci etan:
- Phl 1 14 Eta anayetaric anhitz gure launean ene estecaduréz asseguraturic, ausartqui ago hitzaz minçatzera hauçu baitirade.
- Phl 1 15 Eta batzuc behinçat inuidiaz eta contentionez, eta bercéc vorondate onez-ere Christ predicatzen duté:
- Phl 1 16 Batzuc, diot, contentionez Christ denuntiatzen duté ez purqui, ene estecadurác afflictionez emendatu vstet:
- Phl 1 17 Baina bercéc charitatez, daqui tel aric ecen Euangelioaren defensionetan eçarri i çan naicela.
- Phl 1 18 Cer bada? nola-ere baita, bada fictionez, bada egui az, Christ predicatzen da: eta hunetan alegueratzen naiz, eta alegueraturen-ere.
- Phl 1 19 Ceren baitaquit, ecen haur ethorri ren çai tadal a saluamendutara çuen orationéz, eta Iesus Christen Spirituaren aiutáz,
- Phl 1 20 Ene iguriqui te fermuaren eta sperançaren araura, ecen deusetan eznaicela confusi çanen, aitzitic libertate guci requin bethiere beçala, orain-ere magnificaturen dela Christ ene gorputzean, vici ttez bada hiltzez bada.
- Phl 1 21 Ecen niri Christ irabai zte çait vici tzera eta hiltzera.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Phl	1	22	Ala haragui an vici tzer a probetchu dudanez, eta cer hauta deçaquedan, eztaquit.
Phl	1	23	Ecen hertsen nai z alde bietaric, desir dudalaric partitzera eta Christequin içatera: ecen haur vngui z hobeago dut:
Phl	1	24	Baina haragui an egon nadin necessarioago da çuengatic.
Phl	1	25	Eta haur seguratuqui badaquit, ecen egonen nai cela eta perseueraturen dudala çuequin gucioquin çuen auançamendutan, eta çuen fedearen bozcariotan.
Phl	1	26	Abunda dadinçat çuen glori ationea Iesus Christean ni çaz, ene berriz çuetaraco ethortez.
Phl	1	27	Solament Christen Euangelioari dagocan beçala conuersa eçaçue, bada ethor nadin eta ikus çaitzatedan, bada absent nai cén, adi deçadan çuen egui tecoéz, ecen perseueratzen duçuela spiritu batetan, gogo batez elkarrequin Euangelioaren fedez combatitzen çaretel aric, eta contrastez deusetan icitzen etzaretel aric:
Phl	1	28	Cein bai ta hayén perditionetaco seignale, eta çuen saluamendutaco, eta haur laincoaganic.
Phl	1	29	Ecen çuey eman içan çai çue Christgatic, ez solament hura bai than sinhestea, baina harengatic suffritzea-ere:
Phl	1	30	Nitan ikussi duçuen, eta orain ençuten duçuen combat bera duçuela.
Phl	2	1	Bada baldin consolationer ic batre bada Christean, baldin charitatezco solageamenduric batre, baldin spirituzco communioneric batre, baldin affectione cordalic eta misericordiaric batre bada,
Phl	2	2	Compli eçaçue ene bozcarioa, sendimendu ber-bat duçuel aric, charitate ber-bat duçuel aric, gogo ber-batetaco eta consentimendu ber-batetaco çaretel aric.
Phl	2	3	Deus ezta dila contentionez edo vana glori az eguin, baina bi hotzetic humilitatez batac bercea bere buruá baino excellentago estima beça.
Phl	2	4	Etzaudetela batbedera cein çuen commoditatetara behá, baina bercerenetara-ere.
Phl	2	5	Bada biz çuetan Iesus Christ bai than-ere içan den affectionea.
Phl	2	6	Ceinec laincoaren formán cel aric ezpai tu estimatu harrapatze laincoaren bardin içatea:
Phl	2	7	Badaric-ere bere buruá ezdeustu vkan du, cerbitzari forma harturic, gui çonén irudico eguin içanic, eta formaz eriden içanic gui çon beçala:
Phl	2	8	Bere buruá beheratu vkan du obedi ent eguin içanic heriorano, are herio cruzecorano.
Phl	2	9	Halacotz laincoac-ere hura subiranoqui goratu vkan du, eta icen-bat eman vkan drauca icen guci én gai neco denic:
Phl	2	10	Iesusen icenean ceruètacoén eta lurrecoén eta luppecoén bel haun gucia gur dadinçat:
Phl	2	11	Eta mi hi guci ac confessa deçan ecen laun dela Iesus Christ, lainco Aitaren glori án.
Phl	2	12	Hunegatic, ene mai teac, bethiere obedi tu vkan duçuen beçala, ez ene presenti án beçala solament, baina orain vngui z guehi ago ene absenti án, bel durrequi n eta i kararequi n empla ga çaitetze çuen saluamenduan.
Phl	2	13	Ecen laincoa da egui ten duena çuetan eta nahi vkai tea eta egui tea, bere placer onaren araura.
Phl	2	14	Gauça guci ac eguin itzaçue murmuratzeric eta questioneric gabe:
Phl	2	15	Çaretençat reprotchu baguetaco eta simple, laincoaren haour irreprensibile, natione bihurriaren eta gai chtoaren artean, ceinén artean argui egui çue torchoéc beçala munduan, vici tzetaco hitza aitzinera ekarten dutenén ançora:
Phl	2	16	Gloria ahal nadinçat Christen egunean, ecen ez tudala alfer laster eguin, ez alfer lan eguin:
Phl	2	17	Eta baldin çuen fedearen sacrificio eta cerbitzu gainera sacrificabanadi -ere, aleguera nai z eta çuen guci on onaz aleguera nai z.
Phl	2	18	Çuec-ere halaber çareten aleguera, eta aleguera çaitetze ene onaz.
Phl	2	19	Èta sperança dut Iesus launean, Timotheo sarri igorri ren drauçuedala, nic-ere gogo on dudançat çuen egui tecoac eçaguturic.
Phl	2	20	Ecen ez tut nehor hain gogo bardin etacoric, egui az çuen egui tecoéz arrangura duqueenic.
Phl	2	21	Ecen guci ac bere gaucey iarrei qui ten çaitzé, ez Iesus Christeney.
Phl	2	22	Baina harçazco experi enti á eçagutzen duçue, nola, semeac ait á cerbitzatzen duen beçala, enequin cerbitzatzen ari içan den Euangelioan.
Phl	2	23	Hura bada sperança dut igorri ren drauçuedala, neure egui tecoey dreçu eman drauqueedan sarrienaz.
Phl	2	24	Eta segurutzen nai z launean, ecen neuror-ere sarri ethorri ren nai cela çuetara.
Phl	2	25	Baina necessario cela estimatu vkan dut çuetara igortera Epaphrodi te anayea eta ai utaçalea eta guerlaco neure laguna, çuen Apostolu-ere dena, eta nic behar vkan dudanaren admini straçalea.
Phl	2	26	Ecen harc çuec guci oc desiratzen centuzten, eta guci z displacer çuen ceren eri içan cela adi tu vkan bai tzenduten.
Phl	2	27	Eta segur eri içan da hiltzeco statuan: baina laincoac misericordia eguin vkan drauca, eta ez hari solament baina niri -ere, tristitia tristiti aren gainera

eznuençat.

- Phl 2 28 Bada, hambat affectiõne handi zago hura igorri vkan dut, hura ikussi ric berri zaleguera çaitetzencat, eta nic hambat tristitia guti ago dudancat.
- Phl 2 29 Recebi eçaque bada hura gure launean bozcario guci requin: eta halaco diradenac estimatan eduqui tzaçue.
- Phl 2 30 Ecen Christen obragatic heriorano hurbil du içan da, bere vicia abandonnaturic, suppli leçancat çuen ene bai tharaco cerbitzu peitua.
- Phl 3 1 Gaineracoaz den becembatean, ene anayeac, aleguera çaitetzte launean: Gauça beren çuey scribatzera niri etzait herabe, eta çuen segurança da.
- Phl 3 2 Gogo a eyeçue orey, gogo a eyeçue obrero gaichtoey, gogo a emoçue concisioneari.
- Phl 3 3 Ecen gu gara Circoncisione a, laincoa spiri tuz cerbitzatzen dugunoc, eta glori atzen garenoc Iesus Christean eta haragui an confidançari c eztugunoc:
- Phl 3 4 Nic cerçaz haragui an-ere confidança dudan badut-ere. Baldin cembeit bercec vste badu confidançari c duela haragui an, nic guehi ago.
- Phl 3 5 Bainai z cortzi garreneco egunean circoncidi tua, bainai z Israel arraçatic, Beni aminen Ie i nutic, Hebraico Hebraico etari c, religi onez Phari seu:
- Phl 3 6 Zeloz den becembatean Eli çaren persecutaçale: Leguean den iusti ti az den becembatean, estacuru gabe.
- Phl 3 7 Baina irabacitan nadutzan gauçac, cal tetaco estimatu vkan di tut Christen amorecatic.
- Phl 3 8 Bayeta segur gauça guci ac cal te diradela estimatzen dut Iesus Christ neure launaren eçagutzearen excellenti agatic: ceinagatic gauça hauçaz guci oçaz neure buruã billuci vkan bai tut, eta gorotz beçala eduqui ten di tut, Christ irabaz deçadancat.
- Phl 3 9 Eta eriden nadin hartan, ez neure iusti ti a Legueaz dena dudalari c, baina Christen fedez dena, cein bai ta, laincoagani c fedez den iusti ti a:
- Phl 3 10 Eta eçagut deçadancat, hura, eta haren resurrectionearen verthutea, eta haren afflictionen participati onea, haren herioaren conforme egui n içanic:
- Phl 3 11 Eya cerbait maneraz hel ahal naitenez hilen resurrectionera:
- Phl 3 12 Ez ia ardietsi dudalacotz, edo ia perfect nai celacotz: baina banarrei o, eya are ardiets ahal deçaquedanez, eta causa hunegatic ardietsi içan nai z Iesus Christez.
- Phl 3 13 Anayeac, ni çaz den becembatean eztut neure buruãz estimatzen oraino ardietsi vkan dudala.
- Phl 3 14 Baina gauçabat eguiten dut guibeletic diraden gauçac ahanzten di tudala, eta ai tzi netic diraden gauçetara auançatzen nai cela, chedeari narrayo, laincoaren garaitico vocationearen preçioari, Iesus Christ launean.
- Phl 3 15 Bada, perfect garen guci oc dugun sendimendu haour: eta baldin cerbait berçela senditzen baduçue, hura-ere laincoac reuelaturen drauçue.
- Phl 3 16 Guci agatic-ere certara hel du içan bai cara, hartan regla ber-batez ebi l gaitecen, eta garen sendimendu ber-batetaco.
- Phl 3 17 Anayeac, çareten gogo batez ene imi taçale, eta considerai tzaçue hala dabil tzanac, nola gu bai quai tuçue exemplutan.
- Phl 3 18 Ecen anhi tz di rade dabil tzanac ceineçaz anhi tzetan erran vkan bai trauçuet, eta orain-ere ni garrez nagoela erraiten, Christen crutzearen etsay diradela:
- Phl 3 19 Ceinen fina bai ta perdi ti onea, ceinen laincoa, sabela, eta glori a hayen confusi onerequin, pensatzen dutelari c lurreco gauçetan.
- Phl 3 20 Baina gure conuersati onea cerueta n da: nondic Saluadorearen-ere beguira bai caude, cein bai ta Iesus Christ launa,
- Phl 3 21 Ceinec transformaturen bai tu gure gorputz ezdeusa, haren gorputz glori osoaren conforme egui n dadi nçat, gauça guci ac-ere bere sui et egui n ahal di tzaqueen verthutearen araura.
- Phl 4 1 Halacotz, ene anaye mai teac, eta desi ratuac ene bozcario a eta coroã, hunela egon çaitetzte gure launean, ene mai teac.
- Phl 4 2 Euodiari othoiztez nagoca, eta Synticheri othoiztez nagoca diraden affectiõne ber-batetaco launean.
- Phl 4 3 Eta hiri-ere othoizte eguiten drauat, neure egui azco lagunã, ai uta di tzan emazte enequin batean bataillatu diradenac Euangelioan, eta Clementequin eta ene berce ai utaçal equin, ceinen icenac bai tirade vici tzeco liburuã.
- Phl 4 4 Aleguera çaitetzte launean bethiere: berri z di ot, aleguera çaitetzte.
- Phl 4 5 Çuen modestiã eçagut bedi gui çon guci ez: launa hurbil da.
- Phl 4 6 Eztuçuela deusez ansi aric: baina gauça orotan othoiztez eta supplicati onez esquer emai terequin çuen requestac notifi ca bequi zqui o laincoari.
- Phl 4 7 Eta laincoaren baque adimendu guci a iragai ten duenac beguira turen di tu çuen bihotzac eta çuen adimenduac Iesus Christean.
- Phl 4 8 Gaineracoaz, anayeac, gauça egui azco diraden guci ac gauça honest guci ac, iustoac, purac, amori otacoac, icen onetacoac, baldin edocein verthute bada eta edocein laudorio, gauça hautan pensa eçaque:
- Phl 4 9 Cein ikassi-ere bai tituçue, eta recebi tu, eta ençun, eta ikussi-ere nitan. Gauça hauc bada egui n itzaçue, eta baquezco laincoa içanen da çuequin.
- Phl 4 10 Alegueratu içan nai z launean haguitz, ceren ia azquenecotz arrapherdatu çareten çuen ni çazco ansi an: hartan pensatzen-ere bacenduten, baina

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

commoditateric etzindutén

Phl 4 11 Eznaiz minço deusen peitu içanez: ecen nic ikassi dut erideiten

nai cenaren araura content içaten.

Phl 4 12 Eta badaquit behera içaten, badaquit abundant içaten-ere: leku gucietan eta gauça gucietan ikassi dut asse içaten eta gosse içaten, eta abundant içaten eta peitu içaten.

Phl 4 13 Gauça guciac ahal ditzaquet Christ fortificatzen nauenez:

Phl 4 14 Badaric-ere vngui eguin duçue ceren elkarrequin ene afflictionera comunicatu vkan bai tuçue.

Phl 4 15 Eta çuec-ere badaqui çue, Philippianoác, ecen Euangelioaren predicatione hatsean, Macedoniaric partitu nincenean, ecei nere Eliçac etzarautala deus comunicatu har eta emaneco beharquian, çuec ceuroc baicen.

Phl 4 16 Ecen Thessalonican nincenean, behin eta berri z, behar nuena igorri vkan drautaçue.

Phl 4 17 Ez emaitzeren galdez nagoelacotz: baina galdeguiten dut fructua eçagut daqui çuen contura çuen abantailletan.

Phl 4 18 Bada recebitu vkan ditut gauça guciac, eta abundantia dut: complitu içan naicela, diot, Epaphroditeganic recebituric çueçaz igorriac, vrrin onetaco vssain anço, laincoaren gogaraco eta placentiataco sacrificio.

Phl 4 19 Ene laincoac-ere supplituren du behar vkanen duçuen gucia, bere abrastassunaren araura gloriarequin Iesus Christean.

Phl 4 20 Bada gure lainco eta Aitari dela gloria secula seculacotz. Amen.

Phl 4 21 Salutaitzaçue saindu guciac Iesus Christean Salututzen çai tuztez enequin diraden anayéc.

Phl 4 22 Salututzen çai tuzté z saindu guciéc, eta principalqui Cesaren etcheçoéc.

Phl 4 23 Iesus Christ gure launaren gratiá dela çuequin guci oquin. Amen.

Cl s 1 1 PAVL laincoaren vorondatez Iesus Christen Apostoluac eta Timotheo gure anayeac,

Cl s 1 2 Colossen diraden saindu eta anaye fideley Christean: Gratia dela çuequin eta baquea gure lainco Aitaganic, eta Iesus Christ launaganic.

Cl s 1 3 Esquerrac emaiten drautzagu laincoari, cein baita, Iesus Christ gure launaren Aita bethi çuengatic othoitz eguiten dugula,

Cl s 1 4 Ençunic çuen fede Iesus Christ baitangoa eta saindu gucietara duçuen charitatez:

Cl s 1 5 Ceruètan çuey beguiratzen çai çuen sperançagatic, cein Euangelioaren eguiazco hitzaz lehen ençun vkan bai tuçue,

Cl s 1 6 Cein heldu içan baita çuetara, mundu orotara-ere beçala, eta fructificatzen baitu, çuec baitan-ere beçala, laincoaren gratiá eguiazqui ençun eta eçagutu vkan duçuen egunaz gueroztic.

Cl s 1 7 Nola ikassi-ere bai tuçue Epaphras gure lagun maite eta cerbitzari -qui deaganic, cein baita Christen ministre fidel çuendaco:

Cl s 1 8 Ceinec declaratu-ere bai traucu çuen Spirituazco charitatea.

Cl s 1 9 Halacotz gu-ere haur ençun vkan guenduen egunaz gueroztic, ezgara baratzen çuengatic othoitz eguitetico eta galdeguitetico betha çai tezten haren vorondatearen eçagutzeaz, sapientia eta adimendu spiritual guci requin:

Cl s 1 10 launari dagocan beçala ebil çai teztencát, gauça gucietan haren gogaraco çaretencát, obra on orotan fructificatzen duçuela, eta aitzi naratzen çaretala laincoaren eçagutzean.

Cl s 1 11 Indar orotan fortificaturic, haren gloriaren verthutearen araez, suffrimendu eta spirituzco patientia orotara bozcarioequin:

Cl s 1 12 Esquerrac emaiten drautzauela Aitari, ceinec sufficient eguin bai quaitu sainduen heretagean participant içateco argui an:

Cl s 1 13 Ceinec deliuratu bai quaitu ilhumbearen botheretic eta eraman bere Seme maitearen resumara.

Cl s 1 14 Ceinetan bai tugu redemptionea haren odolaz, baita, bekatuén barkamendua.

Cl s 1 15 Cein baita lainco inuisiblearen imaginá, gauça creatu guciac baino lehen iayoa.

Cl s 1 16 Ecen hartan creatu içan dirade ceruètan eta lurrean diraden gauça guciac, visibleac eta inuisibleac, nahiz-biz Thronoac, nahiz Dominationeac, nahiz Principal tassunac, nahiz Puissançac, gauça guciac, diot, harçaz eta harengatic, creatu içan dirade.

Cl s 1 17 Eta bera gauça guciac baino lehen da, eta gauça guciac harçaz consistitzen dirade.

Cl s 1 18 Eta hura da Eliça gorputzaren buruá, eta hatsea, eta hiletarico lehen iayoa: gauça gucietan lehen lekua eduqui deçançat.

Cl s 1 19 Ecen Aitáren placer ona içan da complimendu gucia hartan habita ledin:

Cl s 1 20 Eta harçaz reconcilia litzan gauça guciac beregana, pacificaturic haren crutzeco odolaz hambat ceruán nola lurrean diraden gauçac.

Cl s 1 21 Eta çuec noizpait harenganic vrrunduac eta etsay cinetaric, pensamenduz obra gaiçtotan:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Cls 1 22 Badaric-ere orain reconciliatu çaituzte bere haraguiaren gorputzean, herioaz: çuec eguin cintzatençat saindu, eta atchaqui o gabe eta irrehensible bere aitzi nean:
- Cls 1 23 Bay baldin egoiten baçarete fedean fundatuac eta fermu, eta erautzen ezaçarete ençun vkan duçuen Euangelioço sperançatic, cein Euangelio ceruären azpico creatura ororen artean predicatu içan baita, ceinetaco ministre ni Paul eguin içan bainai z:
- Cls 1 24 Orain alegueratzen nai z çuengatic suffritzen ditudan gaucéz, eta Christen afflictionén gaineracoac complitzen ditut neure haragui an, haren gorputzagatic, cein baita Eli çá.
- Cls 1 25 Ceinetaco ministre eguin içan bainai z, laincoaren dispensationez, cein eman içan baitzait çuec bai thara, laincoaren hitzaren complitzeco:
- Cls 1 26 Cein baita, secula eta adin guciéz gueroztic estaliric egon içan den mysterioa, baina orain manifestatu içan çaye haren sainduey.
- Cls 1 27 Ceiney laincoac eçagut eraci nahi vkan bai traue, ceric den mysterio hunetaco gloriaren abrastassuna Gentilén artean, cein baita Christ çuetan, glori azco sperançá:
- Cls 1 28 Cein guc predicatzen baitugu, admonestatzen dugularic gui çon gucia, eta iracasten dugularic gui çon gucia sapientia orotan: gui çon gucia perfect eguin deçagunçat Iesus Christ launean.
- Cls 1 29 Hartacotzat travaillatzen-ere nai z, combatitzen nai cela haren operatione nitan botheretsuqui obratzen duenaren araura.
- Cls 2 1 Ecen nahi dut daqui çuen cein batailla handia dudan çuengatic eta Laodiceacoacgatic, eta haragui an ene presentia ikussi eztuten guci acgatic:
- Cls 2 2 Consola ditecençat hayén bi hotzac, elkarrequin charitatez iunctaturic, eta adimendu guerthuqui seguratuaren abrastassun gucian, gure lainco eta Aitaren eta Christen mysterioaren eçagutzetan.
- Cls 2 3 Ceinetan sapientiazco eta scientiazco thesaur guci ac gordeac baitirade.
- Cls 2 4 Eta haur erraiten dut nehorc goga eraciteco hittez engana etzaitzatençat.
- Cls 2 5 Ecen gorputzez absent banai z-ere, spirituz ordea çuequin nai z, alegueratzen nai celaric eta ikusten dudalaric çuen reguel á, eta Christ baitan duçuen fedearen fermutassuna.
- Cls 2 6 Beraz Iesus Christ launa recebitu vkan duçuen beçala, hartan ebi l çaitetze:
- Cls 2 7 Erro eguinac eta edificatuac çaretelaric hartan, eta fedean confirmatuac, iracatsi içan çareten beçala, abundos çaretelaric hartan remerci amendurequin
- Cls 2 8 Beguirauçue nehorc pilla etzaitzaten philosophiaz eta enganio vanoz, gui çonén ordenancén araura, munduco rudimenten araura, eta ez Christen araura:
- Cls 2 9 Ecen hartan habi tatzen da diuinitatezco bethetassun gucia corporal qui .
- Cls 2 10 Eta çarete hartan complituac, cein baita Principal tassun eta Bothereac guci aren buruá.
- Cls 2 11 Ceinetan circonciditu-ere içan baitzarete, escuric gabe eguiten den circoncisionez, haragui co bekatuén gorputzaz billuciric, Christen circoncisionez:
- Cls 2 12 Harequin ohortze içanic Baptismoaz, ceinez harequin batean resuscitatu-ere baitzarete, laincoaren fede botheretsuqui operatzen duenaz, cein ec hura hiletaric resuscitatu vkan baitu.
- Cls 2 13 Eta çuec hilac cinetelaric bekatuetan eta çuen haraguiaren preputioan, harequin batean viuficatu vkan çaituzté, çuey bekatu guci ac barkaturic,
- Cls 2 14 Eta iranguiric ordenancetan gure contra cen obligançá, cein baitzén gure contrario, baina harc kendu vkan du hura artetic, crutzeari eratchequiric:
- Cls 2 15 Eta billuciric Principal tassunac, eta Bothereac monstrañçatan eraman vkan ditu publicoqui heçaz hartan triumphaturic.
- Cls 2 16 Nehorc bada etzaitzate la condemna ianean, edo edanean, edo besta egunaren, edo ilhargui berriaren, edo Sabbathoén respectuz:
- Cls 2 17 Cein baitirade ethorteco ciraden gaucén itzal, baina gorputza Christena da.
- Cls 2 18 Nehorc ezteçala çuen gainean seignoria bere plazerera humilitatez, eta Aingueruén cerbitzuz, ikussi eztituen gaucetara bere buruá auançatuz, bere haraguiaren adimenduz erhoqui hanturic:
- Cls 2 19 Eta eztatchecalaric buruári, ceinetaric gorputz gucia iuncturaz eta lothuraz fornaturic eta elkarrequin iunctaturic laincoaren haitzez hatzen baita.
- Cls 2 20 Bada baldin hil baçarete Christequin munduco rudimentez den becembatean, cergatic nehorc ordenançaz cergatzen çaituzte, munduan vici bacinete beçala?
- Cls 2 21 Hala nola, Ezteçala ian, Ezteçala dasta, Ezteçala hunqui .
- Cls 2 22 Gui çonen manamenduén eta doctrinén arauetzco gauça hauc guci oc vsança berez galdu doaça.
- Cls 2 23 Badaric-ere gauça hauc badute cerbait sapientia irudi bere vorondatezco deuotionean, eta spirituzco humilitatean, eta gorputza guppida eztuten becembatean: eztirade ordea eceinere preciotaco, ceren haragui a ressasi atzen duten gaucetara beha baitaude.
- Cls 3 1 Bada baldin resuscitatu içan baçarete Christequin, garayan diraden gauçac bilhaitzaçue, non baita Christ laincoaren escuinean iarria.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Cls	3	2	Garaico gaucetan pensa eçaque, ez lurraren gainecoetan.
Cls	3	3	Ecen hil ičan çarete, eta çuen vici tzea gordea da Christequin laincoa bai than.
Cls	3	4	Baina Christ aguer dadinean cein baita gure vicia, orduan çuec-ere aguerturen çarete gloriatan.
Cls	3	5	Mortificaitzaque bada çuen membro lurraren gainecoac, pailardiça, ci thal queriá, appetitu desordenatua, guthicia gaiçtoa, eta auaritiá, cein baita idolatria.
Cls	3	6	Gauça haucgatic ethorten da laincoaren hirá desobedienciazco haourrén gainera.
Cls	3	7	Ceinetan çuec-ere ebili ičan baitzarete noizpait, hetan vici cinetenean.
Cls	3	8	Baina orain ken itzaque çuec-ere hec guciac, hira, colera, malitia, gaitzerraita, minçatze deshonesta çuen ahotic appart.
Cls	3	9	Gueçurric ezterraçuela batac bercearen contra, eraunci ric guiçon çaharra bere eguitatequin,
Cls	3	10	Eta iaunci ric berria, cein arramberritzen baita eçagutzez, hura creatu duenaren imaginaren araura.
Cls	3	11	Non ezpaita Grecquic ez luduric, Circonci sioneric ez Preputioric, Barbaroric ez Scytheric, sclaboric ez libberic: baina gucia eta guci etan Christ.
Cls	3	12	Vezti çaitetze bada laincoaren elegitu, saindu eta maite anço, misericordiazco hal sarrez, benignitatez, humilitatez, emetassunez, spiritu patientez:
Cls	3	13	Supportatzen duçuelaric batac bercea, eta barkatzen draucaçuelaric elkarri, baldin cembeit ec berceren contra kereillaric badu: nola Christec-ere barkatu vkan baitraçue, hala çuec-ere.
Cls	3	14	Eta hauen gución gainera vezti çaitetze charitatez, cein baita perfectionezco lotgarria.
Cls	3	15	Eta laincoaren baqueac regna beça çuen bihotzetan, ceinetara dei thuac-ere baitzarete gorputz batetan, eta çareten gratioso.
Cls	3	16	Christen hitza habita bedi çuetan largoqui sapientia guci requin: iracasten eta admonestatzen duçuela elkar psalmuz, laudorioz, eta cantu spiritual ez remerci amendurequin, cantatzen draucaçuela çuen bihotzean launari.
Cls	3	17	Eta cerere eguin baiteçaque hitzez edo obraz, Iesus launaren icenean egui çue, esquerrac emaiten drautzaçuela gure lainco eta Aitari harçaz.
Cls	3	18	Emazteác, çareten suiet çuen senharretara, bide den beçala gure launean.
Cls	3	19	Senharrác, on erizteçue çuen emaztey, eta etzaitzeta samint hayén contra.
Cls	3	20	Haourrác, obeditzaque aítac eta amác gauça guci etan: ecen haur launari placent çayó.
Cls	3	21	Aítac, eztitzaçuela tharrita çuen haourrac: gogoa gal ezteçatençat.
Cls	3	22	Cerbitzariác, obeditzaque gauça guci etan çuen nabussi carnalac, ez beguiaren araura cerbitzatzen di tuçuela, guiçonén gogara eguin nahi baci ndute beçala, baina bihotzeco simplicitaterequin, launaren beldur çaretelaric.
Cls	3	23	Eta cerere baitagui çue, gogotic egui çue launari anço eta ez gui çoney anço.
Cls	3	24	Daquiçuelaric ecen launaganic recebituren duçuela heretageco alocairuá, ecen Christ launa cerbitzatzen duçue.
Cls	3	25	Baina iniustoqui eguiten duenac, recebituren du iniustoqui eguin duqueena: eta ezta personén accepti oneric.
Cls	4	1	Nabussiác egui çue çucena eta eguimbi dea cerbitzari ey, daquiçuelaric ecen çuec-ere baduçuela laun-bat ceruétan.
Cls	4	2	Orationetan perseuera eçaque, hartan veillatzen duçuelaric remerci amendurequin.
Cls	4	3	Othoitz eguiten duçuelaric elkarrequin guregatic-ere hitzaren borthá laincoac i requi di eçagunçat, Christen mysterioaren denuntiatzeco, ceinagatic presoner-ere bainai z.
Cls	4	4	Hura manifesta deçadançat, minçatu behar dudan beçala.
Cls	4	5	Çuhurqui ebil çaitetze campocoetara, demborá recrúbatzen duçuelaric.
Cls	4	6	Çuen hitza bethiere biz gatzez confi tua gratiarequin, batbederari nola i hardetsi behar draucaçuen daquiçuençat.
Cls	4	7	Ene equiteco guci ac noti ficaturen drauzqui çue Tychi que gure anaye maiteac, eta ministre fidelac, eta gure launean ene cerbitzari quideac:
Cls	4	8	Cein igorri vkan baitut çuetara berariaz, eçagut di tzançat çuen eguitecoac, eta consola di tzançat çuen bihotzac,
Cls	4	9	Onesimo gure anaye fidelarequin eta maitearequin cein baita çuenetaric, hec alde hunetaco eguiteco guciéz auerti turen çaituztéz.
Cls	4	10	Salutatzen çaituztéz Aristarque ene presoner quideac, eta Marc Barnabasen lehen gussuac (ceinez manamendu recebitu baitu çue, baldin çuetara ethor badadi, recebi deçaçuen)
Cls	4	11	Eta Iesus Iusto deitzen denac, cein baitirade circonci sionetic, hauc solament di tut ai utaçale laincoaren resumán, eta ene solageamendutaco ičan di rade.
Cls	4	12	Salutatzen çaituzte Epaphras çuenac, Christen cerbitzari ac, bethiere

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

bataillatzen delaric çuengatic othoitzetan, çaudetençât perfecto eta complitu laincoaren vorondate gucian:

Cls 4 13 Ecen haur harçaz testificatzen dut, ecen zelo handia duela çuengatic eta Laodicean, eta Hyerapolen diradenacgatic.

Cls 4 14 Salutatzet çaituztez Luc medicu maiteac, eta Demasec.

Cls 4 15 Salutaitzaçue Laodicean diraden anayead, eta Nympha, eta haren etchean den Eliçá.

Cls 4 16 Eta epistola haur çuec bai than iracurri datenean, eguiçue Laodiceacoén Eliçan-ere iracur dadin: eta Laodiceatic scribatua, çuec-ere iracur deçaçuen.

Cls 4 17 Eta erroçue Archipperi, Gogoá eçac gure launean recebitu vkan duàn administratonea compli deçançat.

Cls 4 18 Salutationea, ene Paulen escuz. Çareten orhoit ene estecaduréz. Gratia dela çuequin. Amen.

1Th 1 1 PAVLEC eta Siluanoc eta Timotheoc Thessaloni ceanoén Eliça, lainco Aitán eta Iesus Christ gure launean denari, Gratia dela çuequin eta baquea gure lainco Aitaganic, eta Iesus Christ launaganic.

1Th 1 2 Esquerrac emaiten drautzagu laincoari bethiere çueçaz gucióz, memori o çueçaz eguiten dugula gure othoitzetan:

1Th 1 3 Paussu gabe orhoitzen garelaric çuen fedearen verthuteaz, eta çuen charitatearen trabai lluaz, eta çuen sperançaren patientiáz Iesus Christ gure launean, gure lainco eta Aitaren aitzi nean:

1Th 1 4 Daqui gularic, anaye maiteac, çuec laincoaz el egituac çaretela:

1Th 1 5 Ecen gure Euangelioa consistitu i çan da çuec bai than ez hitzean solament, baina verthutean-ere, eta Spiritu sainduan, eta segurança handitan, daqui çuen beçala nolaco i çan garen çuen artean çuengatic.

1Th 1 6 Çuec-ere gure imitaçale eguin i çan çarete eta launaren, recebituric hitza anhitz tribulationerequin, Spiritu sainduaren bozcari orequin:

1Th 1 7 Hala non Macedonian eta Achai an sinhesten duten gucién exempl u i çan baitzarete.

1Th 1 8 Ecen çuetaric soinu eguin vkan du laincoaren hitzac, ez solament Macedonian eta Achai an, baina leku orotan-ere çuen fede laincoa baitangoa di uul gatu i çan da, hala non ezpaitugu mengoa deus erran deçagun:

1Th 1 9 Ecen beréc guçaz contactzen duté cer sartzea vkan dugun çuetara, eta nola conuertitu i çan çareten laincoagana idoletaric, cerbitza cineçatençât lainco vicia eta egui azcoa:

1Th 1 10 Eta haren Seme Iesusen beguira cinaudetençât ceruètaric, cein resuscitatu vkan baitu hiletaric, cein baita, gu ethorteco den hiratic deli uratzen gaituena.

1Th 2 1 Ecen ceuroc badaqui çue, anayeac, gure çuec baitaraco sartzea nola eztén vano i çan:

1Th 2 2 Baina are, daqui çuen beçala, lehenetic affligitu eta iniuriatu i çan baguinen-ere Philip pesen, hardi eça hartu vkan dugu gure laincoan, çuey laincoaren Euangelioaren predicatzera combat handi requin.

1Th 2 3 Ecen gure exhortationea ezta abusioneaz, ez vileniaz, ez engani orequin i çan:

1Th 2 4 Baina nola laincoaz approbatu i çan bai cara Euangelioaren predicationea eman lequigun, hala minçatzen gara, ez gu i çonén gogara eguin nahi baguendu beçala, baina laincoaren, cein ec gure bihotzac approbatzen baititu.

1Th 2 5 Ecen behinere lausenguzco hitzez eztugu vsatu vkan, daqui çuen beçala: ezeta auariti ataco occasi onez: laincoa da testimonio.

1Th 2 6 Eta gu i çonetaric eztugu glori aric bil hatu vkan, ezeta çuetaric, ez bercetaric, grauitate eduqui ahal guenduqueelaric, Christen Apostolu beçala.

1Th 2 7 Baina i çan gara eme çuen artean, vnhide batec bere haourrac delicatuqui hatzen balitu beçala.

1Th 2 8 Hunela çuetara affectionatuac guinelaric, desir guenduen çuey partit zera ez solament laincoaren Euangelioa, baina gure arima propriac-ere, ceren guçaz onhetsiac baitzineten.

1Th 2 9 Ecen orhoit çarete, anayeac, gure trabai lluaz eta nequeaz: ecen gau eta egun languiten ari guinela, çuetaric nehoren phorogu ezguinençât, predicatu vkan dugu çuec bai than laincoaren Euangelioa.

1Th 2 10 Çuec testimonio çarete eta laincoa, nola sainduqui eta iustoqui, eta reprotchu gabe çuen, sinhetsi duçuenón artean conuersatu vkan dugun.

1Th 2 11 Daqui çuen beçala, nola çuetaric batbedera, ai ták bere haourrac beçala, auertitzen guenduen.

1Th 2 12 Eta consolatzen eta requeritzen, ebi l cindeizten bere resumara eta gloriara deitzen çaituzten laincoari dagocan beçala.

1Th 2 13 Halacotz guc-ere esquerrac emaiten drauzqui ogu laincoari paussuric gabe, ceren laincoaren hitzaren predicationea gureganic recebitu vkan duçuneean, recebitu vkan baitu çue, ez gu i çonén hitz beçala, baina (nola egui azqui baita) laincoaren hitz beçala, cein ec obratzen-ere baitu çuetan sinhesten duçuenotan.

1Th 2 14 Ecen çuec, anayeac, imitaçale eguin i çan çarete laincoaren Eliça Iudean diradenén Iesus Christean, nola gauça berac suffritu vkan baititu çue çuec-ere çuen natione berecoetaric, hec-ere Iuduetaric beçala:

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Th 2 15 Ceinéc Iesus launa-ere hil vkan baituté, eta berén Propheta propriac, gu-ere persecutatu vkan gaituzté, eta ez tirade laincoaren gogaraco, eta guiçon gucién contrario di rade:

1Th 2 16 Gu empatchatzen gaituztelaric Gentiley miñcatzetic salua di tecençat, bethi compli ditzatençat bere bekatuac: ecen hetara heldu i çan da hirá finerano.

1Th 2 17 Eta gu, anayeác, çuetaric separaturic dembora appurbatetacotz ikustez, ez bihotzez, hambat cineçago emplegatu i çan gara çuen begui thartearen ikustera, desir handi requin.

1Th 2 18 Halacotz ethorri nahi i çan gara çuetara (ni Paul behinçat) behin eta berri z, baina empatchatu vkan gaitu Satanec.

1Th 2 19 Ecen ceric da gure sperançá, edo bozcarioa, edo gloriagarri co coroa? ala ez cuec-ere Iesus Christ gure launaren aitzinean haren aduenimenduan ?

1Th 2 20 Segur cuec çarete gure gloriá eta bozcarioa.

1Th 3 1 Halacotz guehiagoric ecin pairatuz, on irudi i çan çai cu gueuroc Athenesen gueldi guentecen.

1Th 3 2 Eta igorri vkan dugu Timotheo gure anaye eta laincoaren ministrea eta Christen Euangelioan gure aiutaçalea, çuen confirmatzera eta exhortatzera çuen fedearen gainean:

1Th 3 3 Nehor trubla eztadinçat afflictione hautan: ecen ceuroc badaqui çue hartaco ordenatuac garella.

1Th 3 4 Ecen cuec bai than guinenean aitzinetic erraiten guendrau çuen ecen afflictione iragan behar vkanen guenduel a, heldu-ere i çan den beçala, eta badaqui çue.

1Th 3 5 Halacotz nic-ere guehiagoric ecin pairatuz, hura igorri vkan dut çuen fedea eçagut neçançat, tentaçaleac nolazpeit tentatu centuquezten bel durrez, eta ezdeustu ezlicén gure trabai l l u a.

1Th 3 6 Eta heuraguiric eztuela ethorri cenean Timotheo çuetaric guregana, eta declaratu cerauzquigunean çuen fedea eta charitate a, eta nola du çuen guçaz memori o na bethiere, desiraten gaitu çuelaric ikustera, guc-ere cuec beçala:

1Th 3 7 Halacotz i çan gara consolatu, anayeác, çuetan, gure afflictione eta tribulatione orotan, çuen fedez.

1Th 3 8 Ecen orain gara vici, baldin cuec fermu baçaudete launean.

1Th 3 9 Ecen cer remerci amendu laincoari renda ahal deçaqueogu çueçaz, gure laincoaren aitzinean çuen causaz alegueratzen garen alegança guciagatic?

1Th 3 10 Gau eta egun abundantqui ago othoitz eguiten dugula ikus deçagunçat çuen begui thartea, eta compli deçagunçat çuen fedean peitu dena.

1Th 3 11 Bada, gure lainco eta Aitac, eta Iesus Christ gure launac chuchent deçala gure çuetaratco bidea.

1Th 3 12 Eta cuec launac multiplica eta abunda eraci çaitzatela el karganaco eta gucietaraco charitatean, gu-ere çuetara beçala:

1Th 3 13 Confirma ditzançat çuen bihotzac reprotchu gabe saindutassunean gure lainco eta Aitaren aitzinean, Iesus Christ gure launaren bere saindu guci equilaco aduenimenduco.

1Th 4 1 Gaineracoaz bada anayeác, othoizten çaituztegu, eta requeritzen Iesus launaz, gureganic recebi tu vkan du çuen beçala, nola ebili behar çareten eta laincoaren gogaraco i çan, guerotic guerora auançago çaitetzen.

1Th 4 2 Ecen badaqui çue cer manamenduac eman drauzqui çuegun Iesus launaren partez.

1Th 4 3 Ecen haur da laincoaren vorondatea, çuen sanctificationea, pailardi çataric begui ra çaitetzen:

1Th 4 4 Eta iaquin deçan çuetaric batbederac bere vnciaren posseditzen sanctificationerequin eta ohorerequin:

1Th 4 5 Ez guthici ataco affectionerequin, Gentil laincoa eçagutzen eztutenen ançora.

1Th 4 6 Nehorc ezteçala aurizqui edo engana bere anayea eceinere egu itecotan: ecen launa gauça hauen gucién mendecaçale da, nola lehen-ere erran eta testificatu bai trauçuegu.

1Th 4 7 Ecen ezgaitu dei thu vkan laincoac ci thal queri atara, baina sanctificationetara.

1Th 4 8 Bada gauça hauc arbuyatzen di tuenac, eztu guiçon-bat arbuyatzen, baina laincoa, cein ec bere Spi ritu saindua gutan eçarri-ere vkan baitu.

1Th 4 9 Anayetassunezco charitateaz den becembatean, eztu çue mengoaric scriba dieçaçuedan ecen ceuroc laincoaz iracatsiac çarete, elkar onhets deçaçuen.

1Th 4 10 Ecen eguiten-ere badu çue haur Maeedonia guci an di raden anaye orotará: baina othoizten çaituztegu, anayeác, guerotic guerora auançago çaitetzen,

1Th 4 11 Eta pena eçar deçaçuen baquez i çatera, eta çuen egu iteco proprién egu itera, eta çuen escu propriéz langui tera, manatu çaituztegun beçala:

1Th 4 12 Campotic di radenetara honestqui perporta çaitetzençat, eta deusen beharri c eztu çuençat.

1Th 4 13 Eta eztut nahi cuec ignorant çareten, anayeác, lo dauñané z den becembatean, contrista etzai teztençat, berce goitico sperançaric eztutenac-ere beçala.

1Th 4 14 Ecen baldin sinhesten badugu Iesus hil eta resuscitatu dela, halaber Iesus launean lo dauñanac-ere laincoac erekarri ren di tu harequin.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Th	4	15	Ecen haur erraiten drauçuegu launaren hitzez ecen gu viciric goitico garatenoc launaren aduenimenduan ezgai tzaitzela aitzi nduren lo daunçateneý.
1Th	4	16	Ecen launa bera exhortationezco oi hurequi n, eta Archangel u vozequi n, eta laincoaren trompettarequi n i autsiren da cerutic: eta Christean hilac resuscitaturen dirade lehenic:
1Th	4	17	Guero gu viciric goitico garatenoc, harrapaturen garate hequi n batean hodeyeta n launaren aitzi nera airetan: eta halaz bethi launarequi n i çanen gara.
1Th	4	18	Bada, consola eçaçue elkar hitz hauçaz.
1Th	5	1	Demboréz eta momentéz den becebatean, anayeác, ezta mengoari c scri ba di eçaçuedan.
1Th	5	2	Ecen ceuroc badaqui çue vngui ecen launaren eguna ethorri ren dela, ohoina gauaz beçala.
1Th	5	3	Ecen erran deçatenean, Baque eta segurança: orduan gainera ethorri ren çaye vstegaberi co destructio nea, i çorra denari mi na beçala, eta ezti rade itzuri ren.
1Th	5	4	Baina çuec, anayeác, etzarete il humbean, non egun harc, ohoinac egui ten duen beçala, ardi ets çaitzaten.
1Th	5	5	Çuec guci oc argui aren haour çarete, eta egunaren haour: ezgara gauaren edo il humbearen haour.
1Th	5	6	Ezgaunçala bada lo berceac beçala, baina gauden iratzarri eta garén sobre.
1Th	5	7	Ecen lo daunçanac, gauaz lo daunça: eta horditzen diradenac, gauaz di rade hordi .
1Th	5	8	Baina gu egunaren garenoc, garén sobre, fedezco eta chari tatezco halacretaz vezti tuac, eta casquet orde, saluamendutaco sperançaz.
1Th	5	9	Ecen ezgai tu ordenatu laincoac hi racotzát, bai na saluamenduaren vkai tecotzát Iesus Christ gure launaz,
1Th	5	10	Cein guregatic hil i çan baita: bagaude iratzarri ric, ala bagaunça lo, harequi n batean vici garén.
1Th	5	11	Harren, exhorta eçaçue elkar, eta edifica eçaçue batac bercea, egui ten-ere duçuen beçala.
1Th	5	12	Halaber othoizten çai tuztegu, anayeác, eçagut ditzaçuen çuen artean trabai llatzen diradenac, eta çuen gaineco diradenac gure launean, eta çuen admonestaçal eac:
1Th	5	13	Eta amorio handitan eduqui ditzaçuen, egui ten dutén obragatic. Auçue baque elkarren artean.
1Th	5	14	Halaber othoitz egui ten drauçuegu, anayeác, admonesta ditzaçuen vici tze desordenatutacoac, consola ditzaçuen gogo çipi tacoac, sustenga ditzaçuen flaccuac, çareten spiri tuz patient guci etara.
1Th	5	15	Begui rauçue nehorc ezti eçon gaitza gaitzagatic nehor i renda: bai na vngui ari bethi çarrei tzate, bata berceagana eta guci etara.
1Th	5	16	Bethiere çareten aleguera.
1Th	5	17	Paussu gabe othoitz egui çue.
1Th	5	18	Gauça guci etan esquerrac emai nzqui çue: ecen haur da laincoaren çuetaraco vorondatea Iesus Christez.
1Th	5	19	Spiri tua ezteçaçuela iraungui :
1Th	5	20	Prophetiác ezti çaçuela menosprecia.
1Th	5	21	Gauça guci ac experimentaitzaçue: on denari çatchetzate:
1Th	5	22	Gai zqui aren irudi orotari c begui ra çai tezte.
1Th	5	23	Bada lainco baquezcoac ossoqui sanctifica çai tzatela: eta çuen spiri tu gucia eta arima eta gorputza hoguen gabe, Iesus Christ gure launaren aduenimenduco begui ra di tecela.
1Th	5	24	Fidel da çuec dei thu çai tuztena, egui nen-ere badu.
1Th	5	25	Anayeác, othoitz egui çue guregatic.
1Th	5	26	Sal utai tzaçue anaye guci ac pot sai ndurequi n.
1Th	5	27	Requeritzen çai tuztet launaren partez iracur daqui én epistola haur anaye saindu guci ey.
1Th	5	28	Iesus Christ gure launaren gratia dela çuequi n. Amen.
2Th	1	1	PAVLEC eta Siluanoc eta Timotheoc gure lainco Aitan eta Iesus Christ gure launean Thessaloni ceanoen den Eli çari :
2Th	1	2	Gratia dela çuequi n eta baquea gure lainco Aitagani c eta Iesus Christ launagani c.
2Th	1	3	Esquerrac eman behar drauzqui ogu laincoari bethiere çuengatic, anayeác, raçoina den beçala, ceren haguitz handitzen den çuen fedea eta ceren abundatzen den çuen guci otari c batbederaren el karganaco chari tatea:
2Th	1	4	Hala non gueuror çuengatic glori atzen bai cara laincoaren Eli cetan, çuen persecutio ne eta iragai ten dituçuen afflictio ne guci etaco patientiáz eta fedez:
2Th	1	5	Cein baitirade laincoaren iugemendu iustoa ren signale, laincoaren resumaren digne egui n çai teztençát, cei nagatic suffri tzen-ere bai tuçue:
2Th	1	6	Ecen gauça iustoa da laincoa bai than, çuec affli gitzen çai tuzteneý, afflictio ne renda dieçen
2Th	1	7	Eta çuey affli gitzen çaretenoy sol ageamendu gurequi n, aguer dadi nean Iesus launa cerutic bere pui ssanci aco Ai ngueruèqui n,
2Th	1	8	Suzco garrequi n, mendecátzen delari c laincoa eçagutzen eztutenéz, eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jesus Christ gure launaren Euangelioari behatzen etzai zqui onéz:

2Th 1 9 Cein puni turen bai tirade puni tione eternal ez, condemnaturic launaren presentiaz eta haren botherearen gloriáz:

2Th 1 10 Dathorrenean glori ficatu dençat bere sainduetan, eta miragarri eguin dadi nçat sinhesten duten guci etan (ceren gure çuec bai tharaco testimoni agea sinhetsi i çan baita) egun hartan:

2Th 1 11 Causa hunegatic-ere othoitz eguiten dugu bethiere çuengatic, çuec vocationearen digne gure laincoac eguin çaitzatençat, eta compli deçan bere ontassunaren plazer on gucia, eta fedea ren obrá botheretsuqui :

2Th 1 12 Glorifica dadi nçat Jesus Christ gure launaren icena çuetan, eta çuec hartan, gure laincoaren eta Jesus Christ launaren gratiaren araura.

2Th 2 1 Othoitz eguiten drauçuegu bada, anayeác, Jesus Christ gure launaren aduenimenduaz eta gure harenganaco biltzarreaz.

2Th 2 2 Etzai tezten bertan adimenduz erauz, eta etzai tezten trubla ez spiri tuz, ez hitzez, ez epistolaz, guçaz scribatua baliz beçala, Christen eguna bertan baliz beçala.

2Th 2 3 Nehorc etzaitzabela seduci eceinere maneraz: ecen egun hura ezta ethorri ren non reuoltamendua lehen ethor eztadin, eta manifesta eztadin bekatutaco gui çona, perdi tionezco semea,

2Th 2 4 Cein opposatzen eta alchatzen baita lainco erraiten eta adoratzten den guci ren contra: hala non hura iainco beçala, laincoaren templean iarten baita, bere buruá eracusten duela ecen iainco dela.

2Th 2 5 Ala etzarete orhoit ecen oraino çuequin nincela, gauça hauc erraiten nerauzqui çuel a?

2Th 2 6 Eta orain cerc daducan badaqui çue, hura manifesta dadi nçat bere demborán.

2Th 2 7 Ecein a eguiten da iniquitatezco mysterioa: solament orain daducanac, eduqui ren du ken dai teno artetic.

2Th 2 8 Eta orduan manifestaturen da gai chtoa, cein launac desegui nen baitu bere ahoco Spiri tuaz, eta bere aduenimenduco claretateaz abolituren.

2Th 2 9 Hura diot ceinen ethortea baita Satanen operationearen araura, pui sança guci requin eta signorequin eta gueçurrezco miraculurequin:

2Th 2 10 Eta iniquitatezco abusi one guci requin galtzen diradenetan, ceren eguiaren amorioa ezpai tute recebitu vkán saluatu i çateco.

2Th 2 11 Eta halacotz igorri ren draue laincoac abusi onezco operationea, gueçurra sinhets deçatençat:

2Th 2 12 Condemna ditecençat eguia sinhetsi vkan eztuten guci ac, baina iniquitatean plazer hartu vkan dutenac.

2Th 2 13 Baina guc, launaz onhetsi anayeac, behar drauzqui ogu bethi esquerrac eman laincoari çueçaz, ceren hatseandanic elegitu baitzaituzte laincoac saluamendutara Spiri tuaren sancti ficationez, eta egui azco fedea z:

2Th 2 14 Cein etara dei thu vkan baitzaituzte gure Euangelioaz Jesus Christ gure launaren glori aren acqui sitionetacotz.

2Th 2 15 Halacotz, anayeác, çaudete fermu eta educaçue ikassi duçuen doctriná, bada gure hitzez bada epistolaz.

2Th 2 16 Bada Jesus Christ gure laun berac, eta gure lainco eta Aita onhetsi gai tuenac, eta eman consolati one eternala eta sperança ona gratiaz,

2Th 2 17 Consoladitzala çuen bihotzac, eta confirma çaitzabela hitz eta obra on orotan.

2Th 3 1 Gaineracoaz, anayeác, othoitz egui çue guregatic, launaren hitzac laster dagui ançat, eta glori fica dadi n çuec baitan-ere beçala:

2Th 3 2 Eta gu deliura gai tecen gende desordenatu eta gai chto hautaric: ecen fedea ezta guci en.

2Th 3 3 Baina fidel da launa, cein ec confirmaturen baitzaituzte eta begui raturen gai chtoaganic.

2Th 3 4 Asseguratzen-ere bagara launean çueçaz, ecen denuntiatzen drauzqui çuegun gauçac eguiten-ere badi tuçuela eta egui nen.

2Th 3 5 Bada launac chuchent ditzala çuen bihotzac laincoaren amoriora, eta Christen begui ra egoi tera.

2Th 3 6 Anayeác, denuntiatzen drauçuegu halaber Jesus Christ gure launaren icenean, separa çaitetzten anaye desordenatuqui eta ez guregatic recebitu duen doctrinaren araura ebi lten den orotaric.

2Th 3 7 Ecein ceuroc badaqui çue nola imitatu behar gai tuçuen: ecen ezgara desordenatuqui maneyatu i çan çuen artean.

2Th 3 8 Eta eztugu nehoren oguia dohainic ian: baina trabai llurequin eta nequerequin gau eta egun langui ten ari guinadela, çuetaric nehoren phorogu ez guinadençat.

2Th 3 9 Ez bothere eztugunez, baina gure buruén çuey exemplutan emai teagatic, imi ta gaitzaçuençat.

2Th 3 10 Ecein çuequin guinadenean-ere haour denuntiatzen guendrauçuen, ecen baldin cembeit trabai llatu nahi ezpada, ian-ere ezteçan.

2Th 3 11 Ecein ençuten dugu çuen artean badi radela batzu desordenatuqui dabi ltzanic, deus ari ezti radel aric, baina curioqui vici di radel aric.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

2Th	3	12	Bada halaco diradeney denuntiatzen drauegu, eta othoitz eguiten Iesus Christ gure launaz sossegurequin trabaiilatzen ari diradela bere oguia ian deçaten.
2Th	3	13	Èta çuec, anayeác, etzai teztela enoya vngui egui tez.
2Th	3	14	Èta baldin cembeitac gure hitza obeditzzen ezipadu, epistolaz hura nota eçaçue: eta ezteçaçuel a conuersa harequin, ahal que duençát:
2Th	3	15	Guciagatic-ere etsay beçala ezteçaçuel a eduqui, baina admonesta eçaçue anaye anço.
2Th	3	16	Bada laun baquezcoac bethiere diçuel a baquea manera gucian. launa dela çuequin guciquin.
2Th	3	17	Salutationea, ene Paulen escuz, baita seignale ene epistola gucietan: hunela scribatzen dut.
2Th	3	18	Iesus Christ gure launaren gratia dela çuequin.
1Tm	1	1	PAVLEC, lainco gure Saluadorearen eta gure speranza Iesus Christ launaren manamenduz Iesus Christen Apostolu denac,
1Tm	1	2	Timotheo neure egui azco semeari fedean, Gratia dela hirequin, misericordia eta baquea lainco gure Aitaganic, eta Iesus Christ gure launaganic.
1Tm	1	3	Othoitz eguin drauadan beçala Ephesen egon andin, Macedoniarát ioaiten nincenean, eguin eçac, denuntia dieceançat batzuey ezteçaten bercelaco doctrinatic iracats.
1Tm	1	4	Èta ezti tecen behá elhe çarretara eta genealogia fin gabetara, ceinéc lehen, questioneac engendratzen baiti tuzte ecen ez laincoaren edificatione fedez dena.
1Tm	1	5	Bada manamenduaren fina duc charitate bihotz chahutic eta conscientia onetic dena eta fictione gaberico fedetic.
1Tm	1	6	Gauça hautaric batzu erauciric conuertitu içan di tuc elhe vanotara:
1Tm	1	7	Legueco doctor içan nahi diradelaric eta aditzen ezti tuztelaric erraiten eta asseguratzen di tuzten gauçac.
1Tm	1	8	Èta baceaquiagu ecen ona dela Leguea, baldin nehorc harçaz bidezqui vsatzen badu.
1Tm	1	9	Daqui gularic ecen Leguea eztela iustoagatic iarri, baina gai chtoacgatic eta desobedi entacgatic: laincoaren menospreiaçal eacgatic eta vici tze gai chtotacoacgatic, religioneric eztaducatenacgatic eta profanoacgatic, aita-amén hiltzal eacgatic eta guicerhail eacgatic:
1Tm	1	10	Paillartacgatic, bugreacgatic, guiça ebatsleacgatic, gueçurtiacgatic, desperiuruacgatic, eta baldin deus berceric doctrina sanoaren contratacoric bada.
1Tm	1	11	Cein doctrina baita lainco benedicatuaren Euangelio glori azco niri cargutan eman içan çaitadanaren araura.
1Tm	1	12	Èta esquer emaiten di arocat ni fortificatu nauenari, cein baita, Iesus Christ gure launa: cein ec fidel estimatu vkan bainau, bere cerbitzuan eçarri ric:
1Tm	1	13	Ni, lehen bainincén blasphemacale eta persecutaçale eta iniuri açale: baina misericordia eguin içan ciai tadac: ecen ignorantiaz eguin içan diat, fedea eznuelaric.
1Tm	1	14	Baina garai thu içan duc gure launaren gratia federequin eta dilectionerequin cein baita Iesus Christean.
1Tm	1	15	Haur duc hitz segura, eta recebi deçagun guci z dignea, ecen Iesus Christ ethorri içan dela mundura bekatorén saluatzera, ceinetarico lehena bainai z ni.
1Tm	1	16	Bai na hunegatic misericordia eguin içan ciai tadac, nitan lehenic eracuts leçançát Iesus Christec clementia gucia, exemplu nincençát hura baitan vici tze eternal eracotzat sinhetsiren çutenén.
1Tm	1	17	Bada Regue eternalari, immortalari, inuisibleari, lainco çuhur berari dela ohore eta gloria secula acotz. Amen.
1Tm	1	18	Manamendu haur gommendatzen drauat, Timotheo ene semé, aitzinetic hiçaz içan diraden propheti én araura, heçaz bataiilatze onez batai illa adi nçát:
1Tm	1	19	Dualaric fede eta conscientia ona: hura batzuc iraitzirik, fedez gal tze eguin vkan di é.
1Tm	1	20	Ceinetic baitirade Hymeneo eta Alexander: hec Satani eman di rautzat, ikas deçatencát guehi agoric ez blasphematen.
1Tm	2	1	Exhortatzen aut bada gauça guci én aitzinetic eguin di tecen requestac, othoitz eac, supplicationeac, eta remerci amenduac gui çon guci acgatic:
1Tm	2	2	Regueacgatic, eta dignitatetan diraden guci acgatic, vici tze baquezcoa eta emea eraman deçagunçát pietate eta honestate guci requin.
1Tm	2	3	Ècen haur gauça ona eta atsegui netacoa duc lainco gure Saluadorearen aitzinean,
1Tm	2	4	Cein ec nahi baitu gende guci ac salua di tecen, eta egui aren eçagutzera ethor di tecen.
1Tm	2	5	Ècen laincobat duc eta arartecobat laincoaren eta gui çonén artean, Iesus Christ gui çon egui nic:
1Tm	2	6	Cein ec bere burua eman vkan baitu rançoinetan guci acgatic: testimoni age i çateco bere demborán:
1Tm	2	7	Cein en publicaçale eta Apostolu ni ordenatu içan bainai z (egui a cioat Christean etzioat gueçurric) Gentilén Doctor federequin eta egui arequin.
1Tm	2	8	Nahi diat bada gui çonéc othoitz daguiten leku orotan escuac chahuric altchatzen di tuztelaric hira eta questione gaberico.
1Tm	2	9	Halaber amazteac-ere abillamendu honestez ahalquerequin eta modestiarequin acotra di tecen, ez bilo i çurtzez, edo vrrhez edo perlaz, edo abillamendu

soberanciatacoz:

1Tm 2 10 Baina (emazte laincoaren cerbitzatez professione eguiten duteney dagoten beçala) obra onez.

1Tm 2 11 Emazteac silentiorequin ikas beça suiecti one guci requin.

1Tm 2 12 Ecen emazteari iracastea, eztiarocat permetitzen, ezeta guiçonaren gainean authoritatez vsatzea, baina den silentiotan.

1Tm 2 13 Ecen Adam lehenic formatu i çan duc, guero Eua.

1Tm 2 14 Eta Adam eztuc seducitu i çan, baina emaztea reduci tu i çanic, transgressionearen causa i çan duc.

1Tm 2 15 Baina saluatua i çanen duc haour engendratzez, baldin egon badadi fedean, eta dilectionean, eta sanctificationean modesti arequin.

1Tm 3 1 Hitz segura duc haur, Baldin nehorc, lpi zpicu i çatera desiratzen badu, obra excellentbat desiratzen dic:

1Tm 3 2 Baina behar dic lpi zpicuac i çan irreprensibile, emazte bakoi tz baten senhar, vigilant, sobre, modest, estrangerén ostatur gogotic recebi çale, iracasteco carazco:

1Tm 3 3 Ez mahatsarnari emana, ez vkal dicari, ez irabai zte deshonestaren guthi cioso, baina benigno, ez reuoltari, ez auariti oso:

1Tm 3 4 Bere familia honestqui gobernatzan duelaric, bere haourrac sui ectionetan eduqui ten di tuelaric honestate guci requin:

1Tm 3 5 (Ecen baldin edocei nec bere etchearen gobernatzan ezpadaqui, nolatan laincoaren Eli çari gogoa emanen drauca?)

1Tm 3 6 Ez apprendiz berri, vrguluz hanturic deabruaren condemnationera eror eztadi nçat.

1Tm 3 7 Behar dic are harc duen testimoni age ona campocoetaric-ere: reprotchutara eta deabruen laçora eror eztadi nçat.

1Tm 3 8 Diacrec halaber behar die i çan honest, ez bi hitzetaco, ez mahatsarno anhi tzari emanac, ez irabai zte deshonestaren guthi cioso:

1Tm 3 9 Eduqui ten dutelaric fedearen mysterioa consciencia chahurequin.

1Tm 3 10 Eta hec-ere phoroga ditecen lehen, guero cerbitza deçaten, baldin reprotchu gabetaco badi rade.

1Tm 3 11 Halaber hayén emazteac diraden honest, ez gaitzerraille, baina sobre, leyal gauça guci etan.

1Tm 3 12 Diacreac diraden emazte bederaren senhar, gobernatzan di tuztelaric honestqui bere haourrac eta bere etcheac.

1Tm 3 13 Ecen vngui cerbitzatu duquei tenéc grado ona acquisi tzen di é beretzat, eta libertate handia lesus Christ bai thango fedean.

1Tm 3 14 Gauça hauc scri batzen drauzqui at, sperança dudalaric ecen sarri hiregana ethorri ren nai cela:

1Tm 3 15 Eta baldin berancen badut, daqui ançat nola behar den laincoaren etchean conuersatu, cein baita lainco viciaren Eli çá, egui aren habea eta sustenguá.

1Tm 3 16 Eta duda gabe, handi duc pietatearen mysterioa: ecen laincoa mani festatu i çan dela haragui an, iusti ficatu dela Spirituan, ikussi i çan dela Ai ngueruèz, predi catu i çan çayela Gentiley, sinhetsi i çan dela munduan, goiti recebitu i çan dela glori ara.

1Tm 4 1 Bada Spirituac claroqui errai ten dic ecen azqueneco demboretan reuol taturen di radela batzu fedetic spiri tu abusari ey behatzen çai ztela, eta deabruén doctri ney,

1Tm 4 2 Hypocri si az gueçurrac iracasten di tuztenén doctri ney, ceinén consciencia cauterizatu a baita,

1Tm 4 3 Defendatzan dutelaric ezconcea eta vi andetaric iatea, cein laincoac creatu bai trauzte vsatzeco remerci amendurequin fidel ey, eta egui á eçagutu vkan duteney.

1Tm 4 4 Ecen laincoaren creatura guci a duc on, eta deus ez irai zteco, baldin remerci amendurequin recebitzen bada.

1Tm 4 5 Ecen creaturá sancti ficatu di hoac laincoaren hitzaz eta orationez.

1Tm 4 6 Gauça hauc baldin proposa badietzéc anayey lesus Christen ministre on ai çate, haci i çanic fedearen, eta diligenti qui iarrei qui atzayón doctri na onaren hitzetan.

1Tm 4 7 Baina irai zqui c fable profanoac eta atsoenac irudiac: eta exerci eçac eure buruá pietatean.

1Tm 4 8 Ecen exercitacione corporala probetchu gutitaco duc: baina pietatea gauça guci etara probetchutaco duc, presenteco vici tzearen eta ethortecoaren promessa duelaric.

1Tm 4 9 Hitz segura duc haur, eta guci z recebi dadin dignea.

1Tm 4 10 Ecen halacotz trabai llatzen-ere gaituc, eta escarniatzen, ceren sperança bai tugu lainco vician, cein baita gui çon guci én Saluadore, eta principi al qui fi del én.

1Tm 4 11 Gauça hauc denuntia itzac eta iracats.

1Tm 4 12 Nehorc hire gaztetassuna ezteçala menosprecia: baina ai cen fi del én exemplu hitzean, conuersationean, charit atean, spiri tuan, fedean, puri tatean.

1Tm 4 13 Ethor nadin artean, aqui ó iracurtzeari, exhortatzeari, doctri nari.

1Tm 4 14 Ezteçala menosprecia hitan den dohai na, cein eman i çan bai tzi c prophetiaz, Anci anoén compaini aren escuén impositi onearequin.

1Tm 4 15 Gauça hauc praticai tzac, eta ai cén gauça hautan attento: hire auançamendua agueri dençat guci én artean.

1Tm 4 16 Gogoa emoc eure buruári eta doctri nari: perseuera eçac gauça hautan: ecen baldin haur badagui c, eure buruá duc saluaturen eta hiri behatzen çai zqui anac.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Tm 5 1 Guiçon ancianoa ezteçala dorpequi reprehendi, baina ezhorta eçac aita
beçala: gazteac, anayeac beçala:

1Tm 5 2 Emazte çaharrac, amác beçala: gazteac, arrebác beçala castitate
guci requin.

1Tm 5 3 Emazte al hargunac ohoraitzac, egui azqui al hargun di radenac.

1Tm 5 4 Baina baldin cembeit emazte al hargunec haourric, edo ilobassoric badu,
ikas beçate lehenic berén etche propriara pietateren eracusten, eta burhassoetara ordainaren
rendatzen: ecen haour duc on eta placent laincoaren aitzinean.

1Tm 5 5 Bada egui azqui al hargun denac eta bera azquendu i çan denac speranza
dic laincoa bai than, eta perseueratzen dic othoitzetan eta orationetan gau eta egun.

1Tm 5 6 Baina deliciosqui vici dena, viciric hila duc.

1Tm 5 7 Gauça hauc bada denuntia itzac, irreprensibile di radençat.

1Tm 5 8 Eta baldin edoceinec beréz eta principalqui ethecoéz artharic ezpadu,
fedez vkatu dic, eta duc infidela baino gaiçtoago.

1Tm 5 9 Emazte al harguna hauta bedi ez hiruroguy vrthe baino guti agotacoa,
senhar baten emazte i çana:

1Tm 5 10 Obra onetan testimoniage duena: eya haourrac haci dituenetz, eya
estrangerac alogeatu dituenetz, eya sainduén oinac ikuci dituenetz, eya affligituac aiutatu
dituenetz, eya obra on orori ardura iarrei qui i çan çayonez.

1Tm 5 11 Baina al hargun gazteagoac refusaitzac: ecen bridá largatu dutenean
Christen contra, ezcondu nahi dituc:

1Tm 5 12 Bere condemnationea dutelaric, ceren bere lehen fedea iraitzi vkan
baituté.

1Tm 5 13 Eta guehiago, alfer egoile-ere di radelaric ikasten dié etchez etche
ebilten: eta ezti tuc solament alfer egoile, baina edasle-ere, eta curioso, behar ezti raden
gaucéz dadassatelaric.

1Tm 5 14 Nahi diat bada gazteac ezcon ditecen, haour daguiten, etchea governa
deçaten, occasioneric batre etsayari eztemoten gaiçqui erraiteco.

1Tm 5 15 Ecen ia baztu itzuli i çan dituc Satanen ondoan.

1Tm 5 16 Baldin edocein fidel ec edo cembeit fidel sac badi tu emazte al hargunac,
aiuta bitza hec, eta ez tadin carga Eli çá, egui azqui al hargun di radenén asco dençat.

1Tm 5 17 Vngu presi dizen duten Ancianoac ohore doblaren digne estima bitez:
principalqui hitzean eta doctrinán trabaillatzen di radenac.

1Tm 5 18 Ecen Scripturác erraiten dic, Idi bi hitzen ari denari eztraucac ahoa
lothuren. Eta, Languilea bere sariaren digne da.

1Tm 5 19 Ancianoaren contra accusationer ic ezteçala recebi biga edo hirur
testimonioren azpian bai cen.

1Tm 5 20 Bekatu eguiten dutenac, gucién aitzinean reprehendit zac, berceac-ere
bal dur di radençat.

1Tm 5 21 Requeritzen aut laincoaren eta Iesus Christ launaren eta Aingueru
elegituén aitzinean, gauça hauc beguira ditzán, bata berceari preferitu gabe: deus eguiten
eztuala alde batera makurtuz.

1Tm 5 22 Escuac ezti etzoala nehor i bertan eçar, eta ezteçala comunica berceren
bekatuetan, eure buruá pur beguireçac.

1Tm 5 23 Hemendic harát ezteçala vric edan, baina mahatsarno guti batez vsat
eçac, eure estomacagatic, eta eure eritassun vssuacgatic.

1Tm 5 24 Guiçon batzuen bekatuac aitzinean agueri dituc, eta aitzinean di hoaçac
condemnationetan: eta batzuey ondoan-ere iarrei qui ten ci aiztec.

1Tm 5 25 Halaber obra onac-ere aitzinean agueri dituc: eta berceaco di raden
obrác, ecin estal dai tezquec.

1Tm 6 1 Vz tarriren azpian di raden cerbitzari guciéc, bere nabussiac ohore
ororen digne estima bitzate: laincoaren icena eta doctriná blasphema ezti tecençat.

1Tm 6 2 Eta nabussi fidel ac di tuztenéc, ezti tzatela menosprecia ceren anaye
di raden: baina aitzitic cerbitza bitzate, ceren fidel ac eta onhetsiac di raden, ontassunean
participant di radelaric. Gauça hauc iracats itzac eta exhorta.

1Tm 6 3 Baldin nehorc berce doctrinaric iracasten badu, eta consentitzen
ezpadu Iesus Christ gure launaren hitz sanoetan, eta pietatearen arauèzco doctrinán,

1Tm 6 4 Hura hantua duc, deus eztaqui alaric, baina erhotzen delaric questionén
eta hitzezco contentionén ondoan, hetaric sortzen dituc inuidiá, gudua, iniuriác, suspicione
gaiçtoac,

1Tm 6 5 Guiçon adimenduz corrumptuén eta egui atic priuatu di radenén
disputacione vanoac, estimatzen dutelaric pietatea irabazte dela: retiradi halacoetaric.

1Tm 6 6 Segur, irabazte handia duc pietatea contentamendurequin.

1Tm 6 7 Ecen deus ezti agu ekarri mundura: segura duc eraman-ere deus ecin
deçaquegula.

1Tm 6 8 Baina vi tançá dugularic eta cerçaz estal ahal gai tecen, heçaz content
i çanen gai tuc.

1Tm 6 9 Ecen abrastu nahi di radenac, erorten dituc tentationetara eta laçora,
eta anhi tz desi r erhotara eta cal tetacotara, ceinéc hundatzen bai ti tuzte gui çonac
destructionetara eta perditionetara.

1Tm 6 10 Ecen gaitz gucién erroa auariti á duc, cein desi ratzen dutelaric batzu
erauci i çan bai tirade fedetic, eta bere buruác anhi tz doloretan nahaspilatu vkan bai ti tuzté.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Tm 6 11 Baina hic, laincoaren guicóná, gauça hæy ihes eguiec, eta iarrei qui
aquié iustiari, pietateari, fedeari, charitateari, patientiari, emetassunari.
1Tm 6 12 Fedearen combat ona combati eçac, lot aqui o vici tze eternalari,
ceinetera dei thu-ere bai tai z, eta confessione ona anhit z testimonioren aitzinean eguin vkan
duc.
1Tm 6 13 Denuntiatzen drauat gauça guciac vi ufi catzen di tuen laincoaren, eta
Iesus Christen aitzinean, cein ec testificatu vkan baitu Pontio Pilateren azpian confessione
ona:
1Tm 6 14 Manamendu haur beguira deçán macula eta reprotchu gabe, Iesus Christ
gure launaren aduenimendurano:
1Tm 6 15 Cein eracutsiren baitu bere demborán Prince benedicatuac eta
bakoi tzac, reguén Regueac eta iaunén launac:
1Tm 6 16 Cein ec berac baitu immortalitate, nehor hurbil ecin dai ten argui an
habitatzen delaric, cein ezpai tu guicónec batec-ere ikussi, ez ecin ikus bai teçaque: cein
ohore eta indar seculacotz. Amen.
1Tm 6 17 Mundu hunetan abrats diradeney denuntia iecéc, ez tiraden arrogant, eta
ezteçaten bere speranza eçar fermutate gabeco abrastassunetan, baina lainco vici an, cein ec
emaiten bai trauzqui gu abundosqui gauça guciac, vsatzeco:
1Tm 6 18 Vngui eguin deçaten, obra onez abrats diraden, emaile on eta
compuntquide onetaco diraden.
1Tm 6 19 Thesaurizatzen dutelaric beretaco fundament on-bat ethorqui çunera,
ardi ets deçatençat vici tze eterna.
1Tm 6 20 O Timotheo, deposita beguireçac, ihes eguiten drauealaric oi hu vanoéy
eta profanoey, eta falsuqui hala deitzen den scientiaco contradiccioney:
1Tm 6 21 Cein scientiaz professione eguiten çutelaric batzu fedetic erauci i çan
baitirade. Gratia dela hirequin. Amen.
2Tm 1 1 PAVLEC Iesus Christen Apostolu laincoaren vorondatez denac, Iesus
Christ baitan den vici tzearen promessaren araura,
2Tm 1 2 Timotheo neure seme maiteari: gratia, misericordia eta baquea lainco
aitaganic, eta Iesus Christ gure launaganic.
2Tm 1 3 Esquer diarocat laincoari, cein cerbitzatzen baitu tu neure
aitzineoacdanic conscientia purequin, nola paussu gabe baitu tu memori o hi çaz neure orationetan
gau eta egun:
2Tm 1 4 Hire ikusteco desir dudalaric, hire nigar chortez orhoitic, bozcarioz
bethe nadinçat:
2Tm 1 5 Orhoitzen nai cela hitan den ficcione gabeco fedea z, cein lehenic
habitu i çan baita hire amasso Loida baitan, eta hire ama Eunica baitan: eta segur nauc
ecen hi baitan-ere habitatzen dela.
2Tm 1 6 Causa hunegatic aui satzen aut vitz deçán ene escuén impositio nez hitan
den laincoaren dohaina.
2Tm 1 7 Ecen ez tiraucuc eman laincoac ici apenetaco spiri tubat, baina
verthutetaco, eta dilectionetaco, eta adimendu sanotaco spiri tubat.
2Tm 1 8 Ezai cela bada ahal que gure launaren testimoni ageaz, ezeta ni çaz,
bainai z haren presonér: baina aicén participant Euangelio co afflictionetan, laincoaren
puissançaren araura:
2Tm 1 9 Cein ec saluatu vkan bai quaitu, eta bere vocatione sainduaz dei thu: ez
gure obrén causaz, baina bere ordenançaren eta dembora eternal ac baino lehen Iesus Christ
baitan eman i çan çaicun gratiaren causaz.
2Tm 1 10 Eta manifestatu i çan orain Iesus Christ gure Saluadorearen
ethorteaz, cein ec herioa-ere deseguin vkan baitu, eta arguira eman vici tzea eta immortal itatea
Euangelio az:
2Tm 1 11 Ceinen publica çale ni ordenatu i çan bainai z, eta Apostolu eta Gentilén
doctor.
2Tm 1 12 Halacotz gauça hauc-ere suffritzen citiat: guciagatic-ere eznauc
ahal que: ecen baceaquiat nor sinhetsi dudan: eta segur nauc ecen hura botheretsu dela ene
depositareren beguiratzeco egun hartarano.
2Tm 1 13 Educac eneganic ençun vkan di tuan hitz sanoén egui azco formá,
federequin eta Iesus Christ baitan den charitaterequin.
2Tm 1 14 Deposit ona beguireçac Spiritu sainduaz, cein habitatzen baita gutan.
2Tm 1 15 Badaquic haur, ecen aldaratu i çan di radel a eneganic Asian di raden
guci ac: cein etaric baitirade Phygello eta Hermogenes.
2Tm 1 16 launac misericordia dagui ola Onesiphoren etcheari: ecen anhitzetan
recreatu vkan nic, eta ene cadenáz eztuc ahalquetu i çan:
2Tm 1 17 Aitzi tic Roman i çan denean guci z affectionatuqui bil hatu vkan ni auc
eta eriden:
2Tm 1 18 Demola hari othoi launac eriden deçán misericordia launa baitan egun
hartan: eta cembat anhit z cerbitzu Ephesen-ere eguin drautan, hic guci z vngui daquic.
2Tm 2 1 Hi bada, ene semé, fortificadi Iesus Christ baitan den gratián:
2Tm 2 2 Eta anhit z testimonioren artean eneganic ençun di tuan gauçac, iracats
ietzec gende fidel ey, cein bercen-ere iracasteco sufficient i çanen baitirade.
2Tm 2 3 Hic bada trabai llu suffri eçac Iesus Christen gendarmés on anço.
2Tm 2 4 Eztuc nehor guerl án empatchatzen vici tzeco egui tecoéz, guerla egui teco

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

hautatu duenaren gogaraco dençat.
 2Tm 2 5 Halaber baldin nehorc combatic eguiten badu, eztuc coroatzen baldin
 bidezqui combati tu ezpada.
 2Tm 2 6 Laborariac traillaillatu behar dic fructuric recebi deçan baino lehen.
 2Tm 2 7 Consideraitzac erraiten di tudan gauçac: launac bada eman dieçala
 adimendu gauça gucietan.
 2Tm 2 8 Aicén orhoit Iesus Christ resuscitatu i çan dela hiletaric, Daud-en
 hacitic celaric, ene Euangelioaren araura:
 2Tm 2 9 Ceinetan, gai zqui guile anço, affligitzen bainai z estecail luetarano:
 baina launaren hitza eztuc estecatua.
 2Tm 2 10 Halacotz gauça guciac suffritzen citi át el egi tuacgatic, hec-ere obteni
 deçatençat Iesus Christ launean den saluamendua, gloria eternal arequin.
 2Tm 2 11 Hitz segura duc haur: Ecen baldin harequin hil i çan bagara, harequin
 vici co-ere garella.
 2Tm 2 12 Baldin suffritzen badugu, regnaturen-ere harequin di agu: baldin
 vkatzen badugu, harc-ere gu vkaturen guaitic:
 2Tm 2 13 Baldin desleyal bagara, hura ordea fidel di agoc, vka bere buruá ecin
 ceçaquec.
 2Tm 2 14 Arramberritzac gauça hauc, protestatzen dualaric launaren aitzinean
 ezteçan nehorc hitzez i harduqui, baita probetchuric batre ekarten eztuen gauça, aitzitic
 ençuleac erautzen di tuena.
 2Tm 2 15 Diligentadi eure buruären laincoari approbatu presentatzera,
 confusione gabeco obrero, artezqui eguiaren hitza ebaquitzen duála.
 2Tm 2 16 Oihu vanoac eta profanoac reprimitzac: ceren impietate handi agotara
 auançaturen baitirade.
 2Tm 2 17 Eta hayén hitza gangrená beçala alhaco duc, ceinetaric baitirade
 Hymeneo eta Phileto:
 2Tm 2 18 Cein eguiatic erauci i çan baitirade, erraiten dutela ia resurrectionea
 eguin i çan dela, eta erautzen di é edocein batzuén fedea.
 2Tm 2 19 Alabaina laincoaren fundamenta fermu di agoc, cigulu haur duelaric,
 Eçagutzen di tu launac cein diraden harenac: eta, Retira bedi iniustitiataric Christen icena
 inuocatzen duen gucia.
 2Tm 2 20 Eta etche handi batetan eztuc solament vrrhezco eta cilharrezco
 vnciric, baina çurezcoric eta lurrezcoric-ere: eta batzu ohoretacotz, eta berceac
 desohoretacotz.
 2Tm 2 21 Bada nehorc baldin bere buruá hautaric chahu badeça, i çanen duc vnci
 ohoretacotz sanctificatua, eta launaren vsegetacotz carazcoa, eta launaren obra on orotara
 appai ndua.
 2Tm 2 22 Gaztetassunaren guthiciey-ere i hes eguiéc, eta iarrei qui aqui ó
 iustitiaric, fedearic, charitatearic, baquearic bihotz purez launa inuocatzen dutenequin.
 2Tm 2 23 Eta questione erhoac, eta instructione gabetacoac irai zquic,
 daqui alaric ecen hec gudu engendratzen dutela.
 2Tm 2 24 Bada launaren cerbitzariac eztic reuoltari i çan behar, baina eme
 guci etara, iracasteco carazco, patientqui gai chtoac supportatzen di tuelaric:
 2Tm 2 25 Emetassunequin iracasten di tuelaric opini one contrari otaco di radenac:
 eya noizpait laincoac vrriquimendu eman dieçaqueenez eguiaren eçagutzeco,
 2Tm 2 26 Eta emenda di tecen, haren vorondatearen egui teco, itzuriric deabruaren
 laçotic, ceinez hatzamanac baitaude.
 2Tm 3 1 Haur bada i aquic, ecen azquen egunetan i çanen dela dembora perilosic.
 2Tm 3 2 Ecen i çanen di tuc gui çonac bere buruentár, auaritoso, vantari,
 vrgul utsu, di sfamaçale, aita-ametara desobedi ent, ingrati, laincoaren menospreçi açale,
 2Tm 3 3 Affectione natural gabe, leyal tate gabe, calumni açale, moderamendu
 gabe, crudel, on di radenén gai tzetsle,
 2Tm 3 4 Traidore, temerario, hantuac, laincoari baino voluptatey hobe erizle.
 2Tm 3 5 Pietatearen irudia dutelaric, baina haren verthutea vkatzen dutelaric:
 apparta adi bada hetaric.
 2Tm 3 6 Ecen hautaric di tuc etchetara forratzen di radenac, eta gathibu
 dadutzatenac emazteto bekatuz cargatuac, guthicia di uersez erabili ac,
 2Tm 3 7 Bethiere ikasten dutelaric, eta behinere eguiaren eçagutzera hel ecin
 dai tezelaric.
 2Tm 3 8 Eta hala nola lannesec eta lambresecc resistitu bai traucate Moysesic:
 halaber hauc-ere eguiari resistitzen di raucoé: gui çon adimenduz corrupituac, fedez den
 becembatean reproboac.
 2Tm 3 9 Baina ezti é guehi agoric auançaturen: ecen hauén erhogoá claro i çanen
 duc guci etara, hayena-ere i çan den beçala.
 2Tm 3 10 Baina hic complituqui eçagutu vkan duc ene doctriná, gobernua,
 intentionea, fedea, emetassuna, charitatea, patientiá:
 2Tm 3 11 Persecutioneac, afflictioneac, cein niri hel du i çan baitzai zquit
 Antiochian, Iconian, Lystrian: nolaco persecutioneac suffritu vkan di tudan cioat, eta
 guci etaric idoqui vkan niauc launac.
 2Tm 3 12 Eta laincoaren bel durrean Iesus Christean vici nahi di raden guci ec-ere
 persecutione suffrituren di é.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

2Tm 3 13 Baina guïçon gaiçtoac eta abusariac auançaturen di tut gai zqui agora seduci tzen dutel aric eta seduci tuac di radel aric.

2Tm 3 14 Bada hi egon adi ikassi di tuán eta eman i çan çai zqui án gaucetan, daqui al aric norenganic ikassi vkan di tuán:

2Tm 3 15 Eta nola haourra-danic letra sainduac eçagutu vkan di tuán, ceinéc çuhur ahal bai heçaquete saluamendutacotz Iesus Christ bai than den fedea.

2Tm 3 16 Scriptura gucia duc di uinoqui inspiratua, eta probetchable doctrinatze, redarguitze, correjitzeco eta instruitze iustitiatan:

2Tm 3 17 Compli dadinçát laincoaren guïçona, obra on orotara complituqui instruituric.

2Tm 4 1 Requeritzen aut bada nic laincoaren eta Iesus Christ launaren aitzinean, ceinéc bere aduenimenduan eta resumán viciac eta hilac iugeaturen baititu:

2Tm 4 2 Predica eçac hitza, perseuera eçac orduz eta orduz lekora: ari adi redarguitzen, mehatchatzen, exhortatzen, emetassun eta doctrina guci requin:

2Tm 4 3 Ecen i çanen duc demborabat ezpaitute doctrina sana suffrituren: baina beharri quillicorrac di tuztelaric, beréc bere desirén araezco iracastunac bilduren baitituzté:

2Tm 4 4 Eta eguatic beharriac itzuliren baitituzté, eta fabletara emanac i çanen baitirade.

2Tm 4 5 Baina hic veilla eçac gauça gucietan, suffritzac afflictioneac, eguin eçac euangelistaren obra, eguic hire administrationea approbatua den.

2Tm 4 6 Ecen ni ia sacrificatu i çatera nihoac, eta ene partitzeco demborá hul bil duc.

2Tm 4 7 Combat ona combaitu di át, neure cursua acabatu di át, fedea beguiratu di át.

2Tm 4 8 Gaineracoaz, beguiratua di agotac iustitiazco coroá, cein rendaturen bai traut launac egun hartan, iuge iusto harc: eta ez niri solament, baina haren aduenimendua desiratu vkan duqueiten guci ey-ere bay.

2Tm 4 9 Diligentadi enegana ethortera sarri.

2Tm 4 10 Ecen Demasec abandonnatu niauc, presenteco secula haur onhetsiric, eta Thessalonicerat ioan i çan duc: Crescens Galatiarát, Tite Dalmatiarát.

2Tm 4 11 Luc bera duc enequin. Marc harturic erekarrac eurequin: ecen probetchable di at cerbitzucotz.

2Tm 4 12 Tychique-ere igorri di at Ephesera.

2Tm 4 13 Troasen Carpo bai than vtzi vkan dudan manteliná, ethor adinean ekarrac eurequin, eta liburuác, baina principal qui pergami oac.

2Tm 4 14 Alexandre cobre-arotzac anhitz gaitz eguin dirautac: launac bere eguinen araez renda dieçola.

2Tm 4 15 Harenganic hi-ere beguiradi: ecen haguitz gure hitzey resistitu vkan diraeuc.

2Tm 4 16 Nehor etzi aitadac assistitu, neure lehen defensán, aitzitic guciéc abandonnatu vkan niauc: imputa eztaqui ela.

2Tm 4 17 Baina launa assistitu i çan ci aitadac, eta fortificatu vkan niauc, ni çaz predicationea compli dadinçát, eta hura ençun deçatençát Gentil guciéc: eta deliuratu i çan nauc lehoinarenen ahotic.

2Tm 4 18 Eta deliuraturen niauc launac obra gaiçto guci taric eta emparaturen bere resuma celestial eco: hari dela gloria secula seculacotz. Amen.

2Tm 4 19 Salutatzac Prisca eta Aquila, eta Onesiphororen familiá.

2Tm 4 20 Erasto guel di tu i çan duc Corinthen: eta Trophimo Miletan vtzi di at eria.

2Tm 4 21 Diligentadi negu aitzinean ethortera. Salutaten auté Ebuloc eta Pudensec eta Linoc eta Claudiac eta anaye guciéc.

2Tm 4 22 Iesus Christ launa dela hire spirituarequin. Haren gratia dela cuequin. Amen.

Tts 1 1 PAVLEC laincoaren cerbitzari eta Iesus Christen Apostolu denac, laincoaren elegituén fedearen eta pietatearen tenorez den eguiaren araura,

Tts 1 2 Vicitze eternalaren sperançacotzát, cein promettatu vkan baitu lainco gueçurti eztenac dembora eternalén al tzi netic, eta manifestatu bere demboretan:

Tts 1 3 Diot bere hitza, lainco gure Saluadorearen ordenançaren tenorez niri cargutan eman i çan çaitadan predicationeaz: Tite neure seme egui azcoari gure artean commun den fedearen araez.

Tts 1 4 Gratia dela hirequin misericordia eta baquea lainco Aitaganic, eta Iesus Christ laun gure Saluadoreaganic.

Tts 1 5 Causa hunegatic vtzi vkan aut Cretan goitico di raden gaucén corrigitzen continua deçançát, eta ordena di tzán hiriz hiri Ancianoac, nic ordenatu drauadan beçala:

Tts 1 6 Baldin cembeit bada irreprensibleric emazte bakoi tz baten senhar, haour fidelac di tuelaric, ez dissolutionez accusatuac, edo rangea ecin dai tezquenac.

Tts 1 7 Ecen Ipizpicuac behar dic i çan irreprensible, laincoaren etchearen gobernari anço, eztén porfidioso, ez coleric, ez mahatsarnoari emana, ez vkal dicari, ez irabazte deshonestaren guthic oso:

Tts 1 8 Baina estrangerén ostatuz gogotic recebi çale, onén onhetsle, çuhur,

iusto, saindu, moderatu:

- Tts 1 9 Instructio nearen araura den hitz fidelaren eduquile, doctrina sanoz exhorta-ere ahal deçançat, eta contrastatzen diradenac vençut.
- Tts 1 10 Ecen baduc anhi tz rangea ecin dai tenic eta vanoqui minçaçaleric, eta adimenduen seduci çaleric, principal qui Circonci sionetic diradenac: hæy ahoa boçatu behar ci ayec:
- Tts 1 11 Hec etcheac ossoqui erautzen citié, behar eztiraden gauçac iracasten di tuztela irabazte deshonestaren causaz.
- Tts 1 12 Erran dic hayén arteco cembeit ec, hayén propheta propriac, Cretatarrac bethi gueçurti, bestia gaitzac, sabel naguiac.
- Tts 1 13 Testimoni age haur egui azcoa duc: causa hunegatic reprehendit zac hec vici qui, fedean sano diradençat:
- Tts 1 14 Behatzen eztutel aric luduén fabletara, eta eguiatic aldaratzen diraden gui çonén manuetara.
- Tts 1 15 Gauça guciac chahuendaco chahu di tuc baina satsuendaco eta infidel endaco eztuc deus, çahuric, aitzi tic di tuc satsu hayén adimendua eta consci entia.
- Tts 1 16 Professione egui ten dié laincoa eçagutzen dutela, baina obraz vkatzen dié, abominable diradel aric eta desobedient eta obra on orotara reprobatuac.
- Tts 2 1 Baina hic denuntia itzac doctrina sainduari dagozcan gauçac.
- Tts 2 2 Gui çon çaharrac sobre diraden, graue, moderatu, sano fedean, charitatean eta patienti an.
- Tts 2 3 Emazte çaharrac halaber diraden saindutassunari dagocan continenti ataco, ez gaitzerrail e, ez mahatsarno anhi tzari emanac, gauça honestén iracatsle:
- Tts 2 4 Emazte gazteac instrui ditzençat moderatu i çaten, bere senharrén onhetsten, bere haourrén mai te vkai ten:
- Tts 2 5 Çuhur i çaten, chahu, etchean egoile, on, bere senharrén sui et: laincoaren hitza blasphema eztadi nçat.
- Tts 2 6 Gui çon gazteac halaber exhorta itzac moderatu diraden.
- Tts 2 7 Gauça guci etan eracusten dual aric eure buruá obra onen exempl u, doctrin an eracusten dual aric integritate, graui tate,
- Tts 2 8 Hitza sano, eta condemna ecin dai ten beçalaco: contrastatzen dena confundi dadi nçat, çueçaz gaitzquiric cer erran ez vkanez.
- Tts 2 9 Cerbitzariac bere nabussi én sui et diraden, gauça guci etan hayén gogara egui ten dutel aric, contradi çale ezti radel aric:
- Tts 2 10 Deus appartatzen eztutel aric, baina leyal tate on guci a eracusten dutel aric, gauça guci etan lainco gure Saluadorearen doctrin á orna deçatençat.
- Tts 2 11 Ecen aguertu i çan ci ayec gui çon guci ey laincoaren gratia saluagarria.
- Tts 2 12 Iracasten gaituela, infidel itateaz eta munduco desi réz renuntia turic, sobrequi, iustoqui, eta religiosqui vici garén presenteco secula hunetan:
- Tts 2 13 Dohain onetaco sperançaren eta gure lainco handi eta Saluadore Iesus Christen glori ataco aduenimendu excellentaren begui ra gaudel aric:
- Tts 2 14 Ce nec eman bai tu bere buruá guregatic, gu redemi guençançat ini qui tate guci taric, eta purifica guençançat bere populu particular, obra onetara affectionatu i çateco.
- Tts 2 15 Gauça hauc denuntia itzac, eta ari adi exhortatzen eta reprehendit zen autoritate guci requin: nehorc ezeçala hi menosprecia.
- Tts 3 1 Admonestai tzac Princip al tassunén eta Potestatén sui et diraden, Gobernadoreac obedi ditzaten, obra on orotara prest diraden:
- Tts 3 2 Nehorçaz gaitzquiric ezterraten, diraden gudu gabe, moderatu, emetassun guci a eracusten dutel aric gui çon guci etara.
- Tts 3 3 Ecen gu-ere noizpait adimendu gabe guentuán, desobedi ént, abusatuac, anhi tz moldetaco desirac eta voluptateac cerbitzatzen guentuela, maliti atan eta inuidi atan vici qui nela, gaitzetsi ac qui nela: eta elkarri gaitz erizle.
- Tts 3 4 Baina lainco gure Saluadorearen benigni tatea eta gui çonetaraco amori oa aguertu i çan denean,
- Tts 3 5 Ez egui n vkan di tugun obra iustoéz, baina bere misericordiaz saluatu vkan gui aitic regenerati onezco garbitzez, eta Spiritu sainduazco arramberri tzez:
- Tts 3 6 Ce in eraitsi vkan bai tu gutara abundosqui Iesus Christ gure Saluadoreaz:
- Tts 3 7 Haren gratiaz iustificaturic heredero egui n guentecençat vici tze eternal eraco sperançaren araura.
- Tts 3 8 Hitz segura duc haur, eta gauça hauc nahi diat affirma dit zán, artha dutençat obra onén entretenit zera laincoa sinhetsi dutenéc: huná, gui çonen on eta probetchutaco diraden gauçac.
- Tts 3 9 Baina questione erhoac eta genealogiac eta contentioneac eta Legueazco i harduqui teac empachai tzac: ecen probetchu gabetaco di tuc eta vano.
- Tts 3 10 Gui çon hereticoa behi ngo eta berri zco aduertimenduaren ondoan iraitzac:
- Tts 3 11 Daqui al aric ecen eraucia dela halacoa eta huts egui ten duela, bere buru beraz condemnatua del aric.
- Tts 3 12 Igor deçadanean Artemas hi regana edo Tychi que, diligenta al bei tendi enegana ethorterá Nicopol isera: ecen han neguären iragai tera deli beratu di át.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Tts	3	13	Zeno Legueco doctora eta Apollo diligentqui guidaitzac, deusen faltaric ez tuten.
Tts	3	14	Bada ikas beçate gurec-ere obre onetan empletatzen necessario di raden gaucetaco, fructu gabe ez tiradençat.
Tts	3	15	Salutatzen auté enequin di raden guciéc. Salutaitzac fedez on dari zcutenac. Laincoaren gratia dela çuequin guci oquin, Amen.
Phl	1	1	PAVLEC Iesus Christen presonerac, eta anaye Timotheoc, Philemon gure maiteari eta lagunari,
Phl	1	2	Eta Aphia maiteari, eta Archippe gure soldado-qui deari, eta hire etheco Eliçari:
Phl	1	3	Gratia dela çuequin eta baquea gure Lainco Aitaganic eta Iesus Christ launaganic.
Phl	1	4	Esquerrac emaiten dirautzat neure Laincoari, bethiere hiçaz memori o eguiten dudal aric neure orationetan,
Phl	1	5	Ceren baitançut hire charitatea, eta fedea cein baituc Iesus launa baithara, eta saindu guciac baithara:
Phl	1	6	Hire fedearen communicationea botheretsu dençat, eçagut dadi nçat çuetan den on gucia Iesus Christez.
Phl	1	7	Ecen bozcario handi diagu eta consolatione hire charitateaz, ceren sainduén halsarrac hiçaz recreatu icen baitirade, anayé.
Phl	1	8	Halacotz, Iesus Christean libertate handi badut-ere hiri eguimbi de duanaren manatzeco:
Phl	1	9	Badere charitateagatic lehen othoitzez ni agoc, hunelaco banai z-ere, bainai z Paul ancianoa, eta orain presoner-ere Iesus Christgatic.
Phl	1	10	Othoitzen aut bada neure seme Onesimo estecai lluetan engendratu vkan dudanagatic:
Phl	1	11	Berce orduz ez hire probetchutaco i çan denagatic, baina orain hire eta ene probetchutaco denagatic: cein igorten baitrauát.
Phl	1	12	Hic bada hori, erran nahi baita, ene halsarrac, recebi eçac.
Phl	1	13	Cein nic nahi bainuen neurequin eduqui, hire orde cerbitza nençançat Euangelioaren estecai lluetan:
Phl	1	14	Baina hire vorondatea gabe eztiát deus eguin nahi vkan bortchaz beçala ezlicençat hire vnguia, baina gogo onezco.
Phl	1	15	Ecen agui an halacotz hireganic partitu i çan duc appurbatetacotz, bethierecotz recebi eçançat:
Phl	1	16	Ez engoitic sclabotan, baina sclabo baino conditione hobeagotan, anaye maitean, principalqui ene: cembatez bada guehi ago eure, eta haraguiaren araez eta launaren araez?
Phl	1	17	Bada baldin lagunetan banaducac, recebi eçac ni beçala.
Phl	1	18	Eta baldin cerbait bidegabe eguin badrauc, edo çor bahau, hura niri imputaieçadac.
Phl	1	19	Nic Paulec scribatu diát haur neure escuz, nic pagaturen diát: ez tarradan ecen are eure burua-ere niri çor drautadala.
Phl	1	20	Bay, anayé, placer haur nic hireganic recebi deçadan launean, recreaitzac ene halsarrac launean.
Phl	1	21	Hire obedienciaz segur i çanez scribatu drauat, daquidalaric ecen erraiten dudan baino guehi ago-ere eguinen duála.
Phl	1	22	Baina are bertaric ostatu appainieçadac: ecen speranza diát çuen orationéz emanen natzai çuela:
Phl	1	23	Epaphras ene presoner quideac Iesus Christean,
Phl	1	24	Marc-ec, Aristarchec, Demasec eta Luc-ec, ene aiutari ec, salutaten auté.
Phl	1	25	Iesus Christ gure launaren gratiá dela çuen spiri tuarequin. Amen.
Hbr	1	1	ANHITZETAN eta anhitz maneraz lehenago laincoa minçaturic gure Aitey Prophetéz, azqueneco egun hautan minçatu i çan çai cu guri bere Semeaz,
Hbr	1	2	Cein eçarri vkan baitu gauça gucién heredero, ceinez mundua-ere eguin vkan baitu:
Hbr	1	3	Cein, gloriaren claretate eta haren personaren imagina propria del aric eta sustengatzen di tuelaric gauça guciac bere hitz botheretsuaz, gure bekatuén purgationea bere buruaz eguinic, iarri i çan baita haren maiestatearen escuinean leku goretan.
Hbr	1	4	Cembatenaz Aingueruác baino excellentago eguin i çan baita, hambatenaz hec baino icen excellentagobat adquisitu vkan du hetaric abantail.
Hbr	1	5	Ecen egundano Aingueruètaric ceini erran vkan drauca, Ene Semea aiz hi, nic egun engendratu aut hi? Eta berriz, Ni i çanen natzayo hari Aita, eta hura i çanen çait niri Seme?
Hbr	1	6	Eta berriz bere Seme lehen i ayoa mundura aitzinaratzen duenean, dio Eta adora beçate hura Laincoaren Aingueru guciéc.
Hbr	1	7	Eta Aingueruéz den becembatean dio, cein ec bere Aingueruác eguiten baititu haice, eta bere ministreac, su flamma:
Hbr	1	8	Baina Semeaz den becembatean dio O Laincoa, hire thronoa secula seculacotz duc: eta hire Resumaco sceptrea duc, çucenezco sceptrea.
Hbr	1	9	On eritzi draucac iustiñari, eta gaitz eritzi draucac iniqitateari:

halacotz vnctatu vkan au laincoac, eure laincoac bozcariotaco olioz, eure lagunetari c abantail.		
Hbr 1 10	Eta, Hic hatseandanic, launa, lurra fundatu vkan duc, eta ceruac hire escuen obrac di tuc:	
Hbr 1 11	Hec desegui nen di tuc, bailla hi permanent aiz: eta guciac veztidura beçala çaharturen di tuc:	
Hbr 1 12	Eta estalqui baten ançora hic di tuc hec biribilgaturén, eta muthatzeco di audec: baina hi hura bera aiz, eta hire vrtheac ezti tuc fal taturen.	
Hbr 1 13	Eta Aingueruetari c ceini erran vkan drauca egundano, lar adi ene escuinean, eçar di tzaquedano hire etsayac hire oinén scabella?	
Hbr 1 14	Ezti rade guciac spiri tu cerbitzu eguiten dutenac, cerbitzuc i gorten diradelari c saluamenduc heredero i çanen diradenacgatic.	
Hbr 2 1	Halacotz behar dugu hobequi gogoa eman ençun vkan di tugun gaucetara, iragai tera vtzi ezti tzaçuçat.	
Hbr 2 2	Ecen baldin Aingueruez erran i çan cen hitza fermu i çan bada, eta transgression e eta desobedi entia guciac recompensa bidezcoa recebi tu vkan badu,	
Hbr 2 3	Nolatan gu itzuri ren gui aizqui o baldin hain saluamendu handiaz conturic ezpadagui gu? cein lehenic launaz beraz declaratzen hassiric, hura ençun vkan çutenéz confirmatu i can baitzai cu:	
Hbr 2 4	Testimoniage rendatzen cerauelari c laincoac signoz eta miraculuz, eta verthute di uersez, eta Spiritu sainduaren distributionez bere vorondatearen araura,	
Hbr 2 5	Ecen eztu Aingueruén sui et eguin ethorteco den mundua, ceinez mi nço bai cara:	
Hbr 2 6	Eta testificatu vkan du nombeit cembeit ec, dioela, Cer da gui çoná, harçaz orhoit ai cen? edo cer da gui çonaren semea, hura visi ta deçán?	
Hbr 2 7	Eguin vkan duc hura chipichi ago Aingueruac baino: glori az eta ohorez coroatu vkan duc hura, eta ordenatu vkan duc hura eure escuezco obrén gaineco.	
Hbr 2 8	Gauça guciac sui et eguin vkan di tuc haren oinén azpico. Eta gauça guciac haren sui et eguin di tuenaz gueroz, ezti deus vtzi haren sui et ezten: baina eztaçussagu oraino gauça guciac haren sui et diradela.	
Hbr 2 9	Baina Aingueruac baino chipichi ago eguin i çan cena, ikusten dugu cein baita Iesus, bere herioco passioneagatic, glori az eta ohorez coroatu i çan dela: laincoaren gratiaz guciacgatic herioa dasta leçuçat.	
Hbr 2 10	Ecen conuenable cen harc, ceinegatic baitirade gauça hauc gucioc, eta ceinez baitirade gauça hauc gucioc, anhitz haour gloriara eramaiten çuenaz gueroz, hayén saluamenduaren Princea afflictionez consecra leçan.	
Hbr 2 11	Ecen bay sanctificaçalea, bay sanctificatzen diradenac, batgani c dirade guciac, causa hunegatic ezta ahalque hayén anaye deit zera,	
Hbr 2 12	Dioela, Denuntiaturen diraeat hire icena neure anayey, eta Eli çaren erdian laudaturen aut hi.	
Hbr 2 13	Eta berriz, Ni fida i çanen nait hartan. Eta berriz, Huná ni eta laincoac niri eman drauzquidan haourrac.	
Hbr 2 14	Ceren bada haourrac participant baitirade haragui an eta odolean, hura-ere halaber participant eguin i çan da hetan beretan, herioaz deseguin leçuçat herioaren iaurgoá çuena, cein baita deabrua:	
Hbr 2 15	Eta deliura litzançat herioaren bel durrez, bere vici guci an sclabo i çatera sui et ciraden guci ac.	
Hbr 2 16	Ecen segur ezti tu Aingueruac hartu vkan, baina Abrahamen hacia hartu vkan du.	
Hbr 2 17	Halacotz behar cen gauça guci etan anayec irudi licén, misericordioso licençat eta Sacrifadore subirano fidel laincoa baitharatco gaucetan, populuaren bekatuén pagamenduaren egu iteco.	
Hbr 2 18	Ecen suffritu vkan duenaren gainean tentatu i çanic tentatzen diradenén-ere ai utatzeco botheretsu da.	
Hbr 3 1	Bada, anaye sainduac, vocatione celestial en participant çaretenac, considera eçaçue gure confessioneco Apostolua eta Sacrifadore subiranoa, cein baita, Iesus Christ,	
Hbr 3 2	Ordenatu vkan duenarençat fidel dena: Moyses-ere haren etche guci an beçala.	
Hbr 3 3	Ecen hambatez haur Moyses baino gloria handi agoren digne estimatu i çan da, cembatez ohore handi agotan baita etchea edifi çatu duena, ecen ez etchea bera.	
Hbr 3 4	Ecen etche oro norbeitez edifi catzen da: eta gauça hauc guci ac edifi catu di tuena, laincoa da.	
Hbr 3 5	Eta segur Moyses fidel i çan da haren etche guci an cerbitzari beçala, guero erraiteco ciraden gaucén testificatzeco:	
Hbr 3 6	Baina Christ seme beçala da bere etchean: ceinen etchea bai cara gu, baldin confidançá eta gl oriatzen garen sperançá finerano fermu eduqui badi tzaçu.	
Hbr 3 7	Halacotz Spiritu sainduac erraiten duen beçala, Egun baldin haren voza ençun badeçaçue	
Hbr 3 8	Ezti tzaçuela gogor çuen bi hotzac, tharritamenduan beçala, tentationeco egunean desertuan:	
Hbr 3 9	Non tentatu vkan bainaute çuen ai tíc, experimentatu vkan bainaute- eta	

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ikussi baitituzte ene obrác berroguey vrthez.

- Hbr 3 10 Halacotz enoyatu içan naitz generatiõne hunez, eta erran vkan dut, Bethiere huts eguiten duté bihotzez, eta ezti tuzté eçagutu vkan ene bi deac.
- Hbr 3 11 Bada cin eguin vkan dut neure hirán, Baldin secular sarthuren badi rade ene reposean
- Hbr 3 12 Gogoaçue, anayeác, çuetaric cembeitetan eztén bihotz sinheste gabetaco gaiçtoa, lainco vici aganic reuoltagarri:
- Hbr 3 13 Baina exhorta eçaçue elkar egun oroz, egungo egun deitzen deno, çuetaric nehor gogor eztadinçát bekatuaren enganiõz.
- Hbr 3 14 Ecen Christen participant eguin içan gara, bay baldin hatse hura, ceinez sustengatzen baicara, fermu eduqui badeçagu finerano.
- Hbr 3 15 Erraiten deno, Egun baldin haren voza ençun badeçaçue, ezti tzaçuela gogor çuen bihotzac tharritamenduan beçala.
- Hbr 3 16 Ecen batzuc ençun vkan çutenean, tharrita ceçaten launa: baina ez Egyptetic Moysesez ilki içan ciraden guciéc.
- Hbr 3 17 Baina ceinéz enoyatu içan da berroguey vrthez? ala ez bekatu eguin vkan çutenéz, ceinén gorputzac erori içan baitirade desertuan?
- Hbr 3 18 Eta ceini cin eguin cerauen, haren reposean etziradela sarthuren, obeditu vkan etzuteneý baicen?
- Hbr 3 19 Eta badacussagu incredulitatearen causaz ecin sarthu içan diradela.
- Hbr 4 1 Garen bada beldur guertha eztadin çuetaric cembeit haren reposean sartzeco promessa vtziric, priuatua eriden eztadin.
- Hbr 4 2 Ecen guri-ere euangelizatu içan çaiçu hæy-ere beçala: baina etzaye deus probetchatu predicationeco hitza, ceren ezpaitzén fedearquin nahassia ençun vkan çutenetan.
- Hbr 4 3 Ecen sarthuren gara reposean gu, sinhetsi vkan dugunoc, erran duen beçala, Bada cin eguin vkan dut neure hirán, Baldin secular sarthuren badi rade ene reposean: munduaren hatsean danic haren obrác acabatu içan baciraden-ere.
- Hbr 4 4 Ecen nombeit hunela erran vkan du çazpigarren egunaz den becembatean, Eta reposa cedin laincoa çazpigarren egunean bere obra gucietaric.
- Hbr 4 5 Eta hunetan berriz, Baldin secular sarthuren badi rade ene reposean.
- Hbr 4 6 Ikussiric bada oraino batzu sartzen diradela hartan, eta lehenic denuntiatu içan çauenac eztiradela sarthu içan bere incredulitatearen causaz:
- Hbr 4 7 Berriz determinatzen du egun iaquin-bat, Egun, David baitan erraiten duela hambat demboraren buruán (nola erran içan baita) Egun baldin haren voza ençun badeçaçue, ezti tzaçuela gogor çuen bihotzac.
- Hbr 4 8 Ecen baldin Iosuec hæy eman balaraue reposic, etzatequeen guehiagoric berce egunez miñçatu.
- Hbr 4 9 Halacotz, guelditzen çayó sabbathgoabat laincoaren popuuari.
- Hbr 4 10 Ecen laincoaren reposean sarthu içan dena, reposatu içan da hura-ere bere obretaric, laincoa beretaric beçala.
- Hbr 4 11 Dagui gun bada diligentia repos hartan sartzera: nehor eztadin eror desobedienciazco exemplu berera.
- Hbr 4 12 Ecen laincoaren hitza vici da eta efficaciotaco, eta den ezpata bi ahotacoric baino penetrantago: eta ardiesten du arimaren eta spirituaren, bayeta iuncturén eta hunén diuisionerano: eta da pensamenduén eta bihotzeco intentionén iuge
- Hbr 4 13 Eta ezta creaturaric batre haren aitzinean agueri eztenic: aitzitic gauça guciac dirade billuciac eta irequi ac haren beguietan ceinequin baitugu gure eguitecoa.
- Hbr 4 14 Bada sacrificadore subiranoa eta handia Iesus, laincoaren Semea, ceruác penetratu di tuena dugunaz gueroz, daducagun confessione haur.
- Hbr 4 15 Ecen eztugu Sacri ficadore subirano gure infirmitatéz compassioneric ecin duqueen-bat, baina dugu manera berean gauça guci etan tentatu içan dena, salbu bekatuan.
- Hbr 4 16 Goacen bada segurancarequin gratiazco thronora, misericordia ardiets eta gratia eriden deçagunçát aiuta behar demboraco.
- Hbr 5 1 Ecen Sacri ficadore subirano gucia guiçonetaric hartzen da, eta guiçonengatic ordenatzen da laincoa baitaraco gaucetan: offrenda di tzançát donoac eta sacri ficacioac bekatuacgatic:
- Hbr 5 2 Cein ec behar den becembat ignorantéz eta falta eguiten dutenéz pietate ahal baituque: ceren bera-ere infirmitatez inguratua baita:
- Hbr 5 3 Eta infirmitate haren causaz behar baitu nola popul uagatic, hala bere buruägatic-erc offrendatu sacri ficacio bekatuacgatic.
- Hbr 5 4 Eta nehorc eztrauca emaiten bere buruári ohore haur, baina laincoaz deitzen denac, Aaron beçala.
- Hbr 5 5 Hala Christec-ere eztrauca bere buruári ohore haur eman vkan Sacri ficadore subirano eguin ledin, baina hari erran vkan draucanac, Ene Semea aiz hi, nic egun engendratu aut hi.
- Hbr 5 6 Bercetan-ere erraiten duen beçala, Hi aiz Sacri ficadore eternal qui Melchi sedech-en façoinera.
- Hbr 5 7 Cein ec bere haragui aren egunetan heriotaric empara ahal ceçaquenari othoitzac eta supplicationeac oi hu handirequin eta nigar vri requin offrendatu cerautzanean, eta beldur cenetic ençun içan cenean,
- Hbr 5 8 Seme bacen-ere ikassi vkan baitu obediencia suffritu vkan di tuen

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

gaucetari c:

- Hbr 5 9 Eta sanctificatu i çanic, eguin i çan çaye hura obeditzen duten guci éy saluamendu eternalaren authór:
- Hbr 5 10 Laincoaz icendatu i çanic Sacrifadore subirano Melchisedech-en façoinera.
- Hbr 5 11 Ceinez propos lucea baitugu erraiteco, eta declaratzeco di fffici la: ceren ençutera naguitu i çan baitzarete:
- Hbr 5 12 Cereneta demboraren araez iracatsle i çan behar cinetelari c, berriz iracatsi behar baitzarete cer diraden laincoaren hitzetaco lehen hatseco elementac: eta halaco eguin çarete non ezne behar baituçue, eta ez vianda cerraturic.
- Hbr 5 13 Ecen norc-ere eznéz vsatzen baitu, harc iustitiazco hitzaren experienciari c eztu: ecen haour da:
- Hbr 5 14 Baina handituentzat da vianda cerratua, hala nola costumatu i çanez sensuac exercitatuac dituztenén onaren eta gaitzaren beretzeco.
- Hbr 6 1 Bada, vtziri c Christez hatse emaiten duen hitza, auança gaitecen perfectio nara: berriz eçarten eztugulari c obra hiletari co penitentiaren, eta laincoa baitharaco fedearen fundamenta,
- Hbr 6 2 Baptismoén doctrinazco eta escuén impositio nezco, eta hilén resurrectio nezco, eta iudicio eternal ezco fundamenta.
- Hbr 6 3 Eta haur eguinen dugu baldin behinçát permiti badeça laincoac.
- Hbr 6 4 Ecen ezta possible behin illuminatu i çan diradenac, eta dohain celestiala dastatu vkan dutenac, eta Spiritu sainduan participant eguin i çan diradenac,
- Hbr 6 5 Eta dastatu vkan dutenac laincoaren hitz ona, eta ethorteco den secularen verthuteac:
- Hbr 6 6 Baldin eror badi tez, berriz arramberri ditecen penitenti atara, ikussiri c ecen laincoaren Semea berriz crucificatzen dutela hetan den becembatean, eta escarniotara emaiten dutela.
- Hbr 6 7 Ecen gainera ethorten çayón vria maiz edaten duen lurrac eta lancen duteney belhar sasoin ezcoric ekarten drauenac, recebitzen du benedictio ne laincoagani c:
- Hbr 6 8 Baina elhorri eta kardu ekarten duena, reprobata da eta maledictio nearen hurbil, ceinen fina erre i çatera beha baitago.
- Hbr 6 9 Baina seguraten gara çueçaz den becembatean, maiteác, gauça hobez, eta saluamenduarequin eguitenago denez: hunela mi nõ bagara-ere.
- Hbr 6 10 Ecen laincoa ezta iniusto, ahanz daqui ón çuen obrá eta haren icenera eracutsi vkan duçuen trabail luzco charitatea, sainduey aiuta eguin eta eguiten draueçuen becembatean.
- Hbr 6 11 Baina desir dugu çuetari c batbederac artha bera eracuts deçan, sperançaren segurança bethecotzat finerano:
- Hbr 6 12 Notchalent eguin etzaitençát, baina fedez eta patientiaz promessac heretatzen dituztenén imitaçale.
- Hbr 6 13 Ecen Abrahami promes eguin ceraucanean laincoac, ceren berce handi agoz ecin iura baitzeçaqueen, iura ceçan berarçaz,
- Hbr 6 14 Cioela, Segur benedicatuz benedicturen aut, eta multiplicatuz multiplicaturen aut.
- Hbr 6 15 Eta hala patientqui iguri qui ric recebitu vkan du promessa.
- Hbr 6 16 Ecen gui çonéc berac baino handi agoz iuratzen duté. eta confirmatietaco iuramendua, di fferentia guciaren finetan eduqui ten duté.
- Hbr 6 17 Gauça hunetan laincoac abundosqui ago promesseco herederoy bere conseilluaren fermetate mutha ecin dai tequena eracutsi nahiz, iuramenduz seguratu vkan du:
- Hbr 6 18 Bi gauça mutha ecin dai tequenez (ceinétan impossi ble baita laincoac gueçurric erran duen) consolatio ne segura dugunçát, recursa dugunóc proposatu i çan çaicun sperançaren vkaitera:
- Hbr 6 19 Cein baitaducagu arimaren angura segurbat eta fermubat beçala, eta vela barnean diradenetarano sartzen den-bat beçala.
- Hbr 6 20 Non Iesus aitzindari guregati c sarthu i çan baita Melchisedech-en façoinera Sacrifadore subirano eternalqui eguin i çanic.
- Hbr 7 1 Ecen Melchisedech haur cen Salemgoregue, lainco subiranoaren Sacrifadore, cein bidera ilki i çan baitzayón Abrahami haur reguén deseguiteti c itzul tzen cela, eta harc ceçan benedica:
- Hbr 7 2 Hari hamarrena-ere gauça guci etari c parti cieçón Abrahamec: eta lehenic hura da interpretatzen iustitiazco regue, eta guero Salemgoregue-ere: cein erran nahi baita baquezco regue:
- Hbr 7 3 Aita gabe, ama gabe, leinu gabe: eztuelari c egunén hatseric, ez vici tzearen finic: baina laincoaren Semearen i rudi co eguin i çanic, dago Sacrifadore eternalqui .
- Hbr 7 4 Considera eçaçue bada cein handi eguin i çan den haur, ceini Abraham patriarchac despui lletaco hamarrena-ere eman baitzi eçón.
- Hbr 7 5 Eta Leuren semetari c diradenéc Sacrifadoregoa dutelari c, manua baduté popul uagani c hamarrenaren hartzeco Leguearen araez, erran nahi baita, bere anayetari c, Abrahamen guerrunceti c ilki i çan badi rade-ere.
- Hbr 7 6 Baina hec diraden leinu bereco contatzen eztenac, hamarrena hartu vkan du Abrahamgani c, eta promessac ci tuena benedictu vkan du.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Hbr 7 7 Eta contradiccioneric batre gabe chipi én dena guehi én denaz benedicatzen da.

Hbr 7 8 Eta hemen hiltzen diraden guicõnec hamarrenac hartzen dituzte: baina han vici dela testimoniage duenac hartzen ditu.

Hbr 7 9 Eta (hunela minça nadin) Abrahamtan detchematu içan da Leui bera-ere, ceinac hamarrenac hartzen ohi baititu.

Hbr 7 10 Ecen hura oraino bere aitaren guerruncean cen, Melchisedec Abrahami bidera ilki içan çayonean.

Hbr 7 11 Beraz baldin perfectionea Sacrifadoregoa Leuiticoan içan baliz (ecen populua Leguea haren azpian recebitu vkan du) cer behar cen goitiric berce Sacrifadorebat Melchisedech-en façoinera altcha ledin, eta ez ladin Aaronen façoinera erran?

Hbr 7 12 Ecen Sacrifadoregoaren officioa cambiatu içanic, necessario da Leguearen cambioa-ere eguin dadin.

Hbr 7 13 Ecen gauça hauc norçaz erraiten baitirade hura berce leinuri appartenitzen çayó, cein leinutaric nehorc ezpaitu aldarea cerbitzatu vkan.

Hbr 7 14 Ecen claro da ludaren leinutic ilki içan dela gure launa, cein leinutan ezpaitu Moysesec Sacrifadoregoaz deus erran.

Hbr 7 15 Eta are haur da claroago, ceren Melchisedech-en façoinera ilkiten baita berce Sacrifadorebat:

Hbr 7 16 Cein ezpaita Sacrifadore eguin içan manamendu carnaleco Leguearen araez, baina vicitze immortaleco puissançaren araez.

Hbr 7 17 Ecen testificatzen du hunela, Hi aiz Sacrifadore eternalqui Melchisedech-en façoinera.

Hbr 7 18 Ecen aitzineco manamendua abolitzen da bere debilitateagatic eta probetchu gabeagatic.

Hbr 7 19 Ecen eztu deus perfectionetara eraman vkan Legueac: baina içan da sperança hobeagoren preparacionebat ceinez hurbiltzen baita cara laincoagana.

Hbr 7 20 Eta iuramendu gabe içan ez tén becembatean (ecen berceac iuramendu gabe Sacrifadore eguin içan dirade).

Hbr 7 21 Baina haur iuramendurequin, hari erran vkan draucanaz, luratu vkan dic launac, eta etzi ayó doluturen, Hi aiz Sacrifadore eternalqui Melchisedech-en façoinera)

Hbr 7 22 Hambatenaz aliança hobeagoren fiadore eguin içan da Iesus.

Hbr 7 23 Eta Sacrifadorez den becembatean, anhitz eguin içan dirade, ceren herioaz empatchatzen baitiraden egoitera.

Hbr 7 24 Baina hunec, ceren eternalqui egoiten baita, Sacrifadoregoa perpetual bat du.

Hbr 7 25 Eta halacotz salua-ere perfectoqui ahal ditzaque, harçaz laincoagana hurbiltzen diradenac, bethi vici delaric hecgatic ararteco içateco.

Hbr 7 26 Ecen beharra guenduen halaco Sacrifadore subiranobat guenduen, saindua, innocenta, macularic gabea, bekatoretaric separatua, ceruác baino gorago altchatua:

Hbr 7 27 Ceinac ez luen beharric egun oroz, berce Sacrifadore subiranoéc beçala, lehenic bere bekatuacgatic sacri ficioric offrendatu, guero populua enacgatic: ecen haur behingoz eguin vkan du bere buruá offrendaturic.

Hbr 7 28 Ecen Legueac Sacrifadore subirano ordenatzen ditu guicõn infirmoac: baina iuramenduco hitz Leguearen ondocoac, ordenatzen du Seme eternalqui sanctificatua.

Hbr 8 1 Bada erraiten ditugun gaucén sommarioa haur da, Halaco sacrifadore subiranobat dugula, cein iarria baita laincoaren mai estateco thronoaren escuinean, ceruétan:

Hbr 8 2 Sanctuarioco ministre eta egui azco Tabernacleco, cein fincatu baitu launac, eta ez guicõnac.

Hbr 8 3 Ecen Sacrifadore subirano gucia donoén eta sacri ficioén offrendatzeco ordenatzen da: bada, necessario da hunec-ere duen cerbait cer offrenda.

Hbr 8 4 Ecen baldin lurrean baliz, Sacrifadore-ere ezliçateque, Leguearen araez donoac offrendatzen dituzten Sacrifadoreac irauten luquei teno.

Hbr 8 5 Ceinac gauça celestialén patroina eta itzala cerbitzaten baitute, Moyses diuinoqui ihardetsi içan çayón beçala Tabernaclea acabatu behar çuenean, Bada ikussac (dío) eguin ditzán gauça guciac mendian eracutsi içan çayán patroinaren araura.

Hbr 8 6 Baina orain gure Sacrifadore subiranoac ministerio excellentagoa obtentu vkan du, cembatenaz Alliança hobeago baten ararteco baita, cein promes hobeagoén gainean ordenatu içan baita.

Hbr 8 7 Ecen baldin lehen hura deusen falta içan ezpaliz, bigarrenari etzaiqueon bilhatu lekuric.

Hbr 8 8 Ecen hec reprehenditzen dituelaric, dioste, Huná, ethorri dirade egunac, dio launac, complituren baitut Alliança berribat Israelco etchearen gainean eta ludaco etchearen gainean.

Hbr 8 9 Ez hayén aitequin eguin vkan nuen Alliançaren araura, hayén escua hartu nuen egunean Egypteco lurretic idoqui nitzançat, ceren ezpaitirade hec ene Alliançan egon, eta nic menospreciatu vkan ditut hec, dio launac.

Hbr 8 10 Ecen haur da egun hayén ondoan Israelco etchearequin eguinen dudan Alliança, dio launac, Eçarriren ditut neure Legueac hayén adimenduan, eta hayén bihotzean ditut scribaturen: eta içanen naiz hayén lainco, eta hec içanen dirade ene populu.

Hbr 8 11 Eta eztu iracatsiren batbederac bere hurcoa, ez batbederac bere anayea, dioela, Eçagut eçac launa: ecen eçagutaren nauté chipienetic hayén arteco

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

handi eneranoco guciéc.
Hbr 8 12 Ecen amatigatua i çanen naitz hayén iniqui tatetara eta hayén
bekatuetara, eta eznaiz guehi agoric orhoit i çanen hayén iniqui tatéz.
Hbr 8 13 Berribat erraiten duenean, çahartzen du lehena: eta çahartzen eta
ancianotzen dena abolitu i çateari hurbil dagoa.
Hbr 9 1 Beraz baci tuen lehen Alliançac-ere cerbitzu di uinoaren ordenançac, eta
sanctuario mundanoa.
Hbr 9 2 Ecen Tabernaclea edificatu i çan da, di ot, lehena ceinetan baitzi raden
candelera, eta mahaina, eta propositioneco oguiac, cein deitzen baita Leku sainduac.
Hbr 9 3 Eta bigarren velaren ondoan cen Tabernaclea, Sainduén sainduac deitzen
dena:
Hbr 9 4 Vrrhezco encenserbat çuelaric, eta Alliançaco Arká ossoqui vrrhez
inguru estalia: ceinetan baitzén vrrhezco pegarbat, non baitzén Manna, eta Aaronen ci hor
lilitu i çan cena: eta Alliançaco Taulac.
Hbr 9 5 Eta haren gainean glori azco Cherubiac ciraden Propitiatori oari itzal
eguiten ceraucatela, ezta gauçaz hauçaz orain particularqui mi nçatzeco mengoari c.
Hbr 9 6 Eta gauça hauc hunela ordenatuac i çanic, lehen Tabernaclean bethiere
sartzen ciraden Sacrifcadoreac cerbitzuaren colli plitzeagatic.
Hbr 9 7 Baina bigarrenean, vrthean behin Sacrifcadore subiranoa bera sartzen
cen, ez odol gaber ic, cein offrendatzen baitzuen bere buruägatic eta populuaren fal tacgatic:
Hbr 9 8 Harçaz declaratzen çuela Spiritu sainduac, oraino etzela irequi
sanctuario co bidea, lehen tabernaclea oraino çutic egoiten ceno, cein baitzén dembora present
hartaco figurá:
Hbr 9 9 Ceinetan donoac eta sacrificioac offrendatzen baitzi raden, cerbitzua
eguiten çuenaren conscientiá, ecin sanctifica ceçaquetel aric.
Hbr 9 10 Solament i anharitan, eta edaritan, eta ikutze di uersetan, eta
ceremonia carnal etan, haur correge çaithequen demborarano ordenatuac:
Hbr 9 11 Baina Christ i çateco ciraden onén Sacrifcadore subirano ethorric,
Tabernacle handi ago eta perfectoago batez, ez escuz eguinaz, erran nahi baita, ez creatione
hunetacoz:
Hbr 9 12 Eta ez aker edo aretze odolez, baina bere odol propri az behin sarthu
i çan da leku sainduetan redemptione eternala obtenit uric.
Hbr 9 13 Ecen baldin cecenén eta akerrén odolac, eta bigáren hauts barreyatuac,
satsuac sanctificatzen badi tu haragui aren puritateaz den becembatean:
Hbr 9 14 Cembatez areago Christen odolac, cein ec Spiritu eternal az bere buruá
macularic gabe laincoari offrendatu baitrauca, chahuturen du obra hiletaric çuen conscienti á
lainco vici aren cerbitzatzeco?
Hbr 9 15 Eta halacotz da Testamentu berriaren ararteco, herioa artean i arri ric,
leheneco Testamentuaren azpian ciraden transgressionén redemptionetan, dei thuéc heretage
eternaleco promessa recebi deçatençát.
Hbr 9 16 Ecen testamenturic den lekuan, necessario da testamentu eguilearen
herioa den.
Hbr 9 17 Ecen testamentua hilétan confirmatu da, ikussiric ecen oraino eztuela
balio testamentu eguilea vici deno.
Hbr 9 18 Bada, lehena-ere ezta odolic gabe dedicatu i çan.
Hbr 9 19 Ecen iracurri cerautzanean manamendu guciac Leguearen araez Moysesec
populu guciari, harturic aretzén eta akerrén odola vrarequin, eta escarlatan tintatu ilerequin
eta hyssoparequin bay liburuá bay populu gucia ihizta citzan:
Hbr 9 20 Cioela, Haur da laincoac çuey ordenatu drauçuen Testamentuco odola.
Hbr 9 21 Guero Tabernaclea-ere halaber, eta cerbitzuc vnci guciac, odolez
ihizta citzan.
Hbr 9 22 Eta quasi gauça guciac Leguearen araez odolez purificatzen di rade,
eta odol issurtze gabe barkamenduric ezta eguiten.
Hbr 9 23 Behar i çan da beraz ceruétan di raden gaucén figurác, hunelaco gauça
hauçaz purifica litecen, baina celestial berac purifica di tecen hauc di raden baino sacrificio
hobez.
Hbr 9 24 Ecen Iesus ezta leku saindu escuz eguinetan sarthu, cein baitzi raden
egui azcoey i hardesten cerauecen figurác: baina ceruán berean, orain laincoaren begui tharte
aitzinean guregatic comparitzeco.
Hbr 9 25 Baina ez anhitzetan bere buruá offrenda deçançát, Sacrifcadore
subiranoa leku sainduetan vrthe guci az berceren odolequin sartzen cen beçala.
Hbr 9 26 (Bercela suffritu behar vkan çuqueen anhitzetan munduaren fundacioneaz
gueroztic) baina orain behin seculén consummationean, bekatuaren destructionetan, bere
buruázco sacrificioaz comparitu i çan da.
Hbr 9 27 Eta hala nola ordenatu baitzaye gui çoney behin hiltzera, eta guero
i ugemendua:
Hbr 9 28 Halaber Christ-ere behin offrendatu i çanic anhitzen bekatuac aboli
litzançát, berri zco aldi an bekatu gabe aguerturen çaye haren beguira daudeney
sal uamendutacotz.
Hbr 10 1 Ecen Legueac ethorteco ciraden onén itzala çuelaric, ez gaucén imagina
vicia, vrthe oroz ardura offrendatzen cituzten sacrificio heçaz beréz, ethorten ciradenac
i agot ic ecin sanctifica citzaqueen.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Hbr	10	2	Bercela ala etziratequeen guelditu offrendatu içatetic, ikussiric ecen sacri ficatzen çutenéc behin purificatu içanic, bekatutaco conscientic batre guehiagoric etzuei tela vkan?
Hbr	10	3	Bada sacri ficio hetan bacén vrthe oroz bekatuen commemoratione arramberri tubat.
Hbr	10	4	Ecen impossible cen cecenén eta akerrén odolaz bekatuén kentzea.
Hbr	10	5	Halacotz, munduan sartzean, dio, Sacri ficioric ez offrendaric eztuc nahi vkan, baina gorputzbat appropriatu vkan drautac niri.
Hbr	10	6	Halaber holocaustac ez oblationea bekatuagatic etzai zquic placent içan:
Hbr	10	7	Orduan erran vkan dut, Huná, ethorten nauc (liburuären hatsean scribatua da ni çaz) eguin deçadan, o laincoá hire vorondatea:
Hbr	10	8	Lehen erran çuenaren gainean. Sacri ficioric ez offrendaric, ez holocaustic ez oblationeric bekatuagatic eztuc nahi vkan ez ezti tuc approbatu: (cein Leguearen arauz offrendatzen baitirade) orduan erran vkan du, Huná, ethorten nauc eguin deçadan, o laincoa, hire vorondatea.
Hbr	10	9	Kentzen du beraz lehena, gueroçoa eçar deçançát.
Hbr	10	10	Cein vorondatez sanctificatu içan baicara, Iesus Christen gorputzaren behingo oblationeaz.
Hbr	10	11	Sacri ficadore oroc bada assistitzen çuen egun oroz administratzen eta maiz sacri ficio berac offrendatzen cituela, ceinéc iagoitic bekatuac ecin ken baitzi tzaqueizten:
Hbr	10	12	Baina haur sacri ficio bakoi tzbat bekatuacgatic offrendaturic, eternalqui iarria da laincoaren escuinean.
Hbr	10	13	Goitico denaren beguira dagoel aric, haren etsayac haren oinén scabella eçar di teno.
Hbr	10	14	Ecen oblatione bakoi tz batez consecratu vkan di tu secul acotz sancti ficatzen di radenac.
Hbr	10	15	Eta testificatzen draucu Spiritu sainduac berac-ere: ecen aitzinetic erran duenaz gueroz,
Hbr	10	16	Haur da egun hayén ondoan hequin eguinen dudan aliançá, dio launac, Emanen di tut neure Legueac hayén bihotzetan, eta hayén adimenduetan hec di tut scribaturen:
Hbr	10	17	Eta hayen bekatuéz eta iniquitatéz ez nai z guehiagoric orhoit içanen.
Hbr	10	18	Bada gauça hauen barkamendua den lekuan, ezta guehiago oblationeric bekatuagatic.
Hbr	10	19	Ikussiric bada, anayeác, badugula libertate leku sainduetan sartzeco Iesusen odolaz,
Hbr	10	20	Dedicatu draucun bide frescoan eta vici an gaindi, veláz, erran nahi baita, bere haragui az:
Hbr	10	21	Eta badugula Sacri ficadore handibat laincoaren etchearen carguá duenic:
Hbr	10	22	Goacen egui azco bihotzequin eta fedezco segurançarequin, consciencia gaiçtotaric bihotzac çahaturic:
Hbr	10	23	Eta ikuciric gorputza vr çahuz, daducagun gure sperançaren confessionea variatu gabe (ecen fidel da promettatu duena)
Hbr	10	24	Eta gogoa demogun elkarri charitatera eta obra onetara incitatzeço:
Hbr	10	25	Vtzi ten eztugularic gure congregationea, batzuc costuma duten beçala, baina exhortatzen dugularic elkar: eta haur hambatenaz guehiago cembatenaz baitacussaçue hurbiltzen dela egun hura.
Hbr	10	26	Ecen baldin iaqui ara bekatu badagui gu egui aren eçagutzea recebituz gueroztic, ezta guehiago sacri ficioric bekatuacgatic guelditzen:
Hbr	10	27	Baina iudicioaren beguira egoite terriblebat, eta suaren furia aduersarioac iretsiren di tuen-bat.
Hbr	10	28	Baldin cembeitac menospreciatu balu Moysesen Leguea, misericordiaric batre gabe, biguen edo hiruren testimoniagetic hiltzen cen.
Hbr	10	29	Cembatez vste duçue tormenta borthitzagoa merecitu duqueela, laincoaren Semea oinén azpian eçarri vkan duqueenac, eta aliançaco odola, ceinez sanctificatu baitzén, profanotan estimatu duqueenac: eta gratiazco Spirituari iniuria eguin drauqueonac?
Hbr	10	30	Ecen badaçagugu erran duena, Ene da mendecatzea, nic rendaturen dut, dio launac. Eta berri z, launac iugeaturen du bere populua.
Hbr	10	31	Gauça horri blea da lainco vici are escuetara erortea.
Hbr	10	32	Orhoit çaitetze aitzineco egunéz, ceinetan illuminatu içan cinetenaz gueroztic, afflictionezco combat handi suffritu vkan baituçue:
Hbr	10	33	Alde batetic gucién monstrañçatan escarnioz eta tribulationez eçarri içan çarete: eta berce aldetic statu hartan erabil ten ciradenenén lagun eguin içan çaretenean.
Hbr	10	34	Ecen ene estecaduretaco afflictionean-ere participant eguin içan çarete, eta çuen onén gal tzea bozcarioequin recebitu vkan duçue: cinaqui tel aric ceuroc baitan onhassun hobebat duçuela ceruètan, eta permanent denic.
Hbr	10	35	Ezteçauela bada iraitz çuen confidançá, cein ec baitu recompensa handia.
Hbr	10	36	Ecen patientia behar duçue, laincoaren vorondatea eguin duqueçuenean promessa recebi deçaçuençát.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Hbr	10	37	Ecen oraino dembora appurto appurtobat, eta ethorteco dena ethorriren da, eta eztu beranthuren .
Hbr	10	38	Eta iustoa fedez vicico da: baina baldin cembeit apparta badadi, eztu ene arimác hartan placeric hartzen.
Hbr	10	39	Baina gu ezgara perditionetara appartatzen garenac, baina fedeari iarrei quiten gu aizquionac arimaren saluamendutan.
Hbr	11	1	Bada, fedea da nehor sperançatan den gaucén fundamenta, eta ikusten ez tiraden gaucác eracusten di tuena.
Hbr	11	2	Ecen harçaz aitzinecoec testimoni age vkan duté.
Hbr	11	3	Fedez aditzen dugu laincoaren hitzaz mundua eguin i çan dela: gauça inuisible n demonstratione eguin ledinçát.
Hbr	11	4	Abelec fedez Cainec baino sacrificio excellentagoa laincoari offrendatu vkan drauca: cein fedez testimoni age obtenu vkan baitu iusto cela, ceren laincoac haren donoéz testificatzen baitzuen: eta oraino fede harçaz hil delaric minço da.
Hbr	11	5	Fedez Henoch eraman i çan da, herioa ikus ezleçançát: eta ezta eriden i çan, ceren eraman baitzuen laincoac: ecen eraman cedin baino lehen, testimoni age vkan ceçan laincoaren gogaraco i çan cela:
Hbr	11	6	Bada impossible da fede gabe haren gogaraco i çatea: ecen laincoagana ethorten denac, behar da sinhets deçan ecen laincoa badela, eta hura bilhatzen dutenén recompensaçale dela.
Hbr	11	7	Fedez Noéc, diuinoqui auertitu i çanic oraino ikusten etziraden gaucéz, beldurturic, appresta ceçan arká bere familiaren saluatzeco: cein arkaz condemna baitzeçan mundua: eta eguin cedin fedearen arau ez den iustitiaren heredero.
Hbr	11	8	Fedez Abrahamec dei thu cenean obedi ceçan laincoa, heretagetan hartu behar çuen lekura ioan ledinçát, eta parti cedin norat ioaiten cen etzaqui alaric.
Hbr	11	9	Fedez egon cedin promettatu i çan çayón lurrean bercerenean beçala, tabernacletan egoiten cela Isaac-equin eta Iacob-equin promes beraren herederoqui dequin.
Hbr	11	10	Ecen ciuitate fundament-dunaren begui ra cegoen ceinen egui lea eta fundaçalea baita laincoa.
Hbr	11	11	Fedez Sarac-ere haciaren concebitzeco indarra recebi ceçan, eta adinetic lekora erdi cedin, ceren estima baitzeçan hari promes eguin ceraucana fidel cela.
Hbr	11	12	Eta halacotz batetaric (etare ia hilaganic) sorthu i çan da gende handi ceruco i çarrac beçala, eta itsas costaco conta ecin dai ten sablea beçala.
Hbr	11	13	Fedean hauc gucioc hil i çan dirade promessac recebi tu gabe: baina vrrundanic hec ikussiric eta sinhetsiric eta salutaturic, eta aithorturic ecen arrotz eta estrangér ciradela lurrean.
Hbr	11	14	Ecen gauça hauc erraiten dituztenéc, claroqui eracusten dute ecen bere herriaren ondoan dabil tza la.
Hbr	11	15	Eta segur, baldin harçaz orhoit i çan balirade ceinetaric ilki i çan baitziraden, itzultzeco dembora baçuten:
Hbr	11	16	Baina orain hobeagobat desiratzen duté, erran nahi baita celestiala: hunegatic laincoari berari-ere etzayó laido hayén lainco deitzera, ecen preparatu cerauen ciuitatebat.
Hbr	11	17	Fedez offrenda ceçan Abrahamec Isaac, enseyatu i çan cenean, eta seme bakoi tza offrenda ceçan, promessac recebi tu vkan ci tuenac:
Hbr	11	18	(Ceini erran i çan baitzayón, Isaactan dei thuren çaic hacia)
Hbr	11	19	Estimaturic ecen laincoac hiletaric-ere resuscita ahal leçaquela: nondic are hura conformi tatez recruba baitzeçan.
Hbr	11	20	Fedez, ethorteco ciraden gaucéz benedica citzan Isaac-ec Iacob eta Esau.
Hbr	11	21	Fedez, Iacob-ec hiltzean Iosephen semetaric batbedera benedica ceçan: eta adora ceçan bere makila buru gainean bermaturic.
Hbr	11	22	Fedez, Ioseph hiltzean eguin ceçan mentione Israel eco haourrén ilki teaz: eta bere heçurréz manamendu eman ceçan.
Hbr	11	23	Fedez, Moyses sorthu i çan cenean, gorde i çan cen bere ahaidéz hi rur hilebethez, ceren haour ederra baitzacussaten, eta ezpai tziraden beldur Regueren ordenançaren.
Hbr	11	24	Fedez, Moysesec ia handituric refusa ceçan Pharaoren alabaren seme dei thu i çatera:
Hbr	11	25	Hautatzenago çuela laincoaren populuarequin affligitu i çatera, ecen ez dembora guti batetacotz bekatuzco atseguinén vkaitera:
Hbr	11	26	Abraastassun handi ago estimaturic Christen iniuriá, ecen ez Egypten ciraden thesaurac, ecen recompensara beha cegoen.
Hbr	11	27	Fedez vtzi ceçan Egypte, Regueren hiraren beldurric gabe: ecen inuisible dena ikusten balu beçala, fermu eduqui ceçan.
Hbr	11	28	Fedez eguin citzan Bazcoa eta odol issurtzea: lehen sorthuac deseguiten ci tuenac, hec hunqui ezlitzançát.
Hbr	11	29	Fedez iragan ceçaten itsas gorria leyhorrez beçala: cein gauça enseyaturic, Egyptianoac hundatu i çan baitziraden.
Hbr	11	30	Fedez Ierichoco murruc eror citecen, çazpi egunez inguratuac egonic.
Hbr	11	31	Fedez, Rahab pailardá etzedin gal incredul equin batean, espiác baquerequin ostatuz recebi tu vkan ci tuenean.
Hbr	11	32	Eta cer erranen dut guehi ago? ecen dembora faltaturen çait, contatu

nahi badut Gedeonez, eta Barac-ez, eta Samsonez, eta Iephthez, eta Daid-ez, eta Samuelez, eta Prophetez:

- Hbr 11 33 Ceinéc fedez combati tu vkan baiti tuzte resumác, fedez eguin vkan duté iustitia obtenitu vkan di tuzte promessac, boçatu lehoínén ahoac,
- Hbr 11 34 Iraungui suaren indarra, itzuri içan çai zte ezpata ahoey, sendo eguin içan dirade erietaric, borthitz eguin içan dirade guerlán, estrangerén campoac ihessitan irion di tuzté,
- Hbr 11 35 Emaztécecebi tu vkan di tuzte resurrectionez bere hilac: eta batzu hedatu içan dirade, deli uratu içatera conturic eguiten etzutelaric resurrectione hobebat obteni leçatençát.
- Hbr 11 36 Eta berceac phorogatu içan dirade escarnioz eta vkaldiz, bayeta guehi ago estecaduraz eta preso indegui z:
- Hbr 11 37 Lapidatu içan dirade, segatu içan dirade, tentatu içan dirade, ezpata herioz hil içan dirade: hara huna ebili içan dirade ardi eta ahunz larruz vezti turic, abandonnaturic, affligituric, tormentaturic.
- Hbr 11 38 Eta ezpaitzén mundua hayén digne: desertuetan errebelatuac çabiltzala eta mendietan eta lecetan eta lur çulhoetan.
- Hbr 11 39 Eta hauc guciéc fedez testimoniage obtenituric, eztuté recebi tu vkan promessa:
- Hbr 11 40 Laincoac cerbait hoberic guretaco probedituric, gu gabe perfectionetara ethor ezlitecençát.
- Hbr 12 1 Gu-ere bada, hain testimoni ozco hodey handiac inguratzen gaituenaz gueroz, carga gucia, eta gu errachqui trabatzen gaituen bekatua egotzirik, constantqui garreitza proposatu içan çai cun lasterrari:
- Hbr 12 2 Beha gaudelaric fedearen capitai nagana eta, complica eagana, Iesusgana: ceinéc escutan çuen bozcarioaren orde suffritu vkan baitu crutzea, ahalquea menospreciaturic, eta laincoaren thronoaren escuinean iarri içan da.
- Hbr 12 3 Considera eçaque bada diligenti qui nor den halaco contradiccionea bere buruären contra bekatoretaric suffritu vkan duena, çuen gogoetan faltaturic akit etzaitzençát.
- Hbr 12 4 Oraino eztuçue odolero resistitu vkan, bekatuaren contra combati tzen çaretela:
- Hbr 12 5 Eta ahanci çai çue exhortationea, ceinéc çuey haourrey beçala erraiten baitrauçue, Ene haourrá, ezteçála menosprecia launaren gatziguá, eta eztaqui ála gogoa falta harçaz corrigitzen aicenean.
- Hbr 12 6 Ecen maite duena launac gatzigatzen dic, eta recebitzen duen haour gucia cehatzen dic.
- Hbr 12 7 Baldin gatzigamenduric suffritzen baduçue, laincoa bere haourrey anço presentatzen çai çue: ecen cein da haourra aitác gatzigatzen eztuena?
- Hbr 12 8 Bada baldin gatzigamendu gabe baçarete, ceinetan participant baitirade guciac, beraz bastard çarete eta ez seme.
- Hbr 12 9 Eta gure gorputzén aitác gatzigari vkan ditugu, eta reuerentiatan eduqui ditugu: ezgaitzaitza spirituén Aitari vngui z sui etago içanen, eta vico bai cara?
- Hbr 12 10 Ecen hec egun gutitacotz, berey irudi çayen beçala, gatzigatzen guentuztén: baina hunec gure probetchutan, haren saindutassunean participant garençát.
- Hbr 12 11 Bada gatzigu guciac ordu berean ez tirudi bozcariotaco dela, aitziti c tristitiataco: baina guero iustitiazco fructu baquezcoa rendatzen draue harçaz exercitatu dirateney.
- Hbr 12 12 Goititzaçue bada çuen escu lachoac, eta çuen belhaun iunctura partituaç chuchent itzaçue:
- Hbr 12 13 Eta bidesca chuchenac eguin ietzeçue çuen oi ney: maingu den gauçá bidetic aldara eztadinçát, bainaitzitic sendo dadin.
- Hbr 12 14 Baqueari çarreitza te guci equin, eta saindutassunari, cein gabe nehorc ezpaitu launa ikussiren.
- Hbr 12 15 Gogoatzen duçel aric nehor aldara eztadin laincoaren gratiatic: cembeit erro karmin goiti ialguiten denec trubla etzaitzatençát: eta anhitz harçaz satsuzte zitecençát.
- Hbr 12 16 Eztén nehor paillard edo profano, Esau beçala, ceinéc vianda batetan sal baitzeçan bere lehen sortzezco primeçá.
- Hbr 12 17 Ecen badaqui çue are guero heretatzececo benediccionea desiratzen çuelaric, refusatu içan dela: ecen etzeçan eriden penitenti ataco lekuric, nigar vri requin benediccionearen escatu içan bacen-ere.
- Hbr 12 18 Ecen etzarete ethorri escuz hunqui ahal dai tequeen mendi batetara, ez erratzen den sura, ez haice buhumbara, ez lanhora eta tempestatera,
- Hbr 12 19 Eta trompeta soinnura eta hitzén vozera, cein ençun vkan çutenéc, requeri baitzeçaten guehi agoric ezlaqui én dreça hitza.
- Hbr 12 20 (Ecen manatzen cena ecin suffri ceçaqueten, cein baitzen, Baldin abre batec-ere mendia hunqui badeça, lapidaturen da edo guci az iraganen da.
- Hbr 12 21 Eta Moysesec (hambat cen terrible eracusten cena) erran ceçan, Icitunai z eta i karatu)
- Hbr 12 22 Baina ethorri içan çarete Siongo mendira, eta lainco vici aren ciu itatera, Ierusal em celestia lera, eta Aingueruén anhitz mill ataco compaini ara,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Hbr	12	23	Eta ceruètan scribatuac diraden lehen sorthuén congregationera, eta gucién iuge den laincoagana, eta iusto sanctificatuen spirituetara:
Hbr	12	24	Eta Iesusgana alliança berri-co Arartecoagana, eta Abelenac bai no gauça hobeac erraiten dituen odol issurira.
Hbr	12	25	Beguirauçue refusa ezteçauen minço dena: ecen baldin itzuri içan ezpadirade laincoaren icenean minço cena menospreciatzen çutenac lurrean, gu anhitzez guehi ago punituren gara, baldin cerutic minço denaganic erauz bagaitz.
Hbr	12	26	Cei nen vozac orduan higuí bai tzeçan lurra: baina orain denuntiatu vkan du, dioela, Oraino behin nic higuítunen dut ez solament lurra, baina ceruä-ere.
Hbr	12	27	Eta hitz hunec Oraino behin, declaratzen du fermu ez tiraden gaucen, hala nola escuz eguin diradenen desegui tea: fermu diradenac daudecençat.
Hbr	12	28	Hunegatic higuí ecin dai tequeen resumá hartzen dugularic, daducagun gratiá, ceinez hala cerbitza bai teçaquegu laincoa non haren gogaraco baiquirate, reuerentiarequin eta bel durrequin.
Hbr	12	29	Ecen gure laincoa su consumitzen duen-bat da.
Hbr	13	1	Charitate fraternala egon bedi.
Hbr	13	2	Hospitalitatea eztaqui çuela ahanz: ecen harçaz batzuc etzaquitelaric ostatuz recebitu vkan dituzte Aingueruac.
Hbr	13	3	Çaretén orhoit presoneréz, hequin presoner bacinete beçala: affligitzen diradenez, ceuroc-ere gorputzez affligitzen bacinete beçala.
Hbr	13	4	Honorabile da gucién artean ezconçá, eta ohe macula gabea: baina paillardac eta adulteroac iugeaturen ditu laincoac.
Hbr	13	5	Çuen conditioneac bire auaritia gabe, çareten content presentecoéz: ecen erran vkan du berac, Ezaut vtziren, eta ezaut abandonnaturen.
Hbr	13	6	Hala non segurancarequin erran ahal bai teçaquegu, launa ene aiutaçale, eznaiz beldur içanen guiçonac ahal daidan gauçaren.
Hbr	13	7	Çareten orhoit çuen guidaçaléz, laincoaren hitza declaratu vkan drauçuenéz, ceinén fedea imitatzen baituçue, consideratzen duçuelaric ceric içan den hayén conuersionearen fina.
Hbr	13	8	Jesus Christ atzo içan dena eta egun, hura bera da eternalqui -ere.
Hbr	13	9	Doctrina diuersez eta estrangerez etzaitzeta la hara huna erabil: ecen on da bihotza gratiaz confirma dadin, ez viandéz, ceinétan ezpaitute probetchuric vkan applicatu içan diradenéc.
Hbr	13	10	Badugu aldarebat ceinetaric iateco çucenic ezpaitute Tabernaclea cerbitzatzen dutenéc.
Hbr	13	11	Ecen abrén gorputzac, ceinén odola ekarten baita bekatuagatic sanctuaria Sacrifadore subiranoaz, erratzen dirade tendetaric lekora.
Hbr	13	12	Halacotz Iesusec-ere, sanctifica leçançát populua bere-odolaz, suffritu vkan du portaleaz campotic.
Hbr	13	13	Ilki gaitecen bada harengana tendetaric lekora haren ignominiá ekarten dugula.
Hbr	13	14	Ecen eztugu hemen ciuitate permanentic: baina ethorteco denaren ondoan gabil tza.
Hbr	13	15	Harçaz bada offrenda dieçogun ardura laincoari, laudoriozco sacrificio, erran nahi baita, haren icena confessatzen duten ezpainén fructua.
Hbr	13	16	Bada beneficentia eta communicationea eztaqui zqui çuela ahanz: ecen halaco sacrificioéz placer hartzen du laincoac.
Hbr	13	17	Obeditzaçue çuen guidaçaleac, eta susmetti çaquiztéz ecen hec veillatzen duté çuen arimacgatic, contu rendatu behar dutenec beçala: eguiten dutena alegueraqui eguin deçatençat, eta ez gogoz garaitic: ecen hura ezliçateque çuen probetchutan.
Hbr	13	18	Othoitz egui çue guregatic: ecen asseguratzen gara conscientia ona dugula, desiratzen dugularic gauça guciétan honestqui conuersatzera.
Hbr	13	19	Eta hambatez guehi ago othoitz eguiten drauçuet haur dagui çuen, sarriago restitui naqui çuençat.
Hbr	13	20	Lainco baquezcoac bada (ceinéc hiletaric itzul eraci baitu ardién Artzain handia alliança eternal ezco odolaz, Jesus Christ gure launa)
Hbr	13	21	Confirma çaitzeta la obra on orotan, bere vorondatearen eguitera, eguiten duelaric çuetan haren aitzinean placent datenic, Jesus Christez, ceini gloria secula seculacotz. Amen.
Hbr	13	22	Halaber othoitz eguiten drauçuet, anayeác, suffri eçaçue exhortationetaco hitza: ecen hitz gutitan scribatu drauçuet.
Hbr	13	23	Iaqui çue gure anaye Timotheo largatu içan dela, ceinequin (baldin sarri badator) ikussiren baitzai tuztet.
Hbr	13	24	Salutaitzaçue çuen guidaçale guciac, eta saindu guciac. Salututzen çai tuztéz Italiacoec.
Hbr	13	25	Gratia dela çuequin guciquin. Amen.
Jms	1	1	IACQVES laincoaren eta Jesus Christ launaren cerbitzariac, hamabi leinu barreyatuey, salutatione.
Jms	1	2	Ene anayeác, bozcario perfectotan educaçue tentatione diuersetara eror çaitzetenean:
Jms	1	3	Daqui çuelaric ecen çuen fedearen phorogançác patientia engendratzen duela.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jms	1	4	Baina patientiác obra perfectoa biu, perfect eta integro çaretençat, deusen falta etzaretelatic.
Jms	1	5	Eta baldin çuetaric cembeitec sapientia faltaric badu, esca bequió laincoari, ceinec emaiten bai traue guci ey benignoqui, eta ez reprotchatzen: eta emanen çayó.
Jms	1	6	Baina federequin esca bedi, batre dudatzen ezuela: ecen dudatzen duena, haiceaz erabilten eta tormentatzen den itsas bagaren pare da.
Jms	1	7	Ezteçala bada estima guiçon harc deus launaganic recebituren duela:
Jms	1	8	Guiçon gogo doblatacoa, inconstant da bere bide guci etan.
Jms	1	9	Gloria bedi bada anaye conditione bachotacoa bere goratassunean:
Jms	1	10	Baina abrats dena, gloria bedi bere bachotassunean: ecen belhar lilia beçala iraganen da.
Jms	1	11	Ecen nola iguzquia beroarequin goratu eta, erre baita belharra, eta haren lilia erori, eta haren irudi ederra galdu: hala abratsa-ere bere bide guci etan çimal duren da.
Jms	1	12	Dahatsu da tentatione suffritzen duen guiçona: ecen phorogatu datenean recebituren duque, launac hura maite duteney promettatu drauen vici tzeço coroa.
Jms	1	13	Nehorc, tentatzen denean, ezterralla laincoaz tentatzen dela: ecen laincoa ecin tenta dai te gai zquiz, eta nehor ez tu tentatzen.
Jms	1	14	Baina batbedera tentatzen da bere guthicia propriaz tiratzen eta bazcatzen denean.
Jms	1	15	Guero guthiciá, concebitu duenean, ertzen da bekatuz: eta bekatuac acabatu denean, herio engendratzen du.
Jms	1	16	Etzaitzela abusa, ene anaye maiteác.
Jms	1	17	Donatione on oro, eta dohain perfect oro garaitic da arguién Aitaganic iausten dela, cein baitan ezpai ta cambi amenduric, ez aldi zcazco itzalic.
Jms	1	18	Harc bere vorondatez engendratu vkan gaitu egui azco hitzaz, haren creaturetaco primitiác beçala guinençat.
Jms	1	19	Halacotz, ene anaye maiteác, biz guiçon gucia ençutera lehiati, berantcor minçatzera, eta berantcor asserretzera.
Jms	1	20	Ecen guiçonaren asserreac laincoaren iustitiá ez tu complitzen.
Jms	1	21	Halacotz, iraitziric ci thal queria gucia eta maliti azco superfluitatea, emetassunequin recebi eçaçue, çuetan landatu hitza, ceinec salua ahal baititzaque çuen arimác.
Jms	1	22	Eta çareten hitzaren eguile eta ez solament ençule, ceuron buruác enganatzen dituçuela.
Jms	1	23	Ecen baldin norbeit hitzaren ençule bada eta ez eguile, hura miraillean bere begui tharte natural a consideratzen duen guiçonaren pare da.
Jms	1	24	Ecen consideratu vkan du bere buruá, eta ioan içan da, eta bertan ahançe çayó nolaco cen.
Jms	1	25	Baina miratu datena Legue perfectoan, cein baita libertatezcoa, eta hartan perseueratu duqueena, ceren ezpaitate ençule ahanzcor içan, baina obraren eguile: hura dohatsu içanen da bere eguinean.
Jms	1	26	Baldin cembeitec vste badu religioso dela çuen artean, bridatzen ezuelaric bere mihi a, baina bere bihotza enganatzen duelaric, halacoaren religioea vano da.
Jms	1	27	Religione pura eta macula gabea lainco eta Aita baitan, haur da, çurtzén eta emazte alhargunén visitatzea bere tribulationetan: eta macula gabe bere buruären beguiratzea mundu hunetaric.
Jms	2	1	Ene anayeác, ez tuçuela Iesus Christ gure laun glori azcoaren fedea, personén accepti onerequin.
Jms	2	2	Ecen baldin sar badadi çuen congregationera guiçon-bat vrrhezco erhaztun-bat duela, preciosqui veztituric: eta sar dadin halaber edocein paubre charqui veztituric,
Jms	2	3	Eta ikartze duçuen preciosqui veztitua denagana, eta erran dieçoçuen hari, Hi iar adi hemen honestqui: eta paubreari derroçuen, Hi ago çutic han, edo iar adi hemen ene scabella azpian:
Jms	2	4	Eztuçue di fferentia eguin vkan ceuroc baitan, eta eguin içan baitzarete pensamendu gaiçtoezco iuge?
Jms	2	5	Ençuçue, ene anaye maiteác, ez titu laincoac elegitu mundu hunetaco paubreac fedez abrats içatecò, eta hura maite duteney promettatu drauen resumaco herederó?
Jms	2	6	Baina çuec desohoratu vkan duçue paubrea. Ala abratsec etzaituztez tyrannizatzen, eta etzaituztez gortetara erekartzen?
Jms	2	7	Eztute hec blasphematen çuen gainean inuocatu içan den Icen ona?
Jms	2	8	Badaric-ere baldin Legue reala complitzen baduçue Scripturaren araura, cein baita, On eritzi ren draucac eure hurcoari eure buruári beçala, vngui eguiten duçue:
Jms	2	9	Baina baldin personén accepti oneric baduçue, bekatu eguiten duçue, eta reprehenditzen çarete Legueaz transgredi çale beçala.
Jms	2	10	Ecen norc-ere Legue gucia beguiraturen baitu, eta punctu batetan faltaturen, guci etan hoguendun da.
Jms	2	11	Ecen erran duenac, Eztuc adulteraturen, erran du halaber, Eztuc hil en. Bada baldin adulteratzen ezpaduc, baina hiltzen bay, Leguearen transgredi çale eguin aiz.
Jms	2	12	Hala minça çaitetze eta hala egui çue nola libertatezco Legueaz iugeatu behar di radenéc.
Jms	2	13	Ecen condemnati one misericordia gabe eguinen çayó misericordia eguin

eztuqueenari: eta gloriatzen da misericordia condemnationearen contra.
 Jms 2 14 Ene anayeác, cer probetchu, baldin norbeitec badarra fede baduela, eta obrác ezti tuén? ala fede harc hura salua ahal deçaque?
 Jms 2 15 Eta baldin anayea edo arreba billuciac badi rade, eta peitu eguneco vi tançaren:
 Jms 2 16 Eta çuetaric cembeitec hæy erran diecén, Çoazte baquerequin, bero çaitetzte eta asse çaitetzte: eta eztinguzteçuen gorputzaren necessario diraden gauçac, cer probetchu duqueite?
 Jms 2 17 Hala fedea-ere, baldin obrác ezpaditu, hila da bere berez.
 Jms 2 18 Baina are erranén du edoceinec, Hic fedea duc, eta nic obrác citiat, eracutsieçadac eure fedea eure obrác gabe, eta nic eracutsiren drauat hiri neure obretaric neure fedea.
 Jms 2 19 Hic sinhesten duc ecen laincobat dela: vngui eguiten duc: deabruec-ere sinhesten dié, eta ikara diabiltzac.
 Jms 2 20 Baina nahi duc iaquin, o guiçon vanoá, ecen fedea obrác gabe hila dela?
 Jms 2 21 Gure aita Abraham ezta obretaric iustificatu içan, Isaac bere semea aldare gainean offrendatu çuenean?
 Jms 2 22 Badacussac nola fedea obratzen çuen haren obretan, eta obretaric fedea acabatu içan dela?
 Jms 2 23 Eta complitu içan dela Scripturá dioela, Sinhetsi vkan du Abrahamec laincoa, eta imputatu içan çayó iustitiatara, eta laincoaren adisqui de dei thu içan da.
 Jms 2 24 Badacussaçue bada ecen obretaric iustificatzen dela guiçona, eta ez fedetic solament?
 Jms 2 25 Halaber Rahab paillarda-ere ala ezta obretaric iustificatu içan, recebitu cituenean mandatariac, eta berce bidez idoqui cituenean?
 Jms 2 26 Ecen nola gorputza spiritu gabe hila baita, hala fedea-ere obrác gabe hila da.
 Jms 3 1 Ene anayeác, etzaretela magistru anhi tz: daqui gularic ecen condemnatione handi agoa recebituren dugula.
 Jms 3 2 Ecen anhi tz gauçatan huts eguiten dugu guciéc Baldin cembeitec hitzean huts eguiten ezpadu, hura guiçon perfectoa da, eta bridatan eduqui ahal deçaque gorputz gucia-ere.
 Jms 3 3 Huná, çamari ey bridác ahoetara emaiten drauztegu obedi gaitzatençát, eta hayén gorputz gucia hara huna drabilagu:
 Jms 3 4 Huná, barcá-ere, hain handi diradelaric, eta haice borthitzéz erabilten diradelaric, hara huna erabilten dirade gobernail chipito batez, norat-ere gobernaçalearen placerac nahi baituque.
 Jms 3 5 Hala mihi a-ere membro tipitobat da, eta gauça handiz vantatzen da: huná, su chipito batec cein egurtze handia irachequiten duen.
 Jms 3 6 Mihi a-ere subat da, eta iniquitatezco mundubat: hala diot mihi a eçarria dela gure membroén artean, ceinec maculatzen baitu gorputz gucia, eta irachequiten gure naturaren cursua, eta irachequia da gehennáz.
 Jms 3 7 Ecen bestién, eta chorién, eta suguén, eta itsassoco arrainén natura gucia hetzen da, eta heci içan da natura humanoaz:
 Jms 3 8 Baina mihi a eceinere guiçonec ecin hez deçaque: ceba ecin daiten gaitzbat da poçoin mortalez bethea.
 Jms 3 9 Harçaz benedicatzen dugu gure lainco eta Aita: eta harçaz maradicatzen ditugu laincoaren irudira eguini co guiçonac.
 Jms 3 10 Aho ber-batetaric ilkiten da benedictione eta maledictione: Ezta behar, ene anayeác, hauc hunela eguin ditecen.
 Jms 3 11 Ala ithurri batec çulho beretic emaiten du dulcea eta mina?
 Jms 3 12 Ala ficotze batec oliuaric ekar ahal deçaque, edo aihenac ficoric? hala ecin ekar deçaque ithurribatec-ere vr gaci eta gueça.
 Jms 3 13 Nor da çuhur eta iaquinsu çuen artean? eracuts bitza conuersatione onez bere obrác, çuhurtzi azco emetassunequin.
 Jms 3 14 Eta baldin inuidia saminic baduçue, eta tharritamenduric çuen bihotzetan, etzaitetzela gloria, eta gueçurric ezterraçuela eguiaren contra.
 Jms 3 15 Ecen çuhurtzia haur ezta garaitic iausten dena, baina da lurrecoa, sensuala eta deabruezcoa.
 Jms 3 16 Ecen non baita inuidiaric eta tharritamenduric, han nahastecamendu eta obra gaiçto gucia.
 Jms 3 17 Baina garaitico çuhurtziá, lehenic da pur, guero baquezco, moderatu, manei oso, misericordiaz eta fructu onez bethea, distinctioneric gabea, hypocrisia gabea.
 Jms 3 18 Eta iustitiazco fructua baquerequin ereiten çaye baquezcoéy.
 Jms 4 1 Nondic guerlác eta guduac çuen artean? eza hemendic, diot, çuen voluptate çuen membroetan guerla eguiten dutenetic?
 Jms 4 2 Desiratzen duçue eta eztuçue vkaiten, inuidioso çarete eta bekaitz, eta ecin ardiets deçaqueçue: combatitzen çarete eta guerla eguiten duçue, baina eztuçue desiratzen duçuená, ceren ezpaitzarete escatzen.
 Jms 4 3 Escatzen çarete eta eztuçue recebitzen: ceren gaiçqui escatzon baitzarete, çuen voluptatetan despenda deçaqueuçát.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jms 4 4 Adulteroác eta adulterác, eztaquiçue ecen munduaren adisquidetassuna, laincoaren etsaytassun dela? nor-ere bada nahi içanen baita munduarequin adisquide, laincoaren etsay iartenda.

Jms 4 5 Ala vste duçue ecen Scripturác alferretan erraiten duela, Inuidi atara aurthiten du çuetan habitatzen den spirituc?

Jms 4 6 Aitzi tic du gratia handiago emaiten, halacotz dio, laincoac vrgulutsuey resistitzen draue, eta humiley gratia emaiten.

Jms 4 7 Çareten bada suiet laincoaren, resisti ieçoçue deabruari, eta ihes eguinen du çuetaric.

Jms 4 8 Hurbil çaquitzate laincoari, eta hurbilduren çaiçue: garbitzaçue escuac, o bekatoreác, eta purificaitzaçue bihotzac, o gogo doblatacoác.

Jms 4 9 Affligi çaitetzte eta eguiçue lamentatione eta nigar: çuen irria nigarretara conuerti bedi, eta çuen alegrançá tristi atara.

Jms 4 10 Humilia çaitetzte launaren aitzinean, eta goraturen çaituzté.

Jms 4 11 Elkarren contra etzaitzela gaitzqui minça, anayeác: anayearen contra minço denac, eta bere anayea condemnatzen duenac, Leguearen contra gaitzqui erraiten du, eta Leguea condemnatzen du: eta baldin Leguea condemnatzen baduc, ezaiz Leguearen eguile, baina iuge.

Jms 4 12 Legue eçarlea bat da salua eta gal ahal deçaquena: hi nor aiz bercea iugeatzen duana?

Jms 4 13 Eya orain erraiten duçuenác, Egun edo bihar ioanen gara hiri batetara, eta egonen gara han vrthebat, eta merkatal goa eguinen dugu, eta irabaci ren dugu:

Jms 4 14 Eztaquiçuelaric biharamunean cer içanen den: ecen cer da çuen vicia? ecen appur batetacotz aguertzen eta guero deseguiten den vaporebat da.

Jms 4 15 Erran behar cindutenaren lekuan, Baldin launac nahi badu, eta vici bagara, eguinen dugu haur edo hura.

Jms 4 16 Baina orain gloriatzen çarete çuen vanterietan: horlaco gloriatze gucia gaitcho da.

Jms 4 17 Bada vngui eguiten daquianac eta ez eguiten, bekatu eguiten du.

Jms 5 1 Eya orain abratsác, nigar eguiçue, vrhubi eguiten duçuela çuen miseria hel duren çaitzqui çuenacgatic.

Jms 5 2 Çuen abrastassunac vsteldu dirade, çuen abillamenduac cerrenez betheac di rade.

Jms 5 3 Çuen vrrhea eta çuen cilharra herdoildu da, eta hayén herdoildurác testificaturen du çuen contra, eta harc ditu ianen çuen haraguiac suac beçala: thesaurizatu duçue azquen egunetaco.

Jms 5 4 Huná, çuen landác errequeitatu dituzten languilén alocairu çueçaz defraudatu içan dena, oi huz dago, eta errequeitaçalén oi huac armadén launaren beharrietan sarthu dirade.

Jms 5 5 Deliciotan vici içan çarete lurraren gainean eta çuen atsegui nac hartu vkan dituçue, eta çuen bihotzac ressiatu vkan dituçue sacrificiotaco egunean beçala.

Jms 5 6 Condemnatu eta hil vkan duçue iustoa: eta eztrauçue resistitzen.

Jms 5 7 Çareten bada patient, anayeác, launaren aduenimendurano. Huná, laboraria lurreco fructu preciosoaren beguira egoiten da, patientqui haren beguira dagoela goiceco eta arratseco vria recebi deçaqueno.

Jms 5 8 Çareten patient çuec-ere eta confirmaitzaçue çuen bihotzac: ecen launaren aduenimendua hurbil da.

Jms 5 9 Etzaitzela arrangura elkarren contra, anayeác, condemna etzaitztençát: huná, iugea borthaitzinean dago.

Jms 5 10 Ene anayeác, har-itzaçue afflictionetaco eta patienti ataco exemplutan Prophetác, cein minçatu baitirade launaren icenean.

Jms 5 11 Huná, dohatsu eduquitzen ditugu afflictione suffritzen dutenac: Iob-en patienti á ençun vkan duçue, eta launaren fina ikussi duçue, nola guci z misericordioso den launa eta gogabera.

Jms 5 12 Bada gauça ororen aitzinetic, ene anayeác, iura ezteçaçuela ez ceruáz, ez lurráz, ez edocein berce iuramenduz: baina biz çuen baya, Bay: eta çuen eza, Ez: condemnationetara eror etzaitztençát.

Jms 5 13 Affligitzen da cembeit çuen artean? othoitz begui: bihotz aleguerataco da cembeit? canta beça.

Jms 5 14 Eri da cembeit çuen artean? erekar bitza Eliçaco ancianoac, eta othoitz begui té harengatic, vnctatzen dutela hura olio z launaren icenean.

Jms 5 15 Eta fedezco orationeac saluaturen du eria, eta eraiqui ren du hura launac: eta baldin bekaturic eguin badu barkaturen çaitzqui ó.

Jms 5 16 Confessa ietzoçue batac berceari çuen faltác, eta othoitz eguiçue batac berceagatic, senda çaitztençát: ecen anhitz balio du iustoaren efficaciorequin den orationeac.

Jms 5 17 Elias cen gu bay passionén sui ectionetaco guiçona, eta othoiztez othoitz eguin ceçan, ezlagui an vriric, eta etzeçan eguin vriric lurraren gainean hirur vrthez eta sey hilebethez.

Jms 5 18 Eta berri z othoitz eguin ceçan, eta ceruác vri eman ceçan, eta lurrac bere fructua ekar ceçan.

Jms 5 19 Anayeác, baldin çuetaric cembeit egui atic errebel a badadi, eta hura

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

conuerti badeça cembeitec,
 Jms 5 20 laquin beça ecen conuerti eraci duqueenac bekatorebat bere bideco
 errebelamendutic, saluaturen duqueela arimabat heriotaric, eta bekatu mulçoa estaliren
 duqueela.
 1Pt 1 1 PIERRI SEC, Iesus Christen Apostol uac, Ponten, Galatian, Cappadocian,
 Asian, eta Bithinian gaindi barreyatuac çareten estrangerey.
 1Pt 1 2 lainco Aitaren prouidentiaren arauetz Spirituaren sanctificationetan
 el egituey, obeditzeco eta Iesus Christen odolaz ihiztatu içateco: Gratia eta baque multiplica
 daquiçuela.
 1Pt 1 3 Laudatu dela laincoa cein baita Iesus Christ gure launaren Aita,
 cein bere misericordia handiaz regeneratu vkan baiquaitu sperança vicitara, Iesus Christen
 hiletarico resurrectioneaz,
 1Pt 1 4 Heretage corrumpe cin daitenera, ez macula, ez chimal, ceruëtan
 çuençat conseruatura,
 1Pt 1 5 laincoaren verthutean fedez beguiratzen çaretenonçat, azquen demborán
 reuelatu içateco prest den saluamendutacotz.
 1Pt 1 6 Cein gauçatan alegueratzen baitzarete, dembora appurbat orain (bal din
 behar bada) tristetuac çaretelaric tentatione diuersetan:
 1Pt 1 7 Çuen fedearen phorogançá vngui z preciosoagoa ecen ez vrrhearena (cein
 galitzen baita eta halere suz phorogatzen) eriden dadinçat, çuen laudoriotan eta gloriatan eta
 ohoretan dela, Iesus Christ aguer dadinean:
 1Pt 1 8 Cein ikussi eztuçel aric mai te baituçe: ceinetan orain ikusten
 eztuçel aric, baina sinhesten duçel aric, alegança erran ecin daitenez eta gloriosoz
 alegueratzen baitzarete.
 1Pt 1 9 Eramaiten duçel aric çuen fedearen fina, cein baita, arimén
 saluamendua.
 1Pt 1 10 Saluamendu hunez informatu içan dirade, eta haur diligentqui bilhatu
 vkan duté, çuetara ethorteco cen gratiaz prophetizatu vkan duten Prophetéc.
 1Pt 1 11 Informatzen ciradelaric noizco edo cer demborataco Christen Spiritu
 prophetiazco hetan cenac declaratzen cituen Christi ethorteco çai zcan suffrançac eta hayén
 ondoco gloriác:
 1Pt 1 12 Eta reuelatu içan çaye, ez bere buruey, baina guri administratzen
 cerazqui gutela orain çuey denuntiatu içan çai zqui çuen gauçac çuey Euangelioa prediatu
 drauçueçatenez, cerutic igorric Spiritu sainduaz, cein gauçén contemplatzeco desira baitute
 Aingueruéc.
 1Pt 1 13 Halacotz çuen adimenduco guerruncean guerricaturic, sobrietaterequin,
 auçe perfectoquei sperança çuey presentatzen çai çuen gratián Iesus Christ aguer daiteno.
 1Pt 1 14 Eta haur, haour obedientéc beçala, çuen buruac conformatzen
 ezituçel aric lehenago çuen ignorantían centuzten desirerata:
 1Pt 1 15 Baina çuec dei thu çaituztena saindu den beçala, çuec-ere çareten
 saindu çuen conuersione orotan.
 1Pt 1 16 Halacotz da scribatua, Çareten saindu: ecen ni saindu naiz.
 1Pt 1 17 Eta baldin Aitatan inuocatzen baduçe, personén acceptioeric gabe
 batbederaren obraren arauetz iugeatzen duena, bel durrequin conuersa çaitetzte çuen egoitza
 hunetaco demborán.
 1Pt 1 18 Daquiçel aric ecen redemitu içan çaretela çuen conuersione vano
 aitén ordenancetaric hartutic: ez gauça corruptiblez, nola baita, cilharrez edo vrrhez:
 1Pt 1 19 Baina Christen odol preciosoaz, bildots macula eta satsutassun gabe
 batenaz beçala:
 1Pt 1 20 la munduaren fundacionea baino lehen ordenatuarenaz, baina azquen
 dembora hautan manifestatuarenaz, çuengatic,
 1Pt 1 21 Eta harçaz sinhesten duçe hura hiletaric resuscitatu duen eta hari
 gloria eman draucan laincoa baitan, çuen fedea eta sperança laincoa baitan licençat.
 1Pt 1 22 Bada çuen arimác purificatu içanic, obeditzen duçuela eguia Spirituaz,
 anayetassunezco charitate fictiõne gabecorequin, bihotz chahuz elkarri on eritzoçe
 affectionatuqui:
 1Pt 1 23 Regeneraturic ez haci corruptibleaz, baina incorruptibleaz, laincoaren
 hitz viciaz, eta eternalqui egoiten denaz.
 1Pt 1 24 Ceren haragui gucia baita belharra beçala, eta guiçonaren gloria gucia
 belhar lilia beçala: eyhartu da belharra, eta haren lilia erori:
 1Pt 1 25 Baina launaren hitza badago eternalqui: eta haur da çuey euangelizatu
 içan çai çuen hitza.
 1Pt 2 1 Beraz vtzitic malitia gucia, eta enganio guciá, eta hypocrisiác, eta
 inuidiác, eta gaitzerraitte guciac,
 1Pt 2 2 Desira eçaçe, haour heuraguiric ezuel a sorthuen ançora, adimenduzco
 eta enganio gabeco eznea, harçaz haz çaitetztençat.
 1Pt 2 3 Baldin dastatu baduçe ecen benigno dela launa.
 1Pt 2 4 Harengana hurbiltzen çaretelaric cein baita harri vicia, guiçonéz
 arbuyatua, baina laincoa baitan el egitua eta preciosa.
 1Pt 2 5 Çuec-ere harri vici anço edifica çaitetzte, etche spiri tual,
 Sacrifcadoregoa saindu, Iesus Christez laincoaren gogaraco sacrificio spiri tual
 offrendatzeco.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Pt	2	6	Halacotz conteni tzen-ere da Scripturán, Huná, eçarten dut Sionen, har cantoin principal a, elegi tua eta precioso: eta hartan sinhesten duena ezta confus i çanen.
1Pt	2	7	Hurá da bada ohore çuen sinhesten duçuenón: baina sinhesten eztutenen, harri edificaçal éc arbuyatu vkan dutena cantoineco principal eguin i çan da, eta behaztopamendutaco harri, eta trebucamendutaco harri.
1Pt	2	8	Cein trebucatzten baitirade hitzaren contra desobedi ent di radel ari c: hartaco ordenatu-ere dirade.
1Pt	2	9	Baina çuec çarete generatione elegi tua, Sacri ficadoregoa real a, gende saindua, populu adquisi tua: ilhumbetic bere mi ragarri zco argui ra dei thu vkan çai tuztenaren verthuteac denuntia di tzaçuençát.
1Pt	2	10	Noi zpait cinetenac ez populu, orain çarete laincoaren populu: çuec misericordia obteni tu etzendutenóc, orain misericordia obteni tu vkan duçue.
1Pt	2	11	Mai teac, othoi tz eguiten drauçuet, estrangeren eta bideazcoén ançora, begui ra çai tezten haragui aren guthi ci etaric, cein ec guerla eguiten baitute arimén contra:
1Pt	2	12	Çuen conuersationea duçuel ari c honest Gentillén artean çueçaz gai zqui guilez beçala mi nõo diraden gaucetan, ikussi di tuqueizten obra onetaric glori fica deçatençát laincoa visi tationeco egunean.
1Pt	2	13	Çareten bada sui et gobernamentu humano guci aren launagatic: edo regueren, superioraren beçala:
1Pt	2	14	Edo gobernadorén, harçaz igorri i çan di radenén beçala, gai zqui guilén mendequi otan eta vngui guilén laudori otan.
1Pt	2	15	Ecen hunela da laincoaren vorondatea, vngui eguitez, gui çon erhoén ignoranti ari ahoa boça dieçoçuen:
1Pt	2	16	Libertatetan çaretenéc beçala, eta ez libertatea malitiaren estal qui tan bacendute beçala, aitziti c laincoaren cerbi tzari éc beçala.
1Pt	2	17	Guci ac ohorai tzaçue: anayetassunari on eritzoçue. Çareten laincoaren beldur. Regue ohora eçaçue.
1Pt	2	18	Cerbi tzari ac, çareten beldur guci requi n nabussi én sui et, ez sol ament onén eta humanoén, baina dorpén-ere.
1Pt	2	19	Ecen haur da gogaraco, baldi n norbei tec laincoaganaco consci enti agatic fascheri ari c suffri tzen badu, ini ustoqui suffri tzen duelaric:
1Pt	2	20	Ecen cer laudorio da, baldi n falta eguini c buffetatzen çaretenean pai ratzen baduçue? baina baldi n vngui eguiten duçuel ari c eta affli gitzen çaretel ari c pai ratzen baduçue, haur da laincoaren gogaraco.
1Pt	2	21	Ecen hunetacotzát dei thu i çan çarete: ecen Christec-ere suffri tu vkan du guregatic, guri exempl u vtzi ten draucula, haren oin hatzey iarrei qui çaçui ztençát:
1Pt	2	22	Cein ec ezpai tu bekaturic eguin vkan, eta eceinere engani oric ezta eriden i çan haren ahoan.
1Pt	2	23	Cein ec iniuri atzen cenean, ezpai tzuen iniuri atzen: gai zqui eguiten ceraucatenean, ezpai tzuen mehatchuric eguiten: baina remettit zen cen iustoqui iugeatzen duenagana.
1Pt	2	24	Cein ec gure bekatuac ekarri vkan baiti tu bere gorputzean çur gai nean: bekatuey hilic, iusti tari vici guiai zqui onçat: ceinen vkalduráz sendatu i çan baitzarete.
1Pt	2	25	Ecen ardi errebel atuac beçala cineten, baina orain conuerti tu i çan çarete çuen arimén Artzai nagana eta lpi zpi cuagana.
1Pt	3	1	Halaber emazteac sui et diraden bere senharrén, baldi neta batzu hitzaren desobedi ent badi rade, emaztén conuersationeaz hitza gabe irabaz di tecençat,
1Pt	3	2	Ikussi duqueitenean çuen conuersatione caste beldurrequi n dena:
1Pt	3	3	Cein én ornamendua ezi ten lekoreco bilo i çurduratan, edo vrrhezco paramendutan, edo abill amenduetaco habi tutan:
1Pt	3	4	Baina bihotzeco gui çon gordea, spiri tu eme eta sossegu batetaco incorruptionean consi sti tzen dena, cein bai ta laincoaren aitzinean precioso.
1Pt	3	5	Ecen hunela lehenago emazte sainda laincoa bai than sperança çutenac-ere appaincen ci raden, sui et ci radel ari c bere senharrén:
1Pt	3	6	Sarac Abraham obedi tzen çuen beçala, hura iaun dei tzen çuela, ceinen alaba eguin i çan baitzarete, vngui eguiten duçuela, eta eceinere ici apenen beldur etzaretela.
1Pt	3	7	Senharrác, halaber conuersa eçaçue hequin di scretqui emaztezco vnci fragil agoarequi n beçala, ohore emai ten drauçuel a, el karrequi n vici tzeco grati aren heredero quide-ere çaretenoc beçala, çuen orationeac empatcha ezti tecençát.
1Pt	3	8	Eta final qui guci ac çareten consentimendu batetaco eta compassione batetaco, fraternal qui onhetsle çaretel ari c mi seri cordi oso, grati oso:
1Pt	3	9	Gaitza gaitzagatic rendatzen eztuçuela edo iniuria iniuri agatic, baina contrari ora, benedi catzen duçuela: daqui çuel ari c ecen hartara dei thuac çaretela, benedi ctionezco heretagea possedi deçaçuençát.
1Pt	3	10	Ecen nahi duenac onhetsi vicia, eta ikussi egun onac, begui ra beça bere mi hi a gai tzetaric, eta bere ezpai nac engani oren pronuntiatzetic:
1Pt	3	11	I tzul bedi gai zqui tic, eta begui vngui: bilha beça baquea, eta iarrei qui bequi ó hari.
1Pt	3	12	Ecen launaren begui ac iustoén gai nera beha daude, eta haren beharri ac hayén othoi tzetara, eta launaren begui thartea da gai zqui ac eguiten di tuztenén gai nean.
1Pt	3	13	Eta nor da çuey cal teric eguinen drauçuea, baldi n vngui ari baçarrei tzate?

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Pt 3 14 Baina baldin cerbait suffritzen baduque vngui eguinagatic, dohatsu çarete. Baina hayén beldurrez icit etzai teztela, ezeta trubla:

1Pt 3 15 Aitzi tic lainco launa sanctifica eçaque çuen bihotzetan: eta çareten bethi prest ihardestera çuetan den sperançáz raçoin galde eguiten duen guciari, emetassunequin eta reuerentiarequin,

1Pt 3 16 Conscientia ona duçuelaric: çuen contra gai zqui guiléz beçala mi nõç diraden gauçán, confus diradençat, çuen conuersione Christ bai thango ona calumniatzen dutenac.

1Pt 3 17 Ecen hobe da vngui eguiten duçuela affligi çaitetzen, baldin laincoaren vorondateac hala nahi badu, ecen ez gai zqui eguiten duçuela.

1Pt 3 18 Ecen Christec-ere behin bekatuagatic suffritu vkan du, iustoac iniustoacgatic: gu laincoagana eraman guençançát, haragui z mortificaturic, baina vi uif icaturic Spirituaz.

1Pt 3 19 Cein Spirituz carcel eco spiri tuey-ere partituri c predicatu vkan bai traue,

1Pt 3 20 Lehenago desobedi ent ci radeney, behin beha cegoenean laincoaren patienti á Noeren egunetan, appai ncen cenean arká: ceinetan gutiac, da iaquí teco, çortzi arima salua baitzitecen vrez:

1Pt 3 21 Ceini orain ihardesten draucan baptismoaren figurác gu-ere saluatzen gai tu: ez haragui co satsutassunac chahutzen di tuenac, baina conscienti á onaren attestati oneac laincoaren aitzi nean Iesus Christen resurrectioneaz:

1Pt 3 22 Cein bai ta laincoaren escuñean, cerurát ioanic, ceini sui et eguin baitzaitza Aingueruác, eta puissançac eta verthuteac.

1Pt 4 1 Bada Christec guregatic suffritu vkan duenaz gueroz haragui an, çuec-ere pensatze hunez beraz harma çaitetze, nola haragui an suffritu duena bekatutari c cessatu den,

1Pt 4 2 Guehi agoric ez gui çonén guthici én araura, baina laincoaren vorondatearen araura goi tico haragui an den demborán vici dençat.

1Pt 4 3 Ecen asco i çateco çai cu ceren gure vici co dembora iraganean Gentil én vorondatea complitu dugun, conuersatzen guenduenean insolenti étan, guthici étan, hordiqueri étan, gormandi cétan, edatétan, eta idol atri a abomi nabl étan.

1Pt 4 4 Halacotz bere buruác estrangere iruditzen çaitzé di ssolutionezco insolenti a berera hequin laster eguiten eztuçueanean, çuec gai tzerrai ten çai tuztel a.

1Pt 4 5 Ceinéc contu rendaturen bai traucate vici én eta hil én iugeatzeco prest dagoenari .

1Pt 4 6 Ecen hunetacotz hiley-ere euangelizatu i çan çaye: condemna litecençat gui çonén arauetz, haragui z: eta vici liraden laincoaren arauetz spiri tuz.

1Pt 4 7 Bada gauça guci én fina hurbiltzen da. Çareten beraz sobre eta iratzarri othoitz eguitera:

1Pt 4 8 Eta gauça guci én gainetic çuen artean charitate affectionezcoa duçuelaric: ecen charitateac estaliren du bekatuén anhi tztassuna.

1Pt 4 9 Çareten elkarren ostatuz recebi çale, murmurati oneric gabe.

1Pt 4 10 Batbederac dohaina recebitu duenaren arauetz bercey admi ni stra bi ecé, laincoaren anhi tz aldezo gratiaren di spensaçale onéç beçala.

1Pt 4 11 Baldin norbeit mi nõç bada, mi nõç bedi laincoaren hitzéz beçala: baldin norbeit admi ni stratzen ari bada, admi ni stra beça laincoac admi ni stratzen duen puissançaren araura: gauça guci etan glori fica dadinçat laincoa Iesus Christez, ceini gloria eta indar secula seculacotz. Amen.

1Pt 4 12 Guiczco mai teác, ezteçaçuela estranio eriden, labean beçala çaretenean çuen phorogatzegatic, cerbait gauça vste gaberíc ethorten balitzei çue beçala:

1Pt 4 13 Aitzi tic Christen afflictionetan comunicatzen duçuen becembatean, aleguera çaitetze: haren gloriaren reuelationean-ere, atseguin hartzen duçuela aleguera çaitetzençat.

1Pt 4 14 Baldin Christen icenean iniuriatzen baçarete, dohatsu çarete ecen çuen gainean reposatzen da gloriaren eta laincoaren Spiritua, heçaz den becembatean blasphematz dena, baina çueçaz den becembatean glori ficatzen dena.

1Pt 4 15 Bada çuetaric nehor eztadila affligi guicerhaile, edo ohoin, edo gai zqui guile, edo berçeren onén guthici oso beçala:

1Pt 4 16 Baina baldin Christino beçala affligitzen bada etzayola laido, aitzi tic glori fica beça laincoa alde harçaz.

1Pt 4 17 Ecen ordu da has dadin iugemendua laincoaren etchetic: eta baldin lehenic guregani c hatsen bada, ceric i çanen da laincoaren Euangelioa obeditzen eztutenén fina?

1Pt 4 18 Eta baldin iustoa nequez saluatzen bada, infidela eta bekatorea non compari turen da?

1Pt 4 19 Halacotz bada laincoaren vorondatez affligitzen diradenéc, creaçale fidelari beçala bere arimác gommenda bietzote vngui eguinéz.

1Pt 5 1 Çuen artean diraden Ancianoey othoitz eguiten drauet nic, bainai z hayén Ancianoquide: eta Christen afflictionén testimonio, eta manifestatzeco den glori án partici pant:

1Pt 5 2 Bazca eçaque laincoaren arthalde cargutan eman çai çuena, harçaz artha duçuelaric, ez gogoz garaitic, baina gogotic: ez irabazte deshonestagatic, baina gogo prest batez.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

1Pt 5 3 Eta ez launaren heretagen gainean seignoriatzen bacendute beçala, baina arthaldearen exemplu çatezten beçala.

1Pt 5 4 Eta aguerdadi nean Pastor principal a recebituren duqueçue glori azco coroa incorruptiblea.

1Pt 5 5 Halaber gazteac, çareten çaharrén suiet, eta guciac çareten bata bercearen suiet: çareten humilitatez barnetic appai nduac: ecen laincoac vrgul utsuey resistitzen draue, eta humiley gratia eguiten.

1Pt 5 6 Humilia çaitetzte bada laincoaren escu botheretsuaren azpian, ordu datenean goiti çaitzatençat:

1Pt 5 7 Çuen artha gucia haren gainera egoizten duçuela: ecen harc artha du çueçaz.

1Pt 5 8 Çareten sobre, eta veilla eçaçue, ecen çuen etsay deabrua, lehoi n marrumal aribat beçala, çuen inguru dabila, cein irets deçaqueen bilha:

1Pt 5 9 Resistie çoçue fedez fermu çaretel aric: daqui çuel aric ecen afflictione berac çuen anayén compainia munducoan complitzen diradela.

1Pt 5 10 Baina gratia guciaren laincoac, cein ec dei thu bai quai tu bere gloria eternalera Iesus Christ launean, appurbat suffritu dugunean, compli confirma, fortifica eta finca çaitzatala.

1Pt 5 11 Hari gloria eta indar secula seculacotz. Amen.

1Pt 5 12 Syluano gure anaye, vste dudan becembatean, fidel arequi n, laburqui scribatu drauçuet: exhortatzen çaituztedal aric, eta testificatzen dudal aric haur dela laincoaren gratia egui azcoa, çei neten baitzaudete.

1Pt 5 13 Salututzen çaituzte Babyloneco Eli ça çuequi n batean elegi tuac, eta ene seme Marc-ec.

1Pt 5 14 Saluta eçaçue elkar charitatezco potez. Baquea dela çuequi n guci oqui n, cein baitzarete Iesus Christean, Amen.

2Pt 1 1 SIMEON Pierriseç Iesus Christen cerbitzari eta Apostoluac, precio bereco fedea gure laincoaren eta Iesus Christ Saluadorearen iustitiaz gurequi n obtenu duteney:

2Pt 1 2 Gratia eta baque multiplica daqui çuela laincoaren eta Iesus gure launaren eçagutzeaz:

2Pt 1 3 Nola haren puissance di uinoac eman baitrauzqui gu vici tzeco eta pietatezco diraden gauça guciac, gu bere glori ara eta verthutera dei thu gai tuenaren eçagutzeaz:

2Pt 1 4 Ceinez promes handiac eta preciosoac eman i çan baitzai zqui gu, heçaz natura di uinoan participant eguin çaitetztençat, munduan guthici amenduz den corruptionetic.

2Pt 1 5 Çuec-ere bada hunetara berera diligencia gucia ekárten duçuel aric eratchequi ieçoçue gainera çuen fedeari verthute, eta verthuteari scientia:

2Pt 1 6 Eta scientiari temperantia, eta temperantiari patientia, eta patientiari pietatea:

2Pt 1 7 Eta pietateari anayetassunezco onheriztea, eta anayetassunezco onherizteari charitatea.

2Pt 1 8 Ecen baldin gauça hauc çuetan badirade, eta abundatzen badirade etzaituzte lacho ez fructu gabe vtziren Iesus Christ gure launaren eçagutzean.

2Pt 1 9 Baina gauça hauc ezti tuena itsu da, deus vrrundanic eztacussal aric, ahanciric bere bekatu çaharretaric purificatu i çan dela.

2Pt 1 10 Halacotz, anayeac, emplega çaitetzte affectionatuqui çuen vocationearen eta electionearen fermu eguiten, ecen gauça hauc eguiten di tuçuela, etzarete nehoi z-ere eroriren.

2Pt 1 11 Ecen hunela Iesus Christ gure launaren eta Saluadorearen resuma eternaleratco sartzea abundosqui administraturen çai çue.

2Pt 1 12 Bada, eznaiz nagui i çanen gauça hauçaz bethiere çuen orhoit eracitera, iaqui nsu eta confirmatuac baçarete-ere eguia hunetan.

2Pt 1 13 Ecen gauça iustoa estimatzen dut, tabernacle hunetan naiceno, aduertimenduz çuen iratzartzea:

2Pt 1 14 Daquidalaric ecen ene tabernacle hunen vtzi tea sarri i çanen dela, Iesus Christ gure launac declaratu-ere drautan beçala.

2Pt 1 15 Baina pena-ere eçarriren dut çuec ene parti ondoan gauça hauçaz mentione eguin ahal deçaçuen.

2Pt 1 16 Ecen eztrauçuegu eçagutzera eman Iesus Christ gure launaren botherea eta aduenimendua, fable artez desguisatuey iarrei quiz: baina gure begui ez haren mai estatea ikussi dugunoc beçala:

2Pt 1 17 Ecen recebitu vkan çuen lainco Aitaganic ohore eta gloria, hunelaco vozbat hari igorri i çanic gloria magnificotic, Haur da ene Seme mai tea, cein etan neure atseguin ona hartzen baitut:

2Pt 1 18 Eta guc voz cerutic igorri haur ençun vkan dugu, harequi n batean gui nadel a mendi sainduan.

2Pt 1 19 Eta badugu Prophetén hitz guci zco fermua, ceini behatzeaz vngui eguiten baitu çue, leku ilhunetan arguitzen duen candel a bati beçala, egunac arguitzen has deçaçueno, eta arti çarra ilki dai teno çuen bihotzetan.

2Pt 1 20 Baldin lehenic adi tzen badu çue haur, ecen Scripturaco prophetiaric batre eztela declarati one particul aretaric.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- 2Pt 1 21 Ecen prophetiá ezta guiçonén vorondatez ekarria i çan lehenago: baina Spiritu sainduaz inspiraturic miñçatu i çan dirade laincoaren guiçon sainduac.
- 2Pt 2 1 Baina propheta falsuac-ere i çan dirade populuaren artean, çuen artean-ere doctor falsuac i çanen diraden beçala, ceinéc secretuqui sar eraciren baitituzte perditionetaco sectác: eta hec redemitu di tuen launa vkaturen baituté, bere buruén gainera perditione lasterra erekarten duqueitelaric.
- 2Pt 2 2 Eta anhitz iarreiquiren çaye hayén insolentiey: ceineçaz egui azco bidea blasphematurén baita.
- 2Pt 2 3 Halaco maneraz non auariti az enganiotaco hitzez merkatalgoa çueçaz eguinen baituqueite: ceinén gainera condemnationeac ia aspaldidanic ezpaitu berancen, eta ceinén perditionea ezpaitatza lo.
- 2Pt 2 4 Ecen baldin laincoac Aingueru bekatu eguin vkan dutenac guppida vkan ezpaditu: baina ilhundurataco cadenéz abysmaturic liuratu vkan ditu, iudicioco reseraturic.
- 2Pt 2 5 Eta lehenagoco mundua eztu guppida vkan, baina Noe, iustitia trompettaria bera çortzi garren beguiratu vkan du, dilubioa gaiçtoen mundura erekarriaric.
- 2Pt 2 6 Eta Sodomaco eta Gomorrhaco ciuitateac ilhaunduric subuersionetara condemnatu vkan ditu, eta eguin vkan du exemplu liraden gaiçtoqui vici liradenén.
- 2Pt 2 7 Eta Lot iustoa abominablén conuersatione dissolutionezcoaz fatigatua deliuratu vkan du.
- 2Pt 2 8 (Ecen iusto hunec hayén artean habitatzen celaric ikustez eta ençutez egunetic egunera tormentatzen çuen bere bihotz iustoa, hayen obra gaiçtoén causaz)
- 2Pt 2 9 Badaqui launac fidelén tentationetaric deliuraten: eta iniustoén iudicioco eguneco tormentatu diradençát reseruatzen:
- 2Pt 2 10 Eta principalqui haraguiari darreitzaia, guthicia satsutara erorten diradenén eta guehientassuna menospreciatzen dutenén: hec audacioso eta bere buruéz pagu i çanez, eztrade beldur dignitatéz gaiçqui miñçatzera.
- 2Pt 2 11 Aingueruéç, indarrez eta pui ssañaz handiago badirade-ere, ez tute hayén contra launaren aitzinean gaiçterraitezco sententiaric emaiten.
- 2Pt 2 12 Baina hauc, animal brutal bere sensualitateari darreitzaianac beçala, hatzamaiteco eta deseguiteco eguinac dirade, aditzen ez tuzten gauçac vituperatzen dituztela, bere corruptione beraz desegui nen dirade:
- 2Pt 2 13 Recebitzen dutela iniustitiazco saria, voluptatetan estimatzen dituztela egun orzoco delicioac, thachác eta maculác, dostatzen diradela bere enganiotan çuequin banquetatuz.
- 2Pt 2 14 Beguiac adulterioz betheac dituztela, eta bekatu eguetic guelditzen eztaquitela, arima inconstantac bazcatzen dituztela, bihotza auaritiatara exercitatua dutela, maledictionezco haour diradela:
- 2Pt 2 15 Bide çucena vtzitic errebelatu i çan dirade, Balaam Bosorensemearen bideari iarrei qui i çanic, ceinéc iniquitatezco sariari on eritzi baitzaraucan: eta bere iniquitateaz vençutu i çan cen:
- 2Pt 2 16 Ecen asto eme vztarrico batec voz humanoz miñçaturic reprimi ceçan Prophetaren frenesiá.
- 2Pt 2 17 Hauc dirade ithurri vr gabeac, hodey haice buhumbaz erabiliac, eta ilhumbezco lanhoa seculacotz beguiratzen çaye.
- 2Pt 2 18 Ecen vanitatezco propos guci z arrogantac pronuntiatzen dituztela bazcatzen dituzté haraguiaren guthiciéz eta insolentiez, erroretan conuersatzen dutenetaric egui azqui ihes eguin çutenac:
- 2Pt 2 19 Libertate hæy promettatuz berac corruptionearen sclabo diradelaric, ecen norçaz nehor vençutu i çan baita, hura haren sclabo eguin i çan da.
- 2Pt 2 20 Ecen baldin munduco satsutassunetaric retiratu diraden ondoan Iesus Christ launaren eta Saluadorearen eçagutzeaz, guciagatic-ere berri z hetan nahassiric vençut badi téz, hayén azquen conditionea lehen baina gaiçtoago eguin i çan da.
- 2Pt 2 21 Ecen hobe vkan çuqueiten iustitiazco bidea ez lutén eçagutu, ecen ez eçaguturic hura, eman i çan çayen manamendu saindutic guibeleratzea:
- 2Pt 2 22 Baina hæy heldu i çan çaye prouerbio egui azcoz erraiten ohi dena, Ora itzuli i çan da bere issurtze propria: eta, Ahardi ikucia itzuli i çan da istilera iraulzatzaera.
- 2Pt 3 1 Maitéac, ia bigarren epistola haur scribatzen drauçuet, ceinez iratzartzen baitut aduertimenduz çuen adimendu çahua.
- 2Pt 3 2 Orhoit caretencát Propheta sainduéz aitzinetic erran i çan diraden, hitzéz, eta gure manamenduaz, cein bai cara launaren eta Saluadorearen Apostolu.
- 2Pt 3 3 Haur lehenic daquiçuelaric: ecen ethorri ren diradela azqueneco egunetan truffariac, bere guthicia proprién araura ebilten diradela.
- 2Pt 3 4 Eta dioitela, Non da haren aduenimenduco promessa? ecen Aitác lokartu i çan diradenaz gueroztic, gauça guciéc hunela continuatzen duté creationearen hatseandanic.
- 2Pt 3 5 Ecen haur bere nahiz ignoratzen duté, nola ceruéc lehenagodanic bere i çatea vkan dutén, eta lurrac consistitzen celaric vr barnean eta vr artean, laincoaren hitzaz.
- 2Pt 3 6 Halacotz orduco mundua vr dilubio batez estali i çanic galdu i çan da.
- 2Pt 3 7 Baina orain diraden ceruác eta lurra hitz beraz reseraturic suco beguiratzen dirade iudicioaren eta guiçon gaiçtoén destructionearen eguneco.
- 2Pt 3 8 Baina hunec etzareta ignorant, maitéac, ecen egun-bat launa bei than

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

milla vrthe beçala, eta milla vrthe egun-bat beçala diradela.

- 2Pt 3 9 Eztu berancen promettatu duen launac (batzuc berance estimatzen duten beçala) baina patient da guregana, ez nahiz nehor gal dadin, baina guciac emendamendutara datocen.
- 2Pt 3 10 Baina ethorriren da launaren eguna, ohoina gauaz beçala, ceinetan ceruac habarrotsequin iraganen baitirade: eta elementac beroz desegui nen dirade, eta lurra, eta hartaco obra guciac choil erreren dirade.
- 2Pt 3 11 Beraz gauça hauc guciac desegui n behar diradenaren gainean, nolaco behar duçue içan conuersatione saindutan eta pietatezco obratan?
- 2Pt 3 12 Beguira çaudetela, eta lehiatzen çaretela laincoaren egunaren aduenimendura, ceinetan ceruac irachequiric desegui nen baitirade, eta elementac beroz vrthuren?
- 2Pt 3 13 Baina promessaren araura ceru berrién eta lur berriaren beguira gaude ceinetan iustitia habitatzen baita.
- 2Pt 3 14 Halacotz, maiteac, gauça hauén beguira çaudetela, diligentia eçarçue macula gabe eta reprotchu gabe harçaz eriden çaitetzen baquerequin.
- 2Pt 3 15 Eta gure launaren patientiá saluamendu estima eçaçue: Paul gure anaye maiteac-ere hari eman içan çayón sapientiaren araura scribatu vkan drauçuen beçala:
- 2Pt 3 16 Quasi bere epistola gucietan nola punctu hauçaz miñoç baita: ceinetan baitirade batzu aditzeco gaitzic, ignorantéc eta fermetate gabéc makurtzen dituztenic, berce Scripturac-ere beçala, bere buruén destructionetan.
- 2Pt 3 17 Çuec beraz, maiteac, engoitic aduertituac çaretenaz gueroztic, beguiraçue abominablén enganioz bercéquin eraman içanic, çuen fermetatetic eror etzaitetzen.
- 2Pt 3 18 Baina auança çaitetze lesus christ gure launaren eta Saluadorearen gratián eta eçagutzean: ceini dela gloria orain eta eternitateco egunerano. Amen.
- 1Jh 1 1 HATSEAN-DANIC cena, ençun vkan duguna, gure beguiez ikussi vkan duguna, contemplatu vkan duguna, eta gure escuéc hunqui vkan dutena vicitzeco hitzaz.
- 1Jh 1 2 (Ecen vicitzea manifestatu içan da, eta ikussi vkan dugu, eta testificatzen dugu eta denuntiatzen drauçuegu vicitze eternala, cein baitzén Aita baitan, eta aguertu içan baitzai cu.)
- 1Jh 1 3 Eta ikussi eta ençun vkan duguna, diot, denuntiatzen drauçuegula, cuac-ere communi one duçuençat gurequin, eta gure communi onea da Aitarequin eta lesus christ haren Semearequin.
- 1Jh 1 4 Eta gauça hauc scribatzen drauzquiçuegu çuen bozcarioa compli dadinçat.
- 1Jh 1 5 Haur da bada harenganic ençun vkan dugun mandatal goa eta denuntiatzen drauçueguna, Ecen laincoa dela arguia, eta ilhumberic batre hura baitan ezte la.
- 1Jh 1 6 Baldin erran badeçagu ecen communi one dugula harequin, eta ilhumbean bagabil tza, gueçurra erraiten dugu, eta ezugu eguiten egui á.
- 1Jh 1 7 Baina baldin argui an bagabil tza, hura argui an den beçala, communi one dugu elkarrequin harequin batean, eta lesus christ haren Semearen odolac purgatzen gaitu bekatu orotaric.
- 1Jh 1 8 Baldin erran badeçagu ecen bekaturic eztugula, gure buruac seducitzen ditugu, eta egui á gutan ezta.
- 1Jh 1 9 Baldin confessa badi tzagu gure bekatuac, fidel da eta iusto, guri gure bekatuén barkatzeco, eta iniquitate orotaric gure purgatzeco.
- 1Jh 1 10 Baldin erran badeçagu ecen eztugula bekaturic eguin: gueçurti eguiten dugu hura, eta haren hitza ezta gutan.
- 1Jh 2 1 Ene haourtoác, gauça hauc scribatzen drauzquiçuet, bekaturic eztagui çuençat: eta baldin cembeit ec eguin badu bekaturic, badugu aduocatbat Aita baithara, lesus christ iustoa.
- 1Jh 2 2 Eta hura da appoinctamendua gure bekatuacgatic, eta ez gureacgatic solament, baina mundu guciarenacgatic-ere
- 1Jh 2 3 Eta hunetan daqui gu ecen hura eçagutu dugula, baldin haren manamenduac beguira badi tzagu.
- 1Jh 2 4 Norc erraiten baitu, Eçagutu dut hura: eta haren manamenduac ezpaititu beguiratzen, gueçurti da, eta egui á ezta hura baitan:
- 1Jh 2 5 Baina norc beguiratzen baitu haren hitza egui azqui hura baitan laincoaren amorioa compl ituda: huneçaz daqui gu ecen hura baitan garela.
- 1Jh 2 6 Norc erraiten baitu hura baitan dagoela, behar du, nola hura ebili baita, hala hainac-ere ebili
- 1Jh 2 7 Anayeac, eztrauçuet manamendu berribat scribatzen, baina manamendu çahar hatseandanic vkan duçuen a: manamendu çaharra hatseandanic ençun vkan duçuen hitza da.
- 1Jh 2 8 Berçal de manamendu berribat scribatzen drauçuet, cein baita egui azco hartan eta çuetan: ceren ilhumbea iragan baita, eta egui azco argui ac ia eguiten baitu argui .
- 1Jh 2 9 Norc erraiten baitu ecen argui an dela, eta bere anayeri gaitz baitaritzá hura ilhumbean da oraindrano .
- 1Jh 2 10 Bere anayeri on daritzana argui an dago, eta scandaloric ezta hura baitan.
- 1Jh 2 11 Baina bere anayeri gaitz daritzana, ilhumbean da, eta ilhumbean dabila, eta eztaqui norát ioaiten den: ecen ilhumbeac haren begui ac itsutu vkan ditu.
- 1Jh 2 12 Scribatzen drauçuet, haourtoác, ceren çuen bekatuac barkatu

baitzai zqui çue haren icenagatic.

- 1Jh 2 13 Scribatzen drauçuet, aitác, ceren eçagutu baituçue hatsean-danic dena. Scribatzen drauçuet, gazteác, ceren gaiçtoari garai thu baitzai zqui ote. Scribatzen drauçuet, haour chipiác, ceren eçagutu vkan baituçue Aita.
- 1Jh 2 14 Scribatu vkan drauçuet, aitác, ceren eçagutu baituçue hatsean-danic dena. Scribatu drauçuet, gazteác, ceren borthitz baitzarete, eta laincoaren hitza çuetan egoiten baita, eta gaiçtoari garai thu baitzai zqui ote.
- 1Jh 2 15 Eztuçuel a maite mundua, ez munduco gauçac: baldin cembeitec maite badu mundua, ezta Aitaren amorioa hura baithan.
- 1Jh 2 16 Ecen munduan den gauça gucia (hala nola, haraguiaren guthiciá, eta beguien guthiciá, eta vici tzearen arrogantiá) ezta Aitaganic baina da munduaganic.
- 1Jh 2 17 Eta mundua iragaiten da, eta haren guthiciá, baina laincoaren vorondatea eguiten duena dago seculacotz.
- 1Jh 2 18 Haourtoác, azquen dembora da: eta nola ençun vkan baituçue ecen Antechrist ethorteco dela, oraindanic-ere Antechristac anhitz dirade: nondic baitaqui gu ecen azquen demborá dela.
- 1Jh 2 19 Gure artetic ilki i çan dirade baina etziraden gutaric: ecen baldin gutaric i çan balirade, gurequin egon ciratequeen: baina haur eguin i çan da manifesta ledinçat ecen guciac eztiradela gutaric.
- 1Jh 2 20 Baina çuec baduçue vnctionea Sai nduaganic, eta eçagutzen dituçue gauça guciac.
- 1Jh 2 21 Eztrauçuet scribatu vkan, egui á eçagutzen eztuçuelacotz: aitzitic ceren hura eçagutzen duçuen, eta gueçurric batre ezpaita eguiatic.
- 1Jh 2 22 Nor da gueçurti, Iesus dela Christ vkatzen duena baicen? hura da Antechrist, ceinec Aita eta Semea vkatzen baititu.
- 1Jh 2 23 Norc-ere vkatzen baitu Semea, harc Aita-ere eztu: norc-ere aithortzen baitu Semea, harc Aita-ere badu.
- 1Jh 2 24 Beraz hatsean-danic ençun vkan duçuen çuetan hego: ecen baldin çuetan badago hatseandanic ençun vkan duçuen, çuec-ere Semea baithan eta Aita baithan egonen çarete.
- 1Jh 2 25 Eta haur da berac guri promettatu draucun promessa, baita, vici tze eternala.
- 1Jh 2 26 Gauça hauc scribatzen drauzqui çuet, çuec seducitzen çaituztenéz.
- 1Jh 2 27 Baina harenganic recebitu vkan duçuen vnctionea dago çuetan, eta eztuçue mengoaric nehorc iracats çaitzaten: baina vnctione berac gauça guciéz iracasten çaituzten beçala, eta eguiati da, eta ezta gueçurti: eta vnctioneac iracatsi çaituzten beçala, hartan egonen çarete.
- 1Jh 2 28 Orain bada, ene haourtoác, çaudete hartan: aguer dadinean assegurança dugunçat, eta haren aitzinean confus ezgarençat haren aduenimenduan.
- 1Jh 2 29 Baldin badaqui çue ecen hura iusto dela, i aqui çue ecen norc-ere iustitia eguiten baitu, hura harenganic iayo dela.
- 1Jh 3 1 Ikussa çue nolaco charitatea guri eman draucun Aitac, baita, laincoaren haur dei tha gai tecen: halacotz munduac ezgaitu eçagutzen, ceren ezpaitu hura eçagutzen.
- 1Jh 3 2 Maiteác, orain laincoaren haour gara, baina oraino ezta aguertu i çanen garena: badaqui gu ordea ecen hura aguer dadinean, hura irudico dugula: ecen den beçala ikussiren duquegu hura.
- 1Jh 3 3 Eta norc-ere sperança haur baitu hura baithan, purificatzen du bere buruá, hura-ere pur den beçala.
- 1Jh 3 4 Norc-ere bekatu eguiten baitu, Leguearen contra-ere eguiten du: eta bekatua da Leguearen contra dena.
- 1Jh 3 5 Eta badaqui çue ecen hura aguertu i çan dela gure bekatuac ken litzançat, eta bekaturic hura baithan eztela.
- 1Jh 3 6 Hura baithan egoiten denec eztu bekaturic eguiten: norc-ere bekatu eguiten baitu, eztu ikussi hura, eta eztu eçagutu hura.
- 1Jh 3 7 Haourtoác, nehorc seduci etzaitzatel a: iustitia eguiten duena, iusto da, hura iusto den beçala.
- 1Jh 3 8 Bekatu eguiten duena, deabruaganic da: ecen hatseandanic deabruac bekatu eguiten du: hunetacotz aguertu i çan da laincoaren Semea, deseguin litzançat deabruaren obrac.
- 1Jh 3 9 Nor-ere iayo i çan baita laincoaganic, harc bekaturic eztu eguiten: ecen haren haca haina baithan dago, eta ecin dai di bekaturic, ceren laincoaganic iayo i çan baita.
- 1Jh 3 10 Hunetan agueri dirade laincoaren haourrac eta deabruaren haourrac: norc-ere iustitia ezpaitu eguiten, eta ezpaitu bere anayea onhesten hura ezta laincoaganic.
- 1Jh 3 11 Ecen haur da hatseandanic ençun vkan duçuen mandatal goá, El karri on eritzi dieçogun.
- 1Jh 3 12 Ez Cainec beçala, cein baitzén Gaiçtoaganic, eta ceinec hil baitzuen bere anayea. Eta cergatic hil vkan çuen? ceren haren obrac gaiçto baitziraden, eta haren anayearnac iusto.
- 1Jh 3 13 Ene anayeác, ezteçaçuel a mirets baldin çuey gaitz badaritzue munduac.
- 1Jh 3 14 Guc badaqui gu ecen iragan garel a heriotic vici tzer a, ecen on dari ztegu anayey: anayeari on eztaritzana, herioan dago.
- 1Jh 3 15 Norc-ere gaitz baitaritz a bere anayeri hura guicerhaile da: eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

badaqui çue gui cerhail ec batec-ere eztuela vici tze eternal bere bai than dagoena.
 1Jh 3 16 Hunetan eçagutu vkan dugu charitate, ceren harc bere vici a guregatic eçarri vkan bai tu, guc-ere beraz gure vici ac anayecgatic eçarri behar di tugu.
 1Jh 3 17 Bada norc vkanen bai tuque munduco onetatic, eta ikussi ren bai tuque haren anayec necessari tate duqueela eta ertsiren bai trautzza bere halsarrac, nolatan laincoaren charitate egoiten da hura bai than?
 1Jh 3 18 Ene haourtoác, ezteçagula on eritzi hitzez ezeta mi hiz, baina obraz eta egui az:
 1Jh 3 19 Eta hunetan eçagutzen dugu ecen eguiatic garella, eta haren aitzinean seguraturen di tugu gure bihotzac.
 1Jh 3 20 Ecen baldin condemna baguitza gure bihotzac, handi ago da laincoa gure bihotza baino, eta eçagutzen di tu gauça guciac.
 1Jh 3 21 Maiteác, baldin gure bihotzac condemnatzen ezpagai tu, segurança dugu laincoa bai than.
 1Jh 3 22 Eta ceren-ere esca bagaitz, recebitzen dugu harenganic: ecen haren manamenduac begui ratzen di tugu, eta haren aitzinean placént diraden gauçac eguiten di tugu.
 1Jh 3 23 Eta haur da haren manamendua, Sinhets deçagun Iesus Christ haren Semearen icenean, eta el karri on daritzogun, manamendu eman dracun beçala.
 1Jh 3 24 Eta haren manamenduac begui ratzen di tuena, hura bai than egoiten da, eta hura haina bai than: eta huneçaz eçagutzen dugu ecen hura egoiten dela gutan, da iaqui teco, eman vkan draucun Spirituaz.
 1Jh 4 1 Maiteác, spiritu guci a ezteçaçuela sinhets, baina phorogaitzaçue spirituac eya laincoaganic diradenez: ecen anhitz propheta falsu ethorri i çan dirade mundura.
 1Jh 4 2 Hunetan eçagut eçaçue laincoaren Spiritua. Iesus Christ haraguitara ethorri dela confessatzen duen spiritu guci a, laincoaganic da.
 1Jh 4 3 Eta cein-ere spirituc ezpai tu confessatzen Iesus Christ haraguitara ethorri i çan dela hura ezta laincoaganic: eta halaco spiritua Antechristena da, ceinez miñcatzen ençun vkan bai tuçue, ecen ethorteco dela, eta ia orain munduan da.
 1Jh 4 4 Haourtoác, çuec laincoaganic çarete, eta garai thu çai zte hæy: ecen handi ago da çuetan dena, ecen ez munduan dena.
 1Jh 4 5 Hec mundutic dirade, halacotz munduaz mi nõo dirade, eta mundua hæy behatzen çaye.
 1Jh 4 6 Gu laincoaganic gara: laincoa eçagutzen duena, guri behatzen çai cu: laincoaganic eztena guri etzai cu behatzen: hunetan eçagutzen dugu egui azco Spiritua, eta errezo spiritua.
 1Jh 4 7 Maiteác, el karri on eritzi di eçogun: ecen charitate laincoaganic da: eta norc-ere onhesten bai tu, hura laincoagaoic i ayo da, eta eçagutzen du laincoa.
 1Jh 4 8 Onhesten eztuenac, eztu eçagutzen laincoa: ecen laincoa charitate da.
 1Jh 4 9 Hunetan mani festatu i çan da laincoaren gureganaco charitate, ceren bere Seme bakoi tza igorri vkan bai tu laincoac mundura, harçaz vici garençat.
 1Jh 4 10 Hunetan da charitate, ez ceren guc onhetsi dugun laincoa, baina ceren harc onhetsi bai quai tu gu, eta igorri vkan bai tu bere Semea gure bekatuacgatic appoinctamendu licençat.
 1Jh 4 11 Maiteac, baldin hunela laincoac onhetsi bai quai tu, guc-ere behar dugu el kar onhetsi .
 1Jh 4 12 Laincoa eztu nehorc ikussi egundano: baldin el kar maite badugu laincoa gutan dago, eta haren charitate complitu da gutan.
 1Jh 4 13 Hunetan eçagutzen dugu ecen hartan egoiten garella, eta hura gutan, ceren bere Spiritutic eman bai traucu.
 1Jh 4 14 Eta guc ikussi vkan dugu, eta testificatzen dugu ecen Aitác igorri vkan duela Semea munduaren Saluadore i çateco.
 1Jh 4 15 Norc-ere confessaturen bai tu ecen Iesus dela laincoaren Semea, laincoa hura bai than dago, eta hura laincoa bai than.
 1Jh 4 16 Eta guc eçagutu eta sinhetsi dugu laincoac guregana duen charitate. laincoa charitate da: eta charitatean egoiten dena, lainco bai than egoiten da, eta laincoa hura bai than.
 1Jh 4 17 Huneçaz complitu i çan da charitate guregana, iudicioco egunean segurança dugunçat, ceren hura den beçalaco bai cara gu-ere mundu hunetan.
 1Jh 4 18 Beldurric ezta charitatean: aitzitic charitate perfectuac campora egoizten du beldurra: ecen beldurrac tormenta du: eta beldur dena ezta complitua charitatean.
 1Jh 4 19 Guc hari on daritzagu, ceren harc lehenic onhetsi bai quai tu gu.
 1Jh 4 20 Baldin nehorc erran badeça, Maite dut laincoa: eta bere anayeari gaitz badaritzza: gueçurti da: ecen bere anaye dacussana maite eztuenac, ikusten eztuen laincoa nola maite ahal duque?
 1Jh 4 21 Eta manamendu haur dugu harenganic, laincoa maite duenac, maite duen bere anayea-ere.
 1Jh 5 1 Norc-ere sinhesten bai tu ecen Iesus dela Christ hura laincoaganic i ayoa da: eta norc-ere on baitaritzá engendratu duenari, on daritzá harenganic engendratu i çan denari -ere.
 1Jh 5 2 Hunetan eçagutzen dugu ecen on daritzegula laincoaren haourrey, laincoari on daritzagunean, eta haren manamenduac begui ratzen di tugunean.
 1Jh 5 3 Ecen haur da laincoaren charitate, haren manamenduac begui ra

ditzagun, eta haren manamenduac gaitzac ez tirade.

1Jh 5 4 Ecen cer-ere laincoaganic iayo baita, garaitzen çayo munduari: eta haur da victoria munduari garaitu çayona, gure fedea.

1Jh 5 5 Nor da munduari garaitzen çayona, Iesus dela laincoaren Semea sinhesten duena bai cen?

1Jh 5 6 Haur da Iesus Christ vrez eta odolez ethorri i çan dena: ez vrez solal nent, baina vrez eta odolez: eta Spiritua da testificatzen duena ecen Spiritua eguia dela.

1Jh 5 7 Ecen hirur dirade testificatzen dutenac ceruän, Aita, Hitza, eta Spiritu saindua: eta hauc hirurac bat dirade.

1Jh 5 8 Eta hirur dirade testificatzen dutenac lurrean, Spiritua eta vra eta odola: eta hirur hauc batetan dirade.

1Jh 5 9 Baldin gui çonen testificati onea recebitzen badugu laincoaren testificati onea handi ago da: ecen haur da laincoaren testificati onea, cein testificatu vkan baitu bere Semeaz.

1Jh 5 10 Laincoaren Semea baitan sinhesten duenac, badu laincoaren testificati onea bere baitan: laincoa sinhesten ez tuenac, gueçurti eguiten du hura: ecen ez tu sinhetsi vkan. laincoac bere Semeaz testificatu vkan duen testificati onea.

1Jh 5 11 Eta haur da testificati onea, ecen vici tze eternala eman draucula laincoac: eta vici tze haur haren Semean da.

1Jh 5 12 Semea duenac, badu vici tzea: laincoaren Semea ez tuenac, ez tu vici tzea.

1Jh 5 13 Gauça hauc scribatu vkan drauzqui çuet çuey, laincoaren Semearen i cena baitan sinhesten du çuenoy: daqui çuençát ecen badu çuela vici tze eternala, eta sinhets deça çuençát laincoaren Semearen i cena baitan.

1Jh 5 14 Eta haur da laincoa baitan dugun confidançá, ecen baldin cerbait esca bagait ez haren vorondatearen araura, ençuten gaituela.

1Jh 5 15 Eta baldin badaqui gu ecen harc ençuten gaituela, cer-ere esca bagait ez: badaqui gu ecen badi tugula gal degu iten drauzqui ogun esqueac.

1Jh 5 16 Baldin cembeit ec ikusten badu bere anaye bekatu eguiten duela heriora ez ten bekatuz, escaturen çayó laincoari, eta emanen drauca hari vici tze: bekatu eguiten duteney diot ez heriora. Bekatua denean heriora, ezti at erraiten harengatic othoitz dagui án.

1Jh 5 17 Iniquitate gucia bekatu da: baina bada bekatu heriora ez tenic.

1Jh 5 18 Badaqui gu ecen nor-ere laincoaganic iayo baita, harc ez tuela bekatu ric eguiten: baina laincoaganic engendratu i çan denac, beguiratzen du bere buruá, eta Gaiçtoac ez tu hunquizen hura.

1Jh 5 19 Badaqui gu ecen laincoaganic gabela: eta mundu gucia gaiçtoan datzala.

1Jh 5 20 Baina badaqui gu ecen laincoaren Semea ethorri i çan dela, eta eman draucula adimendu eguiati denaren eçagutze: eta gara eguiatian, Iesus Christ haren Semean: haur da egui azco laincoa, eta vici tze eternala.

1Jh 5 21 Haourtoác, beguira çait ezte idoletaric. Amen.

2Jh 1 1 ANCIANOAC andre elegituari, eta haren haourrey, cein nic egui az mait e baititut, eta ez nic neurorrec solament, baina egui á eçagutu vkan duten guciéc-ere:

2Jh 1 2 Gutan dagoen eta seculacotz gurequin i çanen den eguiaren causaz:

2Jh 1 3 Gratia, misericordia, baquea dela çuequin lainco Aitaganic, eta Aitaren Seme Iesus Christ launaganic, egui arequin eta charitaterequin.

2Jh 1 4 Alegueratu i çan naun haguitz, ceren eriden dudan hire haourretaric egui án dabil tzala, manamendu recebitu vkan dugun beçala Aitaganic.

2Jh 1 5 Eta orain othoitz eguiten draunac, andrea, ez manamendu berri ric scribatzen banaraun beçala, baina hatseandanic vkan duguna, elkarri on daritzogun.

2Jh 1 6 Eta haur da charitatea, ebil gai tecen haren manamenduén araura: haur da manamendua hatseandanic ençun vkan du çuen beçala, hartan ebil çait ezten.

2Jh 1 7 Ecen anhitz abusari sarthu i çan da mundura, ceinéc ezpai tute confessatzen Iesus Christ haraguitan ethorri i çan dela: halacoa abusari da eta Antechrist.

2Jh 1 8 Gogoauçue çuen buruètara, gal ezti tzaguncát eguin ditugun gauçac, baina sari bethea recebi deçagunçát.

2Jh 1 9 Norc-ere iragaiten baitu, eta ezpai ta egoiten Christen doctrinán, laincoa ez tu: Christen doctrinán egoiten denac Aita eta Semea badi tu.

2Jh 1 10 Baldin cembeit ethorten bada çuetara, eta doctrina haur ezpai tu ekarten, hura ezteçauela recebi etchera, ezeta saluta.

2Jh 1 11 Ecen hura salutatzen duenac comunicatzen du haren obra gaiçtoequin.

2Jh 1 12 Anhitz gauça banuen-ere çuey scribatzecoric, ezti tut paperez eta tintaz scribatu nahi vkan, baina sperança dut ethorri ren naicela çuetara eta ahoz aho minçaturen, gure bozcarioa complitua dençát.

2Jh 1 13 Hire ahizpa elegituaren haourréc salutatzen auté.

3Jh 1 1 ANCIANOAC Gayo mait e nic egui azqui on daritzadanari.

3Jh 1 2 Maitéa, desiratzen diat gauça guci etan prospera deçán, eta sendo aicén, hire arimá prospero den beçala.

3Jh 1 3 Ecen alegueratu i çan nauc haguitz ethorri i çan diradenean anayec eta testificatu vkan dutenean hire integritateaz, nola integroqui ebil ten baitaiz.

3Jh 1 4 Haur baino bozcario handi agoric ezti át, cein baita, ençuten dudanean ene haourrac integroqui dabil tzala.

3Jh 1 5 Maitéa, fidelqui eguiten duc cer-ere eguiten baituc anayetara eta

estrangeretara.

3Jh 1 6 Ceinéc testificatu vkan baituté hire charitateaz Eliçaren presentián: hec baldin guida badi tzac laincoari dagocan beçala, vngui dai di quec.

3Jh 1 7 Ecen haren icenagatic partitu i çan di tuc, deus hartzen etzutela Gentiletaric.

3Jh 1 8 Guc beraz behar citi agu recebitu halacoac, egui á ai uta deçagunçát.

3Jh 1 9 Scribatu diarocát Eliçari: baina hayén artean lehen i çan ai her denac, Diotrephesec ezgui aitic recebitzen.

3Jh 1 10 Halacotz, baldin ethor banadi aipaturen citiat harc eguiten di tuen obrác, el he gai chtoz dadassala gure contra: eta hauçaz ez contentez, ezti tic berac anayec recebitzen, eta recebitu nahi di tuztenac empatchatzen citic eta Eliçatic egoizten.

3Jh 1 11 Maiteá, ezteçála imita gaitza, baina ona: vngui eguiten duena, laincoaganic duc: baina gai zqui eguiten duenac ezti c ikussi laincoa.

3Jh 1 12 Demetrio z guciéc testificatzen dié, eta egui ac berac-ere: baina guc-ere testificatzen di agu, eta eçagutu vkan duçue ecen gure testificati onea egui azco dela.

3Jh 1 13 Banián anhitz gauça scribatzeceroric, baina eztrauát tintaz eta hegatz se z scribatu nahi .

3Jh 1 14 Baina sperança di át sarri ikussiren audala, eta ahoz aho mi nçaturen garel a.

3Jh 1 15 Baquea dela hirequin. Salutatzen auté adisqui déc. Sal utai tzac adisqui deac icenguilatuqui.

Jde 1 1 IVDA Iesus Christen cerbitzari eta lacquesen anayec, lainco Aitaz sanctificatu, eta Iesus Christez conseruatu diraden dei thuey,

Jde 1 2 Misericordia eta baque eta charitate multiplica daqui çuela.

Jde 1 3 Maiteác, artha handi dudalaric çuey scribatzera saluamendu comunaz, necessario i çan çait çuey scribatzera, exhorta çaitzatedançát bi hotz hartzera behin saindu ey eman i çan çayen fedeagatic.

Jde 1 4 Ecen ichilic sarthu i çan dirade gui çon batzu, lehen ia aspaldian damnatione hunetacotz enrolatuac, gende laincoaren beldur gabeac, gure laincoaren gratia cambi atzen dutela di ssolutionetara, eta lainco labe bakoi tza, eta Iesus Christ gure launa renuntiatzen di tuztela.

Jde 1 5 Bada gauça hauc aippatu nahi drauzqui çuet, ikussiric ecen haur behin badaqui çuela, ecen launac populua Egyptetic deli uratu çuenean, sinhetsi vkan etzutenac guero deseguin vkan cituela.

Jde 1 6 Eta Aingueru bere hatsea beguiratu vkan etzutenac, baina bere principal tassuna vtzi vkan çutenac, il humbe azpian seculaco estecaduretan egun handi co iudiciorano reseruatu vkan dituela.

Jde 1 7 Sodoma eta Gomorrha, eta hayén aldirietaco hiri hayén moldera paillardatu çutenac, eta berce haraguiaren ondoan ioan ciradenac, exemplutan proposatu i çan diraden beçala, su eternal eco pená suffritzen dutela.

Jde 1 8 Halaber ordea hauc-ere lokarturic bere haragui a satsutzen duté eta seignori á menospreciatzen eta dignitatéz gai zqui erraiten duté.

Jde 1 9 Guciagatic-ere Michel Archangelua, deabruaren contra ci harducanean di sputatzen cela Moysesen gorputzaz, etzedin ventura maledictionezco sententiaren emaitera, baina erran ceçan, launac mehatchaçala.

Jde 1 10 Baina hauc, aditzen ezti tuzten gauça guciéz gai zqui erraiten ari di rade, eta naturalqui abre brutal ec beçala eçagutzen di tuzten gauça guci etan corrupitzen di rade.

Jde 1 11 Maledictione hayén gainean: ecen Cainen bideari iarrei qui i çan çai zqui o, eta Balaam enganatu i çan den alocairuaren engani oz abandonnatu i çan di rade, eta Core-erén contradictionearen araura deseguin i çan dirade

Jde 1 12 Hauc dirade çuen charitatezco othorencetaco maculác, çuequin banquetatuz, nehoren beldur gabe bere buruác bazcatzen di tuztela: hodey vr gabe hai céz hara huna erabili ac: arbore çumel fructu gabeac, biguetan hilac, erroetari c ilki ac:

Jde 1 13 Itsassoco бага dorpeac, bere vileniéz hagin eguiten dutela, i çar errebelatuac, cein éy apprestatua bai taye tenebretaco il humhea eternalqui .

Jde 1 14 Eta prophetizatu vkan du hauçaz-ere Adamen ondoco çazpi garren gui çonac, Enoch-ec, cioela,

Jde 1 15 Huná, ethorri i çan da launa bere millionezco sainduequin, gucién contra iugemendu emaitera, eta hayén arteco gai chto gucién vençutzera obra gai chto gai chtoqui eguin di tuzten guciéz, eta bekatore gai chtoéc haren contra erran di tuzten hitz gogor guciéz.

Jde 1 16 Hauc dirade murmuraçale, reuoltari, bere guthicietan dabil tzanac, eta hayén ahoa propos guci zco hantuz mi nço da, personac admirationetan di tuztela bere probetchuagatic.

Jde 1 17 Baina çuec, maiteác, çareten orhoit Iesus Christ gure launaren Apostoluéz aitzinetic erran i çan diraden hitzéz:

Jde 1 18 Ecen erran vkan drauçuela, nola azquen demboretan i çanen di raden abusari ac, bere gai chtaquerietaco guthicien araura ebiliren di radenac.

Jde 1 19 Hauc dirade bere buruác separatzen di tuztenac, gende animal ac, Spiri tua eztutenac.

Jde 1 20 Baina çuec, maiteác çuen fede guci zco sainduaren gainera çuen buruác edifi catzen di tuçuela, eta Spiri tu sainduaz othoi tz eguiten duçuela,

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Jde 1 21 Elkar laincoaren charitatean conserua eçaçue, Iesus Christ gure launaren misericordien beguira çaudetela vici tze eternal ecotzat.

Jde 1 22 Eta auçe batzuez pietate, discretionez vsatzen duçuela.

Jde 1 23 Eta berceac ici duraz saluaitzaçue, sutic arrapatzen di tuçuela, haragui az maculatu arropari-ere gaitz dari tzoçuela.

Jde 1 24 Gaineracoaz, trebucatu gabe beguira, eta bozcarioequin irrehensible bere gloria aitzinera eraman ahal çaitzai zqueten lainco çuhur bakoitzari, eta gure Saluadoreari, dela gloria eta magnificencia eta indar eta puissança, eta orain eta secula guci etacotz. Amen.

Rvl 1 1 IESVS CHRISTEN Apocalypsea, cein eman vkan baitrauca hari laincoac, declara dietzençat bere cerbitzari ey sarri eguin behar diraden gauçac: eta harc bere Aingueruärequin igorri ric Ioannes bere cerbitzariari significatu vkan drautza.

Rvl 1 2 Ceinec testificatu vkan baitu laincoaren hitzaz eta Iesus Christen testimoni ageaz eta ikussi vkan di tuen gauça guci ez.

Rvl 1 3 Dohatsu da iracurtzen duena, eta dohatsu dirade prophetia hunetaco hitzac ençuten, eta hartan scribatuac diraden gauçac beguiratzen di tuztenac: ecen demborá sarri da.

Rvl 1 4 Ioannesec Asian diraden çazpi Elicey, Gratia dela eta baquea çuequin Denaren eta Cenaten eta Ethortecoaren partez: eta haren throno aitzinean diraden çazpi spirituén partez.

Rvl 1 5 Eta Iesus Christen partez, cein baita testimonio fidel a, hiletarico lehen iayoa, eta lurreco reguén Princea,

Rvl 1 6 Ceinec onhetsi baiquaitu eta ikuci gure bekatuetaric bere odolaz: eta eguin bai crauzqui ó Regue eta Sacrificadore lainco bere Aitari: hari bada dela gloria eta indar secula seculacotz. Amen.

Rvl 1 7 Huná, ethorten da hodeyéquin eta ikussiren du hura begui oroc, hura çul hatu vkan dutenéc-ere: eta plagnituren dirade haren aitzinean lurreco leinu guci ac: bay, Amen.

Rvl 1 8 Ni naiz a eta w, erran nahi baita, hatsea eta fina, dio launac, Denac, eta Cenac, eta Ethorteco denac, diot, Bothere guci tacoac.

Rvl 1 9 Ni Ioannes, eta Iesus Christen afflictionean eta resumán eta patientián çuen anayea eta laguna, Patmos deitzen den Islán nincén, laincoaren hitzagatic, eta Iesus Christen testimoni ageagatic:

Rvl 1 10 Nincén Spiritutan Igande egun batez, eta ençun neçan neure guibel ean voz handibat trompeta batena beçala, cioela,

Rvl 1 11 Ni nauc a eta w, lehena eta azquena, eta Ikusten duána scribeçac liburu batetan, eta igor eçac Asian diraden çazpi Elicetara, cein baitirade, Ephesen eta Smyrnen, eta Pergamen, eta Thyatiren, eta Sarden, eta Philadelphian eta Laodicean.

Rvl 1 12 Orduan itzul nendin enequin minçatu i çan cen vozaren ikustera: eta itzuliric ikus nitzan çazpi candelér vrrhezcoric:

Rvl 1 13 Eta çazpi vrrhezco candel erén artean gui çonaren Semea irudi çuembat, arropa luce batez veztitua, eta vrrhezco guerrico batez vगतzén aldean guerricatua.

Rvl 1 14 Eta haren buruá eta biloac ciraden churi, ille churia beçala, eta el hurra beçala: eta haren begui ac suaren garra beçala:

Rvl 1 15 Eta haren oinac cobre fina beçalaco, labean beçala çachetéla: eta haren voza vr handi én hotsa beçala.

Rvl 1 16 Eta cituen bere escu escuinean çazpi i çar, eta haren ahotic bi ahotaco ezpata çorrotzbat ilkiten cen: eta haren begui thartea cen argui iguzqui ac bere indarrean argui eguiten duen beçala.

Rvl 1 17 Eta hura ikussi vkan nuenean, eror nendin haren oinetara hila beçala: eta eçar ceçan bere escu escuina ene gainean, ciostala, Eztuála bel durric: ni nauc lehena eta azquena, eta vici naicena:

Rvl 1 18 Baina hil i çan nauc, eta huná, vici nauc secula seculacotz, Amen: eta citi át i ffernuaren eta herioaren gakoac.

Rvl 1 19 Scribaitzac ikussi vkan di tuan gauçac, eta diradenac eta hauén ondoan eguin behar diradenac:

Rvl 1 20 Ene escu escuinean ikussi vkan di tuán çazpi i çarrén mysterioa, eta çazpi candelér vrrhezcoac. Çazpi i çarrac, çazpi Elicetaco Aingueruác di tuc eta ikussi di tuán çazpi candel erac, çazpi Eli çac di tuc.

Rvl 2 1 Ephesen den Eli çaco Aingueruari scriba ieçóc, Çazpi i çarrac bere escu escuinean dadutzanac, çazpi candel er vrrhezcoén artean dabilanac, gauça hauc erraiten citic:

Rvl 2 2 Baceaquizqui at hire obrac, eta hire trabai llua, eta hire patienti á eta nola gaiçtoac ecin suffri di tzaqueán, eta experimentatu di tuán Apostolu erraiten diradenac eta ezpai tirade: eta eriden duc hec diradel a gueçurti.

Rvl 2 3 Eta suffritu vkan duc, eta patientia duc, eta trabai llatu i çan aiz ene icenagatic, eta ezai z enoyatu i çan.

Rvl 2 4 Baina badi át cerbait hire contra, ceren eure leheneco charitate a vtzi vkan baituc.

Rvl 2 5 Bada orhoit adi nondic erori ai cén, eta dolu bequic, eta leheneco obrac eguin itzac: ezpere ethorri ren nauc hire contra sarri, eta kenduren di át hire candel era bere lekutic, baldin dolu ezpadaquic.

Rvl 2 6 Baina haur baduc, Nicolaiten obrey gaitz baitariztec, hæy nic-ere

gaitz diari zteat.

Rvl 2 7 Beharri ric duenac ençun beça cer Spirituac erraiten drauen Elicey, Victoriousoari emanen draucat iatera vici tzeçó arboretic cein bai ta laincoaren paradi soaren erdian.

Rvl 2 8 Smyrnen den Eliçaco Aingueruäri -ere scriba ieçóc, Lehenac eta azquenac, hil i çan denac eta viztu i çan denac, gauça hauc erraiten citic:

Rvl 2 9 Baceaquizqui at hire obrác, eta tribulationea, eta paubreci á (baina abrats aiz) eta bere buruác ludu eguiten di tuztenén blasphemioa, eta ezpai tirade, baina di tuc Satanen synagoga.

Rvl 2 10 Ezai ceta suffritzeço di tuán gaucen beldur: huná, deabruac çuetaric batzu presoinean eçarteco citic phoroga çai teztencát, eta vkanen duçue tribulatione hamar egunez: aicén fidel heriorano, eta emanen drauát vici tzeço coroa.

Rvl 2 11 Beharri ric duenac ençun beça cer Spirituac erraiten drauen Elicéy, Victoriousoari etzayo cal teric eguinen bigarren herioaz.

Rvl 2 12 Pergamen den Eliçaco Aingueruäri -ere scriba ieçóc, Bi ahotaco ezpata corrotza duenac, gauça hauc erraiten citic,

Rvl 2 13 Baceaquizqui at hire obrác, eta non habitatzen aicén, Satanen thronoa den lekuan: eta ene icena badaducac, eztuc renuntiatu vkan ene fedea: Are Antipas ene martyr fidela heriotara eman i çan den egunean-ere çuen artean, non habitatzen bai ta Satan.

Rvl 2 14 Baina cerbait gauça appur badiat hire contra, ecen baduála hor Balaamen doctriná eduquitzen dutenetic, ceinec iracasten baitzuen Balac Israeleco haourrén aitzinean scandal o eçartera, idoley sacrificatzen çai tzen gaucetaric iatera, eta paillardatzera.

Rvl 2 15 Halaber baduc hic Nicolaitén doctriná daducatenetic-ere, cein bai ta nic gaitz daritzadan gauça.

Rvl 2 16 Dolu bequic: ezpere, ethorri ren nauc hire contra sarri, eta bataillaturen nauc hayén contra neure ahoco ezpatáz.

Rvl 2 17 Beharri ric duenac ençun beça cer Spirituac erraiten drauen Elicey, Victoriousoari emanen draucat iatera gordea dagoen Mannatic, eta emanen draucat harri churibat: eta harri an icen berribat scribaturic, cein nehorc ezpai tu eçagutzen, recebitzen duenac baicen:

Rvl 2 18 Thyatiren den Eliçaco Aingueruäri -ere scriba ieçóc, laincoaren Semeac, ceinec baititu beguiac suaren garra beçala, eta ceinen oinéc cobre fina irudi baituté, gauça hauc erraiten citic,

Rvl 2 19 Baceaquizqui at hire obrac eta hire charitatea eta cerbitzua eta fedea eta hire patienti á eta hire obrác: eta hire azquen obrác lehenac baino guehi ago di tuc.

Rvl 2 20 Baina cerbait gauça appur badiát hire contra: ceren permittitzen baituc lezabel emazteac (ceinec eguiten baitu bere buruá prophetessa) iracats deçan, eta ene cerbitzariac seduci ditzan, paillardatzera, eta idoley sacrificatzen diradenetic iatera.

Rvl 2 21 Eta eman di arocat dembora, bere paillardic emenda ledinçát: eta eztuc emendatu.

Rvl 2 22 Huná, nic diát hura eçarten ohean: eta harequin adul teratzen dutenac guci zco tribulatione handitan, baldin bere obretaric emenda ezpadi tez.

Rvl 2 23 Eta haren haourrac herioz hilen citiát, eta iaquinen di é Eliça guciéc ecen ni naicela guel çurrunac eta bi hotzac examinatzen di tudana: eta çuetaric batbederari emanen di arocat bere obrén araura.

Rvl 2 24 Baina çuey goitico Thyatiren çaretenoy erraiten drauçuet, Nor-ere baitirade doctrina haur eztutenac, eta Satanen barnatassunac eçagutu ezti tuztenac, di oi ten beçala: eztut çuen gainera berce cargaric eçarri ren.

Rvl 2 25 Baina duçueña, educaçue ethor nadi no.

Rvl 2 26 Ecen victoria vkan duqueenari, eta ene obrác finerano beguiratu di tuqueenari, emanen draucat bothere Gentilén gainean.

Rvl 2 27 Eta gubernaturen di tuque burdi nazco ci horrez: eta chehecaturen di rade lurrezco vnciac beçala, nic-ere Aitaganic recebitu vkan dudan beçala:

Rvl 2 28 Eta emanen draucat hari arti çarra.

Rvl 2 29 Beharri ric duenac, ençun beça cer Spirituac erraiten drauen Elicey.

Rvl 3 1 Sarden den Eliçaco Aingueruari -ere scriba ieçóc, laincoaren çazpi spirituac eta çazpi i çarrac di tuenac gauca hauc erraiten citic. Baceaquizqui at hire obrác, ecen icena duc vici aicela, eta hila baitaiz.

Rvl 3 2 Aicén iratzarri eta confirmatzeac goitico hiltzera doacenac: ecen hire obrác ezti tiát perfect eriden laincoaren aitzinean.

Rvl 3 3 Aicén bada orhoit nola recebitu eta ençun vkan duán: eta beguireçác, eta dolu bequic. Bada baldin veilla ezpadeçac ethorri ren nauc hiregana ohoina beçala, eta eztuc iaquinen cer orenez ethorri ren naicén hiregana.

Rvl 3 4 Cembeit persona-ere badi tuc hic Sarden bere abillamenduac satsutu ezti tuztenic, eta ebiliren baitirade enequin abillamendu churitan: ecen digne di tuc.

Rvl 3 5 Garaita vkanen duena hala vezti turen datec abillamendu churiz, eta ezti át haren icena iraunguiren vici tzeço liburutic, eta aithorturen di át haren icena neure Aitaren aitzinean, eta haren Aingueruén aitzinean.

Rvl 3 6 Beharri ric duenac ençun beça cer Spirituac

Rvl 3 7 Eta Philadelphian den Eliçaco Aingueruäri scriba ieçóc, Sainduac eta Eguiatiac, ceinec baitu Dauíd-en gakoa, ceinec i requiten baitu, eta nehorc ez ersten: eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ersten baitu, eta nehorc ez irequiten, gauça hauc erraiten citic:
Rvl 3 8 Baceaquizqui at hire obrác: huná, eman vkan drauát eure aitzinera
bortha irequia, eta nehorc ecin erts ceçaquec hura: ceren indar gutibat baituc hic, eta
beguiratu baituc ene hitza, eta ezpaituc renuntiatu ene icena.
Rvl 3 9 Huna, eçarriren citiát Satanen synagogatic diradenac, bere buruác ludu
eguiten baitituzté eta ezpaitirade, aitzitic gueçurra cioé: huna bada, eguinen diát ethor
ditecen, eta adora deçaten hire oinén aitzinean, eta eçagut deçaten, ecen nic maite audala:
Rvl 3 10 Ceren hic beguiratu vkan baituc ene patientiazco hitza, nic-ere hi
beguiraturen aut tentationeco oren mundu guciaren gainera ethorteco denetic, lurreco
habitanten phorogatzera.
Rvl 3 11 Huná, baniatorquec sarri: educac duána, nehorc har ezteçançát hire
coroá.
Rvl 3 12 Garaita vkanen duena, neure laincoaren templean habe eguinen diát, eta
eztuc guehiagoric camporat ilki ren, eta scribaturen diát haren gainean neure laincoaren icena,
eta neure laincoaren ciuitatearen icena, cein baita, Ierusalème berria, ene laincoagani c
cerutic iautsia, eta neure icen berria.
Rvl 3 13 Beharri ric duenac ençun beça cer Spirituac erraiten drauen Elicey.
Rvl 3 14 Laodicean den Eliçacó Aingueruári -ere scriba ieçóc, Gauça hauc
erraiten citic Amenec, testimonio fidelac eta eguiatiac, laincoaren creaturaren hatseac:
Rvl 3 15 Baceaquizqui at hire obrác, ecen ezaiçela ez hotz ez eraquin: aihinz
hotz edo eraquin.
Rvl 3 16 Baina ceren eppel baitaiz, eta ezpaitaiz hotz ez eraquin, vomituren
aut neure ahotic.
Rvl 3 17 Ecen badioc, Abrats naitz, eta abrastu naitz, eta eztut deusen beharri c:
eta eztuc eçagutzen ecen dohacabe eta gaicho eta paubre eta itsu eta billuzgorri aicela.
Rvl 3 18 Conseillatzen aut eros deçan eñeganic vrrhe suz phorogatic, abrats
adinçát: eta abillamendu churri ric, vezti adinçát, aggueri eztençat hire billuzgorritassunaren
laidoa: eta collyrioz vncta ditzan eure beguiac, ikus deçançát.
Rvl 3 19 Nic maite ditudan guciac reprehenditzen eta gaztigatzen citiát: har
eçac beraz zelo, eta dolu bequic.
Rvl 3 20 Huná, borthan niagoc, eta bulkatzen diát: baldin cembeit ec ençun
badeça ene voza, eta borthá irequi badi eçat, sarthuren nauc harengana eta affalduren nauc
harequin eta hura enequin.
Rvl 3 21 Garaita vkanen duena iar eraciren diat neurequin, neure thronoan: nola
nic-ere garaitu vkan baituc eta iarria bainago Aitarequin haren thronoan.
Rvl 3 22 Beharri ric duenac ençun beça cer Spirituac erraiten drauen Elicey.
Rvl 4 1 Gauça hauen buruán beha neçan, eta huná, borthabat irequia ceruán: eta
lehen ençun vkan nuen voza, cen enequin minçon liçaten trompeta batena beçalaco, cioela, Igan
adi huna, eta eracutsiren drauat cer gauça eguin behar diraden hemendic harát:
Rvl 4 2 Eta bertan nincén spiritutan: eta huná, thronobat cen eçarria ceruán:
eta norbeit throno gainean iarri ric.
Rvl 4 3 Eta iarri ric çegoenac beth-ikartzez iaspe eta sardoin harria cirudien:
eta cen thronoaren inguruán orçadarra smaranda cirudiel a.
Rvl 4 4 Eta thronoaren inguruán ciraden hoguey eta laur alki: eta alki
gainenan ikus nitzan hoguey eta laur Anciano iarri ric abillamendu churiz vezti tuac: eta
cituztela bere buru gainetan vrrhezco coroác.
Rvl 4 5 Eta thronotic ilkiten ciraden chistmistic: eta ciraden çazpi lampa suz
çachetenic throno aitzinean, cein baitirade laincoaren çazpi spirituac.
Rvl 4 6 Eta cen throno aitzinean beirazco itsasso crystala irudi çuen-bat: eta
thronoaren erdian, eta thronoaren inguruán laur animal beguiz betheac aitzinean eta guibel ean.
Rvl 4 7 Eta lehen animalac lehoia irudi çuen, eta bigarren animalac aretzea
irudi çuen, eta hirugarren animalac, çuen guiçonac beçalaco begui thartea, eta laugarren
animala hegal daz dabilan arranoa beçalaco cen.
Rvl 4 8 Eta laur animaléc çutén batbederac ceinec bere alde seirá hegal
inguruán, eta barnean beguiz betheac ciraden eta etzuten paussuric egun ez gau, cioitela,
Sai ndu, sai ndu, sai ndu, lainco laun botheregucitacoa, Cena, eta Dena, eta Ethorteco dena.
Rvl 4 9 Eta animal hec emaiten ceraucatenean gloria eta ohore eta
remerci amendu thronoan iarria cenari, secula seculacotz vici denari:
Rvl 4 10 Egoizten cituzten bere buruác hoguey eta laur Ancianoéc thronoan
cituzten bere coroác throno aitzinean, erraiten çutela,
Rvl 4 11 Digne aiz launa recebi decán gloria eta ohore eta puissance: ecen hic
creatu dituc gauça guciac, eta hire vorondateagatic dituc, eta creatu içan dituc.
Rvl 5 1 Guero ikus neçan thronoan iarri ric cegoenaren escu escuinean liburu
barnetic eta campotic scribatubat, çazpi ciguluz ciguilatua.
Rvl 5 2 Eta ikus neçan Aingueru borthitzbait prediatzen çuela ocengui, Nor da
digne irequi deçan liburuá, eta lacha ditzan haren cigul uac?
Rvl 5 3 Eta nehorc, ez ceruán, ez lurrean, ez lurraren azpian ecin irequi
ceçaqueen liburuá, ezeta hartara beha.
Rvl 5 4 Eta nic anhitz nigar eguiten nuen, ceren ezpaitzén nehor digneric
eriden içan liburuären irequiteco, ez iracurtzeco, ez hartara behatzeco
Rvl 5 5 Eta Ancianoetari c batec erran cieçadan, Eztagui ála nigarric: huná,

garaita dic ludaren leinutico Lehoi nac, Daud-en çainac, liburuären irequiteco, eta haren çazpi ciguluén lachatzeco.

Rvl 5 6 Eta beha neçan, eta huná thronoaren eta laur animálen artean, eta Ancianoén artean Bildots-bat cegoela nehorc hila beçala, cituela çazpi adar eta çazpi begui: cein baitirade laincoaren çazpi spiritu lur gucira igorriac.

Rvl 5 7 Eta ethor cedin eta har ceçan liburuá thronoan iarri ric cegoenaren escu escuinetic.

Rvl 5 8 Eta liburuá hartu çuenean, laur animaléc eta hoguey eta laur Ancianoéc bere buruác egotz citzaten Bildotsaren aitzinera, cituztela ceinec bere guittarrác eta vrrhezco ampolác perfumez betheac, cein baitirade sainduén orationeac:

Rvl 5 9 Eta cantatzen çutén cantu berribat, cioitela, Digne aiz liburuären hartzeco, eta haren ciguluén irequiteco: ecen sacrificatu içan aiz, eta redemitu garauzcac laincoari eure odolaz, leinu, eta mihi, eta populu, eta natione orotaric.

Rvl 5 10 Eta eguin guerauzcac gure laincoari regue eta sacrificadore: eta regnaturen diagu lurraren gainean.

Rvl 5 11 Orduan ikus neçan, eta ençun neçan thronoaren eta animalén eta Ancianoén inguruán, anhitz Aingueruren voza, eta cen hayén contua hamar millatan hamar milla, eta millatan milla:

Rvl 5 12 Cioitela ocengui, Digne da sacrificatu içan den Bildotsa har deçan puissança, eta abrastassun, eta sapientia, eta indar, eta ohore, eta gloria, eta laudorio.

Rvl 5 13 Eta ceruán den creatura gucia, eta lurraren gainean, eta lurraren azpian, eta itsassoan, eta hetan diraden gauça guciac ençun nitzan, erraiten çutela, Thronoan iarria denari eta Bildotsari laudorio, eta ohore, eta gloria, eta puissança, secula seculacotz.

Rvl 5 14 Eta laur animaléc erraiten çuten, Amen: eta hoguey eta laur Ancianoéc egotz citzaten bere buruác bere begui thartén gainera, eta adora ceçaten vici dena secula seculacotz.

Rvl 6 1 Guero beha neçan, irequi vkan çuenean Bildotsac ciguluetaric lehena, eta ençun neçan laur animaletaric bat, cioela, igorciri voz anço, Athor eta ikussac.

Rvl 6 2 Eta beha neçan, eta huná, çaldi churibat: eta haren gainean iarri ric cegoenac çuen fletchabat, eta eman cequi ón hari corobabat, eta ilki cedin garaitzen çuela, eta garaita luençát.

Rvl 6 3 Eta irequi vkan çuenean bigarren cigulua, ençun neçan bigarren animala, cioela, Athor eta ikussac.

Rvl 6 4 Eta ilki cedin berce çaldi gorrhatsbat, eta haren gainean iarria cenari eman cequi ón lurretic baquea ken ahal leçan, eta elkar hil leçaten: eta eman cequi ón hari ezpata handibat.

Rvl 6 5 Eta irequi vkan çuenean hirugarren cigulua, ençun neçan hirugarren animala, cioela, Athor eta ikussac. Eta beha neçan, eta huná, çaldi beltzbat: eta haren gainean iarri ric cegoenac, çuen balençabat bere escuan.

Rvl 6 6 Eta ençun neçan vozbat laur animalén artean, cioela, Chenicabat ogui bihi di nero batetan, eta hirur chenica garagar di nero batetan: eta mahatsarnoari eta olioari eztieceála calteric eguin.

Rvl 6 7 Eta irequi vkan çuenean laugarren cigulua, ençun neçan laugarren animalaren voza, cioela, Athor eta ikussac.

Rvl 6 8 Eta beha neçan, eta huná, çaldi pherdatsbat, eta haren gainean iarri ric cegoenaren icena cen Herioa: eta lffernua çarrayón hari, eta hæy eman cequi én bothere lurraren laurdenaren gainean, hiltzeco ezpataz, eta gossetez, eta heriotzez, eta lurreco bassa bestiéz.

Rvl 6 9 Eta irequi vkan çuenean borzgarren cigulua, ikus nitzan aldare azpian, laincoaren hitzagatic eta mainteni tzen çuten testimoni ageagatic heriotara eman içan ciradenén arimác:

Rvl 6 10 Eta ceuden oihuz ocengui, cioitela, Noi z artean, laun sainduá eta eguiatiá, eztuc iugeatzen eta mendecatzen gure odola lurrean habitatzen diradenetaric?

Rvl 6 11 Eta eman cequitzén batbederari arropa churiac, eta erran cequi én reposa litemen oraino dembora appurbat, hayén cerbitzari quideac, eta hayén anaye hec-ere beçala heriotara eman behar ciradenac compli litezqueno.

Rvl 6 12 Guero beha neçan irequi vkan çuenean sei garren cigulua, eta huná, lur i karatze handibat eguin cedin, eta iguzquia beltz cedin bilozco çacubat beçala, eta ilhargui gucia odola beçalaca cedin.

Rvl 6 13 Eta içarrac cerutic eror citecen lurrera, ficotzeac bere fico chimalac irai tzen di tuen beçala haice handiz erabilten denean.

Rvl 6 14 Eta ceruá retira cedin liburu itzul tzen dembat beçala: eta mendi eta isla guciac bere lekuetaric alda citecen.

Rvl 6 15 Eta lurreco regueac, eta princeac, eta abratsac, eta capitainac, eta potentac, eta sclabo guciac, eta libre guciac gorde citecen lecétan eta mendi etaco hartoque tan:

Rvl 6 16 Eta erraiten cerauecen mendiey eta harri ey, Eror çaitetze gure gainera eta estal gaitza çue throno gainean iarria denaren begui thartetic, eta Bildotsaren hiratic.

Rvl 6 17 Ecen ethorri da haren hiraren egun handia: eta nor da iguriquiren ahal duena?

Rvl 7 1 Eta gauça hauén ondoan ikus nitzan laur Aingueru ceudela lurraren laur

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

corneretan, çadutzatela lurreco laur haiceac, haiceric ezlaguiançat lurraren gainean, ez itsassoaren gainean, ez arbore baten-ere gainean.
Rvl 7 2 Guero ikus neçan berce Ainguerubat igaiten cela iguzqui ialguitetic lainco viciaren cigulua çuela: eta oi hu eguin cieçen ocengui laur Aingueru lurrari eta itsassoari calte eguitea eman içan çayeney,
Rvl 7 3 Cioela, Eztagueçuela calteric lurrari, ez itsassoari, ez arboréy, gure laincoaren cerbitzariac bere belarretan seignala ditzaqueguno.
Rvl 7 4 Eta ençun neçan seignatu içan ciradenén contua, ehun berroguey eta laur milla seignaturic Israeleco haourrén leinu gucietaric:
Rvl 7 5 Ludaren leinutic, hamabi milla seignaturic: Rubenen leinutic, hamabi milla seignaturic: Gad-en leinutic, hamabi milla seignaturic:
Rvl 7 6 Aser-en leinutic, hamabi milla seignaturic: Nephthaliren leinutic, hamabi milla seignaturic: Manasseren leinutic, hamabi milla seignaturic:
Rvl 7 7 Simeonen leinutic, hamabi milla seignaturic: Leuren leinutic, hamabi milla seignaturic: Isacharen leinutic, hamabi milla seignaturic:
Rvl 7 8 Zabulon-en leinutic, hamabi milla seignaturic: Ioseph-en leinutic, hamabi milla seignaturic: Beni amen leinutic, hamabi milla seignaturic:
Rvl 7 9 Gauça hauén ondoan beha neçan, eta huná, tropela handi nehorc conta ecin ceçaqueen-bat, gende eta leinu eta populu eta mihi gucietaric, throno aitzinean eta Bildotsaren presentian ceudela, arropa luce churiz vezti tuac, eta palmác bere escuetan:
Rvl 7 10 Eta oihuz ceuden ocengui, cioitela, Saluamendua gure lainco throno gainean iarria denaganiç eta Bildotsaganiç.
Rvl 7 11 Eta Aingueru guciéc assistitzen çuten thronoaren, eta Ancianoén eta laur animalén inguruán: eta bere buruác egotz citzaten throno aitzinera bere begui thartén gainera, eta adora ceçaten laincoa,
Rvl 7 12 Cioitela, Amen: laudorio, eta gloria, eta sapientia, eta esquer, eta ohore, eta puisança, eta indar gure laincoari secula seculacotz. Amen.
Rvl 7 13 Orduan har ceçan hitza Ancianoetaric batec, ciostala, Arropa luce churiz vezti tuac nor dirade, eta nondic ethorri dirade?
Rvl 7 14 Eta erran nieçon, launa, hic badaquic. Eta erran cieçadan, Hauc di tuç afflictione handitaric ethorri içan diradenac: eta ikuci vkan citié bere arropa luceac eta churitu Bildotsaren odolean.
Rvl 7 15 Halacotz di tuç laincoaren throno aitzinean, eta hura cerbitzaten dié egun eta gau haren templean: eta thronoan iarria dena habitaturen duc horiequin.
Rvl 7 16 Eztituc gosseturen ez egarrituren guehiagoric, ez horién gainera eztiç ioren iguzqui ac, ez beroc batec-ere.
Rvl 7 17 Ecen thronoaren erdian den Bildotsac bazcaturen citic eta guidaturen vretaco ithurri vicietara: eta ichucaturen dic laincoac nigar vr gucia horién beguetaric.
Rvl 8 1 Eta irequi vkan çuenean çazpigarren cigulua, silentio eguin cedin ceruän oren erdi tsubat.
Rvl 8 2 Eta ikus nitzan çazpi Aingueru laincoaren aitzinean assistitzen dutenac, eta eman cequiztén çazpi trompetta.
Rvl 8 3 Eta berce Ainguerubat ethor cedin eta egon cedin aldare aitzinean, vrrhezco encenserbat çuela: eta eman cequion anhi tz perfum, Saindu gucién orationequin offrenda litzançat, throno aitzinean den aldare vrrhezcoaren gainean.
Rvl 8 4 Eta igan cedin perfumén kea, Sainduén orationequin, Aingueruären escutic laincoaren aitzinera.
Rvl 8 5 Eta har ceçan Aingueruác encensera, eta bethe ceçan hura aldareco sutic, eta egotz ceçan lurrera: eta eguin citecen igorci ri ac eta vozac eta chistmistic eta lur i karatze.
Rvl 8 6 Eta çazpi trompettác cituzten çazpi Aingueruác prepara citecen trompettáz ioi tera.
Rvl 8 7 Eta lehen Aingueruác io ceçan trompettáz, eta eguin ceçan babaçuça eta su odol nahasteca, eta egotz citecen lurrera, eta arborén heren partea, erre cedin, eta belhar pherde gucia erre cedin.
Rvl 8 8 Eta bigarren Aingueruác io ceçan trompettáz, eta mendi handi suz erratzen cen-bat beçala egotz cedin itsassora: eta itsassoaren heren partea odol eguin cedin.
Rvl 8 9 Eta hil cedin itsassoan ciraden creatura vici tze çutenen herén partea: eta vncien herén partea deseguin cedin.
Rvl 8 10 Guero herén Aingueruác io ceçan trompettáz, eta eror cedin cerutic i çar handi irachequibat, çucibat beçala, eta eror cedin fuui oen herén partera, eta ithur vretara.
Rvl 8 11 Eta i çarraren icena erraiten da, Absinthio: eta vrén herén partea Absinthio bilha cedin: eta anhi tz gui çon hil cedin vretaric, ceren karmi ndu i çan baitzi raden vrac.
Rvl 8 12 Guero Laurgarren Aingueruác io ceçan trompettáz, eta io cedin iguzquiaren herén partea, eta ilharguiaren herén partea, eta i çarren herén partea: hala non hayen herén partea ilhun baitzedin, eta egunaren herén parteac etzuen arguiric eguiten, ez gauärenac halaber.
Rvl 8 13 Orduan ikus eta ençun neçan Ainguerubat hegal datzen cela ceruären erdi az, cioela ocengui, Mal edic tione, mal edic tione, mal edic tione lurreco habitantey, berce hirur Aingueruecioren dituzten trompetta soi nuacgatiç.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Rvl 9 1 Orduan borzgarren Aingueruac trompettáz io ceçan, eta ikus neçan içarbat cerutic lurrera eroria, eta eman cequiön abysmeco putzuaren gakoa.
- Rvl 9 2 Eta irequi ceçan abysmeco putzua, eta altcha cedin putzuc kea, labe handi batetaco kea beçal a: eta ilhund cedin iguzquia eta airea putzuc keatic.
- Rvl 9 3 Eta ketic ilki citecen othiac lurrera, eta bothere eman cequién lurreco scorpionéc duten beçalaco botherea.
- Rvl 9 4 Eta erran cequién ezlaguioten calteric lurreco belharrari ez eceinere pherderi, ez eceinere arboreri: baina solament laincoaren seignal ea bere belarretan etzuten guiçoney.
- Rvl 9 5 Eta eman cequién ez hec hil litzaten, baina tormenta litzaten borz hilebethez, eta hayen tormentá liden scorpionezco tormentá guiçona io duqueeneco beçal a.
- Rvl 9 6 Eta egun hetan guiçonéc herioa bilhaturen duté, eta eztuté eridenen: eta desiraturen duté hiltzera, eta herioac ihes eguinen du hetaric.
- Rvl 9 7 Eta othien formá cen çaldí bataillara apprestatuén irudico, eta ciraden hayén buru gainenat vrrhea ciruditen coroac beçalacoac: eta hayén begui tharteac ciraden guiçonén begui tharteac beçal a.
- Rvl 9 8 Eta cituzten biloac, emaztén biloac beçal a: eta hayén hortzac ciraden lehoinenac beçal a.
- Rvl 9 9 Eta cituzten halacretac burdin halacretac beçal a: eta hayen hegalén hotsa, anhitz, çaldic combatera laster eguiten duteneco carreta hotsa beçal a.
- Rvl 9 10 Eta cituztén buztanac scorpionenac irudi: eta cituztén eztenac bere buztanetan: eta hayén botherea cen guiçoney calte egui tea borz hilebethez.
- Rvl 9 11 Eta çuten bere gaineco reguetzát abysmeco Aingueruá, cein ec bai tu icen Hebraicoz, Abaddon, eta Grec-ez Apollyon erran nahi baita desegulea.
- Rvl 9 12 Maledictionebat iragan da, eta huná, ethorten di rade oraino bi maledictione guero.
- Rvl 9 13 Orduan seigarren Aingueruac io ceçan trompettáz, eta ençun neçan vozbat laincoaren beguién aitzinean den aldare vrrhezcoaren laur adarretaric proceditzen cenic,
- Rvl 9 14 Ciotsala seigarren Aingueru trompettá çuenari, Lachaitzac laur Aingueru Euphrateco fluui o handi gainean estecatuaç diradenac.
- Rvl 9 15 Lacha citecen bada laur Aingueruac, baitziraden appainduac orenecotz eta egunecotz eta hilebethecotz eta vrthecotz, hil deçatençat guiçonén herén partea.
- Rvl 9 16 Eta çaldizco armadaren contua cen hoguey millatan hamar milla: eta ençun neçan hayén contua.
- Rvl 9 17 Eta hunela ikus nitzan çaldiac visionean: eta hayén gainetan iarriac ciradenéc, cituztela suzco eta hyacinthezco eta suphrezco halacretac: eta çaldien buruac ciraden lehoi nén buruac beçal a: eta hayén ahoetaric ilkiten cen su, eta ke eta suphre.
- Rvl 9 18 Eta hirur gauça hauçaz hil içan cen guiçonén herén partea, diot, suaz, eta keaz, eta hayén ahotic ilkiten cen suphreaç.
- Rvl 9 19 Ecen hayén botherea cen hayén ahoan eta hayén buztanetan: ecen hayén buztanac sugueac irudi ciraden, cituztela buruac, ceinéz calte eguiten baitzuten.
- Rvl 9 20 Eta goitico guiçon plaga hauçaz hil etziradenac bere escuezco obretaric etzitecen emenda, adora ezlitzatençat deabruac eta vrrhezco eta cilharrezco eta cobrezco eta harrizco eta çurezco idolác, ceinéc ecin ikus baiteçaquez ez ençun, eta ecin ebiñ baititezque:
- Rvl 9 21 Eta etzitecen emenda bere guiça-erhai tequetaric, ez bere poçoinquerietaric, ez bere paillardicetaric, ez bere ohoinquerietaric.
- Rvl 10 1 Orduan ikus neçan berce Aingueru borhitzbat cerutic iausten cela, hodei batez inguratua ceinen buruan baitzén orçadarra: eta haren begui tharteac cen iguzquia beçal a, eta haren oinac suzco habeac beçal a. Eta çuen bere escuan liburutcho irequibat: eta eçar ceçan bere oin escuina itsas gainean, eta ezquerra lur gainean.
- Rvl 10 2 Eta oi hu eguin ceçan ocengui, lehoi n batec orroa eguiten duenean beçal a: eta oi hu eguin vkan çuenean, çazpi igorciric bere vozac pronuntia citzaten.
- Rvl 10 3 Eta çazpi igorciric bere vozac pronuntiatu vkan cituztenean, nic nahi nituen scribatu: baina ençun neçan vozbat cerutic ciostala, Seignal aitzac çazpi igorciric pronuntiatu dituzten gauçac, eta hec ezlitzála scriba.
- Rvl 10 4 Eta itsassoaren gainean eta lurraren gainean cegoela ikussi vkan nuen Aingueruac, altcha ceçan bere escua cerura,
- Rvl 10 5 Eta iura ceçan secula seculacotz vici denaz, cein ec creatu baititu ceruá eta hartan diraden gauçac, eta lurra eta hartan diraden gauçac, eta itsassoa eta hartan diraden gauçac, ecen guehi ago demboraric eztela içanen:
- Rvl 10 6 Baina çazpi garren Aingueruären vozeco egunetan trompettáz ioiten hassiren denean acabaturen datela laincoaren mysterioa, bere cerbitzari Prophetey declaratu vkan drauen beçal a.
- Rvl 10 7 Eta cerutic ençun vkan nuen voza, berriz miñça cedin enequin, eta erran ceçan, Habil, eta har eçac itsassoaren gainean eta lurraren gainean dagoen Aingueruären escuco liburutcho irequia.
- Rvl 10 8 Eta ioan nendin Aingueruägana niotsala lidan liburutchoa. Eta erran cieçadan, Har eçac, eta irets eçac: eta hire sabela karmin duren dic: baina hire ahoan ezti içanen duc ezti a beçal a.
- Rvl 10 9 Har neçan bada liburutchoa Aingueruären escutic, eta irets neçan: eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

cen ene ahoan ezti a beçala ezti: baina iretsi vkan nuenean, ene sabela karmin cedín.
 Rvl 10 10 Orduan erran cieçadan, Prophetizatu behar drauec berri z anhi tz
 populuri, eta genderi, eta mi hiri, eta regueri.
 Rvl 11 1 Eta eman cequidan canaberabat bergabat irudiric, eta presenta cedín
 Ainguerubat, ciostala, lai qui adi, eta neurt itzac laincoaren templea eta aldarea, eta hartan
 adoratzen dutenac.
 Rvl 11 2 Baina iraitzac campora temple lekoretic den salá, eta ezteçala hura
 neurt: ecen eman i çan ci ayec Gentiley, eta Ciui tate saindua ohondicaturen di é berroquey eta bi
 hilebethez.
 Rvl 11 3 Baina emanen diraeat hura neureric bi testimoni ori, ceinéc,
 prophetizaturen baituté milla eta ber-ehun eta hiruroquey egunez, çacuz vezti tuac di radela.
 Rvl 11 4 Hauc di tuc bi oliuác eta bi candelér lurreco launaren presentian
 daudenac.
 Rvl 11 5 Eta baldin nehorc hæy gai zquiric eguin nahi badraue, sua ilkiten duc
 hayén ahotic, eta iresten citic hayén etsayac: ecen baldin nehorc gai zquiric eguin nahi
 badraue, harc hunela heriotara eman behar dic.
 Rvl 11 6 Hauc di é bothere ceruären ersteco, vricic eztagui an hayén prophetiazco
 egunetan: eta di é bothere vren gainean, hayen odoletara conuertit zeco, eta lurraren açotatzeco
 plaga oroz noizere nahi bai tuquei te.
 Rvl 11 7 Eta acabatu duquei tenean bere testimoni agea abysmetic igaiten den
 bestiác, guerla eguinen dic hayen contra, eta garai thuren citic eta hil en:
 Rvl 11 8 Eta hayen gorputzac etzanen di tuc Ciui tate handi co placetan, cein
 deitzen bai ta spiri tual qui Sodoma eta Egypte, non gure launa-ere crucificatu i çan bai ta.
 Rvl 11 9 Eta ikussiren citi é leinuètacoéc, eta popul uetacoéc, eta mi hi etacoéc,
 eta nationetacoéc, hayen gorputzac hirur egun eta erdi z, eta ezti quee permiti turen hayen
 gorputzac eçar di tecen sepul turatan.
 Rvl 11 10 Eta lurreco habitantéc bozcario vkanen di é hayén gainean, eta atseguin
 harturen di é: eta presentac igorri ren di rauecé el karri: ceren bi Propheta hauc tormentatu
 di tuquei zten lurrean habitant di radenac.
 Rvl 11 11 Baina hirur egun eta erdi ren buruän vici tzeco spiri tu laincoagani coa
 hetara sarthuren datec, eta egonen di ratec bere oinén gainean, eta ici apen handi erori ren
 datec hec ikussiren di tuquei ztenen gainera.
 Rvl 11 12 Guero ençun di é voz handi bat cerutic, hæy di ostela, lgan çai tezte
 huná: eta i gan di tuc cerura hodey batetan: eta ikussi citi é bere etsayéc.
 Rvl 11 13 Eta oren hartan lur i karatze handi eguin i çan duc: eta Ciui tatearen
 hamargarren parte a erori i çan duc, eta hil i çan di tuc lur i karatze hartan çazpi milla gui çon,
 eta berceac icitu i çan di tuc, eta eman di raucoé gloria ceruco laincoari.
 Rvl 11 14 Bigarren maledictionea iragan i çan da: eta huná hirugarren
 maledictionea ethorri ren da sarri.
 Rvl 11 15 Eta çazpi garren Aingueruác io ceçan trompettáz, eta voz handi ac eguin
 ci tecen ceruän, cioi tela, Eguin i çan di rade mundu hunetaco resumác, gure launaren eta Christ
 harenaren resuma, eta regnaturen du secula secul acotz.
 Rvl 11 16 Orduan hoguey eta laur Anciano laincoaren aitzinean bere alki etan
 iarri ric ceudenéc, egotz citzaten bere buruác bere begui thartén gainera, eta adora ceçaten
 laincoa,
 Rvl 11 17 Cioi tela, Esquerrac drauzqui agu hiri lainco laun bothere-gucitacoá,
 Cein bai tai z, eta Bai hincén, eta Ethorteco bai tai z, ceren hartu duán eure pui ssançá handi a,
 eta ceren hassi duán eure resumá:
 Rvl 11 18 Eta asserretu i çan di tuc Gentilac, eta ethorri i çan duc hire hirá, eta
 hil én demborá, iugea di tecençát, eta eman die ceançát saria eure cerbitzari Prophetey, eta
 saindu ey, eta hire icenaren beldur di raden chipiey eta handiey: eta deseguin di tzançát lurre
 desegui ten dutenac.
 Rvl 11 19 Orduan irequi cedín laincoaren templea ceruän, eta ikus cedín haren
 alliançazco Arká haren templean: eta eguin cedín chistmist eta hots eta lur i karatze, eta
 babaçuça handi.
 Rvl 12 1 Eta ikus cedín signo handi bat ceruän, Emazte iguzqui az inguratubat,
 ceinen oinén azpian baitzén ilharguia, eta buruän hamabi i çarrezco coroabat.
 Rvl 12 2 Eta i çorra i çanez heyagoraz cegoen erdi beharrezco minez, eta tormenta
 iragai ten çuen erdi cedi nçát.
 Rvl 12 3 Ikus cedín berce signobat-ere ceruän, eta huná, dragoin gorharats
 handi bat, çazpi buru cituenic eta hamar adar: eta bere buruètan çazpi di adema.
 Rvl 12 4 Eta haren buztanac tiratzen çuen ceruco i çarrén herén parte a, eta
 egotz citzan hec lurrera: eta guel di cedín dragoina emazte erdi behar çuenaren aitzinean, erdi
 çatenean, haren haourra irets leçançát.
 Rvl 12 5 Eta erd cedín seme ar batez ceinec gobernatu behar bai tzi tuen natione
 guci ac burdinazco berga batez: eta harrapa cedín haren haourra laincoagana eta haren thronora.
 Rvl 12 6 Eta emazteac ihes cegui an desertu batetara, non bai tu lekua laincoaz
 appainduric, han hura haz deçatençát milla eta ber-ehun eta hiruroquey egunez.
 Rvl 12 7 Eta eguin cedín bataillabat ceruän: Michele eta haren Aingueruác
 bataillatzen ci raden dragoinaren contra, eta dragoina combatitzen cen eta haren Aingueruác:
 Rvl 12 8 Baina etziraden borthitzenac i çan, eta hayén lekua etzedín guehi agoric
 eriden ceruän.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

Rvl 12 9 Eta iraitz cedin dragoin handia, sugue çahar hura, Deabru eta Satan deitzen dena, ceinec mundu gucia seducitzen baitu: iraitzi içan da bada lurrera, eta haren Aingueruac harequin iraitz citecen.

Rvl 12 10 Eta ençun neçan voz handibat cioela ceruån, Orain eguin da saluamendua, eta indarra, eta gure laincoren resumá, eta Christ harenaren botherea: ecen gure anayén accusaçalea iraitzi içan da, ceinec accusatzen baitzi tuen gure laincoaren aitzinean egun eta gau.

Rvl 12 11 Baina hec garai thu içan çai zquio Bildotsaren odolaren causaz eta bere testimoniageco hitzaren causaz, eta bere viciac eztituzte guppi da vkan heriorano.

Rvl 12 12 Halacotz çaitetze aleguera, ceruac eta hetan habitatzen çaretenac. Maledictione lurreco eta itsassoco habitantey: ecen iautsi da deabrua çuetara, hira handiz betheric, nola baitaqui ecen dembora appurbat baduela.

Rvl 12 13 Ikussi vkan çuenean bada dragoinac ecen iraitzi içan cela lurrera, persecuta ceçan arraz erdi içan cen emaztea.

Rvl 12 14 Baina eman içan çai zcan emazteari arrano handi batenic bi hegal, hegal da ledinçat suguearen aitzinetic desertura, bere lekura, non hatzen baita dembora batetacotz eta demborétacotz eta demboraren erditacotz.

Rvl 12 15 Eta iraitz ceçan sugueac emaztearen ondoan bere ahotic vr fluuiobat beçala, hura harrapa eraci leçançat fluui oaz.

Rvl 12 16 Baina aiuta ceçan lurrac emaztea, eta irequi ceçan lurrac bere ahoa, eta hurrupa ceçan dragoinac bere ahotic iraitzi vkan çuen fluui oia

Rvl 12 17 Orduan asserre cedin dragoina emaztearen contra, eta ioan cedin guerla eguitera haren hacico goiticoén, laincoaren manamenduac beguiratzen dituztenén eta Iesus Christen testimoniagea dutenén contra.

Rvl 12 18 Eta gueldi nendin itsassoco sable gainean.

Rvl 13 1 Orduan ikus neçan bestiabat itsassotic igaiten cela, çazpi buru eta hamar adar cituenic, eta bere adar gainetan hamar diadema: eta bere buru gainetan basphemiotaco icen-bat.

Rvl 13 2 Eta nic ikussi vkan nuen bestiác Leoparta irudi çuen, eta haren oinac ciraden hartzarenac beçalaco: eta haren ahoa lehoi naren ahoa beçalaco: eta eman cieçon hari dragoinac bere puissançá, eta thronoa, eta bothere handi.

Rvl 13 3 Eta ikus neçan haren buruetaric bat heriotara çauria beçala, baina haren heriotaraco çauria sendatu içan cen: eta miraculuz cegoela lur gucia iarreiqui cequi ón bestiari.

Rvl 13 4 Eta adora ceçaten, bestiari bothere eman ceraucan dragoina, eta adora ceçaten bestiá, cioitela, Nor da bestia irudi duenic? haren contra nor combati ahal dai te?

Rvl 13 5 Eta eman cequi ón aho gauça handiac eta blasphemioac pronuntiatzen cituena, eta eman cequi ón bothere berroguey eta bi hilebetheren complitzeco.

Rvl 13 6 Eta irequi ceçan bere ahoa blasphematzera laincoaren contra, blasphema litzançat haren icena, eta haren tabernaclea, eta ceruån diradenac.

Rvl 13 7 Eta eman cequi ón sainduén contra-ere guerla eguitea, eta hæy garaitzea: eta eman cequi ón bothere leinu, eta mihi, eta natione ororen gainean.

Rvl 13 8 Eta adoratzen çutén hura lurreco habitant guciéc, ceinén icenac ezpaitirade scribatuac, munduaren fundationetic hil içan den Bildotsaren vici tzeco liburuån

Rvl 13 9 Baldin nehorc beharriric badu, ençun beça.

Rvl 13 10 Baldin nehorc captiuitatera eramaiten badu, captiuitatera eramanen da bera: baldin nehorc ezpataz hil badeça, behar da hura ezpataz hil dadin: hemen da sainduén patientiá eta fedea.

Rvl 13 11 Guero ikus neçan, berce bestiabat igaiten cela lurretic, eta cituen bi adar Bildotsarenac irudi: baina dragoina beçala minço cen.

Rvl 13 12 Eta harc lehen bestiaren bothere gucia exercitzen çuen haren presentian: eta eguiten çuen, lurrac eta hartaco habitantéc adora leçaten leheneco bestia hura, ceinen heriotaraco çauria sendatu içan baitzén.

Rvl 13 13 Eta signo handiac eguiten cituen, hambat non sua cerutic lurrera eraits eraciten baitzuen guiçonén aitzinean.

Rvl 13 14 Eta seducitzen cituen lurreco habitantac signoén causaz, ceinén eguitea eman içan baitzayón bestiaren aitzinean: ciostela lurreco habitantey, eguin lieçoten imaginabat bestia hari, cein ezpataz çauri içan baitzén, baina viztu içan da.

Rvl 13 15 Eta hari eman cequi ón, bestiaren imaginari spiritu eman lieçón, eta bestiaren imaginá minça ledin, eta eguin leçan, bestiaren imaginá adoratzen ezluten guciac, hil litecen.

Rvl 13 16 Eta eguiten çuen, guciéc, chippiéc eta handiéc, abratséc eta paubréc, libréc eta sclaboéc hartzen baitzuten mercabat bere escu escuinean, edo bere belarretan.

Rvl 13 17 Eta nehorc ecin eros leçan edo sal mercá luenec baitcen, edo bestiaren icena, edo haren icenaren contua.

Rvl 13 18 Hemen da sapientiá: adimenduric duenac conta beça bestiaren icena: ecen contua guiçonarena da, eta haren contua, sey ehun eta hiruroguey eta sey.

Rvl 14 1 Orduan beha neçan, eta huná, Bildotsa cegoen Siongo mendi gainean, eta harequin ehun eta berroguey eta laur milla, çutela haren Aitaren icena scribatua bere belarretan.

Rvl 14 2 Eta ençun neçan vozbat cerutic vr handién hotsa beçala, eta igorci ri handi baten hotsa beçala: eta ençun neçan bere gutarrac ioiten cituzten guttarrarién

soi nubat:

Rvl 14 3 Eta cantatzen çuten quasi cantu berribat throno aitzinean, eta laur animalén, eta Ancianoén aitzinean: eta nehorc ecin ikas ceçaqueen cantua ehun eta berroguey eta laur milléc baiçen, cein baitirade lurretic erossiac:

Rvl 14 4 Hauc dirade emaztequin satsutu ez tiradenac: ecen virgina dirade: hauc dirade Bildotsari darrei tzanac norat-ere ioan baitadi: hauc dirade guiçonén artetic erossiac, primitia laincoari eta Bildotsari sanctificatuac.

Rvl 14 5 Eta hayén ahoan ezta eriden enganioric: ecen macula gabe dirade laincoaren throno aitzinean.

Rvl 14 6 Guero ikus neçan berce Ainguerubat ceruären arteaz hegal datzen cela, Euangelio eternala çuela, euangeliza liecençat lurreco habitantey, eta natione, eta leinu, eta mihi, eta populu guciari:

Rvl 14 7 Cioela ocengui, Çareten beldur laincoaren, eta hari gloria emoçue: ecen ethorri da haren iugemenduaren ordua: eta adora eçaçue ceruá eta lurra eta itsassoa eta vrithurriac eguin di tuena.

Rvl 14 8 Eta berce Ainguerubat iarrei qui cequi ón, cioela, Erori da erori Babylon, ciuitate handi hura, ceren bere paillardaçaren hirataco mahatsarnoaz natione guciac edaran vkan baititu.

Rvl 14 9 Eta heren Aingueruá iarrei qui cequi én, cioela ocengui, Baldin nehorc adora badeça bestiá eta haren imaginá, eta har badeça haren merçá bere belarrean edo bere escuan,

Rvl 14 10 Harc-ere edanen du laincoaren hiraco mahatsarnotic, bay, mahatsarno pur haren hiraco copara hustutic: eta tormentaturen da suz eta suphez Aingueru sainduén aitzinean eta Bildotsaren aitzinean.

Rvl 14 11 Eta hayén tormentaco kea altchaturen da secula seculacotz: eta eztute vkanen paussuric ez egun ez gau adoratzen dutenéc bestiá eta haren imaginá, eta baldin nehorc har badeça haren icenaren mercá.

Rvl 14 12 Hemen da sainduén patientiá: hemen dirade laincoaren manamenduac eta Iesusen fedea beguiratzen dituztenac.

Rvl 14 13 Orduan ençun neçan vozbat cerutic, ciostala, Scriba eçac, Dohatsu dirade launean hiltzen diraden hilac hemendic harat. Bay, dio Spirituac: ecen reposatzen dirade bere nequetaric, eta bere obrac iarrei qui ten çaitzé.

Rvl 14 14 Eta beha neçan, eta huná hodey churibat: eta hodey gainean norbei t cegoen iarri ric guiçona irudi çuenic, çuela bere buru gainean vrrhezco coroabat, eta bere escuan igu itey çorrotzbat.

Rvl 14 15 Eta berce Ainguerubat ilki cedin templetic, oi huz çayola ocengui, hodey gainean iarri ric cegoenari, Eçarrac eure igu iteya, eta vztá errequei ta eçac: ecen ethorri çaic errequei tatzeco ordua: ecen lurreco vztá çorhitu duc.

Rvl 14 16 Orduan eçar ceçan hodey gainean iarri ric cegoenac, bere igu iteya lurrera: eta errequei ta cedin lurra.

Rvl 14 17 Eta berce Ainguerubat ilki cedin ceruco templetic, çuela harc-ere igu itey çorrotzbat.

Rvl 14 18 Eta berce Ainguerubat ilki cedin aldaretic, çuela bothere suaren gainean, eta ocengui oi hu eguin cieçón igu itey çorrotza çuenari, cioela, Eçarrac eure igu itey çorrotza, eta mendemaitzac lurreco mahastico mulkoac: ecen hartango mahatsac onthu di tuc.

Rvl 14 19 Eta eçar ceçan Aingueruac bere igu itey çorrotza lurrera, eta mendema ceçan lurreco mahastia, eta igor ceçan laincoaren hiraren laco handira.

Rvl 14 20 Eta lacoa aurizqui cedin Ciuitatetic campoan: eta ilki cedin odol lacotic çamarién bridetarano, milla eta sey ehun estadiotan.

Rvl 15 1 Guero ikus neçan berce signobat ceruän handi ric eta miraculuzcoric, Çazpi Aingueru, cituztel a azquen çazpi plagac ecen heçaz da laincoaren hira complitu.

Rvl 15 2 Eta ikus neçan beirazco itsassobat beçala suz nahastecatua: eta victoria eraman vkan çutenac bestiaganic, eta haren imaginaganic, eta haren mercaganic, eta haren icenaren contuaganic, ceudela itsasso beirazco irudian, eta cituztel a laincoaren guittarrac:

Rvl 15 3 Eta cantatzen çutén laincoaren cerbitzari Moysesen canticoa, eta Bildotsaren canticoa, cioitela, Handi eta miraculuzco di tuc hire obrac, lainco laun bothere guci taca: iusto eta eguiazco di tuc hire bideac, sainduén Regueá.

Rvl 15 4 Nor ezta hire beldur içanen, launa, eta norc eztu glori ficaturen hire icena? ecen saindu bakoi tza aiz hi: ecen gende guciac ethorri ren di tuc, eta adoraturen di é hire aitzinean: ceren hire iugemenduac mani festatu içan baitirade.

Rvl 15 5 Eta gauça hauén buruán beha neçan, eta huná, irequi cedin testimoni ageco Tabernacl earen templea ceruän.

Rvl 15 6 Eta ilki citecen templetic çazpi plagac cituzten çazpi Aingueruac, veztituric liho purez eta churiz, vrrhezco guerri coez bulhar inguruétan guerri catuac.

Rvl 15 7 Eta laur animal etaric batec eman cietzén çazpi Aingueruey çazpi ampola vrrhezcoric, lainco secula seculacotz viciaren hiraz betheac.

Rvl 15 8 Eta bethe cedin templea laincoaren mai estatetic: eta haren puissançatic ilki ten cen keaz: eta nehor ecin sar ceiten templean çazpi Aingueruén çazpi plagac compli litezqueno.

Rvl 16 1 Orduan ençun neçan voz handibat templetic, ciostela çazpi Aingueruèy, Çoazte eta issuritzaçue laincoaren hiraren çazpi ampolac.

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

- Rvl 16 2 Ioan cedin bada lehen Aingueruä, eta issur ceçan bere ampola lurrera, eta eguin cedin plagabat gaitzic eta damutacoric bestiaren mercä çuten guiçonén contra, eta haren imaginä adoratzen çutenén contra.
- Rvl 16 3 Eta bigarren Aingueruäc issur ceçan bere ampola itsassora, eta sarrasquibaten odola beçalaca cedin eta itsassoco arima vici gucia hil cedin.
- Rvl 16 4 Eta herén Aingueruäc issur ceçan bere ampola fluui oetara eta vrithurrietara, eta odol bilha citecen.
- Rvl 16 5 Eta ençun neçan vretaco Aingueruä, cioela, Iusto aiz launa, Aicena eta Incena eta Saindua: ceren gauça hauc iugeatu baitituc:
- Rvl 16 6 Ceren Sainduén eta Prophetén odola issuri vkan baituté, hic-ere odol eman vkan drauec edatera: ecen digne dituc.
- Rvl 16 7 Eta ençun neçan bercebat Sainctuariotic, cioela, Segurqui, Lainco laun bothere guci tacoá, egui azco eta iusto dituc hire iugemenduac.
- Rvl 16 8 Guero laurgarren Aingueruäc issur ceçan bere ampola iguzquirra, eta hari eman cequi ón guiçonén suz erratzea.
- Rvl 16 9 Eta erre citecen guiçonac bero handiz, eta blasphema ceçaten, plaga hauén gainean bothere duen laincoaren icena: eta etzitecen emenda hari gloria eman lieçotencát.
- Rvl 16 10 Guero borzgarren Aingueruäc issur ceçan bere ampola, bestiaren throno gainera: eta eguin cedin haren resumá ilhumbecu: eta mastacatzen cituztén bere mihiac dolorearen handiz.
- Rvl 16 11 Eta blasphema ceçaten lainco cerucoa bere doloreacgatic eta çauriacgatic: eta etzitecén emenda bere obretaric.
- Rvl 16 12 Guero sei garren Aingueruäc issur ceçan bere ampola Euphratesco fluui o handira: eta agor cedin hartaco vra, appain ledinçát iguzqui ilkite aldeco Reguén bidea.
- Rvl 16 13 Eta ikus nitzan ilkiten dragoinaren ahotic, eta bestiaren ahotic, eta propheta falsuén ahotic, hirur spiritu satsu iguelén irudicoric:
- Rvl 16 14 Ecen badi rade deabruén spiritu, signoac eguiten dituztenac, eta lurreco eta mundu orotaco reguetera ioaiten diradenac hec bil ditzatencát lainco bothere guci tacoaren egun handi hartaco bataillara.
- Rvl 16 15 (Huná, ethorten naitz ohoina beçala: dohatsu da iratzarri dagoena, eta bere abillamenduac beguiratzen dituená, billuzgorric ebil eztadinçát, eta nehorc haren laidoa ikus ezteçançát)
- Rvl 16 16 Eta bil citzaten, Hebraicoz Arma-gedon deitzen den lekura.
- Rvl 16 17 Guero çazpi garren Aingueruäc issur ceçan bere ampola airera: eta ilki cedin voz handibat ceruco templetic throno aldetic, cioela, Eguin da.
- Rvl 16 18 Orduan eguin cedin chistmist eta hots eta igorciri: eta lur i karatze handia eguin cedin, nolacoric ezpaita i çan guiçonac lurraren gainera diradenaz gueroztic, lur i karatzeric diot hain handiric.
- Rvl 16 19 Eta eguin cedin ciuitate handi hura hirur partetara, eta Gentilén ciuitateac eror citecen, eta Babylon handiá ethor cedin memoriotara laincoaren aitzinean, hari bere hiraren indignationezco mahatsarno coparen emaiteco.
- Rvl 16 20 Eta isla oroc ihes eguin ceçan, eta mendiac etzitecen guehiagoric eriden.
- Rvl 16 21 Eta harriabar handiric talentbat beçalacoric iauts cedin cerutic guiçonetara. eta blasphema cecaten laincoa guiconéc harriabarrezco plagaren causaz: ecen harc eguin çuen plagá guci zco handia i çan da.
- Rvl 17 1 Orduan ethor cedin çazpi ampolác cituztén çazpi Aingueruetaric bat, eta miñça cedin enequin, ciostala, Athor, eracutsiren drauat anhitz vren gainean iarri ric dagoen paillarda handiaren damnationea:
- Rvl 17 2 Ceinequin paillardatu baitute lurreco reguéc, eta haren paillarda çazco mahatsarnoaz horditu i çan baitirade lurreco habitantac.
- Rvl 17 3 Eta spirituz desertu batetara eraman nençan: eta ikus neçan emaztebat, bestia escarlata coloretaco, blasphemiotaco icenez bethe, çazpi buru eta hamar adar cituen baten gainean iarria.
- Rvl 17 4 Eta emaztea cen abillatua pourpraz eta escarlataz, eta vrrhestatua vrrhez, eta appaindua harri preciatuz eta perlaz, copa vrrhezcobat bere paillarda çaco abominationez eta satsutassunez bethea bere escuan çuela.
- Rvl 17 5 Eta bere belarrean icen-bat scribaturic, Misterio, Babylon handia, lurreco paillardicén eta abominationén amá.
- Rvl 17 6 Eta ikus neçan emaztea sainduén odolaz, eta Iesusen martyroén odolaz horditua, eta hura ikussiric, mi reste handiz mi rets neçan.
- Rvl 17 7 Eta erran cieçadan Aingueruäc, Cergatic mi resten duc? nic erranen drauat emaztearen, eta hura ekarten duen bestia çazpi burutacoaren eta hamar adarretacoaren mysterioa.
- Rvl 17 8 Ikussi vkan duán bestiá, i çan duc, eta eztuc guehiagoric: eta igaiteco duc abysmetic, eta perditionetara ioaiteco: eta mi retsiren dié lurreco habitantéc (ceinén icenac ezpaitirade scribatuac vicitzeco liburuän munduaren hatseandanic) dacussatenean bestiá, cein baitzén, eta ezpaita, eta alabaina baita.
- Rvl 17 9 Hemen da adimendu sapientia duena. Çazpi buruäc, çazpi mendiac dirade ceinén gainean emaztea iarria baita.
- Rvl 17 10 Eta regueac çazpi dirade: borzac erori dirade, eta bat bada, bercea

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ezta oraino ethorri: eta dathorreanean behar du harc dembora appurbat egon.

Rvl 17 11 Eta bestiá cein baitzén, eta ezpaita, hura çortzigarren reguea da, eta çazpietaric da, eta galtzera doa.

Rvl 17 12 Eta hamar adar ikussi dituanac, hamar regue dituc ceinéc resumá ezpaitute oraino hartu, baina bothere regue beçala oren batez harturen dié bestiarequin.

Rvl 17 13 Hauc conseillu berbat dié, eta bere puisança eta authoritatea bestiari emanen diaroçoe.

Rvl 17 14 Hauc bildotsaren contra combatiuren dituc, eta Bildotsa garai thuren ciayec: ecen iaunén laun duc, eta reguén Regue: eta harequin diradenac dituc dei thuc eta eligituac eta fidelac.

Rvl 17 15 Guero erran cieçadan, Ikussi dituanac vrac, non paillardá iarria baita, dituc populuaç, eta tropelac, eta gendeac, eta mihiac.

Rvl 17 16 Eta bestián ikussi dituanac hamar adarrac dituc paillardari gaitz eritziren draucatenac, eta hura desolaturen dié eta haren haragui aianen eta bera, suan erreren dié.

Rvl 17 17 Ecen laincoac eçarri dic hayén bihotzetan, eguin deçaten harc placer duena, eta consenti ditecen, eta eman dieçoten bere resumá bestiari laincoaren hitzac compli dai tezueno.

Rvl 17 18 Eta ikussi vkan duán emaztea duc Ciuitate handi hura ceinéc baitu bere resumá lurreco reguén gainean.

Rvl 18 1 Eta gauça hauen ondoan ikus neçan berce Ainguerubat iausten cela cerutic, bothere handia çuela: eta argui cedin lurra haren gloriáz:

Rvl 18 2 Eta oihuz iar cedin botheretsuqui voz handiz, cioela, Erori da, erori da Babylon handi hura, eta eguin içan da deabruén habitatione, eta spiritu satsu ororen eta hegaztina satsu eta execrable ororen reti ragune:

Rvl 18 3 Ecen haren paillardaçaren hirazco mahatsarnotic edan vkan dute gende guciéc, eta lurreco reguéc harequin paillardatu vkan dute: eta lurreco merkatariac haren delicietaco abrastassunetic abrastu içan dirade.

Rvl 18 4 Eta ençun neçan berce vozbat cerutic, cioela, Ilki çaitetze hartaric ene populua, haren bekatuetan participant etzaretencát, eta haren plaguetaric recebi ezteçaçuençát.

Rvl 18 5 Ecen haren bekatuac elkarri iarrei qui içan çai zca cerurano, eta orhoiti içan da laincoa haren iniquitatéz.

Rvl 18 6 Renda ieçoçue harc eguin vkan drauçuen beçala: eta paga ieçoçue doblea bere obrén araura: harc erautsi vkan drauçuen copán eman ieçoçue doblea.

Rvl 18 7 Cembat bere buruá glori ficatu vkan baitu, eta deliciotan içan baita, emoçue hambat tormenta eta nigar: ecen bere bihotzean erraiten du, Iarria nago reguina, eta eznaiz alhargun, eta vrthueriaric eztacusquet.

Rvl 18 8 Halacotz egun batez ethorri ren dirade haren plagác, herio eta vrthueria eta gossete: eta suz erreren da: ecen lainco launa borthitz da, ceinéc iugeaturen baitu hura.

Rvl 18 9 Eta nigar eguinen duté harçaz eta dei thore haren gainean lurreco reguéc, harequin paillardatu dutenéc eta deliciosqui vici içan diradenéc, dacusqueitenean haren erratzeco kea:

Rvl 18 10 Vrrun daudela haren tormentaren bel durrez, dioi tela, El as, el as, Babylon ciuitate handiá, ciuitate borthitzá nola hire condemnationea oren batez ethorri içan den!

Rvl 18 11 Lurreco merkatariéc-ere nigar eguinen duté eta dei thore haren gainean, ceren nehorc ezpaitu hayén marchandçatic erosten guehi agoric:

Rvl 18 12 Marchandiça vrrhezcoric, eta cilharrezcoric, eta harri preciatuzcoric, eta perlazcoric, eta crespazcoric, eta pourprezcoric, eta cetazcoric, eta escarlatazcoric, eta vssain onetaco çur mota guci tacoric, eta yuoi rezco vnci guci tacoric, eta vnci guci zco çur preciatuzcoric, eta cobrezcoric, eta burdi nazcoric, eta marbrezcoric:

Rvl 18 13 Eta canela, eta vssain on, eta vnguentu, eta encensu, eta mahatsarno, eta olio, eta irin flore fin, eta ogui bihi, eta behor eta ardi, eta çaldi, eta carrierot, eta sclabo, eta guiçonén arima.

Rvl 18 14 (Hire arimaren desirezco fructuac ioan ditun hireganic, eta gauça delicatu eta excellent guciac galdu içan çai zquin: eta ezti tun guehi agoric gauça hec eridenen)

Rvl 18 15 Gauça hauén merkatariac bada abrastu içanic vrrun harenganic egonen dirate haren tormentaren bel durrez, ni garrez eta dei thorez daudela.

Rvl 18 16 Eta dioi tela, El as, el as, Ciuitate handia, cein baitzén crespaz veztitua, eta pourpraz, eta escarlataz, eta baitzén vrrhestatua vrrhez, eta appaindua harri preciatuz eta perlaz; nola oren batez desolatu içan dirade hain abrastassun handiac?

Rvl 18 17 Vnci pilotu guciac-ere, eta vncietaco compainia gucia, eta mari nerac eta cembatec-ere itsassoan baiti harducate, vrrun egonen dirade.

Rvl 18 18 Eta haren erratzeco kea dacussatenean, heyagoraz iarri ren dirate, dioi tela, Cein ciuitate cen ciuitate handi hunen pareric?

Rvl 18 19 Eta errhauts egotzi ren duquei te bere buru gainetara, eta heyagora eguinen duquei te ni garrez eta dei thorez daudela, eta dioi tela, El as, el as, ciuitate handiá, cein etan abrastu içan baitzi raden itsassoan vnciric çuten guciac, haren magni ficentia handitic, nola oren batez deseguin içan den!

Rvl 18 20 Alegueradi haren gainean ceruá, eta çuec Apostolu eta Propheta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

sainduác: ecen laincoac iugeatu vkan du çuen causá, harçaz den becembatean.

Rvl 18 21 Guero har ceçan Aingueru borthi tzbatec harribat, errota harri handibat beçal acoric, eta iraitz ceçan itsassora, cioela, Hunelaco indarrez iraitzi ren da Babylone ciuitate handia, eta ezta guehiagoric eridenen.

Rvl 18 22 Eta guittarrarién, eta musicianoén, eta chirula, eta trompeta soinuarién vozic eztatec hitan guehiagoric ençunen: ez cer-ere officiotaco den officieric batre eztatec guehiagoric hitan eridenen: eta errota harriaren hotsa eztatec guehiagoric hitan ençunen:

Rvl 18 23 Eta cendela arguiac eztic arguiric eguinen hitan guehiagoric, eta sposoaren eta sposaren voza eztuc hitan guehiagoric ençunen, ceren hire merkatariac lurreco prince baitziraden, ceren hire poçoinqueriéz seducitu içan baitirade natione guciac.

Rvl 18 24 Baina hartan Prophetén eta Sainduén odola eriden içan da, eta lurraren gainean heriotara eman içan diraden guci enena.

Rvl 19 1 Gauça hauen ondoan ençun neçan tropel anhitzen voz handibat ceruän, cioela, Halleluia: saluatione, eta gloria, eta ohore, eta puißança gure lainco launari dagoca.

Rvl 19 2 Ecen egui azco dirade eta iusto haren iugemenduc: ceren bere paillardicáz lurra corrumptu vkan duen paillarda handiaz iustitia eguin vkan baitu, eta bere cerbitzarién odola haren escuetan mendecatu vkan baitu.

Rvl 19 3 Eta berriz erran ceçaten Halleluia: eta haren kea igan cedin secula secul acotz.

Rvl 19 4 Eta hoguey eta laur Ancianoéc eta laur animaléc egotz citzaten bere buruác bere begui thartén gainera, eta adora ceçaten throno gainean iarriric dagoen laincoa, cioitela, Amen, Halleluia.

Rvl 19 5 Eta vozbat thronotic ilki cedin, cioela, Lauda eçaçue gure laincoa haren cerbitzari guciéc, eta haren beldur çareten chipiéc eta handiéc.

Rvl 19 6 Guero ençun neçan tropel handi baten hotsa beçala, eta vr handién hotsa beçala, eta igorciri handién hotsa beçala, cioitela, Halleluia, ecen regnatu vkan du gure lainco laun bothere guci tacoac.

Rvl 19 7 Boz eta aleguera gai tecen, eta demogun hari gloria: ecen ethorri dirade Bildotsaren ezteyac, eta haren emaztea appaindu da.

Rvl 19 8 Eta eman içan çayó crespes purez eta arguitzen duenez vezti ledin: ecen crespá, Sainduén iustificationeac dirade.

Rvl 19 9 Orduan erran cieçadan, Scriba eçac, Dohatsu dirade Bildotsaren ezteyetao affarira dei thuc. Erran cieçadan halaber, laincoaren hitz hauc egui azco dituc.

Rvl 19 10 Eta egotz neçan neure buruá haren oinén aitzinera hura adora neçançát: eta erran cieçadan, Beguirauc eztaguián: hire cerbitzari quide nauc, eta hire anayén, ceinéc baitute Iesusen testimoni agea. laincoa adora eçac: ecen Iesusen testimoni agea duc prophetiazco Spiritua.

Rvl 19 11 Guero ikus neçan ceruá irequiric, eta huná, çaldi churibat, eta haren gainean iarriric cegoena dei tzen cen Fidela eta Egui atia, eta iustoqui iudicatzen duena eta combatitzen dena.

Rvl 19 12 Eta haren beguiac ciraden su-garra beçala, eta haren buru gainean cen anhitz di adema, eta çuen scribuz icena harc berac bai cen eçagutu vkan eztuena:

Rvl 19 13 Eta cen odolez tintatu arropa batez vezti tua: eta haren icena dei tzen da IAINCOAREN HITZA.

Rvl 19 14 Eta ceruän diraden armadác iarrei qui ten çai zqui ón çaldi churiz, vezti turic crespas churiz eta purez.

Rvl 19 15 Eta haren ahotic ilkiten cen ezpata çorrotzbat, harçaz io ditzançát nationeac: ecen harc gobernaturen dit tu hec burdin berga batez: eta hura da lainco bothere guci tacoaren hissizco eta hirazco mahatsarno lacoa auri zquiren duena.

Rvl 19 16 Eta çuen bere veztidurán eta ichterrean scribuz icen haur, REGVEN REGVEA, ETA IAVNEN IAVNA.

Rvl 19 17 Guero ikus neçan Ainguerubat iguzquian barna cegoela, cein ec oi hu eguin baitzeçan ocengui, ciostela ceruären arteaz hegal datzen ciraden chori guci ey, Çatozte, eta bil çai tezte lainco handiaren affarira,

Rvl 19 18 Ian deçaçuençát reguén haragui a, eta capitainén haragui a, eta borthi tzen haragui a, eta çaldi én haragui a, eta hayén gainean iarriric daudenena, eta libre eta sclabo, chipi eta handi guci én haragui a,

Rvl 19 19 Guero ikus nitzan bestiá eta lurreco regueac eta hayen armadác bilduric guerla eguiter a çaldi gainean iarriric cegoenaren contra eta haren armadaren contra.

Rvl 19 20 Eta bestiá hatzaman cedin, eta propheta falsu haren aitzinean signoac eguin cituena harequin, ceinéz seducitu baitzi tuen bestiaren mercá hartu vkan çutenac, eta haren imaginá adonatu vkan çutenac: viciric iraitzi içan dirade bi hauc suzco stang suphrez çachecan batetara:

Rvl 19 21 Eta goiticoac hil içan ciraden çaldi gainean iarriric cegoenaren ahotic ilkiten cen ezpatáz: eta chori guci ac asse citecen hayén haragui etaric.

Rvl 20 1 Guero ikus neçan Ainguerubat iausten cela cerutic abysmeco gakoa çuela, eta cadena handibat bere escuan.

Rvl 20 2 Eta hatzaman ceçan dragoina, sugue çaharra, cein baita deabruá eta Satan, eta esteca ceçan hura milla vrthetacotz.

Rvl 20 3 Eta irion ceçan hura abysmera, eta erts ceçan hura, eta ciguila ceçan

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

haren gainean, gendeac guehiagoric seduci ez tizanzat, milla vrtheac compli dai tezqueno: eta guero behar da lacha dadin dembora gutibatetacotz.

Rvl 20 4 Guero ikus nitzan alkiac, eta iar citecen hayen gainetan gendeac, eta iugemendua eman cequi en: eta lesusen testimoni ageagatic, eta laincoaren hitzagatic buruac edequi i can çaitzen arimac, eta cein ec ezpaitzuten adoratu besti a ez haren imagin a, eta ezpaitzut en hartu vkan haren merc a bere belarretan edo bere escuetan, eta vico dirade eta regnaturen dut e Christequin milla vrthez.

Rvl 20 5 Baina goitico hilac ez tirade resuscitaturen milla vrthe compli dai tezqueno: haur da lehen resurrectionea.

Rvl 20 6 Dohatsu eta saindu da lehen resurrectionean parte duena, hayen gainean bigarren herioac eztu bothereric: baina i canen dirade laincoaren eta Christen sacrificadore, eta regnaturen dut e harequin milla vrthez.

Rvl 20 7 Eta complitu diratenean milla vrtheac lachaturen date Satan bere presoi ndeguitic.

Rvl 20 8 Eta ilkiren date seduci ditzanzat lurraren laur corneretan diraden nationeac, Gog eta Magog, hec congrega ditzanzat bataillara: ceinen contua baita itsassoco sablea beçala.

Rvl 20 9 Eta igan citecen lurraren çabaltassunera, eta ingura ceçaten Sainduen campoa, eta Ciuitate maitea: baina iauts cedin sua laincoaganic cerutic, eta irets citzan hec.

Rvl 20 10 Eta hec seducitzen cituen deabrua, iraitz cedin suzco eta suphezco stagnera, non baitirade besti a eta propheta falsua: eta tormentaturen baitirade egun eta gau secul a secul acotz.

Rvl 20 11 Guero ikus neçan throno handi churibat, eta norbeit haren gainean iarria, ceinen aitzinetic ihes eguin baitzeçaten lurrac eta ceruac, eta etzedin hayendaco lekuric eriden.

Rvl 20 12 Eta ikus nitzan hilac chipiac eta handiac laincoaren aitzinean ceudela, eta liburuac irequi citecen: eta berce liburubat irequi cedin, cein baita vicitzeco liburuac: eta iugea citecen hilac liburuetan scribatuac ciraden gauçetaric, bere obr en araura.

Rvl 20 13 Eta renda citzan itsassoac hartan ciraden hilac: herioac-ere eta iffernuac renda citzaten hetan ciraden hilac: eta iugemendua eguin cedin batbederaren obr en araura:

Rvl 20 14 Eta iffernua eta herioa egotzi i can ciraden suzco stagnera: haur da bigarren herioa.

Rvl 20 15 Eta nor-ere ezpaitzedin eriden vicitzeco liburu an scribaturic, suzco stagnera iraitz cedin.

Rvl 21 1 Guero ikus neçan ceru berribat eta lur berribat: ecen lehen ceru a eta lehen lurra ioan i can cen: eta itsassoa etzen guehiagoric.

Rvl 21 2 Eta nic Ioannesec ikus neçan Ierusal eme berri co Ciuitate saindua iausten cela laincoaganic cerutic, appaindua sposa bere senharrarençat appaindubat beçala.

Rvl 21 3 Eta ençun neçan voz handibat cerutic, cioela, Hun a, laincoaren tabernaclea guionequin da, eta habitaturen da hequin, eta hec haren populu i canen dirade, eta laincoa bera hequin i canen da hayen lainco.

Rvl 21 4 Eta ichucaturen du laincoac nigar chorta gucia hayen begu etaric: eta herioa guehiagoric ezta i canen ez vrthueriaric, ez heyagoraric, ez nequeric: ecen leheneco gauçac iragan dirade.

Rvl 21 5 Eta erran ceçan throno gainean iarria cenac, Hun a, gauça guciac berri eguiten ditut. Eta erran cieçadan, Scriba eçac: ecen hitz haue fidel ac dituc eta egui azcoac.

Rvl 21 6 Eta erran cieçadan, Eguin da: ni naiz a eta w, hatsea eta fina. Nic egarri denari emanen draucat vicitzeco ithur vretic, dohainic.

Rvl 21 7 Garai thuren duenac, heretaturen dit u gauça guciac: eta i canen natzayo hari lainco, eta hura i canen çait niri seme.

Rvl 21 8 Baina beldurtey, eta increduley, eta execrabley, eta guça-erhail ey, eta pailartey, eta poçoaçaley, eta idolatrey, eta gueçurti guci ey parte assignatua dagote suz eta suphez dachecan stagnean, cein baita bigarren herioa.

Rvl 21 9 Orduan ethor cedin enegana çazpi ampola azquen çazpi plagu ez betheac vkan cituzten çazpi Aingueruetaric bat, eta mi nça cedin enequin, cioela, Athor, eracutsiren drauat Bildotsaren emazte sposa.

Rvl 21 10 Eta eraman neçan spiritutan mendi handi eta gora batetara, eta eracuts cieçadan Ierusal emeco Ciuitate saindu handia, iausten cela cerutic laincoaganic:

Rvl 21 11 laincoaren gloria çuela: eta haren arguia cen harri guci zco preci atua irudi, i aspe harri crystalera tiratzen duena beçala.

Rvl 21 12 Eta çuen murrail la handibat eta gorabat, cituela hamabi bortha, eta borthetan hamabi Aingueru: eta icenac scribatuac: cein baitirade Israel eco hamabi lei nuetaco haurren icenac

Rvl 21 13 Orient aldetic, hirur bortha: Aquilonetic hirur bortha: Egu-erditic hirur boltha: eta Occidentetic, hirur bortha.

Rvl 21 14 Eta Ciuitatearen murrail ac cituen hamabi fundament, eta hetan Bildotsaren hamabi Apostolu en icenac.

Rvl 21 15 Eta enequin mi nço cenac çuen vrrhezco canaberabat, Ciuitatearen eta haren borth en eta haren murrail laren neurtzeco.

Rvl 21 16 Eta Ciuitatea bera cen quarratua, eta haren lucetassuna cen hambat nola çabaltassuna: eta neurt ceçan Ciuitatea vrrhezco canaber az, hamabi milla stadiotaco, eta

The Holy Bible in Basque (1571-Navarro-Labourdin) NT

ciraden haren lucetassuna, eta çabal tassuna eta goratassuna bardin.
Rvl 21 17 Guero neurt ceçan haren murrailá ehun eta berroguey eta laur
bessotaco, gui çonaren neurritz, cein baíta Aingueruären.
Rvl 21 18 Eta cen haren murrailaco bastimendua i aspez: baina Ciuitatea bera cen
vrrhe purez, beira pura irudi.
Rvl 21 19 Eta Ciuitatearen murrailaco fundamentac ciraden harri preciatu guci az
ornatuac: lehen fundamenta cen i aspez: bigarrena, sapphirez: herena, chalcedonez: laugarrena,
smaraudez:
Rvl 21 20 Borzgarrena, sardonyhez: sei garrena, sardoinez: çazpi garrena,
chrysolitez: çortzi garrena, beryllez: bedratzi garrena, topazez: hamargarrena, chrysoprasez:
hamecagarrena, hyacinthez: hamabi garrena, amethystez.
Rvl 21 21 Eta hamabi borthác ciraden, hamabi perla, batbederatan bat: eta
borthetic batbedera cen perla bederaz. Eta Ciuitateco plaçá cen vrrhe purez, beira guci zco
arguia beçala.
Rvl 21 22 Eta ezneçan templeric ikus hartan: ecen lainco laun bothere guci tcoa
da hartaco templea, eta Bildotsa.
Rvl 21 23 Eta Ciuitateac eztu iguzquiren edo ilharguiren beharric, hartan
arguitzeco: ecen laincoaren gloriác arguitu du hura, eta haren arguia da Bildotsa.
Rvl 21 24 Eta saluatu i çan diraten nationeac haren argui an ebiliren dirade: eta
lurreco reguéc bere gloriá eta ohorea hartara ekarriren duté.
Rvl 21 25 Eta hartaco borthác eztirade ertsiren egunáz: ecen ezta gauic han
i çanen.
Rvl 21 26 Eta ekarriren da Gentilén gloriá eta ohorea hartara.
Rvl 21 27 Ezta sarthuren hartara gauça satsutzen duenic batre, edo
abomationeric eta falsariac eguiten duenic: baina solament Bildotsaren vici tzeco liburuän
scribaturic daudenac.
Rvl 22 1 Guero eracuts cieçadan vr vici zco fluui o purbat, crystal ac beçala
arguitzen çuenic, laincoaren eta Bildotsaren thronotic heldu cela.
Rvl 22 2 Eta haren plaçaren erdian eta fluui oaren alde bi etaric cen vici tzeco
arborea ekarten ci tuela hamabi fructu, hilebethe oroz emaiten çuela bere fructua, eta
arborearen hostoac Gentilén ossassunetacotz.
Rvl 22 3 Eta gauça maradicaturic batre ezta i çanen guehi agoric: baina
laincoaren eta Bildotsaren thronoa hartan i çanen da, eta bere cerbitzariéc cerbitzaturen duté
hura.
Rvl 22 4 Eta ikussi ren duté haren begui thartea, eta haren icena hayén
bel arretan i çanen da.
Rvl 22 5 Eta gauic han ezta i çanen, eta candela arguiren, ez iguzqui arguiren
beharric eztuté: ecen lainco launac arguitzen di tu hec: eta regnaturen duté secula secul acotz.
Rvl 22 6 Guero erran cieçadan, Hit z hauc fidelác di tuc eta egui azcoac: eta
Propheta sainduén lainco launac igorri vkan dic bere Aingueruá, bere cerbitzari ey eracuts
di etzençát sarri eguin behar diraden gauçac.
Rvl 22 7 Huná, heldu naiz sarri: dohatsu da liburu hunetaco prophetiazco hitzac
beguiratzen di tuena.
Rvl 22 8 Eta ni naiz loannes gauça hauc ençun eta ikussi di tudana. Eta ençun
eta ikussi ondoan egotz neçan neure buruá gauça hauc eracusten cerauzqui dan Aingueruären oi nén
aitzina adora neçançát:
Rvl 22 9 Eta erran cieçadan, Beguirauc eztagui án: ecen cerbitzari qui de nauc
hire, eta hire anaye Prophetén, eta liburu hunetaco hitzac beguiratzen di tuztenén: lainco
adora eçac.
Rvl 22 10 Guero erran cieçadan, Ez titzála ciguila liburu hunetaco prophetiazco
hitzac: ecen demborá hurbil duc.
Rvl 22 11 Iniusto dena biz iniusto oraino: eta satsu dena satsu biz oraino: eta
iusto dena iustifica bedi oraino: eta saindu dena sanctifica bedi oraino.
Rvl 22 12 Eta huná, ethorten naiz sarri: eta ene alocairua enequin da, renda
di eçodançát batbederari haren obrá i çanen den beçala.
Rvl 22 13 Ni naiz a eta w, hatsea eta fina, lehena eta azquena,
Rvl 22 14 Dohatsu dirade haren manamenduac beguiratzen di tuztenac: çucen
dutençát vici tzeco arborean, eta borthetic sar di tecençát Ciui tatera.
Rvl 22 15 Baina campoan i çanen dirade orac, eta poçoaçaleac, eta paillartac, eta
gui ça-erhail eac, eta idolatreac, eta norc-ere maite baitu eta eguiten falsaria.
Rvl 22 16 Nic Iesusec igorri vkan dut neure Aingueruá gauça haur testifica
lietzaçuençát Elicétan. Ni naiz Daid-en çaina eta generationea, Içar arguitzen duena eta
goicecoa.
Rvl 22 17 Eta Spirituac eta Sposac erraiten duté, Athor. Eta ençuten duenac,
erran beça, Athor. Eta egarri dena, bethor: eta nahi duenac har beça, vici tzeco vretic
dohainic.
Rvl 22 18 Ecen protestatzen draucat liburu hunetaco prophetiaren hitzac ençuten
di tuen guciari, Baldin nehorc gauça hauey eratchequi badi ecé, eratchequiren drautza hari
laincoac liburu hunetan scribatuac diraden plaçac.
Rvl 22 19 Eta baldin nehorc ken badeça deus prophetia hunen liburuco hitzetaric,
kenduren du laincoac haren partea vici tzeco liburutic, eta Ciuitate saindutic, eta liburu
hunetan scribatuac diraden gauçetaric.

Rvl	22	20	Gauça hauçaz testiñicatzen duenac dio, Segur banatorque sarri: Amen.
Bay,	athor	Iesus	Iauna.
Rvl	22	21	Iesus Christ gure Iunaren gratia dela çuequi n gucioqui n. Amen.